

කාර්යසාධන හා ප්‍රගති වාර්තාව

2025

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය

කාර්යසාධන හා ප්‍රගති වාර්තාව
2025

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය

වර්තමාන

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය

අනාගතය

වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස
ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය

වෛද්‍ය හන්සක විජේමුණි
ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය

වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ
ලේකම්
සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය

පටුන

සෞඛ්‍ය අංශය	පිටුව
1. හැඳින්වීම	**01 – 05**
2. 2024 -2025 වසරවල සුවිශේෂී සාක්ෂාත් කර ගැනීම්	**06 - 24**
3. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනික ව්‍යුහය	**25**
4. අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන, ව්‍යාපාර හා වැඩසටහන්වල සාක්ෂාත් කර ගැනීම්	
4.1 රෝග මර්දන වැඩසටහන	**26 - 79**
4.1.1 ලාදුරු මර්දන වැඩසටහන	26 - 36
4.1.2 බරවා මර්දන වැඩසටහන	36 - 43
4.1.3 මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා	44 - 47
4.1.4 මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය	48 - 50
4.1.5 ක්ෂය රෝග හා ලය රෝග පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන	51 - 58
4.1.6 ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහන	59 - 66
4.1.7 එච්.අයි.වී ඒඩ්ස් නිවාරණ වැඩසටහන	66 - 68
4.1.8 ඩෙංගු මර්දන ක්‍රියාකාරකම්	69 - 76
4.1.9 නිදන්ගත වකුගඩු රෝග ඒකකය	76 - 79
4.2 සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ ආරක්ෂණය	**80 - 188**
4.2.1 වසංගත රෝග සේවා	80 - 87
4.2.2 මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සේවා	87 - 125
4.2.3 සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන හා ප්‍රවර්ධන සේවා	126 - 133
4.2.4 මානසික සෞඛ්‍ය සේවා	134 - 139
4.2.5 බෝනොවන රෝග ඒකකය	140 - 147
4.2.6 පාරිසරික සහ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ඒකකය	147 - 157
4.2.7 වතු සහ නාගරික සෞඛ්‍ය සේවා	158 - 161
4.2.8 නිරෝධායන සේවා	162 - 169
4.2.9 වැඩිහිටි, තරුණ, ආබාධිත හා අභ්‍යන්තරික අවතැන්වුවන් වෙනුවෙන් සේවා	170 - 172
4.2.10 ජාතික දුම්කොළ සහ මධ්‍යසාර පිළිබඳ අධිකාරිය	172 - 180
4.2.11 සෞඛ්‍යාරක්ෂණ, ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතා සේවාවන් සැපයීම	181 - 186
4.2.12 ආපදා සූදානම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අංශය	187 - 188
4.3 පෝෂණය	**189 - 195**
4.4 මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා	**196 - 199**
4.5 ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය	**199 - 205**

4.6	රසායනාගාර සේවා	**205 - 217**
4.6.1	වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය	217 - 220

පිටුව

5.	**යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය**	
5.1	ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා	221 - 225
5.2	ඉදිකිරීම්	225 - 235
5.3	විශේෂිත විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති	235
5.4	ප්‍රවාහන	236 - 237
6.	**මානව සම්පත් සංවර්ධනය**	**238 - 239**
6.1	අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය	240 - 248
7.	**සංස්ථා / මණ්ඩල**	**249 - 267**
7.1	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව	249- 254
7.2	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	254 -255
7.3	විජය කුමාරණාතුංග අනුස්මරණ රෝහල	255- 263
7.4	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල	264 - 267
8.	**පුද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය**	**267 – 272**
9.	**වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය**	273 - 277
10.	**දේශීය වෛද්‍ය රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය**	**279– 310**

ජනමාධ්‍ය අංශය

01.	**ජනමාධ්‍ය අංශය**	**313 - 331**
02.	**රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව**	**332 - 341**
03.	**රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව**	**342 - 346**
04.	**ශ්‍රී ලංකා තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව**	**347 - 355**
05.	**ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව**	**356 - 363**
06.	**ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව**	**364 - 371**
07.	**සී/ස ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය**	**372 - 376**
08.	**සී/ස එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම**	**377 - 385**
09.	**ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය**	**386 - 392**
10.	**ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය**	**393 - 395**
11.	**ශ්‍රී ලංකා පදනම**	**396 - 399**
12.	**තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව**	**400 - 404**
13.	**සී/ස ලංකාපුවත් ආයතනය**	**405**

සෞඛ්‍ය අංශය

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍යය අමාත්‍යාංශය

1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පද්ධතිය යනු එහි විවිධ ඉතිහාස, සංස්කෘතික සහ සමාජ වටිනාකම් වලින් වියන ලද සාරවත් පද්ධතියකි. පැරණි ආයුර්වේද පිළිවෙත් වෙත මුල් බැස ගැනීමත් සමඟ, දිවයිනේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවේශය සියවස් ගණනාවක් පුරා සැලකිය යුතු ලෙස විකාශනය වී ඇත. බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාව **19** වැනි සියවසේ යටත් විජිත පාලන සමයේදී ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලද අතර එය විධිමත් වෛද්‍ය ආයතන සහ වඩාත් ව්‍යුහගත සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියක් පිහිටුවීමට තුඩු දුන් තීරණාත්මක වෙනසක් සනිටුහන් කළේය. **1948** නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාව සියලු පුරවැසියන් සඳහා වෛද්‍ය සේවාවන් සඳහා සාධාරණ ප්‍රවේශය අවධාරණය කරමින් විශ්වීය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආකෘතියක් අනුගමනය කළේය.

සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සහ රටේ ජනතාවට ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීමට ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපාන විවිධ සාධක තිබේ. සෞඛ්‍ය පද්ධති කාර්ය සාධනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ පවතින සෞඛ්‍ය පද්ධති රටේ සමස්ත සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට දායක වන මෙම එක් එක් සාධක කෙතරම් දුරට සාක්ෂාත් කර ගන්නේද යන්නයි. ශ්‍රී ලංකාව එහි ආදායම් මට්ටමට සරිලන ප්‍රමාණයට වඩා ශක්තිමත් සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල අත්කර ගෙන ඇත. අත්‍යවශ්‍ය සෞඛ්‍ය දර්ශකවලින් රට සැලකිය යුතු ජයග්‍රහණ ලබා ඇති අතර, එහි ජනතාව අතර ආයු අපේක්ෂාව ස්ථාවර ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති අතර මැලේරියාව, ෆයිලේරියා, පෝලියෝ සහ නවජ ටෙටනස් ඉවත් කර ඇත. සෞඛ්‍යය සඳහා වූ මෙම කැපවීම දකුණු ආසියාවේ හොඳම ඒවා අතර ඉහළ ආයු අපේක්ෂාව සහ අඩු ළදරු මරණ අනුපාතිකය වැනි ආකර්ෂණීය මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵලවලින් පිළිබිඹු විය.

අද වන විට සෞඛ්‍ය පද්ධතිය යනු රජයේ රෝහල්, පෞද්ගලික සායන සහ ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන්ගේ ජාලයකින් සමන්විත නවීන වෛද්‍ය ක්‍රම සහ පාරම්පරික ප්‍රතිකාර ක්‍රමවල සම්මිශ්‍රණයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පද්ධතිය ඇලෝපති, ආයුර්වේද, යුනානි සහ අනෙකුත් වෛද්‍ය ක්‍රම කිහිපයක මිශ්‍රණයකින් සමෘද්ධිමත් වේ. මෙම පද්ධති අතරින් ඇලෝපති වෛද්‍ය විද්‍යාව ප්‍රමුඛ වී ඇති අතර ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතාවලින් බහුතරයක් සපුරාලමින් සිටී. වෙනත් බොහෝ රටවල මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පද්ධතිය රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික යන දෙඅංශයෙන්ම සමන්විත වේ. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා පුළුල් පරාසයක ප්‍රවර්ධන, නිවාරණ, රෝග නිවාරණ සහ පුනරුත්ථාපන සෞඛ්‍ය සේවා සපයයි. ශ්‍රී ලංකාවට පුළුල් සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන ජාලයක් ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් තිබියදීත්, සම්පත් වෙන් කිරීම, කලාපීය විෂමතා සහ අඛණ්ඩ නවීකරණයේ අවශ්‍යතාවය ඇතුළු අභියෝග පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියේ විකාශනය අවබෝධ කර ගැනීම එහි වත්මන් ව්‍යුහය සහ එහි ජනගහනයේ සෞඛ්‍යය සහ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීමට දරන උත්සාහයන් පිළිබඳ වටිනා අවබෝධයක් සපයයි. අනෙකුත් රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු, ප්‍රාදේශීය සහ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන, සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් සහ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ප්‍රධාන රාජ්‍ය සංවිධානය ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පුරවැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්ම සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. උසස් තත්ත්වයේ සෞඛ්‍ය සේවාවක් සාධාරණ ලෙස ජනතාවට ලබාදීමේ වගකීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සතු වේ.

දැක්ම

දේශයේ ආර්ථික, සාමාජීය, මානසික හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් බිහි කිරීම.

මෙහෙවර

ජනතා අවශ්‍යතාවයට ප්‍රතිචාර දක්වමින්, සාමූහිකව ක්‍රියා කරමින්, පරිපූර්ණ, ඉහලම මට්ටමේ, ගුණාත්මක, සමාන, ඵලදායි සහ තිරසාර සෞඛ්‍ය සේවාවක් ශ්‍රී ලංකා වාසී ජනතාවට ලබා දීම මගින්, අත්කරගත හැකි ඉහළම සෞඛ්‍ය මට්ටමට ළඟාවීම.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ උපාය මාර්ගික අරමුණු

- ✓ උපදේශනය (Advocacy),චර්යාව වෙනස් කිරීම අරමුණු කරගත් සන්නිවේදනය, සමාජ අලෙවිකරණය සහ ප්‍රජාව සේවයෙහි යෙදවීම මඟින් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, සැලසුම්කරණය සහ වැඩසටහන්කරණය සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම.
- ✓ උපදේශනය, චර්යාව වෙනස් කිරීම අරමුණු කරගත් සන්නිවේදනය සහ සෞඛ්‍ය කටයුතු සඳහා ප්‍රජාව සේවයෙහි යෙදවීම මඟින් සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තුව සහ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ වෙනත් අංශයන් විසින් මෙහෙයවනු ලබන විවිධ සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් සඳහා සහාය ලබාදීම.
- ✓ විවිධ මට්ටමේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සැලැසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම් කටයුතු ප්‍රවර්ධනයට සහාය දීම සහ පවරා ගැනීම.
- ✓ ජනමාධ්‍ය මඟින් මහජනතාව අතර සෞඛ්‍ය සත්කාර පිළිබඳ අවබෝධය වැඩි කිරීම.
- ✓ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ චර්යා වෙනස් කිරීම අරමුණු කරගත් සන්නිවේදනය සඳහා අවශ්‍ය වන IEC/BCC උපාංග සඳහා සහාය වීම සහ සංවර්ධනය කිරීම.
- ✓ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධකයින් ලෙස කටයුතු කිරීමටත් සහ උපදේශනය, චර්යාව වෙනස් කිරීම අරමුණු කරගත් සන්නිවේදනය, සහ ප්‍රජාව සේවයෙහි යෙදවීම මඟින් නියෝජිතයින් වෙනස් කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තුව තුළ සහ ඉන් පරිබාහිරව මිනිස් බල ධාරිතාවය ඉහළ නැංවීම.
- ✓ සෞඛ්‍ය ගැටළු පාලනය කරගැනීමට හැකිවන පරිදි මහජනතාවට ඒ පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඇතිකර ගැනීමට මෙන්ම ඔවුන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා තනි පුද්ගල සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ✓ මහජන සෞඛ්‍ය ඉහළ නැංවීමෙහිලා සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ රාජ්‍ය, රාජ්‍ය නොවන සහ ජාත්‍යන්තර ආයතන හා සංවිධාන සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම.
- ✓ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් කළමනාකරණය සඳහා සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍රයන්හි කළමනාකරණ සක්‍යතාව ඉහළ නැංවීම.
- ✓ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සහ ඒවා විවිධ මට්ටම් වලදී අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- ✓ ප්‍රජාවගේ චර්යාව වෙනස්වීම සහ ප්‍රජාව සේවයේ යෙදවීම සම්බන්ධ පර්යේෂණ සැලසුම් කිරීම සහ ඊට සහාය ලබාදීම.

සංවර්ධිත රටවලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රශංසනීය සෞඛ්‍ය තත්ත්වයක් හා සෞඛ්‍ය දර්ශක අත්කර ගෙන ඇත්තේ ප්‍රධාන වශයෙන් පැවති රජයන් විසින් අනුගමනය කරනු ලැබූ නිදහස් සෞඛ්‍ය හා නිදහස් අධ්‍යාපනය වැනි සමාජ ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙනි. කෙසේ වෙතත් බෝ නොවන රෝග (NCD) සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යාම, ජනගහනය වයස්ගත වීමේ වේගවත් අනුපාතය හා රෝග රටාවන්හි වෙනස්වීම් සමඟ සම්බන්ධ වී ඇති ගැටළු රටේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා වෙනස් කිරීමට හේතු වී තිබේ.

2015 දී සහස්‍ර සංවර්ධන ඉලක්ක සාර්ථකව සපුරා ගත් ශ්‍රී ලංකාව, තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක (SDG) සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සිය කැපවීම ජාතික ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ග පෙළ ගැස්වීමෙන් තහවුරු කර ඇත. 2015 දී ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ අනෙකුත් සාමාජික රටවල් 192 ක් සමඟ තිරසාර සංවර්ධනය සහ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක 17 (SDG) සඳහා කැපවන බවට පොරොන්දු විය. තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 17 න් 3 ඉලක්කය, පහත දැක්වෙන ඉලක්ක සපුරා ගැනීමත් සමඟ සහපත් සෞඛ්‍ය යහපැවැත්ම වෙනුවෙන් කැපවී ඇත.

2015 දී තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක (SDGs) සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සිය අඛණ්ඩ කැපවීම ප්‍රතිඥා දුන්නේය. මෙහි ඉලක්ක 3 සාක්ෂාත් කර ගැනීමට පහත සඳහන් ඉලක්ක සමඟ 'යහපත් සෞඛ්‍යය සහ යහපැවැත්ම' සඳහා කැපවී ඇත.

ඉලක්කය 3 - සෞඛ්‍යමත් ජීවිත තහවුරු කිරීම සහ සෑම වයස් කාණ්ඩයකටම අයත් සෑම කෙනෙකුගේම යහපත ප්‍රවර්ධනය කිරීම

3.a සුදුසු පරිදි ලෝකයේ සියළුම රටවල්වල දුම්වැටි පාලනය සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කිරීම.

3.b ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කිරීමට සුනම්‍යය සහ විශේෂයෙන්ම ඖෂධ ලබා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීම සම්බන්ධව TRIPS ගිවිසුමෙහි සඳහන් සංවිධාන උපරීමයෙන්ම භාවිතා කිරීමට සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවලට ඇති අයිතිය තහවුරු කරන TRIPS ගිවිසුම පිළිබඳ දෝහා ප්‍රඥප්තියට සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍යයට අනුව පර්යේෂණ සඳහා සහාය දැක්වීම සහ සංර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා

මූලිකව බලපානු ලබන බෝවන හා බෝ නොවන රෝග සඳහා එන්නත්ද ඖෂධද වැඩිදියුණු කිරීම සහ අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ සහ එන්නත් දැරිය හැකි මිලට ලබා දීම.

3.c සෞඛ්‍ය සඳහා යොදවන මුදල් විශාල වශයෙන් ඉහළ නැංවීම සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල විශේෂයෙන් ඌන සංවර්ධිත රටවල සහ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා කුඩා රාජ්‍ය වල සෞඛ්‍ය අංශයේ ශ්‍රම බලකාය සඳහා බඳවා ගැනීම්, සංවර්ධන කටයුතු පුහුණුවීම් කටයුතු සිදු කිරීම.

3.d පූර්ව අනතුරු ඇඟවීම් සඳහා සහ ජාතික සහ ගෝලීය සෞඛ්‍ය අවධානම් තත්ත්වයන් අඩු කිරීම හා කළමනාකරණය සඳහා සියළු රටවල් වල විශේෂයෙන් සංවර්ධිත රටවල ශක්‍යතාව ඉහළ දැමීම.

ඉලක්ක

3.1 වසර 2030 වන විට සජීවී උපත් 100,000 කට ගෝලීය මානව මරණ අනුපාතය 70කට වඩා අඩු මට්ටමකට ගෙන ඒම.

3.2 සජීවී දරු උපත් 1,000කට නව ප්‍රසව මරණ අනුපාතිකය අවම වශයෙන් 12කට වඩා අඩු මට්ටමකට ගෙන ඒම සහ වයස අවුරුදු 5ට අඩු මරණ අනුපාතිකය අවම වශයෙන් සජීවී දරු උපත් 1,000කට 25කට වඩා අවම මට්ටමකට ගෙන ඒමට සියළු රටවල් අරමුණු කිරීම තුළින් වසර 2030 වන විට අලුත උපන් දරුවන්ගේ සහ වයස අවුරුදු 5ට අඩු දරුවන්ගේ වළක්වාගත හැකි මරණ සිදුවීම නතර කිරීම.

3.3 වසර 2030 වන විට ඒඩ්ස් ක්ෂය රෝගය, මැලේරියා සහ නිවර්තන කලාපීය වසංගත රෝග මුලිනුපුටා දැමීම සහ සෙංගමාලය, ජලවාහක රෝග සහ වෙනත් බෝවන රෝග මර්ධනය කිරීම.

3.4 රෝග නිවාරණය, ප්‍රතිකර්ම, මානසික සෞඛ්‍ය හා සුඛ සිද්ධිය ඉහළ නැංවීම මඟින් වසර 2030 වන විට බෝ නොවන රෝග නිසා සිදුවන නොමේරූ මරණ තුනෙන් එකක මට්ටමකින් පහත දැමීම.

3.5 විෂ මත්ද්‍රව්‍ය හා ශරීරයට අහිතකර මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය ඇතුළත්ව විෂ මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණය සහ ප්‍රතිකාර කටයුතු ශක්තිමත් කිරීම.

3.6 වසර 2020 වන විට රථවාහන අනතුරු නිසා ඇතිවන ගෝලීය මරණ සහ තුවාලකරුවන් සංඛ්‍යාව අඩකින් අවම කිරීම.

3.7 පවුල් සැලසුම්, තොරතුරු අධ්‍යාපනය සහ ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය ජාතික උපක්‍රම හා වැඩසටහන් වලට ඒකාබද්ධ කිරීම ඇතුලත්ව ලිංගික සහ ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය සත්කාර සේවය සඳහා විශ්ව ප්‍රවේශය සහතික කිරීම.

3.8 මූල්‍ය අවධානම් ආරක්ෂණය ඇතුළුව විශ්වීය සෞඛ්‍ය ආවරණය ළඟාකර ගැනීම, ගුණාත්මක අත්‍යාවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සත්කාර සේවයට සහ සියළු මහජනතාවට ආරක්ෂිත ඵලදායී සහ දැරිය හැකි අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ හා එන්නත් ලබාගැනීමට කටයුතු සැලැස්වීම.

3.9 වසර 2030 වන විට අහිතකර රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ වායුව, ජලය හා පස දූෂණය මෙන්ම අපවිත්‍රතාව නිසා ඇතිවන මරණ සඳහා රෝග සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අඩුකිරීම.

2. ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අංශයේ විශේෂ සිදුවීම් 2024- 2025

ජ්‍යෙෂ්ඨ සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් විසින් රාජකාරි භාර ගැනීම

නව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා වැඩ භාර ගනී

නව රජයේ ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා ලෙස පත් කරන ලද වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා 2024 නොවැම්බර් 19 වන දින සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයා ලෙස වැඩ භාර ගත්තේය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය පාලිත මහීපාල, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, අතිරේක ලේකම්වරුන්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ.

නව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා වැඩ භාර ගනී

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා ලෙස වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි මහතා 2024 නොවැම්බර් 26 වන දින සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී වැඩ භාර ගත්තේය. නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ පදවි ප්‍රාප්ති උත්සවයට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම් කේ.එම්. වත්සලා ප්‍රියදර්ශනී මහත්මිය, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන මහතා සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරුන් සහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් පිරිසක් සහභාගී වූහ.

නව සෞඛ්‍ය ලේකම්වරයා වැඩ භාර ගනී

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අලුතින් පත් කරන ලද ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ මහතා 2024 දෙසැම්බර් 11 වන දින අමාත්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතාගේ සහභාගීත්වයෙන් සිය ධුරයේ වැඩ භාර ගත්තේය. වෛද්‍ය ජාසිංහ මහතා කැපී පෙනෙන ව්‍යක්තියක් සහිත කීර්තිමත් ශ්‍රී ලාංකික වෛද්‍ය පරිපාලකයෙකි. ඔහු මීට පෙර පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ලෙස සේවය කළ අතර 2017 දෙසැම්බර් සිට 2020 අගෝස්තු දක්වා සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ධුරය හෙබවීය.

ජාතික සිදුවීම්

ලෝක ඒඩ්ස් දිනයේ 36 වන ජාතික සැමරුම් උත්සවය (දෙසැම්බර් 1)

2024 ලෝක ඒඩ්ස් දින ජාතික සැමරුම් උත්සවය 2024 දෙසැම්බර් 1 වන දින කොළඹ ගාලු මුවදොර ක්‍රීඩාංගනයේදී අග්‍රාමාත්‍ය වෛද්‍ය හරිනි අමරසූරිය සහ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස යන මහත්වරුන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග සහ ඒඩ්ස් පාලන වැඩසටහන, ශ්‍රී ලංකා පවුල් සැලසුම් සංගමය සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල (UNFPA) සමඟ සහයෝගයෙන් මෙම සැමරුම, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ පාගමනක් සංවිධානය කරන ලදී.

“ලෝක ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ සතිය” සඳහා වූ පාගමන

2024 දෙසැම්බර් 27 වන දින "ලෝක ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය දැනුවත් කිරීමේ සතිය" වෙනුවෙන් පැවති "සැමොම එක් වෙමු - ප්‍රතිජීවක සුරකිමු" යන තේමාව යටතේ මහජන දැනුවත් කිරීමේ පාගමනට ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහභාගී විය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (රසායනාගාර සේවා) මහතාගේ නායකත්වයෙන් යුත් ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය සඳහා වූ ජාතික මධ්‍යස්ථානය විසින් සෞඛ්‍ය, පරිසර, කෘෂිකර්ම, ධීවර හා ජලජ සම්පත් අමාත්‍යාංශ, ශ්‍රී ලංකා ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාඥයින්ගේ විද්‍යාලය සහ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සහාය ඇතිව මෙම පාගමන සංවිධානය කරන ලදී.

ලෝක මැලේරියා දිනය වෙනුවෙන් සමරු පාගමනක්

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ජාතික මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය විසින් සංවිධානය කරන ලද මැලේරියා මර්දන පාගමනක් "මැලේරියාව එපා කියන්න " යන තේමාව යටතේ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විශේෂඥ වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2025.04.25 දින පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රයෙන් ආරම්භ වූ පා ගමන කොළඹ විහාරමහාදේවි උද්‍යානය දක්වා ගමන් කළේය.

ජාත්‍යන්තර හෙද දිනය වෙනුවෙන් රාජ්‍ය සේවා එක්සත් හෙද සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලද සැමරුම් උත්සවයට සහභාගී වීම

මෙවර හෙද දිනය සමරනු ලබන්නේ "හෙදියන් අපගේ අනාගතයයි - හෙද සේවාව තුළින් ආර්ථිකය ශක්තිමත් වේ" යන තේමාව මුල්කර ගනිමින්. ජාත්‍යන්තර හෙද කවුන්සිලය 1974 සිට සෑම වසරකම මැයි 12 ජාත්‍යන්තර හෙද දිනය ලෙස නම් කර ඇත්තේ හෙද හෙදියන් සමාජය තුළ ඉටු කරන වැදගත් කාර්යභාරය සහ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සඳහා හෙදියන්ගේ දායකත්වය සහ කැපවීම සිහිපත් කිරීම සඳහා ය. ජාතික හෙද විශ්වවිද්‍යාලය ඉදිරියේදී ස්ථාපිත කරන බව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා ප්‍රකාශ කළේ 2025.05.14 දින පෙරවරුවේ නාරාහේන්පිට අභයාරාම විහාරස්ථාන සංකීර්ණයේ පැවති ජාත්‍යන්තර හෙද දිනය නිමිත්තෙන් රාජ්‍ය සේවා එක්සත් හෙද සංගමය සංවිධානය කළ සැමරුම් උත්සවයට එක්වෙමිනි.

රාජ්‍ය සේවා එක්සත් හෙද සංගමයේ සභාපති පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද හිමියන් විසින් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා වෙත සමරු තිළිණයක් ද පිළිගැන්වීය. මෙම සැමරුම් උත්සවයට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විශේෂඥ වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සංවර්ධන ආයතනයේ හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් මහාචාර්ය එම්.තිලකසිරි, අතිරේක ලේකම්වරුන්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන්, අධ්‍යක්ෂවරුන්, හෙද විද්‍යාල විදුහල්පතිවරුන් සහ හෙද හෙදියන් පිරිසක් එක්ව සිටියහ.

ජාත්‍යන්තර සිදුවීම්

78 වන ලෝක සෞඛ්‍ය සමුළුවට ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යතුමා සහභාගී වේ.

78 වන ලෝක සෞඛ්‍ය සමුළුව මැයි 19 සිට 27 දක්වා ස්විට්සර්ලන්තයේ ජිනීවා නුවරදී "සෞඛ්‍යය සඳහා එක් ලෝකයක්" යන තේමාව යටතේ පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය ගරු වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ මහතා; ජිනීවාහි එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ශ්‍රී ලංකා නිත්‍ය නියෝජිත හිමාලි අරුණතිලක මහතා; සහ ජිනීවාහි එක්සත් ජාතීන්ගේ දූත මණ්ඩලයේ පළමු ලේකම් නිශාන්තිනි වික්ටර් මහතා ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කළහ. මෙම කණ්ඩායම සමුළුවේ කාලය පුරාම ද්විපාර්ශ්වික සාකච්ඡා, අතුරු සිදුවීම් සහ උපායමාර්ගික සංසදවල නිරත විය.

දියවැඩියා පාලනය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය එක්ව සංවිධානය කරන ලද දියවැඩියා පාලනය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව 2024 නොවැම්බර් 21 සහ 22 යන දිනවල කොළඹදී පැවැත්විණි, ඒ සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අග්නිදිග ආසියානු කලාපයේ සහ අප්‍රිකානු රටවල් කිහිපයක විශේෂඥයින් 150 කට අධික සංඛ්‍යාවකගේ සහභාගීත්වයෙන්. සෞඛ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය පාලිත මහීපාල යන මහත්වරු මෙම අවස්ථාවට එක්වූහ. ශ්‍රී ලංකාවේ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නේවාසික නියෝජිත ආචාර්ය අලකා සිං, ශ්‍රී ලංකාවේ යුනිසෙෆ් නියෝජිත ක්‍රිස්ටියන් ස්කූග්, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධාන මූලස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂ (බෝ නොවන රෝග) ආචාර්ය ගයි ෆෝන්ස්, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් වන වෛද්‍ය චම්පිකා වික්‍රමසිංහ සහ වෛද්‍ය සමිද්දි සමරකෝන් යන මහත්වරු ද මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය ටෙඩ්‍රොස් අද්නොම් ගෙබ්‍රෙයිසස් සහ අග්නිදිග ආසියාවේ කලාපීය අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය සයිමා වාසෙඩ් යන මහත්වරු වීඩියෝ තාක්ෂණය හරහා සමුළුවේ සැසිය ඇමතූහ.

බිම්ස්ටෙක් මහලේකම් සහ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා අතර හමුවක්

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි මහතා සහ බහු ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව සඳහා බෙංගාල බොක්ක ප්‍රවේශයේ (BIMSTEC) මහ ලේකම් තානාපති අතිගරු ඉන්ද්‍ර මනි පාණ්ඩේ මහතා 2025.06.19 වන දින සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. කලාපීය සහයෝගීතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා කැපවූ උත්සාහයන් සහ බිම්ස්ටෙක් සාමාජික රටවල් අතර ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ගෙන ඇති තීරණ පිළිබඳව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි මහතා බිම්ස්ටෙක් මහලේකම්, තානාපති අම්බ ඉන්ද්‍රා මනි පාණ්ඩේ ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලයට සිය කෘතඥතාව පළ කළේය. බහු ආංශික තාක්ෂණික සහ ආර්ථික සහයෝගීතාව සඳහා වන බෙංගාල බොක්ක මුලපිරීමේ රාමුව තුළ කලාපීය සහයෝගීතාව සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ අඛණ්ඩ කැපවීම ද අවධාරණය කෙරිණි.

විදේශීය නියෝජිතයන් සමඟ රැස්වීම

ජයිකා (JICA) ආයතනය යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගති සමාලෝචනය පිළිබඳ සාකච්ඡාව

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස සහ ජපන් තානාපති අකියෝ ඉසොමාටා මහතා අතර හමුවක් 2024 නොවැම්බර් 28 වන දින සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. "JICA" ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය පිළිබඳව අකියෝ ඉසොමාටා මහතා රටේ සෞඛ්‍ය සේවයේ සාකච්ඡා කළේය. ජපානය සහ ශ්‍රී ලංකාව අතර වසර 70 ක රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සබඳතා සඳහා දිගුකාලීන මිත්‍රත්වය සහ "JICA" ව්‍යාපෘතිය මගින් රටේ සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි දියුණුව සඳහා සපයන ලද සේවාවන් සිහිපත් කරමින්, සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා රටේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් නිසි ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා දක්වන සහයෝගයට කෘතඥතාව පළ කළේය. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, නියෝජ්‍ය මෙහෙවර ප්‍රධානී නාඹිකි කමෝෂිඩා මහතා, දෙවන ලේකම්වරුන් වන කට්සුහිරෝ සුසුකි මහතා, සචි ටනාකා මහත්මිය සහ JICA ව්‍යාපෘතියේ රටේ නියෝජිත ටෙට්සුයා යමඩා මහතා මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ.

UNFPA රටේ නියෝජිත හමුව

එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදලේ දායකත්වයෙන් මෙරට ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ව්‍යාපෘති පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදලේ මෙරට නියෝජිත කුන්ලේ අඩෙනියි මහතා අතර විශේෂ හමුවක් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පසුගියදා පැවැත්විණි. මෙම අවස්ථාවට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදලේ කාර්යාලය නියෝජනය කරන සහකාර නියෝජිත වෛද්‍ය දයානාත් රණතුංග, ජාතික වැඩසටහන් විශ්ලේෂක සහ උපදේශිකා අනුෂිකා අමරසිංහ යන මහත්ම මහත්මීහු ද සහභාගි වූහ.

චීන රජයේ සහයෝගය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

චීන රජයේ සහයෝගයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහ ශ්‍රී ලංකාවේ චීන තානාපති චී ෂෙන්හොං මහතා අතර විශේෂ හමුවක් 2024 දෙසැම්බර් 09 වන දින සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. මෙම සාකච්ඡාවට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම් වත්සලා ප්‍රියදර්ශනී, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන සහ චීන තානාපති කාර්යාල නියෝජිතයින් සහභාගී වූහ.

කියුබානු තානාපතිවරයා හමුවීම

ඩෙංගු මර්දනය කිරීම සහ දිගුකාලීන රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා කියුබානු රජයේ අඛණ්ඩ සහයෝගය ලබා ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස සහ ශ්‍රී ලංකාවේ කියුබානු තානාපති ඇන්ඩ්‍රෙස් මාර්සෙලෝ ගොන්සාලෙස් ගැරිඩෝ මහතා අතර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී විශේෂ හමුවක් පැවැත්විණි. මෙම සාකච්ඡාවට කියුබානු තානාපති කාර්යාලය නියෝජනය කරමින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම් වත්සලා ප්‍රියදර්ශනී, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, වසංගත රෝග විද්‍යා අංශයේ ප්‍රධාන වසංගත රෝග විද්‍යාඥ වෛද්‍ය හසිත තිසේරා, ඩෙංගු මර්දන ඒකකයේ අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය සුදත් සමරවීර සහ කියුබානු තානාපති කාර්යාලයේ පළමු ලේකම් මාරිබෙල් ඩුඅාර්ටේ ගොන්සාලෙස් යන මහත්වරු සහභාගී වූහ.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ රටේ නියෝජිත හමුව

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ මෙරට නියෝජිත ආචාර්ය අලකා සිං මහත්මිය අතර විශේෂ හමුවක් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. නව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා එම ව්‍යාපෘති ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට අනුගමනය කරන වැඩපිළිවෙළ පිළිබඳව ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය වෙනුවෙන් සිය කෘතඥතාව පළ කළ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ මෙරට නියෝජිතවරිය එම වැඩපිළිවෙළ අගය කරන බවද ප්‍රකාශ කළාය. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම් වත්සලා ප්‍රියදර්ශනී, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන යන මහත්ම මහත්මීහු ද මෙම අවස්ථාවට එක්ව සිටියහ.

ශ්‍රී ලංකාවේ එක්සත් ජාතීන්ගේ නේවාසික සම්බන්ධීකාරකවරයා හමුවීම

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා, ශ්‍රී ලංකාවේ එක්සත් ජාතීන්ගේ නේවාසික සම්බන්ධීකාරක මාර්ක්-ඇන්ඩ්‍රේ ෆ්‍රැන්වේ මහතා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී හමුවිය. මෙම සාකච්ඡාවට එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යක්ෂ සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ලෝක ආහාර වැඩසටහනේ (WFP) නියෝජිත අබ්දුර් රහීම් සිද්දිකි, ශ්‍රී ලංකාවේ UNDP නේවාසික නියෝජිත අසූසා කුබෝටා, ශ්‍රී ලංකාවේ UNICEF නියෝජිත ක්‍රිස්ටියන් ස්කූග්, ලෝක බැංකු මෙරට කළමනාකරු වියෝ කන්ද, එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල් මෙරට නියෝජිත කුන්ලේ අඩෙනියි, ILO මෙරට අධ්‍යක්ෂ ජොනි සිම්ප්සන්, UNOPS මෙරට අධ්‍යක්ෂ චාල්ස් කැලනන්, ADB මෙරට අධ්‍යක්ෂ චෙන් චෙන් සහ IOM මෙහෙවර ප්‍රධානී ක්‍රිස්ටින් පාර්කෝ, සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සහභාගී වූහ.

නවසීලන්ත මහ කොමසාරිස් හමුවෙයි

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහ නවසීලන්ත මහ කොමසාරිස් ඩේවිඩ් පයින් මහතා අතර හමුවක් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. මෙම රැස්වීමට නවසීලන්ත නියෝජ්‍ය මහ කොමසාරිස් ගේබ්‍රියෙල් අයිසැක්, නවසීලන්ත මහ කොමසාරිස් කාර්ය මණ්ඩලයේ නිලධාරීන් සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සහභාගී විය.

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා සහ ශ්‍රී ලංකාවේ චීන තානාපති චී ෂෙන්හොං මහතා අතර විශේෂ හමුවක්.

චීන රජයේ සහයෝගය ඇතිව ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳව මෙහිදී සාකච්ඡා කෙරුණු අතර, අඩු මුදලට ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවක් රටේ ජනතාවට ලබාදීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ගෙන යන මානුෂීය වැඩපිළිවෙළ චීන තානාපතිවරයාගේ විශේෂ ඇගයීමට ලක් විය. දිවයිනේ රජයේ රෝහල් පද්ධතිය තුළ කිසිදු ඖෂධ හිඟයක් ඇති නොවන බවත්, අඛණ්ඩව ඖෂධ සැපයීම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය යාන්ත්‍රණය මේ වන විට ශක්තිමත්ව ක්‍රියාත්මක වන බවත් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා පැවසීය. අමාත්‍යවරයා මේ බව ප්‍රකාශ කළේ ශ්‍රී ලංකාවේ චීන තානාපති චී ෂෙන්හොං මහතා සමඟ පැවති විශේෂ හමුවකදීය.

මෙම සාකච්ඡාවට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විශේෂඥ වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන යන මහත්වරුන් ඇතුළු චීන තානාපති කාර්යාලයේ නියෝජිතයින් පිරිසක් ද එක්ව සිටියහ.

ශ්‍රී ලංකාවේ රුසියානු තානාපතිවරයා සහ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා අතර හමුවක්

ශ්‍රී ලංකාවේ රුසියානු තානාපති ලෙවන් එස්. ධිගරියන් මහතා සහ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා අතර හමුවක් 2025.05.30 වන දින පස්වරුවේ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. සාකච්ඡා ආරම්භ කරමින් ලෙවන් එස්. ධිගරියන් මහතා පැවසුවේ රුසියානු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයා මෙම වසරේ ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණීමට කැමැත්ත පළ කර ඇති බවයි. ශ්‍රී ලංකාව සහ රුසියාව අතර ශක්තිමත් සබඳතා තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ මෙම හමුව, සෞඛ්‍ය, ආයුර්වේද සහ මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රවල දෙරට අතර සහයෝගිතාව ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරනු ඇත. සෞඛ්‍ය හා මාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ මහතා සහ රුසියානු තානාපති කාර්යාලයේ නියෝජිතයින් පිරිසක් ද මෙම සාකච්ඡාව සඳහා සහභාගී වූහ.

සෞඛ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන සංවර්ධන/ මූලපිරීම්

රෝග නිවාරණ අංශය

හඳුනා නොගත් හේතුවක් සහිත නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය පාලනය කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ දියත් කිරීම

හඳුනා නොගත් හේතුවක් සහිත නිදන්ගත වකුගඩු රෝග පාලනය කිරීම පිළිබඳ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ජාතික වකුගඩු රෝග නිවාරණ සහ පර්යේෂණ ඒකකය, චීන විද්‍යා ඇකඩමිය සහ දේශීය විද්වතුන් එක්ව සිදු කරන ලද පර්යේෂණ දියත් කිරීම සඳහා 2024 දෙසැම්බර් 14 වන දින බත්තරමුල්ලේ පැවති වැඩමුළුවක සමාරම්භක උත්සවය. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා මෙම අවස්ථාවට සහභාගී විය.

ඔසු උයන් ආශ්‍රිත ඔසු වගා ව්‍යාපෘතියක් සහ ජාතික ඔසු එකතු කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

දේශීය ආයුර්වේද වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දේශීය ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමට මෙරට ඔසු උයන් ජාලය ශක්තිමත් කිරීමට කටයුතු කරන බවත් දේශීය ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය ඖෂධ අමුද්‍රව්‍ය 100කට අධික ප්‍රමාණයක් විදේශයන්ගෙන් මෙරටට ආනයනය කරන බවත් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි මහතා පැවසීය.

කතරගම දේවාලයේ මුදලින් මොනරාගල දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ හෘද රෝග ඒකකයක්

රුහුණු කතරගම දේවාලයේ බස්නායක නිලමේ ඩිල්ෂාන් ගුණසේකර මහතාගේ සංකල්පයකට අනුව ශ්‍රී ලංකා යුද හමුදාවේ ශ්‍රම දායකත්වයෙන් මෙම හෘද වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකර ඇත.

රුහුණු කතරගම දේවාලයේ බස්නායක නිලමේ ඩිල්ෂාන් ගුණසේකර මහතාගේ ආරාධනයෙන් තෙමහල් වාට්ටු සංකීර්ණයේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම සඳහා මුල්ගල් තැබීම පසුගියදා වෙළෙඳ, වාණිජ, ආහාර සුරක්ෂිතතා සහ සමුපකාර සංවර්ධන නියෝජ්‍ය ඇමැති ආර්.එම්. ජයවර්ධන සහ සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන යන මහත්වරු ද සහභාගි වූහ.

මහනුවර ජාතික රෝහලේ ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති 04ක ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීම සඳහා කඩිනමින් මුදල් වෙන් කිරීම.

මහනුවර ජාතික රෝහලේ දැනට නතර වී ඇති ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 04 ක ඉදිකිරීම් කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මෙම වසර තුළ රුපියල් මිලියන 1500 ක පමණ මුදලක් වෙන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇති බව සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා පැවසීය. ඒ අනුව, මහනුවර ජාතික රෝහලේ නව පිළිකා සංකීර්ණය, තැලසීමියා වාට්ටු සංකීර්ණය, හදිසි අනතුරු සහ හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය සහ හුදකලා වාට්ටු සංකීර්ණයේ ව්‍යාපෘති සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, මධ්‍යම පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය නිහාල් වීරසූරිය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වෛද්‍ය සේවා) සහ පේරාදෙණිය රෝහලේ අධ්‍යක්ෂ එච්.එම්. අර්ජුන තිලකරත්න, කෑගල්ල රෝහලේ අධ්‍යක්ෂ සහ මහනුවර ජාතික රෝහලේ වැඩබලන අධ්‍යක්ෂ විශේෂඥ වෛද්‍ය චන්දන විජේසිංහ සහ මහනුවර රෝහලේ විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්, වෛද්‍යවරුන්, හෙදියන් සහ තවත් අය ඇතුළු සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ.

දියතලාව රෝහල සංචාරක හා සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සංවර්ධනය කිරීම

ගරු. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා 2025.08.15 දින දියතලාව මූලික රෝහලේ නිරීක්ෂණ චාරිකාවකට සහභාගී විය. ගරු. පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී රවීන්ද්‍ර බණ්ඩාර, ගරු. ගරු පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී අම්බිගා සැමුවෙල්, ප්‍රදේශයේ ආගමික පක්ෂය, මහා සංඝරත්නය සහ ප්‍රදේශයේ දේශපාලන අධිකාරිය නියෝජනය කරමින් හපුතලේ ප්‍රාදේශීය සභාවේ සභාපති සුදර්ශන ලියනගේ මහතා මෙම නිරීක්ෂණ චාරිකාවට එක් විය. එමෙන්ම, ඌව පළාත් ප්‍රධාන ලේකම් අනූෂා ගෝකුල ප්‍රනාන්දු මහත්මිය, ඌව පළාත් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ජීවන්ත හේරත් මහතා, ඌව පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය ජේ.සී.එම්. තෙන්නකෝන් මහත්මිය, ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ඒ.එම්.ටී.කේ. අත්තනායක, දියතලාව මූලික රෝහලේ වෛද්‍ය අධිකාරී වෛද්‍ය එච්.එම්.ටී.අයි. සිරිවර්ධන, දියතලාව මූලික රෝහලේ විශේෂඥ වෛද්‍යවරු ඇතුළු රාජ්‍ය නිලධාරීහු ද මේ සඳහා සහභාගී වූහ. මෙහිදී, රෝහලේ බාහිර රෝගී අංශය, හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය, රෝහල් ශල්‍යාගාරය, දැඩි සත්කාර ඒකකය ඇතුළු ඒකක ගරු අමාත්‍යවරයා විසින් පරීක්ෂා කරන ලදී. ඇමති.
තවද, ගරු. රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ සුහද කතාබහකට ද එක් වූ අමාත්‍යවරයා දැනට පවතින පහසුකම් කළමනාකරණය කරමින් රෝහලෙන් ලබාදෙන රෝගී සත්කාරක සේවාවන් ඇගයීමට ලක් කළේය. රෝහලේ භෞතික හා මානව සම්පත් සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් ද අමාත්‍යවරයා වෛද්‍ය අධිකාරී, විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සහ කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ අදහස් හුවමාරු කර ගත්තේය. පවතින ගැටලුවලට කඩිනම් විසඳුම් ලබාදීමට සහ ඒ සඳහා රජයේ දායකත්වය ලබාදීමට ඉදිරි පියවර ගන්නා බවයි අමාත්‍යවරයා ප්‍රකාශ කළේ. සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ සහ ප්‍රදේශවාසීන්ගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා දියතලාව මූලික රෝහල A ශ්‍රේණියේ රෝහලක් ලෙස සංවර්ධනය කරන බව ද අමාත්‍යවරයා සඳහන් කළේය.

JICA අරමුදල් සහිත අපද්‍රව්‍ය දහනාගාරයක් ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් රෝහලේ විවෘත කරන ලදී.

ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ඒජන්සියේ (JICA) බෝවන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ ස්ථාපනය කරන ලද අපද්‍රව්‍ය දහන යන්ත්‍රය සැප්තැම්බර් 5 වන දින විවෘත කරන ලදී. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතාගේ

ප්‍රධානත්වයෙන් නැගෙනහිර පළාත් ආණ්ඩුකාර ජයන්ත ලාල් රත්නසේකර, නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය අරුන් හේමචන්ද්‍ර සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ජපන් තානාපති අකියෝ ඉසොමාටා යන මහත්වරුන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ආරම්භ කරන ලදී. ජපන් රජයේ ජපන් යෙන් මිලියන 503 ක ප්‍රදානයක් සමඟ ක්‍රියාත්මක කරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතිය, ත්‍රිකුණාමලය විවෘත කිරීමට සමගාමීව, රට පුරා අතිරේක රජයේ රෝහල් 14 ක බෝවන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකක ස්ථාපිත කිරීමට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයට හැකියාව ලබා දෙයි.

සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය

වෘත්තීය සමිති සමඟ සාකච්ඡා කිරීම

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා රජයේ වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සංගමය (GMOA), සමස්ත ලංකා වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සංගමය (ACMOA), විශේෂඥ වෛද්‍ය සංගමය (AMS), රජයේ දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ සංගමය (GDSA), සමස්ත ලංකා රජයේ හෙද සංගමය, රාජ්‍ය සේවා සංගමය, ඒකාබද්ධ රාජ්‍ය සේවා සංගමය, රාජ්‍ය සේවා සංගමය, රාජ්‍ය සේවා සංගමය, රාජ්‍ය සේවා සංගමය, රාජ්‍ය සේවා සංගමය, රාජ්‍ය සේවා සංගමය, රාජ්‍ය සේවා නිලධාරීන්ගේ සංගමය, GMOA, සමස්ත ලංකා වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සංගමය ඇතුළු සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන වෘත්තීය සමිති කිහිපයක නියෝජිතයන් සමඟ සාකච්ඡා මාලාවක් පවත්වන ලදී. අනුපූරක වෛද්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ, සමස්ත ලංකා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්ගේ සංගමය, සහ සමස්ත ලංකා සෞඛ්‍ය සේවා සංගමයේ අනුපූරක වෛද්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ මධ්‍යස්ථානය. මෙම සාකච්ඡා සැසි සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම් වත්සලා ප්‍රියදර්ශනී, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, අතිරේක ලේකම්වරුන්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන්, අධ්‍යක්ෂවරුන් ඇතුළු වෘත්තීය සමිති නියෝජනය කරමින් නියෝජිතයින් පිරිසක් ද සහභාගී වූහ.

සෞඛ්‍ය සේවා සහායකයින් 640 දෙනෙකුට ස්ථිර පත්වීම් ප්‍රදානය කිරීම

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය සහකාර (ක්ෂේත්‍ර මදුරු මර්දන සහකාර) තනතුර සඳහා පුද්ගලයින් 640 දෙනෙකු සඳහා ස්ථිර පත්වීම් ලිපි ප්‍රදානය කිරීම 2025.06.03 වන දින ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතන ශ්‍රවණාගාරයේ දී ගරු අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය, වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස. සෞඛ්‍ය සහකාර (ක්ෂේත්‍ර මදුරු මර්දන සහකාර) ලෙස ස්ථිර පත්වීම් අපේක්ෂාවෙන් සිටින පිරිස වැඩි බවත්, එසේ ස්ථිර පත්වීම් නොලැබුණු විවිධ සේවාවන්හි නියුතු 6000කට ආසන්න පිරිසක් මේ වන විට රාජ්‍ය ආයතනවල සේවය කරන බැවින් ඒ සියලු දෙනා සම්බන්ධයෙන් පොදු තීරණයක් ගත යුතු බවත් උත්සවය අමතමින් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා පැවසීය. මෙහිදී

සමස්ත ලංකා මදුරු මර්දන සහකාර නිලධාරීන්ගේ සංගමය විසින් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා වෙත සමරු සමරු තිළිණයක් ද පිළිගැන්වීය.

පරිපූරක වෛද්‍ය සේවාවේ ගැටලු කිහිපයකට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ මැදිහත්වීමෙන් කඩිනම් විසඳුම්

අනුපූරක වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පවතින ගැටලු කිහිපයකට විසඳුම් සෙවීම සඳහා සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහ ඒකාබද්ධ සෞඛ්‍ය සන්ධානයේ සම කැඳවුම්කරුවන් අතර විශේෂ සාකච්ඡාවක් 2025.07.04 දින සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි.
උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හා විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව සමඟ පැවැත්වෙන සාකච්ඡාව කඩිනම් කර උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හරහා සීමාවාසික පුහුණුව ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් අග්‍රාමාත්‍යවරයා සමඟ පෞද්ගලිකව සාකච්ඡා කිරීමටත් විශේෂ ශ්‍රේණියේ උසස්වීම් කඩිනමින් ලබාදීම යටතේ සැප්තැම්බර් මාසයේදී නැවත අයදුම්පත් කැඳවීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමටත් එකඟතාව පළ විය. ඉහත කරුණුවලට අමතරව තවත් බොහෝ වෘත්තීය කරුණු පිළිබඳව ද සාකච්ඡා කෙරිණි.
මෙම අවස්ථාවට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම් (පරිපාලන II) වාමික ගමගේ, අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන II) එල්. නාගමුල්ල, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිපාලන III) සුමේධා ප්‍රියභාෂිණී යන මහත්ම මහත්මීන් ඇතුළු ඒකාබද්ධ සෞඛ්‍ය අධිකාරියේ සම කැඳවුම්කරුවන් රැසක් මෙම විශේෂ සාකච්ඡාව සඳහා එක්ව සිටියහ.

මෙරට හෙද සේවාව සඳහා නව පත්වීම් ලිපි නිකුත් කිරීම

මෙරට හෙද සේවයට බඳවාගත් 3147 දෙනෙකුට පත්වීම් ලිපි ප්‍රදානය කිරීමේ උත්සවයක් 2025 මැයි 24 සෙනසුරාදා පෙ.ව.9.30ට අරලියගහ මන්දිරයේ රැස්වීම් ශාලාවේදී පැවැත්විණි. මෙරට හෙද සේවා ඉතිහාසයේ මෙතරම් විශාල පිරිසකට එකවර පත්වීම් ලිපි ප්‍රදානය කළ පළමු අවස්ථාව මෙයයි. මෙම උත්සවයට සමගාමීව හෙද සේවයේ විශේෂ ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන් 79 දෙනෙකුට උසස්වීම් ලබාදීම ද සිදුකිරීමට නියමිතයි.

අග්‍රාමාත්‍ය වෛද්‍ය හරිනි අමරසූරිය මහත්මියගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වෙන මෙම උත්සවයට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විශේෂඥ වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ මහතා ඇතුළු නිලධාරීන් පිරිසක් සහභාගි වීමට නියමිතය.

විශේෂ සිදුවීම්

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ නව සභාපතිවරයා වැඩ භාර ගනී.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ නව සභාපතිවරයා ලෙස වෛද්‍ය මනුජ වීරසිංහ මහතා 2024 නොවැම්බර් 28 වන දින වැඩ භාර ගන්නා ලදී. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ හිටපු සභාපති වෛද්‍ය අර්ජුන තිලකරත්න, කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ මෙවන් සම්පත් සුබසිංහආරච්චි, සාමාන්‍යාධිකාරී දිනුෂ දසනායක යන මහත්වරුන් මෙන්ම සංස්ථා නිලධාරීන් සහ සේවකයින් පිරිසක් මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ.

චීන නාවික හමුදා රෝහල් නෞකාවක් වන "පීස් ආර්ක්" පරීක්ෂා කිරීම.

චීන රජයේ මිෂන් හාර්මනි - 2024 වැඩසටහනේ කොටසක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි චීන නාවික හමුදා රෝහල් නෞකාවක් වන "පීස් ආර්ක්" සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා විසින් 2024 දෙසැම්බර් 26 වන දින නිරීක්ෂණය කරන ලදී. මෙම අවස්ථාවට ආරක්ෂක නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය (විශ්‍රාමික) මේජර් ජෙනරාල් අරුණ ජයසේකර, සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, ශ්‍රී ලංකාවේ චීන තානාපති චී ෂෙන්හොං, ත්‍රිවිධ හමුදාපතිවරුන්, ආරක්ෂක මාණ්ඩලික ප්‍රධානීන් මෙන්ම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කරන කණ්ඩායමක් සහභාගී වූහ.

ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශක ඖෂධ ප්‍රතිරෝධය හේතුවෙන් සිදුවන ආපදා වළක්වා ගැනීමට සෞඛ්‍ය අංශය සැලසුම් කිරීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ ජාතික මධ්‍යස්ථානය විසින් "දැන - කරන්න - ක්‍රියා කරන්න" යන තේමාව යටතේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (රසායනාගාර සේවා) ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සංවිධානය කරන ලද ජාතික උත්සවයක් 2024 නොවැම්බර් 18 සිට 24 දක්වා "ගෝලීය ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ සතිය" නිමිත්තෙන් පැවැත්විණි. විජේමුණි. මෙම අවස්ථාවට සෞඛ්‍ය, පරිසර, කෘෂිකර්ම සහ ධීවර අමාත්‍යාංශවල නිලධාරීන්, ක්ෂේත්‍රයේ විද්වතුන්, වෛද්‍ය පරිපාලකයින් සහ විශේෂඥයින්, වෛද්‍යවරුන්, වෛද්‍ය සිසුන්, සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල නියෝජිතයින් ඇතුළු විශාල පිරිසක් සහභාගී වූහ.

මාලඹේ වෛද්‍ය නෙවිල් ප්‍රනාන්දු රෝහලට රෝහල් නිරීක්ෂණ චාරිකාවක්

වෛද්‍ය නෙවිල් ප්‍රනාන්දු රෝහලේ පැවති විශේෂ නිරීක්ෂණ චාරිකාවකට සහ සාකච්ඡාවකට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සහභාගී විය. මෙම නිරීක්ෂණ චාරිකාව සහ ඉන් අනතුරුව පැවති සාකච්ඡාව සඳහා සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, මාලඹේ වෛද්‍ය නෙවිල් ප්‍රනාන්දු රෝහලේ වත්මන් සභාපති සුනිල් ගලගම, අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය කමල් ජයසිංහ, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය චාමින්ද අල්ගම සහ හෙද නිලධාරීන් පිරිසක් එක්ව සිටියහ. අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය.

මොරටුව වෛද්‍ය පීඨ සිසුන් සඳහා කළුතර නාගොඩ ශික්ෂණ රෝහලේදී මහාචාර්ය පුහුණුව

මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ ඉගෙනුම ලබන වෛද්‍ය සිසුන්ට මහාචාර්ය පුහුණුව සඳහා නිසි පහසුකම් සහ අවශ්‍ය සම්පත් සහිත රෝහලක් ලබාදීමේ විශේෂ සාකච්ඡාවක් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේදී පැවැත්විණි. උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, භාණ්ඩාගාරය, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලය, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව, කළුතර නාගොඩ ශික්ෂණ රෝහල, නෙවිල් ප්‍රනාන්දු රෝහල ඇතුළු ඊට අදාළ ආයතනවල නියෝජිතයින්ට ද මෙම සාකච්ඡාවට ආරාධනා කර තිබුණි. මෙම සාකච්ඡාවට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි,

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම් වත්සලා ප්‍රියදර්ශනී, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, අතිරේක ලේකම්වරුන් මෙන්ම උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, භාණ්ඩාගාරය, කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව නියෝජනය කරන නිලධාරීන් පිරිසක් එක්ව සිටියහ.

රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ හදිසි පරීක්ෂාවකට

ඖෂධ සැපයුම් දාමය සහ එහි වත්මන් ක්‍රියාකාරිත්වය, ඖෂධ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සහ ඖෂධ බෙදා හැරීමේ වැඩසටහන පිළිබඳව අමාත්‍යවරයා විසින් සමාලෝචනය කළ අතර, ඉදිරියේදී මෙම ක්‍රියාකාරකම් දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් පාලන අධිකාරිය වෙත ලබා දුන්නේය. ආයතනික සමාජ වගකීම, රසායනාගාර පහසුකම්, පෙර අලෙවි සහ අලෙවි තත්ත්ව සහතික නිකුත් කිරීම, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මෙන්ම ආයතනයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය පිළිබඳව ද අමාත්‍යවරයාගේ අවධානය යොමු විය. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය හංසක විජේමුණි, රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ සභාපති වෛද්‍ය මනුජ් සී වීරසිංහ, කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ එම්.එල්. සුබසිංහ ආරච්චි යන මහත්වරු මෙම අවස්ථාවට එක්ව සිටියහ.

“සුවසැරිය” ගිලන්රථ සේවය සඳහා නව ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක්.

ඉන්දියානු රජයේ ප්‍රදානයක් ලෙස මුලින් ක්‍රියාත්මක වූ “සුවසැරිය” ගිලන්රථ සේවාව දැනට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ශ්‍රී ලංකා රජය විසිනි. සුවසැරිය ගිලන්රථ සේවාවේ වත්මන් ක්‍රියාකාරිත්වය සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණයට ලක් වූ අතර, එහිදී හදිසි ප්‍රතිචාර සහ පාලන ඒකකය, දුරකථන ඇමතුම් සම්බන්ධීකරණ ඒකකය, මෙන්ම “සුවසැරිය” ගිලන් රථය ඇතුළු දෙපාර්තමේන්තු කිහිපයක් අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පුළුල් පරීක්ෂාවකට ලක් කෙරිණි. දිවයිනේ සියලුම පළාත් ආවරණය වන පරිදි 1990 ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය ඔස්සේ නොමිලේ පෙර රෝහල් ප්‍රතිකාර ලබා දෙන “සුවසැරිය” ගිලන්රථ සේවාව පුළුල් සේවාවක් ලෙස තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කරමින් සේවාවේ ගැටලුවලට කඩිනම් විසඳුම් ලබාදෙමින් කාර්යක්ෂම සේවාවක් ලෙස අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන බව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා පවසයි.

අමාත්‍යවරයා මෙම අදහස් පළ කළේ පසුගියදා රාජගිරිය සුවසැරිය ගිලන්රථ සේවා මධ්‍යස්ථානයේ පැවති සාකච්ඡාවකට එක්වෙමින්. මෙම අවස්ථාවට 1990 “සුවසැරිය” පදනමේ සභාපති නිරෝෂන් රත්නායක, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් වන වෛද්‍ය අරුණ පාලිත සම්පත්, නලින් රත්නදීප පෙරේරා, ෂර්වින් අර්සකුලරත්න, තරිදු කාරියවසම් ඇතුළු නිලධාරීහු පිරිසක් සහභාගි වූහ.

සෞඛ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ විශේෂ සමුළුව

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින රෝහල්වල සහ සෞඛ්‍ය ආයතනවල පවතින ගැටලු හඳුනාගෙන එම ගැටලුවලට කඩිනම් විසඳුම් ලබාදීමේ අරමුණින් දිවයින පුරා සෞඛ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් නාරාහේන්පිට ජාතික රුධිර පාරවිලයන මධ්‍යස්ථාන ශ්‍රවණාගාරයේ පැවැති විශේෂ සමුළුවක් අමතමින් සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා මේ බව පැවසීය. මෙම අවස්ථාවට සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අසේල ගුණවර්ධන, ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ අතිරේක ලේකම් කපිල ජනක බණ්ඩාර යන මහත්වරු ද අතිරේක ලේකම්වරු, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරු, ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්වරු, පළාත් සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරු, රෝහල් අධ්‍යක්ෂවරු ඇතුළු පිරිසක් සහභාගි වූහ.

රෝගී දත්ත පරිගණකගත කිරීමේ විශේෂ ව්‍යාපෘතියට 100 වන රෝහල ලෙස බදුරලිය ග්‍රාමීය රෝහල එක් කෙරේ.

රජයේ රෝහලකින් මෙරට පුරවැසියන්ට කෙටිම කාලය තුළ ගුණාත්මක හා කාර්යක්ෂම සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීම සහ රෝගීන්ගේ තත්ත්වයන් පිළිබඳව ක්‍රමානුකූලව පසු විපරම් කිරීම සඳහා දිවයින පුරා සියලුම රෝහල්වල රෝගී දත්ත පරිගණකකරණ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන බව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා පැවසීය. රෝගී දත්ත පරිගණකගත කිරීමේ විශේෂ ව්‍යාපෘතිය යටතේ 100 වන රෝහල ලෙස බදුරලිය ග්‍රාමීය රෝහලේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සනිටුහන් කිරීම සඳහා 25.02.2025 දින පැවති උත්සවයට සහභාගී වෙමින් අමාත්‍යවරයා මේ බව පැවසීය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත රෝහල් පද්ධතියම ආවරණය වන පරිදි රෝගී දත්ත පරිගණකගත කිරීමේ විශේෂ ව්‍යාපෘතිය (HHIMS - රෝහල් සෞඛ්‍ය තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය) යටතේ රෝගීන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා බදුරලිය ග්‍රාමීය රෝහල 100 වන රෝහල ලෙස ඇතුළත් කිරීම සඳහා උත්සවය සංවිධානය කරන ලදී.

තෝරාගත් රජයේ රෝහල්වල නවීනතම විකිරණ චිකිත්සක උපකරණ (Liner Accelerator Machines) ස්ථාපනය කිරීම

පිළිකා රෝගය තනි පුද්ගල ඛේදවාචකයක් ලෙස නොව සමස්ත ජාතියටම අභියෝගයක් ලෙස සලකා ඉන් ජනතාව මුදා ගැනීමට කටයුතු කිරීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහ වත්මන් රජයේ මූලික අරමුණ බව සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා පැවසීය. අමාත්‍යවරයා මේ බව පැවසුවේ 2025.07.20 වන දින සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රයේදී තෝරාගත් රජයේ රෝහල්වල නවීනතම විකිරණ ප්‍රතිකාර උපකරණ (Liner Accelerator Machines) ස්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියර සඳහා ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමෙන් අනතුරුවය. මෙම ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 16ක මුදලක් ආයෝජනය කර ඇති අතර දෙවන අදියර සඳහා ඇමෙරිකානු ඩොලර් මිලියන 13ක මුදලක් ආයෝජනය කර තිබේ. සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘති ආයෝජනය ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 29 කි.

මෙරට සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය ඩිජිටල්කරණය කිරීමේ මූලික අරමුණ ඇතිව පොකුරු සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය එළිදැක්වීම

මෙරට ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාවේ විශාල පරිවර්තනයක් සනිටුහන් කරමින් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය ඩිජිටල්කරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ පර්ෂද සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය (CHIS) සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් තඹුත්තේගම මූලික රෝහලේදී 2025.06.05 දින දියත් කරන ලදී. මෙම පද්ධතිය සෞඛ්‍ය පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (HSEP) යටතේ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ (ADB) සහාය ඇතිව සංවර්ධනය කර ඇත. මෙම නවීන සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව අරමුදල් සහ තාක්ෂණික සහාය ද ලබා දී ඇත. ගල්නෑව, එප්පාවල, තලාව, රාජාංගනය යාය 5 සහ යාය 7, ගම්පහ, කටියාව යන ප්‍රාදේශීය රෝහල් සහ ගල්නෑව, තලාව සහ රාජාංගනය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාල මෙම පොකුරු සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය හරහා තඹුත්තේගම මූලික රෝහල සමඟ ජාලගත කර ඇත.

පරිත්‍යාග

නියමිත මහරගම අපේක්ෂා රෝහලට රුපියල් මිලියන 600ක් වටිනා පස් මහල් ළමා වාට්ටු සංකීර්ණයක්

ඉන්ද්‍රා ට්‍රේඩර්ස් සමූහයේ සභාපති ඉන්ද්‍ර කුමාර සිල්වා මහතාගේ පූර්ණ මූල්‍ය දායකත්වයෙන් මහරගම අපේක්ෂා රෝහලේ ඉදිකිරීමට යෝජිත පස් මහල් ළමා වාට්ටු සංකීර්ණය සඳහා මුල්ගල් තැබීමේ උත්සවය 2025.07.03 වන දින උදෑසන සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රෝහල් පරිශ්‍රයේදී පැවැත්විණි. අස්ගිරි අංශයේ නියෝජ්‍ය ලේකම් පූජ්‍ය නාරම්පනාවේ ආනන්ද හිමි, හුණුපිටිය ගංගාරාම විහාරාධිපති පූජ්‍ය වෛද්‍ය කිරින්දේ අස්සජි හිමි, අපේක්ෂා රෝහල් විහාරාධිපති පූජ්‍ය හේනේගම ධම්මධර හිමි, ඉන්ද්‍රා ට්‍රේඩර්ස් සමූහ ව්‍යාපාරයේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ එයාර් මාර්ෂල් බන්දු එදිරිසිංහ, ගුවන් හමුදාපති, මහරගම අපේක්ෂා රෝහලේ අධ්‍යක්ෂ, විශේෂඥ වෛද්‍ය අරුණ ජයසේකර, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, විශේෂඥ වෛද්‍ය බී.අයි. කුරුකුලසූරිය, ජනාධිපති ජ්‍යෙෂ්ඨ උපදේශක දුමින්ද හුලංගමුව යන මහත්වරුන් ඇතුළු රෝහලේ විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්, වෛද්‍යවරුන්, හෙදියන් සහ අනෙකුත් වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළු සියලුම සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය නියෝජනය කරමින් පිරිසක් මෙම අවස්ථාවට සහභාගී වූහ.

නයිනතිව් ප්‍රාදේශීය රෝහලේ නව බාහිර රෝගී අංශයේ ගොඩනැගිල්ල ජනතා අයිතියට පත් කිරීම

මෙම ව්‍යාපෘතිය වාසන් සිවාජීරාසන් මහතා සහ ජසින්තා මහත්මිය විසින් ආරම්භ කරන ලද අතර, ජර්මානු රතු කුරුස වරෙන්ඩෝෆ් ශාඛාව සහ ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සංගමය සම්පත්දායකයින් ලෙස කටයුතු කරයි. නව බාහිර රෝගී අංශ ගොඩනැගිල්ල හදිසි ප්‍රතිකාර අංශයක්, ෆාමසියක්, එන්නත් කාමරයක්, දන්ත වෛද්‍ය ඒකකයක්, හෙදියන්ගේ විවේකාගාරයක්, ඊසීජී ඒකකයක්, ශල්‍යකර්ම ඒකකයක්, ප්‍රාථමික සත්කාර ඒකකයක් සහ සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වලින් සමන්විත වේ. නව බාහිර රෝගී අංශ ගොඩනැගිල්ල සඳහා ජර්මානු රතු කුරුස වරෙන්ඩෝෆ් ශාඛාව සහ නිනේවා මෙන්ම ජර්මනිය, ස්විට්සර්ලන්තය, එංගලන්තය, කැනඩාව, ප්‍රංශය, ඉතාලිය, ඩෙන්මාර්කය, නෙදර්ලන්තය ආදී රටවලින් පරිත්‍යාගශීලීන් විසින් අරමුදල් සපයා ඇත. මෙම ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාව සහාය ලබා දී ඇති අතර, යාපනය දිස්ත්‍රික් ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා විසින් මෙහෙයුම් සහාය ලබා දී ඇති අතර, උතුරු පළාතෙන් උපදේශන සහාය ලබා දී ඇත.

මන්නාරම දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ හදිසි අනතුරු ඒකකය සඳහා ඉන්දියාව සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම.

මන්නාරම දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ හදිසි අනතුරු සහ හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකයක් ඉදිකිරීම සහ වෛද්‍ය උපකරණ සැපයීම සඳහා වන අවබෝධතා ගිවිසුම, රුපියල් මිලියන 600 ක ප්‍රදාන ආධාර සහිතව, 2025.09.09 වන දින ගරු අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා ඉදිරියේ එච්.සී. සන්තෝෂ් ජා සහ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ විසින් අත්සන් කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ස්වර්ණමය පැය තුළ කලාපයේ හදිසි අවස්ථා සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා මන්නාරම නියෝජ්‍ය පොලිස්පති කාර්යාලයේ හදිසි අනතුරු ඒකකයේ තීරණාත්මක අවශ්‍යතා සපුරාලනු ඇත. එය සාමාන්‍ය දෛනික ගෘහස්ථ රෝගීන් සංඛ්‍යාව සහ පවතින ඇඳන් ශක්තිය අතර පරතරය පියවීමෙන් රෝහලේ වෛද්‍ය පහසුකම් ශක්තිමත් කරනු ඇත.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) අග්නිදිග ආසියාව සඳහා වූ කලාපීය කමිටුවේ හැත්තෑඅටවන සැසිවාරය

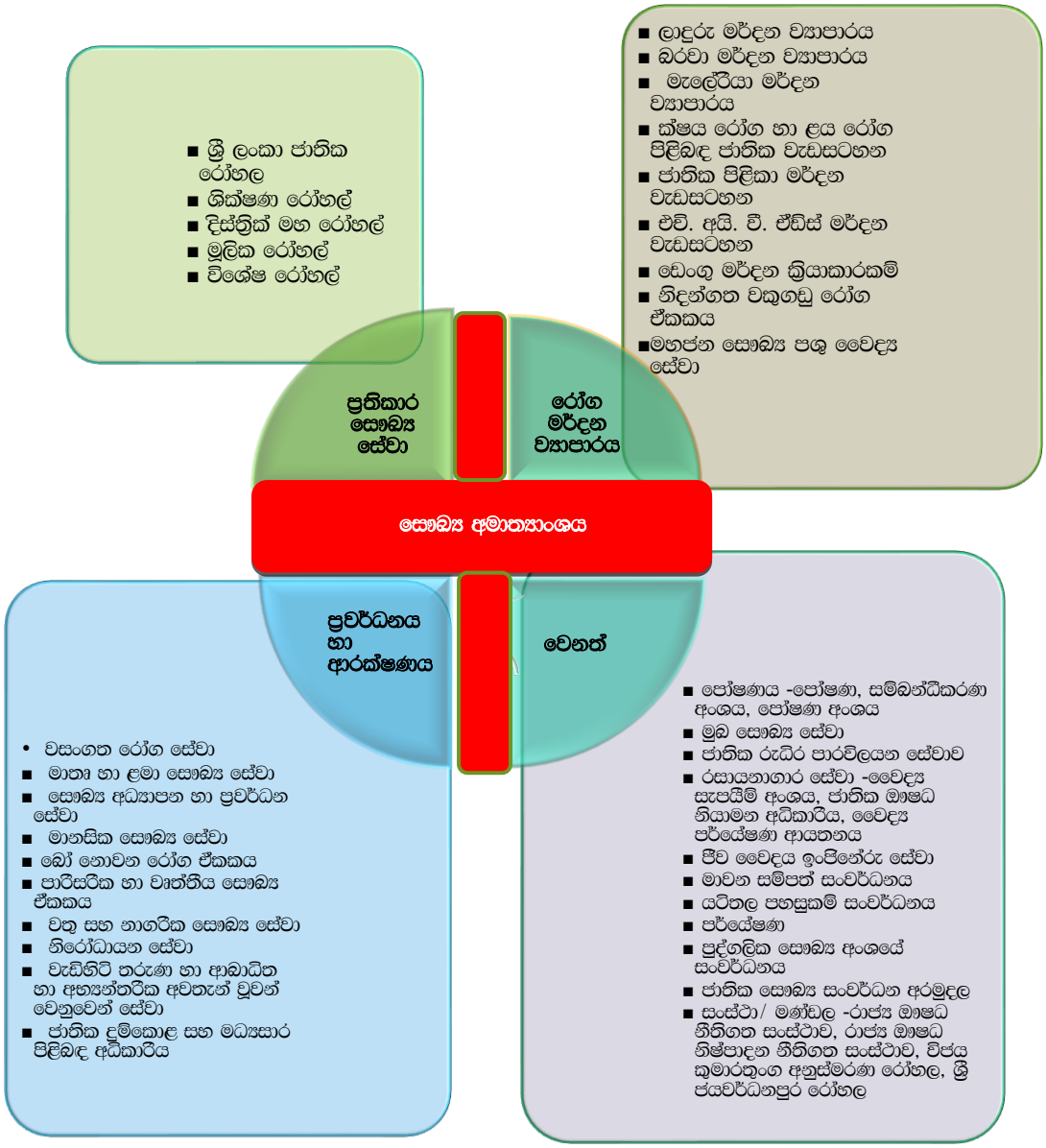
ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) අග්නිදිග ආසියාව සඳහා වූ කලාපීය කමිටුවේ හැත්තෑඅටවන සැසිවාරය 2025 ඔක්තෝබර් 13 සිට 15 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹදී පැවැත්විණි. මෙම අවස්ථාවට කලාපයේ සාමාජික රටවල් දහයේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරුන් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ විශේෂඥයින් සහ හවුල්කරුවන් එක්ව ප්‍රධාන මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රමුඛතා සහ කලාපීය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව පිළිබඳව සාකච්ඡා කළහ.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය ටෙඩ්‍රොස් අද්නාම් ගෙබ්‍රෙයිසස් සහ WHO අග්නිදිග ආසියානු කලාපයේ භාර නිලධාරී වෛද්‍ය කැතරිනා බොහ්මේ යන අයගේ සහභාගීත්වයෙන් සැසිවාර අලංකාර විය. සැමට සෞඛ්‍ය සම්පන්න වයස්ගත වීම, සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ ගෝලීය සහ කලාපීය ඉදිරිදර්ශන ඉස්මතු කරමින් ඔවුන් ප්‍රධාන දේශන පැවැත්වීය.

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා සමාරම්භක දේශනය පැවැත්වූ අතර, සෞඛ්‍ය පද්ධති ශක්තිමත් කිරීම සහ විශ්වීය සෞඛ්‍ය ආවරණය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කලාපීය සහයෝගිතාව සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කැපවීම නැවත තහවුරු කළේය.

මෙම රැස්වීම WHO අග්නිදිග ආසියානු කලාපය පුරා සෞඛ්‍ය සම්පන්න වයස්ගත වීම සහ සෞඛ්‍ය ඉලක්ක ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා කලාපීය සංවාදය, අත්දැකීම් බෙදාගැනීම සහ සාමූහික ක්‍රියාමාර්ග සඳහා වැදගත් වේදිකාවක් ලෙස සේවය කළේය.

3. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනික ව්‍යුහය

4. අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන, ව්‍යාපාර හා වැඩසටහන්වල සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

4.1 රෝග මර්දන වැඩසටහන

4.1.1 ලාදුරු මර්දන වැඩසටහන

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ලාදුරු වැළැක්වීමේ සහ සුව කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස ලාදුරු මර්දන ව්‍යාපාරය ක්‍රියා කරයි. ලාදුරු මර්දන ව්‍යාපාරයේහි වගකීම් අතරට ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රමිතීන් සහ සම්මතයන් සංවර්ධනය කිරීම, තාක්ෂණික සහය සැපයීම සහ නිරීක්ෂණ ඇතුළත් වේ. මෙම උත්සාහයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලාදුරු මර්දන කණ්ඩායම් විසින් සිදු කරනු ලබන අතර, ඒවා උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍යවරුන්, ප්‍රාදේශීය වසංගත රෝග විද්‍යාඥයින් ලාදුරු පාලන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සහ ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පරිපාලනය යටතේ ඇති සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි කණ්ඩායම් වලින් සමන්විත වේ.

ලාදුරු මර්දන ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මහජන සෞඛ්‍ය සේවා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ගේ මඟ පෙන්වීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර වැලිසර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මධ්‍යම ලාදුරු සායනය, කොළඹ ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහලේ සායන කාමර අංක 12 සහ හැඳල ලාදුරු රෝහල යන ආයතන වලින් සමන්විත වේ.

දැක්ම

ලාදුරු රෝගයෙන් තොර ශ්‍රී ලංකාව

මෙහෙවර

රෝගය සම්ප්‍රේෂණය නැවැත්වීම, අපකීර්තිය අවම කිරීම, ලාදුරු රෝගයෙන් පීඩාවට පත් සියලුම පුද්ගලයින්ට පිරිවැය-ඵලදායී ගුණාත්මක ලාදුරු සේවාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පීඩාවන්ට පත්වූවන්ට සාධාරණ ජීවන තත්ත්වයක් සහතික කිරීම සඳහා එවැනි සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම

පොදු අරමුණු

- ඒකාබද්ධ ලාදුරු සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කිරීම
- ඒකාබද්ධ ක්‍රියාකාරී සක්‍රිය සිද්ධි හඳුනාගැනීම සමඟ ලාදුරු වැළැක්වීම ඉහළ නැංවීම
- ලාදුරු රෝගය සහ එහි සංකූලතා කළමනාකරණය කිරීම සහ නව ආබාධිතභාවය වැළැක්වීම
- අපකීර්තියට එරෙහිව සටන් කිරීම සහ මානව හිමිකම්වලට ගරු කිරීම සහතික කිරීම

ජයග්‍රහණ / විශේෂ සිදුවීම්

ලෝක ලාදුරු දින ක්‍රියාකාරකම්

ලෝක ලාදුරු දිනය සැමරීම

- "ලාදුරු රෝගය තුරන් කිරීමට අත්වැල් බැඳගන්න" යන තේමාව යටතේ ඛස්නාහිර පළාතේ පාසල් සිසුන් සඳහා රචනා තරඟයක්
- 2025 පෙබරවාරි 21 වන දින හැඳල ලාදුරු රෝහලේ පාසල් සිසුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ සැසියක්.
- හැඳල රෝහලේ පාසල් දරුවන් සඳහා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ ප්‍රදර්ශනයක්.
- රචනා තරඟ ජයග්‍රාහකයින් සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානෝත්සවය එදිනම හැඳල ලාදුරු රෝහලේ දී සිදු කරන ලද අතර සියලුම සහභාගිවන්නන්ට 'සහභාගීත්ව සහතිකයක්' පිරිනමන ලදී.
- ලෝක ලාදුරු දිනය සැමරීම සඳහා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ මාධ්‍ය හමුවක් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවැත්විණි

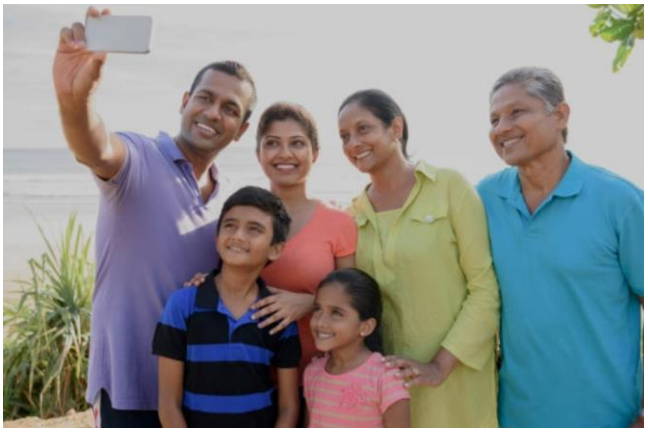

මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සඳහා ෆ්ලෑෂ් කාඩ්පත් සංවර්ධනය කිරීම

කල්තියා හඳුනාගෙන නිසි ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමෙන් ලාදුරු රෝගය සම්පූර්ණයෙන්ම සුව කළ හැකිය.

ඇපි තවමත් සතටින්....

ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ ලාදුරු මර්දන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සඳහා ජාතික මට්ටමේ ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන.

ගම්පහ, මහනුවර, මාතලේ, ත්‍රිකුණාමලය, හම්බන්තොට, කොළඹ මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශවල වෛද්‍ය නිලධාරීන්, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සහ අනෙකුත් අදාළ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වැඩසටහන්.

2025 මාර්තු මාසයේදී BMICH හි පැවති Medicare ප්‍රදර්ශනයේදී ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත්කිරීම පිළිබඳ කුටියක් සංවිධානය කරන ලදී.

වත්තල සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී සහ හෝමාගම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

අනුරාධපුරයේ ජාතික ලාදුරු රෝග සමාලෝචනය

ජාතික පාරම්පරික වෛද්‍ය ආයතනයේ ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් සඳහා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන

ආයුර්වේද සිසුන් සඳහා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසට

සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ විද්‍යාලය සඳහා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය පිළිබඳ වෙබ් සම්මන්ත්‍රණය

පෞද්ගලික රෝහල්වල සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ලාදුරු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම තලවතුගොඩ හේමාස් රෝහල් සහ මීගමුව නවලෝක රෝහලේ දී පවත්වන ලදී.

ගම්පහ දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල, කළුබෝවිල කොළඹ දකුණු ශික්ෂණ රෝහල, රාගම උතුරු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල යන ස්ථානවල ප්‍රජා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.

රාජ්‍ය නිලධාරීන්, පෞද්ගලික අංශ, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ප්‍රජා මූලික සංවිධාන සමඟ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ රැස්වීම් පැවැත්වීම.

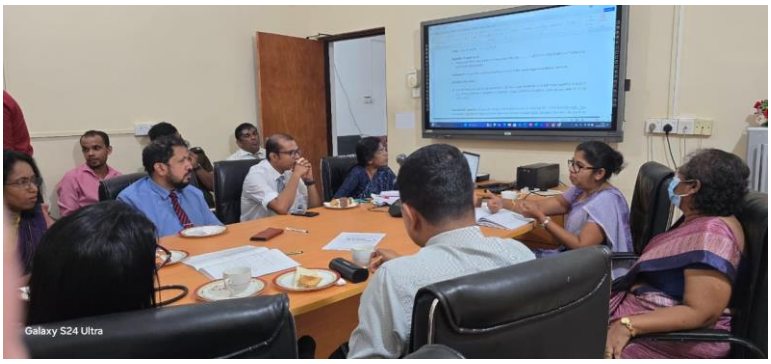

කාර්තුමය තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායම් රැස්වීම් පැවැත්වීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ලාදුරු රෝගීන්ගේ සම්බන්ධතා සඳහා පශ්චාත් නිරාවරණ රෝග නිවාරණය (PEP) ලෙස තනි මාත්‍රාවක් Rifampicin (SDR) හඳුන්වාදීම සඳහා ප්‍රොටෝකෝලයක් සංවර්ධනය කිරීම - අදියර I.

පවත්වන ලද අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් චාරිකා සහ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන රැස්වීම්
කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, පුත්තලම, හම්බන්තොට, මහනුවර, මාතලේ, මාතර, මඩකලපුව, අනුරාධපුර යන නගරවල අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් චාරිකා සහ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම.

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ලාදුරු රෝගය සම්ප්‍රේෂණය වීම වැළැක්වීම සඳහා මාර්ග සිතියම සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ලාදුරු රෝගය සඳහා භාවිතා කරන බහු ඖෂධ චිකිත්සාව (MDT) සඳහා අහිතකර ඖෂධ ප්‍රතික්‍රියා (ADR) සමීක්ෂණයක් ආරම්භ කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ලාදුරු ඖෂධ සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජීවී විරෝධී ප්‍රතිරෝධය (AMR) නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා නිරීක්ෂණ පද්ධතියක් හඳුන්වාදීම.

ඇ) ක්ෂුද්‍ර ජීවී විරෝධී ප්‍රතිරෝධය (AMR) නිරීක්ෂණ පද්ධතිය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය සහ නිසි ලෙව විද්‍යාත්මක සාම්පල ලබා ගැනීමේ තාක්ෂණය, AMR නිරීක්ෂණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා සාම්පල සකස් කිරීම සහ රසායනාගාරයට යැවීම පිළිබඳව සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.

ඈ) මහජන සෞඛ්‍ය රසායනාගාර කාර්මිකයින් (PHLT) සඳහා ස්ලිට් සමේ ස්මියර් පරීක්ෂණ පිළිබඳ පුහුණුව.

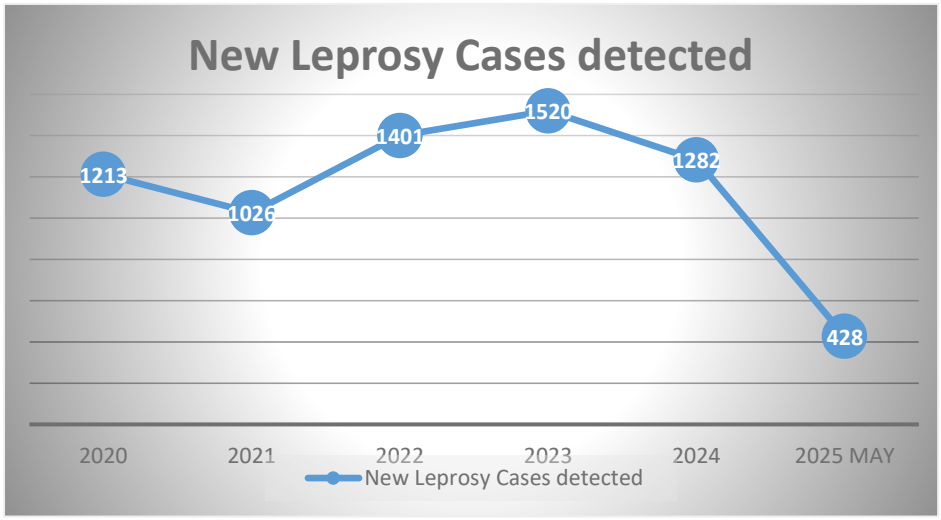

මැලිඛන් ප්‍රදර්ශනයේ ලාදුරු කුටිය

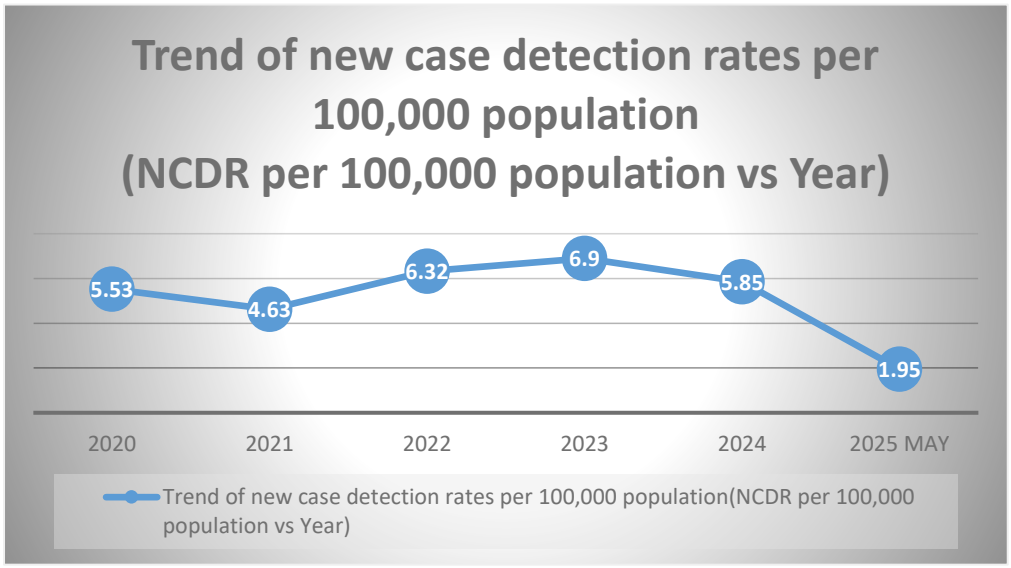

කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය 2020 – 2025 මැයි

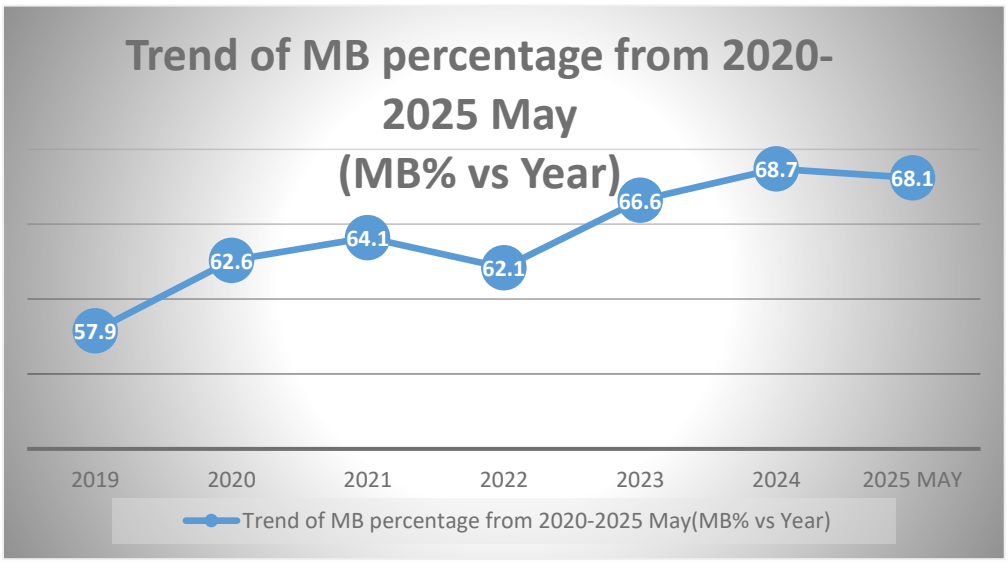
පසුගිය වසර පහ තුළ ජාතික කාර්ය සාධන දර්ශක (2020 – 2025 මැයි)

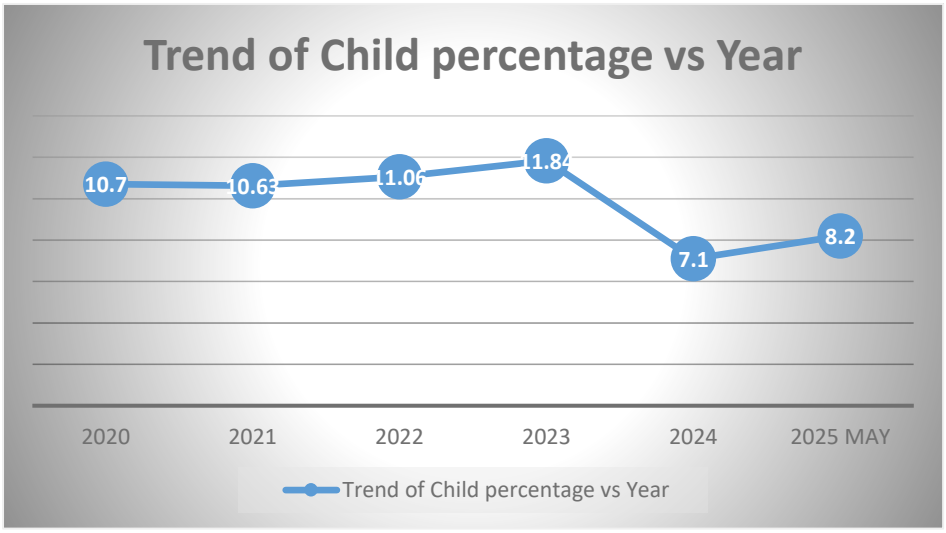
2020-2025 මැයි මාසය තුළ වාර්තා වූ නව ලාදුරු රෝගීන්ගේ ප්‍රවණතාවය

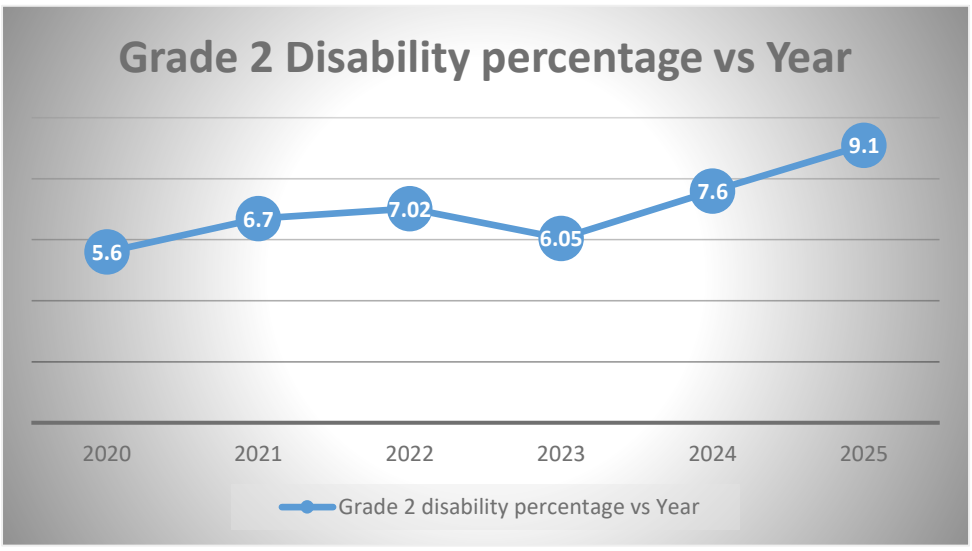
2020-2025 මැයි සිට ලාදුරු රෝගීන් නව හඳුනාගැනීමේ ප්‍රවණතාවය

2020-2025 මැයි සිට ලාදුරු රෝගීන් හඳුනා ගැනීමේදී MB ප්‍රතිශතයේ ප්‍රවණතාවය

2020-2025 මැයි සිට නව ලාදුරු රෝගීන්ගේ ළමා රෝගීන්ගේ ප්‍රතිශතයේ ප්‍රවණතාවය

2020-2025 මැයි සිට රෝග විනිශ්චය කරන අවස්ථාවේ 2 ශ්‍රේණියේ ආබාධිත ප්‍රතිශතයේ ප්‍රවණතාවය

1.රෝහල - ලාදුරු රෝහල හැඳල

පහසුකම් පිළිබඳ විස්තර	
ඇඳන් ගණන	54
ඒකක (වාට්ටු) ගණන	04
පවතින විශේෂ ඒකක ගණන	-

2. මානව සම්පත් විස්තර

		ලාදුරු රෝහල හැදල	**ලාදුරු මර්දන ව්‍යාපාරය**	**මධ්‍යම ලාදුරු සායනය**
01	වෛද්‍ය නිලධාරී	01	06	04
02	හෙද නිලධාරී	06	-	-
03	වෛද්‍ය	-	-	-
04	ඖෂධවේදීන්	-	01	-
05	විකිරණවේදී	-	-	-
06	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	01	03	-
07	ඖෂධ සංයෝජක	01	-	01
08	රියදුරු	01	02	-
09	පිරිමි උපස්ථායක	-	-	-
10	කාන්තා උපස්ථායක	03	-	-
11	අරක්කැමි	02	-	-
12	කාර්යාල කාර්ය සහයක	01	01	-
13	සෞඛ්‍ය කාර්ය සහයක - සාමාන්‍ය	07	-	01
14	සෞඛ්‍ය කාර්ය සහයක- කණිෂ්ඨ	05	02	01

3. උපයෝගිතා විස්තර

01	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	-
02	X - කිරණ	-
03	විශේෂ කිරන පරීක්ෂණ	-
04	CT ස්කෑන්	-
05	සැත්කම් (ප්‍රධාන)	-
06	සැත්කම් (කුඩා)	-

4.1.2 බරවා මර්දන වැඩසටහන

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවෙන් බරවා රෝගය තුරන් කිරීම සඳහා වගකිව යුතු විශේෂිත මහජන සෞඛ්‍ය ආයතනය වන්නේ බරවා මර්දන ව්‍යාපාරයයි. 2016 දී බරවා රෝගය මහජන සෞඛ්‍ය ගැටලුවක් නොවන බවට සහතික කරන ලදී. දැනට, වැඩසටහන පශ්චාත් වලංගු කිරීමේ ආවේක්ෂණ අදියරේ පවතින අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ නිරිතදිග වෙරළ තීරයේ බරවා ආවේණික දිස්ත්‍රික්ක අටක අඛණ්ඩ කීට විද්‍යාත්මක, පරපෝෂිත හා රෝග ආවේක්ෂණ සිදු කෙරේ.

ඉලක්කය

2030 වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ Bancroftian බරවා රෝගය අවසන් කිරීම සහ Brugian බරවා රෝගය ශ්‍රී ලංකාව තුළ නැවත ස්ථාපිත වීම වැළැක්වීම

අරමුණු

- 2030 වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ bancroftian බරවා රෝගය රට තුළ සම්ප්‍රේෂණය නතර කිරීම
- Brugian බරවා රෝගය ශ්‍රී ලංකාව තුළ නැවත ස්ථාපිත වීම වැළැක්වීම
- රෝග කළමනාකරණය සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් වැළැක්වීමේ (MMDP) සේවාවන් සෞඛ්‍ය පද්ධතිය සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීම මගින් සියලුම දීර්ඝ කාලීනව අත් පා ඉදිමීමේ තත්ත්වයන් ඇති රෝගීන් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සත්කාර පැකේජයක් ලබා දීම.

2025 දී ජයග්‍රහණ/ විශේෂ සිදුවීම්

- ශ්‍රී ලංකාවේ බරවා රෝගය සම්ප්‍රේෂණයට බාධා කිරීමේදී කීට විද්‍යාත්මක සහ පරපෝෂිත විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ සඳහා සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි මුද්‍රණය කිරීම.
- බaaගියානු බරවා රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා සත්ව නිරීක්ෂණ ආරම්භ කිරීම සඳහා DAPH සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- බaaගියානු බරවා රෝගයක් අනාවරණය වූ විට සිදු කළ යුතු වැඩ විෂය පථයක් සංවර්ධනය කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම
- කලාපීය බරවා රෝගය මර්දන ඒකක අධීක්ෂණය සහ කාර්යාල අවශ්‍යතා බෙදා හැරීම
- CMC කලාපයේ ජනගහනය 2000 ක් ආවරණය වන පරිදි මහා ඖෂධ පරිපාලන (MDA) වැඩසටහනක් පැවැත්වීම
- RMOs සඳහා මාසික සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම
- AFU කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම
- රසායනාගාර උපකරණ ප්‍රසම්පාදනය

අඛණ්ඩ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

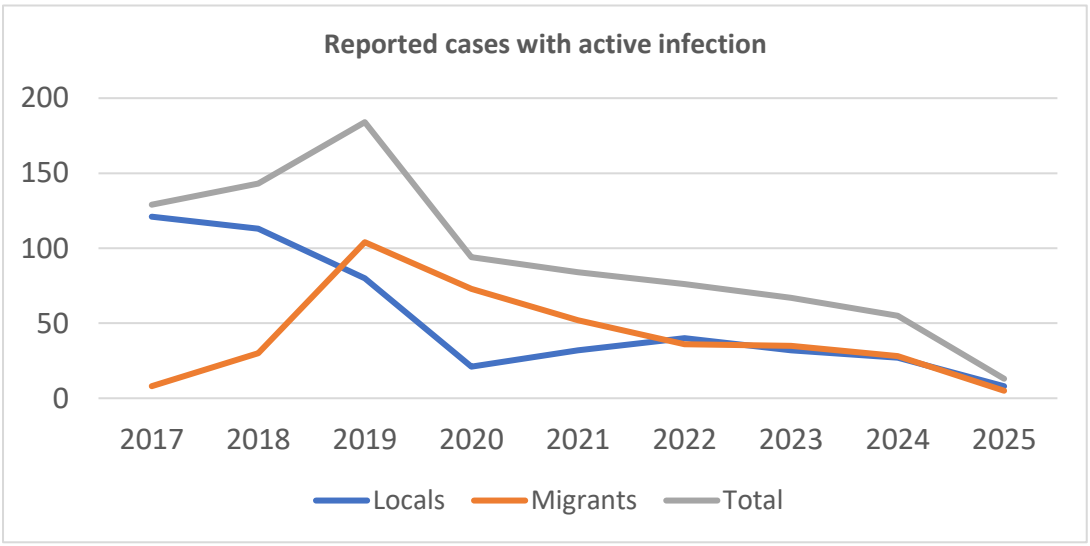
ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (රු.මි.)	2025.09.30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
GOSL			
ක්ෂුද්‍රජීවී සහ අණුක ජීව විද්‍යා රසායනාගාරය සඳහා ප්‍රතික්‍රියාකාරක ප්‍රසම්පාදනය	3.00	ප්‍රසම්පාදනයෙන් අඩක් අවසන්. ඊළඟ ප්‍රතික්‍රියාකාරක කට්ටලය සඳහා ලංසු ලේඛනය සකස් කිරීම සිදු කරමින් පවතී.	1.37
DNA නිස්සාරණ කට්ටල (පටක සහ රුධිරය) ප්‍රසම්පාදනය කිරීම.	2.00	ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කරන ලදී. රසයන් ද්‍රව්‍ය ලැබීමට නියමිතය	1.94
නිරීක්ෂණ සඳහා අන්වීක්ෂ හෝ වෙනත් අවශ්‍ය අයිතම ප්‍රසම්පාදනය කිරීම.	1.40	ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරුවන්ගේ මතය මත සකස් කර ඇති පිරිවිතර සහ ලංසු ලේඛනය සකස් කරමින් පවතී.	0.0
රසායනාගාර උපකරණ නඩත්තු කිරීම	0.50	ටෙන්ඩර් කැඳවා සමහර ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තාක්ෂණික කමිටු වාර්තා ලබා ගත යුතුව ඇත.	0.02
ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම	0.22	රැස්වීම් හතරක් අවසන්	0.10
තාක්ෂණික උපදේශක කණ්ඩායම් රැස්වීම	0.10	අගෝස්තු මාසයේදී පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත	0.03
කලාපීය මට්ටමේ AFC ක්‍රියාකාරකම් කණ්ඩායම් අධීක්ෂණය	0.50	ආරම්භ කර ඇත.	0.12
චක්‍රලේඛයට අනුව රෝගීන් හඳුනාගෙන සිටින ස්ථාන වටා MDA සිදු කරන්න.	0.10	එක් වැඩසටහනක් අවසන් කර ඇත.	0.04
AFC සහ RAFU වල රසායනාගාර සහ ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සේවාස්ථ පුහුණුව	0.50	ජූලි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත	0.11
රත්නපුර සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කවල ආවේණික නොවන (පරපෝෂිත හා කීට විද්‍යාත්මක) සමීක්ෂණ	0.68	ජූලි සිට අගෝස්තු දක්වා පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත	0.11
කීට විද්‍යාත්මක හා පරපෝෂිත විද්‍යාත්මක තාක්ෂණික ලේඛන, ආකෘති ආදිය මුද්‍රණය කිරීම.	1.00	අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන කෙටුම්පත් කිරීමේ අදියරේ පවතී. සැප්තැම්බර් මාසයේදී සම්පූර්ණ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	0.0
මුළු පිරිවැය	**10.00**		3.85

පසුගිය වසර 5 ක කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

පරපෝෂිත නිරීක්ෂණ

ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය සහ රසායනාගාර කාර්ය මණ්ඩලය ප්‍රාදේශීය වෛද්‍ය නිලධාරී/ බරවා රෝගය පාලනය කිරීමේ අධීක්ෂණය යටතේ පරපෝෂිත නිරීක්ෂණ සිදු කළහ. භාවිතා කරන ලද ප්‍රධාන රෝග විනිශ්චය ක්‍රමය වූයේ රාත්‍රී රුධිර පටලයයි. ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය (එකතු කරන ලද සියල්ලෙන් ධනාත්මක සාම්පලවල ප්‍රතිශතය) සහ ක්ෂුද්‍ර බරවා ඝනත්වය (රුධිරයේ මිලිලීටරයක ඇති සාමාන්‍ය ක්ෂුද්‍ර බරවා සංඛ්‍යාව) රට තුළ ශූන්‍ය සම්ප්‍රේෂණය කරා ප්‍රගතිය තක්සේරු කිරීමට භාවිතා කරන දර්ශක වේ.

2017-2024 දක්වා, රට තුළ ක්‍රියාකාරී ආසාදන සහිත රෝගීන් 720 ක් වාර්තා විය. මෙම සංඛ්‍යාවට ශ්‍රී ලංකාවේ සංක්‍රමණික ශ්‍රම බලකායේ NBF-ධනාත්මක රෝගීන් ද ඇතුළත් වේ.

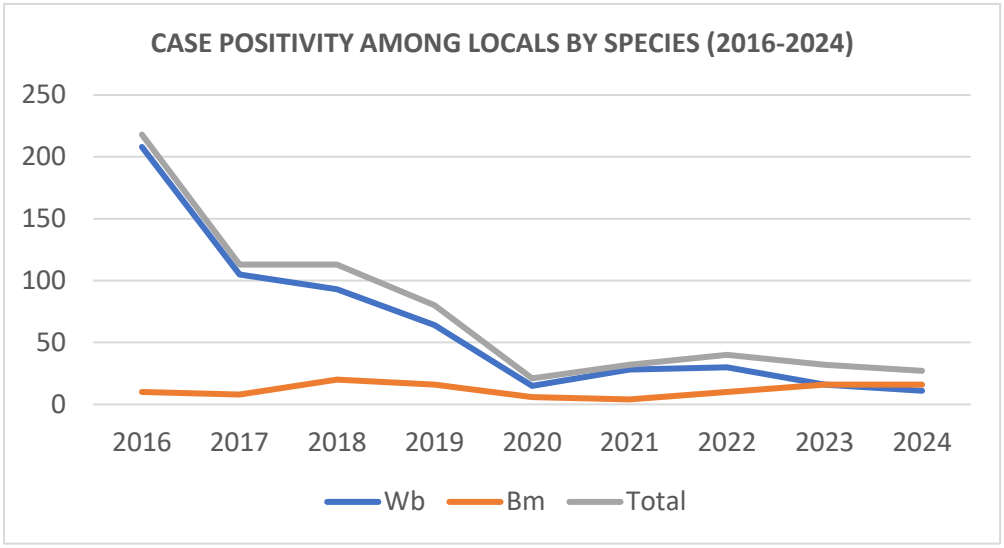

රූපය 1- 2017-2024 කාලය තුළ දේශීය හා සංක්‍රමණිකයින් අතර ධනාත්මක රෝගීන් සංඛ්‍යාව

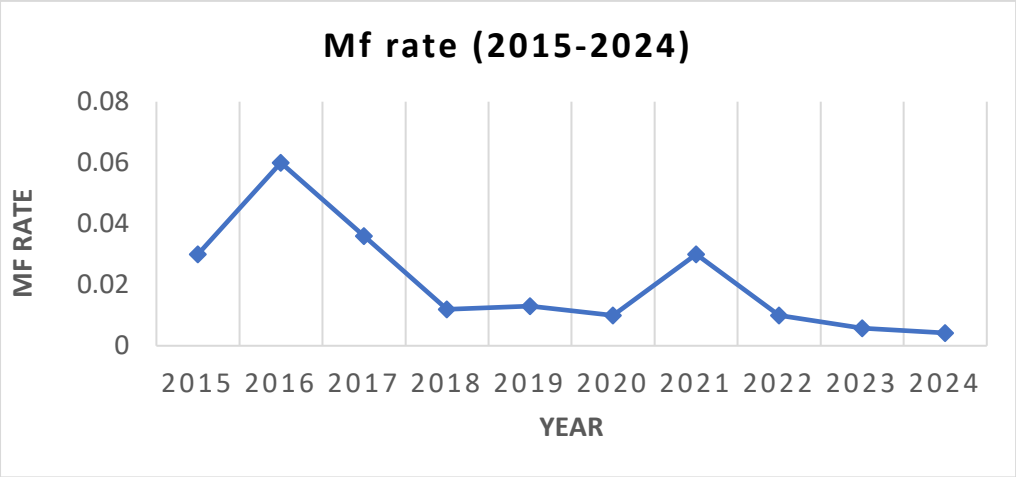
රූප සටහන 1 මගින් පශ්චාත් වලංගුකරණ අවධියේදී දේශීය ක්ෂුද්‍ර ෆයිලේරියා-ධනාත්මක රෝගීන්ගේ අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරයි. තවද, දේශීය රෝගීන්ගේ නිරීක්ෂණය කරන ලද අඩුවීම ක්‍රමයෙන් සංක්‍රමණික රෝගීන් මගින් ප්‍රතිස්ථාපනය වූ බව පෙන්නුම් කරයි.

භූගෝලීය ව්‍යාප්තිය පැහැදිලිව පෙන්නුම් කරන්නේ වයඹ පළාත හැර ආවේණික ප්‍රදේශ තුළ පවා වෙරළබඩ දේශසීමාවට පමණක් සීමා වී ඇති බවයි.

වසර ගණනාවක් පුරා වාර්තා වූ දේශීය බැන්ක්‍රොෆ්ටියන් ෆයිලේරියාසිස් රෝගීන් සංඛ්‍යාවේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් ඇති බව අවධාරණය කරන ලද අතර, වසර ගණනාවක් පුරා බෲගියා මලයි ආසාදනය වූ දේශීය රෝගීන් සංඛ්‍යාව අඩු නොවීය.

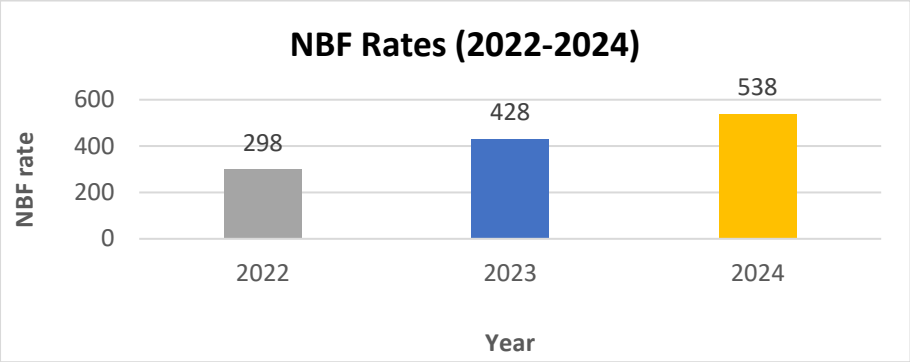
2016-2024 දක්වා විශේෂ අනුව දේශීය ජනතාව අතර ධනාත්මක රෝගීන්ගේ ප්‍රවණතාවය රූපය 2 මගින් පෙන්නුම් කෙරේ.

රූපය 3- ආවේණික දිස්ත්‍රික්කවල වසරින් වසර ක්ෂුද්‍ර ෆයිලේරියා අනුපාතය

රූප සටහන 3 හි වත්මන් තුරන් කිරීමේ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ ක්ෂුද්‍ර ෆයිලේරියා අනුපාතයේ පැහැදිලි අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරයි: කීට විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ මඟ පෙන්වන පරපෝෂිත විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ.

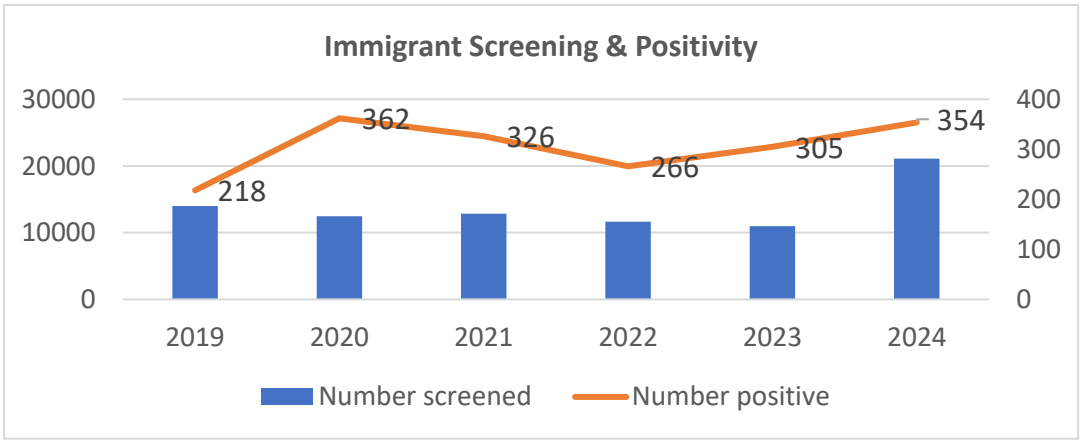
රාත්‍රී රුධිර රූගත කිරීමේ අනුපාතය (NBF අනුපාතය) හෝ PHFO විසින් සිදු කරන ලද NBF හි සාමාන්‍ය සංඛ්‍යාව 2022-2024 සිට වැඩි වී ඇත. මෙම වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත NBF අනුපාතය 538 කි (රූපය 4).

රූපය 4- 2022-2024 දක්වා PHFO විසින් සිදු කරන ලද සාමාන්‍ය NBF සංඛ්‍යාව

සංක්‍රමණිකයින් පරීක්ෂා කිරීම

සංක්‍රමණිකයින් පරීක්ෂා කිරීම 2017 දී ආරම්භ කරන ලද අතර, 2024 දී, IOM හරහා බරවා ප්‍රතිදේහජනක සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද සංක්‍රමණිකයින්ගේ සංඛ්‍යාවේ සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් දක්නට ලැබුණි. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් වීසා බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සඳහා අනුගමනය කරන ලද නීති විරෝධී මාර්ග වලට එරෙහිව පනවන ලද දැඩි පියවර නිසාය. 2024 දී, පරීක්ෂා කරන ලද 21,118 න් සංක්‍රමණිකයින් 354 දෙනෙකු බරවා ප්‍රතිදේහජනක පරීක්ෂණය (FAT) සඳහා ධනාත්මක බව අනාවරණය විය (රූපය 5).

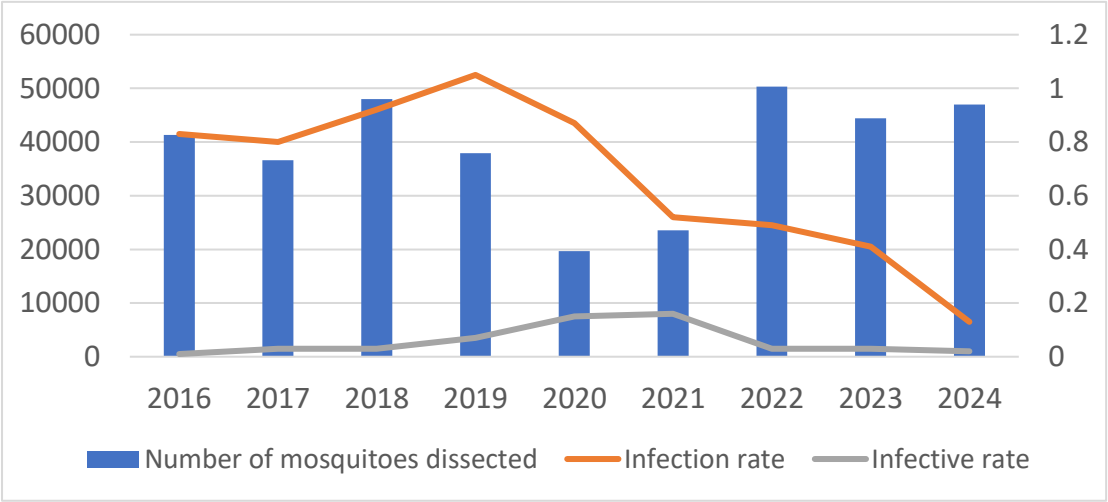
රූපය 5- 2017-2024 දක්වා සංක්‍රමණික පරීක්ෂාව

කීට විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ

ශ්‍රී ලංකාවේ වසා ගැටිති ෆිලේරියාසිස් සම්ප්‍රේෂණය සඳහා වගකිව යුතු වාහකයන් දෙදෙනා අතරම කීට විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී: Culex quinquefasciatus සහ Mansonia විශේෂ. වැඩිහිටි Culex මදුරුවන් එකතු කරනු ලබන්නේ ගුරුත්වාකර්ෂණ උගුල් හෝ ගෘහස්ථ අත් එකතු කිරීම් හරහා ය. වැඩිහිටි Mansonia මදුරුවන් එකතු කරනු ලබන්නේ ගවයින් විසින් ඇමක් සහිත දැල් උගුල් සහ ගෘහස්ථ අත් එකතු කිරීම් හරහා ය. එකතු කරන ලද සියලුම මදුරුවන් PCR මගින් විවිඡේදනය කරනු ලැබේ හෝ පරපෝෂිත DNA ජානමය වශයෙන් හඳුනා ගැනීමට භාජනය කරනු ලැබේ.

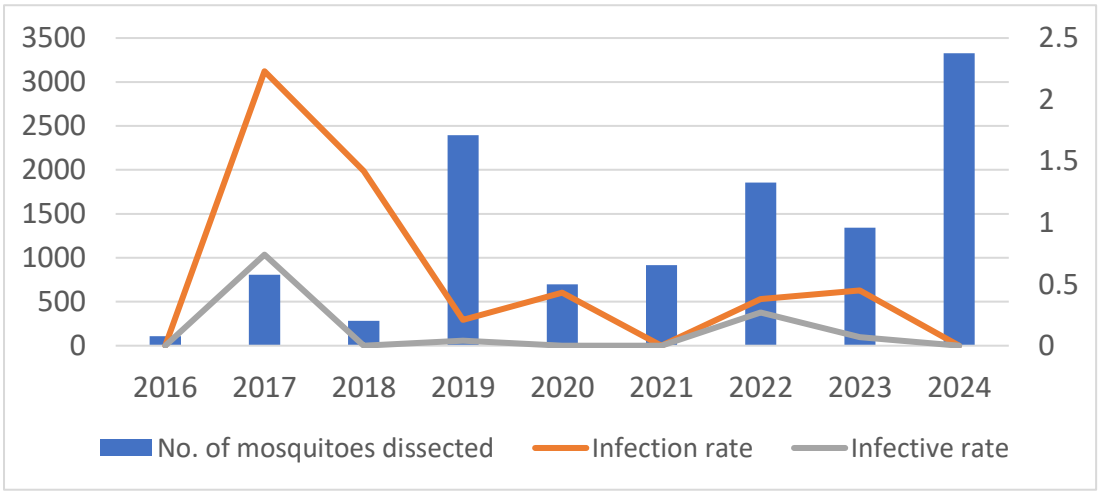
ආසාදිත සහ ආසාදිත මදුරු අනුපාත ගණනය කිරීම සඳහා විච්ඡේදනය කරන ලද මදුරුවන්ගේ සොයාගැනීම් භාවිතා කරන ලදී. දෛශික සමීක්ෂණවල ධනාත්මක සොයාගැනීම් මත පදනම්ව පරපෝෂිත මානව සමීක්ෂණ ආරම්භ කරන ලදී.

රූප සටහන 6 වසර අනුව සෑම ආවේණික දිස්ත්‍රික්කයකම ආසාදිත අනුපාත සහ ආසාදිත අනුපාත පෙන්වයි. ආසාදිත අනුපාතය යනු ඕනෑම පරපෝෂිත අවධියකට ධනාත්මක මදුරුවන්ගේ ප්‍රතිශතයයි. ආසාදිත අනුපාතය යනු ආසාදිත අවධියේ (L3) කීටයන් සඳහා ධනාත්මක මදුරුවන්ගේ ප්‍රතිශතයයි.

රූපය 6- 2016-2024 කාලය තුළ විච්ඡේදනය කරන ලද මුළු මදුරුවන් හා සසඳන විට Culex quinquefasciatus සඳහා මදුරුවන්ගේ ආසාදිත සහ ආසාදිත අනුපාතය.

ගාල්ලේ ආසාදිත මදුරුවන්ගේ ඉහළ අනුපාත දක්නට ලැබෙන අතර, එය මෙම දිස්ත්‍රික්කවල ඉහළ දත්ත සමඟ අනුකූල වේ.

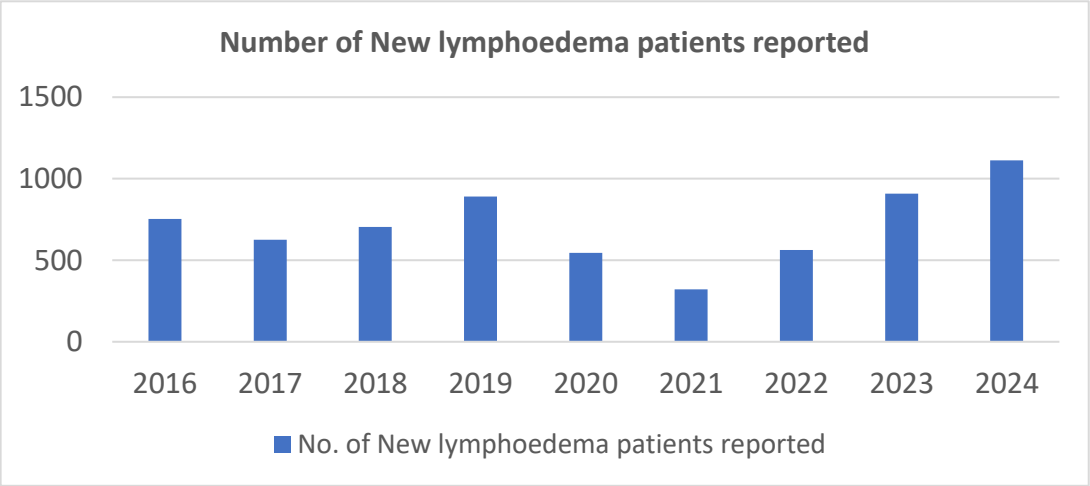
රූපය 7- 2016-2024 කාලය තුළ විසුරුවා හරින ලද මුළු මදුරුවන් හා සසඳන විට මැන්සෝනියා විශේෂ සඳහා ආසාදිත සහ ආසාදිත අනුපාත.

රෝග කළමනාකරණය සහ ආබාධ වැළැක්වීම

ෆයිලේරියාසිස් හි නිදන්ගත සංකූලතා සරල ලිම්ෆොඩීමා සිට අලි ඇතුන් දක්වා විහිදේ. මෙම ලිම්ෆොඩීමා රෝගීන්ට අලි ඇතුන් දක්වා ප්‍රගතිය වැළැක්වීම සඳහා සමීප පසු විපරමක් අවශ්‍ය වේ. රෝගාබාධ කළමනාකරණය සහ ආබාධ වැළැක්වීම (MMDP) වැඩසටහන ලිම්ෆොඩීමා රෝගීන් හඳුනා ගැනීම සහ සේවා සැපයීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි.

වර්තමානයේ, අපි ආවේණික දිස්ත්‍රික්ක අටක් තුළ MMDP සායන 26ක් පමණ පවත්වන අතර, ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඒකකයකට (IU) MMDP සායන දෙකක් සඳහා WHO නිර්දේශය ඉක්මවා යයි.

වසරින් වසර ආවේණික දිස්ත්‍රික්කවල රෝගාබාධ කළමනාකරණ සායනවල ලියාපදිංචි වී ඇති නව ලිම්ෆොඩීමා රෝගීන් සංඛ්‍යාව රූපය 8 හි දැක්වේ.

රූපය 8- රෝගාබාධ කළමනාකරණ සායනවල වසා ගැටිති රෝගීන්ගේ නව ලියාපදිංචි කිරීම් ගණන (2016-2024).

2024 දී, ආවේණික දිස්ත්‍රික්කවල වසා ගැටිති කළමනාකරණ සායනවල නව වසා ගැටිති රෝගීන් 1112 ක් ලියාපදිංචි කරන ලදී. බොහෝ නව රෝගීන් (n=241) මාතර සායනයේ ලියාපදිංචි කරන ලදී.

රෝගීන්ගෙන් බහුතරයක් (82%) වසා ගැටිති රෝගයේ මුල් අවධියේදී (අදියර 1-2) රෝගාබාධ සායනයට ඉදිරිපත් කරන ලදී. ඉදිරිපත් කරන ලද රෝගීන්ගෙන් බහුතරයක් (80%) අවුරුදු 41-80 වයස් කාණ්ඩයේ අය වූහ.

ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන ආරම්භ කිරීම

2024 දී AFC විසින් දියුණු ලිම්ෆොඩීමා රෝගීන්ට (අදියර 3 සහ ඊට වැඩි) ත්‍රිපෝෂ බෙදා හැරීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන සාර්ථක වී ඇති අතර මෙම රෝගීන් මාසික සායනවලට සහභාගී වීමට පෙළඹවීම මගින් සංකූලතා වලින් තොරව තබා ගැනීමට උපකාරී වේ.

2025 දෙවන භාගය සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

- 2025 මුල් භාගයේදී වාර්තා වූ බෲගියා මලයි IgG ප්‍රතිදේහ-ධනාත්මක රෝගියෙකුට ප්‍රතිචාර වශයෙන් අපි රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ආවේණික නොවන සමීක්ෂණයක් සැලසුම් කර ඇත්තෙමු.
- සියලුම RAFU හි අධීක්ෂණ චාරිකා සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත
- බෲගියන් ෆයිලේරියාසිස් පාලනය කිරීම සඳහා සතුන් සඳහා සත්ව විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ සහ ප්‍රතිකාර දැනටමත් DAPH විසින් ආරම්භ කර ඇති අතර සත්ව විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ වැඩිදුර සාකච්ඡා සිදු කරනු ලැබේ.
- WHO වෙතින් Ivermectin පරිත්‍යාගය ලැබීමත් සමඟ ධනාත්මක රෝගීන් සහ MDA වැඩසටහන් සඳහා DEC-Albendazole-Ivermectin සමඟ ත්‍රිත්ව-ඖෂධ චිකිත්සාව ආරම්භ කිරීම

4.1.3 මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා

හැඳින්වීම

වසර 3000කට වැඩි ඉතිහාසයක් ඇති 100% මාරාන්තික රෝගයක් වන ජලභීතිකා රෝගය, ලොව සෑම මිනිත්තු 9 කට වරක් පුද්ගලයෙකු මිය යන මාරාන්තික රෝගයකි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ හැත්තෑව දශකයේ වාර්ෂිකව මරණ 300 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් වාර්තා විය. 1981 ජලභීතිකා මර්දන ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීමත් සමඟ ජලභීතිකා මර්දන කටයුතු දීප ව්‍යාප්තව සිදු කරන ලදී. වර්තමානයේ, වාර්ෂික මානව මරණ සංඛ්‍යාව 25 කට වඩා අඩු මට්ටමකට පහත වැටී ඇත. එය මානව මරණ සංඛ්‍යාවේ විශාල අඩුවීමක් පෙන්නුම් කළද රට තුළ මෙම රෝගයේ බලපෑම සුළු කොට තැකිය යුතු නොවේ.

මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා හි ජලභීතිකා මර්දන ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළ දා සිට දශක ගණනාවක් පුරා ශ්‍රී ලංකාවේ ජලභීතිකා රෝගය පාලනය කිරීමේ විවිධ උපාය මාර්ග අනුගමනය කර ඇත. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා (PHVS) දැනට ජලභීතිකා රෝගය පාලනය කිරීමේ කේන්ද්‍රස්ථානය වන අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ ජලභීතිකා රෝගය පාලනය කිරීමේ දී අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් වන ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) වැනි ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් මානව සහ සත්ව ජලභීතිකා රෝගය වැළැක්වීමේ ජාතික වගකීම සිදු කරනු ලබයි.

දැක්ම

මාරාන්තික ජලභීතිකාව හා වෙනත් සතුන් මඟින් බෝවන රෝග වලින් සිදු වන අකර්මණ්‍යතාවලින් මහජනයා උපරිම වශයෙන් ආරක්ෂා කිරීමට සහතික කිරීම.

මෙහෙවර

පළාත් සෞඛ්‍ය සේවාවන් සම්බන්ධ ඉහල ආවරණයකට ළඟා වීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් නියම කර ඇති ජලභීතිකා මර්දන ක්‍රමෝපායයන් අධීක්ෂණය කිරීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පහසුකම් සැපයීම සහ තිරසාර සාධාරණ හා සංස්කෘතිකමය වශයෙන් පිළිගත හැකි ආකාරයෙන් සුනඛ ගහනය අතර ජලභීතිකා ප්‍රතිශක්තිකරණ ආවරණය උපරිම මට්ටමට ළඟා කර ගැනීමට දායක වීම.

අරමුණු

- මානව ජලභීතිකා රෝගය තුරන් කිරීමට නායකත්වය දීම, නීති සම්පාදනය, භාරකාරත්වය සහ කළමනාකරණ කාර්යයන් ශක්තිමත් කිරීම.
- විස්තීර්ණ සේවාවන් සැපයීම සහතික කිරීම, මානව ජලභීතිකා රෝගයේ බලපෑම ඉවත් කිරීම සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- මානව ජලභීතිකා රෝගය තුරන් කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය සඳහා ප්‍රජාවන් සවිබල ගැන්වීම.

ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට මිනිස් ජලභීතිකා රෝගය දිවයිනෙන් තුරන් කිරීමේ ආසන්නයේ සිටී. ඕනෑම රෝගයකදී මෙන්, අවසාන ඉලක්කයට ළඟා වීම බොහෝ සාධක නිසා තරමක් අපහසු වේ.

ඉලක්කය - ශ්‍රී ලංකාවේ ජලභීතිකා රෝගයෙන් සිදුවන මානව මරණ තුරන් කිරීම

- 2026 වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ සුනඛ ජලභීතිකා රෝගය හේතුවෙන් සිදුවන මානව මරණ ශූන්‍යය කිරීම
- 2030 වන විට සුනඛ ජලභීතිකා රෝගය තුරන් කිරීම

2024-2025 ජයග්‍රහණ / විශේෂ සිදුවීම්

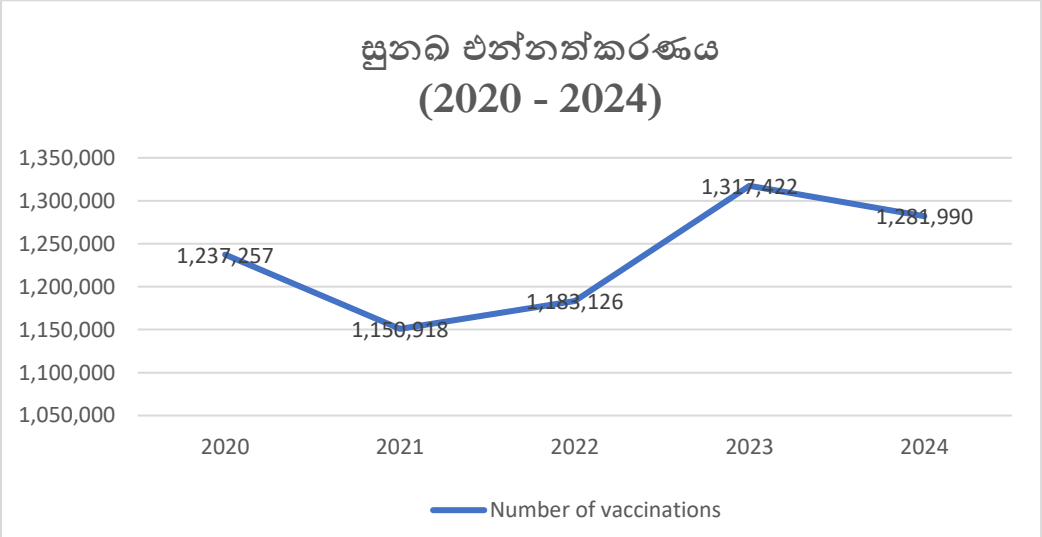
- 2025 සඳහා සැලකිය යුතු ජයග්‍රහණයක් වන්නේ ජලභීතිකා රෝගයෙන් සිදුවන මානව මරණ සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමයි. මීට පෙර, ජුනි මාසය අවසන් වන විට ජලභීතිකා රෝගයෙන් සිදුවන මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාව වාර්ෂිකව 10 - 12 අතර විය. නමුත් 2025 දී, ජලභීතිකා මර්දන ව්‍යාපාරයේ කැපවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස එය 5 දක්වා පහත වැටී ඇත. 2025 අවසන් වන විට මිනිස් ජලභීතිකා රෝගීන්ගේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් අපට අපේක්ෂා කළ හැකිය.
- කාර්යක්ෂම දත්ත ප්‍රවාහ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා දත්ත ප්‍රවාහ පද්ධතියක් (DHIS2) සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙය තවමත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතී.
- දිවයිනේ ගෘහාශ්‍රිත සහ අයාලේ යන සුනඛයින් 1,281,990 දෙනෙකු එන්නත්කරණය සිදුකොට ඇත.
- දිවයිනේ ගැහැණු සුනඛයන් 30,882 ක් වන්ධ්‍යාකරණයට ලක් කර ඇත.
- 2024 ලෝක ජලභීතිකා දින සැමරුම 2024.09.30 දින සෞඛ්‍ය ලේකම්තුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ දී පවත්වන ලදී.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිලිබඳ විස්තර

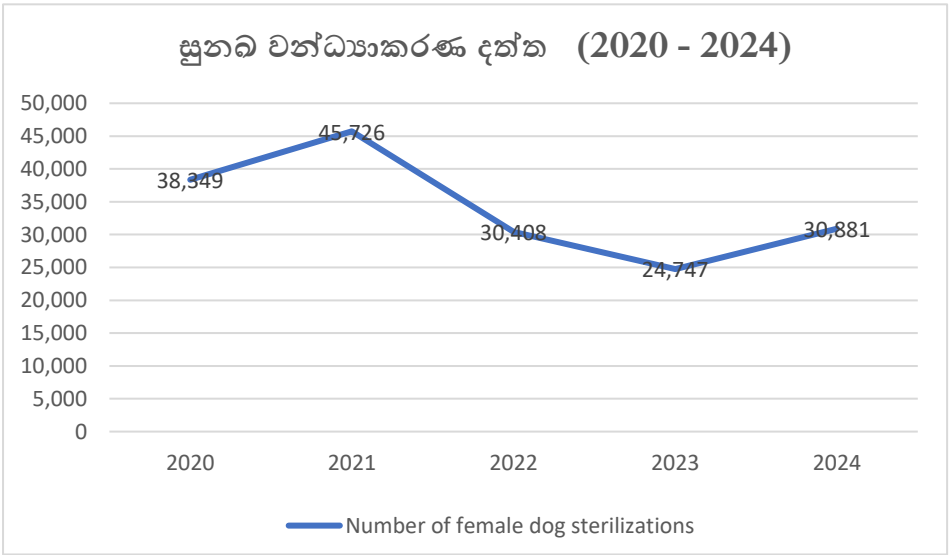
ව්‍යාපෘති විස්තරය	**මුළු ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි)**	**භෞතික ප්‍රගතිය 2025.09.30**	**මූල්‍ය ප්‍රගතිය 2025.09.30 (රු.මි)**
01. සුනඛයින් වන්ධ්‍යාකරණය	205.25	දිස්ත්‍රික් ක්‍රියාකාරී සැලසුම් අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.	0.564
02. ප්‍රජා නායකයන් හරහා ජලභීතිකා රෝගය පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම.	0.5	දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පසුබිම් විශ්ලේෂණය සිදු කිරීම.	0.091
03. ජලභීතිකා රෝගය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සඳහා පෝස්ටර් , අත්පත්‍රිකා මුද්‍රණය	1.5	ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත	
04. ජලභීතිකා රෝග පශ්චාත් නිරාවරණ ප්‍රතිකාර පුහුණු වැඩසටහන හා නව චක්‍රලේඛය හඳුන්වා දීම) PEP)	1	වැඩසටහන් 02 ක් පවත්වන ලදී	0.271
05. ජලභීතිකා රෝගය පාලනය සහ සුනඛ සපාකෑම් වැළැක්වීම පිළිබඳ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම (ජලභීතිකා අධ්‍යාපනික සහතික මොඩියුලය අනුගමනය කරමින්)	1	වැඩසටහන් 08 ක් පවත්වන ලදී	0.634
06. පශු එන්නත් ක්ෂේත්‍ර සහකාරවරුන් හට සේවා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	0.75	වැඩසටහන් 05 ක් පවත්වන ලදී	0.855
07. ලෝක ජලභීතිකා දිනය අනුස්මරණය	12	1.254	

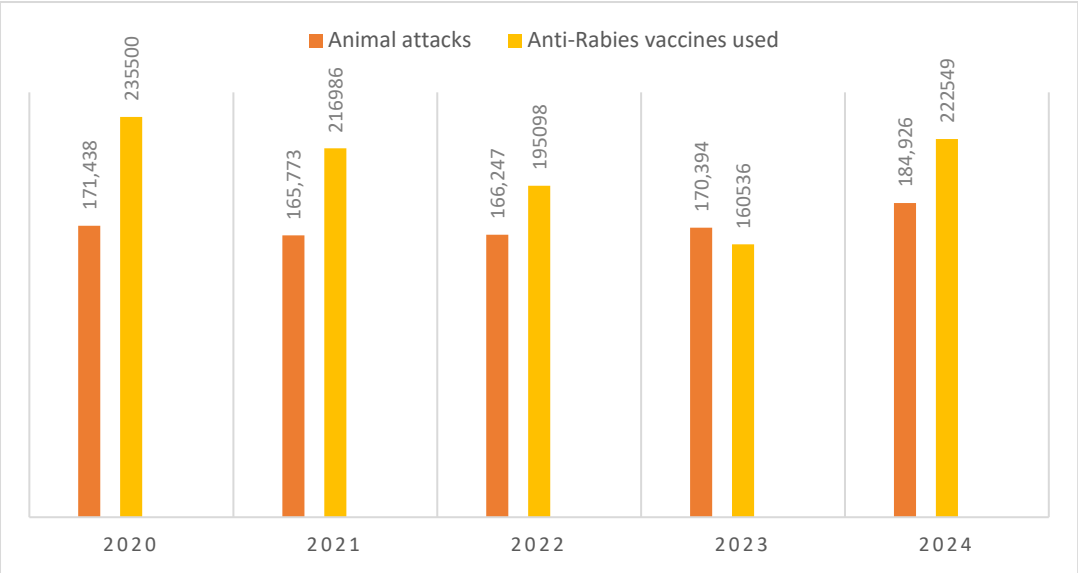
08. දිස්ත්‍රික් ජලභීතිකා මර්දන කටයුතු අධීක්ෂණය	0.2	දිස්ත්‍රික් 2 ක් ආවරණය කර ඇත. ජලභීතිකා මානව මරණ 07 ක් විමර්ශනය කර ඇත	0.113
09. ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම (ජාතික හා දිස්ත්‍රික් මට්ටම්)	0.55	0.197	
10. කාර්යාල පරිසරය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම	0.5	කටයුතු සිදු කරමින් පවතී	

පසුගිය වසර **5** තුළ කාර්ය සාධනය

ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ව ප්‍රහාර ප්‍රමාණය සහ රෝහල්වල ජලභීතිකා නාශක එන්නත් භාවිතය (2020 – 2024)

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු.

- පළාත් මට්ටමින් සේවක සංඛ්‍යාව වෙන් කිරීම යාවත්කාලීන කිරීම (එන්නත් කිරීමේ සේවක සංඛ්‍යාව) සහ ජලභීතිකා රෝග පාලන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සැපයුම් (උපකරණ සහ වාහන) සැපයීම.
- ජලභීතිකා රෝගය පාලනය කිරීමේ ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් අතර සහයෝගීතාවය සහ සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම.
- දිවයිනේ සුනඛ ගහන පාලන ක්‍රියාකාරකම් සහ එන්නත් ලබාදීම තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සහ වගකීම් සහගත සුරතල් හිමිකාරීත්ව සංකල්පය හඳුන්වාදීම.
- DHIS2 දත්ත ප්‍රවාහ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම
- බල්ලන් (බළලුන්, අනෙකුත් සතුන්) හැර ජලභීතිකා මූලාශ්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඔවුන් නිසා ඇතිවන ජලභීතිකා රෝගය පිළිබඳ අනාගත ප්‍රවණතා අධ්‍යයනය කිරීම. එසේම මුල් අවධියේදී මෙම මූලාශ්‍ර මගින් ඇති තර්ජනය හඳුනාගෙන ඒවාට පිළියම් යෙදීම.
- ජලභීතිකා රෝගයේ නව ප්‍රභවයන් හඳුනා ගැනීම) උදා - :වන සතුන් (සහ ඒවාට පිළියම් යෙදීමට කඩිනම් පියවර ගැනීම.

4.1.4 මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය

හැඳින්වීම

2016 දී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් මැලේරියාව තුරන් කළ රටක් ලෙස සහතික කිරීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට මැලේරියාව නැවත ස්ථාපිත කිරීමේ (PoR) අදියරේ සිටී. කෙසේ වෙතත්, ගෝලීය සංචාර වැඩිවීම සහ මැලේරියාව සම්ප්‍රේෂණය කරන ඇනෝෆිලිස් මදුරුවන් කොටස් බොහොමයක් රට තුළ පැවතීම හේතුවෙන් මැලේරියාව නැවත ඇතිවීමේ හැකියාව ඉතා ඉහළ ය. 2025 වසරේ ආනයනික මැලේරියා රෝගීන් 18ක් වාර්තා විය.

දැක්ම

මැලේරියාවෙන් තොර ශ්‍රී ලංකාවක්

මෙහෙයුම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ මැලේරියාව නැවත ස්ථාපිත කිරීම වැළැක්වීම සඳහා දැඩි නිරීක්ෂණ, විස්තීර්ණ සිද්ධි කළමනාකරණය, පුපුරා යාමේ සූදානම, සංචාරකයින්ට සහ ඉහළ අවදානම් කණ්ඩායම් වෙත තොරතුරු සැපයීම සහ වේගවත් ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා පුළුල් වැඩසටහනක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.

අරමුණු

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ මැලේරියාව යළි ස්ථාපිත වීම වැළැක්වීම සඳහා.
- ශ්‍රී ලංකාවේ මැලේරියාව හේතුවෙන් සිදුවන මරණ සංඛ්‍යාව ශූන්‍යව පවත්වා ගැනීම සඳහා.

2025 වසරේ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

- ශ්‍රී ලංකාව 2025 දී මැලේරියාවෙන් තොර තත්ත්වය දිගටම පවත්වාගෙන ගියේය

i) තීව්‍ර කරන ලද පරපෝෂිත නිරීක්ෂණ, අවදානම් කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීම සහ පසු විපරම් කිරීම, රෝහල්, රසායනාගාර, පෞද්ගලික අංශයේ සහ සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරුන් සමඟ සම්බන්ධ කිරීම සහ සුදුසු දෛශික පාලනයක් සහිත කීට විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණ.

ii) කඩිනම් සිද්ධි කළමනාකරණය - AMC HQ තාක්ෂණික කණ්ඩායම විසින් අදාළ දිස්ත්‍රික්කයට පැමිණීමත් සමඟ වාර්තා වන නව අවස්ථා පසු විපරම් කරනු ලැබේ, කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් අතර උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍ය, වෛද්‍ය නිලධාරි, කීට විද්‍යා සහ පරපෝෂිත විද්‍යාඥයින් ඇතුළත් වේ.

iii) ප්‍රමාණවත් තොග පවත්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිකාර ඖෂධ, Artemisinin ඒකාබද්ධ ප්‍රතිකාරය (ACT) ආනයනය කරන ලදී.

- මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය මැලේරියා ආවේණික රටවලට යන සංචාරකයින් සඳහා මැලේරියා රෝග නිවාරණ ඖෂධ නොමිලයේ ලබා දීම අඛණ්ඩව සිදු කරයි.

- මැලේරියා ආවේණික රටවලින් ආපසු පැමිණෙන සියලුම දෙනා ජාතික මාර්ගෝපදේශ අනුව නිතිපතා පරීක්ෂාවට ලක් කරනු ලබන අතර පසු විපරම් සඳහා නියමිත දිනයන් සහිත පරීක්ෂණ කාඩ්පත් නිකුත් කරනු ලැබේ.

- බෝරා ප්‍රජා සමුළුව වැනි විශාල සහභාගීත්වයක් ඇති ජාත්‍යන්තර සිදුවීම් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත.

- ප්‍රාදේශීය මැලේරියා නිලධාරී විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන සංචාරකයින් / අවදානම් කණ්ඩායම සහ සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ ලේඛනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇත.

- "මැලේරියාවට එපා යැයි කියන්න" යන තේමාවෙන් යුත් '2025 ලෝක මැලේරියා දිනය' සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සිට විහාර මහා දේවී උද්‍යානය දක්වා පා ගමනකින් සමරනු ලැබීය. මීට අමතරව මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාර මූලස්ථානය විසින් සංවිධානය කරන ලද වීදි නාට්‍යයක් ද සියලුම අංශවල කාර්ය මණ්ඩලයේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන නිලධාරීන් මෙම අවස්ථාවට සහභාගී විය.

- AMC විසින් අග්නිදිග ආසියාවේ "Kala-azar සහ මැලේරියා තුරන් කිරීම" සඳහා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය.Sodium Stibogluconate (SSG) ප්‍රතිකාර ඖෂධය පරිපාලනය සඳහා බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශවලට බෙදා හරින ලදී.

"මැලේරියා දිනය" සැමරීම

මැලේරියා අන්වීක්ෂයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

රෝග අවස්ථා කළමනාකරණය

පුහුණු වැඩසටහන්

රෝග පරීක්ෂා කිරීම කිරීමේ වැඩසටහන්

4.1.5 ක්ෂය රෝග හා ලය රෝග පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන

හැඳින්වීම

ක්ෂය රෝග පාලනය සහ ළය රෝග පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන (NPTCCD) යනු දිස්ත්‍රික් ළය සායන හරහා ක්‍රියාත්මක වන රට තුළ ක්ෂය රෝග මර්දන කටයුතු සඳහා වගකිව යුතු ජාතික මට්ටමේ සංවිධානයයි. NPTCCD දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලයට සම්බන්ධීකරණය සහ තාක්ෂණික මගපෙන්වීම සහ රෝගීන් සඳහා කිසිදු බාධාවකින් තොරව හොඳ තත්ත්වයේ රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර සේවා සැපයීම සහතික කිරීම සඳහා අනෙකුත් සහාය සපයයි. මීට අමතරව, NPTCCD මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද නිවාරණ සේවාවන්ට හඳුනාගත් අධි අවදානම් කණ්ඩායම් අතර ක්ෂය රෝග වැළැක්වීමේ ප්‍රතිකාරය දිගටම කරගෙන යාමට සහාය වීම, ක්ෂය රෝගය පිළිබඳ මහජනතාවගේ දැනුවත්භාවය සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන හැසිරීම් වැඩිදියුණු කිරීම මෙන්ම ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සාක්ෂි ජනනය කිරීම සඳහා ක්ෂය රෝගයට අදාළ සේවා-නැඹුරු පර්යේෂණ පැවැත්වීම ඇතුළත් වේ.

ක්ෂය රෝගීන් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් දිස්ත්‍රික් ළය සායන 26 ක්, දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහලේ සහ මූලික රෝහල මුල්ලේරියාවේ උප ළය සායන දෙකක් සහ ස්වසන රෝග සඳහා ජාතික රෝහල හරහා ප්‍රධාන වශයෙන් සපයනු ලැබේ. වැලිසර ජාතික ක්ෂය රෝග විමර්ශන රසායනාගාරය, ගාල්ල, රත්නපුර, යාපනය සහ මහනුවර අතරමැදි සංස්කෘතික රසායනාගාර, දිස්ත්‍රික් ළය සායන රසායනාගාර (26) සහ දිවයිනේ ඇති අන්වීක්ෂීය මධ්‍යස්ථාන 160කට අධික ප්‍රමාණයක් හරහා රෝග විනිශ්චය සේවා සපයනු ලැබේ.

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාව ක්ෂය රෝගය සහ අනෙකුත් පපුවේ රෝග වලින් තොරයි

මෙහෙයුම

රට තුළ ක්ෂය රෝග සහ ළය රෝග මර්දන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, සැලසුම් කිරීම, සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය කිරීම මගින් ක්ෂය රෝගයෙන් තොර ශ්‍රී ලංකාවක් බිහිකිරීමට කැපවීමෙන් ජාතියේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම.

අරමුණු

- සාමාන්‍යයෙන් 2021 සිට 2025 දක්වා කාලය තුළ ළමුන් 600ක් ඇතුළුව වාර්ෂිකව මන්ද්‍රව්‍ය සංවේදී ක්ෂය රෝග 10,000ක් සොයා ගැනීමට සහ සාර්ථකව ප්‍රතිකාර කිරීම
- 2021 සහ 2025 අතර සාමාන්‍යයෙන් සාර්ථක ලෙස ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා, ක්ෂය රෝග වැළැක්වීමේ ප්‍රතිකාර (TPT) සඳහා සුදුසුකම් ලබන රෝගීන් 11,600ක්
- පුද්ගලික අංශය ක්ෂය රෝග නිර්ණය සහ රූකවරණය සඳහා නිසි ලෙස නියැලෙනු ඇති අතර, 2025 අවසානය වන විට, දැනුම් දෙන සියලුම රෝගීන්ගෙන් 30% ක් පුද්ගලික අංශයෙන් යොමු කරනු ඇත.
- සියලුම මට්ටම්වල ක්ෂය රෝග පාලන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම ශක්තිමත් කිරීම
- ක්ෂය රෝගය පිළිබඳ මෙහෙයුම් පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන්හි ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩි කිරීම
- ක්ෂය රෝග ක්‍රියාකාරකම් සංවිධානය කිරීම සහ කළමනාකරණය සහ පාලනය සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු කිරීම

ජයග්‍රහණ සහ ප්‍රධාන සිදුවීම් - 2025

1. ලෝක ක්ෂය රෝග දිනය 2025

2025 ලෝක ක්ෂය රෝග දිනය සැමරීම සඳහා, අපි 2025 මාර්තු 17 සිට 23 දක්වා ක්ෂය රෝග සතිය ප්‍රකාශයට පත් කළෙමු. ශ්වසන රෝග පිළිබඳ ජාතික රෝහල, කොළඹ කොටුව ස්ටේෂන්, කොළඹ මහ නගර සභාවේ D2A සහ D2B සෞඛ්‍ය අංශ සහ කොලොන්න සෞඛ්‍ය අංශයේ වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාස සහ වෛද්‍ය නිලධාරී ප්‍රදේශයන්හි, අධි අවදානම් කලාපවල දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂණ වැඩසටහන් මාලාවක් පවත්වන ලදී.

මාර්තු මාසයේ 24 වෙනිදා, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් නිර්දේශ කරන ලද 'රෝග ලක්ෂණ හතරක් පරීක්ෂා කිරීමේ මෙවලම' ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහලේ (NHSL) අන්තරාසර්ග සායනයෙහි සහ බාහිර රෝගී අංශයේ දියත් කරන ලදී.

මාර්තු 25 වන දින, ප්‍රජා මූලික සංවිධාන (CBOs) සහ අනෙකුත් සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගීතාවයෙන් කොළඹ ළය සායනයේ සිට NHSL දක්වා ක්ෂය රෝග දින පාගමන පැවැත්වීමෙන් ලෝක ක්ෂය රෝග දිනය සමරනු ලැබීය. බහු පාර්ශ්වකරුවන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ වැඩසටහනක් පසු දින NHSL ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී.

a) TB දින පාගමන

g) දැනුවත් කිරීමේ සහ පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන් (TB සතිය)

2. අධීක්ෂණ චාරිකා

ක්ෂය රෝග පාලන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය කිරීම සහ සේවා සැපයීමේ ගැටළු විසඳීම සඳහා මධ්‍යම මට්ටමේ සිට නිරන්තර අධීක්ෂණ චාරිකා සිදු කෙරේ. කළුතර සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කවල සංචාර මේ වන විට අවසන් කර ඇති අතර, ඉදිරි මාසවලදී ඉතිරි දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය කිරීමට නියමිතය.

3. මහනුවර ළය සායනයේදී ePIMS පද්ධති දෝෂ නිරාකරණය සහ ජාල තක්සේරුව

ePIMS හි අසම්පූර්ණ දත්ත ඇතුළත් කිරීම් සහ පද්ධති ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ ගැටළු තක්සේරු කිරීම සහ විසඳීම සඳහා NPTCCD හි කණ්ඩායමක් විසින් 2025 මාර්තු මාසයේදී මහනුවර ළය සායනය වෙත සංචාරයක් පවත්වන ලදී. ප්‍රධාන සොයාගැනීම් අතරට රක්තපාත විද්‍යාගාරය, OPD සහ සංස්කෘතික විද්‍යාගාරය වැනි සේවා ස්ථාන හරහා බහු දෘඪාංග සහ සම්බන්ධතා ගැටළු ඇතුළත් විය. ප්‍රදේශ කිහිපයක සම්බන්ධතා ප්‍රතිසාධනය කිරීමට, අඩු ක්‍රියාකාරී පරිගණක ආකෘතිකරණය කිරීමට සහ Wi-Fi මුරපදය ප්‍රතිසාධන කිරීමට ක්ෂණික ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී.

4. ePIMS පරිශීලක පුහුණු සැසිය කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික් ළය සායනයේදී

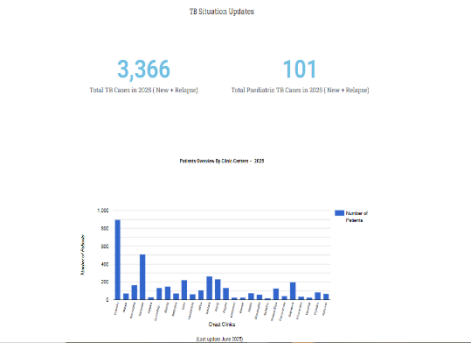
ePIMS පද්ධතිය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පුහුණුවක් ලබා දීම සඳහා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික් ළය සායනය (DCC)වෙත ක්ෂේත්‍ර චාරිකාවක් සිදු කරන ලදී. පුහුණු සැසිය ඉලක්ක කළේ බහුවිධ පරිශීලකයින් පිරිසක් සඳහාය.

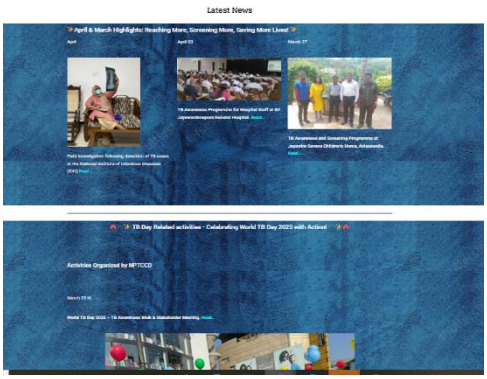

5. NPTCCD වෙබ් අඩවිය වෙනස් කිරීම

NPTCCD හි නිල වෙබ් අඩවිය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ ප්‍රවේශ්‍යතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෑතකදී වෙනස් කරන ලදී. දත්ත දෘශ්‍යතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නවතම ක්ෂය රෝගයට අදාළ සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රදර්ශනය කරන උපකරණ පුවරුව ඒකාබද්ධ කිරීම ප්‍රධාන යාවත්කාලීන කිරීම්වලට ඇතුළත් වේ. මීට අමතරව, නවතම පුවත්, නවතම ප්‍රකාශන, සහ ප්‍රසම්පාදන සහ ලංසු පිළිබඳ කාලීන යාවත්කාලීන කිරීම් සැපයීම සඳහා පොදු දැන්වීම් පුවරුවක් වැනි නව කොටස් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම වැඩිදියුණු කිරීම් මඟින් තොරතුරු ව්‍යාප්තිය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ක්‍රමලේඛන මෙහෙයුම්වල විනිවිදභාවයට සහාය වීම අරමුණු කරයි.

6. DTCO සමාලෝචනය

වාර්තාකරණ කාලය තුළ දින දෙකක වැඩසටහන් ලෙස DTCO සමාලෝචන රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී. මෙම සමාලෝචන Q4/2024 සහ Q1/2025 කාර්ය සාධනය ආවරණය කරයි. සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල DTCOs සාකච්ඡා සහ සමාලෝචන සැසි සඳහා සහභාගී විය.

7. තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායම (TSG) රැස්වීම

පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් 2025 මැයි මාසයේදී තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායම් (TSG) රැස්වීමක් පවත්වන ලදී. ක්‍රමලේඛන ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම, ප්‍රධාන අභියෝග හඳුනා ගැනීම සහ ක්ෂය රෝග පාලන උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික යෙදවුම් ලබා දීම පිළිබඳව මෙම රැස්වීමේදී අවධානය යොමු විය. ජාතික ප්‍රතිචාරයේ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා TSG හි නිර්දේශ දැනට පවතින සහ අනාගත ක්‍රියාකාරකම්වලට ඇතුළත් කෙරේ.

8. සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කටයුතු

ඉලක්කගත සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ ක්ෂය රෝගය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් 2025 තුළ විවිධ සැකසුම් හරහා සිදු කරන ලදී. මේවාට කළුබෝවිල ශික්ෂණ රෝහලේ (හෙද නිලධාරීන් සඳහා TOT වැඩසටහන), Ninewells පෞද්ගලික රෝහල සහ ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ආයතනය (NIMH) හි සෞඛ්‍ය සේවකයින් සඳහා ආයතනික සංවේදී වැඩසටහන් ඇතුළත් විය. දොම්පේ සහ පන්නිපිටිය වැඩිහිටි නිවාසවල දැනුවත් කිරීමේ සැසි මෙන්ම මෝදර හමාස් මුස්ලිම් විද්‍යාලයේ සහ ගම්පහ ලයිසියම් ජාත්‍යන්තර පාසලේ පාසල් පාදක වැඩසටහන් ද ප්‍රජා මට්ටමේ ප්‍රචාරණයට ඇතුළත් විය. මීරිගම Comfab Steel හි සේවා ස්ථාන ක්ෂය රෝගය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ද දිවුලපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ කාර්ය මණ්ඩලය අතර ද සිදු කරන ලදී. පිළියන්දල සහ ලුනාව මූලික රෝහල්වල අතිරේක දැනුවත් කිරීම් සහ පරීක්ෂණ කටයුතු පැවැත්විණි.

9. TB දැනුවත් කිරීම සහ හැසිරීම් වෙනස් කිරීම සඳහා ඵලදායී තොරතුරු, අධ්‍යාපනය සහ සන්නිවේදනය (IEC) ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය කිරීම සහ බෙදා හැරීම NPTCCD විසින් ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන ලදී. ජාතික පණිවුඩකරණ මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව IEC ද්‍රව්‍ය කිහිපයක් සැලසුම් කර, යාවත්කාලීන කර අවසන් කරන ලදී. සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන, පාසල්, සේවා ස්ථාන සහ ප්‍රජා සැකසුම් හරහා මහජනතාවගේ දැනුම සහ ක්ෂය රෝගය වැළැක්වීම සහ රැකවරණය පිළිබඳ නියැලීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පුළුල් ලෙස බෙදා හැරීම සහතික කිරීම සඳහා මුද්‍රණ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත.

10. රසායනාගාර උපකරණ පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය සහ X-pert MTB/Rif කාට්රිජ් ක්ෂය රෝග විනිශ්චය කිරීමේ ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රසායනාගාර රෝග විනිශ්චය සේවාවන්හි සුමට ක්‍රියාකාරිත්වය සහතික කිරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන සිදු කරන ලදී.

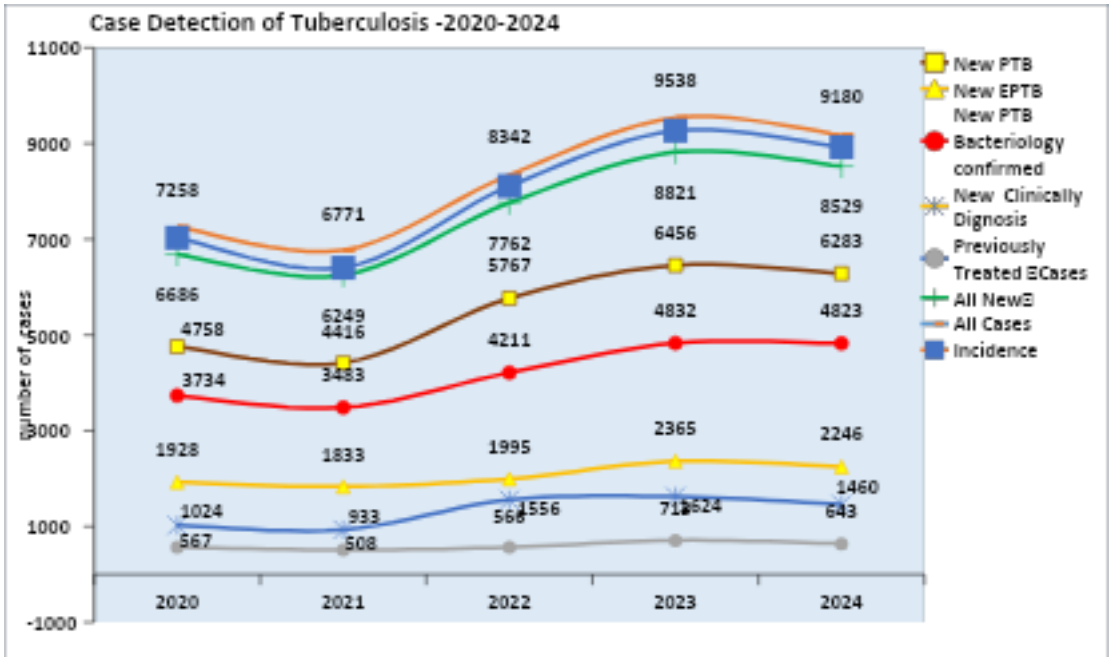
පසුගිය වසර 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය.

Case Finding and Incidence Rate per 100,000 population of TB in Sri-Lanka (2005 – 2025 Q1)

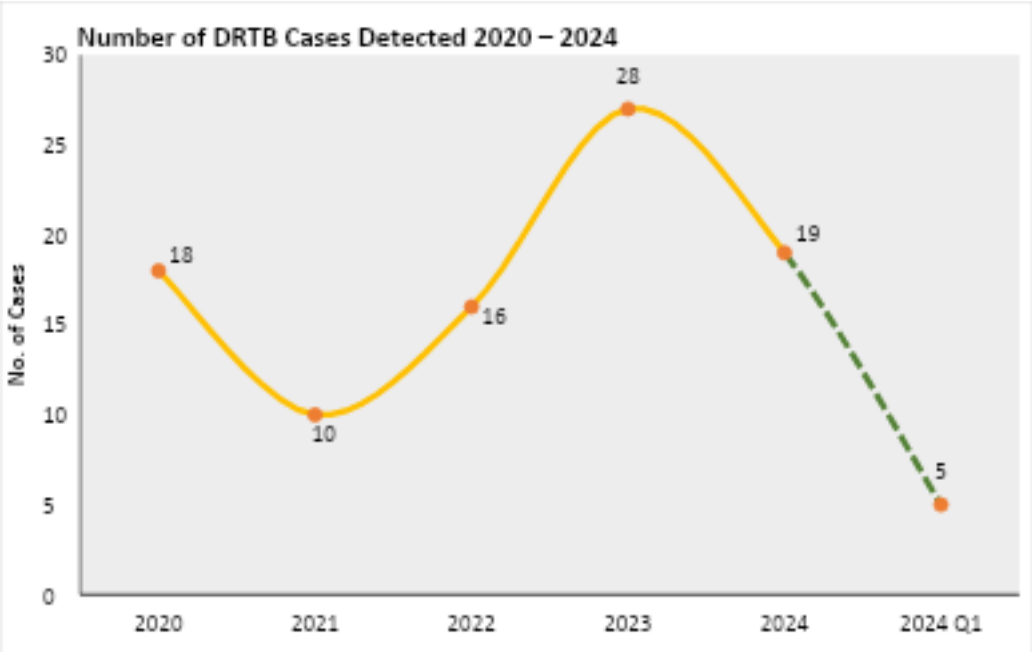
Year	New PTB	New EPTB	New PTB Bacteriology confirmed	New Clinically Dignosis	Previously Treated Cases	Others	Relapse	All New	All Cases	Incidence
2020	4758	1928	3734	1024	567	5	344	6686	7258	7030
2021	4416	1833	3483	933	508	14	156	6249	6771	6405
2022	5767	1995	4211	1556	566	14	348	7762	8342	8110
2023	6456	2365	4832	1624	713	4	446	8821	9538	9267
2024	6283	2246	4823	1460	643	8	393	8529	9180	8922
2025 Q1	1473	536	1142	331	167	2	98	2009	2178	2107

Source:Quarterly reports of District Chest Clinics

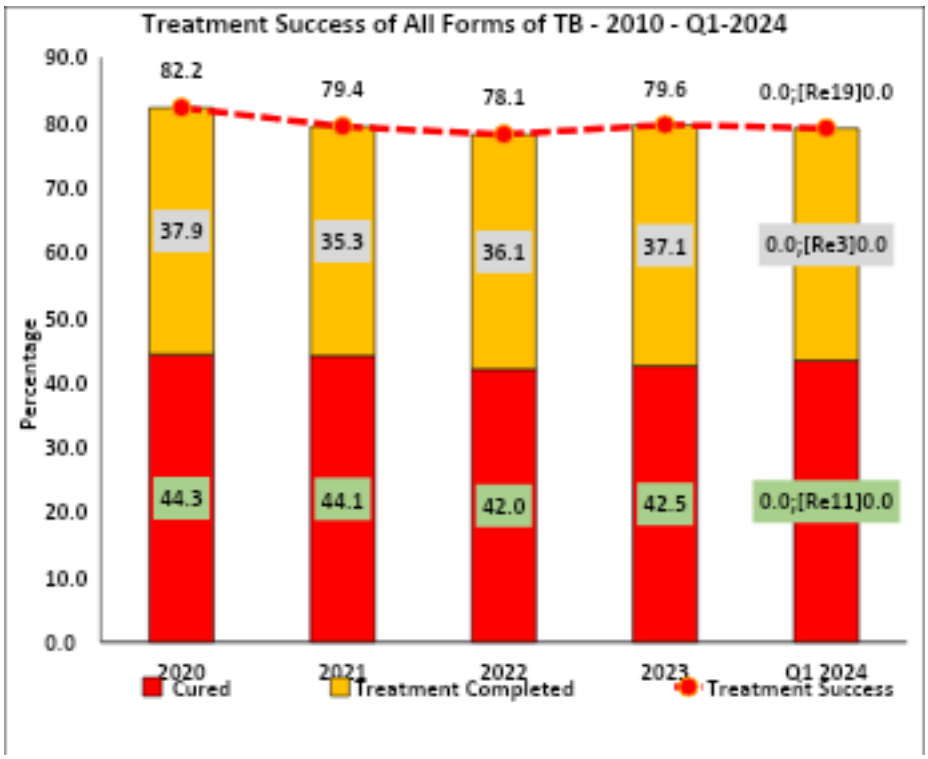
➢ සිද්ධි හඳුනාගැනීමේ ප්‍රවණතාවය

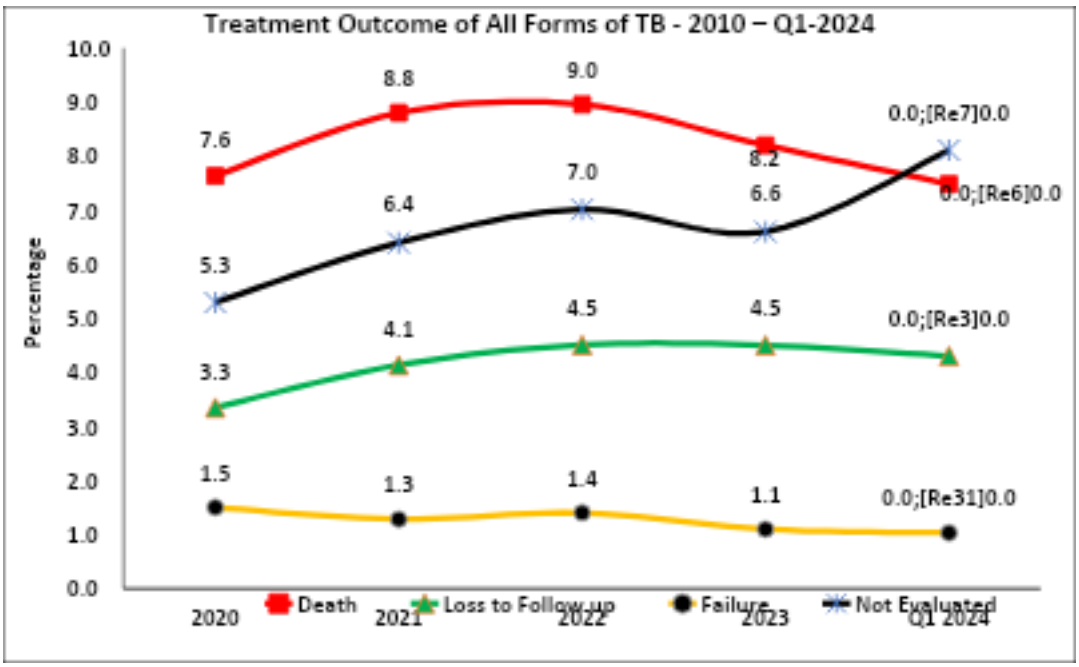
➢ MDR සිද්ධි හඳුනාගැනීමේ ප්‍රවණතාවය

➢ ප්‍රතිකාර සාර්ථක අනුපාතය

➢ ප්‍රතිකාර ප්‍රතිඵලය

4.1.6 ජාතික පිළිකා පාලන වැඩසටහන

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ජාතික පිළිකා පාලන වැඩසටහන (NCCP) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහ රටේ පළාත් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශවල අනෙකුත් ඒකක සමඟ සහයෝගයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය සම්බන්ධීකරණය කරයි.

සෞඛ්‍ය ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් යුත් පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කමිටුව පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිචාරය සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය උපදෙස් ලබා දෙයි. 2020-2024 ශ්‍රී ලංකාවේ පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්මට අනුව පිළිකා පාලන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සිදු කෙරේ.

දැක්ම

‘වැළැක්විය හැකි පිළිකා ඇතිවීමේ සම්භාවිතාව අඩු සහ ඉහළ පැවැත්මක් සහිත යහපත් ජීවන තත්ත්වයක් සහ අවම ආබාධ සහිත සහ පිළිකාවල බලපෑමෙන් පෙළෙන රටක්’.

මෙහෙයුම

'පිළිකා නිර්ණය කරන ද්‍රව්‍ය පාලනය කිරීම සහ ඒවාට එරෙහිව සටන් කිරීම මගින් පිළිකා ඇතිවීම අවම කිරීම, කල් ඇතිව හඳුනා ගැනීම සහතික කිරීම සහ සාක්ෂි මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයක් හරහා ජීවිත ප්‍රතිකාර අවසන් කිරීම සඳහා සුව කිරීමේ ප්‍රතිකාර විකල්ප ආමන්ත්‍රණය කරන පරිපූර්ණ සහ ප්‍රවේශ විය හැකි අඛණ්ඩ පිළිකා ප්‍රතිකාර ලබා දීම'.

අරමුණු

- ප්‍රජා සහභාගීත්වය සහිත ශක්තිමත් ඒකාබද්ධ, සම්බන්ධීකරණ, බහු-ආංශික, බහු-විනය ජාතික වැඩසටහනක් සමඟ පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා ජාතික ප්‍රතිචාරය වේගවත් කිරීම සඳහා ඉහළ මට්ටමේ දේශපාලන නායකත්වය, උපදේශනය සහ පාලනය.
- ජීවන චක්‍රය පුරාවටම අවදානම් සාධක සහ නිර්ණායක ආමන්ත්‍රණය කිරීමෙන් පිළිකා ප්‍රාථමික සහ ප්‍රාථමික වැළැක්වීම.
- වැඩිදියුණු කළ සෞඛ්‍ය සාක්ෂරතාව, පිළිකා සීඝ්‍රයෙන් හඳුනා ගැනීම සඳහා සේවාවන් ලබා ගැනීම සහ ඉක්මන් ප්‍රතිකාර සහ රැකවරණය සහතික කිරීම සඳහා සම්බන්ධ කිරීම තුළින් පරීක්ෂා කිරීම සහ පූර්ව රෝග විනිශ්චය සහතික කිරීම.
- පිළිකා රෝග විනිශ්චය, ප්‍රතිකාර සහ සත්කාර පහසුකම් සඳහා තිරසාර සහ සාධාරණ ප්‍රවේශයක් සහතික කිරීම.
- සියලුම සෞඛ්‍ය සේවා මට්ටම් සහ ප්‍රජා මට්ටමින් පිළිකා රෝගීන්ට සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වලට සහ භාරකරුවන්ට සහය දැක්වීමට ප්‍රවේශය සහ පැවැත්ම සහතික කිරීම, පුනරුත්ථාපනය සහ සහන සත්කාර පහසුකම්.
- ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම සහ පිළිකා පාලන ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රතිඵල ඇගයීම සඳහා නිවැරදි හා කාලෝචිත දත්ත සැපයීම සඳහා පිළිකා තොරතුරු පද්ධති සහ නිරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම.
- පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා එහි සොයාගැනීම් පර්යේෂණ සහ භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ජයග්‍රහණ සහ විශේෂ සිදුවීම්

පිළිකා පාලන ක්‍රියාකාරකම්වල නායකත්වය සහ පාලනය

- 2025-2030 වසර සඳහා පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය පිළිබඳ ජාතික උපාය මාර්ගික සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදු කරන ලදී.

- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය, ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති නියෝජිතායතනය, පිළිකා පිළිබඳ පර්යේෂණ සඳහා වූ ජාත්‍යන්තර නියෝජිතායතනය, ශාන්ත ජූඩ් ගෝලීය සන්ධානය, MD ඇන්ඩර්සන් පිළිකා මධ්‍යස්ථානය සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහභාගීත්වයෙන් පිළිකා පාලන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ බලපෑම සමාලෝචනය සිදු කරන ලදී. imPACT සමාලෝචනයේ අවසන් වාර්තාව බලාපොරොත්තුවෙන්.

ප්‍රාථමික වැළැක්වීම සහ පිළිකා කල්තියා හඳුනා ගැනීම

ලෝක පිළිකා දිනය සැමරීම 2025 පෙබරවාරි 4 - සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකා ඔන්කොලොජිස්ට් විද්‍යාලය සමඟ එක්ව ප්‍රධාන පිළිකා පාලන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පණිවිඩ බෙදා හැරීම සඳහා මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණය පවත්වන ලදී.

ලෝක පිළිකා දිනය නිමිත්තෙන් පිළිකා මර්දනය පිළිබඳ විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමට සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය බලමුළු ගැන්වීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අත්සනින් යුත් චක්‍රලේඛයක් භාෂා තුනෙන්ම නිකුත් කෙරිණි.

මහා බඩවැලේ පිළිකා දැනුවත් කිරීමේ මාසය - මාර්තු 2025: Colo Rectal Cancer යනු පිරිමි සහ ගැහැණු යන දෙඅංශයෙන්ම සිදුවන තුන්වන ඉහළම පිළිකාව වන බැවින්, 2025 වසරේ පළමු වරට කොලරෙක්ටල් පිළිකා දැනුවත් කිරීමේ මාසය සමරන ලදී. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය සහ ශ්‍රී ලංකා ශල්‍ය වෛද්‍ය විද්‍යාලය සමඟ එක්ව මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණය පවත්වන ලදී.

පිළිකා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා IEC ද්‍රව්‍ය සැලසුම් කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කිරීම

එහි අඛණ්ඩ පිළිකා පාලන ප්‍රයත්නවල කොටසක් ලෙස, NCCP විසින් මහා බඩවැලේ පිළිකා, පියයුරු පිළිකා සහ ගැබ්ගෙල පිළිකා ඇතුළු ප්‍රධාන පිළිකා වර්ග පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා තොරතුරු, අධ්‍යාපනය සහ සන්නිවේදන (IEC) ද්‍රව්‍ය මාලාවක් සංවර්ධනය කර මුද්‍රණය කරන ලදී. මීට අමතරව, විවිධ ප්‍රජාවන් අතර පුළුල් ප්‍රවේශ්‍යතාව සහ අවබෝධය සහතික කිරීම සඳහා පිළිකා පූර්ව හඳුනාගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය පිළිබඳ දෙමළ භාෂා පත්‍රිකාවක් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. මෙම සම්පත් අධ්‍යාපනයට සහාය වීම, කලින් හඳුනා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ රට පුරා වැළැක්වීමේ පිළිවෙත් දිරිමත් කිරීම අරමුණු කරයි.

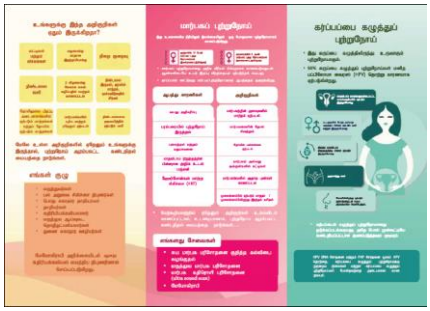
පියයුරු පිළිකා පිළිබඳ පත්‍රිකාව

පිළිකා කලින් හඳුනාගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය (CEDC) පිළිබඳ පත්‍රිකාව

මහා අන්ත්‍ර සහ ගුද මාර්ග පිළිකා

ගැබ්ගෙල පිළිකා පිළිබඳ පත්‍රිකාව

මුඛ පිළිකා වැළැක්වීම සහ කලින් හඳුනා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්

වතු වෛද්‍ය සහකාරවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්

මුඛ විභව මාරාන්තික ආබාධ (OPMD) සහ මුඛ පිළිකා පිළිබඳ වතු වෛද්‍ය සහායකයින් සඳහා ශක්‍යතා වර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් සිදු කරන ලදී. නුවරඑළිය සහ හැටන් ප්‍රදේශවල වතු ජනගහනය කලින් හඳුනා ගැනීම, යොමු කිරීම සහ පසු විපරම් කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි මෙම සැසිවල අවධානය යොමු විය.

තේ වතු කම්කරුවන් සහ ඉදිකිරීම් වැඩබිම් සේවකයින් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ සහ පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන

තේ වතු කම්කරුවන් සහ ඉදිකිරීම් වැඩබිම්වල සේවකයින්, දුම්කොළ සහ පුවක් නිෂ්පාදන වැනි අවදානම් සාධක පරිභෝජනය මෙන්ම මත්පැන් භාවිතය හේතුවෙන් අවදානම් කණ්ඩායම් සඳහා ඉලක්කගත මුඛ පිළිකා දැනුවත් කිරීමේ සහ පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම,

කලින් හඳුනා ගැනීම පහසු කිරීම සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවන රටාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණයි.

කලාපීය දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ (RDS) වාර්ෂික සමාලෝචන රැස්වීම සහ RDS ඇගයීම
වාර්ෂික RDS සමාලෝචනය 2025 මැයි 30 වැනි දින සාර්ථකව පවත්වන ලදී. 2024 වර්ෂය තුළ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පවත්වන ලද මුඛ පිළිකා වැළැක්වීමේ සහ පාලන ක්‍රියාකාරකම්වල ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ප්‍රතිඵල තක්සේරු කිරීම සහ තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා උපාය මාර්ග සැකසීම මෙම රැස්වීමේ අරමුණ විය. 2024 දී සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් සඳහා RDS දහයක් ඇගයීමට ලක් විය.

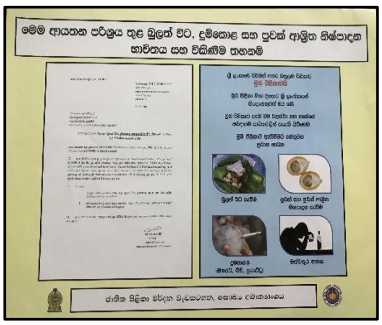

IEC ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය සහ බෙදා හැරීම
මුඛ විභව මාරාන්තික ආබාධ සහ මුඛ පිළිකා සම්බන්ධ තොරතුරු, අධ්‍යාපනය සහ සන්නිවේදන (IEC) ද්‍රව්‍ය, පත්‍රිකා සහ නැමීමේ කාඩ්පත් ඇතුළුව සංවර්ධනය කර මුද්‍රණය කරන ලදී. මෙම ද්‍රව්‍ය දන්ත බාහිර රෝගී සායන, මුඛ සහ මුඛ ශල්‍ය සායන, සාමාන්‍ය වෛද්‍ය වෘත්තිකයන්, පාසල් ගුරුවරුන් සහ විවිධ දිස්ත්‍රික් සහ ජාතික මට්ටමේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හරහා සාමාන්‍ය ජනතාව වෙත බෙදා හැර ඇත.

පාරම්පරික වෛද්‍ය වෘත්තිකයන් සමඟ උපදේශන රැස්වීම
ජාතික මුඛ පිළිකා නිවාරණ ක්‍රමෝපාය සඳහා පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා ඔවුන් සමඟ උපදේශන රැස්වීමක් පැවැත්විණි. ඔවුන්ගේ දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීම, යොමු කිරීමේ මාර්ග ශක්තිමත් කිරීම සහ ප්‍රජා මට්ටමේ පරීක්ෂණ සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා සහයෝගීතාව දිරිමත් කිරීම කෙරෙහි මෙම රැස්වීම අවධානය යොමු කරන ලදී.

පැවැත්ම සහ සහන සත්කාර

සහන සත්කාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම

- සහන සත්කාර සේවා ස්ථාපිත කිරීම වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ අරමුණ ඇතිව තෝරාගත් රෝහල් සහ ප්‍රාදේශීය / දිස්ත්‍රික් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන් වෙත කණ්ඩායම් චාරිකා
- රෝහල් 11ක් ඇතුළුව දිස්ත්‍රික් කණ්ඩායම් 5ක සහභාගිත්වයෙන් පවත්වනු ලබන රෝග නිවාරණ සත්කාර උපදේශන සේවා පිහිටුවීම සඳහා දිස්ත්‍රික් කණ්ඩායම් සඳහා උපදේශන සහ ශක්‍යතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන
- 2024 සඳහා සහන සත්කාර පිළිබඳ තුන්වන සහ අවසන් ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම 2024 අවසන් කාර්තුවේදී පැවැත්විණි.
- 2025 සඳහා සහන සත්කාර පිළිබඳ පළමු ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වා ඇත.

සහන සත්කාර සඳහා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම

- සහන සත්කාර සඳහා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය (MIS-PC) පිහිටුවීම සැලසුම් කිරීම සඳහා උපදේශන සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමක් පැවැත්වීම
- MIS-PC සංවර්ධනය කිරීමේ නියමු ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කර ඇත.

සහන සත්කාර පිළිබඳ ශක්‍යතාව ගොඩනැගීම

- පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් මහා රෝහලහි සිදු කරන ලද පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථානවල කේන්ද්‍රීය ස්ථාන සඳහා දිවි ගලවා ගැනීම සහ රෝග නිවාරණය පිළිබඳ ToT වැඩසටහන් - (2024 අවසන් කාර්තුව)
- ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා රෝග සහන සත්කාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සම්පත් කණ්ඩායමේ සංචාරයට පහසුකම් සැලසීම සහ සුදුසුකම් ලත් සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන් සඳහා සහයෝගිතා අවස්ථා සකස් කිරීම.
- රෝග නිවාරණ සත්කාර පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව සැලසුම් කර ඇති අතර පළමු දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පුහුණුව ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් පැවැත්වීමට නියමිතය.
- ජාතික පිළිකා ආයතනය, රිජ්වේ ආර්යා රෝහල සහ පේරාදෙණිය සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක විශේෂිත ළමා රෝහල ඇතුළු රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ළමා පිළිකා සත්කාරක අධ්‍යාපන පොත් පිංච පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වා ඇත.

සහන සත්කාර, දිවි ගලවා ගැනීම සහ පුනරුත්ථාපනය සම්බන්ධ මහජන දැනුවත් කිරීම සහ IEC ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය කිරීම

- 2024 ලෝක ආගන්තුක සත්කාර සහ සහන සත්කාර දිනය පිළිබඳ මාධ්‍ය සංක්ෂිප්තය - 2024 අවසන් කාර්තුවේදී සහන සත්කාර සහ ඒ ආශ්‍රිත සේවාවන් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සඳහා පවත්වන ලදී.
- ළමා පිළිකා රැකවරණ අධ්‍යාපන පොත් පිංච උපදේශන රැස්වීම් මාලාවකින් පසුව සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කර ඇත. පළමු උපදේශන රැස්වීම් දෙක 2024 අවසාන කාර්තුවේදී පවත්වන ලදී.

අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම

- ජාතික මට්ටමේ සමාලෝචනයක් ලෙස තෘතියික සහ ද්විතීයික සත්කාර රෝහල් මගින් ලබා දෙන සහන සත්කාර උපදේශන සේවා අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම - (2024, අවසන් කාර්තුව)
- ආගන්තුක සත්කාරය මගින් සපයනු ලබන සහන සත්කාර සේවා අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සඳහා මෙවලමක් සකස් කරන ලද අතර මාතර සහන වෛද්‍ය ආයතනය වෙත ආගන්තුක සත්කාරක චාරිකාවක් සිදු කරන ලදී.

පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීම සහ පර්යේෂණ

- පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථානවල පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පිළිකා ලියාපදිංචිය පිළිබඳ දෙදින පුහුණු වැඩසටහන 2024 දෙසැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලදී.
- බස්නාහිර පළාතේ ජනගහන පාදක ළමා පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීම ආරම්භ කිරීම සඳහා සංවේදී වැඩසටහන් 2024 දෙසැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලදී.
- 2022 වර්ෂයේ පිළිකා සිදුවීම් සහ මරණ වාර්තාව විශ්ලේෂණය කර අවසන් වාර්තාව සකස් කරන ලදී.
- කොළඹ සහ යාපනය දිස්ත්‍රික්කවල ජනගහන පාදක පිළිකා ලේඛනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ Vital Strategies inc අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කරන ලදී. මෙම මුලපිරීම හරහා ඉන්දියාවේ මුම්බායි හි පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා වන WHO IARC කලාපීය මධ්‍යස්ථානය හරහා තාක්ෂණික සහාය ලැබෙනු ඇත.

ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහනේ කටයුතු සඳහා වියදම්

	2021	2022	2023	2024	2025.09.30 දක්වා
GOSL	6,314,247.16 කි	7,771,334.01 කි	20,298,029.36 කි	36,403,809.22 කි	7,932,431.73කි
WHO	8,019,625.22 කි	5,920,393.24 කි	10,127,615.20 කි	3,981,580.43 කි	2,872,686.90 කි
GOSL _ ලෝක බැංකුව	43,458,521.82 කි	6,922,500.00 කි	5,288,409.13 කි		-
එකතුව	**57,792,394.20 කි**	**20,614,227.25 කි**	**36,714,053.69 කි**	**40,385,389.65 කි**	

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- 2025-2030 පිළිකා වැළැක්වීම සහ පාලනය පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම අවසන් කිරීම
- දැන්වීම් පුවරු භාවිතා කරමින් රට පුරා පිළිකා දැනුවත් කිරීමේ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණයක් පැවැත්වීම
- පිළිකා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහන සහ පළාත් මට්ටමින් ප්‍රදර්ශන ඒකකය වැඩිදියුණු කිරීම
- සහන සත්කාර සේවා සංවර්ධනය සඳහා දිස්ත්‍රික් කණ්ඩායම් පිහිටුවීම

- අලුතින් සංවර්ධනය කරන ලද සහන සත්කාර සේවා සඳහා කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම.
- සහන සත්කාර උපදේශන සේවා සඳහා යටිතල පහසුකම් සැපයීම.
- ජාතික පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීමේ වාර්තාව 2023 සහ 2024 අවසන් කිරීම සහ බෙදා හැරීම
- පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ විද්‍යුත් කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම

4.1.7 ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග/ඒඩ්ස් පාලන වැඩසටහන (NSACP)

හැඳින්වීම

ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග/ඒඩ්ස් පාලන වැඩසටහන (NSACP) යනු ශ්‍රී ලංකාවේ HIV/AIDS ඇතුළු ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදන වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිචාරය සම්බන්ධීකරණය කරන ප්‍රධාන රාජ්‍ය සංවිධානය වන අතර එය බොහෝ ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහයෝගයෙන් සිදු කෙරේ. 2025 ජුනි මස අවසානය වන විට, පූර්ණ කාලීන ලිංගාශ්‍රිත රෝග සායන 40 ක් සහ ශාඛා ලිංගාශ්‍රිත රෝග සායන 28 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදනවලින් පීඩාවට පත් පුද්ගලයින් සඳහා සේවා සපයයි. මෙයින් සායන 36 ක් HIV සමඟ ජීවත් වන පුද්ගලයින්ට ප්‍රති-වයිරස ප්‍රතිකාර (ART) සේවා සපයයි. ඊට අමතරව, ජාතික බෝවන රෝග ආයතනය (NIID) ප්‍රති-වයිරස ප්‍රතිකාර (ART) සේවා ද සපයයි. ආසන්න වශයෙන් 5,700 ක් HIV සමඟ ජීවත් වන බවට ඇස්තමේන්තු කර ඇති අතර, ඔවුන්ගෙන් 95% කට වඩා හඳුනාගෙන ඇති අතර, රෝග විනිශ්චය කරන ලද අයගෙන් 81.5% ක් ප්‍රති-වයිරස ප්‍රතිකාර ලබා ගනී. HIV සමඟ ජීවත් වන හඳුනා නොගත් පුද්ගලයින් හඳුනා ගැනීම සඳහා HIV පරීක්ෂණ තවදුරටත් පුළුල් කර ඇත. HIV සමඟ හඳුනාගත් පුද්ගලයින් ප්‍රතිකාර සේවා සමඟ සම්බන්ධ කිරීමට උත්සාහයන් ගනු ලැබේ.

දැක්ම

නව HIV ආසාදනවලින් තොර, වෙනස්කම් කිරීම් ශූන්‍ය කරන සහ ඒඩ්ස් ආශ්‍රිත මරණ ශූන්‍ය කරන රටක්.

මෙහෙවර

ලිංගික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, නව HIV/STI ආසාදන වැළැක්වීම සහ රැකවරණය සොයන සියලුම පුද්ගලයින්ගේ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රවේශ විය හැකි සහ සාධාරණ පුළුල් ලිංගාශ්‍රිත රෝග/HIV සත්කාර සේවා සැපයීම.

අරමුණු

- 2025 වන විට HIV ආසාදිතයින්ගෙන් 95% ක් තම HIV තත්ත්වය දනිති.
- 2025 වන විට HIV ආසාදිතයින්ගෙන් 95% ක් ප්‍රතිවෛරස් ප්‍රතිකාර ලබා ගනී.
- ප්‍රති-වයිරස ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා PLHIV රෝගීන්ගෙන් 95% ක් 2025 වන විට වෛරස් මර්දනය සාක්ෂාත් කරගෙන ඇත.
- මවගෙන් දරුවාට HIV සහ සංජානනීය සිෆිලිස් සම්ප්‍රේෂණය වීම අඛණ්ඩව තුරන් කිරීම.
- 2025 වන විට HIV ආසාදිතයින්ගෙන් 10% කටත් වඩා අඩු පිරිසක් අභ්‍යන්තර අපකීර්තියට පත්ව ඇති බව වාර්තා කරයි.
- 2030 වන විට 2010 මූලික අගයෙන් 90% කින් නව HIV ආසාදන අඩු කිරීම.

- 2030 වන විට ඒඩිස් ආශ්‍රිත මරණ 2010 මූලික අගයෙන් 90% කින් අඩු කිරීම.

2025 වසරේ ක්‍රියාකාරකම්/විශේෂ සිදුවීම්

- ඒඩිස් වසංගත ආකෘතිය නව දත්ත සමඟ යාවත්කාලීන කරන ලද අතර HIV ආසාදිත පුද්ගලයින් සඳහා නව ඇස්තමේන්තු සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- WHO ගෝලීය වලංගුකරණ කමිටුවෙන් ලබාගත් මවගෙන් දරුවාට HIV සහ සිෆිලිස් සම්ප්‍රේෂණය තුරන් කිරීම සඳහා නැවත වලංගු කිරීමේ සහතිකය (2022-2023).
- ලිංගාශ්‍රිත රෝග සායන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පූර්ව සේවා සහ සේවාස්ථ පුහුණුව පවත්වන ලදී.
- අධි අවදානම් කණ්ඩායම්වල HV වැළැක්වීමේ සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා know4sure.lk වෙබ් අඩවිය හරහා හමුවීම් වෙන්කරවා ගැනීම සඳහා සායන පුළුල් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
- වැළැක්වීමේ තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය (PIMS) KP මැදිහත්වීමේ දිස්ත්‍රික්ක දක්වා පුළුල් කරන ලදී.
- විශ්ලේෂණය කරන ලද 2022 දත්ත සමඟින් 2022 වාර්ෂික වාර්තාව සංවර්ධනය කර බෙදා හරින ලදී.
- රෝහල් පරිසරය තුළ HIV පරීක්ෂණ සමාලෝචනය කිරීම සහ දිවයින පුරා පවත්වන ලද HIV පරීක්ෂණ පුළුල් කිරීම.
- දිවයින පුරා පවත්වන ලද ක්ෂේත්‍ර සහ ආයතනවල MCH කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා EMTCT පිළිබඳ නැවුම් පුහුණුව.
- 2023-2027 සඳහා පිරිවැය සහිත ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීම අවසන් කර ඇත.
- 2023-2027 සඳහා පිරිවැය අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් උපායමාර්ගික සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීම
- අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධවල මිල අඩු කිරීම සඳහා, ප්‍රතිවෛරස් ප්‍රතිකාර ක්‍රමය Efavirenz -පදනම් කරගත් ප්‍රතිකාර ක්‍රමයෙන් Dolutegravir -පදනම් කරගත් ප්‍රතිකාර ක්‍රමයකට මාරු කරනු ලැබේ. වර්තමානයේ, ශ්‍රී ලංකාවේ, HIV ආසාදිත පුද්ගලයින්ගෙන් 95.68% ක් dolutegravir -මත පදනම් වූ ART ප්‍රතිකාර ක්‍රමයක් භාවිතා කරති.
- ART ඖෂධ, කොන්ඩම් සහ HIV වේගවත් පරීක්ෂණ සඳහා සහාය වීමට ගෝලීය අරමුදලට ඒත්තු ගැන්වීය. එසේම, GFATM අරමුදලට ප්‍රධාන ජනගහන වැළැක්වීමේ මැදිහත්වීම් සඳහා ද සහාය ලැබුණි.
- කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රජා සායන දක්වා HIV නිරාවරණයෙන් පසු රෝග නිවාරණය පුළුල් කරන ලදී.
- NSACP හි ලිංගාශ්‍රිත රෝග සායන සඳහා ප්‍රතිපෝෂණ එකතු කිරීමේ පද්ධතිය ඒකාබද්ධ කරමින් NSACP වෙබ් අඩවිය යාවත්කාලීන කරන ලදී.
- යාවත්කාලීන කරන ලද ඉලෙක්ට්‍රොනික තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය (EIMS).
- NSACP හි විද්‍යුත් ඉගෙනුම් වේදිකාව වැඩිදියුණු කරන ලදී.
- මාර්ගගත ප්‍රජා සත්කාර සේවකයින් සඳහා සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි සකස් කර ඇත.

අඛණ්ඩ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

HIV ආසාදනයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයින්ට ජීවිතාරක්ෂක ප්‍රතිවෛරස් (ARV) ඖෂධ සමඟ ජීවිත කාලය පුරාම ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය වේ.

අරමුදල් මූලාශ්‍රය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් ලැබුණු ප්‍රතිපාදන (රු.ල.)	ශුද්ධ වියදම **2025.09.30** දිනට (රු.)	ප්‍රතිශතයක් ලෙස
ශ්‍රී ලංකා රජය (ප්‍රාග්ධනය)	50,993,231.32	11,605,330.17	23%
GoSL (පුනරාවර්තන)	282,756,042.27	203,376,650.20	72%
ජීඑෆ්ඒටීඑම්	401,877,434.44	346,480,459.37	86%
UNFPA	1,366,086.94	1,366,086.94	100%

පසුගිය වසර 5 ක කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය.

1.1. ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකය

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකය	2025 සඳහා ඉලක්කය	ප්‍රගතිය			
		2021	2022	2023	2024
අලුතින් හඳුනාගත් HIV ආසාදිතයින් සංඛ්‍යාව		411 (ස්පර්ශක)	608 යි	694 යි	824 යි
ART හි PLHIV සංඛ්‍යාව		2402 ශ්‍රේණිය	2807 ආර්.එම්.	3358 - කොටස්	4060 යනු කුමක්ද?
මවගෙන් දරුවාට සම්ප්‍රේෂණය වීම නිසා HIV ආසාදිත දරුවන් සංඛ්‍යාව - වසංගතය ආරම්භ වූ දා සිට සමුච්චිතයි		90 යි	90 යි	97 (97)	103 (ස්වදේශීය මාධ්‍ය)
EMTCT සේවා ලබාගත් HIV-ධනාත්මක කාන්තාවන්ගේ ප්‍රතිශතය	100%	100%	100%	100%	100%
HIV-ධනාත්මක කාන්තාවන්ට උපත ලැබූ ළදරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය, HIV-ධනාත්මක බව පරීක්ෂා කරන ලදී.	0	0	0	0	0
EMTCT සේවා ලබාගත් HIV-ධනාත්මක කාන්තාවන්ට උපත ලැබූ HIV-ධනාත්මක ළදරුවන් සංඛ්‍යාව	100%	-	-	-	100%
EMTCT සේවා නොලැබූ HIV-ධනාත්මක කාන්තාවන්ට උපත ලැබූ HIV-ධනාත්මක ළදරුවන් සංඛ්‍යාව	0	-	-	-	-

1.2. ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග/ඒඩ්ස් මර්දන වැඩසටහන - SDG දර්ශක

තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක දර්ශකය	2025 සඳහා ඉලක්කය	ප්‍රගතිය			
		2021	2022	2023	2024
දැනට ප්‍රතිවෛරස් ප්‍රතිකාර ලබා ගන්නා HIV ආසාදිත පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රතිශතය (NSACP දත්ත)	95%	66.6%	59%	81%	82%
ආසාදිත නොවන ජනගහනය 1,000 කට නව HIV ආසාදන සංඛ්‍යාව (NSACP දත්ත)	<0.01 <0.01	0.01 (0.01) යනු කුමක්ද?	0.01 (0.01) යනු කුමක්ද?	0.01 (0.01) යනු කුමක්ද?	0.01 (0.01) යනු කුමක්ද?

2025 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

- ශ්‍රී ලංකාවේ HIV අවදානම ඉහළ ප්‍රධාන ජනගහන කණ්ඩායම් අතර ඒකාබද්ධ ජීව විද්‍යාත්මක හා චර්යාත්මක නිරීක්ෂණ (IBBS) සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම.
- ප්‍රධාන ජනගහන ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කිරීම වසර අවසානයේ සම්පූර්ණ කළ යුතුය.
- මවගෙන් දරුවාට හෙපටයිටිස් බී සම්ප්‍රේෂණය වීම තුරන් කිරීම තහවුරු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම.
- ජාතික විමර්ශන රසායනාගාරය (NRL) සහ පර්යන්ත රසායනාගාර ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.

4.1.8 ජාතික ඩෙංගු මර්දන වැඩසටහන

හැඳින්වීම

ජාතික ඩෙංගු මර්දන ඒකකය (NDCU) රට තුළ ඩෙංගු වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා වගකිව යුතු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය තුළ කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස කටයුතු කරයි. NDCU විසින් පළාත්, දිස්ත්‍රික් සහ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) ප්‍රදේශ මට්ටමින් ඩෙංගු තත්ත්වය සමීපව නිරීක්ෂණය කරයි. එය විභව පැතිරීම් පුරෝකථනය කිරීම සඳහා දෛශික නිරීක්ෂණ දත්ත අධීක්ෂණය කරන අතර පැතිරී යාම කලින් හඳුනා ගැනීමට පහසුකම් සපයයි. මීට අමතරව, ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ඩෙංගු පැතිරීම වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික්කවලට තාක්ෂණික සහාය NDCU විසින් සපයයි. ඩෙංගු රෝගයෙන් පීඩා විඳින දිස්ත්‍රික්කවලට සහය වීම සඳහා විශේෂ මදුරු මර්දන ව්‍යාපාර ඇතුළු වාහක පාලන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා NDCU මූල්‍ය ආධාර සපයයි. ඩෙංගු වාහක මර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය කෘමිනාශක මිලදී ගැනීම සහ සැපයීම ද එය අධීක්ෂණය කරයි. ඩෙංගු රෝගීන් අතර රෝගාබාධ සහ මරණ වැළැක්වීමේ හොඳම භාවිතයන් සහතික කිරීම සඳහා NIID සමඟ සහයෝගයෙන් NDCU වෛද්‍ය සහ හෙද කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නිරන්තර පුහුණු වැඩසටහන් ද පවත්වයි.

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඩෙංගු තුරන් කිරීම සහ ඉන් අනතුරුව රෝගවලින් තොර තත්ත්වයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා දායක වීම.

මෙහෙයුම

සම්බන්ධීකරණ හවුල්කාරිත්වයන් සහ තිරසාර උත්සාහයන් තුළින් ඩෙංගු ආවේණිකත්වය වඩා හොඳින් පාලනය කිරීම සහ පැතිරීම වැළැක්වීම සඳහා සෑම තරාතිරමකම සැලසුම් කිරීම, පුරෝකථනය කිරීම සහ කලින් හඳුනාගැනීමේ හැකියාව ප්‍රශස්ත කිරීම.

ඉලක්කය සහ අරමුණු (2024 සිට 2030 දක්වා)

2030 වන විට ඩෙංගු ආශ්‍රිත මරණ අනුපාතය <0.07% සිට බිංදුව දක්වා අඩු කිරීම සහ 2022-2023 මූලික මට්ටමේ සිට රට තුළ ඩෙංගු රෝගය 75% (<100/100,000) කින් අඩු කිරීම.

උපායමාර්ගික අරමුණ 1. රෝග නිරීක්ෂණ සහ අවදානම් තක්සේරුව

උපායමාර්ගික අරමුණ 2. මුල් රෝග විනිශ්චය සහ සිද්ධි කළමනාකරණය

උපායමාර්ගික අරමුණ 3. දෛශික නිරීක්ෂණ සහ පාලනය

උපායමාර්ගික අරමුණ 4. ඩෙංගු ව්‍යාප්තිය කල්තියා හඳුනා ගැනීම සහ ඉක්මන් ප්‍රතිචාර දැක්වීම

උපායමාර්ගික අරමුණ 5. අවදානම් සන්නිවේදනය සහ ප්‍රජා සහභාගීත්වය සහ බලමුලු ගැන්වීම

උපායමාර්ගික අරමුණ 6. බහුආංශික ක්‍රියාවන් වැඩි දියුණු කිරීම

උපායමාර්ගික අරමුණ 7. නවෝත්පාදන සහ පර්යේෂණ

අවසාන කාර්තුවේ ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම් 2024

- ඩෙංගු මරණ අනුපාතය 2020 දී 0.12% සිට 2024 දී 0.05% දක්වා අඩු කර ඇත.
- වාර්තා වූ ඩෙංගු රෝගීන් සංඛ්‍යාව 2023 දී පුද්ගලයින් 407.5/100,000 සිට 2024 දී 228.0 දක්වා 45% කින් අඩු වී ඇත.
- ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවැනි ඩෙංගු වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා වූ තාක්ෂණික උපදේශක කණ්ඩායමේ (TAG) රැස්වීම 2024, ඔක්තෝබර් 10 වැනි දින පැවැත්විණි.
- ජාතික, පළාත්, දිස්ත්‍රික් සහ MOH මට්ටමින් සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය ඇතිව, පොලිසිය, ත්‍රිවිධ හමුදාව සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහාය ඇතිව, අධි අවදානම් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) ප්‍රදේශවල ඉලක්කගත මදුරු මර්දන ව්‍යාපාර දෙකක් පවත්වන ලදී.
- ඩෙංගු සායනික කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පසුගිය කාර්තුවේදී ජාතික බෝවන රෝග පිළිබඳ ආයතනයේ (NIID) වෛද්‍ය නිලධාරීන් 173 දෙනෙකු සහ හෙද උපදේශකවරුන් 70 දෙනෙකු ඇතුළු හෙද නිලධාරීන් 187 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු කිරීම් පවත්වන ලදී.
- NDCU, NIID සහ ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සංගමය විසින් WHO සමඟ එක්ව සංවිධානය කරන ලද භූතාන සහ මියන්මාර වෛද්‍යවරුන් සහ හෙද කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සායනික කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පුහුණු කිරීම (TOT) ජාතික බෝවන රෝග පිළිබඳ ආයතනයේදී පවත්වන ලදී. වෛද්‍යවරුන් සහ හෙද නිලධාරීන් 13 දෙනෙකු පුහුණුව ලබා ඇත.
- ජාතික ඩෙංගු මරණ සමාලෝචන 2024 සැප්තැම්බර් මස 5 වැනිදා මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවැත්විණි. 2024 නොවැම්බර් 9 වැනි දින, ජාතික බෝවන රෝග ආයතනයේදී අතපසු වීමට ආසන්න සිද්ධීන් පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී.
- ඩෙංගු රෝගය වැඩි වශයෙන් පවතින දිස්ත්‍රික්ක ඉලක්ක කර ගනිමින්, ඩෙංගු රෝගයේ වත්මන් තත්ත්වය තක්සේරු කිරීම සහ ඵලදායී ලෙස පාලනය කිරීම සහ පැතිර යාම වැළැක්වීම සඳහා සැලසුම් කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී වසංගත ප්‍රතිචාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. රැස්වීම් හතරක් පැවැත්විණි.
- දෙවන ජාතික ඩෙංගු සමාලෝචනය දෙසැම්බර් 10 සිට 12 දක්වා පවත්වන ලද අතර එහිදී වසංගත රෝග සහ කීට විද්‍යාත්මක අංශ දෙකම සමාලෝචනය කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකාවේ ඩෙංගු වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම (2024-2030) සකස් කර ඇත.
- UNICEF සමඟ එක්ව ඩෙංගු සඳහා අවදානම් සන්නිවේදන උපාය මාර්ගයක් සහ තොරතුරු ද්‍රව්‍ය පැකේජයක් සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

2025 දී ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

- 2025 ජුනි 30 වන දින වන විට ඩෙංගු මරණ අනුපාතය 0.06% ක අඩු මට්ටමක පවත්වා ගෙන යන ලදී.
- 2024 දී මුළු ඩෙංගු රෝගීන් 49,870 ක් වාර්තා වූ අතර, 2025 ජුනි 30 වන දින දක්වා රෝගීන් 29,041 ක් වාර්තා වී තිබේ.
- ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය, ත්‍රිවිධ හමුදාව, සිවිල් ආරක්ෂක බළකාය, පළාත් පාලන ආයතන, ප්‍රජා සංවිධාන සහ ප්‍රාදේශීය ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගේ සහාය ඇතිව ජාතික ඩෙංගු මර්දන ඒකකය විසින් ආපදා සුදානම් හා ප්‍රතිචාර අංශය සහ පළාත් සහ ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා සමඟ එක්ව ඉලක්කගත මදුරු මර්දන වැඩසටහන් තුනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම ප්‍රචාරණයන් පහත පරිදි සිදු කරන ලදී.

- 2025 මාර්තු 27 සිට 29 දක්වා MOH ප්‍රදේශ 37,
- 2025 මැයි 19 සිට 24 දක්වා MOH ප්‍රදේශ 95, සහ
- 2025 ජූනි 30 සිට ජූලි 5 දක්වා MOH ප්‍රදේශ 111ක්.

- මෙම ව්‍යාපාර තුනේදී පරිශ්‍ර 323,276ක් පරීක්ෂාවට ලක් කර, මදුරු කීටයන් සහිත පරිශ්‍ර 12,025ක් හඳුනාගෙන පරිශ්‍ර 8,903ක් සඳහා නොතීසි නිකුත් කරන ලද අතර පරිශ්‍ර 2,982කට එරෙහිව නඩු පවරා ඇත.
- 3rd ශ්‍රී ලංකාවේ ඩෙංගු වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා වූ තාක්ෂණික උපදේශක කණ්ඩායමේ (TAG) රැස්වීම 2025 මාර්තු 5 වැනි දින පැවැත්විණි.
- ඩෙංගු සායනික කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ජාතික බෝවන රෝග ආයතනයේ (NIID) ජූනි 30 වන දින දක්වා වෛද්‍ය නිලධාරීන් 208 දෙනෙකු සහ හෙද නිලධාරීන් 41 දෙනෙකු (රෙජිස්ට්‍රාර්වරුන් 122 දෙනෙකු ඇතුළුව) සඳහා පුහුණුවක් පවත්වන ලදී.
- Fogging යන්ත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව මැයි මාසයේදී පැවැත්විණි.
- ඩෙංගු තත්ත්වය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අධි අවදානම් දිස්ත්‍රික්කවල පරිපාලන හා තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ ක්‍රියාකාරී රැස්වීම් පහක් පවත්වන ලදී.
- ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් දෛශික පාලන ක්‍රියාකාරකම් සමාලෝචනය කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් අධීක්ෂණ දහයක් සිදු කරන ලදී.
- 2025 අප්‍රේල් 5 වන දින සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී ජාතික මරණ සමාලෝචනය පැවැත්විණි. ඩෙංගු මරණ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා විශේෂඥ කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පැවැත්විණි. ආයතනික ඩෙංගු ආශ්‍රිත මරණ සමාලෝචන එකොළහක් සිදු කරන ලදී.

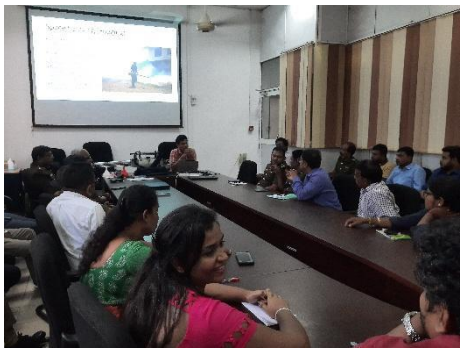

NIID හි පුහුණු වැඩසටහන්

භූතානය සහ මියන්මාරය සඳහා TOT වැඩසටහන 2024

2025 මැයි මාසයේදී Fogging යන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ පුහුණුව

ඩෙංගු ආශ්‍රිත මරණ සමාලෝචනය කිරීමට විශේෂඥ කමිටු රැස්වීමක්

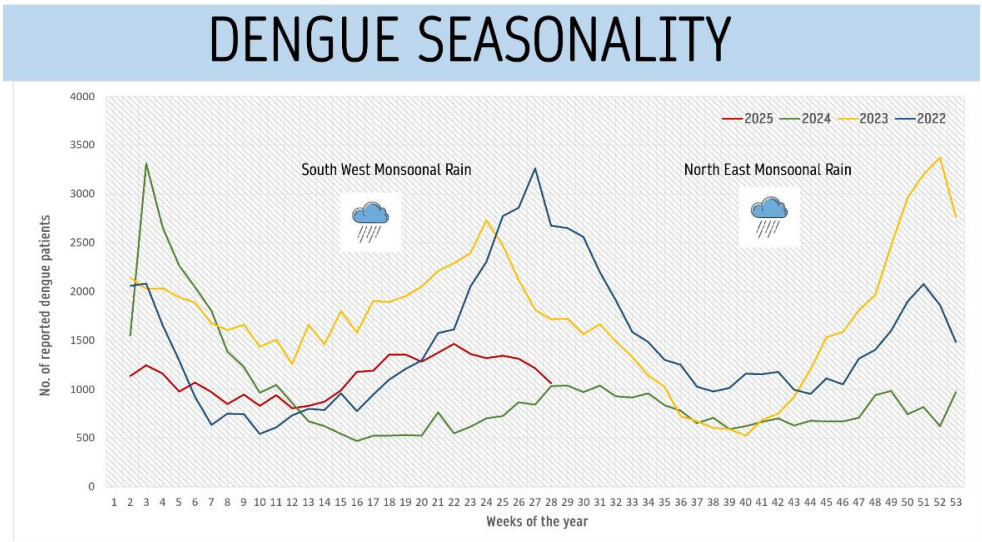
පසුගිය අවුරුදු 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

වගුව 1: 2019 සිට 2025 දක්වා ජාතික මට්ටමේ ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක.

	ප්‍රගතිය						
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025***
වාර්තා වූ ඩෙංගු බවට සැක කෙරෙන රෝගීන් සංඛ්‍යාව	105,049 කි	31,162 කි	35,924 කි	76,689 කි	89,799 කි	49,870 කි	29,041 කි
ඩෙංගු මරණ සංඛ්‍යාව	157	36	28	72	62	24	16

ඩෙංගු රෝගය (පුද්ගලයින් 100,000කට)	481.8	141.5 කි	162.1	345.7	407.5	228.0 කි	-
ඩෙංගු මරණ අනුපාතය (%)	0.15	0.12	0.08	0.09	0.07	0.05	0.06
ඊඩීස් කීටයන් සඳහා පරිශ්‍ර දර්ශකය	9.8	8.6	9.2	9.3	9.0	9.0	9.5

රූපය 1: වසංගත රෝග ප්‍රවණතාවය සහ 2020 සිට 2025 දක්වා මරණ අනුපාතය

රූපය: 2022 සිට 2025 දක්වා වාර්තා වූ ඩෙංගු රෝගීන්ගේ කාලසීමාව* (27 වන සතිය දක්වා)

මූලාශ්‍රය: ජාතික ඩෙංගු නිරීක්ෂණ පද්ධතිය

වගුව 2: 2024 විශේෂ මදුරු මර්දන ව්‍යාපාරවල සාරාංශය

පරිශ්‍ර වර්ගය	පරිශ්‍රය පරීක්ෂා කරන ලදී	විභව අභිජනන ස්ථාන සහිත පරිශ්‍ර	කීටයන් සහිත පරිශ්‍ර	ගොඩනැගිල්ල ඇතුළත කීටයන්	ගොඩනැගිල්ලෙන් පිටත කීටයන්	පරිශ්‍රය එදිනම නිවැරදි කරන ලදී	නිවේදන නිකුත් කර ඇත	නඩු පැවරීම්
නිවාස	267742	74568	11614	1031	11107	58759	8151	2125
පාසල්	1391	734	297	24	336	635	138	8
වෙනත් අධ්‍යාපන ආයතන	905	353	114	10	126	245	62	13
රජයේ ආයතන	2875	1288	432	92	357	1069	258	26
පෞද්ගලික ආයතන	13474	3812	829	122	774	2576	553	300
කර්මාන්ත	918	360	137	12	159	271	86	50

ශාලා								
ඉදිකිරීම් ස්ථාන	2353	998	287	56	248	723	177	67
ආගමික ස්ථාන	2793	1381	485	43	440	1169	250	13
පොදු ස්ථාන	961	441	64	4	153	286	43	3
අනෙකුත් සියලුම ස්ථාන	5087	1947	224	11	213	1386	253	22
මුළු	**298499**	**85882**	**14483**	**1405**	**13913**	**67119**	**9971**	**2627**

සාරාංශ වාර්තාව - විශේෂ මදුරු මර්දන සතිය මාර්තු 27 සිට 29 දක්වා 2025(MOH ප්‍රදේශ 37)

දිස්ත්‍රික්කය/කලාපය	පරිශ්‍රය පරීක්ෂා කරන ලදී	විභව අභිජනන ස්ථාන සහිත පරිශ්‍ර	කීටයන් සහිත පරිශ්‍ර	පරිශ්‍රය එදිනම නිවැරදි කරන ලදී	නිවේදන නිකුත් කර ඇත	නීතිමය පියවර
1. කොළඹ	14468	2387(16.5%)	273(1.9%)	2105	208	122
2. CMC	7,406 කි	725 (9.8) %	105(1.4%)	572	199	92
3. ගම්පහ	12,573 කි	3833(30.5%)	418(3.3%)	3281	287	188
4. කළුතර	3,159 කි	479(15.2%)	150(4.7%)	554	29	49
5. මාතලේ	729	463(63.5%)	49(6.7%)	374	38	20
6. මාතර	2,238 කි	579(25.9%)	95 (4.2%)	164	33	2
7. රත්නපුර	2,693 කි	565(21.0%)	138(5.1%)	205	45	1
8. මඩකලපුව	3,311 කි	950 (28.7%)	357(10.8%)	875	161	42
9.ත්‍රිකුණාමලය	3,625 කි	732(20.2%)	88(2.4%)	238	175	14
මුළු	**50,202 කි**	**10713(21.3%)**	**1673(3.3%)**	**8368**	**1175**	**530**

සාරාංශ වාර්තාව - විශේෂ මදුරු මර්දන සතිය 2025 මැයි 19 සිට 24 දක්වා (MOH ප්‍රදේශ 95)

ආවරණය වන දිස්ත්‍රික්ක ගණන: 13

	පරිශ්‍රයේ වර්ගය	අංකය පරීක්ෂා කර ඇත	අභිජනන ස්ථාන සහිත පරිශ්‍ර ගණන	කීටයන් සහිත පරිශ්‍ර		නිවේදන නිකුත් කළා	නඩු පැවරීම් ගණන
				අංකය	%		
1	නිවාස	119677	28480	5420	4.53	3509	1276
2	පාසල්	257	131	37	14.4	18	0
3	වෙනත් අධ්‍යාපන ආයතන	304	78	32	10.5	9	5
4	රජයේ ආයතන	789	214	79	10	52	3
5	පෞද්ගලික ආයතන	5025	1171	218	4.34	185	118
6	ඉදිකිරීම් අඩවි	700	348	108	15.4	65	32

7	කර්මාන්තශාලා	195	89	35	17.9	18	13
8	පොදු ස්ථාන	263	112	22	8.37	16	1
9	ආගමික ස්ථාන	514	186	65	12.6	18	8
10	වෙනත් පරිශ්‍ර	1100	336	61	5.55 කි	26	14
	මුළු	**128824**	**31145**	**6077**	**4.72**	**3916**	**1470**

සාරාංශ වාර්තාව - විශේෂ මදුරු මර්දන සතිය 2025 ජූලි 30 සිට ජූනි - 05 (111 MOH ප්‍රදේශ)

ආවරණය වන දිස්ත්‍රික්ක ගණන: 16

	පරිශ්‍ර වර්ගය	අංකය පරීක්ෂා කර ඇත	අභිජනන ස්ථාන සහිත පරිශ්‍ර ගණන	කීටයන් සහිත පරිශ්‍ර		නිවේදන නිකුත් කළා	නඩු පැවරීම් ගණන
				අංකය	%		
1	නිවාස	131,789 කි	31,967 කි	3,695 කි	2.8	3,307 කි	846
2	පාසල්	400	226	44	11.0	25	01
3	වෙනත් අධ්‍යාපන ආයතන	379	100	15	4.0	05	03
4	රජයේ ආයතන	955	292	54	5.7	38	07
5	පෞද්ගලික ආයතන	7,011 කි	1,626 කි	229	3.3	260	94
6	ඉදිකිරීම් අඩවි	968	379	53	5.5	52	15
7	කර්මාන්ත ශාලා	258	96	24	9.3	14	08
8	පොදු ස්ථාන	442	157	34	7.7	13	00
9	ආගමික ස්ථාන	744	306	63	8.5	38	01
10	වෙනත් පරිශ්‍ර	1,304	346	64	4.9	60	07
	මුළු	**144,250 කි**	**35,495 කි**	**4,275 කි**	**3.0**	**3,812 කි**	**982**

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

- සිද්ධීන් GIS සිතියම්ගත කිරීම ඇතුළත් ඩෙංගු නිරීක්ෂණ වැඩි දියුණු කිරීම
- WHO විශේෂඥ කමිටුව විසින් යෝජනා කරන ලද පරිදි කීට විද්‍යා සමීක්ෂණ දත්ත වාර්තා කිරීම සඳහා MOH කාර්යාලවල වෙබ් පාදක කීට විද්‍යා නිරීක්ෂණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම.

- සමස්ත කොළඹ මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශය සහ දෙහිවල MOH ප්‍රදේශය ආවරණය වන පරිදි Wolbachia මදුරු ව්‍යාපෘතිය පුළුල් කිරීම.
- කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ අණුක වෛද්‍ය ඒකකය සමඟ එක්ව ඊඩිස් මදුරු ගහනය පාලනය කිරීම සඳහා වඳ කෘමි තාක්ෂණය භාවිත කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ
- යුනිසෙෆ් ආයතනය සමඟ එක්ව පාසල් ළමුන් සඳහා ඩෙංගු වැළැක්වීමේ සමාජ හා චර්යාත්මක සන්නිවේදන උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම.
- ජාතික බෝවන රෝග පිළිබඳ ආයතනය (NIID) සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන් ඩෙංගු සායනික කළමනාකරණය පිළිබඳව රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ හෙද නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම.
- අග්නිදිග ආසියාවේ සහ ඉන් ඔබ්බෙහි රටවල් සඳහා වෛද්‍ය සහ හෙද කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ඩෙංගු සායනික කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර පුහුණු වැඩසටහන පුළුල් කිරීම සඳහා NIID සමඟ සහයෝගයෙන්.
- 2007 මදුරුවන් බෝවීම වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය කිරීම (2007 අංක 11 දරන පනත).
- ඩෙංගු රෝගීන් කල්තියා හඳුනා ගැනීම සහ රෝග විනිශ්චය කිරීම සඳහා ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන ශක්තිමත් කිරීම.
- ඩෙංගු රෝගීන්ගේ සායනික ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ඉහළ යැපුම් ඒකක සහිත ද්විතියික සහ තෘතීයික සත්කාර රෝහල් ශක්තිමත් කිරීම.

4.1.9 ජාතික වකුගඩු රෝග නිවාරණ සහ පර්යේෂණ ඒකකය

ජාතික වකුගඩු රෝග නිවාරණ සහ පර්යේෂණ ඒකකය (NRDPRU) යනු, කාලික වකුගඩු රෝගය (CKD) සහ හේතුව හඳුනානොගත් වකුගඩු රෝගය (CKDu) වැළැක්වීම සඳහා සහප්‍රජාවට තරුණ වියේ සිටම නිරෝගී වකුගඩුවක් පවත්වාගෙනයාම පිළිබඳ සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වන දායක වන ජාතික මධ්‍යස්ථානයයි.

අරමුණු

- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය වැළැක්වීම (නිවාරණය) සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහ ද්‍රව්‍යමය සහාය ලබා දීම.
- වකුගඩු රෝග සුව කිරීමේ ප්‍රතිකාර සඳහා තාක්ෂණික සහ ද්‍රව්‍යමය සහාය ලබාදීම.
- වකුගඩු රෝගය සම්බන්ධ පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික සහ අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය සහාය ලබා දීම.
- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය සහිත (CKD) රෝගීන්ගේ ජීවන තත්ත්වය යහපත් කරලීම සහ සමාජ සත්කාර වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම.

2024 ජයග්‍රහණ / විශේෂ සිදුවීම්

- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය වැළැක්වීම සහ වකුගඩු ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීමට සඳහා ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දෙන ලදී. 2025 මාර්තු 13 වන දින සියලුම ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලවල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් ලෝක වකුගඩු දිනය සමරනු ලැබීය. "දැනුවත් වන්න, කලින් හඳුනා ගන්න, ඔබේ වකුගඩු ආරක්ෂා කරන්න" යන ගෝලීය තේමාවට අනුකූලව දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් සකස් කරන ලදී. සෞඛ්‍ය සේවකයින් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව අතර දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සැසි පවත්වන ලදී. එම පණිවිඩය ඇතුලත්කර බැනර් ප්‍රදර්ශනය කිරීමද සිදුකරන ලදී,

- පානීය ජලය සැපයීම -
  ශ්‍රී ලංකා නාවික හමුදාවේ තාක්ෂණික සහාය ඇතිව ප්‍රජාව සඳහා ප්‍රති ආශ්‍රැතිකරණ ජල පෙරණ යන්ත්‍ර (RO) ඉදිකිරීම සහ නඩත්තු කිරීම සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී. නව ප්‍රජා RO බලාගාර 71 ක් මෙම වර්ෂය තුල ඉදිකර ඇත.

- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය (CKD) කල්තියා හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රජා පාදක පරීක්ෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම - 2024 අවසාන කාර්තුවේදී සහ 2025 දී NRDPRU විසින් පුද්ගලයින් 2869 දෙනෙකු CKD සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කර ඇති අතර, 7.6% (217) දෙනෙකු CKD ලෙස හඳුන්වනු ලබන අතර, 10% (292) දෙනෙකු වෙනත් රෝග තත්වයන් (දියවැඩියාව, අධි රුධිර පීඩනය සහ රක්තහීනතාවය) සඳහා යොමු කරන ලදී. බලපෑමට ලක් වූ දිස්ත්‍රික්කවල නිතිපතා CKD/CKDu පරීක්ෂාව සඳහා පහසුකම් සපයන ලද අතර දිස්ත්‍රික් කණ්ඩායම් සඳහා CKD පරීක්ෂාව පුහුණු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

- වකුගඩු රෝග සත්කාර සඳහා සහාය වීම

  - **රුධිර කාණ්ඩුකරණය සඳහා සහාය වීම -**
    කොළඹ ජාතික රෝහලේ සහ රත්නපුර ශික්ෂණ රෝහලේ වෛද්‍ය ශ්‍රේණියේ ප්‍රති ආශ්‍රැතිකරණ ජල පෙරණ යන්ත්‍ර 2ක් (MRO) ඉදිකිරීමට ආරම්භ කරන ලදී.
  - **පරිතාන කාණ්ඩුකරණය සිදු කිරීමට සහාය වීම -**
    ආසන්න වශයෙන්, 2024 වර්ෂයේදී ස්වයංක්‍රීය පරිතාන කාණ්ඩුකරණය කරන (APD) රෝගීන් සංඛ්‍යාව 99 ක් සහ පරිතාන කාණ්ඩුකරණය (CAPD) කරනු ලබන රෝගීන් 921 ක් ප්‍රතිකාර ලබා ඇත.
  - **සහන සත්කාරක සේවා -**
    අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ මෙත්සිරිසෙවන ගොඩනැගිලි පරිශ්‍රයේ ක්‍රියාකාරිත්වය නැවත ආරම්භ කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී.කොවිඩ් සමයෙන් පසු නැවතත් රුධිර කාණ්ඩුකරණය කරනු ලබන රෝගීන් (දුර බැහැර රෝගීන්) සඳහා නැවතත් පහසුකම් සලසා දෙනු ලැබීය.

- **පර්යේෂණ** විද්‍යා ඇකඩමිය සහ චීන විද්‍යා ඇකඩමිය සමග සහයෝගීතාවයෙන් අතර සහයෝගීතාවයෙන් පර්යේෂණ කටයුතු සිදු කරන ලදී.සාරාංශගත පර්යේෂණ වාර්තා තුනක් ප්‍රකාශනය කරන ලදි.

- **පර්යේෂණ තොරතුරු සාකච්ඡා කිරීමේ සම්මන්ත්‍රණය** චීන විද්‍යා ඇකඩමිය සමග සහයෝගිතාවයෙන් පර්යේෂණයන් පිළිබඳ තොරතුරු බෙදාගැනීම පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයන් දෙකක් 2024 වර්ෂයේ 4 වන කාර්තුවේදී පවත්වන ලදි.

- ජාතික වකුගඩු අරමුදල මගින් වකුගඩු රෝග නිවාරණ ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමට සහයෝගය ලබාදීම.

- රුධිර කාණ්ඩුකරණ ඒකක නඩත්තු කිරීම සහ වකුගඩු රෝගය පූර්ව හඳුනා ගැනීමේ සායන පැවැත්වීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමට කටයුතු ආරම්භ කරන ලදි..මෙම මාර්ගෝපදේශය 2025 වර්ෂයේදී නිමකිරීමට හැකිවනු ඇත.

පසුගිය අවුරුදු 5 තුල කාර්ය සාධන ප්‍රගතිය

ජාතික වකුගඩු රෝග නිවාරණ හා පර්යේෂණ ඒකකය මගින් සිදුකරන ලද වකුගඩු රෝගීන් පූර්ව හඳුනාගැනීමේ පරීක්ෂාවට ලක්කල පුද්ගලයින්ගේ සාරාංශගත වාර්තාව

Year	No of Programs	No screened	No screened positive-CKD	Screened positive Other diseases (DM, HPT, Anemia)	Total no referred
2021	2	665	22	85	107
			3.3%	12.8%	16.09%
2022	11	3239	198	367	565
			6.11%	11.3%	17.4%
2023	18	5116	619	313	885
			12.2%	6.1%	17.4%
2024	30	7923	595	685	1280
			7.5%	8.6%	16.1%
2025	5	823	91	82	173
			11.1%	9.9%	21%

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ කටයුතු

- විශේෂයෙන් පාසල් දරුවන් ඉලක්ක කර ගනිමින් වකුගඩු සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සකස්කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- රුධිර කාණ්ඩුකරණ ඒකක නඩත්තු කිරීම සහ පූර්ව වකුගඩු රෝග පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සම්පූර්ණ කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ප්‍රතිපත්ති ඒකකය සමඟ සම්බන්ධවී "වකුගඩු සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය" එලිදැක්වීමට ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- වකුගඩු රෝගී දත්ත පද්ධතිය සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කි(Renal Registry). රෝගය වැළැක්වීම පිළිබඳ පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා ලැයිස්තුවක් සැකසීම.
- වකුගඩු රෝගය පිළිබඳ (CKD/CKDu)පර්යේෂණ මෙහෙයුම් කමිටුවක් ආරම්භ කිරීම.
- නාගරික සංවර්ධන, ඉදිකිරීම් සහ නිවාස අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් ජනතාවට තිරසාර හා ආරක්ෂිත ජල සැපයුමක් ලබා දීම සඳහා කටයුතු කිරීම.

The Research Dissemination Workshop on
Chronic Kidney Disease of Uncertain Origin
(CKDu)
ORGANIZED BY
NATIONAL RENAL DISEASE PREVENTION AND RESEARCH UNIT MINISTRY OF HEALTH, JRDC & CHINESE ACADEMY OF SCIENCE
14 December , 2024
09.00am- 02.30pm
JRDC
Albatros, Waters Edge, Colombo

4.2 සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ ආරක්ෂණය

4.2.1 වසංගත රෝග සේවා

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වසංගත රෝග අංශය 1959 දී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සහාය ඇතිව ආරම්භ කරන ලදී. එතැන් සිට, එය බෝවන රෝග පිළිබඳ නිරීක්ෂණ සහ පාලනය පිළිබඳ ජාතික මධ්‍යස්ථානය ලෙස රටට සේවය කළේය.

දැක්ම

නිරෝගී ශ්‍රී ලංකාවේ නිරෝගී ජනතාවක්

මෙහෙයුම

රෝග, තුවාල සහ ආබාධ වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම මගින් සෞඛ්‍ය සහ ජීවන තත්ත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

අරමුණු:

- බෝවන රෝග නිරීක්ෂණය කිරීම, වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම සඳහා වගකීම දරයි.
- ආපදා සහ හදිසි අවස්ථා වලදී රෝග පාලන ක්‍රියාකාරකම් සහ පුපුරා යාම පිළිබඳ විමර්ශනය සහ පාලනය හසුරුවයි.
- ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ (NIP) කේන්ද්‍රස්ථානයයි.
- බෝවන රෝග පාලනය හා ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව වෛද්‍ය පශ්චාත් උපාධිධාරීන් සහ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.
- රෝග වැළැක්වීම සහ පාලනය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර පුහුණු මධ්‍යස්ථානය සහ ළමා ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන.

ජයග්‍රහණ / විශේෂ සිදුවීම්

- ශ්‍රී ලංකාව 2024 ජනවාරි 17 වන දින ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් තහවුරු කරන ලද හෙපටයිටිස් බී පාලන තත්ත්වය අත්කර ගත්තේ විශේෂඥ මණ්ඩලය විසින් රට වෙත ළඟා වී ඇති බව තහවුරු කිරීමෙන් පසුවය.
- "හෙපටයිටිස් බී පාලනය" තත්ත්වය.
- අතිරේක ප්‍රතිශක්තිකරණ ක්‍රියාකාරකම (SIA) දිස්ත්‍රික්ක 9 ක මාස 6-9 අතර ළමුන් සඳහා MMR එන්නත මාත්‍රාවක් ලබා දීමෙන් සිදු කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපාරය 96% ආවරණයක් ලබා ගැනීමට සමත් විය.
- ඉහළ අවදානම් දිස්ත්‍රික්ක 12ක් පුරා වෘත්තීය සහ උසස් අධ්‍යාපනික පසුබිම්වල තරුණ වැඩිහිටියන් අතර සරම්ප සඳහා ප්‍රතිශක්තිකරණ ව්‍යාපාරයක් 2024 නොවැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලදී.
- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අරමුදල්වල සහාය ඇතිව 2024 වර්ෂය තුළ සියලුම සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක පුරා ප්‍රතිශක්තිකරණ (EPI) සහ එන්නත් වැළැක්විය හැකි රෝග (VPD) නිරීක්ෂණ පිළිබඳ පුළුල් කරන ලද වැඩසටහනේ සියලුම නියමිත සමාලෝචන සාර්ථකව නිම කිරීම.
- 2024 මැයි මාසයේදී UNICEF සහාය ඇතිව වසංගත රෝග අංශය සඳහා නව ජනක යන්ත්‍රයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

- 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී යුනිසෙෆ් හි සහාය ඇතිව ශීත කාමරවල උෂ්ණත්ව සිතියම්කරණ අධ්‍යයනය සාර්ථකව සිදු කරන ලදී.
- UNICEF හි අරමුදල් අනුග්‍රහය ඇතිව EPI ආවරණ සමීක්ෂණය 2024 මැයි මාසයේදී මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ පවත්වන ලදී.
- ලෝකයක ආරම්භය නොසලකා හරින ලද නිවර්තන රෝග ලැයිස්තුවට ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් ඇතුළත් කිරීමේ සෞඛ්‍ය රැස්වීමේ යෝජනාව WHO විධායක මණ්ඩලයේ (EB156) 156 වැනි සැසියේදී සාකච්ඡාවට ලක් විය. 2025 ලෝක සෞඛ්‍ය සමුළුවේදී (WHA) අපේක්ෂා කළ පරිදි ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් පිළිබඳ යෝජිත යෝජනාව ක්‍රියාත්මක නොවූවත්, ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් සඳහා කැප වූ සැලකිය යුතු අතුරු සිදුවීමකට සම අනුග්‍රහය දැක්වීමෙන් රෝගයේ ගෝලීය බර ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව සිය අඛණ්ඩ කැපවීම පෙන්නුම් කළේය.
- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සහයෝගය ඇතිව ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් වැළැක්වීමේ සහ පාලන ක්‍රියාකාරකම්වල සඵලතාවය ඇගයීම සඳහා ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් සම්බන්ධයෙන් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සමාලෝචන රැස්වීම් අටක් පවත්වන ලදී.
- ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් වැළැක්වීම සහ පාලනය පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුවක් සහ දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කමිටු 12 ක් 2024 දී පිහිටුවන ලදී.
- 2024 දී ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් ආශ්‍රිත මරණ විශ්ලේෂණය කිරීම, සිද්ධීන් පිළිබඳ වසංගත රෝග සමාලෝචනයක් පැවැත්වීම, කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ යාවත්කාලීන කිරීම සහ 2024 දී වැළැක්වීමේ සහ පාලන ප්‍රයත්නයන් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෙහෙයුම් පර්යේෂණවල යෙදීම සඳහා බහුවිධ තාක්ෂණික කමිටුවක් පිහිටුවන ලදී.
- 2024 සැප්තැම්බර්-දෙසැම්බර් කාලය තුළ ගුවන් විදුලිය හරහා ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් වැළැක්වීම සහ පාලනයට අදාළ පණිවිඩ ශ්‍රී ලංකා රජයේ අරමුදල්වලින් බෙදා හැරීම.
- ජාත්‍යන්තර විශේෂඥයින් විසින් මෙහෙයවනු ලබන ප්‍රතිශක්තිකරණ කේන්ද්‍ර කරගත් අන්තර් පුද්ගල සන්නිවේදන පුහුණුව උපජාතික මට්ටමේ පුහුණුකරුවන් වෙත කැස්කේඩ් පුහුණුව ලබා දිය හැකි ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා 2025 ජනවාරි මාසයේදී පවත්වන ලද අතර එමඟින් එන්නත් දෙගිඩියාව විසඳීමට පෙරටුගාමී සෞඛ්‍ය සේවකයින්ගේ හැකියාව ශක්තිමත් කරන ලදී.
- ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ වත්මන් කාලසටහන සමාලෝචනය කිරීම සහ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා නව එන්නත් සහ උපාය මාර්ග හඳුන්වාදීම පිළිබඳව සොයා බැලීමේ අරමුණින් බහුවිධ නිවාරණ සහ රෝග නිවාරණ අංශවල දේශීය හා ජාත්‍යන්තර විශේෂඥයින් සම්බන්ධ කර ගනිමින් ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ සමුළුව 2025 මාර්තු පැවැත්විණි.
- ක්ෂේත්‍ර වසංගත රෝග පුහුණු වැඩසටහන (FETP) 2025 මැයි මාසයේදී රෝග නිරීක්ෂණ, පුපුරා යාමේ විමර්ශන සහ දත්ත මත පදනම් වූ තීරණ ගැනීමේ පුහුණුව තුළින් ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ නිපුණතාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පවත්වන ලදී.
- AFP, සරම්ප, රුබෙල්ලා, CRS වැඩසටහන් පිළිබඳ උපදේශන රැස්වීම් දෙකක් රෝහල් සහ අනෙකුත් ආයතනවල පවත්වන ලදී.
- පෝලියෝ තුරන් කිරීම සහ සරම්ප/රුබෙල්ලා, CRS තුරන් කිරීම (NCCPE සහ MRCE) සඳහා ජාතික සහතික කිරීමේ කමිටු දෙකක් 2024-2025 දී පවත්වන ලදී.
- ජාතික පෝලියෝ විශේෂඥ කමිටුව (NPEC) සමඟ උපදේශන රැස්වීමක් 2024 දී පැවැත්විණි.
- AEFI නිරීක්ෂණ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන හතරක් 2024 දී සිදු කරන ලදී.
- 2024-2025 දී ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරණය පිළිබඳ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා උපදේශන රැස්වීම් 4ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- 2025 දී පැතිරීමේ සූදානම, ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ බෝවන රෝග නිරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 2 ක් පවත්වන ලදී.
- 2025 දී VPD තුරන් කිරීමේ අදියරේදී VPD පුපුරා යාමේ සූදානම සහ ප්‍රතිචාර සැලසුම් පිළිබඳ නිරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන 4 ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- සති 2ක ක්ෂේත්‍ර වසංගත රෝග පුහුණු වැඩසටහන (FETP) පවත්වන ලදී.

- 2025 දී ඉහළ තර්ජනාත්මක ශ්වසන ආසාදන පිළිබඳ නිරීක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කාර්තුමය වශයෙන් "කුරුළු / වසංගත ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා රැස්වීම්" පිළිබඳ ජාතික තාක්ෂණික කමිටු 2 ක් පවත්වන ලදී.
- 2025 දී උපදේශන රැස්වීම් 2ක් හරහා ජාතික වසංගත සූදානම සැලැස්ම යාවත්කාලීන කරන ලදී
- 2024 දී පළාත්/ප්‍රාදේශීය ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවා සපයන්නන් සඳහා පුහුණුකරුවන්ගේ වැඩසටහන් 3 පුහුණු කිරීම සහ ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවා බෙදා හැරීම සමාලෝචනය කිරීම
- බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කමිටු දෙකක් (ACCD) 2024-2025 දී පවත්වන ලදී.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුව (LKR - මිලියන)	2025-09-30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	ලෙස මූල්‍ය ප්‍රගතිය 30-09-2025 (LKR- මිලියන)
		GOSL		
1	"ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් වැලැක්වීම සහ පාලනය" පිළිබඳ ජන මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ පැවැත්වීම	4.00	2025 සැප්තැම්බර්-දෙසැම්බර් සිට මහ කන්නයේ දී ගුවන්විදුලි පණිවිඩ බෙදා හැරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත.	0
2.	"ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස්" සඳහා යාවත්කාලීන කරන ලද සායනික කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම	1.00	මුද්‍රණ ක්‍රියාවලිය අවසන් කර ඇත .රුපියල් මිලියන 17,810.00 ක් වැඩිපුර භාවිතා කර ඇත .	101.78
3.	සති දෙකක රැස්වීම් - 'වසංගත රෝග නිරීක්ෂණ වටය" වසංගත රෝග ඒකකයේ	0.40	සැලසුම් කර ඇති රැස්වීම් 25 න් 09 ක් පවත්වන ලදී .සැලසුම් කළ රැස්වීමේ ඉතිරිය දෙසැම්බර් 15 දක්වා පවත්වනු ලැබේ.	36.17
4.	ශ්‍රී ලංකාවේ "ජලභීතිකාව සහ ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් වැළැක්වීම සහ පාලනය" සඳහා උපදේශන රැස්වීම් සහ ක්ෂේත්‍ර චාරිකා	3.00	අඛණ්ඩව දින 3 ක් සඳහා වැඩසටහනක් ලෙස පවත්වන ලදී. සැලසුම් කරන ලද වැඩසටහන් වලින් 100% ක් පවත්වන ලදී.	70.06
5.	ජලභීතිකා රෝගය - Table top PEP මාර්ගෝපදේශ (ප්‍රතිසංස්කරණය, සැලසුම් කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම)		මේස මුදුන් සංවර්ධනය සහ මුද්‍රණය සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී.	
6.	ජලභීතිකා රෝගය - සමාජ මාධ්‍ය සහ ප්‍රධාන ධාරාවේ විද්‍යුත් මාධ්‍ය හරහා ප්‍රචාරය කිරීමට මූලික තුවාල කළමනාකරණය සහ සෞඛ්‍ය සෙවීම, වගකිවයුතු සුරතල් හිමිකාරිත්වය සහ සුනඛ සපාකෑම් වැළැක්වීම පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ 3ක් සංවර්ධනය කිරීම.		ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලි සිදුවෙමින් පවතී. කාර්යයන් වලින් 25% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත.	14.48 0.115

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුව (LKR - මිලියන)	2025-09-30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	ලෙස මූල්‍ය ප්‍රගතිය 30-09-2025 (LKR- මිලියන)
7.	ජලභීතිකා රෝගය - මූලික තුවාල කළමනාකරණය සහ සෞඛ්‍ය සෙවීම, වගකිවයුතු සුරතල් හිමිකාරිත්වය සහ සුනඛ සපාකෑම වැළැක්වීම පිළිබඳ සමාජ මාධ්‍ය පළ කිරීම් 6ක් සංවර්ධනය කිරීම		ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලි සිදුවෙමින් පවතී. කාර්යයන් වලින් 25% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත.	7.87
8.	ජලභීතිකා රෝගය - මූලික තුවාල කළමනාකරණය, වගකීම් සහිත සුරතල් හිමිකාරිත්වය සහ සුනඛ සපාකෑම වැළැක්වීම පිළිබඳ පෝස්ටර් මුද්‍රණය කිරීම		ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී. කාර්යයන් වලින් 25% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත.	
9.	ජලභීතිකා රෝගය - සැක සහිත රැබිඩ් නිරීක්ෂණය කරන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු අඩංගු පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම, සපාකන සතා නිරීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය වන සත්ව දෂ්ට කිරීම්වලට ගොදුරු වූවන්ට රෝහල් ලබා දීම සඳහා සියලුම ජලභීතිකා PEP විසින් සකස් කර මුද්‍රණය කර බෙදා හැරීම සිදු කෙරේ.		ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී. කාර්යයන් වලින් 25% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත.	
10.	සරම්ප - පොත් පිංච මුද්‍රණය කිරීම- පැතිර යන ප්‍රතිචාරය පිළිබඳ SOPs		ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී. කාර්යයන් වලින් 25% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත.	4.00
11.	සීතල දාම කළමනාකරණය - පොත් පිංච මුද්‍රණය කිරීම (සිංහල සහ දෙමළ) මුදල - 500	0.60	කෙටුම්පත් අන්තර්ගතය සකස් කර ඇත. ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ඉක්මනින් ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	0
12.	පාවන රෝග - පෝස්ටර් සහ පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම (සිංහල සහ දෙමළ)- මුළු පෝස්ටර් 600 (සිංහල -400; දෙමළ -200)	0.15	ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී. පාවන රෝග වැළැක්වීම සහ පාලනය (සිංහල සහ දෙමළ) පිළිබඳ පෝස්ටර් සහ පත්‍රිකා සංවර්ධනය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම	100
13.	බෘසෙලෝසිස් - පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම (සිංහල -3500 සහ දෙමළ - පත්‍රිකා 1500)		ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී. බෘසෙලෝසිස් වැළැක්වීම සහ පාලනය (සිංහල සහ දෙමළ) පිළිබඳ පෝස්ටර් සහ පත්‍රිකා සංවර්ධනය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම	71.47
14.	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය - ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්		01 වැඩසටහන පවත්වන ලදී. තවත් රැස්වීමක් 2025 අගෝස්තු මාසයේදී පවත්වනු ලැබේ	
15.	විකුන්ගුන්යා - පත්‍රිකා මුද්‍රණය (සිංහල - 2500;	0.058	ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සිදු වෙමින් පවතී. කෙටුම්පත් සකස් කර ඇත; TEC	0

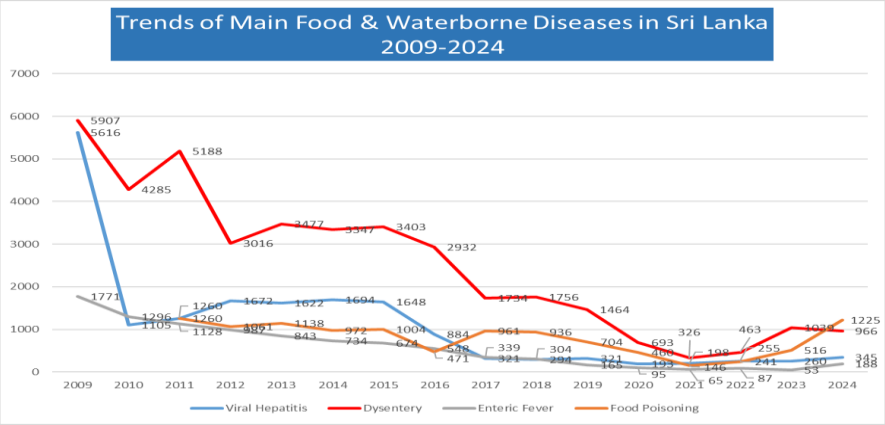
	ව්‍යාපෘති විස්තරය	සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුව (LKR - මිලියන)	2025-09-30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	ලෙස මූල්‍ය ප්‍රගතිය 30-09-2025 (LKR- මිලියන)
	දෙමළ -500)		පිහිටුවීම සහ මිල කැඳවීමේ ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කර ඇත.	
16.	ප්‍රතිශක්තිකරණය - ප්‍රතිශක්තිකරණ ලේඛන මුද්‍රණය කිරීම (AEFI රෙජිස්ටර්, එන්නත් වලන ලේඛන, පාසල් ප්‍රතිශක්තිකරණ ලේඛන) එකතුව -5000(ආසන්න වශයෙන්)	1.542	ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත. පිරිවිතර සංවර්ධනය කරන ලදී.	0
	WHO			
01	AFP, සරම්ප, රුබෙල්ලා, රෝහල් සහ අනෙකුත් ආයතනවල CRS වැඩසටහන් පිළිබඳ උපදේශන රැස්වීම්	0.680	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 2, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 2	93.39
02	පෝලියෝ තුරන් කිරීම සහ සරම්ප/රුබෙල්ලා, CRS තුරන් කිරීම සඳහා ජාතික සහතික කිරීමේ කමිටුව (NCCPE සහ MRCE)	0.120	1 සැලසුම්ගත වැඩසටහනක්, සම්පූර්ණ කරන ලද වැඩසටහන් 1ක්	94.68
03	ජාතික පෝලියෝ විශේෂඥ කමිටුව (NPEC) සමඟ උපදේශන රැස්වීමක්	0.080	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 2, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 2	97.05
04	AEFI නිරීක්ෂණ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචනය	1.100	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 4ක්, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 4ක්	90.15
05	AEFI හේතු සාධක තක්සේරු කිරීමේ විශේෂඥ කමිටුව සමාලෝචනය සහ දැඩි AEFI නඩු විමර්ශනය	0.170	2 සැලසුම්ගත වැඩසටහන්, 2025 අගෝස්තු මස ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කිරීම	51.16
06	ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරණය පිළිබඳ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා උපදේශන රැස්වීම	2.660 කි	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 4ක්, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 4ක්	94.01
07	පැතිරීමේ සූදානම, ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ බෝවන රෝග නිරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	0.850	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 2 ක්, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 2 ක්	97.66

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුව (LKR - මිලියන)	2025-09-30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	ලෙස මූල්‍ය ප්‍රගතිය 30-09-2025 (LKR- මිලියන)
08	VPD තුරන් කිරීමේ අදියරේදී VPD පුපුරා යාමේ සූදානම සහ ප්‍රතිචාර සැලසුම් පිළිබඳ නිරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් සමාලෝචනය	1.790 කි	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 4ක්, සම්පූර්ණ ක වැඩසටහන් 4ක්	91.16
09	ක්ෂේත්‍ර වසංගත රෝග පුහුණු වැඩසටහන (FETP)	3.810 කි	සැලසුම්ගත වැඩසටහන් 1ක්, සම්පූර්ණ කරන ලද වැඩසටහන් 1ක්	96.65
10	ඉහළ තර්ජනාත්මක ශ්වසන ආසාදන පිළිබඳ නිරීක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කාර්තුමය වශයෙන් "කුරුළු / වසංගත ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා රැස්වීම් පිළිබඳ ජාතික තාක්ෂණික කමිටුව" පැවැත්වීම	0.360	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 2, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 2	84.82
11	ජාතික වසංගත සූදානම සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම	0.190	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 2, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 2	91.49
12	පුහුණුකරුගේ වැඩසටහන පුහුණු කිරීම සහ පළාත්/ප්‍රාදේශීය ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවා සපයන්නන් සඳහා ප්‍රතිශක්තිකරණ සේවා සැපයීම සමාලෝචනය	4.30	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 3ක්, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 3ක්	87.82
13	බෝවන රෝග පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කමිටුව (ACCD)	0.39	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 2, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 1. 2025 සැප්තැම්බර් මාසයේදී 2 වන රැස්වීම පැවැත්වීමට සැලසුම් කිරීම. 2025 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා WHO වෙතින් දීර්ඝ කිරීමක් ලබා දී ඇත.	84.15
14	තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කවල එන්නත් මඟින් වළක්වා ගත හැකි රෝග සහ වෙනත් බෝවන රෝග පිළිබඳ නිරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන සහ දැනුවත් කිරීමේ සැසි පැවැත්වීම.	1.29	2025 ජූලි 11 වන දින සිට අරමුදල් ලබා ගත හැකිය. සැප්තැම්බර් 30 වන දින වන විට වැඩසටහන් 4 ක් සම්පූර්ණ කෙරේ.	0
15	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වසංගත රෝග විද්‍යා අංශයේ ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන සඳහා ජාතික එන්නත්	1.42	සැලසුම් කළ වැඩසටහන් 14ක්, සම්පූර්ණ කළ වැඩසටහන් 4ක්. WHO වෙතින් 2025 සැප්තැම්බර් 30 දක්වා දීර්ඝ කිරීම	73.71

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුව (LKR - මිලියන)	2025-09-30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	ලෙස මූල්‍ය ප්‍රගතිය 30-09-2025 (LKR- මිලියන)
	ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් (VPP) සංවර්ධනය කිරීම			
		යුනිසෙෆ්		
1	ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රතිශක්තිකරණ පිළිබඳ ජාතික පුළුල් කළ වැඩසටහන (EPI) සමාලෝචන පැවැත්වීම	8.40	වැඩසටහන් 35ක් සැලසුම් කර ඇති අතර මෙම වසරේ ඉදිරි මාසවලදී පැවැත්වීමට නියමිතය	56.99
2	ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනේ මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරණය පිළිබඳ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා උපදේශන රැස්වීම	1.40	වැඩසටහන් 2ක් සැලසුම් කර ඇති අතර මෙම වසරේ ඉදිරි මාසවලදී පැවැත්වීමට නියමිතය	7.40
3.	EPI ආවරණ සමීක්ෂණය පැවැත්වීම	5.00	2025 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත	0

පසුගිය අවුරුදු 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

රට තුළ ආහාර සහ ජලය මගින් බෝවන රෝග ප්‍රවණතාවය - පසුගිය වසර 5 තුළ

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම
- සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරුන් (GPs) සඳහා උණ, කුෂ්ඨ නිරීක්ෂණ සහ සරම්ප පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- උණ, කුෂ්ඨ නිරීක්ෂණ සහ සරම්ප පිළිබඳ සෞඛ්‍ය සේවකයින් සඳහා නිපුණතා වර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කවල ඵලදායි එන්නත් කළමනාකරණයේ සහ සීතල දාම අධීක්ෂණයේ කාර්ය සාධනය සමාලෝචනය කිරීම
- බෝවන රෝග පාලනය සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම
- ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන - මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය සහ මුද්‍රණය කිරීම
- ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් නිරීක්ෂණය - එක් සෞඛ්‍ය හවුල්කරුවෙකු සමඟ වාර්ෂික සමාලෝචනයක් පැවැත්වීම
- ප්‍රතිශක්තිකරණ අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය තීරණය කිරීම සඳහා මෙවලමක් සංවර්ධනය කිරීම සහ වසරකට NIP හි ජනනය වන ප්‍රතිශක්තිකරණ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා රටෙහි ප්‍රතිශක්තිකරණ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමට භාවිතා කරන ක්‍රම සහ ඒ ආශ්‍රිත සාධක තීරණය කිරීම.
- දිස්ත්‍රික්ක 6 ක සත්ව ජලභීතිකා පරීක්ෂණ පහසුකම් පිහිටුවීම (අන්වීක්ෂ, ඉන්කියුබේෂන් මේස ආදිය ලෙස රසායනාගාර උපකරණ මිලදී ගැනීම)

4.2.2 පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය

හැදින්වීම

පවුල් සෞඛය කාර්යාංශය සෞඛය අමාත්‍යාංශය තුල, ප්‍රධානආයතනයක් ලෙස මාතෘ හා ළමා සෞඛය සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය සිදු කරයි .එහි විෂය පථය ප්‍රජනක සෞඛය ,මාතෘ සෞඛය,නවජන්ම සෞඛය,ළමා හා තරුණ සෞඛය,පවුල් සැළසුම්,කාන්තා සුභසාධන සායන හරහා රට පුරා විහිදේ. සෞඛ්‍ය සේවාවේ මෙම තීරණාත්මක අංශ මෙහෙයවන මධ්‍යම සංවිධානය ලෙස, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය, සැලසුම් කිරීම සහ රට පුරා සිටින පුද්ගලයන්ගේ සහ පවුල්වල සමස්ත යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් වැඩසටහන් අඛණ්ඩව ඇගයීම සඳහා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. එහි බහුවිධ ප්‍රවේශය හරහා, කාර්යාංශය ජනගහනයේ විවිධ කොටස් වෙත විස්තීර්ණ සහ ප්‍රවේශ විය හැකි සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සහතික කිරීමට උත්සාහ කරයි, එමඟින් ජාතියේ සමස්ත මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය හා සමෘද්ධිය සඳහා දායක වේ.

දැක්ම

සියලුම කාන්තාවන්, ළමයින් සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල ජීවන තත්ත්වය සහ සෞඛ්‍ය විභවයන් ප්‍රශස්ත කර ඇති ශ්‍රී ලාංකික ජාතියක් ගොඩ නැගීම

මෙහෙයුම

විස්තීර්ණ, තිරසාර, සාධාරණ සහ ගුණාත්මක මාතෘ සහ ළමා සෞඛ්‍ය සේවාවන් , සංස්කෘතිකමය වශයෙන් පිළිගත හැකි සහ පවුල් හිතකාමී පසුබිමක් තුළ සැපයීම තුළින් සියලුම කාන්තාවන්ගේ, දරුවන්ගේ සහ පවුල්වල සෞඛ්‍ය මට්ටම ඉහළම මට්ටමට ළඟා කර ගැනීමට දායක වීම.

ප්‍රතිපත්ති ඉලක්ක

- කාන්තාවන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ සහකරුවන්ගේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ප්‍රශස්ත සෞඛ්‍ය සම්පන්නව ගැබ් ගැනීමට ,එය ජීවිත කාලය පුරාම පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සැලසීම
- ගර්භණීභාවය, දරු ප්‍රසූතිය සහ පශ්චාත් ප්‍රසව කාලය තුළ ගුණාත්මක සත්කාර සැපයීම තුළින් මවට සහ අලුත උපන් බිළිඳාට ආරක්ෂිත ප්‍රතිඵලයක් සහතික කිරීම.
- ගුණාත්මක සත්කාර ලබා දීම හරහා පෙර ජන්ම හා නවජ රෝගාබාධ සහ මරණ අවම කිරීම සහතික කිරීම.
- ප්‍රශස්ත රැකවරණයක් ලබා දීම තුළින් වයස අවුරුදු පහට අඩු සියලුම දරුවන්ට ජීවත් වීමට සහ ඔවුන්ගේ වර්ධනයට සහ සංවර්ධනය සඳහා ඔවුන්ගේ සම්පූර්ණ විභවයන් කරා ළඟා වීමට හැකියාව ලබා දීම.

- වයස අවුරුදු 5 සිට 9 දක්වා ළමුන් සහ නව යොවුන් වියේ දරුවන් හිතකර සහ සම්පත්දායක ශාරීරික හා මනෝ සමාජීය පරිසරයක් තුළ වර්ධනය හා සංවර්ධනය සඳහා ඔවුන්ගේ සම්පූර්ණ හැකියාවන් අවබෝධ කර ගැනීමට වග බලා ගැනීම.
- විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති දරුවන්ට සමාජයේ ඵලදායී සාමාජිකයන් ලෙස ක්‍රියා කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ මානසික, කායික සහ සමාජීය හැකියාවන් ප්‍රශස්ත ලෙස වර්ධනය කර ගැනීමට හැකියාව ලබා දීම.
- අනපේක්ෂිත ගැබ් ගැනීම් වලක්වන අතරම ප්‍රශස්ත පරතරයක් ඇතිව අපේක්ෂිත දරුවන් සංඛ්‍යාවක් ලැබීමට සියලුම යුවළවල් වලට හැකියාව ලබා දීම.
- ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය සහතික කරමින් පිරිමින්ගේ සහ කාන්තාවන්ගේ ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- උසස් තත්ත්වයේ මාතෘ හා ළමා සෞඛය සේවා සැපයීම සඳහා ජාතික, පළාත්, දිස්ත්‍රික් සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ සෞඛ්‍ය කළමනාකරුවන් ප්‍රතිචාර දක්වන සහ වගකීමෙන් කටයුතු කරන බවට සහතික වීම.
- තීරණ ගැනීම සඳහා සහාය වීම සඳහා ගුණාත්මක තොරතුරු ජනනය කරන මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය වැඩසටහන ඵලදායී ලෙස අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඇගයීම සහතික කිරීම.
- මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය හි ප්‍රතිපත්ති සහ භාවිතය සඳහා පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- මාතෘ සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා පුද්ගලයන්, පවුල් සහ ප්‍රජාවන් අතර තිරසාර හිතකර හැසිරීම් සහතික කිරීම

පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය) FHB) විසින් 2024-2023 වර්ෂය තුළ සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

මාතෘ සත්කාර වැඩසටහන

උපදේශන රැස්වීම් :රටේ සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින්, සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ කුඩා මෙවලමක් සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ උපදේශන රැස්වීම් 04ක් පවත්වන ලදී .ඊට අමතරව, යුනිසෙෆ් හි සහාය ඇතිව පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය විසින් 2011 දී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද මාතෘ සත්කාර පිළිබඳ පවතින පොත් පිංවෙහි අන්තර්ගතය යාවත්කාලීන කිරීමේ අරමුණින් අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ උපදේශන රැස්වීම් 03ක් පවත්වන ලදී .ශ්‍රී ලංකාවේ මාතෘ මරණ අවම කිරීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා උපදේශන රැස්වීම් කිහිපයක් ද පවත්වන ලදී.

- සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ කුඩා මෙවලම සංවර්ධනය කිරීම

පුළුල් තාක්ෂණික එකඟතාවයකින් සංවර්ධනය කරන ලද සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය හෝමාගම මූලික රෝහලේ, ගාල්ලේ ජර්මානු ශ්‍රී ලංකා මිත්‍රත්ව රෝහලේ, කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල සහ ද සොයිසා මාතෘ රෝහලේ සාර්ථකව පරීක්ෂා කරන ලදී. ලැබුණු යෙදවුම් මත පදනම්ව, වැඩි කාර්යක්ෂමතාවයක් සඳහා කුඩා මෙවලම් පිරිපහදු කරන ලදී.

- මාතෘ සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ හොඳම කාර්ය සාධනය පෙන්නුම් කරන රෝහල් තුනක් සම්මාන ප්‍රදානය කිරීම

රෝහල්වල පූර්ව ප්‍රසව, ප්‍රසව කාමර, පශ්චාත් ප්‍රසව සහ නවජ සත්කාර ඒකක සඳහා නිර්මාණය කර ඇති තත්ත්ව තක්සේරු මෙවලම් භාවිතයෙන් තෝරා ගන්නා ලද අතර, ලෝක රෝගී ආරක්ෂණ දින සැමරුම් උත්සවයේදී ප්‍රදානය කරන ලදී.

- මාතෘ සත්කාර ෆ්ලැෂ් කාඩ්පත් ප්‍රකාශනය: ගැබිනි සහ කිරි දෙන කාන්තාවන්ගේ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන අරමුණු සඳහා මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන්ගේ භාවිතය සඳහා ෆ්ලැෂ් කාඩ්පත් යුනිසෙෆ් අරමුදල් ආධාරයෙන් මාතෘ සත්කාර ඒකකය විසින් සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවෙන් සංවර්ධනය කරන ලදී.

- මනෝ සමාජීය පරීක්ෂණ මෙවලම: මාතෘ මානසික සෞඛ්‍යය ප්‍රමුඛතා ගැටලුවක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර ප්‍රසවයට පෙර සහ පසු ප්‍රසව කාන්තාවන් යන දෙදෙනාම මනෝ සමාජීය ගැටළු සඳහා පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙවලමක් සංවර්ධනය වෙමින් පවතී. පසුගිය වසරේ සංවර්ධනය කර වලංගු කරන ලද මෙවලම පුළුල් පාර්ශවකරුවන්ගේ එකඟතාවය සඳහා මනෝවිකිත්සක විද්‍යාලයට සහ මාතෘ සෞඛ්‍ය, පවුල් සැලසුම් සහ කාන්තා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශක කමිටුවේ සාමාජිකයින්ට ඉදිරිපත් කරන ලදී. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ නියමු අධ්‍යයනයක් පැවැත්වීමට අවසර ලබා දෙන ලදී.

- යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ ශක්තිමත් කිරීම: දිවයින පුරා සියලුම මාතෘ ක්ෂේත්‍ර සායන සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික වැඩිහිටි කිරුම් තරාදි 386 ක් ප්‍රසම්පාදනය සහ බෙදා හැරීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාකාරකමට ශ්‍රී ලංකා රජය සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ජනගහන අරමුදල අරමුදල් සපයන ලදී. ඊට අමතරව, රටේ සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල ප්‍රසව හා පසු ප්‍රසව වාට්ටු සඳහා අල්ට්‍රා සවුන්ඩ් ස්කෑන් යන්ත්‍ර 41 ක් බෙදා දෙන ලදී.

- මාතෘ සත්කාර භාණ්ඩ: වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය විසින් හසුරුවන බහු ක්ෂුද්‍ර පෝෂක, කැල්සියම් කාබනේට්, ඇස්කෝර්බික් අම්ලය සහ ෆෙරස් ෆුමරේට් පෙති වැනි රට පුරා මාතෘ සත්කාර භාණ්ඩ සැපයීම සම්බන්ධීකරණය කිරීම ද මෙම කාලය තුළ ක්‍රියාකාරීව සිදු කරන ලදී. මෙයට යුනිසෙෆ් සහ අනෙකුත් ජාත්‍යන්තර සංවිධාන විසින් මෙම අයිතම පරිත්‍යාග කිරීම ඇතුළත් විය.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
සති 8 ට පෙර ලියාපදිංචි වූ ගර්භනී කාන්තාවන් %	80.6	80.9	81.8	80.8	81.7	81.9
% අවම වශයෙන් එක් පූර්ව ප්‍රසව සායනයක් හෝ පවත්වන ගර්භනී කාන්තාවන්	95.4	95.6	95.2	96.9	96.6	96.9
ආයතනික දරු ප්‍රසූතියෙන් %	99.9	99.9	99.9	99.9	99.9	99.9
% අවම වශයෙන් එක් ගෘහස්ථ සත්කාරයක් ලබා ගන්නා PN කාන්තාවන්	93.3	94.2	92.2	93.2	94.2	94.3

අභ්‍යන්තර ප්‍රසව සහ අලුත උපන් සත්කාර වැඩසටහන

පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ අභ්‍යන්තර-ප්‍රසව සහ අලුත උපන් බිළිඳුන් රැකවරණ වැඩසටහන, මව්වරුන්ට, අලුත උපන් බිළිඳුන්ට සහ පවුල්වලට ධනාත්මක දරු ප්‍රසූති අත්දැකීමක් සහතික කිරීම මෙන්ම, සෑම අලුත උපන් බිළිඳෙකුටම ජීවත් වීමට, සමෘද්ධිමත් වීමට සහ ඔවුන්ගේ සම්පූර්ණ විභවයට ළඟා වීමට හැකි වන පරිදි කටයුතු කිරීම අරමුණු කරයි. වැඩසටහනේ මූලික අරමුණ වන්නේ ප්‍රශස්ත මාතෘ සහ ප්‍රසව ප්‍රතිඵල අත්කර ගැනීමයි.

2025 දී ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

1. ශ්‍රී ලංකා රජයේ සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආයතනවල මූල්‍ය හා තාක්ෂණික සහාය ඇතිව සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන්ගේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම මගින් දරු ප්‍රසූතිය සහ අලුත උපන් බිළිඳු කාලය තුළ රැකවරණයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කරන ලදී.

    - රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශ දෙකෙන්ම පුහුණුවන්නන් 68 දෙනෙකු මව්කිරි දීමේ උපදේශනය පිළිබඳ දින පහක දැඩි පාඨමාලාවක් හැදෑරූහ. මීට අමතරව, MSc ප්‍රජා වෛද්‍ය විද්‍යාව, MSc මානව පෝෂණය සහ ළමා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි සිසුන් මව්කිරි දීමේ සහාය පිළිබඳ න්‍යායාත්මක සහ ප්‍රායෝගික පුහුණුව ලබා ගත්හ.

• ළමා රෝග පිළිබඳ විශේෂඥ පුහුණුව අවසන් කල වෛද්‍යවරුන් විසි හය දෙනෙකුට ඔවුන්ගේ සායනික කුසලතා සහ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මව්කිරි දීමේ උපදේශනය සහ අත්‍යවශ්‍ය අලුත උපන් බිළිඳු රැකවරණය පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දෙන ලදී.

• මව්වරුන් සහ අලුත උපන් බිළිඳුන් අතර සංකූලතා සහ මරණ අවම කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන හදිසි ප්‍රසව හා අලුත උපන් බිළිඳුන් සත්කාර (EmONC) පිළිබඳ පුහුණුව, දිවයින පුරා ආවරණය වන පරිදි, දෙදින වැඩමුළු හතරක් හරහා සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලයේ 125 දෙනෙකුට ලබා දෙන ලදී.

• ඉහළ නවජ මරණ සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වන නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ නවජ උසස් ජීවිත ආධාරක (NALS) පුහුණු සැසි තුනක් හරහා අලුත උපන් බිළිඳුන් නැවත පණ ගැන්වීමේ ජීවිතාරක්ෂක කුසලතා සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන් එකසිය දෙදෙනෙකුට ලබා දෙන ලදී.

• නවජ දැඩි සත්කාර ඒකක (NICU) වල සිටින, අඩු බරින් යුතු හා බරපතල ලෙස රෝගාතුර වූ අලුත උපන් බිළිඳුන් සඳහා සත්කාර වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා, දින දෙකක විශේෂිත පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. මෙයට කාසල් වීදියේ රෝහලේ නවජ දැඩි සත්කාර පිළිබඳ පුහුණුකරුවන්ගේ පුහුණු (ToT) වැඩසටහනක් උපදේශක නවජ වෛද්‍යවරුන්, ළමා රෝග විශේෂඥයින් සහ හෙද නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් 32 දෙනෙකු සඳහා සහ කරාපිටියේ ජාතික රෝහලේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 47 දෙනෙකු සඳහා සහභාගී වන පුහුණු සැසියක් ඇතුළත් විය. 2025 දී නුවරඑළිය, මඩකලපුව, මහනුවර, යාපනය සහ කුරුණෑගල යන නගරවල පුහුණු වැඩසටහන් සැලසුම් කර ඇත.

• නවජ ප්‍රවාහන පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සහ විශේෂිත සේවාවන් අවශ්‍ය වන අලුත උපන් බිළිඳුන් සඳහා කාර්යක්ෂම, කාලෝචිත සත්කාර සහතික කිරීම සඳහා කරාපිටිය ජාතික රෝහලේ නවජ නැවත ලබා ගැනීමේ පුහුණු වැඩසටහන් දෙකක් පවත්වන ලදී.

• රජයේ සහ පෞද්ගලික අංශ දෙකෙහිම සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා හදිසි ප්‍රසව හා නවජ සත්කාර (EmONC) සහ මව්-ළදරු හිතකාමී රෝහල් මූලපිරීම (MBFHI) පිළිබඳ නැවුම් පුහුණුවක් පවත්වන ලද අතර, ගුණාත්මක මාතෘ සහ අලුත උපන් සත්කාර ලබා දීමේදී ඔවුන්ගේ දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සහභාගිවන්නන් 70 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදී.

2. මව්-ළදරු හිතකාමී රෝහල් මූලපිරීම (MBFHI) පිළිබඳ දිවයින පුරා පැවැත්වුණු සමීක්ෂණයේ සොයාගැනීම් අවසන් කරන ලද අතර, සෞඛ්‍ය ආයතනවල මව්කිරි දීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සහාය දීම අරමුණු කරගත් මව්-ළදරු හිතකාමී පිළිවෙත්වල අනාගත වැඩිදියුණු කිරීම් මඟ පෙන්වීම සඳහා තීරණ ගන්නා ලදී.

3. ‘ශ්‍රී ලංකාවේ විශේෂඥ රෝහල් සඳහා නවජ සත්කාර මට්ටම් යාවත්කාලීන කිරීම’ පිළිබඳ චක්‍රලේඛය 2025 මාර්තු මාසයේදී නිකුත් කරන ලද අතර, ආයතන හරහා නවජ සේවා ප්‍රමිතිගත කිරීම, වඩා හොඳ සම්පත් වෙන් කිරීම පහසු කිරීම සහ රට පුරා නවජ ඒකකවල හැකියාවන් සම්බන්ධීකරණයෙන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා.

4. 2024 දී සිදු කරන ලද ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ කම්කරු සත්කාර මාර්ගෝපදේශයේ (WHO LCG) නියමු සහ ශක්‍යතා තක්සේරුවෙන් ලබාගත් සොයාගැනීම් සමාලෝචනය කර වැඩිදුර මග පෙන්වීම සඳහා මාතෘ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශක කමිටුවට (TAC) ඉදිරිපත් කරන ලදී. TAC හි නිර්දේශ මත පදනම්ව, නව ශ්‍රම නිරීක්ෂණ මෙවලම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පළමු අදියර අනුමත කරන ලද අතර, කළුතර දිස්ත්‍රික්කය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආරම්භක ස්ථානය ලෙස තෝරා ගන්නා ලදී. ශ්‍රම නිරීක්ෂණ මෙවලම සාමාන්‍ය අභ්‍යන්තර ප්‍රසව සත්කාර සඳහා ඒකාබද්ධ කිරීම සිසේරියන් සැත්කම් භාවිතය ප්‍රශස්ත කිරීමට සහ අනෙකුත් ප්‍රසව මැදිහත්වීම්වල ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීමට උපකාරී වන අතර, මාතෘ සහ ප්‍රසව ප්‍රතිඵල සහ කාන්තාවන්ගේ සමස්ත දරු ප්‍රසූතියේ අත්දැකීම් වැඩි දියුණු කිරීමට ද උපකාරී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

5. තීරණාත්මක සංජානනීය හෘද රෝග, සංජානනීය බිහිරි බව, අක්ෂි දෝෂ සහ සංජානනීය හයිපෝතයිරොයිඩ් රෝගය සඳහා පරීක්ෂා කිරීම ඇතුළුව අලුත උපන් බිළිඳුන්ගේ සම්පූර්ණ පරීක්ෂාව සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශයක් විශේෂඥයින්ගේ සහභාගීකත්වයෙන් සංවර්ධනය කරන ලදී. කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල (CSHW), ද සොයිසා කාන්තා රෝහල (DSHW), ජර්මානු ශ්‍රී ලංකා මිත්‍රත්ව රෝහල (GSLFHW), කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහල සහ යාපනය ශික්ෂණ රෝහල යන රෝහල් පහක නියමු පරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතියක් පවත්වන ලදී. නියමු ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අභියෝග හඳුනා ගැනීම සහ පරීක්ෂණ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීමයි. නියමු ව්‍යාපෘතිය 2025 පළමු භාගයේදී නිම කරන ලදී. අවසන් වූ පසු, සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශ අනාගත පියවර පිළිබඳ සමාලෝචනය සහ මග පෙන්වීම සඳහා අලුත උපන් සහ ළමා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශක කමිටුවට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

6. ක්ෂේත්‍රයේ අලුත උපන් බිළිඳු සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා 'ක්ෂේත්‍ර අලුත උපන් බිළිඳු සත්කාර මාර්ගෝපදේශය' සහ පුහුණු මොඩියුලයක් සකස් කරන ලදී. ක්ෂේත්‍ර සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම 2025 අගෝස්තු-සැප්තැම්බර් මාසවලදී සැලසුම් කර ඇත.

7. 2025 වසරේ පළමු භාගය තුළ මාතෘ සහ අලුත උපන් බිළිඳුන්ගේ සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ සපයන ලදී. මෙම සැපයුම් (ළදරු උණුසුම්කාරක, ඉන්කියුබේටර්, බර කිරීමේ තරාදි, දිග පුවරු, අතේ ගෙන යා හැකි ස්කෑනර් යන්ත්‍ර) UNICEF සහ UNFPA විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද රෝහල් වෙත බෙදා හරින ලද අතර, එමඟින් ප්‍රසූති කාමර, පශ්චාත් ප්‍රසව වාට්ටු සහ නවජ ඒකක සඳහා බෙදා හරින ලදී.

8. IEC ද්‍රව්‍ය සහ ආකෘති සංවර්ධනය: අලුත උපන් බිළිඳුන්ගේ කුසගින්න පිළිබඳ ඉඟි සහ ළදරු හිතකාමී රෝහල් සඳහා මූලපිරීමේ පියවර දහය පිළිබඳ පෝස්ටර් මුද්‍රණය කර, අදාළ සෞඛ්‍ය ආයතන වෙත ප්‍රදර්ශනය සඳහා බෙදා හරින ලදී. අලුත උපන් බිළිඳුන් පරීක්ෂා කිරීම ඇතුළත් කිරීම සඳහා නවජ ආකෘති (BHT) වෙනස් කරන ලදී. සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලයට, ස්ථාවර හා ඵලදායී සත්කාර ලබා දීම සඳහා සහාය වීම සඳහා ඒවා මුද්‍රණය කරන ලදී.

9. කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල, යාපනය ශික්ෂණ රෝහල, උතුරු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල සහ හෝමාගම මූලික රෝහල ඇතුළු සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන කිහිපයක අභ්‍යන්තර ප්‍රසව හා අලුත උපන් බිළිඳුන් රැකබලා ගැනීම පිළිබඳ තාක්ෂණික මග පෙන්වීම නිරීක්ෂණය කිරීම සහ සැපයීම සඳහා අධීක්ෂණ චාරිකා සිදු කරන ලදී.

10. මහජන සෞඛ්‍ය සේවා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (DDG PHS II) ගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් අලුත උපන් සහ ළමා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශක කමිටුවේ (TACNCH) රැස්වීම් තුනක් 2025 පළමු භාගයේදී පැවැත්විණි. කමිටුව ජාතික අලුත උපන් සහ ළමා සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් සඳහා තාක්ෂණික උපදේශක ආයතනය ලෙස ක්‍රියා කළ අතර, ප්‍රතිපත්තිමය මඟ පෙන්වීම, තාක්ෂණික උපදෙස් සහ ජාතික සහ පළාත් මූලපිරීම් දෙකෙහිම අධීක්ෂණය අධීක්ෂණය කිරීම.

11. ළදරු රැකවරණය සඳහා ක්‍රියාකාරීව සම්බන්ධ වන රෝගී සහ කුඩා අලුත උපන් බිළිඳුන්ට ඔවුන්ගේ මව්වරුන් සමඟ රැකවරණය ලැබෙන මව් අලුත උපන් ඒකකය (MNCU) සඳහා මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනයක් සිදුවෙමින් පවතී. 'ශූන්‍ය වෙන්වීමක්' (zero separation) සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ මව සහ දරුවා යන දෙදෙනාටම ප්‍රශස්ත සහ ගෞරවනීය සත්කාර ඒකකයක් ලෙස MNCU සහතික කිරීම ක්ෂණික කැන්ගරු මව් රැකවරණය වැනි ජීවිතාරක්ෂක මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වැදගත් වේ. MNCU මුලින් කාසල් වීදියේ කාන්තාවන් සඳහා වූ රෝහලේ සහ ජර්මානු ශ්‍රී ලංකා මිත්‍රත්ව රෝහලේ කාන්තාවන් සඳහා වූ රෝහලේ ස්ථාපිත කෙරේ. එම රෝහල්වල අධ්‍යක්ෂවරයා සහ අදාළ කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ රැස්වීම් කිහිපයක් පවත්වන ලද අතර MNCU ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යටිතල පහසුකම් වෙනස් කිරීම අඛණ්ඩව සිදුවෙමින් පවතී.

ළමා පෝෂණ වැඩසටහන

- ජාතික පෝෂණ මාසයේ වයස අවුරුදු 5 ට අඩු ළමුන්ගේ මානවමිතික තක්සේරුව 2025 ජුනි මාසයේදී පවත්වන ලදී. පෝෂණ මාසයේ ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කිරීමට පෙර, සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තාක්ෂණික යාවත්කාලීන කිරීම් සිදු කරන ලදී.

- WHO විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නව මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව ජාතික ළදරු සහ කුඩා දරුවන්ගේ පෝෂණය සහ වර්ධන නිරීක්ෂණ සහ ප්‍රවර්ධන මාර්ගෝපදේශ සංශෝධනය කිරීම සිදු කෙරේ. සංශෝධිත මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ පළමු වටයේ අදහස් පැහැදිලි කිරීම සඳහා විශේෂඥ මණ්ඩලය සමඟ රැස්වීමක් පවත්වන ලද අතර, එම අදහස් IYCF මාර්ගෝපදේශයේ නව සංශෝධනයට ඇතුළත් කර ඇත.

- ළමා පෝෂණය පිළිබඳ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණ කාණ්ඩ තාක්ෂණිකව යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා සේවාස්ථ නැවුම් කිරීමේ වැඩසටහන්, කළුතර සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කවල, පවත්වන ලදී.

- 2024 අවසාන කාර්තුවේදී සහ 2025 ජුනි මස අවසානය වන විට මාතෘ හා ළමා පෝෂණ උප කමිටු (MCNSC) රැස්වීම් එකක් සහ තුනක් පිළිවෙලින් පවත්වන ලද අතර, ඒවා MCH වැඩසටහනේ මාතෘ සහ ළමා පෝෂණ උප වැඩසටහන විධිමත් කිරීමට සහ ශක්තිමත් කිරීමට දායක විය.

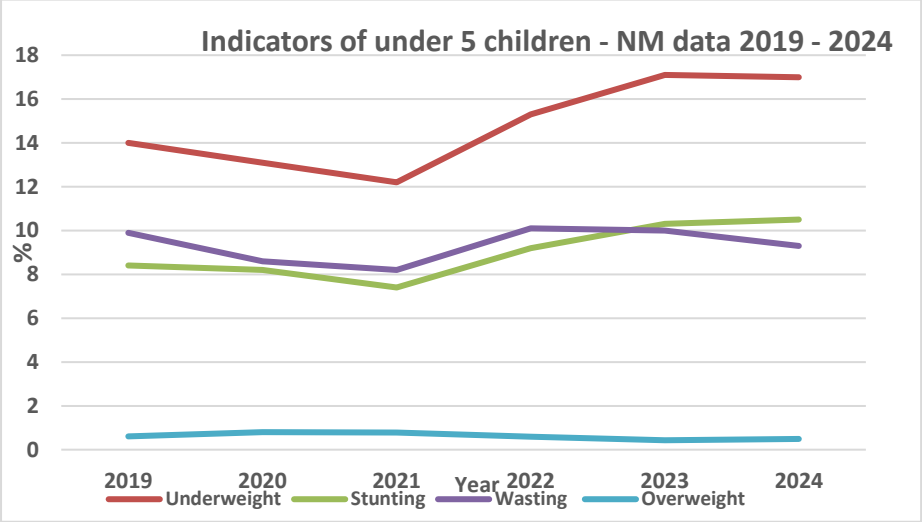
- MMN, BP100 සහ ත්‍රිපෝෂ සඳහා වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුව SWASTHA පද්ධතිය හරහා පහසුකම් සපයන ලදී. MSD සමඟ සම්බන්ධීකරණය කර සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයට අතථ්‍ය යාවත්කාලීන කිරීම් ලබා දෙන ලදී. ත්‍රිපෝෂ සැපයුම් කළමනාකරණය සඳහා වගකිව යුතු RDHS මට්ටමේ නිලධාරීන් සඳහා SWASTHA පද්ධතිය පිළිබඳ ශාරීරික පුහුණුව පවත්වන ලදී.

- අවදානමට ලක්විය හැකි දරුවන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා බාධාවකින් තොරව ළමා පෝෂණ සේවා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට සහ අන්තර් අංශ සහයෝගීතාවයට සහාය වීම සඳහා පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ අරමුදල් උත්පාදනය කිරීම.

- මව්කිරි දීමේ පනත කෙටුම්පත් කිරීම නැවත ආරම්භ කිරීම සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.

පසුගිය වසර 6 ක කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය: පෝෂණ මාසයේ දත්ත

පෝෂණ දර්ශකය(අවුරුදු පහට අඩු දරුවන්)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
අඩු බර	14.0	13.1	12.2	15.3	17.1	17
කෘෂ බව	8.4	8.2	7.4	9.2	10.3	10.5
අඩු බර	9.9	8.6	8.2	10.1	10	9.3
අධි බර	0.6	0.8	0.78	0.59	0.43	0.49

ළමා සංරක්ෂණ, සංවර්ධන සහ විශේෂ අවශ්‍යතා ඒකකය

ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා පැවැත්මේ කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක් තිබියදීත්, වළක්වා ගත හැකි මරණ සහ රෝගාබාධ, විශේෂයෙන් නව ජන්ම සහ පශ්චාත් නව ජන්ම කාල පරිච්ඡේදවල සහ අවදානමට ලක්විය හැකි නව යොවුන් වියේ දරුවන් අතර සෞඛ්‍ය පද්ධතියට අභියෝග කරමින් පවතී. ළමා මරණ සහ රෝගාබාධ

සඳහා දායක වන යටින් පවතින වෛද්‍ය, සමාජීය සහ පද්ධතිමය සාධක ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ, ක්‍රමානුකූල ප්‍රවේශයක් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ළමා රෝග සහ මරණ ඒකකය දැනටමත් ස්ථාපිත කර ඇති නිරීක්ෂණ සහ සමාලෝචන යාන්ත්‍රණයන් අතර පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් වේ:

- භ්‍රෑණ මරණ නිරීක්ෂණ - ක්ෂේත්‍ර සහ රෝහල් මට්ටම්
- පහට අඩු ළමා මරණ නිරීක්ෂණ - ක්ෂේත්‍ර සහ රෝහල් මට්ටම්
- ප්‍රසව මරණ සමාලෝචන - රෝහල් මට්ටම්
- ප්‍රසව මරණ නිරීක්ෂණ සහ ප්‍රතිචාර (PDSR)
- ළමා සියදිවි නසාගැනීම් නිරීක්ෂණ සහ මේස සමාලෝචන
- උපත් දෝෂ නිරීක්ෂණ පද්ධතිය

වයස අවුරුදු 0-18 අතර ළමුන් අතර වළක්වා ගත හැකි මරණ වැළැක්වීම සඳහා බහු අංශ සහයෝගීතාවයෙන් සම්බන්ධීකරණ නිරීක්ෂණ, විශ්ලේෂණය සහ සොයාගැනීම් බෙදා හැරීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම දරුවන් අතර වළක්වා ගත හැකි මරණ සහ බරපතල රෝග අඩු කිරීම ඉලක්කයයි.

ප්‍රධාන ජයග්‍රහණය

- වයස අවුරුදු 18 ට අඩු ළමා සියදිවි නසාගැනීම් පිළිබඳ ජාතික සමාලෝචන (desk review) දෙකක් පවත්වන ලදී. සියලුම දිස්ත්‍රික්කවලින් ළමා සියදිවි නසාගැනීම් පිළිබඳ දැනුම්දීම් 77ක් ලැබී ඇත. උපදේශක මනෝචිකිත්සකයින්ගේ නායකත්වයෙන් යුත් බහුවිධ කණ්ඩායම් විසින් ළමා සියදිවි නසාගැනීම් සඳහා මනෝවිද්‍යාත්මක මරණ පරීක්ෂණ මෙවලම (PATChis) භාවිතා කරමින් සෑම සිද්ධියක්ම විමර්ශනය කරන ලදී. නව යොවුන් වියේ මනෝචිකිත්සකයින් සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් ඇතුළු විශේෂඥයින් 35 දෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් පුළුල් desk review දෙක සිදු කරන ලදී.

- පවතින ක්ෂේත්‍ර ළමා මරණ නඩු සමාලෝචන ආකෘතිය (FS3) සහ රෝහල් ළමා මරණ නඩු සමාලෝචන ආකෘතිය (HS3) සංශෝධනය කිරීම සඳහා උපදේශන රැස්වීම් පැවැත්වීම. මෙම සංශෝධන මගින් දත්ත රැස් කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව සහ පුළුල් බව වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කර ගෙන ඇත. ඊට සමගාමීව, නිරීක්ෂණ සහ සමාලෝචන ක්‍රියාවලියේ පරිණාමය වන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා පවතින වෙබ් පාදක පද්ධතිය ද යාවත්කාලීන කරන ලදී.

- 2025–2030 උපත් දෝෂ උපායමාර්ගික සැලැස්ම අවසන් කිරීම: කෙටුම්පත් කරන ලද උපත් දෝෂ උපාය මාර්ගය අවසන් කිරීම සඳහා කොටස්කරුවන් 45 දෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.

- 2024 දී සිදු වූ නවජ මරණ පිළිබඳ ජාතික desk review සමාලෝචනයක් විශේෂඥ මණ්ඩලයක් සමඟ පවත්වන ලදී. වළක්වා ගත හැකි මරණ පනහක් සමාලෝචනය කර සාකච්ඡා කරන ලදී. වයස අවුරුදු පහට අඩු මරණවලින් බහුතරයක් නවජ කාලය තුළ සිදුවන බැවින්, නවජ මරණ සම්බන්ධ ප්‍රධාන ගැටළු හඳුනා ගැනීමට මෙම අභ්‍යාසය සැලකිය යුතු ලෙස දායක විය. ජනනය කරන ලද නිර්දේශ අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ බෙදා ගන්නා ලදී.

- රෝහල් මට්ටමේ දත්ත ආරම්භකයින් සඳහා ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩමුළු පවත්වන ලදී. රෝහල් හතක (CNTH, BH වතුපිටිවල, CSTH, BH පුත්තලම, TH රත්නපුර, සහ BH කහවත්ත, DGH හලාවත) කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කරන ලදී.

- ඉතා ඵලදායී ලෙස ප්‍රතිකාර කළ හැකි තත්වයක් වන ක්ලබ්ෆුට් සමඟ උපදින දරුවන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, ජාතික අත් පා ආශ්‍රිත උපත් දෝෂ පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.

ළමා සංරක්ෂණ, සංවර්ධන සහ විශේෂ අවශ්‍යතා ඒකකය

1. යුනිසෙෆ් හි රැකබලා ගන්නන් රැකබලා ගැනීමේ) CFC) පැකේජය දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පළමු අදියර.

දෙමාපියන්, රැකබලා ගන්නන් සහ අනෙකුත් පවුලේ සාමාජිකයින් ඇතුළුව රැකබලා ගන්නන්ගේ මානසික සෞඛ්‍ය සහ මනෝ සමාජීය යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම CFC පැකේජයේ අරමුණ වන අතර එමඟින් සේවා, ආධාරක ජාල සහ මානසික සෞඛ්‍ය සහාය වීම සඳහා කුසලතා වැඩි වේ .එය අවසානයේ වඩා හොඳ ළමා සංවර්ධන ප්‍රතිඵල සහ මානව ප්‍රාග්ධන සංවර්ධනයට හේතු වනු ඇත .අපගේ සැකසුමේ ඉදිරි පෙළ සෞඛ්‍ය සේවකයින් වන මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන්) PHM) හරහා මෙම පැකේජය ක්‍රියාත්මක කෙරේ .සිංහල සහ දෙමළ භාෂාවලට පරිවර්තනය කිරීම සහ ශ්‍රී ලාංකික සන්දර්භයට අනුවර්තනය වීම මෙන්ම රට තුළ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් 40 දෙනෙකු පුහුණු කිරීම 2024 පළමු කාර්තු තුන තුළ අවසන් කරන ලදී.
2024 අවසාන කාර්තුවේදී සහ 2025 පළමු කාර්තු දෙකේදී, යුනිසෙෆ් හි මූල්‍ය හා තාක්ෂණික සහාය ඇතිව ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවා සේවකයින්ට මෙම CFC පැකේජය හඳුන්වා දීම සඳහා පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත.

සිංහල සහ දෙමළ භාෂා දෙකෙන්ම CFC පැකේජයේ ඇති සියලුම දෘශ්‍ය මුද්‍රණය කිරීම සම්පූර්ණ කරන ලදී.
බාහිර උපදේශනයක් හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ CFC ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ තත්ව විශ්ලේෂණය.

පොළොන්නරුව, ගාල්ල, හම්බන්තොට, මාතර, මොනරාගල, අම්පාර, පුත්තලම, කුරුණෑගල, රත්නපුර, කෑගල්ල, අනුරාධපුර, කොළඹ සහ බදුල්ල යන දිස්ත්‍රික්කවල දින 5 ක PHM පුහුණු වැඩසටහන්වල පළමු අදියර සාර්ථකව නිම කරන ලදී .මෙම පළමු අදියර සඳහා, MOHs, PHNSs, SPHMs සහ PHMs ඇතුළු ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් 40 දෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් පුහුණු කරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, බහුතරය අපගේ ප්‍රධාන ඉලක්ක කණ්ඩායම ලෙස PHMs විය .පුහුණුව සඳහා ඔවුන්ගේ සහභාගීත්වය, සංකල්ප පිළිගැනීම සහ ප්‍රතිපෝෂණ රට තුළ CFC පැකේජය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අතිශයින්ම හිතකර විය.

ඉතිරි දිස්ත්‍රික්ක 13 (කල්මුනේ, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, යාපනය, කිලිනොච්චි, මන්නාරම, වවුනියාව, මුලතිව්, මාතලේ, මහනුවර, නුවරඑළිය කළුතර සහ ගම්පහ (සහ CMC සහ NIHS ප්‍රදේශවල PHMs පුහුණු කිරීම 2025 ජූලි සහ අගෝස්තු මාසවලදී අවසන් කිරීමට නියමිතය.

2. ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් තුනක“ Arambh early moment matters” ප්‍රජා පාදක දෙමාපිය වැඩසටහනේ අනුවර්තනය කරන ලද අනුවාදය මෙහෙයවීම

මෑත කාලීන සාක්ෂිවලින් පෙනී යන්නේ රටවල් පෝෂණය කිරීමේ සත්කාර රාමුව මත පදනම්ව දෙමාපියන්ට සහාය වීම සඳහා මූලපිරීම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතු බවත්, මුල් ළමාවිය සංවර්ධනය එවැනි වැඩසටහන්වල ප්‍රතිඵලයක් වනු ඇති බවත්ය .එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කවල මුල් ළමාවිය සංවර්ධනය ප්‍රධාන සංවර්ධන ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස සලකනු ලබන අතර, පෝෂණය කිරීමේ සත්කාරය දරුවන්ගේ සංවර්ධනය හා ඉගෙනීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කරයි .හොඳම භාවිතයන් ලෙස කලාපයේ දෙමාපිය වැඩසටහන් කිහිපයක් මතු වූ අතර ඉන් එකක් වන්නේ ඉන්දියාවේ මහාරාෂ්ට්‍රයේ මහත්මා ගාන්ධි වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනයේ“ Arambh” – ‘මුල් අවස්ථා’ වැඩසටහනයි .ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් 3 ක මෙම වැඩසටහන අනුවර්තනය කිරීම සහ නියමු කිරීම සඳහා මූල්‍ය හා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීමට යුනිසෙෆ් ශ්‍රී ලංකාව එකඟ විය .දේශීය මෙන්ම ඉන්දියානු විශේෂඥයින් විසින් සාහිත්‍ය සමාලෝචනය සහ සවිස්තරාත්මක තත්ව විශ්ලේෂණය 2024 දී අවසන් කර ඇත .2024 අවසාන කාර්තුවේදී සහ 2025 පළමු කාර්තු 2 තුළ මෙම වැඩසටහන ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දීම සඳහා පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත.

- නියමු ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර හතරක් තෝරාගෙන අවසන් කර ඇත.
- අනුපිටපත් වීම වැළැක්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින සම්පත් Arambh ද්‍රව්‍ය සමඟ සංසන්දනය කිරීම.
- බිම් මට්ටමේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් අනෙකුත් අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කරන ලදී.

3. ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දුන් දරුවන් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා රජයේ රෝහල්වල භාවිතා කළ යුතු SOP පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දුන් දරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය මූලික කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි .එබැවින්, රෝහල්වල කළමනාකරණය ඉතා වැදගත් අංගයක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර අවශ්‍ය කළමනාකරණ පියවර පිළිබඳව සියලුම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් හොඳින් දැනුවත් විය යුතුය .ඉහත අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා ළමා රෝග විශේෂඥයින්ගේ සංගමය) SLCP), FHB සමඟ සහයෝගයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ රෝහල්වල භාවිතා කිරීම සඳහා ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දුන් දරුවන් කළමනාකරණය කිරීම පිළිබඳ SOP සකස් කර ඇත .මෙම SOP සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් අනුමත කර 2023 දී අදාළ සියලුම ආයතන අතර චක්‍රලේඛයක් ලෙස) 01-32/2023) බෙදා හැර ඇත .කෙසේ වෙතත්, එය නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා SOP පිළිබඳ අදාළ කාර්ය මණ්ඩල කාණ්ඩ පුහුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය SLCP විසින් හඳුනාගෙන ඇත .එබැවින්, රටේ සියලුම

පළාත් ආවරණය වන පරිදි තෝරාගත් කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීමට අපි සැලසුම් කර ඇත්තෙමු .මේ දක්වා දකුණු පළාත සඳහා පුහුණු වැඩසටහන සාර්ථකව නිම කරන ලද්දේ , රෝහල් අංශය නියෝජනය කරන කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 200 දෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් ය . ඉතිරි වැඩසටහන් වසරේ අවසාන භාගයේදී සැලසුම් කර ඇත.

4. අවුරුදු පහේ සිට හත දක්වා වයස් පරාසය සඳහා නිශ්චිත ඉගෙනුම් ආබාධ) SpLD) පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙවලමක් සංවර්ධනය කර වලංගු කරන්න.

මුල් ළමාවිය යනු උපතේ සිට අවුරුදු අට දක්වා කාලය ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකිය .හඳුනාගත් දරුවන්ගේ සංවර්ධන ප්‍රතිඵල සැලකිය යුතු ලෙස වැඩිදියුණු කරන සහ රටේ වඩා හොඳ මානව ප්‍රාග්ධනයට දායක වන සංවර්ධන ආබාධ සහිත දරුවන් සඳහා මුල් හඳුනා ගැනීම සහ මැදිහත්වීම් සඳහා FHB “ඇතුළත් මුල් ළමාවිය සංවර්ධන වැඩසටහන) ”IncluDe) පවත්වනු ලැබේ .2024 දී, UNICEF හි මූල්‍ය හා තාක්ෂණික සහාය ඇතිව FHB, අවුරුදු පහේ සිට හත දක්වා වයස් පරාසය සඳහා නිශ්චිත ඉගෙනුම් ආබාධ) SpLD) පරීක්ෂා කිරීම සඳහා මෙවලමක් සංවර්ධනය කර වලංගු කිරීමට වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලද අතර ,එය අප වැඩසටහනේ හඳුනාගත් අඩුපාඩුවක් විය.
පර්යේෂණ සහ දත්ත රැස් කිරීම 2025 වසරේ මුල් කාර්තු දෙක තුළ අවසන් කර ඇති අතර වසරේ අවසාන භාගයේදී විශ්ලේෂණය සහ ප්‍රතිඵල බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී.

5. ආබාධ සහිත දරුවන් සඳහා සේවා සපයන ළමාරක්ෂක ආයතන සඳහා අවම මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම.
එවැනි ආයතනවල නිසි නියාමනයක අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීමෙන් පසු ළමා ආබාධ පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව විසින් මෙය ආරම්භ කරන ලදී .මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධන කමිටුව ලෙස කමිටුවක් පත් කරන ලද අතර අපි 2024 දී කෙටුම්පත් ලේඛනය සකස් කළෙමු .අවසාන කෙටුම්පත නැවතත් විශේෂඥ අදහස් අනුව අනුවර්තනය කරන ලද අතර 2024 අවසාන කාර්තුවේදී සහ 2025 පළමු කාර්තු දෙකේදී සවිස්තරාත්මක සංශෝධනයක් සිදු කරන ලදී.

6. රටේ සියලුම දිස්ත්‍රික්කවලට ඇතුළත් මුල් ළමාවිය සංවර්ධන වැඩසටහන) IncluDe) පුළුල් කිරීම.
FHB විසින් 2020 දී කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ IncluDe වැඩසටහන ආරම්භ කරන ලද අතර පසු වසරවලදී මහනුවර, මඩකලපුව, ගම්පහ, කළුතර සහ ගාල්ල දක්වා පුළුල් කරන ලදී .ඉහත දිස්ත්‍රික්කවල යොමු කරන ලද දරුවන්ගේ ප්‍රතිඵලයේ සැලකිය යුතු දියුණුවක් පෙන්නුම් කළද, බාධක කිහිපයක් හේතුවෙන් අපට වැඩසටහන පුළුල් කිරීමට නොහැකි විය .මූල්‍යමය බාධාවන්, යටිතල පහසුකම් සහ මානව සම්පත් එම බාධක අතර තිබුණද, විශේෂයෙන් උපදේශක ප්‍රජා ළමා රෝග විශේෂඥයින් සහ චිකිත්සකයින් වැනි මානව සම්පත් නොමැතිකම ප්‍රධාන බාධකය ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.
මානව සම්පත් හිඟය මහහරවා ගැනීම සඳහා, තෝරාගත් ඉහළම රෝහල්වල නිශ්චිත වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ හෙද නිලධාරීන් හඳුනා ගැනීමට සහ රෝහල් 20 ක මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට FHB වැඩසටහනක් ආරම්භ කළේය.

පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහන

- පාසල් පරීක්ෂණ ආවරණය (SMI)

H 1247 SMI ආවරණය- ශ්‍රී ලංකාව								
Year	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025***

	98.1	**96.9**	**55.7**	**57.8**	**97.9**	**99.1**	**99**	**25.4**

*තුන්වන කාර්තුව දක්වා දත්ත

පාසල් සෞඛ්‍යය, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන යන අමාත්‍යාංශ දෙකෙහිම හවුල් වගකීමකි. ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහන (SHP) සඳහා පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය (FHB) කේන්ද්‍රස්ථානය වේ.

පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහනේ ඉලක්ක කණ්ඩායම වන්නේ රජයේ සහ පෞද්ගලික පාසල්වලට යන දරුවන් සහ නව යොවුන් වියේ පසුවන්නන් ය. වසර අවසන් වන විට පාසල් 10,096 ක පාසල් සෞඛ්‍ය සේවා ලබන සිසුන් මිලියන 3.8 ක් සිටිති .

SHP හි ප්‍රධාන මැදිහත්වීමේ පැකේජය සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසල් (HPS) සංකල්පය ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි යොමු කර ඇත. HPS යටතේ, සෞඛ්‍ය සේවා ප්‍රධාන වශයෙන් සපයනු ලබන්නේ පාසල් වෛද්‍ය පරීක්ෂණ (SMI) හරහා වන අතර එයට වර්ධන අධීක්ෂණය, පෝෂණ හා අනෙකුත් දෝෂ හඳුනා ගැනීම, යොමු කිරීම/ප්‍රතිකාර, අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සහ එන්නත් ඇතුළත් වේ. SHP හි අනෙකුත් සේවාවන් වන්නේ සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව, අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය, අධීක්ෂණය සහ ඇගයීමයි.

සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් (MOH), සහ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් (PHI), මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් (MOMCH) සහ උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍යවරුන් (CCP) වැඩසටහන සිදු කරනු ලබන ප්‍රධාන වගකිවයුතු නිලධාරීන් වේ.

- පුහුණුකරුවන් (TOT) පුහුණු කිරීම

මනෝ සමාජීය යහපැවැත්ම (PSWB), සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසල (HPS), ජීවන කුසලතා (LS) සහ පාසල් වෛද්‍ය පරීක්ෂාව පිළිබඳ පුහුණුකරුවන්ගේ නිතිපතා පුහුණු වැඩසටහන් 2024 දී සිදු කරන ලදී. 2024 දී වැඩසටහන් 11 ක් පැවති නමුත් 2025 මුල් කාර්තු 2 තුළ කිසිවක් සිදු නොකළේය.

වැඩසටහනේ විස්තර පහත පරිදි වේ:

	මාතෘකාව	ස්ථාන	වැඩසටහන් ගණන සහ දිනයන්	වැඩසටහන් ප්‍රතිදානය (Programme Output)
1	මනෝ සමාජීය යහපැවැත්ම (PSWB)	CMC	වැඩසටහන් 2 - 2024 මාර්තු/අප්‍රේල් වැඩසටහන් 1 – 2024 අගෝස්තු 29-	සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපන කාර්ය මණ්ඩලයේ 120 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදී
		RDHS Office ගම්පහ	වැඩසටහන් 3ක් 15-16/20-21/23-24 2024 අගෝස්තු	වැඩසටහන් 3ක් - සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 150ක් පුහුණු කරන ලදී.
2	සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසල (HPS), ජීවන කුසලතා සහ මනෝ සමාජීය යහපැවැත්ම	RDHS Office ගාල්ල	වැඩසටහන් 2ක් - ජූලි 2024 වැඩසටහන් 1ක් – ඔක්තෝම්බර් 2024	සිසුන් 150 දෙනෙකු සහ අධ්‍යාපන කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කරන ලදී.

	(PSWB)			
3	ජීවන කුසලතා	PDHS Office කුරුණෑගල	වැඩසටහන් 1ක් 15-16 ඔක්තෝම්බර් 2024	සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් 50 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදී.
4	පාසල් වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසල (HPS)	FHB	වැඩසටහන් 1 ක් 27-28 ජුනි 2024	මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 60 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදී.

- පුහුණු ද්‍රව්‍ය සහ ආකෘති මුද්‍රණය කිරීම

පහත සඳහන් පුහුණු ද්‍රව්‍ය 2024 දී මුද්‍රණය කරන ලදී.
- දෙමාපිය පුහුණුව සඳහා අත්පොත - සිංහල භාෂාවෙන් පිටපත් 10000
- මනෝ සමාජීය පුහුණු අත්පොත - සිංහල භාෂාවෙන් පිටපත් 10000
- H 1306 පාසල් ආපනශාලා ආකෘතිය - සිංහල භාෂාවෙන් 5000 සහ දෙමළ භාෂාවෙන් 2000

- උපකරණ මිලදී ගැනීම

2024 දී SMI සඳහා පහත සඳහන් උපකරණ මිලදී ගන්නා ලදී.

- බර කිරණ තරාදි 600
- උස මිනුම් පටි 600

- ආහාර නීති සම්පාදනය පිළිබඳ උපදේශනය

ඉහළ මට්ටමේ රැස්වීම් වලදී සහ අදාළ ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරමින් 2024 වසර පුරා දැඩි බලපෑම් කිරීම සිදු කරන ලද අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2025 ජනවාරි 1 වන දින සිට ආහාර ප්‍රචාරණය සහ ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ නව සංශෝධන සක්‍රීය විය.

අනෙකුත් විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් 2024 – 2025 (පළමු කාර්තු 2)

(අ) පාසල්වල පෝෂණ පරිසරය තක්සේරු කිරීම
මෙම ක්‍රියාකාරකම 2024 දී යුනිසෙෆ් අරමුදල් සහිතව ආරම්භ කරන ලද අතර එයට ප්‍රධාන කොටස් 2 ක් ඇතුළත් විය.
i) ශ්‍රී ලංකාවට ගැලපෙන පරිදි යුනිසෙෆ් විසින් සංවර්ධනය කරන ලද NEAT-S මෙවලම අනුවර්තනය කිරීම
ii) මෙවලම භාවිතයෙන් තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 5 ක පාසල්වල නියැදියක සහ ඒ අවට පෝෂණ පරිසරය තක්සේරු කිරීම සඳහා සමීක්ෂණය
සම්පූර්ණ ක්‍රියාකාරකම් 2025 දී අවසන් කරන ලද අතර සමීක්ෂණයේ සොයාගැනීම් 2025 ජුනි මාසයේදී හොඳින් සහභාගී වූ උපදේශන සැසියකදී ඉදිරිපත් කරන ලදී.

(ආ) පාසල් යන නව යොවුන් වියේ පසුවන්නන් අතර මනෝ සමාජීය ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීම
මෙම ක්‍රියාකාරකම 2024 දී ආරම්භ කරන ලදී. අදාළ විශේෂඥයින්ගේ උපදේශන රැස්වීම් මාලාවක් සිදු කරන ලද අතර SDQ 33 භාවිතා කරමින් වයස අවුරුදු 13 - 17 අතර පාසල් දරුවන්ගේ තෝරාගත් නියැදියක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක 3 ක නියමු අධ්‍යයනයක් සැලසුම් කර ඇත. ක්‍රියාකාරකම අඛණ්ඩව සිදුවෙමින් පවතී.

(ඇ). ගෝලීය පාසල් සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය (GSHS) ශ්‍රී ලංකාව 2024 සහ පසු විපරම් උපදේශන ක්‍රියාකාරකම්

මෙය ගෝලීය වශයෙන් නිර්මාණය කරන ලද පර්යේෂණයකි, ආහාර හැසිරීම්, ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්, මානසික සෞඛ්‍යය, දුම්කොළ සහ මධ්‍යසාර භාවිතය ඇතුළු පාසල් දරුවන් අතර සෞඛ්‍ය හැසිරීම් සහ ආරක්ෂිත සාධක පිළිබඳ දත්ත සැපයීමේ අරමුණින්. ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගැනීමට, පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් සඳහා සම්පත් ලබා ගැනීමට සහ ජාතික මට්ටමේ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය කිරීමට GSHS සොයාගැනීම් භාවිතා කළ හැකිය. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) තාක්ෂණික මග පෙන්වීම යටතේ එය ලොව පුරා සෑම වසර 5 කට වරක් නිතිපතා පවත්වනු ලැබේ. එය 2016 දී ශ්‍රී ලංකාවේ පවත්වන ලදී.

GSHS 2024 අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් සාර්ථකව පවත්වන ලදී. දිස්ත්‍රික්ක 26ම ආවරණය වන පරිදි පාසල් හතළිහක් (40) සමීක්ෂණයට ඇතුළත් කර ඇති අතර පාසල් ළමුන් 2945 ක් සහභාගී වී ඇත. නියැදි ප්‍රමාණය, සහභාගී වන පාසල් සහ සියලුම සමීක්ෂණ ද්‍රව්‍ය WHO හි තාක්ෂණික යෙදවුම් සමඟ විද්‍යාත්මකව තෝරා ගන්නා ලදී. විවිධ ක්ෂේත්‍රවල විශේෂඥයින්ගෙන් සමන්විත තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම විසින් එය සමීපව නිරීක්ෂණය කර අධීක්ෂණය කරන ලදී. සමීක්ෂණ ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර වාර්තාව 2025 මාර්තු 10 වන දින උත්සවාකාරයෙන් එළිදක්වන ලදී.

මෙයින් පසුව 2025 මාර්තු 19 වන දින මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්විණි.

ඉහළ මධ්‍යම සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ අධ්‍යාපන නිලධාරීන් සඳහා 2025 මැයි 14 වන දින අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේදී ප්‍රධාන උපදේශන වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහනේ කාර්ය සාධනය

අංකය	දර්ශකය	2023	2024	2025*
1	පාසල් % SMI අවසන්	99.1	83.2	25.4
2	පාසල් සනීපාරක්ෂක සමීක්ෂණ % අවසන්	98.8	99.3	94.4
3	පරීක්ෂා කරන ලද සිසුන් %	91.8	91.2	19.7
4	කෘෂ බව	18.7	18.1	18.4
5	මිටි බව	5.8	6.5	6.9
6	තරබාරු දරුවන් %	2.2	2.4	2.4
7	බර වැඩි දරුවන් %	5.1	5.2	5.1
8	සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පාසල්	72.6	74	71.9

*පළමු කාර්තු දෙක සඳහා

නව යොවුන් සහ තරුණ සෞඛ්‍ය වැඩසටහන

1. සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා වර්ධනය

ශ්‍රී ලංකාවේ කැපී පෙනෙන තරුණ ජන විකාශනයක් ඇත. මුළු ජනගහනයෙන් 16% ක් වයස අවුරුදු 10 සිට 19 දක්වා පුද්ගලයින් වන අතර වයස අවුරුදු 10 සිට 24 දක්වා පුද්ගලයින් 25% ක් පමණ වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය සඳහා ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය, තරුණ ජනතාවගේ යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා, තෝරාගත් රෝහල්වල සහ සෞඛ්‍ය කාර්යාලවල වෛද්‍ය නිලධාරී (MOOHs) හි AYFHS මධ්‍යස්ථානවල සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය

මණ්ඩලය සඳහා නව යොවුන් වියේ ලිංගික හා ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය (ASRH) සහ නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා (AYFHS) පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. එසේම දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ CCPs, රෝහල් යොවුන් පියස මධ්‍යස්ථානවල වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ හෙද නිලධාරීන් සහ MOH මට්ටමින් අධීක්ෂණ සහ අනෙකුත් මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස MOMCH ඇතුළත් වේ.

CCP, MOMCH සහ MOH, AMOH, PHNS, SPHI, SPHM.PHM.PHI- යන සෞඛ්‍ය සේවකයින් සහ අදාළ රෝහල්වල නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා මධ්‍යස්ථානවල වෛද්‍ය නිලධාරී, හෙද නිලධාරී යන කාණ්ඩ සඳහා ASRH පිළිබඳ පුහුණුකරුවන්ගේ දෙදින පුහුණු වැඩසටහන සාර්ථකව පවත්වන ලදී. මෙම TOT දකුණු, වයඹ, මධ්‍යම සහ බටහිර පළාත්වල පවත්වන ලදී. ගාල්ල RDHS කාර්යාලය, බලපිටිය මූලික රෝහල, උණවටුන දිස්ත්‍රික් රෝහල, දකුණු පළාතේ සූරියවැව සහ හම්බන්තොට යන සෞඛ්‍ය නිලධාරී කාර්යාලවල නිලධාරීන්, කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහල, වයඹ පළාතේ දඹදෙණිය මූලික රෝහල, මහනුවර RDHS කාර්යාලය, තෙල්දෙණිය මූලික රෝහල, මධ්‍යම පළාතේ යටිනුවර MOH කාර්යාලය, කළුතර RDHS කාර්යාලය, බස්නාහිර පළාතේ පිඹුර මූලික රෝහල යන නිලධාරීන් සහභාගී වී පුහුණුව සාර්ථකව නිම කළහ.

මෙම පුහුණුව, විශේෂයෙන් නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේදී, අධීක්ෂණ සහ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය අතර තාක්ෂණික ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීමට දායක විය. ක්ෂේත්‍ර සහ ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලයේ සහභාගිත්වය සේවා සැපයීම සඳහා බහුවිධ ප්‍රවේශයක් සහතික කළ අතර, ප්‍රාදේශීය සහ පහසුකම් මට්ටම්වල වැඩිදියුණු කළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශක්තිමත් පදනමක් සකසයි.

2. තරුණ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශක කමිටු රැස්වීම්

ශ්‍රී ලංකාවේ නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍යයට අදාළ ප්‍රධාන ගැටළු විසඳීම සඳහා තරුණ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ජාතික තාක්ෂණික උපදේශක කමිටු (TAC) රැස්වීම් කැඳවන ලදී. මෙම රැස්වීම තාක්ෂණික විශේෂඥයින්, කොටස්කරුවන් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින් එක්රැස් කළේ: වත්මන් අභියෝග සහ සේවා පරතරයන් සමාලෝචනය කිරීම, සාක්ෂි සහ හොඳම භාවිතයන් බෙදා ගැනීම, නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය සඳහා උපායමාර්ගික සැලසුම් කිරීම සහ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය මඟ පෙන්වීම.

මෙම සාකච්ඡාවල ප්‍රතිඵල ජාතික වැඩසටහන් තීරණ දැනුම් දීමට සහ තරුණයින් අතර වැඩිදියුණු කළ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල සඳහා බහු-ආංශික සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

3.තරුණයින් විසින් තරුණයින් බලගැන්වීම - තරුණ නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන

තරුණ නායකත්වය සහ නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ක්‍රියාකාරී සහභාගීත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය ඒකකය විසින් දින තුනක පුහුණුකරුවන්ගේ පුහුණු (TOT) වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහන නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය, අයිතිවාසිකම් සහ සේවාවන්ට අදාළ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර ආවරණය කළේය. බහුවිධ සම්පත්දායක කණ්ඩායමක් සැසිවාර සඳහා දායක වූ අතර, නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය සහ සේවා, සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවන රටාව සහ අභ්‍යාස ඇතුළු පුළුල් පරාසයක මාතෘකා ආමන්ත්‍රණය කළහ. තරුණයින් අතර ලිංගාශ්‍රිත රෝග වැළැක්වීම, සයිබර් ආරක්ෂාව, ජීවන කුසලතා සහ සම වයසේ මිතුරන් විසින් වගකිවයුතු තීරණ ගැනීම සහ අත්දැකීම් බෙදාගැනීමේ සැසි අන්තර්ක්‍රියාකාරී සහ තරුණ-හිතකාමී වූ අතර, සහභාගිවන්නන් අතර විශ්වාසය, විවේචනාත්මක චින්තනය සහ කණ්ඩායම් වැඩ පෝෂණය කිරීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇත. සහභාගිවන්නන් තම සම වයසේ කණ්ඩායම් තුළ වෙනස් කිරීමේ නියෝජිතයන් ලෙස ක්‍රියා කිරීමට වැඩි දැනුවත්භාවය, නායකත්ව විභවය සහ පෙළඹවීම පෙන්නුම් කළහ. නව යොවුන් වියේ සහ තරුණයින් අතර සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කළ හැකි පුහුණු තරුණ නායකයින්ගේ කණ්ඩායමක් ගොඩනැගීමට මෙම වැඩසටහන සාර්ථකව දායක විය.

4. නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සඳහා උපදේශන වැඩසටහන

සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ක්ෂේත්‍රයේ නව යොවුන් වියේ සහ තරුණයින්ට සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේදී ඇති නීතිමය බාධක විසඳීම සඳහා, බිම් මට්ටමේ නව යොවුන් වියේ ලිංගික හා ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි සුමට ක්‍රියාකාරිත්වයට පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් ASRH සේවා සැපයීමේදී සෞඛ්‍ය සේවකයින් මුහුණ දෙන නීතිමය බාධක අවම කිරීම සඳහා යාපනය සහ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කවල පොලිස් නිලධාරීන් වෙත TOT පවත්වන ලදී. පොලිස් නිලධාරීන් සහ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ASRH පිළිබඳ TOT - උතුරු පළාතේ කිලිනොච්චි සහ යාපනය දිස්ත්‍රික්ක නිලධාරීන් සඳහා පැවැත්විණ.

නව යොවුන් වියේ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි වැදගත්කම, අදාළ නීති රාමු සහ සේවා සැපයීමට සහාය වීමේදී නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යභාරය පිළිබඳව TOTs පොලිස් නිලධාරීන් අතර දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කළේය. එය සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සහ පොලිස් නිලධාරීන් අතර වඩා හොඳ සන්නිවේදනයක් සහ අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධයක් වර්ධනය කළ අතර, ASRH සේවා සැපයීම සඳහා වඩාත් පහසු පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට සඳහා දායක විය.

5. YOWUN PIYASA වෙබ් අඩවිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

නිවැරදි, තරුණ-අදාළ සෞඛ්‍ය තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඩිජිටල් සම්බන්ධතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා, යොවුන් පියස වෙබ් අඩවිය නව යොවුන් වියේ සහ තරුණයින්ගේ අවශ්‍යතා වඩා හොඳින් ඉටු කිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලදී. යොවුන් පියස වෙබ් අඩවිය සඳහා උපදේශන රැස්වීම් සහ නව අන්තර්ගතයන්හි තාක්ෂණික වලංගුභාවය සමාලෝචනය කිරීම සම්පත්දායකයින්ගේ ආදානයෙන් සිදු කරන ලදී. වෙබ් අඩවිය වඩාත් තරුණ හිතකාමී බවට පත් කිරීම සඳහා වෙබ් අඩවිය උත්ශ්‍රේණි කිරීම.

ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියට මහ පෙන්වීම සඳහා තාක්ෂණික විශේෂඥයින්, තරුණ නියෝජිතයින් සහ විෂය සම්පත් පුද්ගලයින් සමඟ උපදේශන රැස්වීම් මාලාවක් පවත්වන ලදී. ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් අතරට: පවතින සහ නව අන්තර්ගතයන්හි තාක්ෂණික නිරවද්‍යතාවය සහ අදාළත්වය සමාලෝචනය කිරීම සහ වලංගු කිරීම, තරුණ-හිතකාමී, අන්තර්ක්‍රියාකාරී සහ ප්‍රවේශ විය හැකි අතුරු මුහුණතක් සහතික කිරීම සඳහා පිරිසැලසුම සහ විශේෂාංග නැවත සැලසුම් කිරීම, ඔවුන්ගේ මනාපයන් සහ තොරතුරු අවශ්‍යතා සමඟ වෙබ් අඩවිය පෙළගැස්වීම සඳහා තරුණයින්ගේ ප්‍රතිපෝෂණ ඇතුළත් කිරීම.

ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද වෙබ් අඩවිය තරුණයින් සඳහා වැඩිදියුණු කළ ඩිජිටල් වේදිකාවක් ලෙස ක්‍රියා කිරීමට නියමිත අතර, නව යොවුන් වියේ සෞඛ්‍යය, අයිතිවාසිකම් සහ සේවාවන් පිළිබඳ විශ්වාසදායක තොරතුරු ආකර්ශනීය සහ පහසුවෙන් සැරිසැරීමට හැකි ආකෘතියකින් ලබා දෙයි.

6. ජාතික තරුණ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය 2025

ජාතික තරුණ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය (NYHS) 2025 සඳහා සූදානම් වීමේ කටයුතු

ජාතික තරුණ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය (NYHS) 2025 සංවර්ධනය, සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සහාය වීම සඳහා ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් සමඟ උපදේශන රැස්වීම් මාලාවක් පවත්වන ලදී. මෙම රැස්වීම් නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා (AYFHS) හි සේවා හිඩැස් පිළිබඳ වටිනා අවබෝධයක් ලබා දුන් අතර සමස්ත සමීක්ෂණ සැලසුම දැනුම් දුන්නේය.

සූදානම් වීමේ අදියරේ කොටසක් ලෙස, හොරණ MOH ප්‍රදේශය තුළ තෝරාගත් පොකුරු දෙකක ක්ෂේත්‍ර චාරිකා, මෙවලම් පූර්ව පරීක්ෂා කිරීම සහ නියමු පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. සමීක්ෂණ උපකරණවල ශක්‍යතාව, පැහැදිලිකම සහ අදාළත්වය තක්සේරු කිරීමේදී මෙම ක්‍රියාකාරකම් තීරණාත්මක විය. සොයාගැනීම් ක්‍රමවේදයේ අවසාන ශෝධනයට මහ පෙන්වනු ඇති අතර නව යොවුන් වියේ සහ තරුණයින් මුහුණ දෙන සැබෑ අවශ්‍යතා සහ අභියෝග NYHS පිළිබිඹු කරන බව සහතික කරනු ඇත.

2025 ජාතික තරුණ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය ක්‍රියාත්මක කිරීම

නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය සඳහා ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය, වයස අවුරුදු 15-24 අතර තරුණයින්ගේ සෞඛ්‍ය හැසිරීම් පිළිබඳ යාවත්කාලීන දත්ත ජනනය කිරීම සඳහා NYHS 2025 ක්‍රියාත්මක කිරීමට නායකත්වය දෙයි - 2012 දී අවසන් සමීක්ෂණයෙන් පසු දත්ත

ග්‍රහණය කර නොගන්නා ලදී. ජාතික නියෝජනය සහතික කරමින් සියලුම සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්කවල තෝරාගත් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී ප්‍රදේශවල සමීක්ෂණය පවත්වනු ලැබේ.

විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය අපේක්ෂාවෙන් සිටින තරුණයින් පුහුණු මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය විසින් මෙහෙයවනු ලබන දත්ත එකතු කරන්නන් ලෙස සේවය කරනු ඇත. තෝරාගත් සෑම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී ප්‍රදේශයකම, ක්ෂේත්‍ර මෙහෙයුම් අධීක්ෂණය කිරීම සහ දත්ත වල ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම සඳහා අධීක්ෂණ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සහ ප්‍රදේශයේ PHM පුහුණුකරුවන් ලෙස පුහුණු කරනු ලැබේ.

මෙයට සහාය වීම සඳහා, නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය ඒකකය අධීක්ෂණ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (ToT) වැඩසටහන් සංවිධානය කරන ලදී. කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, නුවරඑළිය, මහනුවර, මාතලේ, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, පුත්තලම, කුරුණෑගල, බදුල්ල, මොණරාගල සහ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවලින් සහභාගිවන්නන් 285ක් ආවරණය වන පරිදි මේ දක්වා TOT තුනක් පවත්වා ඇත. මෙම පුහුණු කිරීම් සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය, ක්ෂේත්‍ර ප්‍රොටෝකෝල, තත්ත්ව සහතික සහ සදාචාරාත්මක කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර, දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ඵලදායී ලෙස මෙහෙයවීමට සහ අධීක්ෂණය කිරීමට අධීක්ෂකවරුන් සූදානම් කරයි.

7. AYFHS ක්‍රියාත්මක කිරීම තක්සේරු කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර චාරිකා

නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා (AYFHS) තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර චාරිකා දෙකක් මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ වවිනතියු හි TH මඩකලපුව, MOH කාර්යාලයේදී සිදු කරන ලදී..

8. ප්‍රකාශන සහ මාර්ගෝපදේශ මුද්‍රණය කිරීම

තරුණ සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය සහ සේවා සැපයීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අඛණ්ඩ උත්සාහයන්හි කොටසක් ලෙස, නව යොවුන් සහ තරුණ සෞඛ්‍ය ඒකකය 2024–2025 කාලය තුළ ප්‍රධාන ප්‍රකාශන සහ බහුමාධ්‍ය සම්පත් සංවර්ධනය, මුද්‍රණය සහ ව්‍යාප්තිය සිදු කළේය. මේවාට ඇතුළත් වූයේ: යොවුන් පියස-2025 පිලිවිතර (සිංහල, ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ මාධ්‍යයෙන්(, ෆ්ලෑෂ් කාඩ්පත් සහ මාර්ගෝපදේශ (සිංහල සහ දෙමළ මාධ්‍යයෙන්),

යෞවන පියස වෙබ් අඩවිය සඳහා සජීවිකරණ අධ්‍යාපනික වීඩියෝ සහ තොරතුරු (ග්‍රැෆික්ස්)

ජාතික භාෂා තුනෙන්ම 2D චරිත-සජීවිකරණ වීඩියෝ මාලාවක් සහ තේමාත්මක තොරතුරු ග්‍රැෆික්ස් 20 ක් සංවර්ධනය කරන ලදී. මෙම ද්‍රව්‍ය තරුණ-හිතකාමී, ආකර්ශනීය සහ සංස්කෘතික වශයෙන් සුදුසු ආකෘතියකින් සංවේදී ලිංගික සහ ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය මාතෘකා සන්නිවේදනය කිරීම අරමුණු කර ගෙන ඇති අතර ඒවා යොවුන් පියස ඩිජිටල් වේදිකාවෙන් ලබා ගත හැකිය.

මුඛ සෞඛ්‍ය වැඩසටහන

1. හැඳින්වීම

පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය 2025 පළමු භාගයේදී ජාතික උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතාවලට අනුකූලව සහ GOSL සහ UNICEF වැඩ සැලැස්ම මගින් සහාය දක්වන ලද පුළුල් පරාසයක ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මෙම වාර්තාව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පුහුණුව තුළින් ලබා ගත් භෞතික ප්‍රගතිය සහ ප්‍රසම්පාදනය, සේවා සැපයීම සහ ධාරිතා ගොඩනැගීමේ මූලපිරීම් වලින් ලැබෙන මූල්‍ය ප්‍රගතිය ගෙනහැර දක්වයි.

2. ප්‍රසම්පාදන ප්‍රගතිය

පාසල් මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා පුළුල් කිරීම සඳහා සහාය වීම සඳහා, බහු ප්‍රසම්පාදන ඉල්ලීම් ආරම්භ කරන ලදී. SWASTHA පද්ධතියට අත්‍යවශ්‍ය දන්ත අයිතම ඇතුළත් කර ප්‍රසම්පාදන අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයට සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයට ලිපි යවන ලදී.2.1 Summary of Key Procurement Requests

Item	Status
Fissure sealant packs	In the process of getting approval from MSD to procure this item
ක්ෂුද්‍ර මෝටර ඒකක	අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.
මේස මුදුනේ ස්වයංක්‍රීය ක්ලේව්	අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.
අතේ ගෙන යා හැකි ආලෝක ප්‍රභවයන්	
ක්ෂුද්‍ර මෝටර සඳහා ඔප දැමීමේ බුරුසු	අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී.
පියුමිස් කුඩු	මෙම අයිතමය මිලදී ගැනීම සඳහා MSD වෙතින් අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී

3. වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

3.1 අධීක්ෂණ චාරිකා - ෆිෂර් සීලන්ට් වැඩසටහන (UNICEF අරමුදල්)

2025 මැයි සිට ජුනි දක්වා කාලය තුළ කොළඹ, ගම්පහ සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්ක පුරා ෆිෂර් සීලන්ට් අධීක්ෂණ චාරිකා එකොළහක් සාර්ථකව නිම කරන ලදී. මෙම චාරිකා සඳහා යුනිසෙෆ් අරමුදල්වල පළමු වාරිකය (රුපියල් මිලියන 1.5) හරහා සහාය විය. ෆිෂර් සීලන්ට් මාර්ගෝපදේශයට අනුව වැඩසටහන සඳහා තෝරා ගැනීම සඳහා පාසල් ළමුන් පරීක්ෂා කිරීම, සැබෑ ලෝකයේ අභ්‍යන්තර මුඛ දත් මැදීම නිරූපණය ඇතුළු මුඛ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ තත්‍ය කාලීන අධීක්ෂණය යටතේ ෆිෂර් සීලන්ට් යෙදීම ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම් අතර විය.

පවත්වන ලද අධීක්ෂණ චාරිකා

දිනය	පාසල	දිස්ත්‍රික්කය	වියදම (LKR)
02/05/2025	කැලණි මහා විද්‍යාලය	Gampaha	112,510.00
08/05/2025	මුස්ලිම් බාලිකා විද්‍යාලය	Kalutara	117,354.00
15/05/2025	කඩවත මහා විද්‍යාලය	Gampaha	114,300.00
19/05/2025	ගම්පහ ගෝතමී කනිෂ්ඨ විද්‍යාලය	Gampaha	114,295.00
23/05/2025	කිරිඳිවැල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය	Gampaha	116,157.00
26/05/2025	රාගම බැසිලිකා ප්‍රාථමික විද්‍යාලය	Colombo	111,560.00
30/05/2025	ශාන්ත මරියා විද්‍යාලය, සීදුව	Gampaha	114,551.00
03/06/2025	රණසිංහ මහා විද්‍යාලය, දුනගහ	Gampaha	114,842.00
06/06/2025	සෙනරත් පරණවිතාන ජාතික පාසල, උඩුගම්පොල	Gampaha	116,300.00
12/06/2025	කල්-එළිය අලිගර් මහා විද්‍යාලය	Gampaha	113,958.00
27/06/2025	මායාදුන්න මහා විද්‍යාලය, අවිස්සාවේල්ල	Colombo	116,300.00

Total Spent (Q1): LKR 1,262,127.00

3.2 ෆ්ලෝරයිඩ් වාර්නිෂ් වැඩසටහන

යුනිසෙෆ් අරමුදල් සැපයීමේ දෙවන වාරිකයේ ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන්, 2025 ජූනි මාසයේදී පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ ෆ්ලෝරයිඩ් වාර්නිෂ් වැඩසටහන් පහක් සූදානම් කිරීම් නොතකා අවලංගු කිරීමට සිදු විය. මේවා කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල පුහුණු SDTT මගින් පැවැත්වීමට නියමිතව තිබුණි.

සටහන: අඛණ්ඩතාව පවත්වා ගැනීම සඳහා රජය විසින් අරමුදල් සපයන ලද අධීක්ෂණ සංරචකයක් යෝජනා කරන ලදී.

4. ධාරිතා වර්ධනය සහ උපදේශන සිදුවීම්

තත්ත්ව සහතික කිරීම, වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ ක්ෂේත්‍ර ධාරිතාව සඳහා සහාය වීම සඳහා ප්‍රධාන වැඩමුළු, රැස්වීම් සහ පුහුණු සැසි කිහිපයක් පවත්වන ලදී..

ක්‍රියාකාරකම්	Date	Expenditure (LKR)
	01/04/2025	75,978.55
SDTT පුහුණුව - බස්නාහිර පළාත	25/02/2025	31,000.00
	28/05/2025	75,220.00
FV/FS උපදේශන රැස්වීම	14/05/2025	8,050.00
	27/03 & 28/04/2025	30,886.87
ජාතික ඉලක්ක සැකසීමේ රැස්වීම	25/03/2025	54,556.35
	21/03/2025	37,690.00

DTTS- දන්ත චිකිත්සක පුහුණු පාසල

මුද්‍රණ සහ අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය
IEC ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය සහ මුද්‍රණය වැඩසටහනේ දෘශ්‍යතාව සහ අධ්‍යාපන ප්‍රයත්නවල මූලික අංගයක් විය.
• ෆිෂර් සීලන්ට් (ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ) පිළිබඳ පත්‍රිකා 4,000ක් මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදී - රු. 28,600.00
• පාසල් දන්ත චිකිත්සකයින් සඳහා ෆ්ලෝරයිඩ් වාර්නිෂ් සහ ෆිෂර් සීලන්ට් මාර්ගෝපදේශ පොත් මුද්‍රණය කිරීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරන ලදී.

5. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගීතාවය

2025 මාර්තු 20 වන දින ලෝක මුඛ සෞඛ්‍ය දින සැමරුමට සමගාමීව ශ්‍රී ලංකා දන්ත වෛද්‍ය සංගමය සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද ජාතික වැඩසටහන අතරතුර අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විසින් පාසල් දන්ත සේවා චක්‍රලේඛය (16/2025) විධිමත් ලෙස දියත් කරන ලදී. චක්‍රලේඛය අවසන් කර බෙදා හැරීම සඳහා OHU RDSS සහ SSDTT සමඟ සමීපව සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.

මීට අමතරව, ජාතික පාසල්වලට ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලෙස ඔවුන් දුන් උපදෙස් අනුව, හදිසි අවශ්‍ය පාසල් දන්ත සායන ප්‍රතිසංස්කරණ සහ නව ඉදිකිරීම් ලැයිස්තු සම්පාදනය කර අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

6. කාර්ය මණ්ඩල සහභාගීත්ව ක්‍රියාකාරකම්

පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය, FHB කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සතිපතා වායුගෝලීය සැසි සහ මාසික සුවතා සාකච්ඡා සංවිධානය කර ඇති අතර, එමඟින් යහපැවැත්ම සහ කණ්ඩායම් සහජීවනය ප්‍රවර්ධනය කෙරේ.

• 2025 ජනවාරි සහ ජුනි අතර පවත්වන ලද වායුගෝලීය සැසි විසි දෙකක්

• මාර්තු මාසයේදී පවත්වන ලද සෞඛ්‍ය සහ යෝගාභ්‍යාස විශේෂඥයින් විසින් දැනුවත් කිරීමේ සැසිය (රු. 37,690.00)

7. නිගමනය සහ ඊළඟ පියවර

2025 වසරේ පළමු භාගයේදී, මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය GOSL සහ UNICEF අරමුදල් ප්‍රවාහයන් යටතේ ප්‍රධාන වැඩසටහන් සංරචක සාර්ථකව ආරම්භ කළේය. ෆ්ලෝරයිඩ් වාර්නිෂ් ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලපාන අරමුදල් ප්‍රමාදයන් තිබියදීත්, උපායමාර්ගික අධීක්ෂණ චාරිකා, ධාරිතා වර්ධනය සහ ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් සමඟ සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් ඒකකය ගමනාවට පවත්වා ගෙන ගියේය.

ඊළඟ පියවර:

- GOSL අරමුදල් සහාය ඇතිව අධීක්ෂණ චාරිකා දිගටම කරගෙන යන්න
- අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන සහ උපකරණ බෙදා හැරීම සම්පූර්ණ කරන්න
- දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පාසල් දන්ත සායන ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ පසු විපරම් කරන්න
- eRHIMS සමඟ දත්ත ඒකාබද්ධ කිරීම දියුණු කර නව ආකෘති අවසන් කරන්න

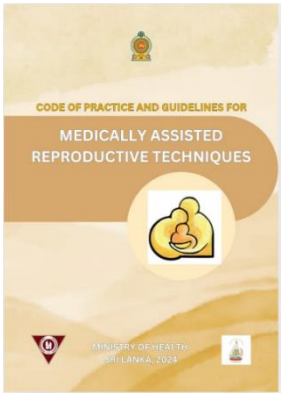
පවුල් සැලසුම් වැඩසටහන

2025 දී ජයග්‍රහණ

1. පවුල් සංවිධාන ගිලින පෙති, බිබිලි ඇසුරුම්වල ආරම්භක ස්ථානයේ ස්පර්ශක ඊතලයක් හඳුන්වා දීම සඳහා පිරිවිතර සංශෝධනය කිරීමෙන් ඇතුළත් කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු පියවරක් අත්කර ගන්නා ලදී. මෙම නවෝත්පාදනය නිර්මාණය කර ඇත්තේ බොහෝ විට විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත කණ්ඩායමක් වන දෘශ්‍යාබාධිත කාන්තාවන්ට ඔවුන්ගේ ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය ස්වාධීනව කළමනාකරණය කිරීමට සහාය වීම සඳහා ය..

2. වෛද්‍යමය වශයෙන් සහාය වන ප්‍රජනක තාක්ෂණය (MART) සඳහා වන ප්‍රායෝගික සංග්‍රහයක් සහ මාර්ගෝපදේශ සඳහා වූ දැඩි අවශ්‍යතාවය 2024 දී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රසව හා නාරීවේද වෛද්‍ය විද්‍යාලය (SLCOG) සමඟ සහයෝගී උත්සාහයන් හරහා විසඳා ගන්නා ලදී. MART සේවා සැපයීමේදී සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන් සහ ආයතන මඟ පෙන්වීම සඳහා අතුරු පියවරක් ලෙස මේ සම්බන්ධයෙන් චක්‍රලේඛයක් (අංක 01-42/2024) නිකුත් කරන ලදී. මෙම මාර්ගෝපදේශයේ ලබා ගැනීමේ හැකියාව රට තුළ සදාචාරාත්මක, ආරක්ෂිත සහ ප්‍රමිතිගත ART සේවාවන් සහතික කිරීම, සේවාදායකයින්ගේ යහපැවැත්ම ආරක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය සේවා ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු පියවරක් සනිටුහන් කරයි..

3. ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් රාමුවට අනුව, කෙනෙකුගේ ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය පිළිබඳව තීරණ ගැනීමට ඇති අයිතිය පුද්ගලික නිදහසේ සහ ගරුත්වයේ මූලික ගලක් ලෙස සලකමින්, විෂබීජහරණය සඳහා කැමැත්ත ප්‍රකාශ කිරීමේදී කලත්‍රයාගේ අත්සන අනිවාර්ය නොවන බවට නව චක්‍රලේඛයක් සංශෝධනය කරන ලදී. සෞඛ්‍ය 1198 (සංශෝධිත 1983)

4. සෞඛ්‍ය සේවා ක්ෂේත්‍රයේ තිරසාර බලශක්ති විසඳුම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ උත්සාහයේ කොටසක් ලෙස, උපත් පාලන ක්‍රමයේ බලශක්ති අවශ්‍යතාවයට අතිරේකව සූර්ය පැනල සහ 50KW දෙමුහුන් ඉන්වර්ටරයක් FHB හි ස්ථාපනය කරන ලදී. UNFPA වෙතින් නොමසුරු පරිත්‍යාගයක් හරහා ගබඩා පහසුකම. මෙම මූලපිරීම හරිත බලශක්ති සංකල්පයට අනුකූල වන අතර, බලශක්ති අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා විශ්වාසදායක සහ පරිසර හිතකාමී බල සැපයුමක් සහතික කරයි.

අඛණ්ඩ වැඩසටහන් සංවර්ධනය සහ අධීක්ෂණය

1. වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ මහජන සෞඛ්‍ය හෙද සහෝදරියන් පුහුණු කිරීම
2. සැපයුම් දාම කළමනාකරණය පිළිබඳ දිස්ත්‍රික්කවල රෙජිනල් වෛද්‍ය ගබඩා කළමනාකරුවන් පුහුණු කිරීම

3. සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සහ සේවාදායකයින් සඳහා වාර්තා සංවර්ධනය කිරීම (H1153 සහ H1155)
4. FP වැඩසටහනේ සම්පූර්ණ DHIS අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක	**Progress**				
	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1. උපත් පාලන ක්‍රම ව්‍යාප්තියේ අනුපාතය (ඕනෑම ක්‍රමයක්) %	67.1	66.3	68.5	69.4	**69.8**
2. උපත් පාලන ක්‍රම ව්‍යාප්තියේ අනුපාතය (නවීන ක්‍රම) %	58	57.4	59.4	60.2	**60.5**
3. උපත් පාලන ක්‍රම සඳහා සපුරා නොමැති අවශ්‍යතා ඇති ජෝඩු %	5.8	5.5	5.5	5.4	**5.2**
4. නවීන උපත් පාලන ක්‍රම මගින් ඉල්ලුම සපුරා ඇත (%)	79.5	80.0	80.2	80.5	**80.7**

සුව නාරී ඒකකය

• ශ්‍රී ලංකාවේ ගැබ්ගෙල පිළිකා පරීක්ෂාව සඳහා HPV DNA පරීක්ෂාව: 2030 වන විට ගැබ්ගෙල පිළිකා පරීක්ෂාව සඳහා 70% ආවරණයක් ලබා ගැනීමේ WHO අන්තර්කාලීන ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව කැපවී සිටී. මෙම ඉලක්කයට සහාය වීම සඳහා, HPV DNA පරීක්ෂණ කට්ටල නිතිපතා මිලදී ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. මෙම උත්සාහය අදියර වශයෙන් පුළුල් කරනු ලබන අතර, එබැවින් එහි සාර්ථකත්වය සහතික කිරීම සඳහා අරමුදල් වෙන් කළ යුතුය. 2024 අවසන් වන විට, ශ්‍රී ලංකා රජයේ (GOSL) අරමුදල් භාවිතයෙන් මිලදී ගන්නා ලද රුපියල් මිලියන 35 ක පරීක්ෂණ කට්ටලවලට අමතරව, රුපියල් මිලියන 101 ක් වටිනා HPV DNA පරීක්ෂණ කට්ටල පරිත්‍යාගයක් ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙනු ඇත. 2025 දී, අපි ඉලක්කගත ජනගහනයෙන් 12% ක් ආවරණය වන පරිදි (ඉහත ආකාරයෙන් මිලදී ගන්නා ලද) පරීක්ෂණ කට්ටල 30,000 ක් පමණ භාවිතා කිරීම ආරම්භ කළෙමු - අවුරුදු 35 සහ 45 වයස් කාණ්ඩවල කාන්තාවන්.

• සුවපත් කාන්තා වැඩසටහනේ මාර්ගෝපදේශ සංශෝධනය: මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සංරචකය ඇතුළත් කරමින් සුවපත් කාන්තා වැඩසටහනේ මාර්ගෝපදේශය තවදුරටත් සංශෝධනය කරන ලදී. එය පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ අරමුදල්වලින් මුද්‍රණය කර සියලුම දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සෞඛ්‍ය බලධාරීන්ට සහ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන්ට බෙදා හරින ලදී.

• තොරතුරු, අධ්‍යාපන සහ සන්නිවේදන (IEC) ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය - සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් (MOOH) තුළ සිදු කරනු ලබන දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහාය වීම සඳහා UNFPA අරමුදල් සමඟ ෆ්ලැෂ් කාඩ්පත් කට්ටල දෙකක් සහ පෝස්ටරයක් සංවර්ධනය කරන ලදී.

• ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය සහ අධීක්ෂණ සඳහා ධාරිතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන්: අඩු කාර්ය සාධනයක් සහිත තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කවල MOOH හි ධාරිතා ගොඩනැගීම සහ අධීක්ෂණ ක්ෂේත්‍ර චාරිකා සිදු කරන ලදී. මෙම සංචාරවලට දිස්ත්‍රික් සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් කළමනාකරුවන් සහ උපදේශක ව්‍යාධි විද්‍යාඥයින් සහ සයිටොස්ක්‍රීනර්වරුන්ගෙන් සමන්විත හිස්ටෝපාති විද්‍යා කණ්ඩායම සමඟ RDHS කාර්යාලයේ රැස්වීම් ඇතුළත් විය.

• පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය (FHB) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය (MSD) හරහා සුවනාරී සායන සඳහා අවශ්‍ය පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගත්තේය. ඉන්පසු මෙම සැපයුම් අදාළ දිස්ත්‍රික් ප්‍රාදේශීය වෛද්‍ය සැපයුම් අංශ (RMSD) හරහා සියලුම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) ප්‍රදේශවලට බෙදා හරින ලදී. සියලුම පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය සහ ප්‍රතික්‍රියාකාරක ක්‍රමානුකූලව ඉන්වෙන්ටරි කළමනාකරණ මෘදුකාංග පද්ධතියක් භාවිතයෙන් පටිගත කර නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

වගුව 01. වයස අවුරුදු 35 සහ 45 අතර කාන්තාවන්ගේ Well Woman සායන පැමිණීම (2019-2024)

Indicator	2019	2020	2021	2022	2023	2024
WWC සහභාගී වූ වයස අවුරුදු 35 ක් වූ කාන්තාවන්ගේ ප්‍රතිශතය	73.8	58.1	43.6	55.2	65.6	62.5
WWC සහභාගී වූ වයස අවුරුදු 45 ක් වූ කාන්තාවන්ගේ ප්‍රතිශතය	25.5	20.9	17.9	30.1	46.7	46.6

ඉහත වගුව 1 හි සඳහන් කළ පරිදි, සුවපත් කාන්තා ක්‍රියාකාරකම් රට පුරා ක්‍රමයෙන් ව්‍යාප්ත විය. 2024 දී වයස අවුරුදු 35 ක කණ්ඩායම සම්බන්ධයෙන් 62% ක් සහ වයස අවුරුදු 45 ක කණ්ඩායම සම්බන්ධයෙන් 46% ක් පමණ ආවරණය වී ඇත.

වගුව 02. වයස අවුරුදු 35 සහ 45 අතර කාන්තාවන්ගෙන් ලබාගත් පැප් පරීක්ෂණ ප්‍රතිශතය (2019-2024)

Indicator	2019	2020	2021	2022	2023	2024
WWC සහභාගී වූ වයස අවුරුදු 35 ක් වූ කාන්තාවන්ගෙන් ලබාගත් පැප් පරීක්ෂණවල ප්‍රතිශතය	67.8	53.1	40.3	50.3	60.6	57.6
WWC සහභාගී වූ වයස අවුරුදු 45 ක් වූ කාන්තාවන්ගෙන් ලබාගත් පැප් පරීක්ෂණවල ප්‍රතිශතය	24.1	19.6	17.0	28.3	43.3	43.1

වගුව 03. සායන පැමිණීම සහ හඳුනාගත් රෝගාබාධ (2019-2024)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
පියයුරු අසාමාන්‍යතා හඳුනාගත් නව රෝගීන්ගේ ප්‍රතිශතය	1.7	1.7	1.6	2.2	2.3	2.6
දියවැඩියා රෝගය හඳුනාගත් නව රෝගීන්ගේ ප්‍රතිශතය	3.4	3.9	5.7	7.9	4.7	5.5

අධි රුධිර පීඩනය හඳුනාගත් නව රෝගීන්ගේ ප්‍රතිශතය	3.4	3.8	4.1	4.5	4.8	4.9

මාතෘ රෝග සහ මරණ නිරීක්ෂණ වැඩසටහන

2025 ජනවාරි සිට 2025 ජූනි දක්වා කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සෘජු හා වක්‍ර හේතූන් මත සිදු වූ මාතෘ මරණ 27 ක් පමණ වාර්තා විය. මෙම මරණ, එක් එක් සිද්ධිය වටා ඇති තත්වයන් පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර හා ආයතනික මට්ටමින් ප්‍රවේශමෙන් විමර්ශනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක පවතී.

පුළුල් සමාලෝචන ක්‍රියාවලියක් සහතික කිරීම සඳහා, මෙම පරීක්ෂණවල සොයාගැනීම් ආයතනික මාතෘ මරණ සමාලෝචන (IMDRs) හි සාකච්ඡා කෙරේ. මියගිය රෝගීන් රැකබලා ගැනීමේ නිරත සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන්ට එකට එකතු වී ඔවුන්ගේ පරීක්ෂණවල සොයාගැනීම් සාකච්ඡා කිරීමට මෙම සමාලෝචන වේදිකාවක් ලෙස සේවය කරයි. අදාළ සියලුම සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලයට ඔවුන්ගේ තීක්ෂ්ණ බුද්ධිය සහ විශේෂඥතාව බෙදා ගැනීමට දිරිමත් කරන ලද බැවින්, මෙම සහයෝගී ප්‍රවේශය බහුවිධ දෘෂ්ටිකෝණයකට ඉඩ සැලසීය. සමාලෝචනවල ගුණාත්මකභාවය අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කිරීම සැලකිල්ලට ගනිමින්, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ (FHB) සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රසව හා නාරීවේද වෛද්‍යවරුන්ගේ විද්‍යාලයේ නියෝජිතයින් සෘජු හා වක්‍ර මාතෘ මරණ සඳහා පවත්වන ලද සියලුම IMDR සඳහා සහභාගී විය.

2025 ජනවාරි සිට 2025 ජූනි දක්වා කාලය තුළ, FHB IMDR 14 ක ක්‍රියාකාරීව වල නියැලී සිටින අතර, මඟ පෙන්වීම සහ සහාය ලබා දීම සඳහා සෑම සැසියකටම සහභාගී වේ. සමාලෝචන ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම සඳහා සමහර IMDRs එක් දිනක් තුළ පවත්වන ලද අවස්ථා කිහිපයක් ඇතුළත් කර ඇත.

තවද, 2025 දී, සියලුම සෘජු හා වක්‍ර මාතෘ මරණ පිළිබඳ සූක්ෂම පරීක්ෂණයක් ඇතුළත් මාතෘ මරණ 26 ක් සඳහා ජාතික මාතෘ මරණ මේස සමාලෝචන සිදු කර ඇති අතර, සාක්ෂි සංස්ලේෂණය කිරීම සහ පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීම අරමුණු කර ගෙන ඇත. ගැඹුරු විශ්ලේෂණයක් සහතික කිරීම සඳහා, ජාතික මට්ටමින් විවිධ ක්ෂේත්‍රවල විශේෂඥ උපදේශකයින්ගෙන් සමන්විත විශේෂඥ මණ්ඩලයක් එක්රැස් කරන ලදී. මෙම බහුවිධ ජාතික මට්ටමේ ප්‍රවේශය මාතෘ මරණ සඳහා දායක වන සංකීර්ණ සාධක පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ඉඩ සලසයි.

මාතෘ මරණ පිළිබඳ නිරීක්ෂණ සහ විමර්ශනය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකාව මාතෘ මරණ පිළිබඳ රහස්‍ය විමර්ශන (CEMD) පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමෙන් ක්‍රියාශීලී පියවරක් ගෙන ඇති අතර, මුලින් බටහිර සහ දකුණු පළාත්වල නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස. 2025 ආරම්භය වන විට මෙම ක්‍රියාවලිය මුළු රටටම තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කරන ලදී. උපදේශක VOG ගේ සහභාගීත්වයෙන් සතිපතා පූර්ව සමාලෝචන රැස්වීම් මගින් නිරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කරන අතර 2025 ජූනි මස අවසානය වන විට, මාතෘ මරණ පිළිබඳ රහස්‍ය විමර්ශන (CEMD) විශේෂඥ මණ්ඩල රැස්වීම් 3 ක් මාතෘ මරණ 15 ක් සඳහා පවත්වන ලදී. මුළු රට පුරාම රහසිගත විමර්ශන පද්ධතිය දියත් කිරීමත් සමඟ, සමාලෝචන ක්‍රියාවලියෙන් ජනනය වන දත්තවල ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමට සහ එමඟින් මාතෘ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීමට සහ මාතෘ මරණ අනුපාතිකය අඩු කිරීමට ශ්‍රී ලංකාව කැපවීම පෙන්නුම් කරයි.

රට පුරා මූලික රෝහල් සහ ඊට ඉහළින් වර්ගීකරණය කර ඇති සියලුම රෝහල්වල මාතෘ සහ ප්‍රසව මරණ නිරීක්ෂණ සහ ප්‍රතිචාර (MPDSR) කමිටු ස්ථාපිත කිරීමට උපදෙස් දී ඇත. මෙම කැපවූ කමිටු මාතෘ සහ ප්‍රසව මරණ යන දෙකෙහිම විමර්ශන ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේදිකා ලෙස සේවය

කරයි. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) ශ්‍රී ලංකාවේ MPDSR මුලපිරීම් සඳහා වටිනා සහයෝගය සහ අරමුදල් ලබා දී ඇත.

මේ දක්වා, බටහිර, දකුණු සහ මධ්‍යම පළාත්වල පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (ToT) වැඩසටහන් තුනක් පවත්වා ඇත. මෙම වැඩසටහන් සැලසුම් කර ඇත්තේ සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන්ට ඔවුන්ගේ අදාළ කලාප තුළ මාතෘ සහ ප්‍රසව මරණ නිරීක්ෂණ සහ ප්‍රතිචාර (MPDSR) ක්‍රියාකාරකම් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ධාරිතාව ගොඩනැගීම සඳහා ය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, පුහුණු කාර්ය මණ්ඩලය 2022 සිට සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා කලාපීය පුහුණු සැසි 18 කට පහසුකම් සපයා ඇත. MPDSR පිළිබඳ රෝහල් කණ්ඩායම් සඳහා පුහුණුව ඇතුළුව තවත් ToT වැඩසටහන් පිළිවෙලින් 2025 තුන්වන සහ සිව්වන කාර්තු තුළ උඟව සහ නැගෙනහිර පළාත් සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

MPDSR පුහුණුකරු මාර්ගෝපදේශයක් සහ MPDSR පරිශීලක මාර්ගෝපදේශයක් සංවර්ධනය කර ඇති අතර ප්‍රකාශනයට සුදානම් වෙමින් පවතී. මෙම මාර්ගෝපදේශ MPDSR ක්‍රියාවලිය, ප්‍රොටෝකෝල සහ හොඳම පිළිවෙත් පිළිබඳ පුළුල් හා ප්‍රමිතිගත තොරතුරු සපයයි.

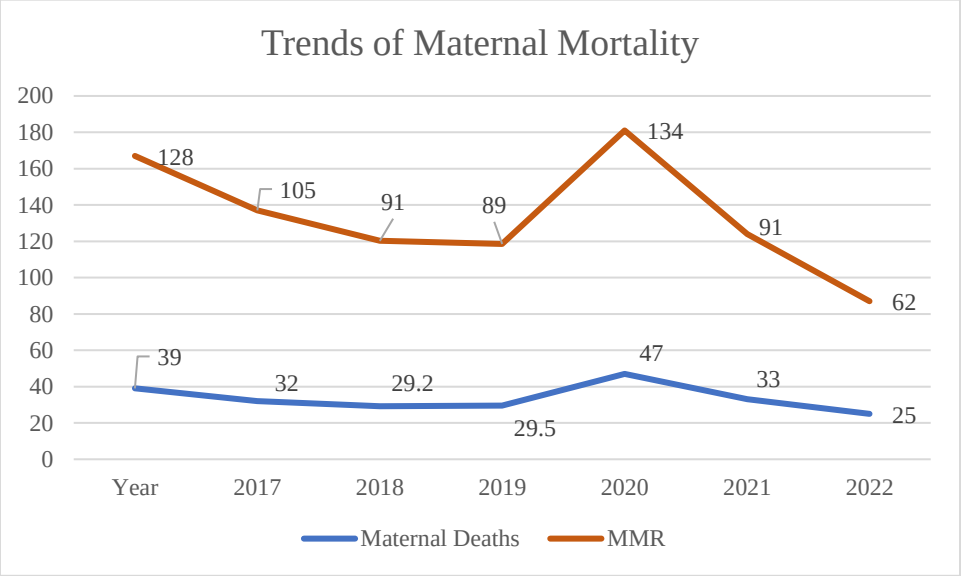
නිරීක්ෂණ ප්‍රතිපෝෂණ ලූපය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය (FHB) 2025 අප්‍රේල් මාසයේදී මාතෘ මරණ සමාලෝචන පිළිබඳ ජාතික ව්‍යාප්ති රැස්වීම - 2023 සංවිධානය කළේය. මෙම රැස්වීම 2023 දී සිදු වූ අවස්ථා සඳහා පවත්වන ලද මාතෘ මරණ සමාලෝචනවලින් පැන නගින ප්‍රධාන සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශ බෙදා හැරීම අරමුණු කර ගෙන ඇත.

පසුගිය වසර 5 ක කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය:

වසර	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MMR	39	32	29.2	29.5	47	33	25
මාතෘ මරණ සංඛ්‍යාව	128	105	91	89	134	91	62

අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ඒකකය

• ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවා තක්සේරු කිරීම සඳහා පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ අධීක්ෂණ හා ඇගයීම් ඒකකයේ උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍යවරයාගේ නායකත්වයෙන් යුත් කණ්ඩායමක් 2024 ජනවාරි මාසයේදී කොළඹ මහ නගර සභා ප්‍රදේශයේ ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සායන කිහිපයකට ගියේය .පහත දැක්වෙන සායනය සඳහා කොළඹ මහ නගර සභා ප්‍රදේශයේ වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ පරිපාලනය සමඟ සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී.

මාලිගාවත්ත සායනය

• පාසල් සෞඛ්‍ය සමාලෝචන මාර්ගගතව පවත්වන ලදී - පළාත්, ජනවාරි, පෙබරවාරි, මාර්තු 2024

• RHMIS බාහිර සමාලෝචනය - ප්‍රජනන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය පිළිබඳ පුළුල් බාහිර සමාලෝචනයක් සිදු කරන ලද අතර පෙබරවාරි - මාර්තු මාසවලදී බිම් මට්ටමේ දත්ත භාවිතය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර චාරිකා කිහිපයක් සිදු කරන ලදී.

• පළමු ද්වි වාර්ෂික MOMCH සමාලෝචන වැඩමුළුව 2024

දිස්ත්‍රික් MCH ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී දින තුනක වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී, CMC සහ NIHS ප්‍රදේශය ඇතුළුව දිවයිනේ සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක 28 ක මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය පිළිබඳ සියලුම වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන්. මෙය 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී සෞඛ්‍ය ලේකම්, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සහ සෞඛ්‍ය සේවා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් II ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි.

- දෙවන ද්වි වාර්ෂික MOMCH සමාලෝචන වැඩමුළුව 2024

දෙවන ද්වි වාර්ෂික MOMCH සමාලෝචන වැඩමුළුව, කළුතර, වස්කඩුව හි සිට්‍රස් හෝටලයේදී, CMC සහ NIHS ප්‍රදේශය ඇතුළුව දිවයිනේ සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක 28 ක සියලුම මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් සහ උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවති තෙදින වැඩමුළුවක් ද විය. මෙය 2024 ඔක්තෝබර් මාසයේදී සෞඛ්‍ය ලේකම්වරයාගේ සහ සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි.

මෙම වැඩමුළුවේ කොටසක් ලෙස, සහභාගිවන්නන් විසින් ගෘහස්ථ සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සඳහා NIHS ප්‍රදේශයේ තෝරාගත් PHM ප්‍රදේශවල ක්ෂේත්‍ර සංචාරයක් පවත්වන ලදී.

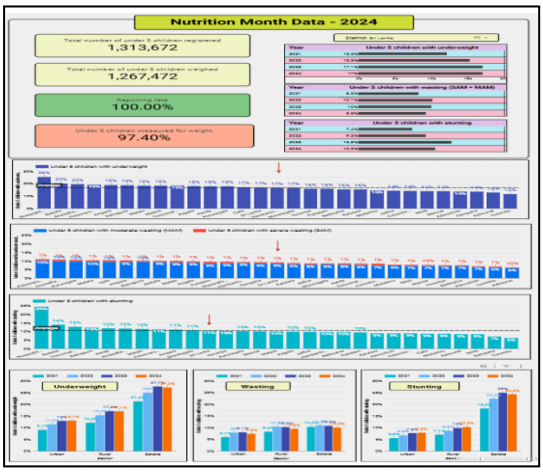

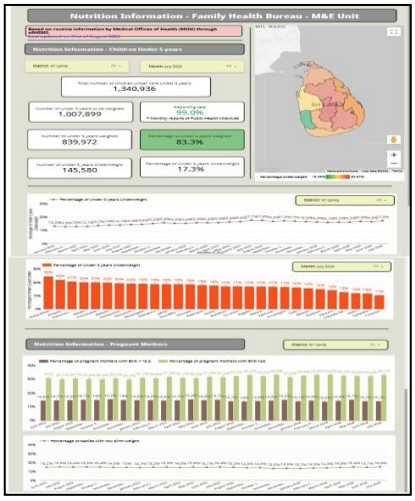

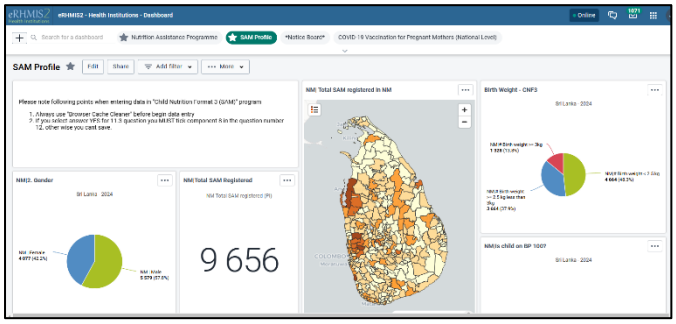
- 2024 ජාතික පෝෂණ මාසය

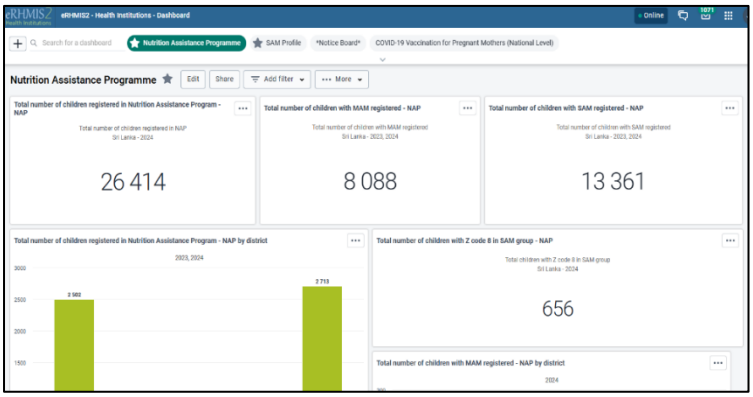
2024 ජූනි මාසයේදී ජාතික පෝෂණ මාසයේ ක්‍රියාකාරකම් පවත්වන ලද අතර දත්ත විශ්ලේෂණය කර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්ට සහ මාධ්‍ය වෙත උපකරණ පුවරුවක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලදී. දත්ත විස්තරාත්මකව විශ්ලේෂණය කර වාර්තාවක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. දෙකම FHB නිල වෙබ් අඩවියෙන් ලබා ගත හැකිය https://fhb.health.gov.lk/index.php/en/

- පවුල් වල සමාජීය ජන විකාශන තත්ත්වය සහ පැතිකඩ හඳුනා ගැනීම සඳහා, NM 2024 සමඟ සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. දත්ත විශ්ලේෂණය කර ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- SAM සහ MAM සහිත දරුවන් නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා සියලුම වින්නඹු මාතාවන්ගෙන් ඇන්ඩ්‍රොයිඩ් පාදක දත්ත එකතුව දෘශ්‍යමාන කිරීම සඳහා අපි උපකරණ පුවරු නිර්මාණය කර හඳුන්වා දුන්නෙමු.

- ජාතික MCH සමාලෝචන

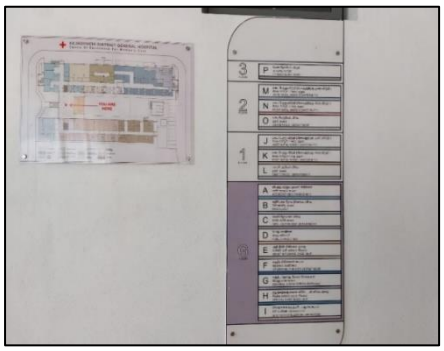
සියලුම දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි ජාතික MCH සමාලෝචන විශාලන තාක්ෂණය මෙන්ම භෞතික සමාලෝචන භාවිතා කරමින් සිදු කරන ලදී

කිලිනොච්චියේ අලුතින් ඉදිකරන ලද මාතෘ රෝහල නැරඹීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර සංචාරයක් සිදු කරන ලදී.

• eIMMR හරහා මාතෘ සහ අලුත උපන් සෞඛ්‍ය දත්ත ග්‍රහණය කර ගැනීම - සම්පූර්ණ කරන ලද පුහුණුව රජයේ රෝහල් 96 ක් සහ සියලුම රජයේ රෝහල්වලින් MNH දත්ත ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා MNH මොඩියුලය හඳුන්වා දී ඇත - 2024 සැප්තැම්බර් දක්වා.

• 2024 දී නව අධීක්ෂණ රාමුව හඳුන්වාදීමත් සමඟ පළාත් 3 ක පුහුණුවීම් අවසන් කරන ලදී. 2025 දී අවසන් කිරීමට නියමිත අනෙකුත් පළාත් 6.

• පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා MNH HMIS - සියලුම පුහුණුවීම් අවසන් කර ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පෞද්ගලික අංශයේ රෝහල්වලින් සිදුවීම් වාර්තාකරණය ලෙස සියලුම MNH දත්ත ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

• සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල පුහුණු අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම සඳහා කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පුහුණු දත්ත සමුදායක් හඳුන්වා දෙන ලදී.

• අධීක්ෂණ පුහුණු රාමු මොඩියුලයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. අධීක්ෂණ රාමු මොඩියුලය පිළිබඳ පුහුණු මොඩියුලය බටහිර, නැගෙනහිර සහ උතුරු මැද පළාත්වල ආරම්භ විය.

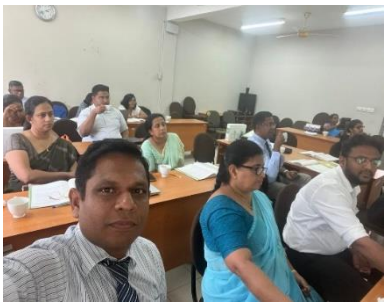

සැලසුම් සහ සංවර්ධන ඒකකය

• **WHO** වැඩසටහන් සැලසුම් මොඩියුලය සියලුම උපදේශක ප්‍රජා වෛද්‍යවරුන්, මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් (**MOMCH)** සහ සැලසුම් වෛද්‍ය නිලධාරීන් (**MO-**සැලසුම්) ඉලක්ක කර ගනිමින් පියවරෙන් පියවර ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලදී. වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ එක් ප්‍රධාන පුහුණුවක් **2024** දී අවසන් කරන ලදී. අලුතින් පත් කරන ලද **CCPs, CCD, MOMCHs, MO** සැලසුම් කිරීම සහ **FHB** හි වෛද්‍යවරුන්ගෙන් **16** දෙනෙක් **RMNCAYH** වැඩසටහන් සැලසුම්කරණයට සම්බන්ධ සියලුම ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් පාහේ ආවරණය කරමින් පුහුණුව සම්පූර්ණ කළහ.

දර්ශකය	වර්ෂය		
	2022	2023	**2024**
වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වූ දිස්ත්‍රික්ක ප්‍රතිශතය	ND	0.8	**0.8**

- මහජන සෞඛ්‍ය හෙදියන්ගේ (**PHNS)** රාජකාරී ලැයිස්තු අදාළ සියලුම පාර්ශවකරුවන් සමඟ අතථ්‍ය හා ශාරීරික රැස්වීම් මාලාවක් පැවැත්වීමෙන් පසු සංශෝධනය වෙමින් පවතින අතර, නව මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන් (**PHM** ප්‍රදේශ) හඳුනා ගැනීමට සහ ස්ථාපිත කිරීමට නව මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කර අනුමත කරන ලදී

- ආපදා සූදානම් කිරීමේ රැස්වීම් දෙකක් (දිස්ත්‍රික් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා) සහ පශ්චාත් ආපදා රැස්වීම් තුනක් පාහේ පවත්වන ලදී. ගර්භනී මව්වරුන්, අලුත උපන් බිළිදුන් සිටින මව්වරුන් සහ ගංවතුර ඇතුළු ස්වභාවික විපත්වලින් පීඩාවට පත් වූ කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව ගණනය කර ඇති අතර **2024** දී

මාතෘ කට්ටල (**MK)** සහ ගෞරවනීය කට්ටල (**DK) 2000** කට අධික ප්‍රමාණයක් බෙදා දෙන ලදී. භාණ්ඩ **UNFPA** විසින් පරිත්‍යාග කරන ලදී**.**

- බාහිර උපදේශකයෙකු බඳවාගෙන**,** වැඩමුළු දෙකක් සහ අතථ්‍ය රැස්වීම් අටක් පවත්වනු ලබන අතර**,** හදිසි අවස්ථා වලදී ලිංගික හා ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය පිළිබඳ **TOT (SRH)** සඳහා පුහුණු ද්‍රව්‍ය **2024** දී භාෂා තුනෙන්ම සංවර්ධනය කරන ලදී. මෙය **FPASL** විසින් සෘජුවම අරමුදල් සපයන ලදී**.**

- හදිසි අවස්ථා වලදී ලිංගික සහ ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය පිළිබඳ එක් පුහුණු වැඩසටහනක් **2025** දී **UNFPA** විසින් අරමුදල් සපයන ලද මහනුවර **RDHS** ප්‍රදේශයේ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පවත්වන ලදී**.**

- ආපදා වලදී **SRH** හදිසි අවස්ථා හැසිරවීමට ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම සඳහා **MISP** සූදානම තක්සේරු කිරීමේ **(MRA)** මෙවලම් පෙට්ටිය දේශීය සන්දර්භයට සම්මත කිරීම **2024** දෙසැම්බර් මාසයේදී සිදු කරන ලදී. මෙය **FHB** සහාය ඇතිව බාහිර උපදේශකයෙකු විසින් සිදු කරන ලද අතර **UNFPA** විසින් අරමුදල් සපයන ලදී. **UNFPA** හි ආසියාතික කලාපයීය ප්‍රධානී **Heather Loranz** කොළඹ පැවති **MRA** වැඩමුළුව පුරාවට සහභාගී වූවාය

- අදාළ සියලුම කොටස්කරුවන් සමඟ දුරස්ථ හා භෞතික රැස්වීම් මාලාවක් පැවැත්වීමෙන් පසු මහජන සෞඛ්‍ය හෙද සහෝදරියන්ගේ **(PHNS)** රාජකාරී ලැයිස්තු සංශෝධනය වෙමින් පැවති අතර**,** ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම සඳහා නව මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන්ගේ ප්‍රදේශ (**PHM** ප්‍රදේශ) හඳුනාගෙන ස්ථාපිත කිරීම සඳහා නව මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කර අනුමත කරන ලදී.

- **(**දිස්ත්‍රික් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා) ආපදා සූදානම රැස්වීම් දෙකක් සහ පශ්චාත් ආපදා රැස්වීම් තුනක් අතථ්‍ය ලෙස පවත්වන ලදී. ගංවතුර ඇතුළු ස්වාභාවික විපත්වලින් පීඩාවට පත් ගැබිනි මව්වරුන්**,** අලුත උපන් බිළිඳුන් සිටින මව්වරුන් සහ කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව ගණනය කරන ලද අතර **2024** හා 2025 දී මාතෘ කට්ටල (**MK)** සහ ගරුත්ව කට්ටල (**DK) 2000** කට වඩා බෙදා දෙන ලදී. භාණ්ඩ පරිත්‍යාග කරන ලද්දේ **UNFPA** විසිනි.

- බාහිර උපදේශකයෙකු බඳවා ගනු ලැබේ**,** වැඩමුළු දෙකක් සහ අතථ්‍ය රැස්වීම් අටක් පවත්වනු ලැබේ**,** සහ හදිසි අවස්ථා වලදී ලිංගික හා ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය **(SRH)** පිළිබඳ **TOT** සඳහා පුහුණු ද්‍රව්‍ය **2024** දී භාෂා තුනෙන්ම සංවර්ධනය කරන ලදී. මෙය **FPASL** විසින් සෘජුවම අරමුදල් සපයන ලදී.

- හදිසි අවස්ථා වලදී ලිංගික හා ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය පිළිබඳ පළමු දින තුනේ මාස්ටර් පුහුණු වැඩසටහන **2025** දී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය**, FHB,** කල්මුනේයි**,** මඩකලපුව සහ කොළඹ යන ප්‍රදේශවලින් තෝරාගත් මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය **24** දෙනෙකු සඳහා **UNFPA** විසින් අරමුදල් සපයන ලදී.

- ආපදා අවස්ථාවන්හිදී **SRH** හදිසි අවස්ථා හැසිරවීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම සඳහා දේශීය සන්දර්භයට **MISP** සූදානම තක්සේරු කිරීමේ)**MRA)** මෙවලම් අනුගත කිරීම **2024** දෙසැම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලදී මෙය බාහිර උපදේශකයෙකු විසින් .**FHB** සහාය ඇතිව සිදු කරන ලද අතර **UNFPA** විසින් අරමුදල් සපයන ලදී. කොළඹ පැවති **MRA** වැඩමුළුව පුරාවට **UNFPA** හි කලාපීය ප්‍රධානී හෙදර් ලෝරන්ස් සහභාගී විය .

- 2011 දී සම්පාදනය කරන ලද MCH ප්‍රතිපත්තිය නැවත පරීක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය බැවින්, විශේෂඥ කණ්ඩායමක් ප්‍රතිපත්ති පරතරය විශ්ලේෂණයක් සිදු කළහ. අරමුදල් රහිත භෞතික රැස්වීම් 17 ක් පවත්වන ලද අතර, 2024 දී FHB හි වැඩසටහන් කළමනාකරුවන් හත් දෙනෙකු සම්මුඛ සාකච්ඡා කරන ලදී.

- 2024 දී FHB කාර්ය මණ්ඩලය ඉංග්‍රීසි ලිපි ලිවීම සඳහා පුහුණු කිරීම සඳහා එක් දින පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය වෙනුවට ආදේශකයක් වන කුසලතා සංවර්ධන අරමුදල් සීමිත (SDFL) හි සුදුසුකම් ලත් කණ්ඩායමක් විසින් එක් දින වැඩමුළුව සඳහා පහසුකම් සපයන ලදී. මෙය SL GO සහ FHB හි සුභසාධන සංගමය විසින් ඒකාබද්ධව අරමුදල් සපයන ලදී.

- FHB කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා 2025 පෙබරවාරි මාසයේදී නිල ලේඛනගත කිරීම පිළිබඳ එක් දින වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

- පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය-2025 සඳහා වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම අවසන් කර MOH වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවදුරටත් ප්‍රාග්ධන අයවැය ඇස්තමේන්තු සහ වාර්ෂික සහ අවුරුදු 3 ක ප්‍රසම්පාදන සැලසුම් සම්පාදනය කර MOH වෙත යොමු කරන ලදී.

- සමාලෝචන රැස්වීම් පවත්වන ලද අතර වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ අරමුදල් සහිත වැඩසටහන්වල කාර්තුමය ප්‍රගතිය සම්පාදනය කර ඉදිරිපත් කරන ලදී. අයවැය විවාද, මහ බැංකු වාර්තා ආදිය සඳහා වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව 2023 සහ 2024 පුරාවට සකස් කර නිතිපතා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

- 2025 ජනවාරි සහ ජූලි මාසවලදී පවත්වන ලද ජාතික පවුල් සෞඛ්‍ය කමිටුවේ (NCFH) රැස්වීම් දෙකක්. සෞඛ්‍ය ලේකම්වරයාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් රැස්වීම්, MCH ක්ෂේත්‍රයේ කළමනාකරණ ගැටළු සඳහා විසඳුම් සෙවීම සඳහා ප්‍රධාන පැතලි ආකෘතියයි.

- 2025 දී FHB හි අවශ්‍යතා ඇති ඒකක සඳහා ලැප්ටොප් පරිගණක හතරක් සහ ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණක 10 ක් මිලදී ගෙන බෙදා දෙන ලදී.

- FHB සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ගෘහ භාණ්ඩවලින් කොටසක් මිලදී ගෙන අවශ්‍යතා ඇති ඒකක වෙත බෙදා දෙන ලදී. 2024 අවසානයේ තාක්ෂණික එකඟ නොවීම් හේතුවෙන් මෙම ව්‍යාපෘතිය තවමත් අවසන් කර නොමැත.

සමීක්ෂණ ඒකකය

පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ පර්යේෂණ ඒකකය 2024 ඔක්තෝබර් 1 වන දින සිට නැවත ස්ථාපිත කරන ලදී.

1.ජාතික සමීක්ෂණ-1

- **ජාතික හදිසි ප්‍රසව හා අලුත උපන් බිළිඳු සත්කාර (EmONC) අවශ්‍යතා තක්සේරුව-2025**

- පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය සහ UNFPA/UNICEF, පසුගිය වසර මිලියන 14 කට පසු, මාතෘ මරණ අනුපාතය සහ නවජ මරණ අනුපාතය තවදුරටත් අඩු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසව හා නවජ සත්කාර සේවාවන්හි සමානාත්මතාවය සහ ගුණාත්මකභාවය සහතික කිරීම සඳහා සේවා සැපයීමේ සහ සෞඛ්‍ය පද්ධතියේ ඇති හිඩැස් අවබෝධ කර ගැනීමේ අරමුණින්, පුළුල් EmONC අවශ්‍යතා තක්සේරුවක් සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

- එය 2025 පෙබරවාරි මාසයේදී FHB විසින් ආරම්භ කරන ලදී. EmONC සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ආයතනය පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය වන අතර ප්‍රධාන පර්යේෂකයා මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරයා වනු ඇත. සමීක්ෂණයේ කේන්ද්‍රස්ථානය පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ පර්යේෂණ ඒකකය වනු ඇත.

- මෙම ජාතික සමීක්ෂණය සඳහා UNFPA/UNICEF සෘජු අනුග්‍රහය යටතේ ප්‍රධාන උපදේශක වරුන් 3 දෙනෙකු බඳවා ගනු ලබන අතර ඔවුන් -
  - මහාචාර්ය උපුල් සෙනරත් - ප්‍රධාන මහජන සෞඛ්‍ය විශේෂඥ, වෛද්‍ය පීඨය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
  - මහාචාර්ය අතුල කළුආරච්චි - ප්‍රධාන ප්‍රසව හා නාරිවේද විශේෂඥ, වෛද්‍ය පීඨය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
  - මහාචාර්ය නිශානි ලූකස් - ප්‍රධාන නවජ ජන්ම විද්‍යාඥ, වෛද්‍ය පීඨය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය

ක්‍රමවේදය

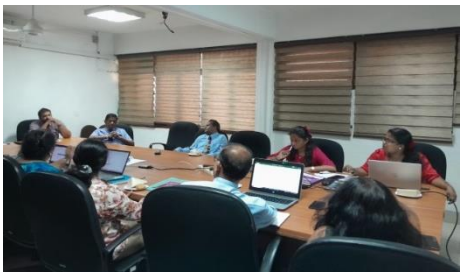
EMONC තක්සේරුව, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ කොලොම්බියා විශ්ව විද්‍යාලයේ මාතෘ මරණ සහ ආබාධ වැළැක්වීම (AMDD) (මාතෘ මරණ සහ ආබාධ වැළැක්වීම වැඩසටහන (AMDD), 2024) විසින් නියම කරන ලද සම්මත ක්‍රමවේදය අනුගමනය කරනු ලබන්නේ දේශීය සැකසුමට අනුවර්තනය වීමෙන් පසුවය. තක්සේරුව සියලුම මූලික සහ ශික්ෂණ රෝහල්, දිස්ත්‍රික් රෝහල් වල උප නියැදිය සහ පහසුකම් සහිත පෞද්ගලික රෝහල්වල උප නියැදිය ආවරණය කරයි. දත්ත රැස් කිරීම අවසන් වූ පසු, ප්‍රවේශ්‍යතාව පිළිබඳ අදහස ලබා ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය පහසුකම් GIS සිතියම්ගත කිරීමේ සැලැස්මක් ඇත.

EmONC **සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ**

- සමීක්ෂණය සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් පර්යේෂණ කමිටුවක් (තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක්) පත් කරන ලද අතර මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරයාගේ සභාපතිත්වයෙන් කටයුතු කරන ලදී. පළමු පර්යේෂණ කමිටු රැස්වීම අප්‍රේල් මාසයේදී පවත්වන ලදී.
- සමීක්ෂණය සඳහා සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය ලේකම්වරයා විසින් සමීක්ෂණයේ ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා මෙහෙයුම් කමිටුවක් පත් කරන ලද අතර **DDG/PHS II** ගේ සභාපතිත්වයෙන් කටයුතු කරන ලදී. පළමු මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම මැයි මාසයේදී පවත්වන ලදී.
- මෙවලම් අනුවර්තනය/මොඩියුල සංශෝධනය **90%** ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී (රෝහල් ආකෘති, නිරීක්ෂණ
- ආකෘති, තනි ආකෘති)- ජුනි මාසයේදී මෙවලම් අනුවර්තන රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී

- සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය පාහේ සංවර්ධනය කර ඇත-ක්‍රමවේදය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ කමිටු රැස්වීම්/ක්‍රම සංවර්ධන රැස්වීම් හතරක් පවත්වන ලදී.
- ජුනි මාසයේදී සමීක්ෂණය පැවැත්වීම සඳහා ආචාර ධර්ම නිෂ්කාශනය ලබා ගන්නා ලදී.
- තායිලන්තයේ භූ-විද්‍යාගාර කණ්ඩායම විසින් **GIS** සිතියම්ගත කිරීමේ අථත්‍ය පුහුණු සැසි පවත්වන ලදී. **UNFPA** සෘජු අනුග්‍රහය යටතේ තායිලන්තයේ **Geo-Lab** ආයතනය විසින් දින පහක ස්ථානීය පුහුණු **GIS** සිතියම්කරණ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.
- පුහුණු මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම සිදු වෙමින් පවතී.
- **UNFPA** සෘජු අනුග්‍රහය යටතේ සමීක්ෂණ දත්ත රැස් කිරීම සඳහා සමාගමක් බඳවා ගැනීම සිදු වෙමින් පවතී.

පර්යේෂණ කමිටු/ක්‍රම සංවර්ධන රැස්වීම්

මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම

මෙවලම් අනුවර්තනය/මොඩියුල සංශෝධන රැස්වීම්

GIS සිතියම්ගත කිරීම දින **5**ක ස්ථානීය පුහුණු වැඩමුළුව

FHB හි **EmONC** සමීක්ෂණයේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය/වියදම

	ක්‍රියාකාරකම්	**GOSL (Rs.)**	**UNFPA(Rs.)**
1	පර්යේෂණ කමිටු/ක්‍රම සංවර්ධන රැස්වීම්	5100	179,769.00
2	මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම		73,272.00
3	මෙවලම් අනුවර්තන රැස්වීම්		135,634.00
	ලිපි ද්‍රව්‍ය		3276.00
	එකතුව	**5100**	**391,951**

ජාතික සමීක්ෂණ-2,
රක්තහීනතාවයෙන් තොර ගර්භනී කාන්තාවන් සඳහා බහු ක්ෂුද්‍ර පෝෂක අතිරේක **(MMS)** පිළිබඳ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පර්යේෂණ

හැඳින්වීම

2024 අප්‍රේල් සිට දිවයිනේ සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල රක්තහීනතාවයෙන් තොර ගර්භනී මව්වරුන්ට **MMS** ලබා දෙනු ලැබේ.

දිවයින පුරා **MMS** ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු දැන් මාස **14** කට ආසන්න කාලයක් ගත වී ඇත. එබැවින්, මෙම මැදිහත්වීම සුමටව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ගර්භනී මව්වරුන් අතර **MMS** ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආධාරක සාධක සහ බාධක තේරුම් ගැනීම අවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා, **MMS** ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සෞඛ්‍ය අංශය සහ සේවාදායකයා ආශ්‍රිත සාධක සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ගර්භනී කාන්තාවන් අතර පෝෂණ ප්‍රමාණවත්භාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා එහි දායකත්වය විස්තර කිරීමේ අරමුණින්, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය සහ යුනිසෙෆ් සංවිධානය රක්තහීනතාවයෙන් තොර ගර්භනී කාන්තාවන් සඳහා බහු ක්ෂුද්‍ර පෝෂක අතිරේක **(MMS)** පිළිබඳ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පර්යේෂණයක් සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

මෙම සමීක්ෂණය **2025** මැයි මාසයේදී පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය විසින් ආරම්භ කරන ලද අතර සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ එකඟතාවය ලබා ගන්නා ලදී. **MMS** සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ආයතනය පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය වන අතර සම-ප්‍රධාන පර්යේෂකයින් ලෙස ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය පීඨයේ මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ සහ මහාචාර්ය මහීකා සෙනෙවිවික්‍රම කටයුතු කරනු ඇත. මෙම සමීක්ෂණයේ කේන්ද්‍රස්ථානය පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ පර්යේෂණ ඒකකයයි. මෙම පර්යේෂණය මාතෘ සත්කාර වැඩසටහන සමඟ සෘජුවම සම්බන්ධ වේ. මෙම ජාතික සමීක්ෂණය පැවැත්වීම සඳහා යුනිසෙෆ් සංවිධානය සෘජු අනුග්‍රහය ලබා දෙයි.

EmONC සමීක්ෂණයේ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

1. මැයි සහ ජුනි මාසවලදී තාක්ෂණික වැඩ කණ්ඩායම් රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී.
2. ERC ඉදිරිපත් කිරීම සහ දත්ත රැස් කිරීම සඳහා සමීක්ෂණය සඳහා සමාගමක් කුලියට ගන්නා ලදී.
3. සමීක්ෂණ ක්‍රමවේදය පාඟේ සංවර්ධනය කර ඇත
4. සමීක්ෂණය පැවැත්වීම සඳහා ආචාර ධර්ම අවසරය ඉදිරිපත් කරන ලදී.

මාතෘ හා ළමා මහජන සෞඛ්‍ය පහසුකම් සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම /මහජන සෞඛ්‍ය විගණන සඳහා වැඩසටහන්

හැඳින්වීම

මාතෘ හා ළමා මහජන සෞඛ්‍ය පහසුකම්/වැඩසටහන් ඇගයීමට අවශ්‍ය මාතෘ හා ළමා මහජන සෞඛ්‍ය පහසුකම්/වැඩසටහන් සඳහා මෙතෙක් විගණන මාර්ගෝපදේශ නොමැත.

ප්‍රසව සත්කාර භාවිතය, ප්‍රතිශක්තිකරණ, පෝෂණය, මුල් ළමාවිය සංවර්ධන පරීක්ෂාව සහ පශ්චාත් ප්‍රසව සත්කාර වැනි ප්‍රධාන දර්ශක කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, මහජන සෞඛ්‍ය සැකසුම් තුළ ගර්භනී කාන්තාවන්ට සහ දරුවන්ට ලබා දෙන සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය ඇගයීමට, වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර හඳුනා ගැනීමට සහ මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ඉලක්කගත මැදිහත්වීම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය පහසුකම්/වැඩසටහන් සංවර්ධනය කිරීම.

එබැවින්, මාතෘ හා ළමා මහජන සෞඛ්‍ය පහසුකම්/මහජන සෞඛ්‍ය විගණන සඳහා වැඩසටහන් සඳහා පුළුල් විගණන මාර්ගෝපදේශයක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා, අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ උපදේශන රැස්වීම් මාලාවක් පැවැත්වීම අවශ්‍ය වේ. අරමුදල් මූලාශ්‍රය ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හඳුනාගෙන ඇත.

විගණන මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීමේ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

1 අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ අභ්‍යන්තර උපදේශන රැස්වීම් තුනක් පවත්වන ලදී.
2. මාතෘ සත්කාර වැඩසටහනට අදාළව පිරික්සුම් ලැයිස්තු දෙකක් කෙටුම්පත් කරන ලදී
   - ගෘහස්ථ පූර්ව ප්‍රසව රැකවරණය පිළිබඳ PHMM සඳහා පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක්
   - ගෘහස්ථ පශ්චාත් ප්‍රසව රැකවරණය පිළිබඳ PHMM සඳහා පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක්
3. ජාතික වැඩසටහන් හතරක් සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශ කෙටුම්පත් කරන ලදී
   - මාතෘ රෝගාබාධ සහ මරණ නිරීක්ෂණ වැඩසටහන
     i. ආයතනික මාතෘ මරණ සමාලෝචනය සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශය
     ii. ක්ෂේත්‍ර සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශය මාතෘ මරණ විමර්ශනය
   - සුවපත් කාන්තා වැඩසටහන
     i. ධනාත්මක පසු විපරම් ඇතුළුව සුවපත් කාන්තා සායන සහ රසායනාගාර කාර්ය සාධනය සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශය.
   - මාතෘ සත්කාර වැඩසටහන
     i. ගෘහස්ථ පූර්ව ප්‍රසව සත්කාර පිළිබඳ PHMM සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශය

ii. ගෘහස්ථ පශ්චාත් ප්‍රසව සත්කාර පිළිබඳ PHMM සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශය
iii. පූර්ව ප්‍රසව පන්ති පිළිබඳ විගණන මාර්ගෝපදේශය
iv. ඇන්ටෙනල් සායන චාරිකා පිළිබඳ විගණන මාර්ගෝපදේශය
v. පශ්චාත් ප්‍රසව සායන චාරිකා පිළිබඳ විගණන මාර්ගෝපදේශය
vi. H 512 හි සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳ විගණන මාර්ගෝපදේශය

- අභ්‍යන්තර ප්‍රසව සහ අලුත උපන් බිළිඳු සත්කාර වැඩසටහන
  i. පශ්චාත් ප්‍රසව සායන චාරිකා පිළිබඳ විගණන මාර්ගෝපදේශය
  iii. ගෘහස්ථ පශ්චාත් ප්‍රසව සත්කාර පිළිබඳ PHMM සඳහා විගණන මාර්ගෝපදේශය

පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ අභ්‍යන්තර උපදේශන රැස්වීම්

විගණන මාර්ගෝපදේශය අභ්‍යන්තර රැස්වීම් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රගතිය/වියදම්

	ක්‍රියාකාරකම්	**GOSL (Rs)**
1	උපදේශන රැස්වීම්	**63253.35**

වෙනත්

FHB හි අනෙකුත් ඒකක විසින් සිදු කරන ලද පර්යේෂණවල පර්යේෂණ කමිටු සාමාජික.

- FHB සැලසුම් ඒකකය මගින් RMNCAYH සහ N වැඩසටහන් සඳහා ගුණාත්මක මාර්ග සිතියමක් සංවර්ධනය කිරීම.
- FHB නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ සෞඛ්‍ය ඒකකය විසින් පවත්වන ලද තරුණ හා නව යොවුන් වියේ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය-2025.

4.2.3 සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය (HPB) යනු ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා වූ විශිෂ්ටත්වයේ ජාතික මධ්‍යස්ථානයයි. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සැකසුම් ප්‍රවේශයක් ගනිමින් කාර්යාංශයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් සෞඛ්‍ය සහ සෞඛ්‍ය නොවන පාර්ශවකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් කාර්යාංශයේ පරිපාලන අංශය සමඟ තාක්ෂණික ඒකක හතක් ක්‍රියා කරයි. එපමණක් නොව, පුරවැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය සන්නිවේදන අවශ්‍යතා 24/7 ක්ෂණික ඇමතුම්-1999 ‘සුවසැරිය’, වෙබ් අඩවිය, ෆේස්බුක් පිටුව සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය හි යූ ටියුබ් නාලිකාව හරහා විසඳනු ලැබේ. මීට අමතරව, පසුගිය වසර 2 තුළ සෑම බදාදා දිනකම මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීමෙන් රටේ වත්මන් සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ දැනුවත් කිරීමේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට හැකි වී තිබේ. 2025 වර්ෂයේදී සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයට ලෝක බැංකුවෙන් වසර හතරක මූල්‍ය ආධාරයක් ලැබුණි, ජනතාවගේ සෞඛ්‍යය සහ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම සහ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාවල ප්‍රවේශය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සමාජ සහ චර්යා වෙනස්වීම් සන්නිවේදන වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට, අදාළ සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහයෝගයෙන් ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය සාක්ෂරතාව ඉහළ නැංවීමේ නිත්‍ය වැඩසටහන් දිගටම කරගෙන යයි.

දැක්ම

එකිනෙකා හා ස්වභාවධර්මය සමඟ සතුටින් හා සමගියෙන් ජීවත්වන බලගතු නිරෝගී ජාතියක්

මෙහෙයුම

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා විශිෂ්ටතා මධ්‍යස්ථානය ලෙස පුද්ගලයන්ට, ප්‍රජාවන්ට සහ පරිසරයට බලපාන සෞඛ්‍ය නිර්ණායකයන්ට ආමන්ත්‍රණය කිරීමට, ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්මේ හිමිකාරිත්වය ගැනීමට පුද්ගලයින් බලගැන්වීම

අරමුණු

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය තුළින් ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර සමස්ත සෞඛ්‍ය සහ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම

නිශ්චිත අරමුණු

- පුද්ගලයන්ගේ සහ ප්‍රජාවන්ගේ වෙනස් කළ හැකි සෞඛ්‍ය නිර්ණායක වැඩිදියුණු කිරීමට
- පුද්ගලයන්ගේ සහ ප්‍රජාවන්ගේ අවදානම් හැසිරීම් අවම කිරීම
- ආධාරක සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයන්/සැකසීම් පිහිටුවීමට
- සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයන්/සැකසීම් භාවිතය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා
- සෞඛ්‍ය සේවාවල ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා

ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

වගුව 1-සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ තාක්ෂණික ඒකක මගින් ලබා ගත් විශේෂ ජයග්‍රහණ

ඒකකය	ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ
පවුල් සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සන්නිවේදනය සහ චර්යා පර්යේෂණ ඒකකය	1. පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ උපදේශන/පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම. 2. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් MSG ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන යෙදුම සහ උපකරණ පුවරුව වැඩිදියුණු කරන ලදී. 3. තොරතුරු, අධ්‍යාපනික සහ සන්නිවේදන ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීම මගින් ප්‍රජා මට්ටමින් සෞඛ්‍යය සහ පෝෂණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මව්වරුන්ගේ සහායක කණ්ඩායම් ශක්තිමත් කිරීම. 4. MSG සාමාජිකයින් සඳහා ප්‍රතිචාරාත්මක මාපියන් පිළිබඳ පුහුණු අත්පොතක් සංවර්ධනය කිරීම 5. ප්‍රකාශිත පර්යේෂණ පත්‍රිකා: "සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයේ කෘත්‍රිම බුද්ධිය (AI) යෙදීම: ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන සෞඛ්‍ය ආයතනයක අත්දැකීමක් පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනයක්." 6. ප්‍රකාශනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකා: "Front-of-pack Labeling System in Sri Lanka: බලපාන්නේ ආහාර පාරිභෝගික හැසිරීම් වලටද?" මිලදී ගැනීමේ තීරණ මත ලේබල් කිරීමේ බලපෑම ගවේෂණය කිරීම.
ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍ය ඒකකය	1. මසකට 22.3% සාමාන්‍ය ප්‍රවේශයක් සහිත සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය හි සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාව ශක්තිමත් කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම. විවිධ සෞඛ්‍ය ගැටලු පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම ප්‍රධාන කාර්යය විය. 2024 දී පළ කරන ලද ෆේස්බුක් සටහන් විසි දෙකක් 2. ප්‍රීතිමත් ගම්මාන පරිමාණය: 430/354. ප්‍රීතිමත් ගම්මාන ක්‍රියාකාරී වේ (121%).
මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය	1. පෙර පාසල් ගුරු පුහුණු අත්පොත සඳහා මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පරිච්ඡේදය සංවර්ධනය කිරීම 2. “ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ඒකාකාර මුඛ සෞඛ්‍ය පණිවිඩ” පොත් පිංචේ තුන්වන සංස්කරණයේ සාධනය කියවීම අවසන් කිරීම සහ දෙමළ පරිවර්තනය කිරීම 3. මුඛ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන පෝස්ටර් සිංහල, ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ භාෂාවලින් නිර්මාණය කිරීම 4. පෙර පාසල් මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම

ප්‍රතිපත්ති, උපදේශනය, අවදානම් සන්නිවේදනය සහ සේවා ස්ථාන සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ඒකකය	1. WPHP කමිටුවේ මගපෙන්වීම සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය පරිශ්‍රය තුළ සෞඛ්‍ය කොනක් පිහිටුවීම සමඟ ආදර්ශ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවා ස්ථානයක් ලෙස සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය සංවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කිරීම. 2. පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක සුවසැරිය ක්ෂණික ඇමතුම් අංකයෙන් ලැබෙන මහජන ගැටලු සහ කටකතා වාර්තා සම්පාදනය කර සතිපතා බෙදා හරිනු ලැබේ. 3. අදාළ වැඩසටහන් සහ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ අවදානම් සන්නිවේදනය සහ ප්‍රජා සහභාගීත්වය සඳහා SOP/මාර්ගෝපදේශය අවසන් කිරීමට කටයුතු කරන්න. 4. UNICEF සමඟ එක්ව අවදානම් සන්නිවේදන පුහුණු පැකේජය (වීඩියෝ ඇතුළුව) සංවර්ධනය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. 5. සෞඛ්‍ය සහ අනෙකුත් අංශවල උපදේශනයේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම සඳහා උපදේශන පුහුණු මොඩියුලය සංවර්ධනය කරන ලදී 6. AAP පුහුණු පැකේජය සංවර්ධනය කරන ලදී. 7. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සමඟ සහයෝගයෙන් වේගවත් අවදානම් තක්සේරුවට සහාය වීම සඳහා (තොරතුරු පරිසර තක්සේරුව) IEA මෙවලම නියමු කරන ලදී.
සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය සහ ජීවන කුසලතා, මාධ්‍ය සහ ප්‍රචාරක ඒකකය	1. මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා MHH ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ පළාත් මට්ටමේ 9 TOT වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. පළාත් මට්ටමින් ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් 495 දෙනෙකු පුහුණු කර ඇත 2. MHH ප්‍රවර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන පණිවිඩ සමඟින් සිංහල සහ දෙමළ යන භාෂා දෙකෙන්ම ෆ්ලෑෂ් කාඩ්පත් 8400ක් සංවර්ධනය කර මුද්‍රණය කර ඇත. 3. "ශ්‍රී ලංකාවේ ඔසප් සෞඛ්‍ය සහ පාරිසරික බලපෑම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා එක්ව ක්‍රියා කිරීම" පිළිබඳ ජාතික කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩල සාමාජිකයින් සමඟ උපදේශක රැස්වීමක් පවත්වන ලදී. 4. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජනක වයසේ කාන්තාවන් අතර ඔසප් සෞඛ්‍ය සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ වත්මන් තත්ත්වය පිළිබඳ ජාතික මට්ටමේ පර්යේෂණයක් පැවැත්වීම 5. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්තව සනීපාරක්ෂාව කළමනාකරණය සඳහා සකස් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ වලංගු කිරීම සඳහා උපදේශන වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී 6. Lets Learn Life සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාවේ වයසට ගැළපෙන ලිංගික අධ්‍යාපනය සහ කළමනාකරණය සඳහා නිර්මාණය කරන ලද අන්තර්ගතය පිළිබඳ සමාලෝචනය 7. ශ්‍රී ලංකාවේ විස්තීර්ණ ලිංගික අධ්‍යාපනය සන්නිවේදනය සඳහා සකස් කර ඇති මාර්ගෝපදේශය වලංගු කිරීම සඳහා ජාතික ක්‍රියාකාරී කමිටුව සඳහා උපදේශන වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. 8. පුළුල් ලිංගික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ තොරතුරු බෙදා හැරීම සඳහා Lets Learn Life සමාජ මාධ්‍ය වේදිකාවේ අන්තර්ගත සංවර්ධනය සහ කළමනාකරණය 9. ප්‍රීතිමත් පවුල් වැඩසටහන පිළිබඳ සිංහල සහ දෙමළ යන භාෂා දෙකෙන්ම මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලද වීඩියෝ මාර්ගෝපදේශය 10. මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සහ සෞඛ්‍ය නොවන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පිළිවෙළින් SGBV වැළැක්වීම සඳහා සන්තෝෂවත් පවුලක් වෙත සන්නිවේදනය සහ අන්තර්ක්‍රියා පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පුහුණුව 5 සහ 4 සම්පූර්ණ කරන ලදී. 11. සුවනාරි මුහුණු පොතේ අන්තර්ගත සංවර්ධනය සහ කළමනාකරණය 12. බදාදා දිනවල මාධ්‍ය සාකච්ඡා 23ක් පවත්වා මාතෘකා 35ක් ආවරණය කරමින්

	මාධ්‍ය නිවේදන 8ක් නිකුත් කරන්න. 13. රූපවාහිනී වැඩසටහන් 30ක් සහ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් 12ක් සඳහා පහසුකම් සැලසීම
IEC ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය, පුහුණු හා ප්‍රදර්ශන ඒකකය සහ රෝහල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	1. ජාතික සම්පත් සංචිතය පුහුණු කිරීම සඳහා අන්තර් පුද්ගල සන්නිවේදන වැඩසටහන - පහසුකම් සැපයීමට සම්බන්ධ බාහිර හා දේශීය සම්පත් (දින හතරක නේවාසික වැඩමුළුව) 2. ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා IPC පුහුණුව සඳහා පුහුණු මොඩියුල සහ පුහුණු ද්‍රව්‍ය සහයෝගීව සංවර්ධනය කිරීම 3. ආපදා කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා උපාධිධාරීන් සඳහා සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම. 4. MD SR පුහුණුව මහජන සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ සංවිධාන ව්‍යුහය පිළිබඳ දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය හි දින 3 ක පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම. 5. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍ය උපාධිය (BDS) සඳහා මූලික සන්නිවේදන සහ දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන (වැඩසටහන් දෙකක්) 6. වෛද්‍ය සිසුන් සඳහා දිශානතිය පිළිබඳ මූලික පුහුණුව ලිපිකාර වැඩසටහන් - වෛද්‍ය විද්‍යා පීඨය, USJP වැඩසටහන 1,2 සහ3 7. ඩිජිටල් සංඥා පද්ධතියේ පාර්ශවකරුවන් සඳහා උපදේශන රැස්වීමක් පැවැත්වීම. 8. පාර්ශවකරුවන් සඳහා මාසික සමාලෝචන උපදේශන රැස්වීම් පැවැත්වීම - ඩිජිටල් සංඥා පද්ධතියේ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකාරකවරුන්. 9. මුල්ලේරියාව මූලික රෝහලේදී රෝහල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ උපදේශන වැඩසටහන් පැවැත්වීම. 10. සතුන් දෂ්ට කිරීම් වැළැක්වීම සඳහා බහු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ රැස්වීම් 11. රෝහල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සැකසුම සඳහා ඇගයුම් මෙවලමක් සංවර්ධනය කිරීම 12. බහුවිධ විශේෂඥයින් සහ ඉලක්කගත ප්‍රේක්ෂකයින් සමඟ IEC සංවර්ධනය සඳහා උපදේශන සැසි පැවැත්වීම උදා. සරම්ප එන්නත් කිරීම, ලීෂ්මේනියාසිස් සඳහා පත්‍රිකාවක් සංවර්ධනය කිරීම, 13. පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය සමඟ මාතෘ සායන අත්පොත සංවර්ධනය කිරීම
උපාය මාර්ගික තොරතුරු, සැලසුම්, අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ඒකකය සහ පෙර පාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	1. ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා කණ්ඩායම් විසින් ජාතික පෙරපාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සැකසුම් සංවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා 2025/02/26 දිනැති සාමාන්‍ය චක්‍රලේඛ අංක 01-08/2025 නිකුත් කිරීම. 2. ජාතික පෙර පාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශය (2 වන වෙළුම) සංවර්ධනය කිරීම සහ බෙදා හැරීම. 3. ජාතික සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක සාක්ෂාත් කර ගැනීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සහ බෙදා හැරීම 4. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ වෙබ් අඩවිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

	5. සමාජ හා චර්යා වෙනස්වීම් සන්නිවේදන පැකේජය දියත් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ළමා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපාරය ක්‍රියාත්මක කිරීම. 6. ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් පළාත් 4 ක පෙර පාසල් දරුවන්, පෙර පාසල් ගුරුවරුන් සහ භාරකරුවන් අතර චලනය සහ අනෙකුත් තෝරාගත් සෞඛ්‍ය හැසිරීම් පිළිබඳ SUNRISE පර්යේෂණ අධ්‍යයනයේ ශ්‍රී ලංකා සංරචකය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

වගුව 2- සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ තාක්ෂණික ඒකක මගින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති විස්තරය	**මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය (රු. මිලියන)**	**2025.09.30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය**	**2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය**
1. IEC සංවර්ධන, පුහුණු සහ ප්‍රදර්ශන ඒකකය	0.5M ශ්‍රී ලංකා රජය	100%	100%
2. ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍ය ඒකකය	ශ්‍රී ලංකා රජය- 1.062 M යුනිසෙෆ් - 1M	100%	100%
3. සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය, ජීවන කුසලතා, මාධ්‍ය සහ ප්‍රචාරක ඒකකය	16.225498 M UNFPA 0.14036M (ශ්‍රී ලංකා රජය)	50% 100%	36% 89.9%
4. ප්‍රතිපත්ති, උපදේශන සහ අවදානම් සන්නිවේදන ඒකකය-	0.024 M (ශ්‍රී ලංකා රජය) 13.288 M (UNICEF) 3.18 M (WHO)	100% 20% 0%	100% 0% 0%
5. පවුල් සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සන්නිවේදන සහ චර්යා පර්යේෂණ ඒකකය-	1.1 M (ශ්‍රී ලංකා රජය)	9%	12.5%
6. උපාය මාර්ගික තොරතුරු, සැලසුම්, අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ඒකකය	0.05M (ශ්‍රී ලංකා රජය) 1.7 M (UNFPA) මිලියන 6 (යුනිසෙෆ්)	100% 100% 20%	100% 100% 13.3%

7. මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය	0.05M (ශ්‍රී ලංකා රජය)	10%	

පසුගිය අවුරුදු 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

වගුව 3- පසුගිය වසර 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකය	ප්‍රගතිය					
	2019	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
1. අවම වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන මව් සහායක කණ්ඩායමක් (MSG) එකක් හෝ ඇති දිස්ත්‍රික්කයක PHM ප්‍රදේශවල ප්‍රතිශතය*	69.02%	66.89%	62.04%	59.26%	80.2%	72.4%
2. යෙදුම/මාර්ගගතව HPB සමඟ ලියාපදිංචි වී ඇති MSG ප්‍රතිශතය	-	<1%	<1%	5.8%	17.8%	20.9%
3. පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් ගණන	23	69	71	91	52	68
4. MOH ප්‍රදේශයකට ස්ථාපිත Happy Village එකක් සහිත MOH ප්‍රදේශවල ප්‍රතිශතය	-	70.5 (ප්‍රීතිමත් ගම්මාන)	81 (ප්‍රීතිමත් ගම්මාන 287)	86.7 (307/354)	84.75% (300/354)	430/354. 1 (121%).
5. HPB ෆේස්බුක් පිටුවේ සාමාන්‍ය ප්‍රවේශය	-	මිලියන 3.6 කි	මිලියන 4.84 කි	මිලියන 2,199,340 (30.76%)	1,687,256 ක්‍රියාකාරී මාසික ප්‍රවේශය (25.8%)	2.1 M මාසික ළඟාවීම (එම මාසයේ ශ්‍රී ලංකාවේ Facebook භාවිතා කරන්නන්ගෙන් 22.33%කි.)

2025/2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය හි තාක්ෂණික ඒකකය	විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්/ සැලසුම් කර ඇත
1. සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය, ජීවන කුසලතා ප්‍රවර්ධනය සහ මාධ්‍ය ඒකකය	1. ජන මාධ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍ය හරහා පුළුල් ලිංගික අධ්‍යාපනය 2. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජනක වයස්ගත කාන්තාවන් අතර ඔසප් සෞඛ්‍යය සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සහ පර්යේෂණ සොයාගැනීම් දියත් කිරීම. 3. වසර 10 සිට 12 දක්වා පාසල් ළමුන් සඳහා පුළුල් ලිංගික අධ්‍යාපනය සඳහා වැඩසටහනක් ආරම්භ කිරීම. 4. ව්‍යාප්තිය පුහුණු මධ්‍යස්ථානවල SGBV වැළැක්වීම සඳහා සන්නිවේදනය කිරීමට සහ අන්තර් ක්‍රියා කිරීමට ප්‍රීතිමත් පවුලක් පිළිබඳ TOT පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම. 5. සෑම බදාදා දිනකම සතිපතා මාධ්‍ය සාකච්ඡා පවත්වන්න. 6. අපගේ මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ ආවරණය කරන මාධ්‍ය ව්‍යාප්තිකයන්ට ප්‍රවේශ වීම සඳහා දෙසැම්බර් මාසයේදී සම්මාන උළෙල. 7. කොළඹ, ගාල්ල සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කවල කාන්තා හා ළමා කටයුතු නිලධාරිනියන් හරහා කාන්තා ප්‍රජාව තුළ ඔසප් සෞඛ්‍යය සහ සනීපාරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා TOT වැඩසටහන් 4ක් පැවැත්වීම.
2. ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍ය ඒකකය	1. HP හි මාර්ගගත HP පුහුණු පාඨමාලාව 2. සතුටු ගම්මානය ඉහළට
3. තොරතුරු, අධ්‍යාපනික සහ සන්නිවේදන ද්‍රව්‍ය සංවර්ධන, පුහුණු සහ ප්‍රදර්ශන ඒකකය	1. රෝහල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ රෝහල් සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු මොඩියුලය සංවර්ධනය කිරීම 2. සෑම වසරකම රෝහල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සමාලෝචන පැවැත්වීම 3. මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ අන්තර් පුද්ගල සන්නිවේදන වැඩසටහන් - යුනිසෙෆ් අරමුදල් මත සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම 4. බහුවිධ විශේෂඥයින් සහ ඉලක්කගත ප්‍රේක්ෂකයින් සමඟ තොරතුරු, අධ්‍යාපනික සහ සන්නිවේදන ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය සඳහා උපදේශන සැසි පැවැත්වීම
4. ප්‍රතිපත්ති, උපදේශන සහ අවදානම් සන්නිවේදන ඒකකය-	1. අවදානම් සන්නිවේදන පුහුණු පැකේජයක් සංවර්ධනය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම 2. අවදානම් සන්නිවේදන පුහුණු පැකේජය පිළිබඳ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් සඳහා ජාතික මට්ටමේ පුහුණුවීම් සහ නැවුම් කිරීමේ පුහුණුවක් පැවැත්වීම. 3. අවදානම් සන්නිවේදන රැස්වීම් පිළිබඳ TAC රැස්වීම් පැවැත්වීම 4. "මහජන සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා සඳහා ජාතික අවදානම් සන්නිවේදන උපායමාර්ගික සැලැස්ම, ශ්‍රී ලංකාව 2023-2025" සමාලෝචනය කිරීම සහ ඇගයීම 5. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය හි සේවා ස්ථාන සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ පසුබිමක් ලෙස කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයට අදාළ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

	6. පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන රැස්වීම් සහ සේවා ස්ථාන සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ සමාලෝචනය 7. 2026-2027 සඳහා "මහජන සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා සඳහා ජාතික අවදානම් සන්නිවේදන උපායමාර්ගික සැලැස්ම, ශ්‍රී ලංකාව" යාවත්කාලීන කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම 8. සමාජ සවන්දීමේ මෙවලමක් සංවර්ධනය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම 9. අවදානම් හැසිරීම් සමීක්ෂණ පැවැත්වීම (බාහිර සේවා සමඟ) 10. බලපෑමට ලක් වූ/අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සිතියම්ගත කිරීම 11. සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සමාජ නිර්ණායක ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා උපදේශන පැකේජ සංවර්ධනය කිරීම 12. වයස් ඇතුළත් ප්‍රතිපත්ති, පරිසරයන් සහ ප්‍රජාවන් සංවර්ධනය කිරීම සහ ජීවන චක්‍රය පුරාවට නිරෝගී වයසට යාම ප්‍රවර්ධනය කිරීම
5. පවුල් සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සන්නිවේදන සහ චර්යා පර්යේෂණ ඒකකය	1. මෙම මූලපිරීම ජාතික මට්ටම දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීමේ අරමුණින් ඉලක්කගත ඉගැන්වීම් සහ පුහුණු ක්‍රියාකාරකම් තුළින් බස්නාහිර පළාතේ ස්ථාපිත ආදර්ශ මව්වරුන්ගේ උපකාරක කණ්ඩායම් තුන වැඩිදියුණු කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම. 2. MSG මාර්ගෝපදේශ පොත සංශෝධනය කිරීම
6. උපාය මාර්ගික තොරතුරු, අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ඒකකය	1. ළමා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනේ SBCC පැකේජය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන්ගේ සංචිතයක් සංවර්ධනය කිරීම. 2. පෙර පාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන සහ සමාලෝචන ශක්තිමත් කිරීම. 3. පෙර පාසල් ගුරුවරුන් සඳහා කැස්කැඩ් පුහුණුව සමඟ SBCC වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම
7. සැලසුම් ඒකකය	1. NCD අවදානම් සාධක සඳහා SBCC ව්‍යාපාරය
8. මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ඒකකය	1. ADC/ CDC සහ PMCU වෙත අනුයුක්ත දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පුහුණුව පැවැත්වීම 2. සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාල සඳහා මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පුහුණුව 3. "ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ඒකාකාර මුඛ සෞඛ්‍ය පණිවිඩ" පොත් පිංවේ තුන්වන සංස්කරණය මුද්‍රණය කිරීම 4. මුඛ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන පෝස්ටර් 5ක් සිංහල, ඉංග්‍රීසි සහ දෙමළ භාෂාවලින් මුද්‍රණය කිරීම 5. RDS සඳහා පෙරපාසල් මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය TOT ඉන් අනතුරුව දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පෙරපාසල් ගුරුවරුන් පුහුණු කෙරේ

4.2.4 ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහන

හැඳින්වීම

මානසික සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂක කාර්යාලය යනු ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහනේ වගකීම දරන සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ජාතික මට්ටමේ කේන්ද්‍රස්ථානයයි. ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය,උපාය මාර්ගික සැලසුම්කරණය,වැඩිදියුණු කළ යටිතල පහසුකම් ,මානව සම්පත් හා මානසික සෞඛ්‍ය සේවා ශක්තිමත් කිරීම සහ ජාතික මානසික සෞඛය වැඩසටහන අධීක්ෂණය හා ඇගයීම සඳහා මෙම ඒකකය වගකිව යුතුය.

දැක්ම

මානසික ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්ට විස්තීර්ණ, ඒකාබද්ධ,ඵලදායි සහ සංස්කෘතිකමය වශයෙන් සුදුසු මානසික සෞඛ්‍ය සහ මනෝ සමාජීය සත්කාර, අපකීර්තියෙන් හා වෙනස් කොට සැලකීමෙන් තොර වීම.

මෙහෙවර

රෝග නිවාරණය, ප්‍රතිකාර සහ පුනරුත්ථාපනය, මනෝ සමාජීය සත්කාර සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවශ්‍ය පරිසරයක් ඇති කිරීම.

අරමුණු

- මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි දායකත්වය, නීති සම්පාදන, භාරකාරත්වය, පර්යේෂණ සහ කළමනාකරණ කාර්යයන් ශක්තිමත් කිරීම.
- මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ මානසික රෝගාබාධවල බලපෑම අඩු කිරීම සඳහා පුළුල් මානසික සෞඛ්‍ය සේවා සහ සහාය ලබා දීම බල ගැන්වීම.
- මානසික සෞඛ්‍ය සේවා සඳහා අවශ්‍ය මානව සම්පත්, යටිතල පහසුකම් සහ මූල්‍යකරණ සැපයීම් ශක්තිමත් කිරීම.
- මානසික රෝගාබාධ හා බැඳුණු අපවාද සහ වෙනස් ලෙස සැලකීම අවම කිරීම සහ මානසික යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රජාව බල ගැන්වීම.

2025 ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

- පාසල් ළමුන් අතර මානසික යහපැවැත්ම පිළිබඳ සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපන අංශය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- සියදිවි නසාගැනීම් පිළිබඳ වගකිවයුතු වාර්තාකරණය සහ මාධ්‍ය ආචාර ධර්ම පිළිබඳ මාධ්‍යවේදීන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ දෙකක් පවත්වන ලදී.
- මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ප්‍රචාරක කටයුතු දිස්ත්‍රික්ක 15 ක පවත්වන ලදී.
- ප්‍රජා සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීම පිළිබඳව දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.
- මනෝවිද්‍යාත්මක මරණ පරීක්ෂණ මෙවලම පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් PHC කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.
- සියදිවි නසාගැනීම් වැළැක්වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළිබඳව දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.
- ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය උපකාරක සේවාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් හතරක් (නව සහ නැවුම් කිරීම) - 1926

- ප්‍රජා මානසික සෞඛ්‍ය ජාල වෙත මානසික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනගත කිරීම අත්හිටුවීම පිළිබඳ නියමු පරීක්ෂණය.
- දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් මානසික සෞඛ්‍ය සමාලෝචන සහ අධීක්ෂණ පැවැත්වීම.

දැනට පවතින සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තරය.

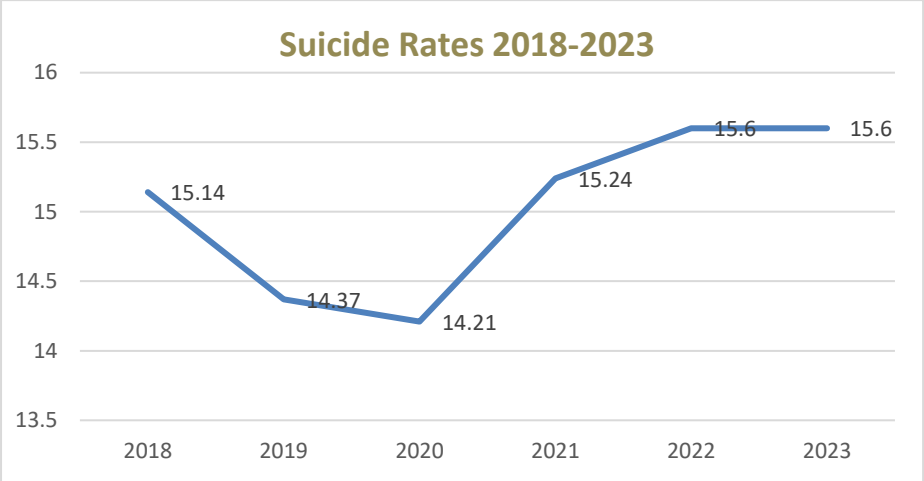
	මුලු ඇස්ත මේන්තු පිරිවැය	2025.09.30වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	**2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය**	
.1මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය				
			මුදල (මිලියන)	ප්‍රතිශතය
1.1අනුස්මරණ දින සැමරීම ලෝක මානසික සෞඛ්‍ය දිනය සහ සිය දිවි නසා ගැනීම් වැළැක්වීමේ දිනය.	1.0	-	-	-
1.2 ලෝක මානසික සෞඛ්‍ය දිනය සැමරීම, සියදිවි නසාගැනීම් වැළැක්වීමේ දිනය සහ මානසික යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන් - දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්.	10.17	දිස්ත්‍රික්කවලින් ලැබුණු යෝජනා සමාලෝචනය කරමින් පවතී.	9.21	90.6%
1.3 රැස්වීම් පැවැත්වීම මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ජාතික කමිටු රැස්වීම (NCMH) - කාර්තුමය වශයෙන් පැවැත්වීම මානසික සෞඛ්‍ය වාර්තා ස0ශෝධනය කිරීම සඳහා උපදේශන රැස්වීමක්.	0.1	2025 අප්‍රේල් 8 වන දින පවත්වන ලදී. 2025 ජුනි 6 වන දින පවත්වන ලදී.	0.0261	26.1%
1.4 මාර්ගෝපදේශ මුද්‍රණය කිරීම/මාර්ගෝපදේශ සහ අත්පොත් සංශෝධනය කිරීම.	0.3	මිත්‍රශීලී පාසල් අත්පොතෙහි සෝදුපත් කියවීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.	-	
1.5 පාසල් ළමුන් සහ තරුණයින් අතර මත්ද්‍රව්‍ය අනිසි භාවිතය ඇතුළු මානසික යහපැවැත්ම පිළිබඳ දැනුවත්භාවය/පුහුණුව	2.17	කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පුහුණුව පවත්වන ලදී. ගම්පහ සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්කවල ප්‍රගති සමාලෝචනයක් පවත්වන ලදී.	1.406	64.79%

		රත්නපුර සහ බලංගොඩ කලාපවල කලාප මට්ටමේ පුහුණුව පවත්වන ලදී.		
.2 සියදිවි නසාගැනීම් වැළැක්වීම.				
2.1සියදිවි නසාගැනීම් වැළැක්වීමේ විශේෂඥ කමිටු රැස්වීම	0.05	විශේෂඥ කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී.	0.012	24%
2.2සියදිවි නසාගැනීම් වැළැක්වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළිබඳව දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.	1.50	දිස්ත්‍රික්ක 7ක (මාතර, ගාල්ල, වවුනියාව, මුලතිව්, ත්‍රිකුණාමලය, යාපනය සහ හම්බන්තොට) මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක විය.	1.05	70%
2.3 මනෝවිද්‍යාත්මක මරණ පරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.	0.046	කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පවත්වන ලද එක් පුහුණුවක්.		
2.4මනෝවිද්‍යාත්මක මරණ පරීක්ෂණ මෙවලම පුහුණු කිරීම.	1.37	ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් දිස්ත්‍රික්ක 7ක් (අම්පාර, ගාල්ල, වවුනියාව, මුලතිව්, ත්‍රිකුණාමලය, යාපනය, කල්මුණේ) සඳහා අයවැය අනුමත කරන ලදී.	0.98	71.5%
2.5සියදිවි නසාගැනීම් පිළිබඳ වගකීමෙන් යුතුව වාර්තා කිරීම පිළිබඳව මාධ්‍යවේදීන් පුහුණු කිරීම.	0.95	වැඩසටහන් 2 ක් පවත්වන ලදී.	-	
3.දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම				
3.1 මනෝචිකිත්සක සමාජ සේවකයින්/CPN සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්.	0.9		0.882	98.1%

3.2පශ්චාත් සීමාවාසික MO/MH සඳහා දැනුවත් කිරීමේ පුහුණුව - දිශානති වැඩසටහන සහ මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන මොඩියුලය.	0.25	පශ්චාත් සීමාවාසික කණ්ඩායම තවමත් නිකුත් කර නොමැත.	-	
3.3 MH සමාලෝචන (පළාත්/දිස්ත්‍රික්) සහ ක්ෂේත්‍ර චාරිකා සඳහා සහභාගී වීම සහ පැවැත්වීම.	0.06	දිස්ත්‍රික්ක 15 ක සමාලෝචන පවත්වන ලදී (WHO අරමුදල් භාවිතා කරමින් MH ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ WHO උපදේශනය සමඟ).	-	
.41926 වැඩසටහන				
4.1 .1926 උපකාරක දුරකථන අංකයේ උපාය මාර්ග පිළිබඳව සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.	6.1	2025 මාර්තු 19 වන දින පවත්වන ලදී. 2025 මැයි 21 වන දින දක්වා පවත්වන ලදී.		
5.0ප්‍රජා සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන මාර්ගෝපදේශය පිළිබඳ පුහුණුව.	1.52	දිස්ත්‍රික්ක 7ක් (මාතර, මන්නාරම, ගම්පහ, වව්නියාව, පුත්තලම, කුරුණෑගල සහ ත්‍රීකුණාමලය) සඳහා අයවැය WHO විසින් අනුමත කරන ලදී.	1.14	75%

පසුගිය අවුරුදු පහක කාර්ය සාධන ප්‍රවනතාවය

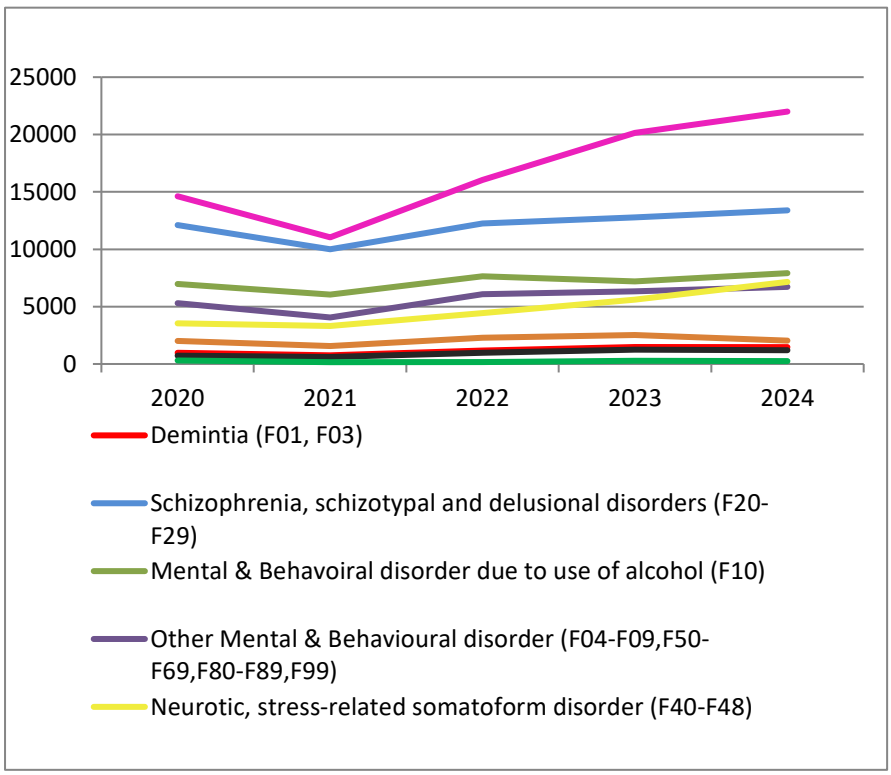
ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකය	**2024 සඳහා ඉලක්කය**	**ප්‍රගතිය**				
		2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
ජනගහනය 100,000 සඳහා සියදිවි නසා ගැනීමේ අනුපාතය	2030 වන විට 1/3ක් අඩු කිරීම (WHO,2013)	14.2	15.2	15.6	15.6	15
මානසික රෝග සඳහා සායන වල මුල් වරට ලියාපදිංචිවන්නන්ගේ අනුපාතය (ජනගහනය 100,000 සඳහා)	465.7	443	332.6	400.4	461.1	463.2

(මූලාශ්‍ර - පොලිස් දත්ත)

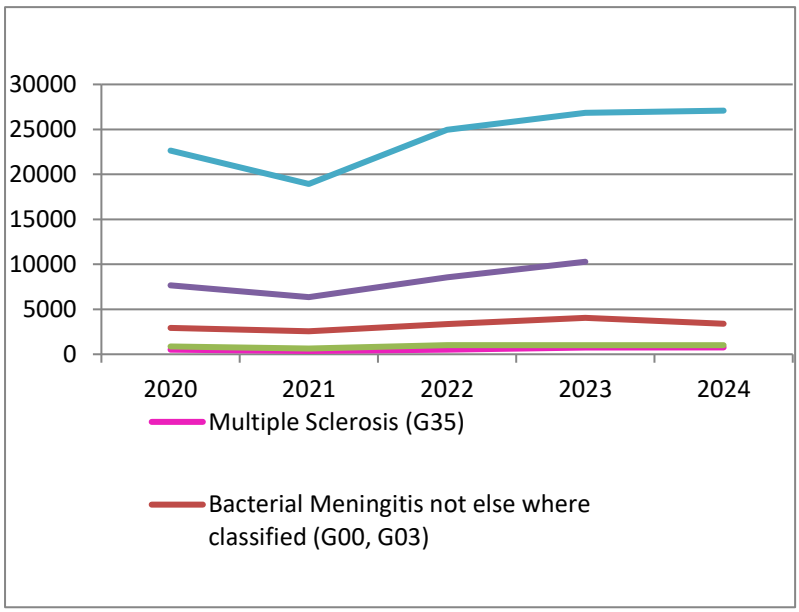
(මූලාශ්‍ර - වෛද්‍ය සංඛ්‍යාලේඛන අංශය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය)

රූපය 2 - ශ්‍රී ලංකාවේ 2020 – 2024 කාලය තුළ රෝහල් ගත වීම් මත පදනම්ව මානසික ආබාධ ඇති වීමේ ප්‍රවණතාව

(මූලාශ්‍ර - වෛද්‍ය සංඛ්‍යාලේඛන අංශය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය)

රූපය 3 - ශ්‍රී ලංකාවේ 2020 – 2024 කාලය තුළ තෝරා ගත් ස්නායු ආබාධ වල ප්‍රවණතාවය

2025 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු.

- පාසල් ළමුන්ගේ මානසික සෞඛ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම උදෙසා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම.
- දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ මානසික සෞඛ්‍ය සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- පශ්චාත් සීමාවාසික මානසික සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම.
- 1926 මානසික සෞඛ්‍ය සත්කාරක සේවය සපයන්නන් පුහුණු කිරීම.
- මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ උපදේශනය සඳහා වන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

4.2.5 බෝ නොවන රෝග ඒකකය

හැඳින්වීම

බෝ නොවන රෝග පාලනය නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් බෝ නොවන රෝග යටතට පැමිණේ. එයට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුනක් ඇත. බෝ නොවන රෝග අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, ජාතික පිළිකා පාලන හා වැළැක්වීමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, මානසික සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය.

දැක්ම

බෝ නොවන රෝග, මරණ, ආබාධිත තත්ත්වයන්ගෙන් බරක් නැති රටක්

මෙහෙයුම

තවදුරටත් රටේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනයට බාධාවක් නොවන පරිදි නිදන්ගත හා උග්‍ර බෝ නොවන රෝග (බෝ නොවන රෝග) හේතුවෙන් රෝගාබාධ, මරණ සහ ආබාධිතභාවය වළක්වා ගත හැකි සහ වළක්වා ගත හැකි බර අඩු කිරීමට දායක වීම සහ ජනගහනය සෞඛ්‍ය, යහපැවැත්ම සහ ඵලදායිතාව සහ බෝ නොවන රෝග පිළිබඳ ඉහළම ප්‍රමිතීන්ට ළඟා වීම සහතික කිරීම.

බෝ නොවන රෝග අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්ය සාධනය.

පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාව තුළ බෝ නොවන රෝග (බෝ නොවන රෝග) පෙර නොවූ විරූ වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇති අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සැලකිය යුතු රෝගාබාධ, මරණ සහ ආබාධිත තත්ත්වයන් ඇති වී තිබේ. 2016 වසරේ සිදු වූ සියලුම මරණ වලින් 80% කට වඩා බෝ නොවන රෝග නිසා සිදු වූ අතර, මරණ සඳහා ප්‍රධානතම හේතුව වන්නේ හෘද වාහිනී රෝග (CVDs) 34% ක් වන අතර, පිළිකා (14%), දියවැඩියාව (9%) සහ නිදන්ගත ශ්වසන රෝග (8%). 1980 ගණන්වල සිට ශ්‍රී ලංකාවේ මරණ සඳහා ප්‍රධානතම හේතුව ලෙස රුධිර සංසරණ පද්ධතියේ රෝග පවතින අතර දියවැඩියා රෝගය හේතුවෙන් සිදුවන මරණවල ක්‍රමානුකූල වැඩිවීමක් දක්නට ලැබේ. ඇස්තමේන්තු කර ඇති පරිදි රට තුළ බෝ නොවන රෝග වලින් සෑම වසරකම පුද්ගලයින් 120 000 අකාලයේ මිය යයි. වයස අවුරුදු 30 ත් 70 ත් අතර බෝ නොවන රෝග හේතුවෙන් මරණයට පත්වීමේ සම්භාවිතාව 17% ක් වන අතර, කාන්තාවන්ගේ 13% ට සාපේක්ෂව පිරිමින් තුළ සම්භාවිතාව 22% කි.

රෝගාබාධ සම්බන්ධයෙන් ගත් කල, හෘදයාබාධ හා දියවැඩියා රෝගය හේතුවෙන් රෝහල් ගතවීම් පසුගිය දශක දෙක තුළ ස්ථාවර වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරයි. දියවැඩියා රෝගයහි ව්‍යාප්තිය වසර ගණනාවක් පුරා වැඩිවන ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරන අතර, පූර්ව දියවැඩියාව ද එවැනිම ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරයි, බහුතරයක් අනාවරණය කර නොමැත (2). STEPS සමීක්ෂණයට අනුව, වැඩිහිටියන් හතරෙන් එකක් පමණ අධි රුධිර පීඩනයෙන් පෙළෙන අතර වැඩිහිටි ජනගහනයෙන් 14% දියවැඩියා රෝගීන් වේ.

2007 - 2016 සඳහා වන සෞඛ්‍ය ප්‍රධාන සැලැස්ම මගින් බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම ප්‍රමුඛ මැදිහත්වීමක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ

විශේෂිත බෝ නොවන රෝග ඒකකයක් පිහිටුවීමට හැකි වූ අතර, බිම් මට්ටම දක්වා බෝ නොවන රෝග කළමනාකරණය සහ වැළැක්වීම සඳහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම් ලබා දෙන ලදී.

බෝ නොවන රෝග හා සම්බන්ධ සියලුම වැඩ අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම බහුආංශික වන අතර බෝ නොවන රෝග ප්‍රතිපත්තිය (නවතම 2022) සහ බහුආංශික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් (නවතම 2023 - 2028) මගින් ආවරණය කෙරේ.

2030 වන විට පහත සඳහන් ඉලක්ක සපුරා ගැනීම ශ්‍රී ලංකාව අපේක්ෂා කරයි

(*2015 දත්ත මූලික අගයන් ලෙස භාවිතා කිරීම)

- හෘද වාහිනී රෝග, පිළිකා, දියවැඩියා හෝ නිදන්ගත ශ්වසන රෝග වලින් නොමේරූ මරණ අනුපාතය 33% සාපේක්ෂ අඩු කිරීම
- ප්‍රමාණවත් ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් වල පැතිරීම 15% සාපේක්ෂ අඩු කිරීම
- මත්පැන් භාවිතය 20% සාපේක්ෂ අඩු කිරීම
- ලුණු/සෝඩියම් සාමාන්‍ය ජනගහන පරිභෝජනයෙහි 15% සාපේක්ෂ අඩු වීම
- වයස අවුරුදු 15ට වැඩි පුද්ගලයින්ගේ වර්තමාන දුම්කොළ භාවිතයේ ව්‍යාප්තිය 30% කින් සාපේක්ෂ අඩුවීම
- රුධිර පීඩනය වැඩිවීමේ ව්‍යාප්තිය 25% සාපේක්ෂ අඩු කිරීම
- තරබාරුකම සහ දියවැඩියාව වැඩිවීම නැවත්වීම
- ආහාර පිසීමේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය ලෙස ඝන ඉන්ධන (දැව, බෝග අවශේෂ, වියලන ලද ගොම, ගල් අඟුරු සහ අඟුරු) භාවිතා කරන කුටුම්භ අනුපාතයෙහි 50% සාපේක්ෂ අඩු වීම
- හෘදයාබාධ සහ ආඝාත වැළැක්වීම සඳහා 50% සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයින් ඖෂධ ප්‍රතිකාර සහ උපදේශනය (ග්ලයිසමික්‍ය පාලනය ඇතුළුව) ලබා ගනී.
- රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික යන දෙඅංශයේම ප්‍රධාන බෝ නොවන රෝග සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන සාමාන්‍ය ද්‍රව්‍ය ඇතුළු අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ, දැරිය හැකි මිලකට මූලික තාක්ෂණයන් 80%ක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව ලබා ගැනීම.

1. උපදේශනය, හවුල්කාරිත්වය සහ නායකත්වය

බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා වූ **ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව NCD Steering Committee** 2024 නොවැම්බර් 08 සහ 2025 මාර්තු 20 යන දිනවල පැවැත්විණි.

බෝ නොවන රෝග සඳහා වන **ජාතික උපදේශක මණ්ඩලය National Advisory Board for NCD** 2024 දෙසැම්බර් 06 වන දින පැවැත්විණි.

සෞඛ්‍ය දින සැමරීම

ලෝක අධි රුධිර පීඩන දිනය (මැයි 17) 2025 මැයි 16 වන දින ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානය සමඟ එක්ව සමරනු ලැබීය. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන දේශන දෙකක් සහ විවෘත සාකච්ඡාවක් පැවැත්විණි. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහලේ කායික වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ විශේෂඥ වෛද්‍ය කේ.වී.සී. ජානක මහතා අධි රුධිර පීඩනය සහ එහි සෞඛ්‍ය බලපෑම් පිළිබඳ දේශනයක් සිදු කළ අතර, ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහලේ අන්තරාසර්ග විද්‍යාඥ මහාචාර්ය ප්‍රසාද් කටුලන්ද මහතා නිදන්ගත රෝගවලට සහසම්බන්ධ රෝගයක් ලෙස අධි රුධිර පීඩනයේ බලපෑම පිළිබඳ දේශනයක් කළේය. ඊට අමතරව, ADIC හි හිටපු විධායක අධ්‍යක්ෂ පුබුදු සුමනසේකර මහතා දුම්කොළ භාවිතය හා සම්බන්ධ සෞඛ්‍ය අවදානම් පිළිබඳව කතා කළේය. විශ්ව විද්‍යාල කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සෞඛ්‍ය පරීක්ෂණ වැඩසටහනක් ද

පවත්වන ලද අතර, රුධිර ග්ලූකෝස් සහ කොලෙස්ටරෝල් මට්ටම් මෙන්ම හෘද වාහිනී අවදානම් තක්සේරුව ද සිදු කරන ලදී.

2025 අප්‍රේල් මාසය තුළ Move More මාසය සැමරූ අතර, එහිදී ශ්‍රී ලංකා ක්‍රීඩා වෛද්‍ය සංගමය සමඟ සහයෝගයෙන් උපදේශන වැඩසටහන් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. විද්‍යුත් මාධ්‍ය හරහා වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. රූපවාහිනී සහ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන්, මුද්‍රිත මාධ්‍ය සඳහා පුවත්පත් ලිපි ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ සමාජ මාධ්‍ය සටහන් සහ කරුණු පත්‍රිකා භාෂා 3 කින් සකස් කරන ලදී.

සහන සත්කාර සේවා

2025-2030 සහන සත්කාර පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සංවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන පවත්වන ලදී. කෙටුම්පත් ප්‍රතිපත්තිය අවසන් කර මහජන අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා පරිවර්තනය කරමින් පවතී.

2025 වන විට අධි රුධිර පීඩනය සහ/හෝ දියවැඩියාව ඇති පුද්ගලයින් මිලියනයක් ප්‍රොටෝකෝලය මත පදනම් වූ සත්කාර සඳහා යොමු කිරීමේ කැපවීම පිළිබඳව වෘත්තීය විද්‍යායතන සහ දිස්ත්‍රික් බෝ නොවන රෝග සඳහා වූ වෛද්‍යවරුන් සමඟ උපදේශන රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.

2025 වන විට අධි රුධිර පීඩනය සහ/හෝ දියවැඩියාව ඇති පුද්ගලයින් මිලියනයක් ප්‍රොටෝකෝල පාදක සත්කාර සඳහා යොමු කිරීමේ ජාතික කැපවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ උපදේශන රැස්වීමක් 2025 අප්‍රේල් 28 වන දින කොළඹ 07 විජේරාම පාරේ හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිජන පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනයේ දී පැවැත්විණි. ශ්‍රී ලංකා කායික වෛද්‍ය විද්‍යාලයේ හිටපු සභාපති වෛද්‍ය සුරංග මනිල්ගම විසින් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදහස් කරන ලද අධි රුධිර පීඩනය සහ දියවැඩියාව කළමනාකරණය සඳහා වන ජාතික ප්‍රොටෝකෝල දෙක ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙයින් පසුව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රායෝගික සලකා බැලීම් ඇතුළුව ප්‍රොටෝකෝල පිළිබඳ විවෘත සාකච්ඡාවක් පැවැත්විණි. මෙම රැස්වීමට අරමුදල් සපයන ලද්දේ WHO විසිනි.

2. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ අවදානම් අඩු කිරීම

- **ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්**

ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ද්විවාර්ෂික තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් පවත්වන ලද අතර, එහිදී පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය මහජන ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලීම වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඔවුන්ගේ උදාසීන හැසිරීම් අඩු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී.

- **බෝ නොවන රෝග පිළිබඳ ප්‍රශ්න විචාරාත්මක තරඟයේ දිස්ත්‍රික් හා පළාත් මට්ටම**

මෙම තරඟය හරහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් හැසිරීම් වෙනස් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන්, NCD අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් NCD පිළිබඳ අන්තර් පාසල් ප්‍රශ්නාවලියක් සංවිධානය කරන ලදී.

භාෂා තුනෙන්ම පුවත්පත් ලිපි හරහා අයදුම්පත් කැඳවන ලදී. සියලුම රජයේ පාසල්වලින් 8 සහ 9 ශ්‍රේණිවල සිසුන් 5 දෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායමක් තරඟ කිරීමට ආරාධනා කරන ලදී. අධ්‍යාපන කලාප 86ක් ආවරණය වන පරිදි පළාත් 9න් දිස්ත්‍රික්ක 25ක පාසල් 626කින් අයදුම්පත් ලැබී තිබුණි. මෙය 2024 වසරේ පළමු කාර්තු තුන තුළ සිදු කරන ලදී.

Q4 කලාප මට්ටමේ ප්‍රශ්න විචාරාත්මක තරඟය අගෝස්තු 31 වන දින පැවති අතර, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා පාසල් 93ක් සුදුසුකම් ලැබීය. දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ සහ පළාත් මට්ටමේ ප්‍රශ්නාවලිය ඔක්තෝබර් 26 වන දින උදෑසන සහ දහවල් පිළිවෙලින් පවත්වන ලදී. පළාත් මට්ටමේ ප්‍රශ්නාවලිය සඳහා පාසල් 27ක් සුදුසුකම් ලැබූ අතර අවසානයේ පාසල් 9ක්, එක් පළාතකින් එක් පාසලක් අවසන් පූර්ව වටයට සුදුසුකම් ලැබුණි.

දිස්ත්‍රික් සහ පළාත් මට්ටමේ ප්‍රශ්න විචාරාත්මක තරඟ පිළිවෙලින් 2024 ඔක්තෝබර් 26 වන දින උදෑසන සහ දහවල් සෑම පළාතකම එක් ප්‍රශ්න විචාරාත්මක මධ්‍යස්ථානයකදී පැවැත්විණි.

අවසන් පූර්ව තරඟ 2025 ජනවාරි 25 වන දින කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ 123, සවිසිරිපායේ ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරියේ (CIDA ශ්‍රවණාගාරයේදී පැවැත්විණි. අවසන් මහා තරඟය 2025 පෙබරවාරි 7 වන දින බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ ජැස්මින් ශාලාවේදී පැවැත්විණි. අනුරාධපුර මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය අවසන් මහා තරඟය ජයග්‍රහණය කළේය.

3. බෝ නොවන රෝග සහ ඒවායේ අවදානම් සාධක කල්තියා හඳුනා ගැනීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම.

ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ හැකියා වර්ධනය

දියවැඩියාව, අධි රුධිර පීඩනය, ඩිස්ලිපිඩිමියාව සහ හෘද රෝග අවදානම් තක්සේරුව පිළිබඳ දේශන මාලාවක් ශ්‍රී ලංකා කායික වෛද්‍ය විද්‍යාලය විසින් සම්පත් පහසුකම් සහිතව zoom මඟින් පවත්වන ලදී.

සහන සත්කාර

මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරීන්ගේ සේවා සැපයීම විධිමත් ලියකියවිලි පිළියෙළ කිරීම තුළින් ශක්තිමත් කරන ලදී: PHNO දෛනික සටහන් පොත, නිවාස පාදක වාර්තාව සහ PHNO මාසික ප්‍රතිලාභ.

වෘත්තීය විද්‍යාල සමඟ සහයෝගයෙන් ජීවිතාන්තය දක්වා රැකවරණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික මාර්ගෝපදේශවල උපයෝගීතාව තක්සේරු කරන ලද අතර සංශෝධිත සංස්කරණයක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා පහසුකම් සපයන ලදී, එහිදී ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සංගමය - සහන සත්කාර සහ ජීවිතාන්තය දක්වා රැකවරණය පිළිබඳ කාර්ය සාධක බලකාය ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය.

බෝ නොවන රෝග සඳහා දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරීන් සඳහා සහන සත්කාර පිළිබඳ දිශානති වැඩසටහනක් සහ **'අසුභ පුවත් ප්‍රකාශ කිරීම'** පිළිබඳ හඳුන්වාදීමේ සැසියක් පවත්වන ලදී.

බෝ නොවන රෝග සඳහා පරීක්ෂා කිරීම

බෝ නොවන රෝග සඳහා දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහ මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරීන්ගේ ජාතික පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහනේ පුහුණු ක්‍රම මගින් ශක්තිමත් කරන ලදී.

පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම් පැවැත්වීමත් සමඟ NCD පරීක්ෂණ අත්පොත සංශෝධනය කිරීම ආරම්භ විය.

ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්

ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය සඳහා ක්‍රියාවලි සහ ප්‍රතිදාන දර්ශක සංවර්ධනය කර බෝ නොවන රෝග සඳහා දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරීන් ට ලැබෙන්නට සලස්වන ලදී.

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම පිළිබඳ උපදේශන පැකේජ සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ ජාතික පුහුණු වැඩමුළුවක් හරහා බෝ නොවන රෝග සඳහා දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ හැකියාවන් සංවර්ධනය කරන ලදී.

ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දියවැඩියාව සහ අධි රුධිර පීඩනය පිළිබඳ ප්‍රොටෝකෝලය මත පදනම් වූ කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණුව

ශ්‍රී ලංකා කායික වෛද්‍ය විද්‍යායතනයේ සම්පත් සහයෝගීතාවයෙන් දියවැඩියාව සහ අධි රුධිර පීඩනය පිළිබඳ ප්‍රොටෝකෝලය මත පදනම් වූ කළමනාකරණය පිළිබඳ සියලුම ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන ආවරණය වන පරිදි සැසි 7 ක් හරහා කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම සඳහා කෑගල්ල, පුත්තලම,

කුරුණෑගල යන නගරවල පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. 2025 වන විට අධි රුධිර පීඩනය සහ දියවැඩියාව ඇති පුද්ගලයින් මිලියනයක් ප්‍රොටෝකෝලය මත පදනම් වූ සත්කාර සඳහා යොමු කිරීමේ ජාතික කැපවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මෙම පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා WHO විසින් අරමුදල් සපයන ලදී.

4. නිරීක්ෂණය, නිරීක්ෂණය, ඇගයීම සහ පර්යේෂණ

• සහන සත්කාර

2025 පළමු කාර්තුව සඳහා ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය තක්සේරු කිරීම සඳහා 2025.06.11 වන දින වෝටර්ස් එජ් පරිශ්‍රයේදී රට පුරා සිටින මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරි හි සහභාගීත්වයෙන් මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරි (PHNO) සමාලෝචනයක් පවත්වන ලදී.

• බෝ නොවන රෝග සඳහා පරීක්ෂා කිරීම

කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක තුළ පිහිටි සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවන රටා මධ්‍යස්ථාන වෙත සහායක අධීක්ෂණ චාරිකා පවත්වන ලදී.

• ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම්

ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ ජාතික වාර්ෂික සමාලෝචනය, බෝ නොවන රෝග සඳහා දිස්ත්‍රික් වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවලට අනුබද්ධ කණ්ඩායම්වල සහභාගීත්වයෙන් zoom මඟින් වැඩසටහනක් ලෙස පවත්වන ලදී.

අනතුරු වැළැක්වීමේ සහ කළමනාකරණය කිරීමේ ජාතික වැඩසටහන
ප්‍රගති වාර්තාව – 2024 තුන්වන කාර්තුවේ සිට 2025 ජූනි 30 දක්වා

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය තුළ අනතුරු වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණය සඳහා ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස බෝ නොවන රෝග අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය (NCD) කටයුතු කරයි. විවිධ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල, අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, බලධාරීන්, පෞද්ගලික අංශ සහ බොහෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (NGO) සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරමින්, බෝ නොවන රෝග අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පුළුල් ජාතික අනතුරු වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ
මෙම වැඩසටහන උපායමාර්ගික ක්ෂේත්‍ර හතරක් වටා ව්‍යුහගත කර ඇත:
1. උපදේශනය, හවුල්කාරිත්වය සහ නායකත්වය
2. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ අවදානම් අඩු කිරීම
3. පශ්චාත් සිදුවීම් සත්කාර සහ ධාරිතා ගොඩනැගීම
4. නිරීක්ෂණය, අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ පර්යේෂණ

මෙම උපාය මාර්ග පහත සඳහන් ප්‍රධාන ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කරයි: මාර්ග ආරක්ෂාව, ජල ආරක්ෂාව, සත්ව තුවාල වැළැක්වීම, විෂ හා සර්ප දෂ්ට කිරීම් වැළැක්වීම, නිවාස ආරක්ෂාව, සේවා ස්ථාන ආරක්ෂාව, ළමා ආරක්ෂාව, වැඩිහිටි ආරක්ෂාව, පශ්චාත් සිදුවීම් සත්කාර සහ ජාතික අනතුරු නිරීක්ෂණය.

උපායමාර්ගික ක්ෂේත්‍රය 1: උපදේශනය, හවුල්කාරිත්වය සහ නායකත්වයConducted the ජාතික මට්ටමින් පෙනී සිටීම සඳහා තුවාල වැළැක්වීමේ ජාතික කමිටුව (NCPI).

- අධ්‍යාපන, කෘෂිකර්ම, ධීවර, සංචාරක, මුදල්, පාරිභෝගික කටයුතු, පළාත් අමාත්‍යාංශ සහ නගර සභා ඇතුළු විවිධ අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තු වෙත අනතුරු වැළැක්වීම සහ ප්‍රථමාධාර ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර ලෙස හඳුනා ගැනීම පිළිබඳව උපදෙස් ලබා දීම.
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ හවුල්කරුවන් සහ අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, ආයතන, රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වැනි සෞඛ්‍ය නොවන සංවිධාන මෙන්ම මාධ්‍ය මගින් අනතුරු වැළැක්වීමේ බහු-ආංශික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (MSAP) ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව පෙනී සිටීම.
- අනතුරු වැළැක්වීම සහ ප්‍රථමාධාර සඳහා මාධ්‍යයේ කාර්යභාරයේ වැදගත්කම පිළිබඳව මාධ්‍යයට උපදෙස් දීම.
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී හරහා පවත්වනු ලබන වත්මන් මහජන සෞඛ්‍ය වැඩසටහනට, අනතුරු වැළැක්වීමේ වැඩසටහන සහ සමස්ත බෝ නොවන රෝග වැඩසටහන ඒකාබද්ධ කිරීමට පියවර ගැනීම.
  - ආරක්ෂිත ප්‍රජා මෙහෙයුම් කමිටු සමඟ දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ අනතුරු වැළැක්වීමේ මෙහෙයුම් කමිටු පිහිටුවීමට පෙනී සිටියේය.
  - නිවාස, පෙර පාසල්, ක්‍රීඩා පිටි සහ තේමා උද්‍යානවල ආරක්ෂාව පිළිබඳ අයදුම්පත් ගොඩනැගීම සඳහා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) අනුමැතිය අවශ්‍ය යාන්ත්‍රණයක් වෙනුවෙන් පෙනී සිටියේය.
  - ශ්‍රී ලංකාවේ අනතුරු වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සහ උපායමාර්ගික රාමුව සංශෝධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
  - ජාතික අනතුරු වැළැක්වීමේ කවුන්සිලයක් (NIPC) පිහිටුවීම සඳහා කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරන ලදී.

උපායමාර්ගික ක්ෂේත්‍රය 2: සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ අවදානම් අඩු කිරීම

- අනතුරු වැළැක්වීමේ තාක්ෂණික වැඩ කණ්ඩායම් (TWGs) සමඟ තේමාත්මක ක්ෂේත්‍ර 10 ක - TWGs 10 ක් - කාර්තුවකට එක් රැස්වීමක් සහ 2025 දී අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ.
- ආරක්ෂිත ප්‍රජා වැඩසටහන පිළිබඳ මහජනතාව සහ පාර්ශවකරුවන් දැනුවත් කිරීම ඉහළ නංවා නව ආරක්ෂිත ප්‍රජාවන් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා තාක්ෂණික මග පෙන්වීමක් ලබා දෙන ලදී.
- පෙර පාසල් සහ දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන ආරක්ෂණ පිරික්සුම් ලැයිස්තුව අවසන් කර ඇත.
- පාසල් ආරක්ෂක පරීක්ෂණ ලැයිස්තුව, සේවා ස්ථාන ආරක්ෂක පරීක්ෂණ ලැයිස්තුව, වැඩිහිටි ආරක්ෂක පරීක්ෂණ ලැයිස්තුව සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී
- වැටීම් නිසා ඇතිවන අනතුරු වැළැක්වීමේ මාර්ගෝපදේශයක් සංවර්ධනය කිරීමට ආරම්භ කරන ලදී
- පිහිනුම් තටාක ආරක්ෂක ප්‍රමිතීන් සකස් කරන ලදී
- ජීවිතාරක්ෂක ස්ථානය සහ ජීවිතාරක්ෂක ස්ථානය සඳහා ප්‍රමිතීන් සංවර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී
- දියේ ගිලීම සඳහා ඉහළ අවදානම් සහිත ස්ථාන සිතියම්ගත කිරීම සඳහා මාර්ගගත යෙදුමක් සකස් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී

- රට පුරා දියේ ගිලීම සඳහා ඉහළ අවදානම් ස්ථාන ලැයිස්තුවක් සකස් කරන ලදී
- බස්නාහිර පළාත තුළ නියමු වැඩසටහනක් ලෙස පාසල් පාදක මාර්ග ආරක්ෂණ වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී - පාසලට ආරක්ෂිත පියවර: ආරක්ෂිත හෙටක් සඳහා තරුණ ජීවිත එකට ආරක්ෂා කිරීම (SSYL ව්‍යාපෘතිය)
- උත්සව අතරතුරු සංවිධානය කරන ලද ක්‍රීඩා ඉසව් අතරතුරු සහ වෛද්‍ය හදිසි අවස්ථා වැළැක්වීම පිළිබඳ සකස් කරන ලද මාර්ගෝපදේශ සමාලෝචනය කරන ලදී
- ජාතික සැමරුම් උත්සව සඳහා දායක වූ අතර, ඒවා අතර:
    - ජාතික විෂ වැළැක්වීමේ සතිය (2024 ඔක්තෝබර් 2 වන සතිය).
    - මාර්ග අනතුරු වලට ගොදුරු වූවන් සඳහා ලෝක අනුස්මරණ දිනය (2024).
- තාක්ෂණික විශේෂඥතාව ලබා දී ඇත සඳහා:
    - මෝටර් රථ රියදුරන් අතර මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය සඳහා මාර්ග අද්දර පරීක්ෂණ සඳහා මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම.
    - පසුපස ආසන මගීන් සඳහා ආසන පටි නීතිය සඳහා මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම
    - පොදු ප්‍රවාහන සේවය සඳහා නව බස් රථ සඳහා පිරිවිතර සංවර්ධනය කිරීම
    - ප්‍රවාහන ආරක්ෂණ කමිටුවේ සාමාජිකයෙකු ලෙස මාර්ග ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීම
- විෂ, සර්ප දෂ්ට කිරීම් සහ සත්ව අනතුරු වැළැක්වීම පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකා දියේ ගිලීමේ තත්ව වාර්තාව සමාලෝචනය කර ප්‍රවර්ධනය කරන ලදී.

උපායමාර්ගික ක්ෂේත්‍රය 3: පශ්චාත් සිදුවීම් සත්කාර සහ ධාරිතා වර්ධනය

- මූලික ප්‍රථමාධාර පිළිබඳ ජාතික මාර්ගෝපදේශය අවසන් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී
- ප්‍රථමාධාර පුහුණුවීම්වලින් පසුව බෙදා හැරීමට සූදානම් කර ඇති ප්‍රථමාධාර අත්පොත සමාලෝචනය කරන ලදී
- දිස්ත්‍රික් සහ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී මට්ටමින් ප්‍රථමාධාර පුහුණු කණ්ඩායම් පිහිටුවීම සඳහා තාක්ෂණික මග පෙන්වීමක් ලබා දෙන ලදී.
- වෛද්‍ය සහ මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (TOT) වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

උපායමාර්ගික ක්ෂේත්‍රය 4: නිරීක්ෂණය, අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ පර්යේෂණ

- ජාතික අනතුරු නිරීක්ෂණ පද්ධතිය (**NISS**) ශක්තිමත් කරන ලදී.
- මාර්ග අනතුරු (**RTA**) පිළිබඳ දත්ත බෙදා ගැනීම සඳහා යාන්ත්‍රණ ස්ථාපිත කරන ලදී.
- **NISS** කාර්ය සාධනය පිළිබඳ දිස්ත්‍රික්, පළාත් සහ ජාතික සමාලෝචන පැවැත්වීම.
- කැපී පෙනෙන කාර්ය සාධනය හඳුනා ගැනීම සඳහා ජාතික තුවාල නිරීක්ෂණ පද්ධති සමාලෝචනය සහ සම්මාන උළෙල සංවිධානය කරන ලදී.
- මධ්‍යම රෝහල් සහ සියලුම **MOH** මට්ටමේ පහසුකම් සඳහා අනතුරු මරණ පරීක්ෂණ සහ සමාලෝචන හඳුන්වා දෙන ලදී.
- පළාත්, දිස්ත්‍රික් සහ රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අනතුරු දත්ත කළමනාකරණය පිළිබඳ සම්බන්ධීකරණ සහ පහසුකම් සපයන ලද පුහුණු සැසි.

- අනතුරු වැළැක්වීමේ බහු ආංශික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ හඳුනාගත් ක්‍රියාකාරකම් සමාලෝචනය කිරීමේදී භාවිතා කළ යුතු දර්ශක වලංගු කරන ලදී.

ජාතික රෝග පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, එහි උපායමාර්ගික මුලපිරීම් සහ සහයෝගී උත්සාහයන් තුළින්, ශ්‍රී ලංකාවේ අනතුරු බර අඩු කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ඇත. 2024 දී සහ 2025 පළමු භාගයේදී ලබා ගත් ප්‍රගතිය, විවිධ අංශවල කොටස්කරුවන්ගේ සාමූහික කැපවීම සහ සම්බන්ධීකරණ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබිඹු කරයි. ඉදිරියට යන විට, මෙම වැඩසටහන මගින් රට පුරා අනතුරු වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණ උත්සාහයන් තවදුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෙම ජයග්‍රහණ මත ගොඩනැගීම අරමුණු කරයි.

4.2.6 පාරිසරික සහ වෘත්තීය සෞඛ්‍යය

හැඳින්වීම

ආහාර සුරක්ෂිතතාව ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන සෞඛ්‍ය පද්ධතියේ ප්‍රධාන අංගයකි. සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (DGHS) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ආහාර අධිකාරිය (CFA) වේ. පාරිසරික, වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතා (DDG/EOH,FS) නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් යටතේ ඇති ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය (FCAU) ආහාර සුරක්ෂිතතා අධීක්ෂණයේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස වගකීම භාරගෙන ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා ගැටලු නියෝජිතායතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරයි. පාරිසරික, වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතා අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් FCAU හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට නියාමන සේවා සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය සහ පාරිභෝගිකයින් සඳහා ආරක්ෂිත සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර ලබා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන වෙත තාක්ෂණික මඟ පෙන්වීම ලබා දෙයි.
නියාමන සේවා සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය සහ පාරිභෝගිකයින් සඳහා ආරක්ෂිත සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර ලබා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන වෙත තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ සැපයීම සඳහා වගකීම දරයි. පාරිසරික සෞඛ්‍යය, වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් යනු ශ්‍රී ලංකාව සඳහා CODEX සම්බන්ධතා ස්ථානය සහ WTO/SPS සම්බන්ධතා ස්ථානයයි.

දැක්ම

සැමට සුරක්ෂිත ආහාර සැපයීම තුළින් සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක්

මෙහෙයුම

පරිභෝජනය කරන, බෙදා හරින, අලෙවි කරන හෝ නිෂ්පාදනය කරන ආහාර ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ ඉහළම ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල බව සහතික කිරීම මගින් පාරිභෝගික සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කිරීම සහ පාරිභෝගික විශ්වාසය ගොඩනැගීම.

අරමුණු

- වළක්වා ගත හැකි සෞඛ්‍ය අවදානම් වලින් පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කිරීම
- වඩා හොඳ පාරිභෝගික තේරීමක් කිරීමට පාරිභෝගිකයින්ට තොරතුරු සැපයීම
- තරහකාරී වෙළඳපල සඳහා සහාය වන සාධාරණ සහ ඵලදායී, විද්‍යාව පදනම් කරගත් ආහාර රෙගුලාසි හරහා පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කිරීම
- ජාතික ආහාර නිරීක්ෂණ, බලාත්මක කිරීම සහ ආහාර නැවත කැඳවීම් සම්බන්ධීකරණය කිරීම
- ඇතුල්වීමේ වරායන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට සහාය වීම

ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

1. 2024 වසර අවසානයේ බලයලත් නිලධාරීන්ගේ කාර්ය සාධනය තක්සේරු කිරීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතා දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන විසි අටක් පවත්වන ලදී.
2. 2024 වසර අවසානයේදී ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ රසායනාගාර දත්ත තක්සේරු කිරීම සඳහා දිවයිනේ සියලුම ආහාර රසායනාගාර ඇතුළුව ජාතික ආහාර රසායනාගාර සමාලෝචනය පවත්වන ලදී.
3. මත්ස්‍ය සමීක්ෂණය 2024 දී ආරම්භ කර 2025 දී අවසන් කරන ලද අතර, මාළු වල සම්පූර්ණ වාෂ්පශීලී නයිට්‍රජන් (TVB-N) සහ ට්‍රයිමෙතිලමයින්-නයිට්‍රජන් (TMA-N) මට්ටම් හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. සමීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵල අනුව මාළු වල TVB-N සහ TMA-N මට්ටම තීරණය කර මාළු නියාමනය ක්‍රියාත්මක කෙරේ.
4. ආහාර උපදේශක කමිටු සාමාජිකයින්ගේ අදහස් අනුව ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කර 2025 ජුනි මාසයේදී ආහාර ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයුම් කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීමේ ශක්තිමත් රාමුවක් සඳහා අඩිතාලම දැමීම.
5. 2025 ලෝක ආහාර සුරක්ෂිතතා දිනය සැමරීම සඳහා මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වන ලද අතර, "ආහාර සුරක්ෂිතතාව: විද්‍යාව ක්‍රියාත්මක වේ" යන තේමාවෙන් ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ සාක්ෂි පදනම් කරගත් හොඳම භාවිතයන් දැනුවත් කිරීමට සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට වේදිකාවක් සපයයි. RDHS මට්ටමින් ලෝක ආහාර සුරක්ෂිතතා දිනය සැමරීම සඳහා නියෝගයක් නිකුත් කරන ලදී.
6. 2025 මැයි මාසයේ වෙසක් සහ පොසොන් දන්සල්වල ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ වසංගත රෝග විද්‍යා අංශයේ මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්විණි. බලයලත් නිලධාරීන් ලවා වෙසක් සහ පොසොන් දන්සල් අධීක්ෂණය කරන ලෙස සියලුම RDHS ප්‍රදේශවලට නියෝගයක් නිකුත් කරන ලදී.
7. 2024 වසරේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ සහයෝගය ඇතිව ප්‍රජාව තුළ පවතින ආහාර සහ එහි ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් පවතින මිථ්‍යාවන් ආමන්ත්‍රණය කරමින් සහ ආහාර පරිශ්‍රවල සනීපාරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සනීපාරක්ෂක පිළිවෙත් පවත්වා ගනිමින් මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ දෙකක් පවත්වන ලදී.
8. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් ඉලක්ක කර ගනිමින් බලයලත් නිලධාරීන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ නේවාසික පුහුණු වැඩසටහන් 2024 සහ 2025 දී ඔවුන්ගේ දැනුම සහ විශේෂඥතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා පවත්වන ලදී. තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කවල මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් 600 කට ආසන්න පිරිසක් දැනටමත් පුහුණු කර ඇත. SPHIDs සහ MOHs සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව සහ ඔවුන්ගේ වගකීම් පිළිබඳව වෙනම පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
9. MO EOH, RE, සහ MO සැලසුම්කරණය ඉලක්ක කර ගනිමින් ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් ආහාර සුරක්ෂිතතා කටයුතුවල නිරත වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සනීපාරක්ෂාව සහ ආහාර පනත පිළිබඳ එක් දින පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
10. ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යා ආයතනයේ රසායනික ආහාර රසායනාගාරයේ සහ අනුරාධපුර ආහාර රසායනාගාරයේ විශ්ලේෂණාත්මක හැකියාවන් 2024 දී ශක්තිමත් කරන ලදී.
11. ජාතික ලුණු අයඩීකරණ සමීක්ෂණය 2024 අයඩීන් ගෝලීය ජාලයේ (IGN) සහාය ඇතිව 2025 දී අවසන් කරන ලදී.
12. 2024 සහ 2025 උත්සව සමයේදී (අලුත් අවුරුදු සමයේ සහ වසර අවසාන උත්සව සමයේ) ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කරමින් ආහාර සුරක්ෂිතතා සති දෙකක් රට පුරා පවත්වන ලදී. 2025 ආහාර සුරක්ෂිතතා සතිය තුළ විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලෙස සියලුම RDHS කාර්යාල වෙත නියෝගයක් නිකුත් කරන ලදී.

13. 2024 දෙසැම්බර් මාසයේදී ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා හදිසි ප්‍රතිචාර සැලැස්මක් සකස් කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ මූලික රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.
14. වෙනත් රටවල් සමඟ වෙළඳාම සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා RCT හි ක්‍රියාකාරකම් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ජාතික තනි කවුළු ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම සඳහා රේගු නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සමඟ රැස්වීම් පවත්වන ලදී.
15. සාමාන්‍ය ජනතාව අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා BESPA ව්‍යාපෘතිය යටතේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ සහාය ඇතිව සමාජ මාධ්‍ය පණිවිඩ සංවර්ධනය කර අවසන් කරන ලදී.
16. කෝඩෙක්ස් ක්‍රියාකාරකම්:

✓ 2024 දී, ශ්‍රී ලංකාව පහත කෝඩෙක්ස් කමිටුවලට පාහේ සහභාගී විය:

i. ඕස්ට්‍රේලියාවේ කේන්ස්හි පැවති ආහාර ආනයන හා අපනයන පරීක්ෂණ සහ සහතික කිරීමේ ක්‍රමය

ii CODEX Alimentarius කොමිසම (CAC) ස්විට්සර්ලන්තයේ ජිනීවාහි රැස්වීම.

✓ ශ්‍රී ලංකාව කුරුඳු පිළිබඳ විද්‍යුත් ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමට සහභාගී වූ අතර කුරුඳු සඳහා වන කෝඩෙක්ස් කෙටුම්පත් ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ අදහස් කුළුබඩු සහ සූපශාස්ත්‍ර ඖෂධ පැළැටි පිළිබඳ කෝඩෙක්ස් කමිටුව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

✓ 2025 දී, ශ්‍රී ලංකාව මැයි 5 සිට මැයි 9 දක්වා හංගේරියාවේ පැවති විශ්ලේෂණ සහ සාම්පල ලබා ගැනීමේ ක්‍රම පිළිබඳ CODEX කමිටු රැස්වීමට අතථ්‍යව සහභාගී විය. අදාළ සහභාගිවන්නන් සමඟ විශ්ලේෂණ සහ සාම්පල ලබා ගැනීමේ ක්‍රම පිළිබඳව DDG/EOH,FS විසින් පසු විපරම් රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.

කාර්ය සාධන දර්ශක

වගුව 01: 2024/2025 දී කාර්ය සාධන දර්ශක

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකය	2025 සඳහා ඉලක්ක	ප්‍රගතිය				
		2021	2022	2023	2024	2025.09.30
සැලසුම් කර ඇති සම්පූර්ණ සමාලෝචන වලින් සිදු කරන ලද ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන ගණන සහ ප්‍රතිශතය	සියලුම RDHS ප්‍රදේශ සහ කොළඹ මහ නගර සභාව සහ ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යා ආයතනය ප්‍රදේශය සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන 30ක්	100% (පළාත් සමාලෝචන)	100% (දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන)	78% 22/28	93.3% 28/30	-

ජාතික ආහාර සමීක්ෂණය අවසන් කිරීම	ජාතික ආහාර සමීක්ෂණය පැවැත්වීම	100%	100%	100%	70% (මාළු සමීක්ෂණය) 50% (ලුණු අයඩීකරණ සමීක්ෂණය)	100% (මාළු සමීක්ෂණය) 100% (ලුණු අයඩීකරණ සමීක්ෂණය)
සැලසුම් කර ඇති සම්පූර්ණ ආහාර සුරක්ෂිතතා සතිවලින් පවත්වන ලද ආහාර සුරක්ෂිතතා සති ගණන සහ ප්‍රතිශතය	උත්සව සමයේ ආහාර සුරක්ෂිතතා සති පැවැත්වීම.	100%	100%	100%	100%	50%
ලෝක ආහාර සුරක්ෂිතතා දිනය සැමරීම	දැනුවත් කිරීම සඳහා මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වන්න			100%	100%	100%
ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ට සම්බන්ධ නිලධාරීන් සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ නේවාසික පුහුණු වැඩසටහන අවසන් කිරීම	MOHs, SPHID සහ PHIs සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් අටක් පැවැත්වීම	-	-	100%	100% (PHI සඳහා 7/7 (පුහුණු PHIs 600), 1/1 SPHID සහ MOHS	100% (1/1, 102 PHI පුහුණු කර ඇත)
ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ MO EOH, RE හෝ වගකිවයුතු MO සඳහා ජාතික පුහුණු	ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ MOEOH, RE හෝ වගකිවයුතු MO සඳහා එක්	-	-	-	100%	-

වැඩසටහන සම්පූර්ණ කිරීම	දින ජාතික වැඩසටහනක් පැවැත්වීම					
ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකයේ ලියාපදිංචි අයඩීකරණය කළ ලුණු නිෂ්පාදන/ප්‍රවාහන කම්හල් පරීක්ෂා කිරීමේ සංඛ්‍යාව සහ ප්‍රතිශතය.	සියලුම අයඩීකෘත ලුණු නිෂ්පාදන පරීක්ෂා කිරීම/ ප්‍රවාහන පැල	38/69 55%	04/70 5.71%	06/30 20.0%	12/42 28.6%	33/100 33.33%
පවත්වන ලද ආහාර උපදේශක කමිටු සහ අනුකමිටු රැස්වීම් ගණන සහ ප්‍රතිශතය	රැස්වීම් 84 ක් පැවැත්වීම (12 FAC, 12 තාක්ෂණික, 12 සෞඛ්‍ය හිමිකම්, 48 නියාමනය)	69/91 75.8%	71/91 78.02%	64/84 76.19%	57/84 67.86%	37/84 44.05%

කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

I. ආනයන පාලන ක්‍රියාකාරකම් (ඇතුල්වීමේ වරායන්හි ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට සහාය වීම සඳහා)

ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණෙන ආහාර මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා ආරක්ෂිත බව සහතික කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පාරිසරික සෞඛ්‍ය, වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ ආහාර පාලන පරිපාලන ඒකකය (FCAU) මඟින් ආහාර ආනයන පාලන ක්‍රියා පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක වේ. මුහුදු වරාය, ගුවන් තොටුපළ සහ බහාලුම් පර්යන්තවල ආහාර හා ඖෂධ පරීක්ෂකවරුන් විසින් ආනයන පාලන කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. ආහාර සුරක්ෂිතතා උවදුරු මත පදනම් වූ ලේඛන, ආහාර සහ ආහාර නියැදි පරීක්ෂා කිරීම ඇතුල්වීමේ ස්ථානවල සිදු කෙරේ.

වගුව 02: ඇතුල්වීමේ වරායන්හි ආනයන පාලන ක්‍රියාකාරකම්

ඇතුල්වීමේ වරායන්	ක්‍රියාකාරකම්	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025.09.30
RCT	පරීක්ෂා කරන ලද තොග ගණන	41,135 කි	36,911 කි	31,851 කි	34,391 කි	28,428 කි	36,590 කි	38073	21312
	ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද තොග ගණන	163	N/A	78	170	85	56	43	27

	විනාශ වූ හෝ නැවත අපනයනය කරන තොග ගණන	N/A	N/A	N/A	11	00	56	43	27
	FCAU වෙත යොමු කර ඇති නිෂ්පාදන ගණන	N/A	N/A	N/A	16	06	08	14	15
	FCAU තීරණය මගින් නිකුත් කරන ලද නිෂ්පාදන ගණන	N/A	N/A	N/A	10	06	08	11	27
මුහුදු වරාය	ලියාපදිංචි කර පරීක්ෂා කරන ලද තොග ගණන	2559	3483	N/A	3573	3261	3557	5249	3592
	ලබාගත් සාම්පල ගණන	18	04	N/A	16	14	50	395	222
ගුවන් තොටුපළ	ලැබුණු සහ පරීක්ෂා කරන ලද තොග ගණන	3765	4126	3192	2988	3832	2669	3831	1991
	FCAU වෙත යොමු කරන ලද තොග ගණන	05	04	00	නිල්	02	02	02	00
	විශ්ලේෂණය සඳහා යවන ලද සාම්පල ගණන	01	06	N/A	N/A	30	21	17	11
	අධීක්ෂණය යටතේ විනාශ වූ තොග ගණන	01	01	02	නිල්	01	00	01	01
	ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද තොග ගණන	03	02	09	05	06	00	01	25

II. අපනයන පාලන ක්‍රියාකාරකම් (අපනයන ආහාර ද්‍රව්‍යවල හොඳම තත්ත්වය සහතික කිරීමට සහ අවශ්‍ය විටෙක අපනයන සෞඛ්‍ය සහතික ලබාදීමට)

ආහාර ද්‍රව්‍ය අපනයනය කිරීමේදී ආනයනය කරන රට එම නිෂ්පාදනය මිනිස් පරිභෝජනයට සුදුසු බවට සහතික කරමින් අපනයනය කරන රටේ ආහාර අධිකාරියෙන් සෞඛ්‍ය සහතිකයක් ඉල්ලා සිටී. මෙය "අපනයන සහතිකය" හෝ "සෞඛ්‍ය සහතිකය" ලෙස හැඳින්වේ. ආහාර තොග අපනයනය කිරීම සඳහා අපනයන සහතික නිකුත් කරනු ලබන්නේ ආහාර මිනිස් පරිභෝජනයට සුදුසු බව සහතික කරමින් FCAU විසින් ඉල්ලීම මත ය.

වගුව 03: ඒකකයේ අපනයන පාලන ක්‍රියාකාරකම්

ක්‍රියාකාරිත්වය	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025.09.30
නිකුත් කරන ලද සෞඛ්‍ය සහතික ගණන	10,848 කි	12, 334	11,566 කි	13,184 කි	11,466 කි	12410	13787	7912
අලුතින් ලියාපදිංචි වූ ආහාර කර්මාන්තශාලා ගණන	55	06	101	73	69	141	103	22
FCAU හි අපනයන ආහාර කර්මාන්ත ශාලාවක් ලෙස ලියාපදිංචි කර ඇති මුළු කර්මාන්තශාලා ගණන	853	859	960	1033	1102	1243	1594	1620
පැමිණි කර්මාන්තශාලා ගණන	31	31	58	68	294	412	177	29

iii. ගෘහස්ථ පාලනය (වළක්විය හැකි සෞඛ්‍ය අවදානම් වලින් පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කිරීමට)

ආහාර පනත යටතේ බලයලත් නිලධාරීන් විසින් ගෘහස්ථ ආහාර පාලන කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ආහාර හා ඖෂධ පරීක්ෂකවරුන් සහ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් ආහාර පනත සහ එහි රෙගුලාසි දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක කරයි. ඔවුන් ආහාර ආයතන පරීක්ෂා කිරීම සහ ශ්‍රේණිගත කිරීම, ආහාර සාම්පල ලබා ගැනීම, ආහාර පනත සහ එහි රෙගුලාසි යටතේ අවශ්‍ය විට නඩු පැවරීම සහ අත්අඩංගුවට ගැනීම සහ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම වැනි ක්‍රියාකාරකම්වලට සම්බන්ධ වේ.

a) බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු

සියලුම බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කරන ලද ස්වාභාවික ඛනිජ ජලය සහ බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය ආහාර (බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජලය) රෙගුලාසි 2005 යටතේ ලියාපදිංචි කළ යුතුය.

වගුව 04: බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ ජල නිෂ්පාදන පහසුකම් ලියාපදිංචි කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025. 09.30**
මුළු කර්මාන්තශාලා ගණන	166	145	149	156	164	202	213	213
ලියාපදිංචිය අවලංගු කරන ලද කර්මාන්තශාලා ගණන	N/A	N/A	04	02	01	00	01	-
අලුතින් ලියාපදිංචි වී ඇති බෝතල් කළ පානීය ජල පහසුකම් සංඛ්‍යාව	14	13	08	09	08	11	04	-
අලුතින් ලියාපදිංචි වූ ඛනිජ ජල පහසුකම් ගණන	00	01	00	00	01	00	01	-
බෝතල් කළ පානීය ජල පහසුකම් ලියාපදිංචිය අලුත් කර ඇත	31	40	24	16	25	53	41	31
සංචාරය කළ මුළු කර්මාන්තශාලා ගණන	36	60	83	75	77	99	64	112
නිකුත් කරන ලද සහතික ගණන	N/A	N/A	32	25	36	58	47	27

b) අයඩීකරණය කළ ලුණු නියාමනය කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්

ආහාරයට ගත හැකි සාමාන්‍ය ලුණු අයඩීකරණය සඳහා භාවිතා කරන සියලුම පරිශ්‍ර ආහාර (ලුණු අයඩීකරණය) රෙගුලාසි 2005 යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇත.

වගුව 05: සාමාන්‍ය ලුණු සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025.09. 30**
ලියාපදිංචිය අවලංගු කරන ලද කර්මාන්තශාලා ගණන	N/A	N/A	07	02	00	00	07	05
FCAU හි ලියාපදිංචි කර්මාන්තශාලා ගණන	26	38	46	69	70	30	42	72
පැමිණි කර්මාන්තශාලා	26	35	26	38	4	06	12	40

ගණන								
අලුතින් ලියාපදිංචි කර ඇති කර්මාන්තශාලා ගණන	06	05	08	05	03	03	19	28

iv. ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා ආහාර උපදේශක කමිටුව සහ එහි අනුකමිටු

ආහාර උපදේශක කමිටුව (FAC) 1980 අංක 26 දරන ආහාර පනත යටතේ පිහිටුවා ඇති අතර සෑම මසකම නිතිපතා රැස්වීම් පවත්වයි. FAC ආහාර දාමයේ සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගෙන් පාහේ සමන්විත වන අතර එය රටේ ආහාර සුරක්ෂිතතා කරුණු සාකච්ඡා කිරීමේ ප්‍රධාන සංසදය වේ. ආහාර උපදේශක කමිටුව යටතේ එහි කාර්යයන් පහසු කිරීම සඳහා අනුකමිටු පත් කරනු ලැබේ. ආහාර (තාක්ෂණික) අනුකමිටුව ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට අදාළ තාක්ෂණික කරුණුවලට සහභාගී වීමට මාසිකව රැස්වේ. ආහාර කර්මාන්තය විසින් අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද "සෞඛ්‍ය හිමිකම්" සාකච්ඡා කිරීමට ආහාර (සෞඛ්‍ය හිමිකම්) අනුකමිටුව සතිපතා රැස්වේ. ආහාර පනතේ 32 වැනි වගන්තිය මගින් ආහාර නියාමනය සැකසීමට බලතල ලබා දී ඇත. එබැවින්, තරහකාරී වෙළඳපල සඳහා සහය වන සහ පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කරන සාධාරණ, ඵලදායී සහ විද්‍යාව පදනම් කරගත් ආහාර රෙගුලාසි සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ආහාර (නියාමනය පිහිටුවීම) අනුකමිටුවක් පිහිටුවා ඇත. රෙගුලාසි සැකසීම සහ සංශෝධන පටිපාටිය කඩිනම් කිරීම සඳහා මෙම කමිටුව සතිපතා රැස්වේ.

වගුව 06: පවත්වන ලද ආහාර උපදේශක කමිටු සහ ආහාර උපදේශක අනුකමිටු රැස්වීම් ගණන

ක්‍රියාකාරකම්	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025. 09.30**
ආහාර උපදේශක කමිටුව	12	12	08	09	09	12	09	05
ආහාර උපදේශන අනු කමිටුව (තාක්ෂණික)	12	12	08	09	10	11	07	06
ආහාර උපදේශන අනු කමිටුව (සෞඛ්‍ය හිමිකම්)	12	12	09	07	07	09	11	05
ආහාර උපදේශන අනු කමිටුව (නියාමනය සැකසීම)	54	55	24	43	43	39	30	21

V. නිපුණතා ගොඩනැගීම

a) ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට සම්බන්ධ නිලධාරීන්ගේ නිපුණතා වර්ධනය කිරීම

ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට සම්බන්ධ නිලධාරීන්ට සමස්ත ආහාර දාමය තුළින්ම ආහාර සුරක්ෂිතතා කළමනාකරණය පිළිබඳ මනා දැනුමක් තිබිය යුතුය. එබැවින් මෙම නිලධාරීන් සඳහා නිපුණතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම වැදගත් වේ. ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ දින හතරක නේවාසික පුහුණු වැඩසටහන් PHIs සහ SPHID සඳහා වාරියපොළ වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනයේ සහ වයඹ පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී. පුහුණු අන්තර්ගතයට දත්ත කළමනාකරණය සහ හැසිරවීම, රසායනාගාර නියැදීම, ආහාර පනත සහ රෙගුලාසි, ආහාර මගින් බෝවන රෝග සහ විෂ වීම, ආහාර නරක් වීම යනාදිය ඇතුළත් විය. සියලුම පුහුණු වැඩසටහන් (10) 2024/2025 දී සාර්ථකව නිම කරන ලදී. මෙම වැඩසටහනට සමගාමීව ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ MOH සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සනීපාරක්ෂාව, ආහාර පනත සහ රෙගුලාසි පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ MO EOH, කලාපීය වසංගත රෝග විද්‍යාඥ, MO සැලසුම් හෝ අදාළ වගකිවයුතු වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා එක් දින පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

VI. ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන:

බලයලත් නිලධාරීන්ගේ සහ රසායනාගාර විශ්ලේෂකයින්ගේ කාර්ය සාධනය තක්සේරු කිරීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සහ ජාතික ආහාර රසායනාගාර සමාලෝචන රසායනාගාර මට්ටමින් සිදු කෙරේ.

වගුව 07: ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන සිදු කරන ලදී

සමාලෝචනයේ නම	2021	2022	2023	2024
දිස්ත්‍රික් ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන	100% (පළාත් මට්ටම, 9/9)	100%, මාර්ගගතව (දිස්ත්‍රික් මට්ටම, 28/28)	78%, භෞතික (දිස්ත්‍රික් මට්ටම, 22/28)	92% භෞතික (දිස්ත්‍රික් මට්ටම, 26/28)
ජාතික ආහාර රසායනාගාර සමාලෝචනය	-	-	-	100% (01 ජාතික සමාලෝචනය)

VII. මහජන දැනුවත් කිරීම

a) 2025 ලෝක ආහාර සුරක්ෂිතතා දිනය වෙනුවෙන් මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණය

ලෝක ආහාර සුරක්ෂිතතා දිනය සැමරීම වෙනුවෙන් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ සහයෝගයෙන් මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්විණි. 2025 වර්ෂයේ තේමාව වූයේ "ආහාර සුරක්ෂිතතාව: විද්‍යාව ක්‍රියාත්මක වේ" යන්නයි. මෙම මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයේ අරමුණ වූයේ ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳව මාධ්‍යවේදීන් සහ එමගින් සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීමයි.

b) ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ

ප්‍රජාව තුළ ආහාර සම්බන්ධ මිථ්‍යාවන් පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ ආහාර පරිශ්‍රවල ආහාර සනීපාරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සනීපාරක්ෂක පිළිවෙත් පවත්වා ගැනීම සඳහා ආහාර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ දෙකක් පවත්වන ලදී.

c) වෙසක් සහ පොසොන් දන්සල් සංවිධායකයින් අතර ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීමේ මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණය 2025 මැයි මාසයේදී සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශයේ අනුග්‍රහය ඇතිව වෙසක් සහ පොසොන් දන්සල්වල ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහ සනීපාරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණයක් පවත්වන ලදී.

VIII. සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති:

වගුව 08: ප්‍රගතිය සහිත සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල සාරාංශය

ව්‍යාපෘති විස්තරය	**2024**			**2025**		
	මුළු ඇස්තමේන්තු කර ඇත පිරිවැය (රු.)	**2024.12.31 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය**	**2024.12.31 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය**	**මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය**	**2025.09.30 දක්වා භෞතික ප්‍රගතිය**	**2025.09.30 දක්වා මූල්‍ය ප්‍රගතිය**

				(රු.)		
කාර්ය මණ්ඩලයේ නිපුණතාව ගොඩනැගීම	384,793.25 කි	100%	100%	-	-	-
ආහාර සුරක්ෂිතතා සමාලෝචන	43,10,625.00 කි	100%	100%	47,62,280 .00 කි	-	-
ආහාර උපදේශක කමිටු රැස්වීම්, ආහාර උපදේශක අනු කමිටු රැස්වීම්	767,450.00 කි	55%	55%	315,750.0 0 කි	44.05%	249,490 කි
රෙගුලාසි කෙටුම්පත් කිරීම සහ සංශෝධනය කිරීම, පාර්ශ්වකරුව න්ගේ රැස්වීම් වැනි නියාමන කටයුතු	150,400.00 කි	80%	80%	123,100 කි	43.75%	950,95 කි
යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය (ආහාර රසායනාගාර විශ්ලේෂණ නිපුණතාව වැඩි දියුණු කිරීම)	3,765,400.00 කි	80%	80%	-	-	-
ආහාර නිරීක්ෂණ	215,000.00 කි	100%	100%	ලුණු සමීක්ෂණය සඳහා IGN විසින් අරමුදල් සපයන ලදී	100%	-

4.2.7 වතු සහ නාගරික සෞඛ්‍ය

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ දී අවධානම් කණ්ඩායම් දෙකක් ලෙස වතු ප්‍රජාව හා නාගරික අඩු ආදායම්ලාභී ප්‍රජාව හඳුනා ගෙන ඇත. එම ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය නඟා සිටුවීමේ ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය ඒකකය කටයුතු කරනු ලබයි.
මෙම ප්‍රජාව අතර නිවාස සහ සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, යටිතල පහසුකම්වල ඇති අඩුපාඩු ඇතුළු සමාජ ආර්ථික ගැටළු මෙන්ම, යහපත් සෞඛ්‍ය සේවාවක් ලබා ගැනීමේ දී ඇති චර්යාත්මක අඩුපාඩු සහ අයහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු ඔවුන් මෙලෙස අවධානම් කණ්ඩායම් ලෙස හඳුනා ගැනීමට හේතුපාදක වී ඇත.
වතු හා නාගරික ක්ෂේත්‍ර දෙක සඳහාම ආවේණික වූ සෞඛ්‍ය ගැටළු සහ අඩුපාඩු අවම කර ගැනීමත්, එම ප්‍රජාව සඳහා ප්‍රශස්ථ සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීම තහවුරු කිරීම වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය ඒකකයේ ප්‍රධාන කාර්යය වී ඇත.

දැක්ම

සෞඛ්‍ය සම්පන්න, ඵලදායී සහ සවිබලගැන්වූ වතු හා නාගරික ජනගහනයක් සහිත ශ්‍රී ලංකාවක් බිහිකිරීම.

මෙහෙවර

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, මානව සම්පත් කළමණාකරණය හා සෑමට සමානාත්මක සේවාවක් සැපයීම තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ වතු හා නාගරික ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්වය නඟා සිටුවීම සඳහා වැඩසටහන් සැළසුම් කර ගැනීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

අභිමතාර්ථ

ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාදීම මඟින් වතු සහ නාගරික ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය උසස් කිරීම.

අරමුණු

වතු සෞඛ්‍යය අංශය

- ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අනුගත වෙමින් වතු ප්‍රජාවට ද නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවාව ලබාදීම තහවුරු කිරීම.
- වතු ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධව කටයුතු කරන සෞඛ්‍ය සහ සෞඛ්‍ය නොවන පාර්ශවකරුවන් සමඟ අන්තර් පාර්ශවීය සහයෝගිතාවයෙන් යුතුව ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවක් සැපයීම තුළින් වතු ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍ය තත්වය වැඩිදියුණු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්, රෝග නිවාරණ ප්‍රතිකාරමය වැඩසටහන් වතු ප්‍රජාව සඳහාද ක්‍රියාත්මක කිරීමට වතු කළමණාකාරීත්වය සහ ප්‍රාදේශීය මහජන සෞඛ්‍ය කාර්යය මණ්ඩල අතර ඵලදායී සන්නිවේදන පද්ධතියක් ඇති කිරීම.
- තිරසාර ලෙස වතු ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය නංවාලීමේ අරමුණින් සියළු සැළසුම් හා සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සඳහා ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා සළකා බැලීම.
- වතු අංශයෙහි ප්‍රමුඛ සෞඛ්‍ය ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම නිතිපතා අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම.

නාගරික සෞඛ්‍ය අංශය

- පළාත් පාලන ආයතන සමඟ සහයෝගිත්වය වර්ධනය කිරීම තුළින් නාගරික ජනතාව වෙත ඵලදායී සහ උපරිම ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාදීමට කටයුතු කිරීම.
- නාගරික ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය නංවාලීමේ අරමුණින් සියළු නාගරික සැළසුම් හා සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා සෞඛ්‍ය නිර්දේශ ඇතුළත් කිරීම.
- රෝග නිවාරණ හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නාගරික ජනතාව සවිබල ගැන්වීම.

- නාගරික ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍ය තත්තවය ඉහළ නැංවීම සඳහා සිදු කරන මැදිහත්වීම අධීක්ෂණය, පසු විපරම හා ඇගයීම.

පසුගිය වසර 05 තුළ කාර්යය සාධන ප්‍රවණතාවය -

2025 වර්ෂය සඳහා සැළසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් - නාගරික අංශය

	ව්‍යාපෘති විස්තර	මුළු ඇස්තමේන්තු මුදල	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍යය ප්‍රගතිය
1	කාර්තුමය ජාතික නාගරික සෞඛ්‍ය මෙහෙයම් කමිටු රැස්වීම් මෙන්ම අනු කමිටු රැස් කිරීම Mental Health and Substance abuse subcommittee, Legal subcommittee, Nutrition subcommittee,NCD Subcommittee	0.15	ජූලි මස පැවැත්වීමට සැළසුම් කර ඇත.	125,785.00
2	වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය අංශයේ 2026 සිට 2030 දක්වා වූ ජාතික සැළැස්ම සැකසීම	0.5	ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අරමුදල් නිකුත් කරන තෙක්, තෝරාගත් පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ මූලික රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.	5,105.50
3	නාගරික සෞඛ්‍ය සේවාවන් සහතික කිරීම සඳහා නාගරික පළාත් පාලන ආයතන වෙත මෙහෙයුම් පටිපාටිය සකස් කිරීම	0.05	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	
4	අනතුරු වැළැක්වීම, හදිසි ප්‍රතිකාර සහ ප්‍රථමාධාර වැඩසටහන් 08ක් නාගරික ජනතාව සහ සේවා සපයන්නන්ට සිදු කිරීම	1	ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අරමුදල් යටතේ ජූලි පළමු සතියේ ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.	
5	Clean Sri Lanka Project - මත් පැන් දුම්වැටි සහ මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණයට බලකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (ළමුන් යෞවනයන් සහ කාන්තාවන් ඉලක්ක කර ඇත)	4.55	සියලු පාර්ශව කරුවන් සමඟ සාකච්ඡා අවසන් කර ඇති අතර වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම ජුනි මස දෙවන සතියේ ආරම්භ වීමට නියමිත වේ.	
6	Clean Sri Lanka Project - මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් (ලංකාවම ආවරණය වන පරිදි නාගරික ජනතාවට සේවා සපයන්නන්- සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය නොවන)	0.7	ඉදිරි වසර 5 සඳහා සැලසුම් කර ඇත.	
7	ශරීර සුවතා සහ ව්‍යායාම ප්‍රවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් (ලංකාවම ආවරණය වන පරිදි නාගරික ජනතාවට සේවා සපයන්නන්- සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය නොවන)	0.5	ඉදිරි වසර 5 සඳහා සැලසුම් කර ඇත.	
8	මහනගර/ නගර සභාවල සෞඛ්‍ය ඒකක නිරීක්ෂණය, අධීක්ෂණය කිරීම සහ උපදේශනය, ප්‍රගති සමාලෝචනය	0.25	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	

2025 වර්ෂය සඳහා සැළසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් - වතු අංශය

	ව්‍යාපෘති විස්තර	මුළු ඇස්තමේන්තු මුදල	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍යය ප්‍රගතිය
1	වතු සෞඛ්‍ය ආයතන අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ පාර්ශවකරුවන් හා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු පැවැත්වීම	0.24	නුවරඑළිය වතු සෞඛ්‍ය ආයතන 5ක් නිරීක්ෂණය සාකච්ඡා පැවැත්වීම	38,905.00
2	ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා උපදේශන රැස්වීම් පවැත්වීම	0.06	උපදේශන රැස්වීම් 04 ක් පවත්වා ඇත.	19,659.00
	ජාතික වතු සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටු හා අනුකමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම	0.15	සෞඛ්‍ය ලේකම් කාර්යාලයෙන් දිනයක් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී	
3	ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම	2	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	
4	මාර්ගෝපදේශ මුද්‍රණය කිරීම හා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනයට අදාලව මුද්‍රණ කටයුතු සිදු කිරීම	2	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	
5	නව සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ස්ථාන “Happy Estate” 25ක් ආරම්භකිරීම	0.5	නුවරඑළිය හා මාතලේ දිස්ත්‍රික්ක මේ වන විට ආවරණය කර ඇත.	130,596.75
6	ළමා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථානවල මව් කිරි දීමේ මධ්‍යස්ථාන නිර්මාණය කිරීම සහ නිර්මාණය කළ ස්ථානයන් නිරීක්ෂණය හා වැඩිදියුණු කිරීම	3	යුනිසෙෆ් ආයතනය විසින් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී	
7	දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ප්‍රගති සමාලෝඡන රැස්වීම් පැවැත්වීම	0.5	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	
8	ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය සහ ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ	0.5	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	
9	වාර්ෂික කාර්යය සාධන ඇගයීම්	0.5	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	
10	ගර්භනී මව්වරුන් අතර මූලික පෝෂණ හැසිරීම් සම්බන්ධ සමීක්ෂණය	0.3	යෝජනාවලි අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.	

2024 වර්ෂයේදී වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය අංශය ලබා ගත් විශේෂ ජයග්‍රහණ

1. දැනට වතු සමාගම් යටතේ පවතින තෝරාගත් වතු සෞඛ්‍ය ආයතන පවරා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇති අතර, පවරා ගැනීම් ක්‍රියාත්මක වන තෙක් සෞඛ්‍ය සේවාවන් ක්‍රමවත්ව පවත්වා ගෙනයාම සඳහා වෛද්‍ය නිළධාරීන් පත්කිරීමට අවශ්‍ය අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ගැනීම සඳහා ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සම්බන්ධ වෙමින් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.
2. කෑගල්ල, මහනුවර, කළුතර, රත්නපුර, ගාල්ල, මාතර, මොණරාගල සහ බදුල්ල යන දිස්ත්‍රික්ක තුළ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සංකල්ප අනුව සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ස්ථාන “Happy Estate” 44ක් ආරම්භ කරන ලදි.
3. වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය සම්බන්ධව ජාතික මට්ටමේ සමාලෝචන සහ සැලසුම් රැස්වීම් පවත්වන ලදි.
4. ජාතික නාගරික සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් 02ක් රැස් වූ අතර නාගරික ජනතාව මුහුණ දෙන මහජන සෞඛ්‍ය අභියෝග හඳුනා ගැනීමට බහුපාර්ශවකරුවන්ගේ සහාය ලබා ගැනීම සඳහා ජාතික නාගරික සෞඛ්‍ය මෙහෙයුම් කමිටුව දෙවන වරටත් පවත්වන ලදි. නාගරික මෙහෙයුම් කමිටුවේ දී අනු කමිටු රැස් කරන ලෙස උපදෙස් ලබා දුන් අතර එම අනු කමිටු පහත පරිදි වේ.
   - Mental Health and Substance abuse subcommittee, Legal subcommittee, Nutrition subcommittee, NCD Subcommittee මඟින් නාගරික ප්‍රජාව ගේ සෞඛ්‍ය තත්වයන් ඉහළ නැංවීම හා සම්බන්ධ මූලික අදියරේ පියවරයන් ගැනීම සහ ඉදිරියටත් ක්‍රියාකාරීව පවත්වා ගෙන යාම සිදුකරන ලදී.
5. සුවතා මධ්‍යස්ථානවල ඵලදායීතාවය සමාලෝචනය කිරීම සහ නගර සභා සහ මහ නගර සභා ආශ්‍රිතව මහජන සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම.

2026 වර්ෂයේ වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය ඒකකය විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත වැඩසටහන්

- තෝරාගත් වතු සෞඛ්‍ය ආයතනවල Happy Estate ගම්මාන ඇති කිරීම සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- දුම්වැටි මත්පැන් සහ මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණය සම්බන්ධව සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- මානසික සෞඛ්‍ය සහ ශරීර සුවතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- වතු සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා සුවතා මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.
- වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා පස් අවුරුදු ජාතික සැළැස්ම සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාවට නැංවීම.
- නගරසභා, මහනගර සභා සහ සෞඛ්‍ය අංශ අතර මෙහෙයුම් පටිපාටියක් සැකසීම.

4.2.8 නිරෝධායන සේවා

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිරෝධායන ඒකකය ශ්‍රී ලංකාවේ දේශසීමා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාමේ ප්‍රධාන හවුල්කරුවෙකි. මෙම ඒකකයේ ප්‍රධාන වගකීම වන්නේ ජාත්‍යන්තර ගමනාගමනයට හා වෙළඳාමට අනවශ්‍ය මැදිහත් වීම වළක්වා ගනිමින් ජාත්‍යන්තර සංචාරකයින්ගේ, ගුවන් යානා සහ නැව් කාර්ය මණ්ඩලයේ සහ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය හා යහපැවැත්ම ඇතුළුව මිනිස් සෞඛ්‍යයට හානි වැළැක්වීමට පියවර ගනිමින් ජාත්‍යන්තර රෝග සහ අනෙකුත් මහජන සෞඛ්‍ය තර්ජන සීමා කිරීම සහ ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීමයි.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිරෝධායන ඒකකය ආරක්ෂාව, රේගුව, පෙව ආරක්ෂාව, සමුද්‍ර හා ගුවන් සේවා ප්‍රවාහනය, සත්ව සෞඛ්‍යය, පොලිස් සහ සංක්‍රමණ වගකීම් සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් ඒකක ඇතුළු දේශසීමා පාලන වගකීම් සහිත අනෙකුත් ආයතන සමඟ ක්‍රියා කරයි.

නිරෝධායන ඒකකය මගින් පාලනය වන මහජන සෞඛ්‍ය කාර්යාල වන්නේ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපලවල ගුවන් තොටුපල සෞඛ්‍ය කාර්යාල (බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල - කටුනායක, මත්තල රාජපක්ෂ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල - මත්තල, යාපනය ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල- පලාලි, කොළඹ ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල - රත්මලාන), ජාත්‍යන්තර වරායන්හි වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාල (කොළඹ, ගාල්ල, ත්‍රිකුණාමලය, හම්බන්තොට, කන්කසන්තුරේ සහ නොරොච්චෝලේ) වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ (MRI) සහ ආගමන සෞඛ්‍ය ඒකකයේ සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලයයි.

නිරෝධායන ඒකකයේ සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය කහ උණ, මෙනින්ජොකොකල් මෙනින්ජයිටිස් සහ පෝලියෝ වලට එරෙහිව සංචාරකයින්ට එන්නත් කිරීමට සම්බන්ධ වේ.

සංක්‍රමණ සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංවිධානය (IOM) සමඟ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය නේවාසික වීසා අයදුම්කරුවන්ගේ අභ්‍යන්තර සෞඛ්‍ය තක්සේරුවක් සිදු කර මැලේරියාව, ෆයිලේරියා, ක්ෂය රෝගය සහ HIV සඳහා පරීක්ෂා කරයි. නිරෝධායන ඒකකයේ ආගමන සෞඛ්‍ය ඒකකය විසින් ධනාත්මක අයදුම්කරුවන් කළමනාකරණය කිරීම සහ ඔවුන්ගේ පසු විපරම් අධීක්ෂණය සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අදාළ මහජන සෞඛ්‍ය ව්‍යාපාර වෙත යොමු කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ බෝවන රෝග පිළිබඳ දැනුම්දීමේ ඉතිහාසය 19 වන සියවසේ අගභාගය දක්වා දිව යයි. රට තුළ බෝවන රෝග පිළිබඳ දැනුම්දීමේ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 1897 දී නිරෝධායන සහ රෝග වැළැක්වීමේ ආඥා පනත හඳුන්වා දෙන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR)-2005 නීත්‍යානුකූලව පිළිපැදීමට බැඳී සිටින අතර ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටී. නිරෝධායන ඒකකය ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR)-2005 හි සම ජාතික කේන්ද්‍රීය ස්ථාන වේ.

දැක්ම

ජාත්‍යන්තරව පැතිර යන රෝගවලින් තොර රටක්.

මෙහෙයුම

ජාත්‍යන්තර ගමනාගමනයට සහ වෙළඳාමට සැලකිය යුතු බාධාවක් ඇති නොකර ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු විය හැකි රෝග හෝ මහජන සෞඛ්‍ය අවදානම් සහිත සිදුවීමක් ඵලදායී ලෙස ආරක්ෂා කිරීම, වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම.

ඉලක්කය

ලෝක ගමනාගමනයට සහ වෙළඳාමට අවම මැදිහත්වීමකින්, රෝග ජාත්‍යන්තර ව්‍යාප්තියට එරෙහිව උපරිම ආරක්ෂාව සහතික කිරීම අරමුණු කරන්න. ජාත්‍යන්තර අවධානයට ලක්වන මහජන සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථාවක (PHEIC) හෝ PHEIC සඳහා හේතු විය හැකි තත්වයක් තුළ සූදානම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග මෙයට ඇතුළත් වේ.

අරමුණු

- ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි-2005 ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කිරීම
- රට තුළ දේශසීමා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සහතික කිරීම
- නිරෝධායන ඒකකය, සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය සහ ඇතුල්වීමේ ස්ථානවල (PoEs) මහජන සෞඛ්‍ය කාර්යාලවල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා

2024/2025 ජයග්‍රහණ සහ විශේෂ සිදුවීම්

- 2024 නොවැම්බර් 13 වන දින WHO විසින් පවත්වන ලද ගෝලීය හදිසි මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථාන සමාකරණ අභ්‍යාසයට (GEOCX 2024) සහභාගී විය.
- IHR - 2005 හි රාජ්‍ය පක්ෂ වාර්ෂික වාර්තාකරණ මෙවලම 2024 පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා උපදේශන රැස්වීම 2024 නොවැම්බර් 27 වැනි දින ප්‍රධාන ධාරිතාවය ක්ෂේත්‍ර 15 කම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි.
- 2024 වසර සඳහා ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR)-2005 පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම 2024 දෙසැම්බර් 4 වැනි දින පැවැත්විණි.
- NAPHS 2024-2028 සමාලෝචනය කිරීමේ උපදේශන රැස්වීම 2024 දෙසැම්බර් 19 වන දින පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි.
- සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා වැළැක්වීම, සූදානම සහ ඔරොත්තු දීමේ ජාතික ආයෝජන සැලැස්මට ඇතුළත් කිරීම සඳහා ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ජාලය හරහා ඒකාබද්ධ ප්‍රජා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මැදිහත්වීම් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම සඳහා අමතර තොරතුරු හඳුනාගැනීම සඳහා 2025 අප්‍රේල් 3 වැනි දින WHO සමඟ සහයෝගයෙන් කොළඹදී සංවිධානය කරන ලද සහ සහභාගී වූ වැඩමුළුව.
- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සමඟ එක්ව 2025 ජුනි 25 සහ 26 යන දිනවල කොළඹදී ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු වන ජාත්‍යන්තර ස්ථානවලදී සාමාන්‍ය මහජන සෞඛ්‍ය පියවරයන් සඳහා සම්මත ක්‍රියා පටිපාටි (SOP) යාවත්කාලීන කිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් සංවිධානය කර සහභාගී විය.
- ඇතුළත් වීමේ ස්ථානවල නිරෝධායන ක්‍රියාකාරකම් සහ 2005 ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය නියාමනය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය උපාධි අපේක්ෂක වෛද්‍ය සිසුන් / ආයුර්වේද වෛද්‍ය සිසුන් / උපාධි අපේක්ෂක හෙද සිසුන් සහ හෙද ඩිප්ලෝමා අභ්‍යාසලාභීන් / PHI අභ්‍යාසලාභී සිසුන් මෙන්ම ප්‍රජා වෛද්‍ය විෂය ධාරාවේ / වෛද්‍ය පරිපාලන විෂය ධාරාවේ / වෛරස් විද්‍යා විෂය ධාරාවේ / ආපදා කළමනාකරණ ඩිප්ලෝමාවේ පශ්චාත් උපාධි අභ්‍යාසලාභී වෛද්‍යවරුන් සඳහා, සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය සහ ඇතුළත් වීමේ ස්ථානවල සෞඛ්‍ය කාර්යාල සඳහා පවත්වන ලදී.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

GOSL අරමුදල්

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය (රු. මිලියන)	භෞතික ප්‍රගතිය **2024.10.01** සිට **2025.09.30** දක්වා	**2024.10.01** සිට **2025.09.30** දක්වා මූල්‍ය ප්‍රගතිය
1. සංචාරකයින් සඳහා කහ උණ එන්නත් ලබා දීම	සාමාන්‍ය	(2024 පසුගිය කාර්තුවේදී 1120 ක් සහ 2025 පළමු මාස 06 තුළ 946 ක්) MRI හි සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලයේදී සංචාරකයින්ට කහ උණ එන්නත ලබා දෙන ලදී. (2025 අප්‍රේල් සහ මැයි මාස සඳහා කහ උණ එන්නත ලබා ගත නොහැකි විය)	---

2. සඳහා නැව් පරීක්ෂා කරන්න නැව් නිකුත් කිරීම සනීපාරක්ෂක සහතික	සාමාන්‍ය	2024 අවසාන කාර්තුවේදී 170 ක් සහ 2025 පළමු මාස 06 තුළ 178 ක්) නැව් සනීපාරක්ෂක සහතිකය නිකුත් කිරීම සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද නැව්	----
3.නිරෝධායන ඒකකයේ සමාලෝචන රැස්වීම්	රු. 169,568.25 (2023 අවසාන කාර්තුව සඳහා රු. 50,000 + 2025 පළමු මාස 06 සඳහා 119,568.25)	2024 සහ 2025 වසර සඳහා zoom තාක්ෂනය හරහා රැස්වීම් පවත්වන ලදී. සමාලෝචන රැස්වීම භෞතිකව 2024 ජුනි මාසයේදී පවත්වන ලදී	2024 ඔක්තෝබර් රැස්වීම සඳහා රු. වෙන් කළ මුදලින් රුපියල් 31,950/=ක් යොදවා ඇත. 2025 සඳහා අරමුදල් භාවිතා නොකළේය.
5. පරිපාලක පැනලය සහිත වෙබ් අඩවිය අලුත් කිරීම	රු. 160,863.50 කි	සම්පූර්ණ කළා	2025 සඳහා ලැබුණු අරමුදල්. වෙන් කර ඇති මුළු අරමුදල රු. 160,863.50 භාවිතා කර ඇත.
6.IHR 2005 හි මූලික ධාරිතාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපකරණ මිලදී	මිලියන 2 (2024 වසර සඳහා) රු. 9,375,100 (2025 සඳහා)	2024 - 2024 අවසාන කාර්තුවේදී වරාය/ගුවන්තොටුපල සෞඛ්‍ය කාර්යාල සඳහා මිලදී ගත් සැලසුම්ගත උපකරණ. 2025-සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සැපයුම් අංශය හරහා උපකරණ	2024 අවසාන කාර්තුව තුළ, රු. 378,000.00 අරමුදල් භාවිතා කර ඇත. 2025 සඳහා

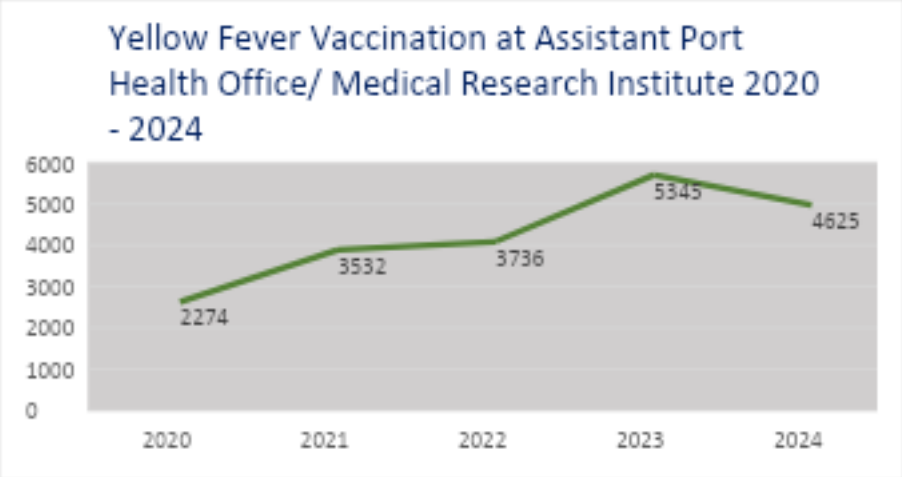
ගැනීම (නිරෝධායන ඒකකය සහ වරාය/ගුවන්තොටුපල සෞඛ්‍ය කාර්යාල)		මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කිරීම. ප්‍රසම්පාදනය ආරම්භ කර ඇත.	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ලොජිස්ටික්ස් වෙතින් අරමුදල් වෙන් කරන ලදී.

WHO ද්විවාර්ෂික අරමුදල් 2024 - 2025

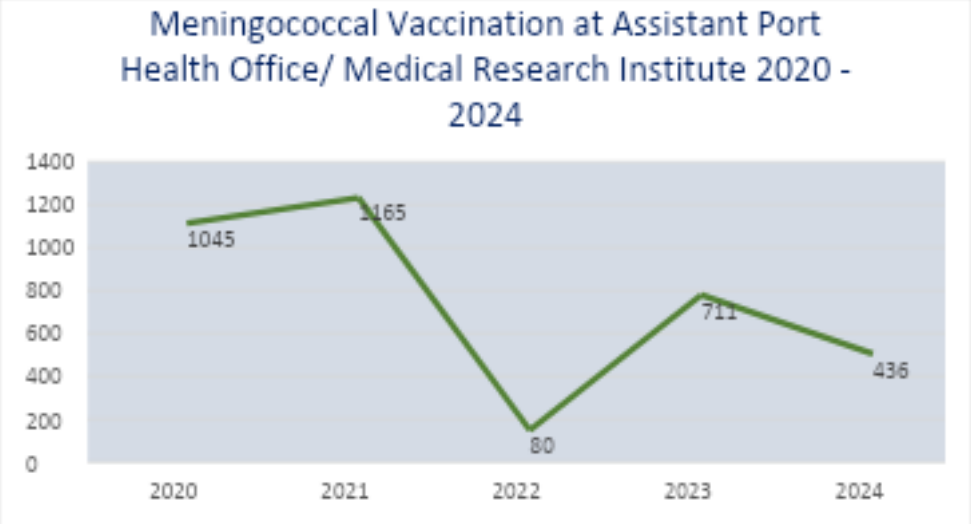
ව්‍යාපෘති විස්තරය	**මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය (රු.)**	**භෞතික ප්‍රගතිය**	**මූල්‍ය ප්‍රගතිය**
1. ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය නියාමනය (IHR) -2024 පිළිබඳ රාජ්‍ය පක්ෂ වාර්ෂික වාර්තාව පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට උපදේශන රැස්වීම	812,500 (2024 දී)	කාර්යය සම්පූර්ණ කරන ලදී	රු. 666,366.19 (2024 දී)
2. ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR) පිළිබඳ වාර්ෂික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීමක් පැවැත්වීම	162,513.14 (2024 දී)	කාර්යය සම්පූර්ණ කරන ලදී	රු. 82,800.00 (2024 දී)
3.සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2024-2028 සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ වාර්ෂික රැස්වීම් පැවැත්වීම	107,950.00 (2024 දී)	කාර්යය සම්පූර්ණ කරන ලදී	රු. 770,666.000 (2024 දී)
4. ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා වැළැක්වීම, සූදානම සහ ඔරොත්තු දීමේ ජාතික ආයෝජන සැලැස්ම සකස් කිරීම	225,348 (2025 දී)	කාර්යය සම්පූර්ණ කරන ලදී	රු. 157,411.00 (2025 දී)

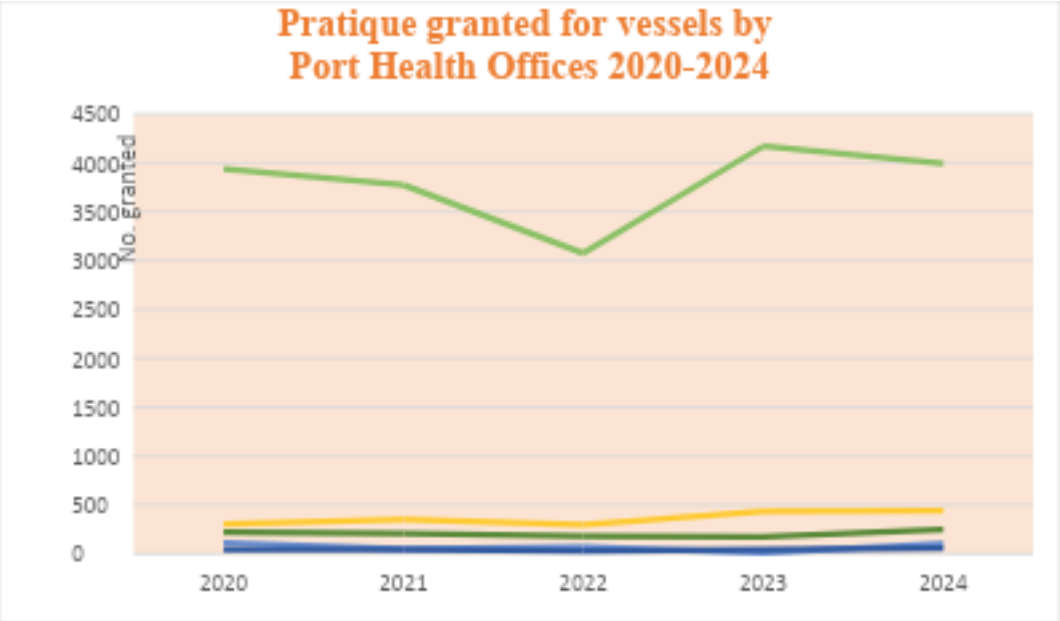
5. ඇතුල්වීමේ ස්ථානවල මහජන සෞඛ්‍ය පියවරයන් සඳහා සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි යාවත්කාලීන කරන්න	400,725 (2025 දී)	කාර්යය සිදුවෙමින් පවතී.	රු. 227,386.40 (2025 දී)

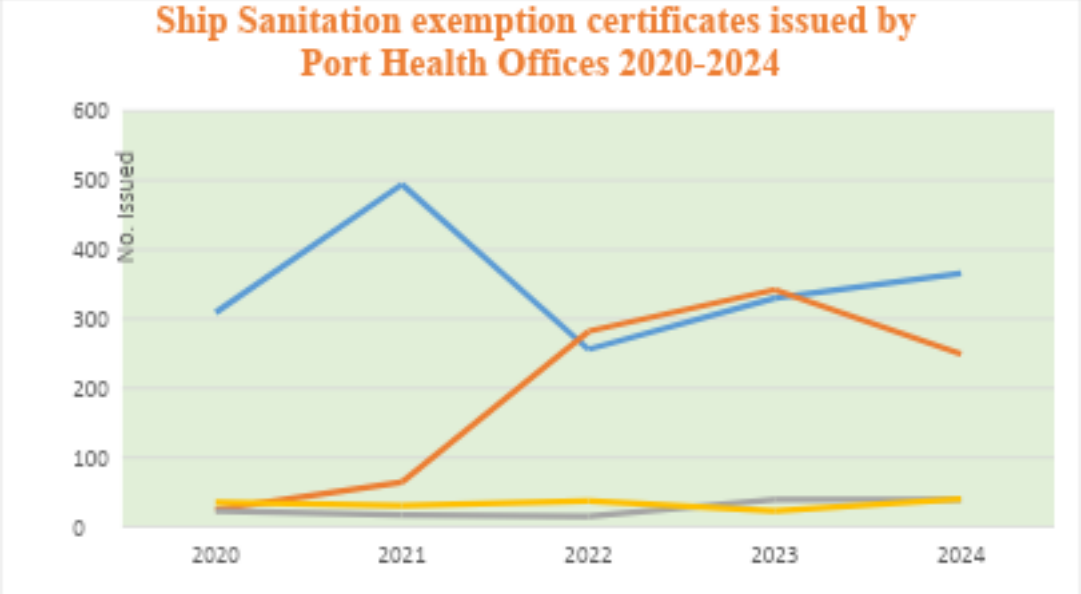
පසුගිය පස් අවුරුදු කාර්ය සාධන ප්‍රවණතා

2022, 2023 සහ 2024 සමහර මාසවලදී Meningococcal එන්නත් ලබා ගත නොහැකි විය

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- නිරෝධායන ඒකකයේ නිරෝධායන ඒකකය සහ ගුවන් තොටුපල සහ වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාල සඳහා භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම.
- IOM අරමුදල්වලින් කොළඹ වරායේ නව වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලයක් ඉදිකරන්න

විශේෂ සිදුවීම්වල ඡායාරූප

1. ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR) -2005 – 2024 නොවැම්බර් 27 වැනි දින රාජ්‍ය පක්ෂ වාර්ෂික වාර්තාකරණ (SPAR) මෙවලම 2024 පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට උපදේශන රැස්වීම පැවැත්වීම

2. ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම (IHR)-2005 – 2024 දෙසැම්බර් 04 පැවැත්වීම

3. සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම (NAPHS) 2024-2028 - 2024 දෙසැම්බර් 19 සමාලෝචනය කිරීමට උපදේශන රැස්වීම පැවැත්වීම

4. සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා වැළැක්වීම, සූදානම සහ ඔරොත්තු දීමේ ජාතික ආයෝජන සැලැස්මට ඇතුළත් කිරීම සඳහා ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ජාලය හරහා ඒකාබද්ධ ප්‍රජා ඔරොත්තු දීමේ

හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා මැදිහත්වීම් ඵලදායි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම සඳහා අමතර තොරතුරු හඳුනාගැනීමේ වැඩමුළුව 2025 අප්‍රේල් 3 වැනි දින කොළඹදී පැවැත්වීම.

5. 2025 ජූනි මස 25 සහ 26 යන දිනවල ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු වන ජාත්‍යන්තර ස්ථානවලදී සාමාන්‍ය මහජන සෞඛ්‍ය පියවරයන් සඳහා සම්මත ක්‍රියා පටිපාටි (SOP) යාවත්කාලීන කිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡාව පැවැත්වීම.

4.2.9 තරුණ, වැඩිහිටි, අභ්‍යන්තරික අවතැන් වූවන් සහ ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා රැකවරණය

තරුණ, වැඩිහිටි, ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ දැක්ම සහ මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ප්‍රධාන සැලැස්මට අනුව සෞඛ්‍ය පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, රෝග වැළැක්වීම සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය තුළින් තරුණ, වැඩිහිටි සහ ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම.

වැඩිහිටි සෞඛ්‍ය රැකවරණය

දැක්ම:- සෞඛ්‍ය සම්පන්න ක්‍රියාකාරී සහ ඵලදායී වැඩිහිටි ජනගහනය

පොදු අරමුණු

- වැඩිහිටියන්ගේ කායික, මානසික සහ සමාජීය යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම.
- අනාගතයේදී වඩාත් ක්‍රියාශීලී සහ වඩා ඵලදායී වැඩිහිටි ජනගහනයක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පුළුල් සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීම.

ආබාධිත හිත් සත්කාරය

දැක්ම:-ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම

පොදු අරමුණ:-ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීම

තරුණ හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා

දැක්ම: - නිරෝගී සහ ඵලදායී නව යොවුන් වියේ සහ තරුණ ජනගහනය

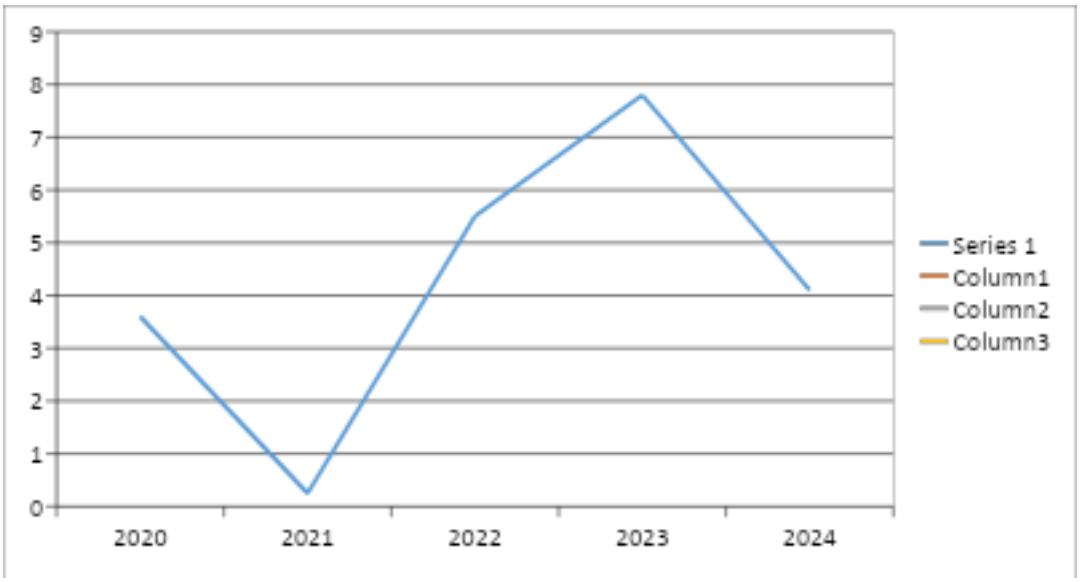
පොදු අරමුණු - යෞවන ගැටලු අවම කර ඔවුන්ගේ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා යෞවනයන් අතර දැනුම ආකල්ප සහ ජීවන කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීම

01. සංඥා භාෂාව සහ ආබාධිත සත්කාර සඳහා වන වෙනත් වැඩසටහන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන (GOSL)	1,000,000.00	72600.00 කි	7.26
02. වාර්ෂිකව අත්පොත්, මාර්ගෝපදේශ සහ පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම (GOSL)	1,000.000.00	247,935.00 කි	24.8
03. ICOPE පුහුණු සහ සමාලෝචන රැස්වීම (WHO)	1,046,000.00 කි	658,371.00 කි	63

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර - 2025

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය - රු.	මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.	භෞතික ප්‍රගතිය %
01. ICOPE සමාලෝචනය සහ දැනුවත් කිරීම	900,000.00	0	0
02. ICOPE පිරික්සුම් වැඩසටහන: වාර්ෂිකව පිරික්සුම් ආකෘතිය, ලේඛන, යොමු කිරීමේ ආකෘති පත්‍ර සහ ප්‍රතිලාභ (GOSL) මුද්‍රණය කිරීම	1,000,000.00	0	0
03. වැඩිහිටි සත්කාර සඳහා IEC ද්‍රව්‍ය සහ බැනර් මුද්‍රණය කිරීම (GOSL)	1,000,000.00	0	0
04. වැඩිහිටි සත්කාර සහ ආබාධිත සත්කාර පිළිබඳ වාර්ෂික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්-ජාතික සහ පළාත් මට්ටමින් (GOSL)	1,000,000.00	15000.00 කි	1.5
05 ආබාධිත සත්කාර සඳහා සංඥා භාෂාව සහ අනෙකුත් වැඩසටහන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන (GOSL)	1,000,000.00	72600.00 කි	7.26
06. පුනරුත්ථාපන ඒකක (GOSL) හි ආබාධිත සත්කාර සහ පුනරුත්ථාපනය පිළිබඳ අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය සහ දැනුවත් කිරීම	1,000,000.00	0	0
07. උසස් අධ්‍යාපන ආයතනවල සහ ප්‍රජාවේ (GOSL) තරුණ තරුණියන්ගේ සෞඛ්‍යය ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා බහු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ රැස්වීම් සහ වැඩසටහන්	500,000.00	0	0
08. පූර්ව විශ්‍රාම ගැනීම පිළිබඳ අත්පොත් සහ පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම (GOSL)	500,000.00	0	0
09. පූර්ව විශ්‍රාම ගැනීම පිළිබඳ වාර්ෂික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් (GOSL)	1,000,000.00	0	0
10. විෂය සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර දින සැමරීම (GOSL)	600,000.00 කි	0	0
11. වාර්ෂිකව අත්පොත්, මාර්ගෝපදේශ සහ පත්‍රිකා මුද්‍රණය කිරීම (GOSL)	1,000,000.00	0	0
12. YED (GOSL) සඳහා වෙබ් අඩවියක් සංවර්ධනය කිරීම	1,000,000.00	0	0
13. YED, ෆැක්ස් යන්ත්‍රය, ස්මාර්ට් පුවරුව (GOSL) සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම	500,000.00	0	0
14.ICOPE පුහුණුව සහ සමාලෝචනය (WHO)	1,046000.00 කි	658,371 කි	63
15. ආබාධිතභාවය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සඳහා උපදේශන වැඩමුළුව (WHO)	1,259000.0	0	0

YED ඒකකයේ පසුගිය වසර 05 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

4.2.10 ජාතික දුම්කොළ සහ මධ්‍යසාර පිළිබඳ අධිකාරිය

දැක්ම

දුම්කොළ හා මද්‍යසාර වලින් තොර දේශයක් සහ මහජනතාවක්

මෙහෙවර

දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පාදක කොටගත් උපද්‍රවයන් අපගේ සමාජය නිදහස් කරගැනීම සඳහා සියලු සමාජීය අංශ ඒකරාශි කිරීම

අරමුණු

- මහජන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සඳහා දුම්කොළ හා මද්‍යසාර (සහ අනෙකුත් මත්ද්‍රව්‍ය) හා සම්බන්ධ පුළුල් සහ විශේෂිත ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම.
- නිෂ්පාදනය, අලෙවිකරණය, ප්‍රචාරණය සහ දුම්කොළ හා මද්‍යසාර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන පරිභෝජනය පිළිබඳව ඇගයීම් සහ අධීක්ෂණය කරිම තුළින් දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර ආශ්‍රිත හානි වැළැක්වීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වෙත ප්‍රවේශවීමට ඇති අවස්ථා අවම කිරීමෙන් පුද්ගලයන්, විශේෂයෙන්ම ළමුන් දුම්පානයෙන් හෝ මද්‍යසාර භාවිතා කිරීම අධෛර්යමත් කරනු ලබන විධිවිධාන සැකසීම.
- සුපිරිසිදු වාතාශ්‍රය රැක ගැනීම පිළිබඳ නීති සකස් කිරීම, සම්මත කරගැනීම, ක්‍රියාවට නැංවීම සහ ලබා ගත හැකි අවකාශ සීමා කිරීම මඟින් ප්‍රජාව දුම්කොළ හා මද්‍යසාරවලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම.

- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර මඟින් ජනතාවට සිදු කරන හානිය වළක්වා ගැනීම සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර නිවාරණ වැඩසටහන් ඇතුළුව වෙනත් සියලු ක්‍රියාමාර්ග උපායමාර්ග යෝජනා කිරීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම.

කර්තව්‍ය

- දුම්කොළ නිෂ්පාදන හා මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුවට උපදෙස් දීම.
- ජනමාධ්‍ය අනුග්‍රාහකත්වයෙන් සහ ප්‍රජා පාදක වැඩසටහන් මඟින් සෞඛ්‍ය වර්ධනය දිරි ගැන්වීම සහ සහාය වීම.
- දුම්කොළ නිෂ්පාදන හා මද්‍යසාර නිෂ්පාදන පරිභෝජනයෙන් උද්ගත වන හානිය අවම කර ගැනීම සඳහා උපාය මාර්ග නිර්දේශ කිරීම.
- අනීතික ඖෂධ භාවිතය වැළැක්වීම හෝ අවම කිරීම සඳහා ජාතික අන්තරායකාරී ඖෂධ පාලක මණ්ඩය විමසා වැඩපිළිවෙළවල් සකස් කිරීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන නීතිමය, බදුකරණ, පරිපාලන සහ අනෙකුත් අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග නිර්දේශ කිරීම.
- ඒ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරි පිළිබඳ සමීක්ෂණ හා ඇගයීම් කිරීම.
- ප්‍රතිපත්තිවල ගැටලු සමීක්ෂණය කිරීම අවශ්‍ය විය හැකි පරිදි ප්‍රතිපත්තිවල යම් වෙනස්කම් ඇති කිරිමට රජයට උපදෙස් ලබා දීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර සම්බන්ධ ගැයලු පිළිබඳ පර්යේෂණ පර්යේෂණ දිරිගැන්වීම සහ ඊට සහාය වීම.
- දුම්කොළ නිෂ්පාදන හා මද්‍යසාර නිෂ්පාදන සැකසීම, පරිභෝජනය හා අලෙවියට අදාළ ආර්ථික සෞඛ්‍ය, හා වෙනත් ගැටලු සමීක්ෂණය කිරීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පාවිච්චිය හා සම්බන්ධ පර්යේෂණ පැවැත්වීම, ප්‍රවර්ධනය හා සම්බන්ධීකරණය
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරිමෙහි ලා අවශ්‍ය රාජ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන නියෝජිතායතන සහ පෞද්ගලික අංශයේ සංවිධානවල සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ සමීක්ෂණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකාරි ප්‍රජා සහභාගිත්වය දිරිගැන්වීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ අදාළ ගැටලු පිළිබඳව මහජනයාගෙන් තොරතුරු භාරගැනිම සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට අදාළ ආයතනවලට නිර්දේශ කිරීම.
- දුම්කොළ නිෂ්පාදන හා මද්‍යසාර නිෂ්පාදන සැකසීම හා පරිභෝජනය තුළින් උද්ගත වන හානිය අවම කිරිම සම්බන්ධයෙන්, රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන නියෝජිත ආයතන හා සංවිධාන විසින් කරගෙන යන සියලු කටයුතුවල සම්බන්ධීකරණ නියෝජිත ආයතනය ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර ආශ්‍රිත සියලු විමර්ශනවල ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීම.
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර ආශ්‍රිත කරුණු වලදී දේශිය, කලාපීය හා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමඟ සම්බන්ධීකරණය ඇති කර ගැනීම.

ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

ක්‍රියාත්මක කළ ක්‍රියාකාරකම්	ඉලක්ක කණ්ඩායම්	සාධන
දුම්කොළ බදු සූත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	මහජනතාව	• ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සමඟ එක්ව බදු සූත්‍රයක් හඳුන්වා දුන් අතර එම බදු සූත්‍රය 2024 නොවැම්බර් මස 08 වන දින සෞඛ්‍ය ලේකම් තුමා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	පාසල් සිසුන්	• කොළඹ 07, රාජකීය විද්‍යාලයේ සිසුන් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2024 නොවැම්බර් 05 වන දින පවත්වන ලදී. • 2024 නොවැම්බර් 18 වන දින මොරටුව වේල්ස් කුමර විද්‍යාලයේ සිසුන් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නිවාරණය සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. • 2024 නොවැම්බර් 21 වන දින මීගමුව ගේට්වේ විද්‍යාලයේ සිසුන් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නිවාරණය සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. • දෙහිවල විවර්ලි ජාත්‍යන්තර පාසලේ සිසුන් පදනම් කර ගනිමින් දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නිවාරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 මැයි මස 16 වන දින අප අධිකාරියෙහි ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විය.
දුම් රහිත දුම්කොළ භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	මහජනතාව	• වතුකරයේ ප්‍රජාව සඳහා දුම් රහිත දුම්කොළ භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2024 නොවැම්බර් 27 වන දින මාතර, දෙනියාය ප්‍රදේශයේදී පැවැත්විණි. • ප්‍රජා කණ්ඩායමක් සඳහා දුම් රහිත දුම්කොළ භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2024 දෙසැම්බර් 02 වන දින මාතර, කඹුරුපිටියේදී පැවැත්විණි
තරුණ කණ්ඩායම සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ නිවාරණය	තරුණ කණ්ඩායම	• 2024 ඔක්තෝම්බර් 10 වන දින මොරටුව, කටුබැද්ද, NAITA, කාර්මික ඉංජිනේරු අභ්‍යාස ආයතනයේ සිසුන් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. • දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් NAITA, මෝටර් රථ ඉංජිනේරු අභ්‍යාස ආයතනයේ සිසුන් සඳහා වැල්ලම්පිටිය ඔරුගොඩවත්ත ප්‍රදේශයේ 2024 ඔක්තෝබර් 22 දින පවත්වන ලදී. • 2024 නොවැම්බර් 22 වන දින කටුනායක, NAITA ඉංජිනේරු තාක්ෂණ ආයතනයේ සිසුන් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. • 2025 අප්‍රේල් 04 සහ 11 යන දෙදින තුල ඔරුගොඩවත්ත NAITA ආයතනයේ පුහුණුව ලබන 180 කින් යුත් තරුණ කණ්ඩායම් දෙකක් පදනම් කර ගනිමින් දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නිවාරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්විය

		• කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යා පීඨයේ කාර්මික කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සඳහා "අවධාරණ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ කුසලතාව බලගැන්වීම: දුම්කොළ, මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය අඩු කිරීමේ උපාය මාර්ග" යන මැයෙන් වැඩමුළුවක් 2025 පෙබරවාරි 7 වන දින සාර්ථකව පවත්වන ලදී.
පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (TOT) වැඩසටහන	ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්	• දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ නිවාරණය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් නොවැම්බර් මස 26 වන දින මාතර, කොටපොල, දෙනියාය, සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලයේදී පවත්වන ලදී. • දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ නිවාරණය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් දෙසැම්බර් මස 02 වන දින මාතර කඹුරුපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී පවත්වන ලදී. • 2025.02.02/03 යන දෙදින තුල මාතලේ සහ උකුවෙල ප්‍රදේශයන් පදනම් කරගනිමින් දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නිවාරණය පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් කිහිපයක්ම පැවත්වූ අතර එහිදී අවශ්‍ය දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය වන අත්පත්‍රිකා වැනි දෑ ලබා දුන් අතර 100 පමණ ඒ සඳහා සහභාගි විය. • 2025 මාර්තු 31 වන දින ලේඩි රිජ්වේ රෝහලේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දුම්කොළ හා මද්‍යසාර වැලැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 120 ක පමණ පිරිසක් පදනම් කරගනිමින් සිදුවිය.
බලය ලත් නිලධාරීන් සඳහා පහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	බලය ලත් නිලධාරීන්	• දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් අධිකාරිය විසින් සුරාබදු නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සාර්ථකව සංවිධානය කරන ලදී. 2024/12/05 දින අධිකාරි පනත ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැදගත්කම ද මෙම වැඩසටහන මගින් අවධාරණය කරන ලදී. 2024 දෙසැම්බර් 20 වන දින ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේදී වැඩමුළුවක් සහ ඇගයීම් උත්සවයක් සාර්ථකව පවත්වන ලදී. දුම්කොළවලින් තොර ප්‍රදේශ පිහිටුවීමට සහ අධිකාරිය පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමට දිවයින පුරා සිටින මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ අමිල දායකත්වය වෙනුවෙන් මෙම උත්සවයේදී ඇගයීමට ලක් විය. • දුමින් තොර කලාප පිහිටුවීම සහ දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සඳහා 2025 ජනවාරි 23 වන දින සෙත්සිරිපාය අදියර II හි ශ්‍රවණාගාරයේදී

		වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. • කළුතර පොලිස් විද්‍යාලයේ අභ්‍යාසලාභී පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා අධිකාරී පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 ජනවාරි 30 වන දින පැවැත්විණි. • මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ සංගමය විසින් සංවිධානය කරනලද අධිකාරී පනත සම්බන්ධයෙන් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සඳහා සුම් තාක්ෂණය ඔස්සේ 2025/05/27 වන දින සැසියක් පවත්වන ලදී. • සුරාබදු නිලධාරීන් 100 දෙනෙකු සඳහා සුම් තාක්ෂණය ඔස්සේ සැසියක් හරහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. • අධිකාරී පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ සුම් තාක්ෂණය ඔස්සේ සැසියක් 2025/06/09 වන දින දෙමළ කතා කරන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරු 35 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදී. • 2006 අංක 27 වන දින අධිකාරිය පනත උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය වෙත සෘජුවම හෝ බලයලත් නිලධාරීන් හරහා ලැබෙන ඕනෑම පැමිණිල්ලක් සම්බන්ධයෙන් සෘජු දැන්වීම් යැවීමෙන් හෝ නඩු පැවරීමෙන් නීතිමය පියවර ගනු ලැබේ.
අධ්‍යයන සහ පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්	මහජනතාව	• දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය විසින් නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ තලවාකැලේ ප්‍රදේශයේ වතුකරයේ දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර පරිභෝජනය පිළිබඳ සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. • දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය සම්බන්ධයෙන් මාතර දෙනියාය ප්‍රදේශයේ වතුකරයේ ප්‍රජාවගේ භාවිතයන්, ආකල්ප සහ දැනුම තක්සේරු කිරීම සඳහා දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය විසින් සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. • ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) සහාය ඇතිව ගෝලීය තරුණ දුම්කොළ සමීක්ෂණය (GYTS) ආරම්භ කිරීම 2025 වසරේදී සිදු කරන ලදී.
මාධ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්	මහජනතාව	• අධිකාරියේ නිල ෆේස්බුක් පිටුවට අනුගාමිකයින් 5942 ක් , අධිකාරියේ යූ ටියුබ් නාලිකාවට ග්‍රාහකයින් 231 සහ අධිකාරියේ ඉන්ස්ටග්‍රෑම් පිටුවට අනුගාමිකයින් 38 ප්‍රවේශ වී ඇත. 2025 වර්ෂයේදී අධිකාරියේ ෆේස්බුක් පිටුව පරිශීලනය කරන ලද ගණන 10,000- 16,000 ක් අතර වෙනස්වීම් වලට ලක්ව ඇත.
ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	මහජනතාව	• දුම්කොළ හා මද්‍යසාර වැලැක්වීම පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ ප්‍රදර්ශන කුටියක් කොළඹ විහාරමහාදේවි උද්‍යානයේදී

පැවැත්වීම		පැවැත්විය.මෙය “COMHEALTH FEST -2025” පදනම් කරගනිමින් 2025.06.07 දින සිදු විය.
ලෝක දුම්වැටි විරෝධී දිනය	මහජනතාව	• මැයි 31 ට යෙදුනු ලෝක දුම්වැටි විරෝධී දිනය පදනම් කරගනිමින් සෙත්සිරිපාය දෙවන අදියරෙහි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ ඒ සමගාමීව ආගමන විගමන කාර්යාලයේදීද දැනුවත් කිරීම සඳහා අත්පත්‍රිකා ,ස්ටිකර් වැනි දෑ ලබා දීමට 2025.05.30 වන දින කටයුතු කරන ලදී.
1948 මනෝ උපදේශන සේවාව	ශ්‍රී ලංකාවේ දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිත කරන්නන්	• උපදේශන සේවාව සඳහා ලැබුණු මුළු ඇමතුම් සංඛ්‍යාව 6204 පිරිසක් වූ අතර 2024 වර්ෂයේ සේවාලාභීන් 1241 ක් උපදේශනය ලබා ගෙන ඇත. • දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය 1948 මනෝ උපදේශන සේවයේ කැපවූ ස්වේච්ඡා උපදේශකයින්ට උපහාර දැක්වීම සඳහා 2024 දෙසැම්බර් 27 දින ප්‍රබෝධමත් සැසියක් සහ ඇගයීම් උත්සවයක් සාර්ථකව පවත්වන ලදී. • දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය 1948 මනෝ උපදේශන සේවයේ කැපවූ ස්වේච්ඡා උපදේශකයින්ට ප්‍රබෝධමත් සැසියක් සුම් තාක්ෂණය ඔස්සේ ඔක්තෝම්බර් 16 වන දින පවත්වන ලදී. • 2025.01.01 දින සිට 2025.05.31 දින වන විට 1948 මනෝ උපදේශන සේවාව සඳහා මුළු ඇමතුම් 2448 ප්‍රමාණයක් ලැබී ඇති අතර එයින් ඇමතුම් 404 ක ප්‍රමාණයක් උපදේශනය සඳහා ලැබී ඇති අමතුම්ය.

සිදුකරකරන ලද ව්‍යාපෘති පිළිබඳ විස්තර

		2025		
අංකය	ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය 2025 (රු.මිලියන)	30.09.2025 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	30.09.2025 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු. මිලියන)
1	දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරි පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම	**800,000.00**	දුම්කොළ හා මද්‍යසාර පිළිබඳ සමාජ මාධ්‍ය ප්‍රවර්ධන පිළිබඳ පැමිණිලි සෘජුවම නතර කරන ලදී. 2006 අංක 27 වන අධිකාරි පනත උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් අධිකාරිය වෙත සෘජුවම හෝ බලයලත් නිලධාරීන් හරහා ලැබෙන ඕනෑම පැමිණිල්ලක් මත සෘජු දැන්වීම් යැවීමෙන් හෝ නඩු පැවරීමෙන් නීතිමය පියවර ගනු ලැබේ. මුහුණු පොත හරහා මද්‍යසාර ප්‍රචාරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ නඩුව අධිකාරියට පක්ෂව අවසන් කරන ලදී. අධිකාරිය පනත උල්ලංඝනය කල බව වාර්තා වූ	**84,563.18**

			බලපත්‍රලාභී බත්තරමුල්ල සුරාසැල සඳහා අවශ්‍ය නීතිමය පියවර ගන්නා ලදී. සුපිරි වෙළඳසැල්වල මද්‍යසාර ප්‍රවර්ධන නතර කරන ලදී. මාලිගාකන්ද මහ නගර සභාව – නඩු දෙකක් – විමර්ශනයෙන් පසු පැමිණිල්ලක් සහ චෝදනා පත්‍රයක් ගොනු කර ඇත. මාතර මහ නගර සභාව – එක් නඩුවක් – පැමිණිල්ලක් සහ චෝදනා පත්‍රයක් ගොනු කර, අධ්‍යක්ෂවරයාට සිතාසි නිකුත් කර ඇත. මාතර මහාධිකරණය RI 18/2023- රස ගන්වන ලද දුම්වැටි පිළිබඳ සංශෝධන අයදුම්පත විභාග වෙමින් පවතී. කොළඹ මහාධිකරණය RI 49/2023- නියෝගය ලබා දී අභියාචනය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලද අධිකාරී පනත සම්බන්ධයෙන් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සඳහා සූම් සැසි 2025/05/27 වන දින පවත්වන ලදී	
2	අධ්‍යාපන සහ පුහුණු	**8,300,000.00**	2025 පෙබරවාරි 3 වන දින මාතලේ උකුවෙල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම පිළිබඳ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. 2025 මාර්තු 31 වන දින ලේඩි රිජ්වේ රෝහලේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා 108 දෙනෙකුගෙන් පමණ සමන්විත කණ්ඩායමක් සඳහා දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. දුම්කොළ රහිත ප්‍රදේශ ස්ථාපිත කිරීම සහ දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නැවැත්වීම සහ වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් සඳහා 2025 ජනවාරි 23 වන දින සෙත්සිරිපාය අදියර II හි ශ්‍රවණාගාරයේදී වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ විද්‍යා පීඨයේ කාර්මික කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සඳහා "අවධාරණ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ කුසලතාව බලගැන්වීම: දුම්කොළ, මද්‍යසාර සහ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය අඩු කිරීමේ උපාය මාර්ග" යන මැයෙන් වැඩමුළුවක් 2025 පෙබරවාරි 7 වන දින සාර්ථකව පවත්වන ලදී. 2025 අප්‍රේල් 04 සහ 11 යන දෙදින තුල ඔරුගොඩවත්ත NAITA ආයතනයේ පුහුණුව ලබන 180 කින් යුත් තරුණ කණ්ඩායම් දෙකක් පදනම් කර ගනිමින් දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නිවාරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්විය.	**1,718,110.68**

			දෙහිවල විචර්ලි ජාත්‍යන්තර පාසලේ සිසුන් පදනම් කර ගනිමින් දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නිවාරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 මැයි මස 16 වන දින අප අධිකාරියෙහි ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විය.	
3	දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හා උද්දේශන වැඩසටහන්	**8,500,000.00**	මාතලේ, උකුවෙල ප්‍රජා සාමාජිකයින් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 පෙබරවාරි 2 වන දින සාර්ථකව පවත්වන ලදී. දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර වැළැක්වීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ ප්‍රදර්ශනයක් කොළඹ විහාරමහාදේවි උද්‍යානයේදී පැවැත්විණි. මෙය COMHEALTH FEST -2025 මත පදනම්ව 2025.06.07 වන දින පැවැත්විණි. 2025 ජුනි 26 වන දින මත්ද්‍රව්‍ය විරෝධී ජාත්‍යන්තර දිනය පදනම් කරගෙන අන්තරායකර ඖෂධ පාලන ජාතික මණ්ඩලය විසින් සංවිධානය කරන ලද පා ගමනට සම්බන්ධ වන ලදී.	**316,547.51**
4	පර්යේෂණ හා තොරතුරු පද්ධතිය	**5,100,000.00**	2025 දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර වැළැක්වීමේ ජාතික සම්මන්ත්‍රණය (NSTAP) සඳහා සූදානම් වීම. 2025 අප්‍රේල් 26 වන දින සංක්ෂිප්ත පත්‍ර සහ පර්යේෂණ පත්‍රිකා කැඳවන ලදී. "ශ්‍රී ලංකාවේ නුවරඑළිය සහ බදුල්ල, දෙනියාය දිස්ත්‍රික්කවල වතු ප්‍රජාවන් අතර දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර භාවිතය පිළිබඳ දැනුම, ආකල්ප සහ භාවිතයන්" යන තේ වතු අධ්‍යයනයේ අධ්‍යයන වාර්තාවේ කෙටුම්පත සම්පූර්ණ කරන ලදී. මත්පැන් සහ දුම්කොළ පිළිබඳ ආකල්ප සම්බන්ධයෙන් බාලදක්ෂිකාවන් 3000 ක් සඳහා පවත්වන ලද සමීක්ෂණයේ ප්‍රතිඵල විශ්ලේෂණය කරන ලදී.	**392,138.58**
5	අධීක්ෂණය හා ඇගයීම	**3,500,000.00**	VNATA ජංගම යෙදුම් නඩත්තු කර යෙදුම්සඳහා අවශ්‍ය යාවත්කාලීන කිරීම් සිදු කරන ලදී. සුරාබදු නිලධාරීන් 100 දෙනෙකු සඳහා සුම් සැසියක් හරහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. 2025 ජනවාරි 30 වන දින කළුතර පොලිස් පාසලේ අභ්‍යාසලාභී පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා අධිකාරි පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.	**554,412.45**
6	ගොඩනැගිලි සහ වාහනයන් / ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ	**800,000.00**	ජල පෙරණ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම.	**35000.00**
	මුළු මුදල	**27,000,000.00**		**3,100,772.40**

පසුගිය වසර පහ තුළ කාර්ය සාධන ප්‍රවණතා

නිකුත් කන ලද දුම්වැටි සංඛ්‍යාව සහ බදු ප්‍රමාණය (මූලාශ්‍රය: මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව)

වර්ෂය	නිෂ්පාදනය කරන ලද දුම්වැටි ගණන (බිලියන)	විකුණන ලද දුම්වැටි ගණන (බිලියන)	බදු ප්‍රමාණය (රු. බිලියන)
2019	2.54	2.62	87.55
2020	2.30	2.29	90.23
2021	2.29	2.38	90.70
2022	3.00	2.83	104.91
2023	2.21	2.30	112.68
2024	-	-	-

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කළ විශේෂ ක්‍රියාකාරකම්

- නිසි සහ පාරදෘශ්‍ය දුම්කොළ බදු සූත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) සහාය ඇතිව ගෝලීය තරුණ දුම්කොළ සමීක්ෂණය (GYTS) සිදු කිරීම.
- සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුවේ සහාය ඇතිව නිරීක්ෂිමේ හා පිරික්සීමේ පද්ධතියක් සකස් කිරීම.
- දුම්වැටි සඳහා සන්නාම රහිත ඇසුරුම් ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දීම.
- තනි දුම්වැටි අලෙවිය තහනම් කිරීම.
- සියලුම පොදු ස්ථානවල දුම්කොළ භාවිතය තහනම් කිරීම.
- දුම්රහිත දුම්කොළ කලාප සක්‍රීය කිරීම.
- මද්‍යසාර සඳහා නව බදු සූත්‍රයක් නිර්මාණය කිරීම සහ එය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- දුම්කොළ හා මද්‍යසාර භාවිතය පිළිබඳ ජාතික නිරීක්ෂණ රාමුවක් සකස් කිරීම.

4.2.11 සෞඛ්‍යාරක්ෂණ ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතා සේවාවන් සැපයීම

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ තත්ත්ව සහතික කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස 2012 දී අධ්‍යක්ෂක සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ තත්ත්ව සහ ආරක්ෂාව (DHQS) පිහිටුවන ලදී. DHQS හි දීප ව්‍යාප්ත ජාලයක් සහිත දීප ව්‍යාප්ත ජාලයක් ඇති තත්ත්ව කළමනාකරණ ඒකක (QMU) මූලික රෝහලේ B වර්ගයට ඉහළින් ඇති සියලුම රෝහල්වල සහ අදාළ ආයතනවල තත්ත්ව සහතික කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල ඇත.

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවට ප්‍රශස්ත ගුණාත්මක සහ ආරක්ෂිත සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම

මෙහෙයුම

ජනතාවගේ අපේක්ෂාවන්ට ප්‍රතිචාර දක්වමින් සහ සියලු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ආරක්ෂාව තහවුරු කරමින් අඛණ්ඩ වැඩිදියුණු කිරීම් තුළින් හැකි හොඳම ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමට සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවලට පහසුකම් සැලසීම.

අරමුණු

- ඔවුන්ගේ මනාපයන්, අපේක්ෂාවන් සහ වටිනාකම් සහ රෝගීන් කේන්ද්‍ර කරගත් සත්කාර සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වන පාරිභෝගික කේන්ද්‍රීය සත්කාර සඳහා ආයතනික සැකසුම් ශක්තිමත් කිරීම.
- සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා ඵලදායී නායකත්වයක් ස්ථාපිත කිරීම සහ පාලනය සහ පද්ධති සංවර්ධනය කිරීම.
- රෝගියා සඳහා හොඳම ප්‍රතිඵලය සහතික කිරීම සඳහා සාක්ෂි මත පදනම් වූ, සදාචාරාත්මකව පිළිගත් සායනික භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- රෝගීන්ගේ සහ කාර්ය මණ්ඩලයේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම සඳහා ඖෂධ, ක්‍රියා පටිපාටි සහ අහිතකර සිදුවීම් වලින් අවදානම අවම කිරීම.
- සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ පරිසර හිතකාමී සෞඛ්‍ය සේවා සංවිධාන නිර්මාණය කිරීමේදී හවුල් වටිනාකම් සහතික කිරීම සඳහා තත්ත්ව වැඩිදියුණු කිරීමේ උපාය මාර්ග අභ්‍යන්තරීකරණය කිරීම.
- සෞඛ්‍ය සේවාවේ ඵලදායිතාව, ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව ඉහළ නැංවීම සඳහා දක්ෂ, සෞඛ්‍ය සම්පන්න සහ තෘප්තිමත් ශ්‍රම බලකායක් සංවර්ධනය කිරීම.
- තත්ත්ව වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ක්ෂේත්‍රයේ පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

2025 ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ තත්ත්ව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට (DHQS) 2025 වර්ෂය තුළ පහත ජයග්‍රහණ ලබා ගත හැක.

- ප්‍රතීතන කාර්යය සඳහා ඉක්මන් යොමු මාර්ගෝපදේශ ලේඛනය ආරම්භ කිරීම. ශ්‍රී ලංකාවේ වෘත්තීය විද්‍යාල සමඟ රැස්වීම් වට කිහිපයක් පැවැත්විණි.
- තත්ත්ව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ රෝහල් කාර්ය සාධනය තක්සේරු කිරීම සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ සහ පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල (මූලික රෝහල සහ ඉහළ) වාර්ෂික කාර්ය

සාධන සමාලෝචනය 2024 පවත්වන ලදී. වාර්තා කිරීම සඳහා නවීකරණය කරන ලද තත්ත්ව කාර්ය සාධන ඇගයීම් මෙවලම භාවිතා කරන ලදී.

- සෞඛ්‍ය සේවා ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව සම්බන්ධ සෞඛ්‍ය ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ අනාගත අධීක්ෂණය විධිමත් කරන තත්ත්ව කාර්ය සාධන මෙවලම (QPET) ඩිජිටල්කරණය කිරීමේ පළමු අදියර සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මක භාවය සහ රෝගී ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීමට හේතු වන සායනික විගණනයට අදාළ දැනුම හා කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් වෛද්‍ය, හෙද සහ සහායක කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළුව සහභාගී වූවන් 43 දෙනෙකු සඳහා සායනික විගණන පිළිබඳ එක් වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී. දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහලේ ඖෂධ ආරක්ෂණ පුහුණු පැකේජය (MSPP) නියමු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
- ආයතන ප්‍රධානීන්, වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ හෙද නිලධාරීන් ඇතුළු 56 දෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල සායනික පාලන භාවිතයන් වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් එක් සායනික පාලන පුහුණු වැඩසටහන්. රෝහල්වල සායනික පාලන ව්‍යුහය සංවර්ධනය කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
- සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සහ වෘත්තීය විද්‍යාල නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත ජාතික මාර්ගෝපදේශ කමිටුවක් පිහිටුවීම.

- පහත සඳහන් මෙහෙයුම් කමිටු සහ අනුකමිටු මෙහෙයවීය.
  - ඖෂධ ආරක්ෂණ අනුකමිටුව
  - ආසාදන වැලැක්වීමේ සහ පාලන අනුකමිටුව
- ශල්‍ය ආරක්ෂණ පිරික්සුම් ලැයිස්තු 1,000,000 (සියලුම ප්‍රධාන සහ අතරමැදි ශල්‍යකර්ම සඳහා), සිදුවීම් වාර්තා කිරීමේ ආකෘති පිටපත් 100,000 ක්, HiQi අරමුදල් සමඟ ඖෂධ සිදුවීම් වාර්තා කිරීමේ ආකෘති 8000 ක් මුද්‍රණය කිරීම සම්පූර්ණ කර ඇත.

හතරවන කාර්තුව - 2024 හි ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

- ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය අංශය සඳහා ප්‍රතිකර්මය සඳහා වන ජාතික රාමුව කෙටුම්පත් කිරීම සහ මාර්ග සිතියම අවසන් කිරීම සහ ප්‍රතිකර්මයේ ඉදිරි මාවත.

- 2024 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී වෛද්‍ය පරිපූරක වෘත්තීන්, පරිපූරක වෛද්‍ය සේවා සහ සෞඛ්‍ය සේවා සහායකයින් සඳහා ආරක්ෂාව සහ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ එක්දින පුහුණු වැඩසටහන් තුනක් පවත්වන ලදී.
- 2024 නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාසවලදී සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියා පටිපාටි (SOPs) සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් දෙකක් පවත්වන ලද අතර, ආයතන ප්‍රධානීන්, උපදේශකවරුන්, වෛද්‍ය නිලධාරීන්, PHNS, SGNO සහ හෙද නිලධාරීන් ඇතුළු 107 සහභාගිවන්නන් පුහුණු කරන ලදී. අභ්‍යාසලාභීන් හට SOPs සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබා දෙන ලදී.
- සෞඛ්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මක භාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ පුහුණුකරුවන්ගේ (TOT) තෙදින පුහුණු වැඩසටහන් ඔක්තෝබර් සහ නොවැම්බර් මාසවලදී රෝහල්වල සහ RDHS කාර්යාලවල කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සඳහා පවත්වන ලද අතර එහිදී 192 දෙනෙකු (පරිපාලකයින් 7 ක්, උපදේශකයින් / වෛද්‍ය නිලධාරීන් 48 ක්, 114 PHNS / SGNO / හෙද නිලධාරීන් සහ තවත් කාණ්ඩ 23 ක් සහභාගී විය.
- සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල සායනික පාලන භාවිතයන් වැඩි දියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් සායනික පාලනය පිළිබඳ එක් වැඩමුළුවක් සහභාගිවන්නන් 55 දෙනෙකුගෙන් (පරිපාලකයින්, වෛද්‍ය නිලධාරීන්, හෙද නිලධාරීන් සහ පරිපූරක වෛද්‍ය කාණ්ඩ) පවත්වන ලදී.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු. පිරිවැය (රු. මිලියන)	2025.09.30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු. මිලියන)
ජාතික ප්‍රතීතන සභාවේ රැස්වීම් පැවැත්වීම	0.2	එක් රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.	0.098
ශික්ෂණ රෝහල්වල ඖෂධ ආරක්ෂණ ප්‍රායෝගික පැකේජය ක්‍රියාත්මක කිරීම	0.78	ඖෂධ ආරක්ෂණ පුහුණු පැකේජය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උපදේශන රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී.	0.689
ආසාදන වැලැක්වීමේ සහ පාලන (IPC) ප්‍රතිපත්තිය දියත් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ආසාදන වැලැක්වීම සහ පාලන මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම	1.3	IPC ප්‍රතිපත්ති කෙටුම්පත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා පවත්වන ලද එක් උපදේශන රැස්වීමක්	0.311
සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීම සහ 2026-2030 වසර සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම	1.8	පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00

ජාත්‍යන්තර ප්‍රවීණයෙකු යොදා ගනිමින් ආරක්ෂිත සංස්කෘතිය පිළිබඳ සෞඛ්‍ය සේවකයින්ගේ නිපුණතාව ගොඩනැගීම	3.2	පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
රෝගී සත්කාරයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම: 'සායනික සත්කාර කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ කමිටුවක්' පිහිටුවීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම - මාර්ගෝපදේශ දෙකක්	0.73	රැස්වීම් 2 ක් පවත්වන ලදී. එක් මාර්ගෝපදේශයක් කෙටුම්පත් කර ඇත. සංවර්ධනය කළ යුතු දෙවන මාර්ගෝපදේශය	0.155
තත්ත්ව කාර්ය සාධන ඇගයුම් මෙවලම (QPET) ජාතික ව්‍යාප්තිය සඳහා අවසාන පරිශීලක පුහුණු වැඩසටහන්	2.49	Q3 සහ Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.121
DHQS හි ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම: DHQS LAN කර්මාන්ත ප්‍රමිතීන්ට උසස් කිරීම	3.0	Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
හඳුනාගත් හිඩැස්වලට පිළියම් යෙදීම සඳහා තත්ත්ව කළමනාකරණ ඒකක හරහා රෝහල්වල තත්ත්ව කළමනාකරණ වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම.	55.5	Q3 සහ Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
තෝරාගත් රෝහල්වල තත්ත්ව කළමනාකරණ ඒකකවල කාර්ය මණ්ඩලය සහ DHQS හි කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නායකත්ව සංවර්ධන වැඩසටහන	2.7	Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
දේශීය උපදේශනය භාවිතා කරමින් ප්‍රතිකූලතා සඳහා තත්ත්ව ප්‍රමිති සහ මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම	9.85 කි	ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අවසන් කර පළමු දේශීය උපදේශක බඳවා ගැනීම සඳහා GF වෙතින් අනුමැතිය බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී	0.00
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති පොත ප්‍රමිති නියම කිරීම සහ පිරිපහදු කිරීම සහ සම්පාදනය කිරීම, මුද්‍රණය කිරීම සහ එළිදැක්වීම	4.19	Q3 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
විදේශ උපදේශනය සමඟ මිනින්දෝරු පුහුණු වැඩසටහන (උපදේශන ගෙවීම)	26.93 කි	Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00

දේශීය උපදේශකයෙකු සමඟ පරතරය විශ්ලේෂණය කිරීම)	3.39	Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
ප්‍රතිතන මාර්ග සිතියම සහ ඉදිරි ගමන පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම	1.5	Q4 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	0.00
සියලුම පළාත්වල 'සායනික පාලනය' පිළිබඳ CPD වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සහ නියමු කිරීම සඳහා SLMA සහ ත්‍රිත්තීය විද්‍යාල සමඟ සහයෝගිතාවය	1.2	සහභාගිවන්නන් 56 දෙනෙකු සඳහා එක් වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.	0.331
වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සේවා තත්ත්ව සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ බුලටින් සැලසුම් කිරීම සහ බෙදා හැරීම	0.275	2022,2023 සහ 2024 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සේවා තත්ත්ව සහ ආරක්ෂාව බුලටින් සම්පූර්ණ කර ඇත. මුද්‍රණය බලාපොරොත්තුවෙන්	0.00
ලෝක රෝගී ආරක්ෂණ දිනය සැමරීම සහ හොඳම භාවිතයන් සඳහා සම්මාන	1.79	Q3 හි පැවැත්වීමට නියමිතය	1.710

පසුගිය අවුරුදු 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය.

දර්ශකය	වසර				
	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
කාර්තුමය කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම් (PRMs) පවත්වන ලදී	100%	100%	100%	100%	100%
ද්විවාර්ෂික කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම් / දිස්ත්‍රික් කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම් (DPRMs) පවත්වන ලදී.	100%	100%	100%	100%	100%
5S, CQI සහ TQM, රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සහ සායනික විගණනය පිළිබඳ ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් පිළිබඳ පුහුණුව ලැබූ (ඉලක්කගත ප්‍රතිශතයෙන් ප්‍රතිශතයක්) කාර්ය මණ්ඩලය සංඛ්‍යාව	135/200 (68%)	193/200 (96%)	100/150 66.66%	151/200 (75.5%)	256/260 (98.46)
සායනික විගණනය පිළිබඳ පුහුණුව ලැබූ (ඉලක්කගත ප්‍රතිශතයෙන් ප්‍රතිශතයක්)	87/100 (87%)	164/150 (109%	72/100 72%	121/80 (151%)	36/36 (100%)

කාර්ය මණ්ඩලය සංඛ්‍යාව		)			
අහිතකර සිදුවීම් වාර්තා කිරීම ආරම්භ කළ සෞඛ්‍ය සේවා පහසුකම්වල ප්‍රතිශතය	97%	97%	98%	98.5%	

2025 ජූලි - දෙසැම්බර් සඳහා විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු සැලසුම් කර ඇත

- ආසාදන වැලැක්වීමේ සහ පාලන (IPC) ප්‍රතිපත්තිය දියත් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ආසාදන වැලැක්වීම සහ පාලන මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන සඳහා ප්‍රතිතන පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම.
- ගුණාත්මකභාවය සහ ආරක්ෂාව සඳහා වූ ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීම.
- 2026- 2030 සඳහා ඖෂධ සුරක්ෂිතතා ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සමාලෝචනය.

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- IPC පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කිරීම සහ 2027-2031 වසර සඳහා වියදම් සහිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම.
- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ආරක්ෂිත සංස්කෘතික තක්සේරු කිරීමේ මෙවලම නියමු කිරීම.
- යාවත්කාලීන කරන ලද WHO ඖෂධ ආරක්ෂණ විෂයමාලා මාර්ගෝපදේශයට එරෙහිව පවතින ඖෂධ, හෙද සහ වෛද්‍ය විෂයමාලා සිතියම්ගත කිරීම සහ හඳුනාගත් සංරචක ශ්‍රී ලංකාවේ වෘත්තීය විෂයමාලා තුනටම ඇතුළත් කිරීම.
- රෝහල්වල ඖෂධ භාවිතය සඳහා ආරක්ෂිත පද්ධති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවක පුහුණුව පැවැත්වීම.
- සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වය මත පදනම්ව සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ තත්ත්ව සහ සුරක්ෂිතතා සම්මාන පැවැත්වීම.
- සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල ඖෂධ ආරක්ෂණ සිදුවීම් වාර්තා කිරීමේ යාන්ත්‍රණය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් සංවර්ධනය කිරීම.

4.2.12 ආපදා සූදානම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අංශය (DPRD)

හැඳින්වීම

ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වන ජාතික ආපදා කළමනාකරණ රාමුව සඳහා වන මූලික ලක්ෂ්‍යය වන්නේ ආපදා වලින් පසු අවතැන් වීමේ මරණ, රෝගාබාධ සහ සෞඛ්‍ය බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සූදානම් වීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ක්‍රියාකාරකම් හරහා උපායමාර්ගික, සාක්ෂි පදනම් කරගත් මග පෙන්වීමක් ලබා දීමයි.

දැක්ම

ආරක්ෂිත ප්‍රජාවන් සඳහා ප්‍රත්‍යාස්ථ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයක්.

මෙහෙවර

ආපදා, හදිසි අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් සෞඛ්‍ය අංශයේ ක්‍රියාකාරිත්වය වැඩිදියුණු කිරීම, සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට ආපදා අවදානම් අවම කිරීම ඒකාබද්ධ කිරීම සහ සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා ප්‍රතිචාර සඳහා ආධාරකරුවන් ලෙස ප්‍රජාවන් සවිබල ගැන්වීම තුළින් සුරක්ෂිත ශ්‍රී ලංකාවක් සඳහා දායක වීම.

අරමුණු

- ආරක්ෂිත රෝහල් මූලපිරීම හරහා සෞඛ්‍ය පහසුකම්වල ව්‍යුහාත්මක, ව්‍යුහාත්මක නොවන සහ ක්‍රියාකාරී ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා මානව සම්පත් වැඩිදියුණු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ සම්බන්ධීකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා තොරතුරු සහාය, දැනුම කළමනාකරණය සහ පර්යේෂණ වැඩිදියුණු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණයට ප්‍රතිඵල මත පදනම් වූ අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම ඒකාබද්ධ කිරීම.

01. සෞඛ්‍ය අංශය හදිසි අවස්ථා සඳහා සූදානම ශක්තිමත් කිරීමට සිවිල්-හමුදා සහයෝගීතාව වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ ජාතික වැඩමුළුව
2025 අප්‍රේල් 1–2, කොළඹ

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) මූලස්ථානය, WHO - (SEARO), ශ්‍රී ලංකාවේ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) දේශීය කාර්යාලය, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (ත්‍රිවිධ හමුදාව සහ ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය ඇතුළුව) සහ මහජන ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් 2025 අප්‍රේල් 1 සිට 2 දක්වා කොළඹදී ජාතික වැඩමුළුවක් සංවිධානය කරන ලදී.

ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR 2005) ක්‍රියාත්මක කිරීම, ශක්තිමත් කිරීම සහ සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා සඳහා ජාතික සූදානම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රට දරන පුළුල් උත්සාහයන්ගේ කොටසක් ලෙස සිවිල්-හමුදා සහයෝගීතාව වර්ධනය කිරීම මෙම වැදගත් වැඩමුළුවේ අරමුණ විය.

2. අනුකරණ පුහුණු අභ්‍යාස හරහා සෞඛ්‍ය හදිසි මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථාන සඳහා පසු විපරම් පුහුණුව (ProTECt II)

2024 දෙසැම්බර් 08 සිට 16 දක්වා, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකය (DPRD), ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) සමඟ එක්ව, රත්නපුර සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්කවල

අනුකරණ පුහුණු අභ්‍යාස (ProTECt II) හරහා ජාතික තලයෙන් උප මට්ටමේ සෞඛ්‍ය හදිසි මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථාන (HEOCs) සඳහා පසු විපරම් පුහුණුවක් පවත්වන ලදී.

මෙම අනුකරණ අභ්‍යාස නිර්මාණය කර ඇත්තේ ජාතික තලයෙන් උප මට්ටම්වලදී මහජන සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථාවන්හිදී, හදිසි ආපදා මෙහෙයුම් පෙර සූදානම හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ යාන්ත්‍රණයේ කාර්යක්ෂම බව තක්සේරු කර ගැනීම සඳහාය.

යථාර්ථවාදී සහ ගතික අවස්ථා ගොඩනැගීමෙන්, විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර ස්ථාපිත ප්‍රොටෝකෝල, සන්නිවේදන නාලිකා සහ සම්බන්ධීකරණ උපාය මාර්ගවල කාර්යක්ෂමතාව තක්සේරු කිරීමට මෙම අභ්‍යාස ප්‍රායෝගික වේදිකාවක් සපයන ලදී.

03. ආපදා පෙරහුරු අභ්‍යාස මගින් රෝහල්හි සූදානම පරීක්ෂා කිරීම

ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකය (DPRD) විසින් බහුවිධ ආපදාවන් සඳහා රෝහල්හි සූදානම තක්සේරු කිරීම සඳහා, සිදුකරන රෝහල් ආපදා පෙර සූදානම් අභ්‍යාස පැවැත්වීමට මූල්‍ය සහ තාක්ෂණික සහාය සපයයි**. 2024 දී, පහත සඳහන් සෞඛ්‍ය ආයතන 12 ක් තුල සමූහ අනතුරු ආපදා කළමනාකරණ අභ්‍යාස 12 ක් සාර්ථකව පවත්වන ලදී:**

ශීක්ෂණ රෝහල කළුබෝවිල, ජාතික රෝහල නුවර, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල මීගමුව, ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල, මුලික රෝහල කඹුරුපිටිය, මුලික රෝහල කන්තලේ, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල පොලොන්නරුව, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල අම්පාර, ශීක්ෂණ රෝහල මඩකලපුව, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල මන්නාරම, මුලික රෝහල කල්මුනේ උතුර, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල මුලතිව්. මෙම ආපදා පෙර සූදානම් අභ්‍යාස පැවැත්වීම සඳහා රුපියල් මිලියන 2.0 ක පමණ ප්‍රතිපාදන ලබා දෙන ලදී.

04. ආපදා කළමනාකරණ පුහුණු වැඩසටහන්

ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකය වසර පුරා සෞඛ්‍ය ආයතන කිහිපයක හෙද වෘත්තිකයන් සඳහා, ආපදා කලමනාකරණ පුහුණු සහ කුසලතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන් සඳහා සම්බන්ධ විය.
2024 වර්ෂයේදී හෙද නිලධාරීන් 400 ක් වෙනුවෙන් පහත සඳහන් රෝහල්වල පුහුණු වැඩසටහන් 08 ක් (ආපදා කළමනාකරණ) පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා රුපියල් මිලියන 1.7 ක්, ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකයේ ප්‍රාග්ධන වැය ශීර්ෂයෙන් ලබා දෙන ලදී.

ශීක්ෂණ රෝහල කළුතර , ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල, මුලික රෝහල අක්කරේපත්තු, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල මොනරාගල, දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල මාතර, ශීක්ෂණ රෝහල කුරුණෑගල, ශීක්ෂණ රෝහල් පේරාදෙණිය හා ශීක්ෂණ රෝහල කරාපිටිය

05. ජාතික ආපදා පෙරහුරු අභ්‍යාසය
ජාතික ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අභ්‍යාසය 2025 වසරේ බෙලිහුල්ඔය නොන්පෙරියල්හි විවේගානන්ද විද්‍යාලයේ දී සිදු කරන ලදී. මෙම අභ්‍යාසය අතරතුර, දුෂ්කර ප්‍රදේශයක ආපදාවකට ප්‍රතිචාර දැක්වීම අනුකරණය කිරීම සඳහා වෛද්‍ය කඳවුරක් පවත්වන ලදී. මීට අමතරව, 2024 වසර තුල සිදු කරන ලද රෝහල් ආපදා පෙරහුරු අභ්‍යාස සමාලෝචනය ද සිදු කරන ලදී.

06. වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාකාරකම් වලදී අධීක්ෂණය කිරීම
සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ වෘත්තීය ක්‍රියාමාර්ග වලදී සියලුම සේවාවන්ට අවම බාධා කිරීම් සහ සියලුම අත්‍යාවශ්‍ය සේවාවන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සහතික කිරීම සඳහා ආපදා පෙර සූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති සෞඛ්‍ය ආයතන සහ රෝහල් සම්බන්ධීකරණය සඳහා සහාය ලබා දුන්නේය.

4.3 පෝෂණය

ශ්‍රී ලංකාවේ පෝෂණ පැතිකඩ

	ජාතික පෝෂණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඉලක්ක 2022 සිට 2030 දක්වා	ආසන්නතම සමීක්ෂණ/ ආවේක්ෂණ තොරතුරු වල ප්‍රගතිය
	2030 වන විට අවුරුදු 05 ට අඩු දරුවන්ගේ මිටිබව 17.3 % (DHS, 2016) සිට 10% දක්වා අඩු කිරීම	ජාතික පෝෂණ මාසය 2024 – **10.5**% *Dietary Adequacy survey 2022- 12.7%
	2030 වන විට අවුරුදු 05 ට අඩු දරුවන්ගේ කෘෂබව 15.1% (DHS, 2016) සිට 5% ට වඩා අඩු කිරීම	ජාතික පෝෂණ මාසය 2024 – **9.3**%
	2030 වන විට අඩු බර උපත් 15.7% (DHS, 2016) සිට 10% දක්වා අඩු කිරීම	RHMIS Routine Data **2023**-**14**.8 %
	2030 වන විට අඩු ශරීර ස්කන්ධ දර්ශකයක් සහිත අවුරුදු 10 – 18 වයස් කාණ්ඩයේ දරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 26.9% (MRI, 2018) සිට 18% දක්වා අඩු කිරීම	*Dietary Adequacy survey 2022- 21.7%
	අවුරුදු 05 ට අඩු අධිබර දරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 0.6% (MRI, 2012), යෞවනයන් අතර අධිබර සහ ස්ථූලතාව **7.6%** සහ 2.2% (MRI, 2018) → 2030 වන විට වැඩි නොවී පවත්වා ගැනීම	ජාතික පෝෂණ මාසය **2024**- **0**.49% *Dietary Adequacy survey 2022- 1.2%
	2030 වන විට වැඩිහිටියන් සහ වයස්ගත වූවන් අතර අධිබර 29.3% (NCD සමීක්ෂණය, 2015) සිට 15% දක්වා අඩු කිරීම 2030 වන විට ස්ථූලතාව 5.9% සිට තවදුරටත් අඩු කිරීම	*(STEP සමීක්ෂණය)-**2021** කාන්තාවන්ගේ අඩුබර -**9.6%** කාන්තාවන්ගේ අධිබර - **32.4%** කාන්තාවන්ගේ ස්ථූලතාව - **15.2%**
	2030 වන විට නීරක්තිය සහ අනෙකුත් ක්ෂුද්‍ර පෝෂක ඌනතා 10% ට වඩා අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීම	*National Nutrition and Micronutrient Survey in Sri Lanka: 2022 <u>නීරක්තිය</u> අවුරුදු 05ට අඩු දරුවන් -**14.6%** අවුරුදු 05-09 අතර දරුවන් - **10.2%** අවුරුදු 10-17 අතර දරුවන් - **18.3%** ගර්භනී මව්වරුන් - **15%** <u>**යකඩ ඌනතාවය**</u> අවුරුදු 05ට අඩු දරුවන් -**5.4%** අවුරුදු 05-09 අතර දරුවන් - **5.9%** අවුරුදු 10-17 අතර දරුවන් - **5%** ගර්භනී මව්වරුන් - **11%**

		<u>විටමින් ඩී ඌනතාවය</u> අවුරුදු 05ට අඩු දරුවන් -**26.2%** අවුරුදු 05-09 අතර දරුවන් - **23.9%** ගර්භනී මව්වරුන් - **35.6%**
	ගෘහස්ථ ආහාර අනාරක්ෂිත බව 10.3% (DCS, 2014) සිට 2030 වන විට 5% දක්වා අඩු කිරීම	ආහාර අනාරක්ෂිතබව (2022 අගෝස්තු) ශ්‍රී ලංකාව - 37%

විෂමපෝෂණය පිටු දැකීමට ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග

- **පෝෂණ ගැටළු පිටු දැකීමට දිස්ත්‍රික්ක ඉලක්ක කරගත් මැදිහත්වීම් ක්‍රියාවට නැංවීම (දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - (DNAP)**

  2024 දී විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සමාලෝචනය කළ අතර, දිස්ත්‍රික් 23 ක් සඳහා පෝෂණ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට දිස්ත්‍රික්ක ඉලක්ක කර ගත් මැදිහත් වීම් ක්‍රියාවට නැංවීමට අරමුදල් නිදහස් කරන ලදි. වැඩසටහන් 149 ක් කුරුණෑගල, ගාල්ල, මාතර, මොණරාගල, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුර, මාතලේ, නුවර, අම්පාර, ත්‍රිකුණාමලය, කල්මුණේ, රත්නපුර, කෑගල්ල, බදුල්ල,කොළඹ, හම්බන්තොට, ගම්පහ, පුත්තලම, වව්නියා, කිලිනොච්චි, මුලතිව්, යාපනය දිස්ත්‍රික්කවල පවත්වන ලදි. 2024 දෙසැම්බර් 31 වන විට වියදම් කළ මුදල රුපියල් මිලියන 4.921කි.

  2024 දී දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි යෝජනා පත්‍රය සැකසීම පිළිබඳව සියලුම මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ උපදේශන රැස්වීම් 02 ක් පවත්වන ලදී. සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල ව්‍යාපෘති වාර්තා රැස්කරන ලදී. කොළඹ මහ නගර සභාව හා කළුතර සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය ද ඇතුළුව දිස්ත්‍රික්ක සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කලාප වලින් යෝජනා පත්‍ර 23ක් ලැබුණි. මේ වන විට යෝජනා පත්‍ර 22ක් සඳහා සෞඛ්‍ය ලේකම්තුමාගේ අනුමැතිය ලැබී ඇත.

  2025 දී දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි යෝජනා පත්‍රය සැකසීම පිළිබඳව සියලුම මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ උපදේශන රැස්වීමක් පවත්වන ලදී. සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල ව්‍යාපෘති වාර්තා කැඳවන ලදී.

  2025 දී කොළඹ මහ නගර සභාව හා කළුතර සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය ද ඇතුළුව සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල ව්‍යාපෘති වාර්තා රැස්කරන ලදී. යෝජනා පත්‍ර සමාලෝචනය කර දිස්ත්‍රික්කවලට විශේෂිත වූ පෝෂණ ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ඉලක්ක ගත මැදිහත්වීම් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා සියළුම දිස්ත්‍රික්කවලට ප්‍රතිපාදන අවසන් ගෙවීමක් වශයෙන් නිදහස් කරන ලදී. සියළුම සෞඛ්‍ය දිස්ත්‍රික්ක 28 සඳහා රුපියල් මිලියන 13.42837 ක් නිදහස් කරන ලදී.

- **පෝෂණ නියාමන කමිටු රැස්වීම් මෙහෙයවීම**

  පෝෂණ නියාමන කමිටු රැස්වීමේ මුලසුන සෞඛ්‍ය ලේකම්තුමා විසින් හොබවන අතර, ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීම, උපායමාර්ගික මඟ පෙන්වීම සඳහා සෞඛ්‍ය සහ සෞඛ්‍ය නොවන අංශවල

පාර්ශ්වකරුවන් මෙන්ම අනෙකුත් සංවර්ධන හවුල්කරුවන්ගේ ප්‍රතිපෝෂණය ආමන්ත්‍රණය කරන ලදි. 2024 වසරේදී පෝෂණ නියාමන කමිටු රැස්වීම් 03ක් (2024 ජනවාරි 19, 2024 ජුනි 19 හා සැප්තැම්බර් 25) පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ විෂම පෝෂණය පිටු දැකීමට පවතින බාධක පිළිබඳව සාකච්ඡා කළ අතර, පෝෂණ ගැටළු පිටු දැකීමට උපාය මාර්ග ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා තීරණ ගන්නා ලදී.

- **2024-2030 ජාතික ක්ෂුද්‍ර පෝෂක උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සැකසීම**

2023 වර්ෂයේදී, 2017-2022 වර්ෂ සඳහා වූ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සමාලෝචනය කරීම අවසන් කර ඇති අතර, ලබා දුන් නිර්දේශ වලට අනුකූලව නව සැලැස්ම සැකසීම ආරම්භ කරන ලදී.

2024 වර්ෂයේදී, 2017-2022 වර්ෂ සඳහා වූ ක්ෂුද්‍ර පෝෂක උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සමාලෝචන වාර්තාවේ නිර්දේශ වලට අනුව නව සැලැස්ම සැකසීම ආරම්භ කරන ලදී. විශේෂිත අරමුණු 6 ක් සඳහා උපාය මාර්ගික රාමුව සැකසීම සඳහා විශේෂඥ හමු 14 ක් පවත්වන ලදී. 2024-2030 ක්ෂුද්‍ර පෝෂක උපාය මාර්ගික සැලැස්මෙහි අවසන් කටුපිටපත් වාර්තාව සූදානම් කර ඇති අතර මුද්‍රණය කර එළිදැක්වීමට නියමිතව පවතී.

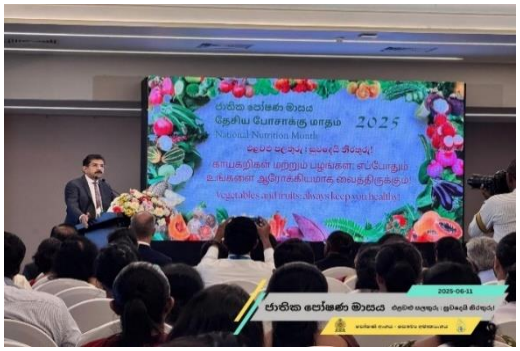
- **2025 ජාතික පෝෂණ මාසය**

2025 ජුනි මාසය ජාතික පෝෂණ මාසය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර, පෝෂණ අංශය විසින් ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ සහභාගීත්වයෙන් සමාරම්භක උත්සවය පවත්වන ලදී. 2025 ජාතික පෝෂණ මාසයේ ප්‍රධාන තේමාව වූයේ "එළවළු පලතුරු - සුවදෙයි නිරතුරු" වන අතර මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ එළවළු හා පලතුරු පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම වේ. ප්‍රධාන තේමාව යටතේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරී ක්ෂේත්‍ර 4 ක් හඳුනාගන්නා ලදී.

1. දිනකට 5 ක් පුරුද්ද ඇති කිරීම - එළවළු වර්ග 2 ක්, පලා වර්ගයක් හා පලතුරු වර්ග 2 ක් ඇතුලත් වන සේ දිනපතා එළවළු හා පලතුරු අවම වශයෙන් ආහාර ප්‍රමාණ 5 ක් පරිභෝජනය කිරීම.
2. එළවළු හා පලතුරු පිළියෙළ කිරීමේදී ඒවායේ පෝෂණ ගුණය රැකෙන පරිදි සැකසීම අවම කිරීම.
3. පෝෂ්‍යදායී අතිරේක ආහාර ලෙස එළවළු හා පලතුරු පරිභෝජනය කිරීම.
4. තම ප්‍රදේශයෙන් සොයා ගත හැකි මිලෙන් අඩු එළවළු හා පලතුරු තෝරා ගන්න. වසරේ එක් එක් කාලයේදී හට ගන්නා එළවළු හා පලතුරු ස්වභාවිකව සමබල වූ පෝෂ්‍ය පදාර්ථ සපයන අතරම ආහාර වේලෙහි ආහාර විවිධත්වය ද වැඩි කරයි.

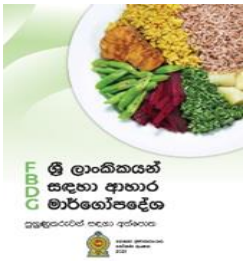

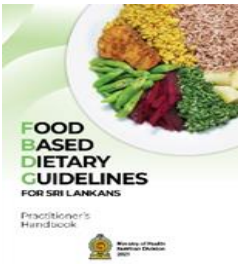

➢ **සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර පුරුදු ප්‍රවර්ධනය කිරීම- ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ආහාර මාර්ගෝපදේශ**

සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය (සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් /අතිරේඛ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය පරිපාලන මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරි, මහජන සෞඛ්‍ය හෙද සොයුරිය, පරිපාලන පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්, පරිපාලන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක, පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්) පුහුණු කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් හඳුන්වාදීමේ වැඩමුළුවක් සමඟින් ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ආහාර මාර්ගෝපදේශ අත් පොත රට තුළ ව්‍යාප්ත කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන 2023 මාර්තු මස ආරම්භ කළ අතර 2024 අප්‍රේල් වන විට දිස්ත්‍රික්ක 20 ක් (පළාත් 8ක්) ආවරණය කර ඇත.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ ලෝක ආහාර වැඩසටහන සමඟ එක්ව සියළුම පලාත් ආවරණය කරමින් අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයට අදාල අධිකාරීන් සඳහා ශ්‍රී ලාංකිකයින් සඳහා ආහාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳව උපදේශන වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ආහාර මාර්ගෝපදේශවල සඳහන් පරිදි සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර පුරුදු ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳව ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය සලකා බලමින් පෝෂණ අධ්‍යාපන මොඩියුලය සැකසීම 2025 වසරේදී ආරම්භ කරන ලදී. මෙම පෝෂණ අධ්‍යාපන මොඩියුලය ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ආහාර මාර්ගෝපදේශයෙහි ඇති පෝෂණ සංකල්ප තවදුරටත් පැහැදිලි කිරීම අරමුණු කරගනිමින් දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් ප්‍රධාන පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම පහසු කරන අතර ඉන්පසු මෙම පුහුණුකරුවන් තම දිස්ත්‍රික්කවල සෞඛ්‍ය කාර්යමණ්ඩලය පුහුණු කරනු ඇත. මෙම මොඩියුලය සැකසීම අවසන් කිරීමත් මුද්‍රණය කිරීමත් 2025 වසරේදී සිදු කරනු ලබන අතර පුහුණු වැඩසටහන් 2026 වසරේදී සිදු කිරීමට නියමිතව ඇත.

- **මධ්‍යස්ථ ත්‍රීව්‍ර මන්දපෝෂණයෙන් (MAM) පෙළෙන දරුවන් සඳහා ආහාර අතිරේකය-ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන**

ඇෆ්ලටොක්සින් මට්ටම සඳහා දැනට පවතින සීමා බලා, නව සාක්ෂි මත පදනම්ව ත්‍රිපෝෂවල ඇෆ්ලටොක්සින් මට්ටම සඳහා සීමාව තීරණය කිරීමට සමාලෝචනයක් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. මෙම සමාලෝචනය 2024 වසරේ අවසන් කාර්තුවේදී නිම කළ අතර විශේෂඥ කණ්ඩායමේ නිර්දේශ ද ඇතුලත් වාර්තාව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී. තවද, බඩ ඉරිහු වල පැවතිය හැකි ඉහළ ඇෆ්ලටොක්සින් මට්ටම හේතුවෙන් අනාගතයේදී පැන නැගිය හැකි ගැටළු අවම කිරීම මෙහි අරමුණ කර ගනිමින් බඩ ඉරිහු වලින් සකසනු ලබන ත්‍රිපෝෂ වෙනුවට වඩාත් යෝග්‍ය විකල්පයක් ලෙස සහල් වලින් නිපදවන ත්‍රිපෝෂ යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව සොයා බැලීම සඳහා නියමු අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී.

අවසාන වශයෙන් ත්‍රිපෝෂ නිර්දේශයන් යාවත්කාලීන කරනු ලැබුවේ 2006 වසරේදී බැවින් යම් යාවත්කාලීන කිරීමක් අවශ්‍ය දැයි තීරණය කිරීමට නිර්දේශයන් සමාලෝචනය හා නැවත සලකාබැලීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදී. ත්‍රිපෝෂ චක්‍රලේඛය සංශෝධනය කිරීම 2024 වසරේ අග භාගයේදී ආරම්භ කළ අතර අවසන් කිරීම විශාල විශේෂඥ කණ්ඩායමක එකඟතාව මත සිදු කරනු ලබයි.

- **ක්ෂුද්‍ර පෝෂක ඌනතා වැළැක්වීම සඳහා - සහල් සබලකරණ වැඩසටහන**

2023 වසරේ දී නියමු අධ්‍යයනයක් ලෙස පාසල් ආහාර වැඩසටහන (SMP) හරහා පාසල් ළමුන්ට සබලකරණය කල සහල් ලබා දීම සිදු කරන ලදී. ඉන්පසු ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය විසින් දේශීයව සබලකරණය කළ සහල් මිශ්‍ර කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලියේදී ආනයනික සහල් ඇට සාමන්‍ය සහල් ඇට සමඟ 1:100 අනුපාතයෙන් මිශ්‍ර කර සබලකරණය කළ සහල් සාදනු ලබයි.

මෙම වැඩසටහන ව්‍යාප්ත කිරීමට අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හා ජාතික ආහාර ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලය එක්ව ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ අතර 2025 වසරේ ජනවාරි මස සිට දිස්ත්‍රික්ක 12 ක පාසල් ආහාර වැඩසටහන සඳහා සබලකරණය කළ සහල් ලබාදීම ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහනෙහි තිරසාරබව හා දිගු කාලීනව ක්‍රියාවට නැංවීම පිළිබඳව සාක්ෂි මත පදනම් වූ තීරණයක් ගැනීම අවශ්‍ය විය. එම නිසා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මහජන සෞඛ්‍ය සේවා) II විසින් මුලසුන හොබවනු ලබන ආහාර සබලකරණය පිළිබඳ තාක්ෂණික උපදේශන කණ්ඩායම විසින් දේශීය වශයෙන් මෙම වැඩසටහනෙහි ප්‍රතිඵලදායීබව තක්සේරු කිරීමට තීරණය කරන ලදී.

මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පර්යේෂණයක් සිදු කිරීමේ වගකීම වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය වෙත පවරන ලදී.

- **සෞඛ්‍ය සම්පන්න පාසල් ආපනශාලා ප්‍රවර්ධනය කිරීම**

පාසල් ළමුන්ගේ පෝෂණ තත්වය හා සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර වටපිටාවක් පැවතීම සහතික කිරීම පිණිස සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් නවතම ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා ආහාර මාර්ගෝපදේශ වලට අනුකූලව දැනට පවතින පාසල් ආපනශාලා මාර්ගෝපදේශ හා චක්‍රලේඛය යාවත්කාලීන කිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුනාගෙන ඇත. 2025, ජුනි මස එක් විශේෂඥ හමුවක් හා වැඩමුළුවක් සාර්ථකව අවසන් කිරීමත් සමඟින් මේ වන විට පාසල් ආපනශාලා මාර්ගෝපදේශ යාවත්කාලීන කිරීම හා පාසල් ආපනශාලා සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන මෙවලම් සැකසීම සිදු කරමින් පවතී. ඉදිරි කටයුතු ලෙස විශේෂඥ එකඟතාව මත පදනම්ව මාර්ගෝපදේශ සැකසීම අවසන් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

- **රෝහල් ආහාර චක්‍රලේඛය**

වෛද්‍ය ආයතන වල සිටින රෝගීන්ට හා සේවකයන්ට ආහාර වේල් ලබා දීම සඳහා දැනට පවතින චක්‍රලේඛය යාවත්කාලීන කිරීම ආරම්භ කර ඇත. පෝෂණ අංශය විසින් ආහාරවේල හා පෝෂණය පිළිබඳ කොටස් සැකසීම සම්පූර්ණ කර ඇති අතර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය සමඟ එක්ව පරිපාලන කොටස් සංශෝධනය කර ඇත. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රසම්පාදන ඒකකය සමඟ සාකච්ඡා කර අමු ආහාර ප්‍රසම්පාදනය සඳහා දැනට පවතින ආහාර ලැයිස්තුව සංශෝධනය කර ඇත. අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය මඟින් අවසාන විශේෂඥ හමුව සැලසුම් කිරීමෙන් අනතුරුව අවසන් ලියවිල්ල මුද්‍රණය කරනු ලැබේ.

- **ජාතික පෝෂණ ආවේක්ෂණ පද්ධතිය**

ජාතික පෝෂණ ආවේක්ෂණ පද්ධතියක ඇති අවශ්‍යතාව රැස්වීම් කිහිපයකදීම ඉස්මතුවූ අතර, මෙම පද්ධතිය ඔස්සේ රැස් කළ යුතු තොරතුරු හඳුනාගැනීමට සෞඛ්‍ය අංශයේ හවුල්කරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පළමු විශේෂඥ හමුව පවත්වන ලදී. මීළඟ අදියර වනුයේ සෞඛ්‍ය නොවන අංශවල අදහස් ලබා ගැනීම වේ.

- **නාගරික අඩු ආදායම් වටපිටාවවල පෝෂණ තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා වූ වැඩසටහන**

සිරිමුතු උයන නිවාස සංකීර්ණයේදී සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ, වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය ඒකකය සමඟ එක්ව නියමු ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරන ලදී. පෝෂණ මැදිහත්වීම් සැලසුම් කිරීමට විශේෂඥ හමු හා ක්ෂේත්‍ර චාරිකා කීපයක් සිදු කරන ලදී. මැදිහත් වීමට ප්‍රථම, පාදම් සමීක්ෂණයක් කිරීමට තීරණය වූ අතර සමීක්ෂණ ප්‍රශ්නාවලිය සකසා නියමු අධ්‍යයනය කර ඇත. සමීක්ෂණය කඩිනමින් ආරම්භ කිරීමට නියමිතව පවතී.

- **නේවාසික රැකවරණ නිවාස වල ජීවත් වන වයස්ගත වූවන්ගේ පෝෂණ තත්ත්වය ඉහල නැංවීමේ වැඩසටහන**

සබරගමු පලාතේ ඇති නේවාසික රැකවරණ නිවාස වල ජීවත් වන **වයස්ගත** පුද්ගලයන්ගේ මන්දපෝෂණය හා අධිපෝෂණය පහළ හෙලීමට මැදිහත්වීම පිලිබඳ උපදේශන හා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ දෙදින වැඩසටහන අප්‍රේල් මස 2 හා 3 දිනයන්හි රත්නපුර පලාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේදී සාර්ථකව සිදු කරන ලදි.

වැඩ සටහනෙහි මුළු පිරිවැය රු.450559.33 වූ අතර, 2025 ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ වැඩ සැලසුම යටතේ ප්‍රතිපාදන වෙන් කරන ලදි.

4.4 මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා

දැක්ම

2030 වන විට සියලුම පුද්ගලයින්ට සහ ප්‍රජාවන්ට මුඛ සෞඛ්‍යය සඳහා විශ්ව සෞඛ්‍ය ආවරණයක් ලබා දීමෙන් ඔවුන්ට ලබා ගත හැකි ඉහළම මුඛ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය භුක්ති විඳීමට සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න සහ ඵලදායී ජීවිතවලට දායක වීමට හැකි වේ.

ඉලක්ක

- මුඛ සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අභිලාෂකාමී ජාතික ප්‍රතිචාරයක් වර්ධනය කිරීම
- මුඛ රෝග, අනෙකුත් මුඛ රෝග සහ මුඛ සෞඛ්‍ය අසමානතා අවම කිරීම
- විශ්ව ආවරණයේ කොටසක් ලෙස මුඛ රෝග සහ තත්වයන් ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ උත්සාහය ශක්තිමත් කිරීම.
- ජාතික සහ උප ජාතික මට්ටම්වල ඉලක්ක සහ දර්ශක සංවර්ධනය කිරීම සලකා බැලීම.

අරමුණු

- මුඛ සෞඛ්‍ය පාලනය
- මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ මුඛ රෝග වැළැක්වීම
- ප්‍රාථමික ප්‍රතිකාර සඳහා මුඛ සෞඛ්‍යය ඒකාබද්ධ කිරීම සහ අත්‍යවශ්‍ය දන්ත ඖෂධ ලබා ගැනීම
- මුඛ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පිළිගැනීම
- මුඛ සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය සහ පර්යේෂණ න්‍යායපත්‍ර
- අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම

2025 ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සඳහා නීත්‍යානුකූල අනුමැතිය බලාපොරොත්තුවෙන් සිටී

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය	2025-09-30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය
පැලෑටි යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ (අලුත්වැඩියා කිරීම) 111-1-5-0-2002-0/11	10,000,000.00	සියලුම ආයතන ප්‍රධානීන්ට තම අවශ්‍යතා යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ එවන ලෙස දැනුම් දී ඇත - කිසිදු ඉල්ලීමක් ලැබී නොමැත. **යෝජනාව - කරුණාකර මෙම ඡන්දය මාරු කරන්න 111-1-5-0-2001-0/11**	100%

පැලෑටි යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ 111-1-5-0-2103-0/11 වෛද්‍ය උපකරණ	100,000,000.00	එන්ඩෝ මෝටර් ගෙවීම් - රු. 8,289,795.00 කි නව ප්‍රසම්පාදනය - රු. 66,800,000 කි 01. CR පද්ධතියේ අංක 10 02. 12 ඔටෝ යතුර 03. මයික්‍රෝ මෝටර් රථ 10 ක් 04. වායු සම්පීඩක 15 ක් 05. දන්ත පුටු 15 ක් 06. එන්ඩෝ මෝටර්ස් 10 ක් 07. පල්ප් පරීක්ෂකයින් 10 ක් 2025-07-15 දින ඉදිරිපත් කරන ලද ලංසු සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම සඳහා රැඳී සිටිමින්	50.20% -
මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය 111-2-26-5-2509-0/11	5,000,000	සම්පූර්ණ කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් -RDS සමාලෝචන රැස්වීම - පර්යේෂණ ක්‍රමවේද වැඩමුළුව - NOHS උපදේශක රැස්වීම OPD/ADC/CDC/ජංගම දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරයාගේ මාසික වාර්තා පැවැත්වීම පිළිබඳ පළමු උපදේශන රැස්වීම- H 1201a	23%
මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය	33,000,000	* රු. 33,000,000.00ක් මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය සඳහා වෙන් කර ඇත - පොරොත්තු ක්‍රියාවලිය (මෙය සමස්ත දිවයිනේ ළමුන්ගේ සහ වැඩිහිටියන්ගේ මුඛ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ආවරණය වන ජාතික මට්ටමේ සමීක්ෂණයකි. මේ අනුව මෙම ක්‍රියාවලිය 2025 සඳහන් කරමින් වසර දෙකකට ආසන්න කාලයක් ගතවනු ඇත)	0%

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

2023 දී යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය යටතේ පරිගණක විකිරණ පද්ධති 03 ක් මිල දී ගෙන මහරගම, ශික්ෂණ රෝහල කුරුණෑගල සහ ශික්ෂණ රෝහල මඩකලපුව යන ආයතන වෙත රුපියල් මිලියන 8.6 ක් වැය කර බෙදා දෙන ලදී. රුපියල් මිලියන 35ක් වටිනා දන්ත පුටු සහ ඒකක 30ක්, රුපියල් මිලියන 6ක් වටිනා Ultrasonic Scaler යන්ත්‍ර 40ක් සහ රුපියල් මිලියන 1.7ක් වටිනා Micro Motor Drill Systems 4ක් මිලදී ගැනීමට ගිවිසුම් අත්සන් කර ඇත. තවද ආලෝක සුව කිරීමේ යන්ත්‍ර 40ක් මිලදී ගැනීමට ප්‍රසම්පාදන කමිටු අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත. මීට අමතරව මහරගම ජාතික දන්ත රෝහලේ සහ මුඛ සෞඛ්‍ය ආයතනයේ දන්ත වෛද්‍ය උපකරණ නඩත්තුව සඳහා රුපියල් මිලියන 2.3ක් වැය කර ඇත.

දැනට පවතින යටිතල පහසුකම් පවත්වාගෙන යාමට සහ මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා නංවාලීම සඳහා පහත සඳහන් දන්ත වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා රුපියල් මිලියන 90ක ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී. දන්ත පුටු අංක 15, පරිගණක විකිරණ පද්ධති 11, පරිමාණ යන්ත්‍ර 20, ලයිට්

ක්‌යෝරින්ග් යන්ත්‍ර 20, මයික්‍රෝ මෝටර් 10, වායු සම්පීඩක 10, ඇපෙක්ස් ලොකේටර් සහිත එන්ඩෝ මෝටර් 25, Pulp Testors 10, ඉලෙක්ට්‍රොනික GP Cutters 30, බද්ධ කිරීමේ කෘත්‍රිම ශල්‍යකර්ම කට්ටල 10.

මානව සම්පත් සංවර්ධනය

2024 දී SLMC අනුමත සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් 85 දෙනෙකු අභ්‍යන්තර දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් ලෙස පත් කරන ලදී. 2023 වර්ෂයේදී අභ්‍යන්තර දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් ලෙස පත්වීම් ලැබූ 83 දෙනෙකු II ශ්‍රේණියේ දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් ලෙස රාජ්‍ය අංශයට අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

2023/2024 කාලපරිච්ඡේදය තුළ මුඛ සහ හනු ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් 05 දෙනෙකු, විකලාංග වෛද්‍යවරුන් 04 දෙනෙකු, ප්‍රතිස්ථාපන දන්ත වෛද්‍ය උපදේශකවරුන් 02 දෙනෙකු, ප්‍රජා දන්ත වෛද්‍ය උපදේශකවරුන් 03 දෙනෙකු සහ මුඛ ව්‍යාධි විද්‍යාව පිළිබඳ උපදේශකවරුන් 01 දෙනෙකු අවශ්‍ය පශ්චාත් උපාධි පුහුණුවෙන් පසු රාජ්‍ය අංශයට පත් කර ඇත.

මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය

2020/21 සඳහා වාචික වාර්තාව රුපියල් මිලියන 1.5ක් වැය කර මුද්‍රණය කර සියලුම මුඛ සෞඛ්‍ය ආයතන, පරිපාලකයින්, විශ්වවිද්‍යාල සහ රෝහල් දන්ත සායන වෙත බෙදා හැර ඇත.

මහරගම මුඛ සෞඛ්‍ය ආයතනයේ නිවාරණ මුඛ සෞඛ්‍ය සායනයට සහභාගි වන රෝගීන් සඳහා ඩයට් දිනපොත් පන්සියයක් (500) මුද්‍රණය කිරීම සඳහා රුපියල් 185,000.00 ක් වැය කරන ලදී.

2024 ලෝක මුඛ සෞඛ්‍ය දිනය ප්‍රධාන වැඩසටහන ගාල්ලේ දී පැවැත්විණි. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයා “ප්‍රීතිමත් මුඛයක් ... ප්‍රීතිමත් ශරීරයක්” යන තේමාව යටතේ. මීට අමතරව, අධි අවදානම් කණ්ඩායම්වල සහ පාසල් දරුවන්ගේ මුඛ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගනිමින් දිවයිනේ සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම කටයුතු සඳහා සහාය වීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ ලබා දෙමින් අමාත්‍යාංශය විසින් චක්‍රලේඛයක් නිකුත් කර ඇත.

මහජනතාවට ඉහළ ගුණාත්මක සත්කාරයක් ලබා ගැනීම සඳහා 2023 දී කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ බාහිර රෝගී අංශයේ සේවය කරන සියලුම දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා සමාලෝචන රැස්වීමක් පවත්වන ලද අතර 2024 දී සියලුම ප්‍රාදේශීය දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා තවත් සමාලෝචන රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.

මීට අමතරව, 2024 ජූලි මාසයේදී රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ සියලුම හාර දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා සමාලෝචන රැස්වීමක් සැලසුම් කර ඇති අතර පාසල් දන්ත සායන අධීක්ෂණය පිළිබඳ පොදු අධීක්ෂණ ආකෘතියක් සැකසීමේ අරමුණින් සියලුම අධීක්ෂණ පාසල් දන්ත චිකිත්සකයින් සඳහා තවත් වැඩසටහනක් සැලසුම් කර ඇත.

දන්ත වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දැනුම සහ කුසලතා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා 2024 ජුනි මස පැවැත්වෙන ශ්‍රී ලංකා දන්ත වෛද්‍ය සංගමයේ 2024 වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසිවාරයට සහභාගී වීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ට රාජකාරි නිවාඩු අනුමත කිරීමේ ලිපියක් නිකුත් කර ඇත.

පාසල් දන්ත වෛද්‍ය සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශය සමඟ එක්ව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය හරහා නව චක්‍රලේඛයක් නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සිදුවෙමින් පවතී.

WHO අරමුදල් සමඟ පවත්වන ලද වැඩසටහන

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අරමුදල් හරහා කෙටුම්පත් කරන ලද මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ නිරීක්ෂණය සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය වෙත යවා ඇත.
මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය 2025/26 පැවැත්වීම සඳහා වන මූලික සැලැස්ම ඔවුන්ගේ අනුමැතිය සඳහා WHO රටේ කාර්යාලයට යවා ඇත. සාමාන්‍යයෙන් වසර 10 කට වරක් පවත්වනු ලබන මෙම මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය සිදු කිරීම සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සහ අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ මූලික සාකච්ඡා ආරම්භ කරන ලදී. වයස් කාණ්ඩ 5ක් (අවුරුදු 5, 12, 15, 35-44, 65-74) යටතේ මෙම සමීක්ෂණය සඳහා දිවයිනේ සියලුම දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි 10,000ක නියැදිය ඇතුළත් කෙරේ.

ජංගම දන්ත සේවා

2023/2024 කාලය තුළ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (දන්ත සේවා) කාර්යාලයට අනුයුක්ත ජංගම දන්ත වෛද්‍ය සේවා බස් රථය ජංගම චාරිකා 220ක් හරහා ආසන්න වශයෙන් 6600කට සේවා සපයන ලදී. මෙම සේවාව ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරනුයේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වනු ලබන ළමා නිවාස, වැඩිහිටි නිවාස, පෙර පාසල් සහ “සුව උදාන” වැඩසටහන් සඳහා පුද්ගලයින් සහභාගී කරවීමයි.

4.5 ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය (NBTS)

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව මධ්‍යගත සම්බන්ධීකරණයකින් යුක්ත සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ එක් විශේෂ අංශයකි. සියලුම රජයේ සහ පෞද්ගලික රෝහල්වලට රුධිර හා රුධිර නිෂ්පාදන සැපයීමේ ජාතික වගකීම ජාතික රුධිර පාරවිලයන ඉටු කරයි. ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය භූගෝලීය ව්‍යාප්තිය මත පදනම්ව පර්ෂද රුධිර බැංකු 24 කින් සහ ඒවාට අයත් රෝහල් රුධිර බැංකු 109 කින් සමන්විත වේ.

අපගේ දැක්ම

ලොවටම ආදර්ශයක් වූ ගුණාත්මක බැවින් පිරිපුන් ජාතික රුධිර සේවාවක් සුරක්ෂිත කිරීම.

අපගේ මෙහෙවර

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිර්දේශයන්ට හා ජාතික අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ගුණාත්මක වූත් සුරක්ෂිත වූත් ප්‍රමාණවත් හා ඵලදායී වූත් රුධිර සැපයුමක් හා වෙනත් අනුබද්ධ රසායනාගාර ප්‍රතිකාර අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම.

අරමුණු

- ලේ බැංකු මගින් සිදු කරන මූලික රුධිර පරීක්ෂණ සහ පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම හා නව ලේ බැංකු ස්ථාපිත කිරීම.
- සුරක්ෂිත රුධිර පාරවිලයන සඳහා සමාජය දැනුවත් කිරීම සහ රුධිර මධ්‍යස්ථානවලදී රුධිරය පරිත්‍යාග කිරීම සඳහා රුධිර දායකයින් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- රුධිර පාරවිලයන විද්‍යාවට අනුව රසායනාගාර සේවා හා අධි තාක්ෂණික පරීක්ෂණ කටයුතු වැඩිදියුණු කිරීම.
- රුධිර සංඝටක වෙන් කිරීමේ හා සංඝටක ගබඩා කිරීමේ තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් වැඩි දියුණු කිරීම.

- අඛණ්ඩ වෘත්තීය නිපුණතා සංවර්ධනය.
- රුධිර පාරවිලයන සේවාවේ තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීම හා තත්ත්ව පරීක්ෂණ ඇගයීම් හා තත්ත්වය සහතික කිරීමේ ක්‍රියාවලි සඳහා සක්‍රිය දායකත්වය සැපයීම.
- ගොඩනැඟිලි යථාවත්ව පවත්වාගෙන යාම සහ අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ක්‍රමවත් නඩත්තුව.
- ඩිජිටල්කරණය තුළින් කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම.
- රුධිරය සහ රුධිර සංඝටක ප්‍රවාහනය සඳහා අදාළ පහසුකම් පුළුල් කිරීම.
- රුධිර පාරවිලයනකදී සිදුවන සියලු තාක්ෂණික ගැටලු , වැරදීම්, ප්‍රතික්‍රියා අධීක්ෂණය කිරීම සහ එය වළක්වා ගැනීමට නව ඇගයීම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.

මූලික කාර්යයන්

- ජංගම ලේ දන්දීමේ කඳවුරු සහ රෝහල් ලේ බැංකු තුළ දී රුධිරය එකතු කිරීම.
- රුධිරය රුධිර සංඝටක වලට වෙන් කිරීම
- රුධිරය මගින් බෝ විය හැකි රෝග සඳහා හා රුධිර වර්ගය සොයා ගැනීමට අදාළ රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම.
- රුධිර සංඝටක සුදුසු තත්වයන් යටතේ ගබඩා කිරීම හා ප්‍රවාහනය කිරීම.
- රජයේ හා පෞද්ගලික රෝහල්වල ප්‍රතිකාර ලබන රෝගීන්ගේ රුධිර අවශ්‍යතා සඳහා රුධිරය හා රුධිර සංඝටක නිකුත් කිරීම.
- රුධිර පාරවිලයන වෛද්‍ය විද්‍යාව හා සම්බන්ධ රෝගීන් ට ප්‍රතිකාර කිරීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම.
- රුධිර පාරවිලයනය හා අවයව බද්ධ කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රතිකාර ක්‍රම සඳහා දායකත්වය ලබා දීම) ., ප්ලාස්මා හුවමාරුව, රුධිර පට්ටිකා වර්ධක සාධක ඇසුරින් සිදු කරන ප්‍රතිකාර
- සුදු රුධිරාණු ආශ්‍රිත ප්‍රතිදේහජනක හඳුනා ගැනීම සහ ඉන්ද්‍රියයන් බද්ධ කිරීම සඳහා ගැළපුම් පරීක්ෂණ සිදු කිරීම .
- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සහයෝගිතා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.

වර්ෂ 2025 දී ජයග්‍රහණ/ විශේෂිත සිදුවීම්

- රුධිරය බැහැර කිරීමේ මට්ටම 1% දක්වා අඩු කිරීමට හැකි වීම.
- 100%ක් ස්වේච්ඡා පරිත්‍යාග පවත්වාගෙන යාම.
- ERASMUS (ආරක්ෂිත රුධිර පරිත්‍යාග සහ සැපයුම සඳහා පාරවිලයන වෛද්‍ය වෘත්තිකයන් සඳහා ඉහළ බලපෑමක් ඇති කර තිරසාර අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් සංවර්ධනය කිරීම) ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම.
- අඛණ්ඩව ප්‍රතීතන ක්‍රියාවලියක් සහ ISO15189 ප්‍රතීතනය සාර්ථකව ලබා ගැනීම.
- සංවර්ධිත ප්‍රාථමික සෛල දායක ලේඛනය, මෘදුකාංග, වෙබ් පිටුව හරහා ආරම්භක පරිත්‍යාගශීලීන් බඳවා ගැනීම.
- ප්‍රතීතනය සඳහා AABB සහතිකය ලබා ගැනීම.
- ජාතික CPD සැපයුම්කරුවෙකු ලෙස ලියාපදිංචි වීම.
- NRL Australia විසින් සිදු කරනු ලබන ධාරිතා ගොඩනැගීමේ වැඩසටහන සඳහා කලාපීය EQAS සැපයුම (අදියර 1 සම්පූර්ණ කර අදියර 11 ආරම්භ කිරීම)
- පරිත්‍යාගශීලීන්ට උපහාර දැක්වීමේ වැඩසටහන සාර්ථකව නිම කිරීම.

දැනට ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ විස්තර

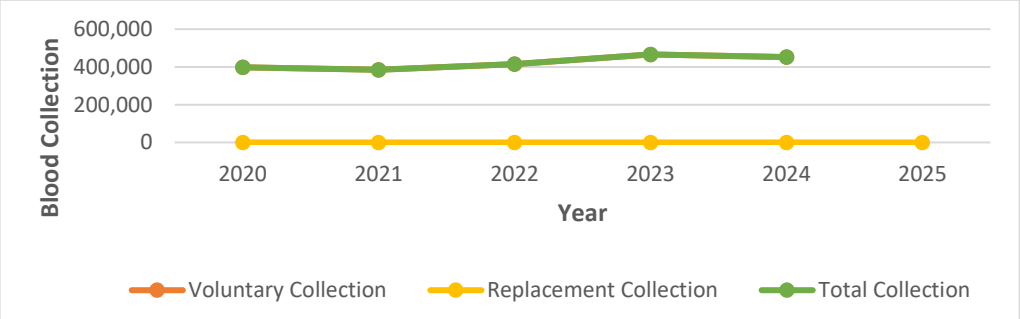
ව්‍යාපෘති විස්තරය	සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තු පිරිවැය	**30.09.2025** වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	**30.09.2025** වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
ERUSMUS	2024 සඳහා යුරෝ 44765 (රු. මිලියන 17)	65%	20%

පසුගිය වසර **5** ක කාර්යසාධන ප්‍රවණතාව:

වගුව 1: රුධිර එකතු කිරීම වාර්ෂිකව වැඩි දියුණු කිරීම

වසර	ස්වේච්ඡා රුධිර පරිත්‍යාග සංඛ්‍යාව	ආදේශන රුධිර පරිත්‍යාග එකතුව	මුළු එකතුව
2020	397,833	0	397,833
2021	385,054	0	385,054
2022	424,127	0	424,127
2023	466, 041	0	466,061
2024	451,623	0	451,623
2025	146,285 (2025 ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා)	0	146,285

රූපය 1: 100% ස්වේච්ඡා පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ පදනම අඛණ්ඩව නඩත්තු කිරීමත් සමඟ රුධිර එකතු කිරීම වාර්ෂිකව වැඩිවීම.

වගුව **2:** ජනගහනය **1000** කට වාර්ෂික රුධිර එකතුව

වසර	ස්වේච්ඡා පරිත්‍යාගශීලීන්ගෙන් රුධිරය එකතු කිරීම	වසරකට ජනගහනය **1000** කට රුධිර එකතු කිරීම
2020	397,833	19
2021	385,054	17
2022	424,127	20
2023	466,061	21
2024	451,623	21
2025	146,285623 (2025 ජනවාරි සිට අප්‍රේල් දක්වා දක්වා)	

වසර	2020	2021	2022	2023	2024	2025
මුළු රුධිර එකතුව	397,833	385,054	414,227	466061	451,623	451,623
එච්.අයි.වී (පොසිටිව්මූලික පරීක්ෂණ)	533	422	1196	1327	1285	1285
ව්‍යාප්තිය	0.13%	0.11%	0.282%	0.285%	0.291%	0.291%
එච්.අයි.වී. (තහවුරු කළ)	34	56	60	71	86	90
ව්‍යාප්තිය	0.0085%	0.01%	0.014%	0.015%	0.019%	0.019%
හෙපටයිටිස් B(පොසිටිව් මූලික පරීක්ෂණ)	252 යි	751	221	208	180	180
ව්‍යාප්තිය	0.06%	0.20%	0.052%	0.044%	0.041%	0.041%
හෙපටයිටිස් C (පොසිටිව් මූලික පරීක්ෂණ)	613	495	354	449	449	449
ව්‍යාප්තිය	0.15%	0.13%	0.083%	0.096%	0.102%	0.102%
VDRL(පොසිටිව් පරීක්ෂණ)	960	1496	2296	1398	1254	1254
ව්‍යාප්තිය	0.24%	0.39%	0.541%	0.299%	0.284%	0.284%
TPPA (පොසිටිව්	96	153	143	211	159	159

සිපිලිස් පරීක්ෂණ)						
ව්‍යාප්තිය	0.024%	0.04%	0.033%	0.045%	0.284%	0.036%
මැලේරියා(පොසිටිව්)	0	0	0	0	0	0
ව්‍යාප්තිය	0%	0%	0%	0%	0%	0%

පොසිටිව් මූලික පරීක්ෂණ - තහවුරු කළ පොසිටිව් පරීක්ෂණ ,මැලේරියා පරපෝෂිතයන් හඳුනා ගැනීම; සිපිලිස් රෝග කාරක සඳහා පරීක්ෂණ

වගුව 4: පටක සැසඳුම් රසායනාගාර සංඛ්‍යාලේඛන සංසන්දනය (ජාතික රුධිර මධ්‍යස්ථානය)

පටක හඳුනාගැනීමේ සහ සැසඳුම් පරීක්ෂණ	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
1 පන්තිය (Class 1)	1702	1743	2030	2045	2457	2422	928
11 පන්තිය(Class 11)		1654	2029	2024	2345	2339	871
සැසඳුම් පරීක්ෂණ	703	666	835	928	868	752	319
බී 27	543	27/57/51 737	27/57/51 838	27/57/51 729	943	27/57/51 1020	387
PRA (1 පන්තිය, II පන්තිය)	1255	1175	1391	1420		1912	653
අවයව බද්ධ කිරීම් සඳහා							
වකුගඩු (රෝගීන්, පරිත්‍යාගශීලීන්)	1704	1454	1665	1700	1936	1880	685
ඇට මිදුළු (රෝගීන්, පරිත්‍යාගශීලීන්)	387	182	338	324	378	421	166
පට්ටිකා පරිත්‍යාගශීලීන්	84	89	01	0	85	46	48
මොළය මිය ගිය රෝගීන්	41	18	26	48	35	41	25

PRA - පැනල් ප්‍රතික්‍රියාශීලී ප්‍රතිදේහ

2025 දී සිදු කරන ලද පරීක්ෂණවල සාරාංශය

	පරීක්ෂණ වර්ගය	පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
1	Full Blood Count	0505
2	PH	827
3	Blood Culture	43
4	% Haemolysis	455
5	DAT	60
6	Antibody Screening	10
7	Microscopy testing for Agglutinations	60
8	Factor VIII Assay	93
8	Fibrinogen Assay	93
9	Evaluations	9

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු:

- ERASMUS ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම.
- WHO සහයෝගිතා ක්‍රියාකාරකම්
- WHO සහ NRL Australia සමග සහයෝගීතාවයෙන් අග්නිදිග ආසියානු රටවල් සඳහා TTI EQAS
- ප්‍රාථමික සෛල ලේඛනය හඳුන්වා දීමෙන් ප්‍රාථමික සෛල බද්ධ කිරීම ශක්තිමත් කිරීම
- ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවයේ ඩිජිටල් දත්ත ලබා ගැනීමේ පද්ධති (BBMS) පුළුල් කිරීම
- රුධිරය පරිත්‍යාග කරන්නන්ට ඊළඟ පරිත්‍යාග දිනය සිහිපත් කිරීම, පරිත්‍යාග කළ රුධිර ඇසුරුම රෝගියෙකුට නිකුත් කරන විට දැනුම් දීම, රුධිර පරිත්‍යාගශීලියාට ඔවුන්ගේ උපන් දිනයට සුභ පැතීමට කෙටි පණිවුඩ පද්ධතියක් සකස් කිරීම
- GMP හඳුන්වාදීම
- රක්තපාත රෝග/ bed side පාරවිලයන පිළිවෙත් සම්බන්ධ රෝහල් පදනම් කර ගත් ඉගැන්වීම් වැඩසටහන්
- TTI පරීක්ෂණාගාර සඳහා ISO සහතිකය ලබා ගැනීම
- අභ්‍යන්තර රුධිර පරිත්‍යාගයන් දිරිමත් කිරීම
- පුද්ගලික අංශයේ රුධිර බැංකු කාර්යමණ්ඩලය සඳහා මොඩියුලර් ර්වගයේ පුහුණු වැඩසටහනක් සංවර්ධනය කිරීම, එය වසරක් තුළ සම්පූර්ණ විෂය නිර්දේශය දින 5-6 මොඩියුලර් ආවරණය කරයි.
- සමාකරණ රසායනාගාර පිහිටු වීම
- ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය වෙත පට්ටිකා ප්‍රතිශක්ති විද්‍යාව හඳුන්වාදීම
- වසරකට පර්යේෂකයන් 100 යුත් පර්යේෂණ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම
- LISS නිෂ්පාදනය
- EQUAS වැඩසටහනට පහසුකම් සැපයීම සඳහා නියැදි බැංකුවක් පිහිටුවීම
- ප්‍රාථමික සෛල පරිත්‍යාග කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කිරීම
- ලේඛන සංරක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම
- ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවයේ මාර්ගෝපදේශය යාවත්කාලීන කිරීම
- ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය සතු ප්‍රමිතීන් යාවත්කාලීන කිරීම
- ජාතික පරිත්‍යාගශීලී උපහාර වැඩසටහනක් පැවැත්වීම
- AABB ප්‍රමිති මත පදනම්ව පර්යන්ත රුධිර බැංකු සඳහා ප්‍රමිතිකරණ ක්‍රියාවලිය
- රෝගියාගේ රුධිර කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම

- ප්ලස්මා බණ්ඩනය කිරීමේ වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම
- දුර්ලභ රුධිර පරිත්‍යාගශීලීන් ලියාපදිංචි කිරීම
- දිවයින පුරා උපකරණ ක්‍රමාංකනය කිරීම
- ඉහළ කාර්යක්ෂම Scanner යන්ත්‍ර 24ක් ප්‍රසම්පාදනය කිරීම මඟින් දත්ත ගබඩා කිරීමේ පහසුකම් මත ලේඛන සංරක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම
- පරිත්‍යාගශීලීන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා මාර්ගගත පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ ප්‍රකාශන පෝරමය සහ මාර්ගත පෝරමය හඳුන්වා දීම
- NAT පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

4.6 රසායනාගාර සේවය

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ රසායනාගාර සේවා රජයේ සෞඛ්‍ය අංශයේ රසායනාගාර හරහා ප්‍රවර්ධන, නිවාරණ, රෝග නිවාරණ සහ පුනරුත්ථාපන සේවා සඳහා සහය සපයයි. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (රසායනාගාර සේවා) (DDG-LS) ජාතික රසායනාගාර පද්ධතිය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේ වගකීම දරන අතර රසායනාගාර සේවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සමඟ රජයේ සියලුම රසායනාගාර සඳහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම ලබා දෙයි. වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය (MRI) සහ ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය (NBTS) DDG (LS) විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අනෙකුත් ප්‍රධාන ආයතන දෙක වේ. පෞද්ගලික අංශයේ රසායනාගාර පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාව මඟින් නියාමනය කරනු ලැබුවද රසායනාගාර සේවා ඒකකය ඒවාට තාක්ෂණික මගපෙන්වීම් ලබා දේ.

මීට අමතරව, රසායනාගාර සේවා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට එරෙහිව සටන් කිරීමේ ජාතික කේන්ද්‍රීය ලක්ෂ්‍යය ලෙස ක්‍රියා කරයි.

දැක්ම

ප්‍රමිතිකරණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංවිධාන විසින් සකස් කරන ලද වෛද්‍ය රසායනාගාර සඳහා ප්‍රමිතීන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම.

මෙහෙයුම

අදාළ සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන්ට කාලෝචිත, විශ්වාසදායක, උසස් තත්ත්වයේ රෝග විනිශ්චය සේවා සැපයීම.

අරමුණු

- රජයේ රේඛීය අමාත්‍යාංශ රෝහල්වල රසායනාගාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම සහ නියාමනය කිරීම සහ විශේෂ ව්‍යාපාර.
- පළාත් සෞඛ්‍ය ආයතනවල රසායනාගාර සේවා පුළුල් කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම
- රසායනාගාර සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දීම
- රසායනාගාර උපකරණ නිසි ලෙස නඩත්තු කිරීම සඳහා අරමුදල් සැපයීම
- රෝග විනිශ්චය සේවා සැපයීම හරහා රෝග වැළැක්වීම, පාලනය සහ නිරීක්ෂණ සඳහා සහාය වීම
- රසායනාගාර සේවාවන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය
- රසායනාගාර කාර්ය මණ්ඩලයේ පුහුණුව සහ අධ්‍යාපනය
- සියලුම රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය රසායනාගාරවල කාර්ය මණ්ඩලයට නව සංවර්ධනයන් පිළිබඳ මගපෙන්වීම ලබාදීම
- රසායනාගාර සේවාවන්ට අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ හවුල්කාරිත්වය, සන්නිවේදනය සහ සම්බන්ධීකරණය
- රසායනාගාර අංශයේ පෙව ආරක්ෂාව සහ පෙව ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම

- රසායනාගාර සේවා සඳහා හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීම ඇතුළුව පවතින හෝ නව අභියෝගවලට මුහුණ දීම සඳහා ක්ෂේත්‍රය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා උපායමාර්ගික සැලැස්මක් සකස් කිරීම සඳහා රසායනාගාර අංශය පිළිබඳ SWOT විශ්ලේෂණයක් සිදු කිරීම.
- රට තුළ ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා රසායනාගාර පරීක්ෂණ ශක්තිමත් කිරීම.
- රජයේ අංශයේ රෝහල් මගින් ප්‍රධාන විශේෂතා පහක් යටතේ රසායනාගාර සේවා සපයනු ලැබේ.

රසායනාගාර පරීක්ෂණ තාර්කික භාවිතය සඳහා රසායනාගාර මාර්ගෝපදේශ (2024) ආයතන මට්ටම අනුව රසායනාගාර මට්ටම් පහක් (I-V) වර්ගීකරණය කර ඇත, එහිදී ප්‍රාථමික වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ඒකක (PMCU) සත්කාරක උපාංග හරහා සේවා සපයන අතර (I මට්ටම). ප්‍රාදේශීය රෝහල් (II මට්ටම), මූලික රෝහල් (III මට්ටම) ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. වඩාත් සංකීර්ණ රසායනාගාර IV A මට්ටමේ රසායනාගාර ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇත. ජාතික විමර්ශන රසායනාගාරය (V මට්ටමේ) වීම, වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය (MRI) සාමාන්‍ය රසායනාගාර පරීක්ෂණවලට අමතරව බැක්ටීරියා විද්‍යාව, මයිකොලොජී, පරපෝෂිත විද්‍යාව, ප්‍රතිශක්ති විද්‍යාව, වෛරස් විද්‍යාව යනාදී විෂයයන් සම්බන්ධ විශේෂ විමර්ශන සිදු කරයි.

වගුව - ආයතන අනුව රසායනාගාර වර්ගීකරණය

රසායනාගාර මට්ටම	ආයතනය	සේවාව සපයනු ලැබේ
V මට්ටම	ජාතික යොමු රසායනාගාර (MRI)	විශේෂ විමර්ශන සඳහා ජාතික විමර්ශන මධ්‍යස්ථානය.
IV මට්ටම - A	ජාතික රෝහල්, ශික්ෂණ රෝහල්, සහ විශේෂිත රෝහල්*	වෛරස් විද්‍යාත්මක, ප්‍රතිශක්තිකරණ සහ හෝර්මෝන පරීක්ෂණ ඇතුළුව රුධිර විද්‍යාත්මක, ජෛව රසායනික, හිස්ටෝපාතික සහ ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ.
IV මට්ටම - B	දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල්	හෝර්මෝන විශ්ලේෂණයන් ඇතුළුව රුධිර විද්‍යාත්මක, ජෛව රසායනික, හිස්ටෝපාතික සහ ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ.
III මට්ටම - A	මූලික රෝහල - ඒ	රක්ත විද්‍යාත්මක, ජෛව රසායනික, පටක ව්‍යාධි විද්‍යාත්මක සහ ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාත්මක පරීක්ෂණ. (සේවා අවශ්‍යතාවය සහ සම්පත් පවතින බව මත පදනම්ව ව්‍යාධි පරීක්ෂණ සිදු කෙරේ)
III මට්ටම - බී	මූලික රෝහල - බී	රක්තපාත හා ජෛව රසායනික පරීක්ෂණ.
II මට්ටම	ප්‍රාදේශීය රෝහල A, B, හෝ C	මූලික රක්තපාත හා ජෛව රසායනික පරීක්ෂණ.
I මට්ටම**	PMCU	රුධිර සීනි සහ රුධිර කොලෙස්ටරෝල් මට්ටම් සත්කාරක උපකරණ භාවිතයෙන්.

1. ජංගම රසායනාගාරය හරහා රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදු කෙරේ

ජංගම විද්‍යාගාරය ප්‍රධාන වශයෙන් NCD තිරය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් විමර්ශන සේවා සපයයි. මෙම ජංගම විද්‍යාගාරය ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රාථමික වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ඒකකවලට අනුබද්ධ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවන රටා සායනයට නිතිපතා සේවා සපයයි. විවිධ සංවිධායකයින් විසින් ආයතනික සමාජ වගකීම් (CSR) ව්‍යාපෘති ලෙස සංවිධානය කරන ලද විවිධ සායන සඳහා ද එය සිය සේවාවන් ලබා දුන්නේය.

පසුගිය වසර පහ තුළ ජංගම රසායනාගාරය හරහා සපයන ලද සේවාවන් 1.1 වගුවේ දක්වා ඇත

	2020	2021	2022	2023	2024
ජංගම රසායනාගාර NCD පරීක්ෂණ පරීක්ෂණ	55,320 කි	ප්‍රතිදේහජනක පරීක්ෂණ 23769	ප්‍රතිදේහජනක පරීක්ෂණ 6239 සහ NCD පරීක්ෂණ 23146	57,978 කි	67,637 කි

2. රසායනාගාර සේවාවන්හි මූල්‍ය කළමනාකරණය

සෞඛ්‍ය ආයතනවල රසායනාගාර උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම සහ නඩත්තු කිරීම සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ හය වසරක දළ විශ්ලේෂණයක් පහත වගුවේ දැක්වේ.

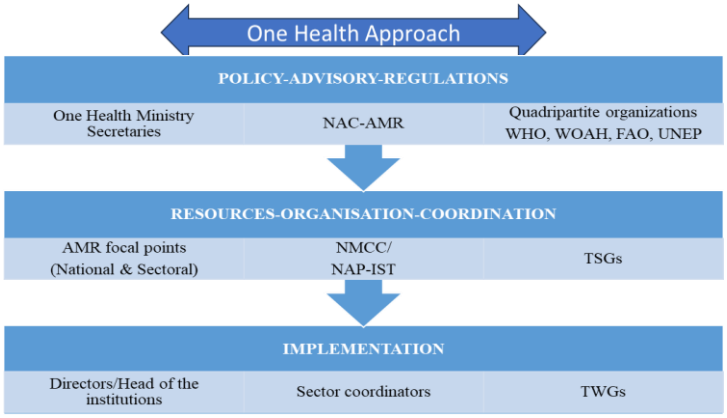
වගුව 2.1: මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ වසර හයක දළ විශ්ලේෂණය

		2019	2020	2021	2022	2023	2024
උපකරණ මිලදී ගැනීම	ප්‍රතිපාදන ලබාදී ඇත (SLR මිලියන වලින්)	1475	740	204	471	200	380
	ප්‍රතිපාදන නිකුත් කර ඇත (SLR මිලියන වලින්)	1269	739	230	471	25	380
උපකරණ නඩත්තු කිරීම සහ සේවා සැපයීම	ප්‍රතිපාදන ලබාදී ඇත (SLR මිලියන වලින්)				40	200	200
	ප්‍රතිපාදන නිකුත් කර ඇත (SLR මිලියන වලින්)				6.87	20.2	31.9

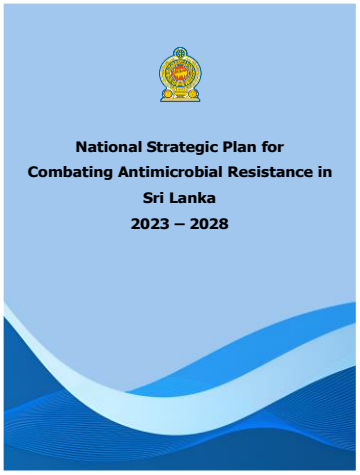
3. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට (AMR) එරෙහිව සටන් කිරීම

ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය (AMR) බැක්ටීරියා, පරපෝෂිතයන්, වයිරස් සහ දිලීර මගින් ඇති වන ආසාදන පරාසය වැඩි වන පරාසයක ඵලදායී වැළැක්වීම සහ ප්‍රතිකාර කිරීම තර්ජනය කරයි. AMR යනු මානව වර්ගයා මුහුණ දෙන සැලකිය යුතු ගෝලීය මහජන සෞඛ්‍ය තර්ජන වලින් එකකි. මත්ද්‍රව්‍යවලට ප්‍රතිරෝධී රෝග හේතුවෙන් සෑම වසරකම ගෝලීය වශයෙන් මරණ 700,000 ක් පමණ සිදුවන අතර, මෙම ප්‍රවණතාවය අවම කිරීමට කඩිනම් පියවර නොගතහොත්, අනාගතයේදී මිලියන ගණනක් මරණ සහ දිගුකාලීන රෝගාබාධ වැළැක්විය නොහැක.

සෞඛ්‍ය ලේකම්වරයා NAC-AMR හි සභාපතිවරයා ලෙස කටයුතු කරන අතර සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සහ කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සම සභාපතිවරුන් ලෙස කටයුතු කරයි. රසායනාගාර සේවා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (DDG-LS) යනු රටේ ජාතික AMR කේන්ද්‍රස්ථානයයි.

3.1 ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම සමාලෝචනය කරන ලදී AMR 2017- 2022 ට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා සහ AMR 2023- 2028 ට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා සංශෝධිත ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්මක් සකස් කරන ලදී.

2017 දී, ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රතික්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය (AMR) පිළිබඳ සිය ජාතික උපාය මාර්ගික සැලැස්ම (NSP) සකස් කරන ලද අතර, එය ගෝලීය ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සමඟ සමපාත විය. පසුව, ජාතිය "එක් සෞඛ්‍ය" ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරමින් විවිධ අංශ හරහා සහයෝගී ප්‍රයත්නයන් හරහා AMR වලට එරෙහිව සටන් කිරීමට සාමූහික ප්‍රයත්නයක් අරඹා ඇත.

2023 අප්‍රේල් සහ සැප්තැම්බර් අතර, විස්තීරණ වාර්තාවක් සැකසීමට තුඩු දුන් විවිධ පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් සමාලෝචන රැස්වීම් මාලාවක් සිදු විය. ඉන් අනතුරුව, AMR 2023-2028 ට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්ම (NSP) සකස් කර, 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී දියත් කරන ලදී. වසර දෙකක ප්‍රමුඛතා ක්‍රියාකාරකම් යෝජනා කරන ලද අතර, වියදම් සහිත මෙහෙයුම් සැලැස්මක් ද සකස් කර මුද්‍රණය සඳහා WHO වෙත භාර දෙන ලදී.

3.2 ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට එරෙහිව සටන් කිරීමේ ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්මේ 2024-2025 වියදම් සහිත මෙහෙයුම් සැලැස්ම 2023 - 2028

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සහය ඇතිව, ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට එරෙහිව සටන් කිරීමේ ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්මේ 2-වසර (2024/2025) මෙහෙයුම් සැලැස්ම 2023 - 2028 රැස්වීම් සඳහා පිරිවැය සිදු කරන ලදී. මෙම රැස්වීම් අතරතුර, සියලුම One Health හවුල්කරුවන් සහභාගී විය. අවසන් ලේඛනය මුද්‍රණය කිරීම සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට ද භාර දෙන ලදී.

3.3 NSP 2023-2028 ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායම්

අවධානය යොමු කළ සහ විශේෂඥ මගපෙන්වීම් සහතික කිරීම සඳහා එක් එක් උපාය මාර්ගය සඳහා තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායම් පත් කරන ලදී. එක් එක් උපාය මාර්ගය සඳහා වෙනම රැස්වීම් පවත්වනු ලබන අතර, සවිස්තරාත්මක සාකච්ඡා කිරීමට, සැලසුම් කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ සලසයි. තවද,

එක් එක් උපාය මාර්ග සමඟ සම්පාත වූ නිශ්චිත ක්‍රියාකාරකම් අදාළ තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායමේ සහාය යටතේ ක්‍රමානුකූලව ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

3.4 AMR වලට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම

One Health යටතේ පාලනය සඳහා වන තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් AMR වලට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සකස් කරන ලද අතර එය මහජන මතය සඳහා ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුය.

3.5 AWaRe චක්‍රලේඛය

AMR ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියට වැඩි වැඩියෙන් බලපාන අතර ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශක අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීම සහ අධික ලෙස භාවිතා කිරීම මෙහි ප්‍රධාන ධාවකයන් වේ. AMR වලට එරෙහිව සටන් කිරීමේ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී 2016 දී Red Light ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී චක්‍රලේඛය හඳුන්වා දෙන ලද අතර එය මූලික වශයෙන් උපදේශක ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාඥයින් සමඟ රජයේ රෝහල්වල ක්‍රියාත්මක විය.

දේශීය, ජාතික සහ ගෝලීය මට්ටමින් ප්‍රතිජීවක භාරකාර ප්‍රයත්නයන්ට සහාය වීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ තෝරා ගැනීම සහ භාවිතය පිළිබඳ WHO විශේෂඥ කමිටුව විසින් 2017 දී සංවර්ධනය කරන ලද AWaRe වර්ගීකරණය අනුගමනය කරමින් රට තුළ භාවිතා වන අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රතිජීවක, Access, Watch සහ Reserve කණ්ඩායම් ලෙස වර්ගීකරණය කිරීමට WHO නිර්දේශ කරයි. මෙම වර්ගීකරණය මගින් ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශක ප්‍රතිරෝධය මත විවිධ ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශකවල බලපෑම සලකා බලමින්, ඒවායේ සුදුසු භාවිතයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරයි. ශ්‍රී ලංකා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් මෙම වර්ගීකරණය සම්මත කර AWaRe චක්‍රලේඛය 2024 අප්‍රේල් මාසයේදී ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

3.6 WAAW - ජාතික උත්සවය සහ MoHs සඳහා සමාන්තර දැනුවත් කිරීමේ ToT වැඩසටහන්.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් රෝහල්, සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය සහ සියලුම මාධ්‍ය හරහා AMR පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම අපේක්ෂා කරයි.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාඥයින්ගේ විද්‍යාලය සහ WHO සමඟ එක්ව AMR WAAW 2024 සඳහා ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.

- ලෝක ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධක දැනුවත් කිරීමේ සතිය - 2024 සැමරීම සඳහා ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ පළාත් නවයේම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන.
- වෛද්‍ය සිසුන් සඳහා AMR දැනුවත් කිරීම පිළිබඳ අන්තර් පීඨ ප්‍රශ්න විචාරාත්මක තරඟය.
- විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සඳහා අන්තර් පීඨ කෙටි වීඩියෝ තරඟය
- පරිපූරක වෛද්‍ය සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා පහසුකම් සැලසීම
- මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවකයින් සමඟ ඇවිදින්න
- රූපවාහිනී නාලිකා සහ ගුවන් විදුලි නාලිකා පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

The Director General of Health Services, Dr. Asela Gunawardena has urged the public to avoid unnecessary use of antibiotics.

	පළාත	සහභාගිවන්නන් සංඛ්‍යාව
1	බස්නාහිර පළාත	26
2	වයඹ පළාත	18
3	නැගෙනහිර පළාත	36
4	උතුරු පළාත සහ උතුරු මැද පළාත්	47
5	මධ්‍යම පළාත	25
6	සබරගමුව පළාත	14
7	දකුණු පළාත	34

වෛද්‍ය, දන්ත වෛද්‍ය, පශු වෛද්‍ය, හෙද, සම සෞඛ්‍ය, සහ කෘෂිකර්ම යන පීඨවල සිසුන් අතර "එකම සෞඛ්‍ය සංකල්පය සමඟ එක්ව ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධය වැලැක්වීම" යන තේමාව යටතේ කෙටි වීඩියෝ තරගයක්.

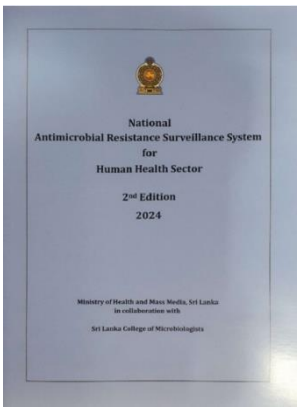
සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගීතාවයෙන් ශ්‍රී ලංකා ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාඥයින්ගේ විද්‍යාලය (SLCM) විසින් සංවිධානය කරන ලද අන්තර් වෛද්‍ය පීඨ ප්‍රශ්නාවලිය - ලෝක ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධක දැනුවත් කිරීමේ සතිය (WAAW) 2024 සම්බන්ධයෙන්, සාර්ථකව පැවැත්විණි. ප්‍රශ්නාවලිය මධ්‍යගතව SLCM කාර්යාලය මගින් පවත්වන ලදී. වෛද්‍ය පීඨ එකොළහක ශිෂ්‍ය කණ්ඩායම් ඔවුන්ගේ පීඨ පරිශ්‍රයෙන් තත්‍ය කාලීනව තරග කළහ.

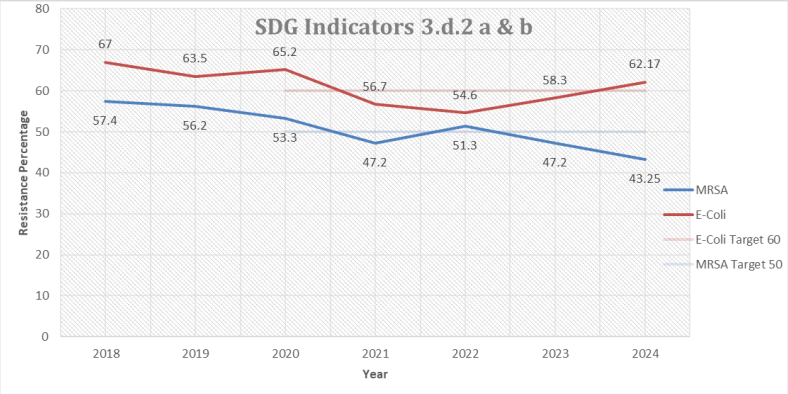
3.7 AMR නිරීක්ෂණ කටයුතු

"මානව සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා ජාතික ප්‍රතික්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධක නිරීක්ෂණ පද්ධතිය" නිරීක්ෂණ සඳහා තාක්ෂණික සහාය කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින්ගේ කණ්ඩායම් වැඩ සමඟින් සකස් කරන ලද අතර එහි මුද්‍රිත පිටපත් සෙන්ටිනල් අඩවි රෝහල් වෙත නිකුත් කරනු ලැබේ. එහි මෘදු පිටපත සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියේ පළ කර ඇත.

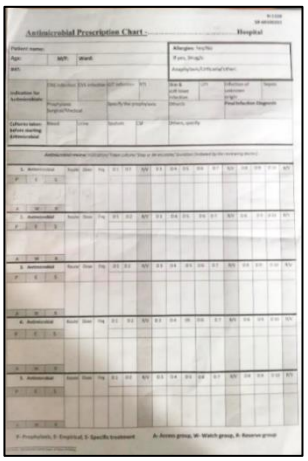
'WHONET' මෘදුකාංගය යනු ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධක නිරීක්ෂණ වැඩසටහන සඳහා දත්ත රැස් කිරීම, එකතු කිරීම සහ දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා භාවිතා කරන මෙවලමයි. 2023 වසර තුළ රෝහල් 22 ක සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය 117 ක් සඳහා ශාරීරික හා අතථ්‍ය සහභාගීත්වයෙන් WHONET මෘදුකාංගය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. රට පුරා WHONET පුහුණුව සංවිධානය කිරීමේ යෝජනාව WHO වෙත යවන ලදී.

3.8 ක්ෂුද්‍ර ජීවී සංවේදීතා ප්‍රස්තාරය: තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක 3.d.2 | තෝරාගත් ක්ෂුද්‍ර ජීවී-ප්‍රතිරෝධී ජීවීන් නිසා රුධිර ප්‍රවාහ ආසාදන

3.9 AMR භාරකාරත්වය

ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශකවල අධික භාවිතය සහ අනිසි භාවිතය ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට වඩාත් වැදගත් දායක සාධක වේ. ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී භාරකාරත්ව වැඩසටහන යටතේ, ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී බෙහෙත් වට්ටෝරු ප්‍රස්ථාරය ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

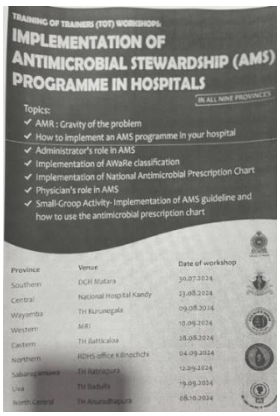
ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී බෙහෙත් වට්ටෝරු ප්‍රස්ථාරය ක්‍රියාත්මක කිරීම රෝහල් හරහා වගකිවයුතු ප්‍රතිජීවක භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ තීරණාත්මක පළමු පියවරකි. උපදේශක ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාඥයෙකුගේ මගපෙන්වීම ඇතිව, මෙම ප්‍රස්ථාරය ප්‍රතිජීවක නිර්දේශ කිරීමේ ක්‍රම ප්‍රශස්ත කිරීම සඳහා ප්‍රායෝගික මෙවලමක් ලෙස සේවය කරයි. ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක දත්ත සහ ප්‍රතිරෝධ රටා මත පදනම්ව සුදුසු ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී තේරීම් ගෙනහැර දැක්වීමෙන්, ප්‍රතිරෝධය වර්ධනය අවම කරන අතරම ප්‍රතිකාර කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම එහි අරමුණයි. පළමු අදියර ලෙස, උපදේශක ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාඥයින් සිටින 2024 දී පිටපත් 3,500,000ක් බෙදා හැරීමට සැලසුම් කර ඇති අතර ඉන් පසුව වාර්ෂිකව 4,700,000 මුද්‍රණය කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශක භාරකාරත්ව මාර්ගෝපදේශය

මෙම මූලපිරීම ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී ප්‍රතිරෝධයට එරෙහිව සටන් කිරීමට සහ ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී භාරකාරත්ව මාර්ගෝපදේශය හරහා රෝගීන්ගේ ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීමට කැපවීමක් අවධාරනය කරයි. ක්ෂුද්‍ර ජීවී නාශක භාරකාරත්ව මාර්ගෝපදේශය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෙබ් අඩවියේ පළ කර ඇත.

රෝහල්වල ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී භාරකාරත්ව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ToT වැඩමුළුව ද කේන්ද්‍රස්ථානය විසින් පවත්වන ලදී.

SUWASIRIPAYA
සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය
சுகாதார அமைச்சு
Ministry of Health

4.0 ජෛව ආරක්ෂාව සහ ජෛව ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික රසායනාගාර ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම

මානව, සත්ව, ශාක සහ පාරිසරික අංශවල ජෛව ආරක්ෂාව සහ ජෛව ආරක්ෂාව සහතික කිරීමේ වැදගත්කම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හඳුනාගෙන ඇත. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (රසායනාගාර සේවා) යනු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ජෛව ආරක්ෂාව සහ ජෛව ආරක්ෂාව සඳහා වන ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානයයි. ජාතිකත්වයක් තියෙනවා සමස්ථ මගපෙන්වීම සහ නීති සම්පාදනය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වගකිව යුතු ජෛව ආරක්ෂාව සහ ජෛව ආරක්ෂාව පිළිබඳ උපදේශක කමිටුව. මෙම කමිටුව 2019 වසරේ ජෛව සුරක්ෂිතතාව සහ ජෛව ආරක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික රසායනාගාර ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. COVID-19 අර්බුදය මධ්‍යයේ වැඩ අධික වීම හේතුවෙන් මුලදී නතර වූ අතර, 2022 සැප්තැම්බර් මාසයේදී මෙම මුලපිරීම නැවත සක්‍රීය කරන ලදී. One Health සංකල්පය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් පිහිටුවන ලදී. සියලුම ප්‍රතිපත්ති ලේඛන 2024 දී කැබිනට් අනුමැතිය සඳහා යවන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලියට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රතිපත්ති ඒකකය මගින් පහසුකම් සපයන ජෛව ආරක්ෂාව සහ ජෛව ආරක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කමිටුවේ සාමාජිකයින් සහ අනෙකුත් ප්‍රවීණයන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ලදී.

බෝවන ද්‍රව්‍ය නැවගත කිරීමේ පුහුණු (ISST) වැඩසටහන

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, 2024 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය විසින් "බෝවන ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂිතව ප්‍රවාහනය කිරීම පිළිබඳ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම" සංවිධානය කරන ලදී. මෙම මුලපිරීම මගින් රට පුරා සිටින අනෙකුත් අය පුහුණු කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය දැනුම හා කුසලතා ඇති සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන් 48 දෙනෙකු සූදානම් කරන ලදී.

පුහුණුවෙන් පසුව, රසායනාගාර ජෛව ආරක්ෂාව සහ ජෛව ආරක්ෂණය සඳහා වූ ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය බෝවන ද්‍රව්‍ය සහ ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂිත ප්‍රවාහනය පිළිබඳ ජාතික මාර්ගෝපදේශය සකස් කරන ලදී. අවසන් ලේඛනය දැන් මුද්‍රණය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට සූදානම්ය.

5.0 රසායනාගාර තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ජාතික රසායනාගාර තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය (NLIMS) සඳහා මෙහෙයුම් කමිටුවක් (SC) සහ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් (TWG) පිහිටුවා ඇත. අද වන විට, TWG රැස්වීම් එකොළහක් සිදු වී ඇති අතර, NLIMS සඳහා විවිධ විකල්ප සාකච්ඡා කර ඇත. මෙම රැස්වීම්වලට රසායනාගාර තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධති (LIMS) කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ දැනුම බෙදාගැනීමේ සැසිද ඇතුළත් කර ඇත.

මුලදී, ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යා, රසායනික ව්‍යාධි විද්‍යා විද්‍යාලය විසින් විෂය පථ ලේඛන නිර්මාණය කරන ලදී. පටක විද්‍යාව සහ රක්තවේදය. මෙම තනි විෂය පථ ලේඛන පසුව NLIMS සඳහා ඒකාබද්ධ විෂය පථ ලේඛනයක් බවට ඒකාබද්ධ කරන ලදී.

තවද, ක්‍රියාකාරකම්වල සාරාංශය පහත පරිදි වේ:

• අයවැය සංශෝධිත (USD 130,000 → USD 157,000).	දෙසැම්බර් 2023
• නව TEC පත් කර රැස්වීම් පවත්වන ලදී.	2024 මාර්තු
• TEC විසින් සංවර්ධනය කර අත්සන් කරන ලද උපදේශන සමාගමක් සඳහා අවසාන TOR	2024 ජූලි
• සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ලේකම්, විසින් අනුමත කරන ලද උපදේශක සමාගමක් සඳහා TOR.	2024 ජූලි 27
• UNOPS විසින් ඉල්ලා සිටි පරිදි අයවැය රේඛාව දිගු කරන ලෙස ව්‍යාපෘති කාර්යාලය ගෝලීය අරමුදල් වෙතින් ඉල්ලා සිටියේය	2024 අගෝස්තු 12
• ව්‍යාපෘති කාර්යාලය TOR හි අත්සන් කරන ලද පිටපත ගෝලීය අරමුදල වෙත යොමු කරයි	2024 අගෝස්තු 14
• ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම පැවැත්විණි	2024 අගෝස්තු 17
• ව්‍යාපෘති කාර්යාලය විසින් ඉල්ලා සිටි පරිදි, ලේකම් විසින් දේශීය විශ්ව විද්‍යාල පහක තොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු වලින් ඇමතුම් මිල ගණන් අනුමත කරන ලදී.	2024 අගෝස්තු 29
• Global Fund Portfolio කළමණාකරු LIMS ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පෙර අනුමත Lab TA සංචිතයක් සලකා බලන ලෙස ඉල්ලා සිටියේය.	2024 සැප්තැම්බර් 04
• ව්‍යාපෘති කාර්යාලය TEC සහ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් රසායනාගාර සේවා සමඟ රැස්වීමක් පැවැත්වීය	2024 සැප්තැම්බර් 20
• LIMS ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රටේ අවශ්‍යතා (විශ්වවිද්‍යාල/පෙර අනුමත විද්‍යාගාර TA සංචිතය, APHL/IQLS සහ FM) අභිරුචිකරණය කිරීමට විවෘත මූලාශ්‍රයක් අනුවර්තනය කිරීම හෝ ස්ථාපිත LIMS සපයන්නන් සමඟ වැඩ කිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡාව.	2024 සැප්තැම්බර් 25 2025 අප්‍රේල් 07

6.0 රසායනාගාර පරීක්ෂණවල තාර්කික භාවිතය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශය

රසායනාගාර පරීක්ෂණ නූතන සෞඛ්‍ය සේවා භාවිතයේ අනිවාර්ය අංගයක් බවට පත්ව ඇත. රසායනාගාර පරීක්ෂණ සැපයීම සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අයවැයට දැඩි බරක් පැටවෙන අතර, නාස්තිය අවම කර ගැනීමට සහ පිරිවැය අඩු කිරීමට, 2024 දී චක්‍රලේඛ මාර්ගෝපදේශයක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී (සාමාන්‍ය චක්‍රලේඛ අංක 2 - 118/2024).

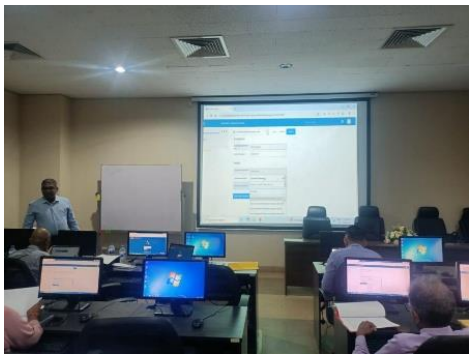
අදාළ විද්‍යාලවල නියෝජිතයින් සහ අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත විශේෂඥ කණ්ඩායමක් හරහා මෙම මාර්ගෝපදේශය සකස් කරන ලද අතර, එහිදී රෝහල්වල එක් එක් මට්ටම්වලදී සිදු කළ යුතු මූලික පරීක්ෂණ, පරීක්ෂණ සඳහා බෙහෙත් වට්ටෝරු මට්ටම සහ පැයෙන් පසු (රාත්‍රී) රසායනාගාර තුළ තිබිය යුතු පරීක්ෂණ නිර්වචනය කරන ලදී.

7.0 රසායනාගාර දත්ත සමුදායන් සහ රසායනාගාර උපකරණ ඉල්ලීම සඳහා DHIS2 ඩිජිටල් වේදිකාව යෙදීම.

රසායනාගාර සේවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය රාජ්‍ය රෝහල් රසායනාගාරවලින් දත්ත සමුදා දෙකක් හරහා දත්ත ලබා ගනී: 1. උපකරණ දත්ත ගබඩාව, 2. කාර්ය සාධන දත්ත සමුදාය. උපකරණ දත්ත ගබඩාව මගින් රෝහල්වල ඇති ඉන්වෙන්ටරි රසායනාගාර උපකරණ ග්‍රහණය කර ගන්නා අතර කාර්ය සාධන දත්ත ගබඩාව මගින් රසායනාගාරවල පවතින රෝහල් පහසුකම් සහ රසායනාගාර අනුව සිදු කරන ලද පරීක්ෂණ එකතු කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු සපයයි. මෙම දත්ත Google Forms සහ Excel පත්‍ර හරහා එකතු කරනු ලැබේ, නමුත් මෙම පද්ධති භාවිතා කිරීමට තරමක් අපහසු වන අතර බොහෝ ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු ලබා නොදෙන බව සොයාගෙන ඇත.

පවතින දත්ත සමුදා පද්ධතිවල දැක්වෙන මෙම අඩුපාඩු මඟහරවා ගැනීම සඳහා DHIS2 ඩිජිටල් වේදිකාව හඳුන්වා දෙනු ලැබේ. WHO 2024-2025 ද්විවාර්ෂික වැඩසටහනේ කොටසක් ලෙස මෙය සිදු කරන ලදී. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් රසායනාගාර සේවා, රසායනාගාර සේවා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සහ MRI හි කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණුව පවත්වන ලද අතර, අවසාන පරිශීලක පුහුණුව සහ වැඩසටහනේ නියමු 2025 සඳහා සැලසුම් කර ඇත. තවද දත්ත සමුදා දෙකකින් දත්ත රැස් කිරීමටත් 2025 සිට DHIS2 වේදිකාව භාවිතයෙන් උපකරණ ඉල්ලීම් පද්ධතිය ඇතුළත් කිරීමටත් සැලසුම් කර ඇත.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

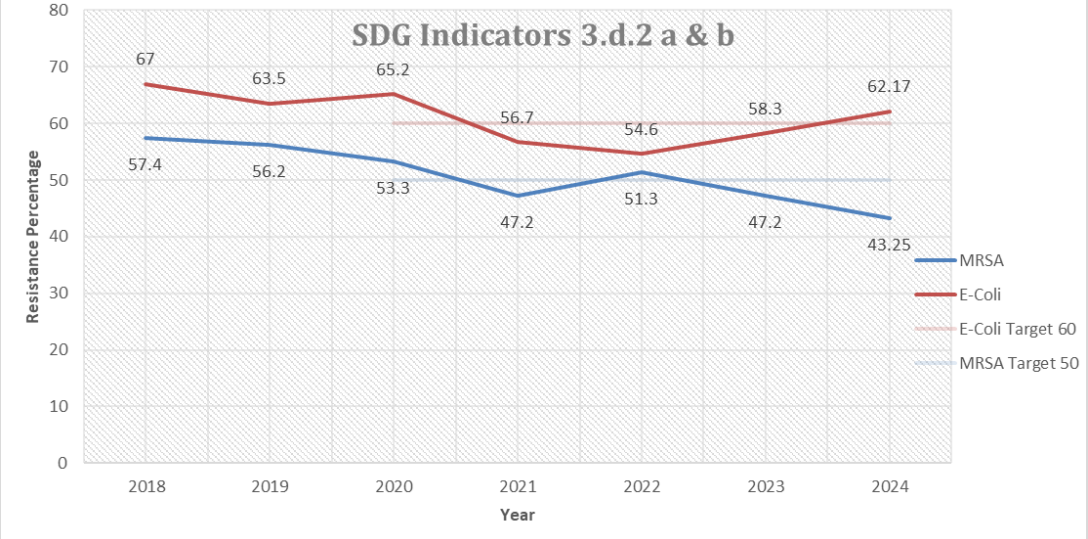
	ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය	2025.09.30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
1	ෆ්ලෙමින් අරමුදල	800,000 GBP	කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	අරමුදල හසුරුවනු ලබන්නේ රටේ ප්‍රදානය කරන්නා වන WHO විසිනි
2	වසංගත අරමුදල	706,868 USD	කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	රු. 560,500 කි

පසුගිය වසර 5 කාර්ය සාධනය:

ජංගම විද්‍යාගාරයේ සේවා සැපයීම (2020 -2024)

	2020	2021	2022	2023	2024
ජංගම රසායනාගාර බෝ නොවන රෝග පරීක්ෂණ පරීක්ෂණය	55,320 කි	ප්‍රතිදේහ ජන පරීක්ෂණ 23769	ප්‍රතිදේහජනක පරීක්ෂණ 6239 සහ NCD පරීක්ෂණ 23146	57,978 කි	67,637 කි

ප්‍රති-ක්ෂුද්‍ර ජීවී සංවේදීතා ප්‍රස්ථාරයේ පසුගිය වසර 5 කාර්ය සාධනය: තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්කය 3.d.2

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- AMR 2023-2028 ට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්මේ මධ්‍ය කාලීන සමාලෝචනය සහ AMR 2023-2028 ට එරෙහිව සටන් කිරීම සඳහා වන ජාතික උපායමාර්ගික සැලැස්මේ තුන් අවුරුදු මෙහෙයුම් සැලැස්ම (2026-2028) සකස් කිරීම සහ ප්‍රමුඛතා ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පිරිවැය.
- ලෝක AMR දැනුවත් කිරීමේ සතිය (WAAW) 2026 සඳහා ජාතික උත්සවය පැවැත්වීම.
- ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම සහ සවිබල ගැන්වීම සඳහා AMR වැඩසටහන්; දිස්ත්‍රික් නවීන වැඩසටහන
- වසර දෙකක් සඳහා රැස්වීම් සහ වැඩමුළු පැවැත්වීම සඳහා ජෙව ආරක්ෂාව සහ ජෙව ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා මෙහෙයුම් සැලැස්මක් වැය විය.
- ආදර්ශ ප්‍රවාහන මාර්ගෝපදේශය (ISST) පිළිබඳ අදාළ ශ්‍රම බලකාය පුහුණු කිරීම සහ ආසාදිත නිදර්ශක ප්‍රවාහනය සඳහා ලුහුබැඳීමේ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම.

4.6.1 වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය (MRI) යනු කීර්තිමත් රෝග විනිශ්චය රසායනාගාරයක් වන අතර ජාතියේ ජෙව වෛද්‍ය සහ ව්‍යවහාරික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සඳහා ප්‍රමුඛතම ආයතනය වේ. වෛරස් විද්‍යාව, බැක්ටීරියා විද්‍යාව, පරපෝෂිත විද්‍යාව, ජලභීතිකා රෝග, පෝෂණය, ජෙව රසායන විද්‍යාව, හිස්ටෝ ව්‍යාධි විද්‍යාව, රක්තවේදය, ප්‍රතිශක්ති විද්‍යාව, කීට විද්‍යාව, අණුක ජීව විද්‍යාව, ඖෂධවේදය, මයිකොලොජී, සෞඛ්‍ය තොරතුරු විද්‍යාව, සහ සත්ව අධ්‍යයනයන් හරහා විවිධ ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ, එම්ආර්අයි පර්යේෂන ඇතුළු පුළුල් පරාසයක ආවරණය කර ඇත. එහි නව්‍ය පර්යේෂණ මූලපිරීම් සහ ප්‍රගතිශීලී ක්‍රමවේදයන් හරහා MRI වෛද්‍ය දැනුම දියුණු කිරීම සහ මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම අතින් ඉදිරියෙන්ම සිටී.

දැක්ම

රටේ ප්‍රමුඛතම සෞඛ්‍ය සේවා පර්යේෂණ, අධ්‍යාපන හා පුහුණු ආයතනය වීම සහ රෝගීන්ට ආයතනික, කලාපීය සහ ජාතික වශයෙන් ඉහළම ගුණාත්මක රසායනාගාර පරීක්ෂණ සහ විශේෂඥ රසායනාගාර රෝග විනිශ්චය සහ උපදේශන ලබා දීම.

මෙහෙයුම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් නියම කර ඇති ජාතික සෞඛ්‍ය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා ලෝක මට්ටමේ වෛද්‍ය පර්යේෂණ හරහා ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ සෞඛ්‍යය වැඩිදියුණු කිරීම

අරමුණු

- ජාතික සෞඛ්‍ය ඉලක්ක සමඟ සමගාමීව ලෝක මට්ටමේ වෛද්‍ය පර්යේෂණ සිදුකිරීමෙන් ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ සෞඛ්‍යය වැඩිදියුණු කිරීම.
- ප්‍රධාන රෝග ප්‍රදේශ හරහා මූලික රසායනාගාර පදනම් වූ විද්‍යාවේ සිට සායනික අත්හදා බැලීම් දක්වා විහිදෙන විස්තීරණ ජෙව වෛද්‍ය පර්යේෂණ සඳහා පහසුකම් සැලසීම.
- අපගේ ධාරිතාව සහ විෂය පථය තුළ රසායනාගාර රෝග විනිශ්චය, රෝගීන් අධීක්ෂණය සහ මහජන සෞඛ්‍ය පිළිබඳ වෘත්තිකයන් සහ ප්‍රවීණයන්ගේ සංවර්ධනය පෝෂණය කරන්න.
- සායනික භාවිතයට සහ ජන සෞඛ්‍යයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපාන පර්යේෂණවලට ප්‍රමුඛත්වය දීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සමඟ සමීපව සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන්න.
- මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල සහ ජනගහනයේ යහපැවැත්ම සඳහා ප්‍රත්‍යක්ෂ වැඩිදියුණු කිරීම් ගෙන ඒම සඳහා ඉහළ විභවයක් සහිත පර්යේෂණ මූලාරම්භයන් අවධාරණය කරන්න.

විශේෂ ජයග්‍රහණ/කාර්ය සාධනය - අධ්‍යක්ෂක වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය

මාසික ශාස්ත්‍රීය සම්මන්ත්‍රණ

වර්තමාන සහ නැගී එන වෛද්‍ය මාතෘකා පුළුල් පරාසයක සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කරගත් අධ්‍යයන සම්මන්ත්‍රණ සෑම මසකම නිතිපතා පවත්වන්න. මෙම සැසි අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය පෝෂණය කිරීම, සාක්ෂි මත පදනම් වූ භාවිතයන් දිරිමත් කිරීම සහ දෙපාර්තමේන්තු හරහා අන්තර් විනය සහයෝගීතාව ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇත.

- ලෝක බැංකු නියෝජිතයන් සමඟ ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ වසංගත අරමුදල් ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සාකච්ඡා

- NASTEC සංචාරය සහ ආයතනික කාර්ය සාධනය ඇගයීම සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කිරීම.

- MRI හි 125 වන සැමරුමට සමගාමීව සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වෛද්‍ය පරීක්ෂණ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

විශේෂ ජයග්‍රහණ/කාර්ය සාධනය- සායනික ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාව, බැක්ටීරියා විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව

- ISO 15189:2022 වෛද්‍ය රසායනාගාර ප්‍රතිපත්ති තක්සේරුව සඳහා අලුතින් යාවත්කාලීන කරන ලද ප්‍රමිතිය.
- MALDI-TOF ස්කන්ධ වර්ණාවලීක්ෂය උසස් ක්ෂුද්‍රජීවී හඳුනාගැනීමේ පද්ධතිය එක්සත් රාජධානියේ Fleming Fund ව්‍යාපෘතිය මගින් බැක්ටීරියා විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ AMR නිරීක්ෂණ සඳහා වන ජාතික විමර්ශන රසායනාගාරයට පරිත්‍යාගයක් ලෙස පැමිණේ.
- භූතානයේ රාජකීය රජයේ රසායනාගාර කාර්ය මණ්ඩලය 10 දෙනෙකු සඳහා 'ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාත්මක මාධ්‍ය සකස් කිරීම' පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් සිදු කරන ලදී.
- සායනික ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාවේ ජාතික බාහිර තත්ත්ව සහතික යෝජනා ක්‍රමය, සහභාගිවන්නන් 90ක් සමඟින්, 103 සම්පූර්ණ කර ඇති රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාගාරවල සේවය කරනු 2025 ජුනි මාසයේ බෙදාහැරීමේ සමීක්ෂණය

'ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාත්මක මාධ්‍ය සකස් කිරීම' පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන 2025 මැයි 29 සිට ජුනි 7 දක්වා පැවැත්විණි.

ස්ථානය: තත්ත්ව පාලන රසායනාගාරය, බැක්ටීරියා විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය, ශ්‍රී ලංකාව

දැනට පවතින සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර- ජෛව රසායනය

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය	2025.09.30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
NEQAS වාර්තා පද්ධතිය සබැඳි පද්ධතියකට පරිවර්තනය කිරීම	මෘදුකාංග සඳහා RS 1,000,000.00	Google පත්‍ර හරහා EQA ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම ආරම්භ කරන ලදී	අරමුදල් ලැබීම
නව පරීක්ෂණයක් හඳුන්වා දීම - faecal calprotectin	කට්ටල 40 ක් සඳහා රුපියල් 12,508,000.00	ප්‍රතික්‍රියාකාරක සඳහා තාක්ෂණික ඇගයීම මත	ටෙන්ඩර් තීරණය සහ ප්‍රසම්පාදනය සඳහා රැඳී සිටීම

විශේෂ ජයග්‍රහණ/කාර්ය සාධනය - කීට විද්‍යාව

- සිදු කරන ලද ඩෙංගු සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව -18
- ජෛව කාර්යක්ෂමතා පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව-51 (නිෂ්පාදන 10)
- ජෛව කාර්යක්ෂමතා පරීක්ෂණ අත්හදා බැලීම් ගණන (ප්‍රමිති, පාලන ඇතුළුව) -300
- ඵලදායී කාල පරිච්ඡේද ඇගයුම් ගණන-06
- නඩත්තු කරන ලද ජනපද සංඛ්‍යාව-04
- ජෛව කාර්යක්ෂමතා පරීක්ෂණ සහ ඵලදායී කාල පරිච්ඡේද තක්සේරු කිරීම් වලින් ජනනය කරන ලද මුළු ආදායම - LKR 1,540,000.00

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්:

- නව ස්ථාවර රසායනාගාර තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතියක් (LIMS) පිහිටුවීම
- රසායනාගාර සහ යටිතල පහසුකම් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම
- වඩාත්ම අවශ්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ සහ ප්‍රතික්‍රියාකාරක මිලදී ගැනීම.
- වසංගත අරමුදල් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ MRI සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

5 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

සෞඛ්‍ය දර්ශක සහ ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සහ වැඩිදියුණු කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වන සෞඛ්‍ය අංශයේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ වැදගත්කම සෞඛ්‍ය අංශ විසින් හොඳින් හඳුනාගෙන ඇත. අඛණ්ඩ ආයෝජනවලින් ප්‍රතිලාභ ලබා ගනිමින්, වෛද්‍ය උපකරණ, ප්‍රවාහන සහ ගොඩනැගිලි ඇතුළත් රටේ සෞඛ්‍ය යටිතල පහසුකම්වල ක්‍රමානුකූල දියුණුවක් වසර ගණනාවක් පුරා නිරීක්ෂණය කළ හැකිය.

ප්‍රාථමික, මූලික,මහ, දිස්ත්‍රික් සහ තෘතිය යන සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සෑම අංශයකම ගුණාත්මක හා කාර්යක්ෂම සේවාවක් අඛණ්ඩව සැපයීම රටෙහි වේගවත් වර්ධනයක් හා සංවර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වේ. මෙම සන්දර්භය තුළ, රජය රටේ ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නා ලෙස සිය කාර්යභාරය අඛණ්ඩව කරගෙන යන අතර, සෞඛ්‍යය සඳහා පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයෝජන වසර ගණනාවක් පුරා සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් තිබේ.

සෞඛ්‍ය සේවාවල ගුණාත්මක භාවය ඉහළ නැංවීමට පියවර ගන්නා අතරම සාමාන්‍ය ජනතාවගේ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නව සෞඛ්‍ය ව්‍යාපෘති ගණනාවක් රජය තවදුරටත් අඛණ්ඩව කරගෙන යයි. ඉදිකිරීම් හැරුණු විට රජයේ සෞඛ්‍ය අංශයේ වෛද්‍ය උපකරණ පැවතියද වසරින් වසර වැඩිදියුණු වෙයි.

5.1 ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෙව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශය (BES) රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල්වල වෛද්‍ය උපකරණ අවශ්‍යතා සැලසුම් කිරීම, ප්‍රසම්පාදනය, සැපයීම, ස්ථාපනය කිරීම, අලුත්වැඩියා කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් වගකිව යුතුය.වෙබ් ලිපිනය: www.bmes.lk

මීට අමතරව, BES පහත සේවාවන් සපයයි.

1. වෛද්‍ය උපකරණ සඳහා තාක්ෂණික විශේෂඥතාව/උපදේශන/නිර්දේශය.
2. වෛද්‍ය උපකරණ සඳහා ගර්භිත සහතික නිකුත් කිරීම.
3. වෛද්‍ය උපකරණ කළමනාකරණය.
4. අවසාන පරිශීලකයින් සහ තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණුව.
5. රජයේ සහ පෞද්ගලික ආයතනවල ඉංජිනේරු උපාධි අපේක්ෂකයින්/ශිෂ්‍යයින් සඳහා සීමාවාසික පුහුණුව/ කාර්මික පුහුණුව සඳහා පහසුකම්.

BES හි වැඩපල පහසුකම් සහ උපකරණ සහ අමතර කොටස් සඳහා ගබඩා පහසුකම් පවති.

කාර්ය මණ්ඩල විස්තර:

තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය		**තාක්ෂණික නොවන කාර්ය මණ්ඩලය**	
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු) - (රාජකාරිය ආවරණය කිරීම)	01	ගණකාධිකාරී	01
අධ්‍යක්ෂ (ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු)	01	පරිපාලන නිලධාරියා	01
ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු	13	සංවර්ධන නිලධාරීන්	13
ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සහකාර	06	සෞඛ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	19
තාක්ෂණික නිලධාරි (ජීව වෛද්‍ය)	42	රාජ්‍ය කළමනාකරණ නිලධාරී	02
විද්‍යුත් වෛද්‍ය කාර්මික	35	තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණ සහකාර	02
පට්ටල යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01	ගබඩා සහකාර	01
මෝටර් කාර්මිකයා	01	වෛද්‍ය සැපයුම් සහකාර	08
		එස්.කේ.එස්	56
		කේ.කේ.එස්	01
		පින්තාරු කරන්නා	01
		වෙල්ඩර්	01
		රියදුරන්	12

ජෛව ඉංජිනේරු සේවයහට පහත පරිදි රේඛීය අමාත්‍යාංශ රෝහල්වල ප්‍රාදේශීය ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු ඒකක ඇත.

- අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහල
- බදුල්ල ශික්ෂණ රෝහල
- මහනුවර ජාතික රෝහල
- යාපනය ශික්ෂණ රෝහල
- මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහල
- රාගම ශික්ෂණ රෝහල
- රත්නපුර ශික්ෂණ රෝහල
- කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහල
- මහරගම අපේක්ෂා රෝහල
- ගාල්ල ජාතික රෝහල
- මොනරාගල දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල
- අම්පාර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල
- නුවරඑළිය ඩී දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල
- කන්තලේ මූලික රෝහල
- NBC නාරාහේන්පිට

දැක්ම

ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවාවන්හි දකුණු ආසියානු විශිෂ්ටත්වයේ මධ්‍යස්ථානය බවට පත්වීම.

මෙහෙවර

ආරක්ෂාව, ගුණාත්මකභාවය, විශ්වසනීයත්වය සහ නිරවද්‍යතාව පිළිබඳ ඉහළම ප්‍රමිතීන් සාක්ෂාත් කර ගනිමින් රටේ රජයේ රෝහල් සඳහා සුදුසු නවීන වෛද්‍ය උපකරණ තාක්ෂණයන් ලබා දීමෙන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයට සහාය වීම.

අරමුණු

- රේඛීය අමාත්‍යාංශ රෝහල් සඳහා සුදුසු වෛද්‍ය උපකරණ නියමිත වේලාවට ලබා ගැනීම සහතික කිරීම.
- අවශ්‍ය මට්ටමින් උපකරණ ක්‍රියාකාරී කාලය පවත්වා ගැනීම සඳහා අමතර කොටස් සහ උපාංග තිබීම සහතික කිරීම.

2025 දී ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

අංක	උපකරණයේ නම	නිකුත් කරන ලද සංඛ්‍යාව
1	අම්බු බෑගය	2
2	BP උපාංග	127
3	BI PAP යන්ත්‍රය	37
4	BP උපකරණ ඇනරොයිඩ්	237
5	BP උපකරණ ඩිජිටල්	332
6	BP උපකරණ (රසදිය)	5
7	CTG යන්ත්‍රය	37
8	C PAP යන්ත්‍රය	41
9	හෘද ප්‍රතිදාන මොනිටරය	1
10	කේන්ද්‍රාපසාරී (පරිත්‍යාගය)	4
11	ඩිෆයිබ්‍රිලේටර්	45
12	Echo Cardiography	4
13	ECG යන්ත්‍රය	10
14	FLUID Warmer	1
15	අතින් ගෙන යා හැකි ඩොප්ලර්	13
16	ඉහළ ප්‍රවාහ ඔක්සිජන් යන්ත්‍රය	31
17	හෝල්ටර් මොනිටර	6
18	ස්වරාල දර්ශන යන්ත්‍ර	25
19	නෙබියුලයිසර්	315
20	ඔක්සිජන් සාන්ද්‍රණය	149
21	අතේ ගෙන යා හැකි චූෂණ උපකරණ	3
22	ස්පන්දන ඔක්සිමීටරය	12
23	ස්පන්දන ඔක්සිමීටර ඇඟිලි තුඩුව	65
24	Table Top Auto Clave	2
25	අල්ට්‍රා සවුන්ඩ් ස්කෑනර්	5
27	ප්‍රවාහන වාතාශ්‍රය	1
29	ළදරු ඉන්කියුබේටර්	30
30	හෝල්ටර් නිරීක්ෂණ පද්ධතිය	6

33	සී පැප් යන්ත්‍රය	34
34	බහු මොනිටරය	15

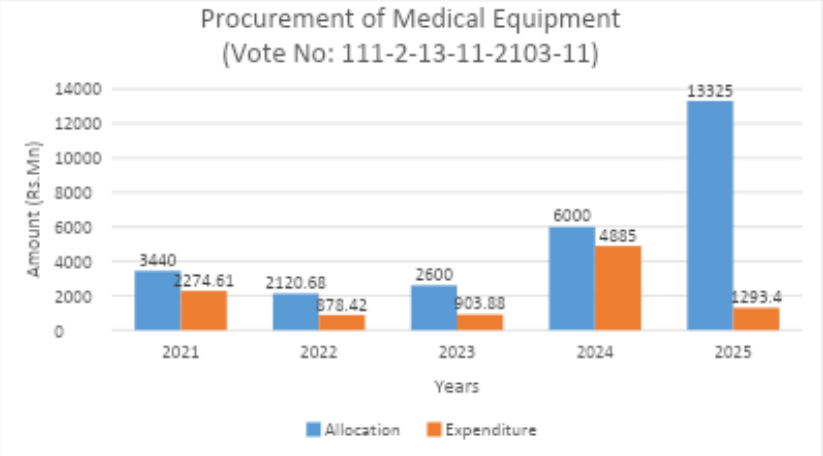
- ජෛව ඉංජිනේරු සේවය සහ රෝහල් විසින් ලබා ගන්නා ලද නව වෛද්‍ය උපකරණවල මුළු වටිනාකම: රු. මිලියන 13,326.00 කි
- අළුත්වැඩියා කරන ලද / වැඩිදියුණු කරන ලද සහ සේවා කොන්ත්‍රාත්තුවලට ඇතුළුවුණු වෛද්‍ය උපකරණවල මුළු වටිනාකම: රු. මිලියන 10,000 කි

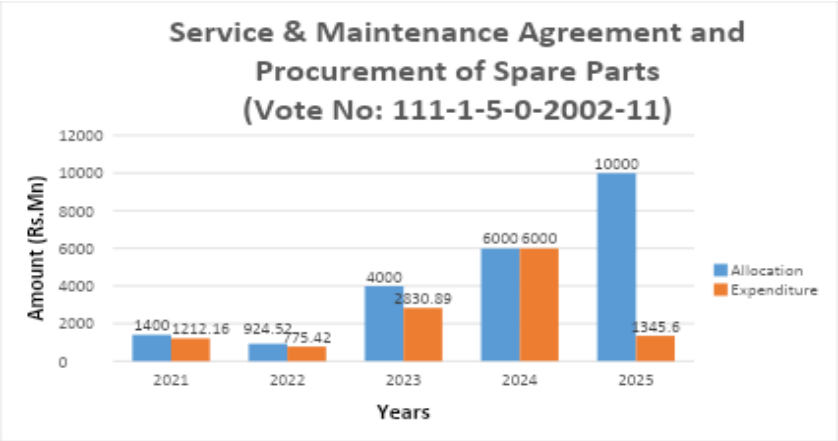
දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

- ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවයේ ශක්‍යතාව ගොඩනැගීමේ ව්‍යාපෘතිය

ව්‍යාපෘති විස්තරය	ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය (රු.)	2025/09/30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	2025/09/30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
BES ප්‍රතිසංස්කරණය	1,675,153.00 කි	50%	40%
ජංගම වැඩමුළුව	457,721.00 කි	100%	100%
වෛද්‍ය උපකරණ තොග කළමනාකරණ පද්ධතිය (MEIMS)	569,726.00 කි	10%	2%
ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු මෙවලම් සහ උපකරණ	2,581,150.00 කි	60%	17%
ශක්‍යතා ගොඩනැගීමේ පුහුණු වැඩසටහන්	416,250.00 කි	30%	0%

පසුගිය වසර 05 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- ජංගම වැඩමුළු භාවිතා කරමින් වෛද්‍ය උපකරණ ක්‍රමාංකන වැඩසටහන.
- රෝහල්වල නව ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු ඒකක පිහිටුවීම.
- රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වෛද්‍ය උපකරණ පුහුණු වැඩසටහන (අවසාන පරිශීලකයින්).
- ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වෛද්‍ය උපකරණ සඳහා දේශීය තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන්.
- ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා විදේශීය තාක්ෂණික පුහුණු වැඩසටහන්.
- ජෛව වෛද්‍ය උපකරණ තෝරාගැනීම සහ ප්‍රමුඛත්වය ලබා දීම සඳහා වෙබ් පාදක පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- වෛද්‍ය උපකරණ බඩු තොග කළමනාකරණ පද්ධතිය (MEIMS) ක්‍රියාත්මක කිරීම

5.2 ඉදිකිරීම්

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ඉංජිනේරු අංශය ජාතිය පුරා සෞඛ්‍ය සේවා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, නඩත්තු කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. රෝහල්, සායන, පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන ඇතුළු සියලුම සෞඛ්‍ය පහසුකම් ආරක්ෂාව, ක්‍රියාකාරීත්වය, ඔරොත්තු දෙන සහ තිරසාර බව යන ඉහළම ප්‍රමිතීන්ට අනුව සැලසුම් කර, ගොඩනඟා, නඩත්තු කිරීම සහතික කිරීම සඳහා මෙම අංශය කැපවී සිටී.

දැක්ම

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයේ ප්‍රමුඛයෙකු වීම, සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නංවන සහ සියලුම පුරවැසියන්ගේ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කරන අති නවීන, තිරසාර සහ ඔරොත්තු දෙන සෞඛ්‍ය පහසුකම් සහතික කිරීම.

මෙහෙයුම

අපගේ මෙහෙවර වන්නේ ආරක්ෂාව, කාර්යක්ෂමතාව සහ තිරසාරභාවය පිළිබඳ ඉහළම ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන ලෝක මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවා යටිතල පහසුකම් සැලසුම් කිරීම, සැලසුම් කිරීම, ගොඩනැගීම සහ නඩත්තු කිරීමයි. නව්‍ය සහ ඔරොත්තු දෙන සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබා දීමෙන් ප්‍රවේශ විය

හැකි, සමානාත්මතාවය සහ ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කැපවීමට සහාය වීම අපගේ අරමුණයි.

අරමුණු

අපගේ පරමාර්ථය වන්නේ උපාය මාර්ගික සැලසුම්කරණය, නව්‍ය ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ තිරසාර භාවිතයන් තුළින් සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමයි. ගුණාත්මකභාවය, ආරක්ෂාව සහ කාර්යක්ෂමතාව කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමෙන්, සියලුම පුරවැසියන්ට සුවිශේෂී සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙවරට සහාය වීම අපගේ අරමුණයි.

ප්‍රධාන අරමුණු

- **නවීන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය** - වත්මන් සහ අනාගත ජනගහන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා උසස් සෞඛ්‍ය පහසුකම් ගොඩනැගීම.
- **අඛණ්ඩ නඩත්තු සහ වැඩිදියුණු කිරීම්** - ආරක්ෂාව සහ කාර්යක්ෂමතාව සහතික කිරීම සඳහා පවතින යටිතල පහසුකම් නඩත්තු කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.
- **නියාමන අනුකූලතාව** - අදාළ සියලුම සෞඛ්‍ය, ආරක්ෂාව සහ පාරිසරික ප්‍රමිතීන් පිළිපදින්න.
- **තිරසාර බව** - ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පරිසර හිතකාමී සහ සම්පත් කාර්යක්ෂම භාවිතයන් යොදන්න.
- **ඔරොත්තු දෙන යටිතල පහසුකම්** - ස්වාභාවික හෝ මිනිසා විසින් සාදන ලද හදිසි අවස්ථා වලදී අඛණ්ඩ සෞඛ්‍ය සේවා සහතික කිරීම සඳහා ආපදා-ප්‍රතිරෝධී සහ දේශගුණයට අනුවර්තනය වන සෞඛ්‍ය පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම.
- **නවෝත්පාදන සහ තාක්ෂණ ඒකාබද්ධ කිරීම** - සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අති නවීන තාක්ෂණයන් භාවිතා කරන්න.
- **උපායමාර්ගික හවුල්කාරිත්වයන්** - වඩා හොඳ ව්‍යාපෘති ප්‍රතිඵල සඳහා ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර පාර්ශවකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන්න.
- **ධාරිතාව ගොඩනැගීම** - අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය තුළින් කාර්ය මණ්ඩල කුසලතා සහ විශේෂඥතාව වැඩි දියුණු කිරීම.
- **කාර්යක්ෂම සම්පත් කළමනාකරණය** - කාලය, අයවැය සහ සම්පත් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීමෙන් වටිනාකම උපරිම කරන්න.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

1. ඵලදායී ලෙස සම්පත්

අංක	නව වැය විස්තරය 2025	ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (රු. මිලියන)	භෞතික ප්‍රගතිය		මූල්‍ය ප්‍රගතිය 30.09.2025
				වචන වලින්	30-09-2025 %	%
1	111-2-13-166-2104	මොණරාගල දිස්ත්‍රික් රෝහලේ යෝජිත වාට්ටු සංකීර්ණය (මහල් 5)	2962	ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ව්‍යාපෘතිය. CECB වෙතින් අදාළ චිත්‍ර ඇඳීම සහ TEC සඳහා කැබිනට් පත්‍රිකාව සකස් කිරීම, බිම් මහලේ නිම කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.	58%	16%

2	111-2-13-15-2104	නව පිළිකා රෝග ඒකකය ඉදිකිරීම අදියර II - ශික්ෂණ රෝහල රත්නපුර	1236	ප්‍රසම්පාදන යටතේ	10%	23%
3	111-2-13-184-2104	ශල්‍ය වෛද්‍ය ඒකකය දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීමේ ශේෂ කටයුතු - ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය	2107	ව්‍යුහාත්මක වැඩ අවසන්, නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	72%	36%
4	111-2-13-07-2104	A & E ශික්ෂණ රෝහල කෑගල්ලේ ශේෂ වැඩ	1500	ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	10%	7%
5	111-2-13-06-2104	A & E ත්‍රිකුණාමලය	600	II අදියර සඳහා ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	40%	0%
6	111-2-13-8-2104	A & E අම්පාර	950	සිදුවෙමින් පවතී	74%	84%
7	111-2-13-9-2104	A & E හලාවත	4386	ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	35%	10%
8	111-2-13-05-2104	A & E ජාතික රෝහල මහනුවර	1,473.50 කි	ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	30%	10%
9	111-2-13-12-2104	හදිසි අනතුරු සහ හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම, II අදියර -ශික්ෂණ රෝහල යාපනය	2637.28	exept AC මත වැඩ නිම කිරීම	90%	48%
10	111-2-13-62-2104	ප්‍රධාන කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල කාසල් වීදිය ඉදිකිරීම	13548.7	නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	80%	30%
11	111-2-13-186-2104	පිළිකා ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම (අදියර 2) - ජාතික රෝහල මහනුවර	3861.88	කෙරමින් පවතී	70%	36%
12	111-2-186-2103	පිළිකා ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම (අදියර 2) - ජාතික රෝහල මහනුවර - නව ශීතකාරකය	-	කෙරමින් පවතී	0%	0%
13	111-2-13-112-2104	මාතර, මහනුවර සහ තෙලිපල්ලෙයි පිළිකා රෝහල් ඉදිකිරීම	474	-	60%	12%
14	111-2-13-131-2104	තැලසීමියා රෝගීන් සුවපත් කිරීම සඳහා ඇටමිදුළු බද්ධ කිරීමේ ඒකකයක් ඉදිකිරීම - මහනුවර ජාතික රෝහල	3373.28	නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	70%	31%
15	111-2-13-133	LRH Little heart Center - මහල් 12 යි	6218.64	නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	86%	39%
16	111-2-13-137-2104	ඉතා විශේෂිත වූ මාතෘ ඒකකය සහ වාට්ටු සංකීර්ණය සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම - ද සොයිසා කාන්තා රෝහල	753.7	ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	100%	100%
17	111-2-13-167-2104	බදුල්ල ශික්ෂණ රෝහලේ මහල් දහයක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම. (ගොඩනැගිලි දෙකක් තට්ටු 10ක් සහ පිළිකා රෝග සඳහා තට්ටු 6ක්)	3,960 කි	පළමු මහල දක්වා ව්‍යුහය නිම කර ඇත	38%	38%
18	111-2-13-172-2104	කැත් ලැබ් (මහල් 3) මහ රෝහල අම්පාර	354	ප්‍රසම්පාදන යටතේ	12%	12%
19	111-2-13-185-2506	හෘද රෝග සත්කාර	1575	පදනම් වැඩ	28%	28%

		සංකීර්ණය ඉදිකිරීම - ශික්ෂණ රෝහල රත්නපුර		සිදුවෙමින් පවතී		
20	111-2-13-160-2104-12/17	සෞඛ්‍ය සහ වෛද්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (GOSL-JICA)	20000	ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	10%	2%
21	111-2-13-182-2013/17	බෝවන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය JICA)	991.86 කි	යන්ත්‍ර සූත්‍රවලින් කොටසක් ස්ථාන වෙත පැමිණ ඇති අතර සිවිල් කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	80%	79%
22	111-2-13-69-2104	ජාතික ආසාත මධ්‍යස්ථානය - මුල්ලේරියාව මූලික රෝහල	1328	රෝග විනිශ්චය මධ්‍යස්ථානය - ව්‍යුහය අවසන්, නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී. / ආසාත මධ්‍යස්ථානය - ව්‍යුහාත්මක වැඩ සිදුවෙමින් පවතී.	30%	39%
23	111-2-20-018-2104 (11)	හෙද පීඨය (මහල් 20) සහ නවාතැන් ගොඩනැගිල්ල (මහල් 6) (ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර)	7171	හෙද පීඨය අත්හිටුවා, නවාතැන් ගොඩනැඟිල්ල සිදුවෙමින් පවතී	15%	30%
24	111-2-13-122-2104-11	බිම් මහලේ ඉතිරි කොටස අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම - ඇඹිලිපිටිය මූලික රෝහලහි යෝජිත පස් මහල් ගොඩනැගිල්ල	1328	ලංසු ලේඛනය සූදානම් වෙමින් පවතී	5%	-
25	111-1-5-2001-11	අධ්‍යයන හා පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල (මහල් 4) (කළුතර) ඉදිකිරීම	714	සම්පූර්ණ කරන ලද, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය	100%	81%
26	111-2-26-04-2104(11)	වකුගඩු සත්කාර ප්‍රතිකාර ඒකකය (ශේෂ වැඩ) ශික්ෂණ රෝහල මඩකලපුව ඉදිකිරීම	241	අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් අවසන් වූ, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතු අතර ඉතිරි වැඩ ආරම්භ කිරීමට නියමිතය	92%	84%
27	111-2-13-128	විශේෂිත ළමා ඒකකය (පියාපත් 2 සහ මහල් 14) ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය	3400	ව්‍යුහාත්මක කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	25%	17%
28	111-2-15-15-2104(11)	වකුගඩු සත්කාර ප්‍රතිකාර ඒකකය, ශික්ෂණ රෝහල බදුල්ල (යෝජිත සාක්ෂි ඒකකය) ඉදිකිරීම	1,023 කි	අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් අවසන් වූ, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය	18%	34%
29	111-2-20-017-2506(11)	ශාස්ත්‍රීය සහ පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල NTS අනුරාධපුරය ඉදිකිරීම	789	සෙවිලි සහ නිම කිරීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී	68%	42%
32	111-1-5-13-2001	යාන්ත්‍රික, විදුලි සහ මලාපවහන පද්ධතිවල වැඩිදියුණු කිරීම්	3000	යාන්ත්‍රික කටයුතු අවසන් කර අර්ධ වශයෙන් අවසන් කර ඇත	15%	-
33	111-1-5-2104(11)	අංගොඩ (IDH) ජාතික බෝවන රෝග විද්‍යායතනයේ මුළුතැන්ගෙය, සුළු සේවක භෝජනාගාරය	108.21 කි	ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	0%	-

		සහ වෙනස් කිරීමේ කාමරය (ශේෂ වැඩ) සඳහා ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම				
34	111-1-5-2104(11)	ගබඩා ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම - ශේෂ වැඩ ජාතික බෝවන රෝග ආයතනය, අංගොඩ (IDH)	65.56 කි	සම්පූර්ණ , ගෙවිය යුතු බිල්පත්	100%	-
35	111-1-5-2104	කළුතර අක්ෂි වාට්ටුව - අදියර II	314	ප්‍රසම්පාදන යටතේ	5%	20%
36	111-1-5-2104(11)	යෝජිත ශ්වසන ඒකකය - ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය	102.3	ප්‍රසම්පාදන යටතේ	10%	18%
37	111-1-5-2104-11	වෛද්‍ය වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම (අදියර II)(මහල් 8)(කළුතර)	2817	3 වන මහල නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	55%	25%
38	111-1-5-2104(11)	අනුරාධපුර හෙද නිල නිවාස ඉදිකිරීම (ශේෂ වැඩ)	151	කෙරමින් පවතී	48%	21%
39	111-1-5-2104-11	මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකය (මහල් 8) ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය ඉදිකිරීම	2286	කෙරමින් පවතී	54%	26%
40	111-1-5-2104(11)	යෝජිත හුදකලා වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම - මහනුවර ජාතික රෝහල (ශේෂ වැඩ)	780	II අදියර සඳහා ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	55%	-
41	111-1-5-2104(11)	නව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයේ සහ නාවලපිටිය දිස්ත්‍රික් මහා රෝහලහි ශේෂ කටයුතු	500	II අදියර සඳහා ලංසු ලේඛන සකස් කිරීම	5%	-

සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති වසර 2024

	ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකය	2024 සඳහා ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	
			වචන වලින්	%
1	මාතෘ සංකීර්ණය අදියර 111 (මහල් 8) ශික්ෂණ රෝහල කුරුණෑගල අවසන් කිරීම	100%	සම්පූර්ණ කර ඇත	100%
2	මිලේනියම් වාට්ටුව, ප්‍රාථමික සත්කාර ඒකකය සහ පරිපූරක වෛද්‍ය සේවා ගොඩනැගිල්ල, කළුබෝවිල ශික්ෂණ රෝහල ඉදිකිරීම අවසන් කිරීම (ඉතිරි වැඩ) (බිම් මහල සහිත මහල් 9 ක ගොඩනැගිල්ල)	100%	සම්පූර්ණයි - ගෙවීම් පොරොත්තුයි	100%
3	ගාල්ල කරාපිටිය Helmut Khol මාතෘ රෝහල ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
4	MRI ස්කෑන් ඒකකය බදුල්ල අවසන් කිරීම	100%	සම්පූර්ණ කර ඇත, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය,	100%
5	පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීම (අදියර II)(මහල් 4) කළුතර	100%	සම්පූර්ණ කරන ලද, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය	100%
6	සීමාවාසික වෛද්‍ය නිල නිවාස (මහල් 3) (කළුතර) ඉදිකිරීම අවසන් කිරීම.	100%	සම්පූර්ණ කරන ලද, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය	100%
7	ගිලන් රථ ගරාජය සහ සූළු සේවක විවේකය (මහල් 3) (කළුතර) ඉදිකිරීම	100%	ඉදිකිරීම් අත්හිටුවා ඇත, කොන්ත්‍රාත්කරු නීතිමය	100%

	සඳහා නිම කිරීම		ක්‍රියාවලියක.	
8	MOH කාර්යාලයේ ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීම (දෙමහල්) (පයාගල)	100%	සම්පූර්ණයි, ගෙවීම් පොරොත්තුයි.	100%
9	NTS දේශන ශාලාව (මහල් 4) පරිපාලන ගොඩනැගිලි නේවාසිකාගාර ගොඩනැගිල්ල නිම කිරීම සඳහා යෝජිත දැයට කිරුළ විශේෂ සංවර්ධන - NTS කඹුරුගමුව	100%	සම්පූර්ණ කර ඇත, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය.	100%
10	යෝජිත වකුගඩු රෝග, ඩයලිසිස් සහ බද්ධ කිරීමේ ඒකකය (මහල් 9) ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය ඉදිකිරීම සඳහා අවසන් කිරීම.	100%	සම්පූර්ණ කරන ලද, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය	100%
11	නිදන්ගත වකුගඩු රෝග මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම සඳහා අවසන් කිරීම - මූලික රෝහල වැල්ලවාය	100%	සම්පූර්ණ කර ඇත	100%
12	ඉතා විශේෂිත වූ මාතෘ ඒකකය සහ වාට්ටු සංකීර්ණය - ද සොයිසා කාන්තා රෝහල සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම අවසන් කිරීම.	100%	නිම කිරීමේ කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී	100%
13	ආඝාත ඒකකයේ (දෙමහල්) ශේෂ වැඩ නිම කිරීම - ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය), කරාපිටිය රෝහල් වැඩසටහන සංවර්ධනය යටතේ	100%	I අදියර සම්පූර්ණ කර II අදියර ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී	100%
14	සම්පූර්ණ කිරීම සායන ප්‍රදේ දේශයට දිගු කිරීම (ශේෂ වැඩ) ලිංගාශ්‍රිත රෝග/ඒඩ්ස්	100%	සම්පූර්ණ කරන ලද, අවසන් බිල්පත ගෙවිය යුතුය	100%
15	අලුත්ගම ප්‍රාදේශීය රෝහල - මහල් 02 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
16	රිකිල්ලඩගස්කඩ මූලික රෝහල - මහල් 02 ක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
17	වලස්මුල්ල මූලික රෝහල - මහල් 02 ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
18	මහියංගනය මූලික රෝහල - මහල් 04 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
19	පදවිය මූලික රෝහල - මහල් 04ක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
20	මැදිරිගිරිය මූලික රෝහල - මහල් 02 ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%
20	සමන්තුරේ මූලික රෝහල - මහල් 03 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කරන ලද, පරීක්ෂණ අවසන් කිරීමේ වාර්තාව බලාපොරොත්තු වේ	100%
22	23 මහල් 04 ක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම - එරාවුර් මූලික රෝහල	100%	සම්පූර්ණ කරන ලද, පරීක්ෂණ අවසන් කිරීමේ වාර්තාව බලාපොරොත්තු වේ	100%
23	පොතුවිල් මූලික රෝහල - මහල් 03 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	100%	සම්පූර්ණ කළා	100%

දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල හම්බන්තොට - හුදකලා ගොඩනැගිල්ල

සීමාවාසික වෛද්‍ය නිල නිවාසය - කළුතර

දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල අම්පාර - ළමා රෝග ඒකකය

ශික්ෂණ රෝහල මඩකලපු ශල්‍ය ඒකකය

ශික්ෂණ රෝහල කළුතර මාතෘ ගොඩනැගිල්ල
ගොඩනැගිල්ල

දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල මාතර දැයට කිරුළ - NTS

මිලේනියම් වාට්ටුව - ස්නායු රෝග ඒකකය - කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල
ශික්ෂණ රෝහල - කළුතර

පිළිකා රෝග ඒකකය - ශික්ෂණ රෝහල බදුල්ල ද සොයිසා මාතෘ රෝහල - කොළඹ

MOH කාර්යාලය - පයාගල

හෙල්මුට් කෝල් රෝහල - ශික්ෂණ රෝහල ගාල්ල

සම්මන්තුරේ මූලික රෝහල

මැදිරිගිරිය මූලික රෝහල

පොතුවිල් මූලික රෝහල

එරාවුර් මූලික රෝහල

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු සහ විෂය පථය	මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (TEC)	ව්‍යාපෘති කාලය	
				අපේක්ෂිත ආරම්භක වසර	අපේක්ෂිත අවසන් වසර
1	සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ වර්යා වෙනස් කිරීමේ සන්නිවේදන සංකීර්ණය ඉදිකිරීම සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාංශය	කැපවූ පුහුණු හා සන්නිවේදන පහසුකම් හරහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ වර්යා වෙනස්වීම් වැඩිදියුණු කිරීම.	862.5	2026	2030
2	මානලේ දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සඳහා පස්මහල් ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	මානලේ දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලහි සෞඛ්‍ය පහසුකම් පුළුල් කිරීම සහ සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම.	1250	2026	2027
3	හදිසි අනතුරු සහ හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය - පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල	කාලෝචිත හා කාර්යක්ෂම හදිසි සහ කම්පන සත්කාර සේවා සැපයීම	1200	2026	2028
4	රංග සංකීර්ණය - ශික්ෂණ රෝහල කුරුණෑගල	ශල්‍යාකර්ම ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම සහ ශල්‍යාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	1800	2026	2028
6	සෝමාවතී විහාරයේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකක සායනය සහ නේවාසික කාමර	සෝමාවතී විහාරස්ථානයේ හදිසි ප්‍රතිකාර සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සහ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නේවාසික පහසුකම් සැපයීම.	300	2026	2026
7	කුලියාපිටියශික්ෂණ රෝහල උපදේශක නිල නිවස ඉදිකිරීම	වෛද්‍ය උපදේශකයින් සඳහා නේවාසික පහසුකම් සැපයීම සහ ඔවුන්ගේ පවතින බව සහතික කිරීම	170	2026	2026
8	නව සායන ගොඩනැගීමේ ශේෂ වැඩ - පුනරුත්ථාපන රෝහල රාගම	වැඩිදියුණු කරන ලද සායන පහසුකම් සපයා බාහිර රෝගී සේවාවන් සම්පූර්ණ කිරීම සහ පුළුල් කිරීම	668	2026	2027
9	යෝජිත ශල්‍ය සංකීර්ණය ළය රෝහල - වැලිසර	වැලිසර ළය රෝහලේ ශල්‍ය සත්කාර සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සහ පපුව ආශ්‍රිත රෝග සඳහා ප්‍රතිකාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.	1600	2026	2028
10	බදුල්ල ශික්ෂණ රෝහලේ මහල් දහයක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම. (ගොඩනැගිලි දෙකක් තට්ටු 10ක් සහ පිළිකා රෝග සංකීර්ණය - තට්ටු 6ක්)	ඔන්කොලොජි පහසුකම් ඇතුළුව නව බහු මහල් ගොඩනැගිලි සමඟ රෝහල් ධාරිතාව පුළුල් කිරීම සහ විශේෂිත සෞඛ්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීම,	3960	2026	2027
11	A & E මුල්ලේරියාව	වැඩිදියුණු කළ පහසුකම් සමඟ කාලෝචිත හදිසි වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ලබා දීම, රෝගීන්ගේ ප්‍රතිකාර වැඩිදියුණු කිරීම සහ ජීවිත බේරා ගැනීම.	850	2026	2029
12	A&E කල්මුණේ (අෂ්රොෆ් අනුස්මරණ රෝහල)	කඩිනම්, කාර්යක්ෂම විවේචනාත්මක ප්‍රතිකාර ලබාදීමට සහ රෝගීන්ගේ ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීමට හොඳින් සන්නද්ධ හදිසි ඒකකයක් පිහිටුවීම	2150	2026	2029
13	කඹුරුගමුව හෙද පුහුණු පාසල සඳහා යෝජිත ශල්‍ය වාට්ටු ගොඩනැගිල්ලේ ශේෂ කටයුතු.	හෙද සිසුන් සඳහා සායනික පුහුණු පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ රෝගී සත්කාර සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ශල්‍ය වාට්ටු ගොඩනැගිල්ල නිම කිරීම.	1200	2026	2029

14	කඹුරුගමුව නව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සඳහා යෝජිත වෛද්‍ය වාට්ටු ගොඩනැගිල්ලේ ශේෂ කටයුතු	කඹුරුගමුව නව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ නේවාසික රෝගීන්ගේ ප්‍රතිකාර, සේවා ගුණාත්මකභාවය සහ සෞඛ්‍ය සේවා ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා නවීන වෛද්‍ය වාට්ටු ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම.	1200	2026	2029
14	කරාපිටිය රෝහල සංවර්ධනය (ආඝාත ඒකකයේ ශේෂ කටයුතු (3 වන මහල) - ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය)	ආඝාත රෝගීන් සඳහා විශේෂිත සත්කාර සහ පුනරුත්ථාපන සේවා සැපයීම, ප්‍රතිකාර ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආඝාත ඒකකය සම්පූර්ණ කිරීම.	140	2026	2026
15	හලාවත දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල වෛද්‍ය වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	නේවාසික රෝගීන්ගේ ධාරිතාව පුළුල් කිරීම සහ රෝගීන් සඳහා වෛද්‍ය පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	1046.525 කි	2026	2027
16	වකුගඩු සත්කාර ප්‍රතිකාර ඒකකය (මහල් 4) හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල	වකුගඩු රෝගීන් සඳහා ප්‍රතිකාරයේ ගුණාත්මක භාවය ඉහළ නංවමින් විස්තීර්ණ වකුගඩු ප්‍රතිකාර සහ රුධිර කාන්දු පෙරන සේවා සඳහා විශේෂිත පහසුකමක් ස්ථාපිත කිරීම.	608	2026	2026
17	ශල්‍ය රංග ශාලාවක් සහිත සික්ස් ස්ට්‍රෝරි ගොඩනැගිල්ල - දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල හොරණ	රෝහල් ධාරිතාව පුළුල් කිරීම සහ නවීන ශල්‍ය පහසුකම් සැපයීම, රෝගී සත්කාර සහ ශල්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීම	1330	2027	2029
18	නින්දවූර් හි නව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය (මහල් 8 කින් යුත් 2 ගොඩනැගිල්ල)	සෞඛ්‍ය සේවා ධාරිතාව වැඩි කිරීම සහ නින්දවූර් හි වැඩිදියුණු කළ රෝගී සේවා සඳහා වැඩිදියුණු කළ වෛද්‍ය සහ පරිපාලන පහසුකම් සැපයීම.	4163	2027	2030
19	ලුනාව රෝහල වැඩිදියුණු කිරීම ලුනාව රෝහලට මහල් 5 ක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	ලුනාව රෝහලේ රෝහල් ධාරිතාව පුළුල් කිරීම සහ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම මගින් සෞඛ්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීම.	1035	2028	2029
20	දෙවන අදියරේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් - බෙරුවල	රෝගී සත්කාර සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රෝහල් යටිතල පහසුකම් පුළුල් කිරීම සහ වර්ධනය වන සෞඛ්‍ය සේවා ඉල්ලීම්වලට සහාය වීම	4800	2026	2028
21	ආඝාත ඒකකය සඳහා ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම (ශේෂ වැඩ) දිස්ත්‍රික් මහා රෝහල පොළොන්නරුව	විශේෂිත ආඝාත සත්කාර සහ පුනරුත්ථාපන සේවා සැපයීම, රෝගීන්ගේ ප්‍රතිඵල වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ආඝාත ඒකක පහසුකම් සම්පූර්ණ කිරීම	1669.7	2026	2028
22	A & E මූලික රෝහල ගම්පොල	කාලෝචිත හා ඵලදායී විවේචනාත්මක සත්කාර සේවා සැපයීම සඳහා අංග සම්පූර්ණ හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකයක් මූලික රෝහල ගම්පොල ස්ථාපිත කිරීම.	1713	2026	2029
	A & E අනුරාධපුර	කාලෝචිත සහ ඵලදායී විවේචනාත්මක සත්කාර සේවා සැපයීම සඳහා අංග සම්පූර්ණ හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීම	1759	2026	2029
23	අක්ෂි වාට්ටුවේ ඇසේ සුද ඉවත් කිරීම - III අදියර	අක්ෂි ආරක්ෂණ පහසුකම් පුළුල් කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම, ප්‍රතිකාර සහ රෝගීන්ගේ සුවපහසුව වැඩිදියුණු කිරීම	300	2026	2027
24	කරාපිටිය මංපෙත ඉදිකිරීම, පිළිකා රෝහල් ව්‍යාපෘතිය	පිළිකා සත්කාර ගොඩනැගිල්ල නිම කිරීම	2,000 කි	2026	2026

5.3 විශේෂ විදේශ අරමුදල් සහිත ව්‍යාපෘති

අංකය	ව්‍යාපෘතියේ/වැඩසටහනේ නම	2025 ඇස්තමේන්තුව (රු. මිලියන)
	ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා සංවර්ධනය	
1	ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (PHSEP)-	12,190.00 කි
	රෝහල් සංවර්ධන ව්‍යාපෘති	
2	ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය-ADB	2,591.00 කි
3	සෞඛ්‍ය හා වෛද්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (GOSL-JICA)	1,200.00 කි
4	ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවයේ ධාරිතා ගොඩනැගීම (KOICA)	1,730.00 කි
5	සෞඛ්‍ය පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය -අතිරේක මූල්‍යකරණය (ADB)	6,667.50 කි
6	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහ රෝහලේ (GOSL-Goj) බෝ නොවන රෝග ප්‍රතිකාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන	950.00 කි
7	බෝවන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (GOSL-JICA)	360.00 කි
	සන්නිවේදන සහ බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීම	
8	ඒඩ්ස්, ක්ෂය රෝගය සහ මැලේරියා ව්‍යාපෘතියට එරෙහිව සටන් කිරීමට ගෝලීය අරමුදල (GFATM)	304.00 කි
9	සෞඛ්‍ය තොරතුරු සහ තත්ත්ව වැඩිදියුණු කිරීම (ගෝලීය අරමුදල)	6,631.00 කි
10	ඒඩ්ස් වලට එරෙහිව සටන් කිරීමට ගෝලීය අරමුදල (GFATM)	284.00 කි
11	ක්ෂය රෝගයට එරෙහිව සටන් කිරීමට ගෝලීය අරමුදල (GFATM)	285.00 කි
	එකතුව	33,192.50 කි

5.4 ප්‍රවාහන

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රවාහන ඒකකය. අවශ්‍ය ප්‍රවාහන පහසුකම් සපයමින් සෞඛ්‍ය ආයතනවල සේවා සැපයීමේදී පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමය ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. සේවා ස්ථානය මුල්ලේරියාවේ ඇත.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයට අයත් ඉහත ස්ථානය/කොටස දක්වා පිහිටුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අක්‍රමිකතා වළක්වා ගැනීමටත් වියදම් ඉතිරි කර ගැනීමටත් හැකි වී තිබේ. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වාහනවල විස්තර පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

වාහන වර්ගය	94 ට වැඩි	1994	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ගිලන් රථ	215	44	190	170				60		
ද්විත්ව කැබ් රථ	84	82	3		25		38		21	
කාර්	34	11								
ලොරි	60	32							3	
වෑන්	60	3				13				
මිනි වෑන්										
බවසර්	2	2								
ජීප් රථ	67	5								
බස් රථ	6	18	5							
Ref. ලොරි						9				10
ත්‍රී රෝද රථ	4									
B/C වාහන										
වෑන් (ජංගම)	8									
X'Ray වාහන										
කෲ කැබ්ස්										
මිනි ට්‍රක්										
ට්‍රැක්ටරය										
මුළු	**540**	**197**	**198**	**170**	**25**	**22**	**38**	**60**	**24**	**10**

UNICEF අරමුදල්

කැබ් රථ

අංක	රථ අංකය	ආයතනය
1	PK-7333	DDG (MS) අයි
2	PK-7326	ගරු නියෝජ්‍ය ඇමැති
3	PK-7334	MOH - ගොතටුව
4	PK-7335	MOH - සිරිපුර
5	PK-7323	RDHS - මුලතිව්
6	PK-7328	RDHS - යාපනය
7	PK-7322	RDHS - කිලිනොච්චිය
8	PK-7325	MOH - ගඟවටකෝරළය
9	PK-7332	MOH - නිවිතිගල
10	PK-7324	RDHS - ත්‍රිකුණාමලය
11	PK-7315	DDG (ලොජිස්ටික්)
12	PK-7329	Ad.Sec (සංවර්ධනය)
13	PK-7316	RDHS - මඩකලපුව
14	PK-7320	MOH - කන්තල්
15	PK-7318	MOH - කඩුවෙල
16	PK-7314	NIHS - කළුතර
17	PK-7319	MOH - මහරගම
18	PK-7317	MOH - පිරිමි
19	PK-7331	MOH-පොල්පිතිගම
20	PK-7313	DGHS
21	PK-7327	RDHS - මන්නාරම

ලොරි

අංක	රථ අංකය	ආයතනය
1	LP-4526	MSD - කොළඹ 10
2	LP-4530	MSD - කොළඹ 10
3	LP-4532	MSD - කොළඹ 10
4	LP-4533	MSD - කොළඹ 10
5	LP-4535	වසංගත රෝග ඒකකය
6	LP-4527	PDHS - නැගෙනහිර පළාත
7	LP-4528	RDHS - යාපනය
8	LP-4529	PDHS - වයඹ පළාත
9	LP-4534	RDHS - පුත්තලම
10	LP-4536	RDHS - මඩකලපුව

6. මානව සම්පත් සංවර්ධනය

හැඳින්වීම

2017 මැයි 10 දිනැති අංක 17/0905/755/011 දරන කැබිනට් තීරණයට අනුව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මානව සම්පත් සම්බන්ධීකරණ අංශය (HRCoD) 2017 දී පිහිටුවන ලදී.

මෙම ඒකකය සෞඛ්‍ය ලේකම්වරයාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා වෙනුවෙන් සියලුම ප්‍රතිපත්ති සහ මෙහෙයුම් මට්ටමේ වගකීම් අතිරේක ලේකම් (වෛද්‍ය සේවා) වෙත පවරා ඇත.

අරමුණු

පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍රවල ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමට

- ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කිරීම
- මානව සම්පත් තොරතුරු
- පුහුණුව සහ සංවර්ධනය
- සෞඛ්‍ය ආර්ථික විද්‍යාව සහ පර්යේෂණ

2025 ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

- 2025-2035 සෞඛ්‍ය මාස්ටර් සැලැස්ම සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධනය. පළමු උපදේශන වැඩමුළුව 2025 මැයි 31 වන දින පැවැත්විණි.
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා මානව සම්පත් සම්බන්ධීකරණ දත්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය	2025.09.30 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය	2025.09.30 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
1	2024 වසර සඳහා සේවක සංඛ්‍යාව යාවත්කාලීන කිරීම (පළාත්).		100%	
2	සෞඛ්‍ය ප්‍රධාන සැලැස්ම 2025 -2035 සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධනය.	රු. 6,603,071.00 කි	30%	රු. 481,297.44 කි
3	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා මානව සම්පත් සම්බන්ධීකරණ දත්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.		70%	

පසුගිය අවුරුදු 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

	2021	2022	2023	2024	2025
වසර සඳහා සේවක සංඛ්‍යාව යාවත්කාලීන කිරීම (පළාත්).	යාවත්කාලීන කරන ලදී 100%	යාවත්කාලීන කරන ලදී 100%	යාවත්කාලීන කරන ලදී 100%	යාවත්කාලීන කරන ලදී 100%	
හෙද සේවය සඳහා සිසුන් බඳවා ගැනීම	2018/2019 උසස් පෙළ (නව/පැරණි) සිට බඳවා ගෙන තෝරා ගන්නා ලදී 100%		උසස් පෙළ 2019/2020 සිට බඳවාගෙන තෝරාගෙන ඇත (අලුත්/පැරණි) 30%	උසස් පෙළ 2019/2020 සිට බඳවාගෙන තෝරාගෙන ඇත (නව/පැරණි) 100% සම්පූර්ණයි	
පරිපූරක වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩල කාණ්ඩ සඳහා සිසුන් බඳවා ගැනීම				උසස් පෙළ 2018/2019-20 සිට බඳවාගෙන තෝරාගෙන ඇත 50%	උසස් පෙළ 2018/2019-20 සිට බඳවාගෙන තෝරාගෙන ඇත 100%

2026 සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- **සෞඛ්‍ය ප්‍රධාන සැලැස්ම 2025-2035 සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධනය.** -පළමු උපදේශන වැඩමුළුව පසුගිය 31 වැනිදා පැවැත්විණි ශාන්ත 2025 මැයි. දෙවන උපදේශන වැඩමුළුව 2025 ජූලි මස අවසානය සඳහා සැලසුම් කර ඇත.

- **සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා මානව සම්පත් සම්බන්ධීකරණ දත්ත පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම.** - හෙද නිලධාරීන්, පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවන්, පරිපූරක වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය, වෛද්‍ය විද්‍යාවට අතිරේක වෘත්තිකයන් සහ දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ පුද්ගල ලිපිගොනු හැසිරවීමේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වන පුහුණු වැඩසටහන ඌව සහ දකුණු පළාත් හැර ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම පළාත්වල කාර්ය මණ්ඩල දත්ත පද්ධතියට යාවත්කාලීන කිරීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා පවත්වන ලදී.

6.1 අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (අධ්‍යාපන' පුහුණු සහ පර්යේෂණ) විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුනක් එනම් පුහුණු, පර්යේෂණ සහ හෙද (අධ්‍යාපන) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල ඇත.
අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ සඳහා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් මෙහෙයවනු ලබන මෙම ඒකකය, එහි විශේෂිත අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තුන තුළ සාක්ෂි පදනම් කරගත් භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ අඛණ්ඩ ඉගෙනීමේ සංස්කෘතියක් වර්ධනය කිරීම අරමුණු කරයි: පුහුණුව, පර්යේෂණ සහ අධ්‍යාපනය. මෙම මූලපිරීම් හරහා, සෞඛ්‍ය සේවාවල ගුණාත්මක භාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ජාතියේ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිඵල ඉහළ නැංවීම සඳහා ඒකකය උත්සාහ කරයි.
වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් හැර අනෙකුත් සියලුම මාණ්ඩලික කාණ්ඩ සඳහා මූලික පුහුණු වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම, පුහුණුව පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සහ තාක්ෂණික මග පෙන්වීම සඳහා අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය වගකීම දරයි. මීට අමතරව, පශ්චාත් මූලික සහ සේවා අභ්‍යන්තර පුහුණු වැඩසටහන් හරහා සෞඛ්‍ය ශ්‍රම බලකායේ ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ඒකකය වගකීම දරයි. තවද, ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යා ආයතනය (NIHS) නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ) හි පරිපාලන සහ තාක්ෂණික අධීක්ෂණය යටතේ පවතී.

සෞඛ්‍ය අංශයේ මානව සම්පත් ධාරිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය ලංකා වෛද්‍ය විද්‍යාල සභාව, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් අදාළ අධ්‍යයන සහ වෘත්තීය ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි.
එය විශේෂයෙන්ම මාර්ගගත ඉගෙනුම් කළමනාකරණ පද්ධතිය (LMS) වේදිකාව හරහා රාජ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන (CPD) වැඩසටහන් වැඩිදියුණු කර ඇත. පශ්චාත් වෛද්‍ය උපාධි ආයතනය (PGIM) සහ රාජ්‍ය වෛද්‍ය පීඨ සමඟ සහයෝගයෙන් වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා වෘත්තීය සංවර්ධන අවස්ථා වැඩි දියුණු කිරීමේ මූලපිරීම් සඳහා මෙම ඒකකය මධ්‍යම කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි. අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකයහට ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ශ්‍රම බලකායේ ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමඟ වැදගත් පුහුණු වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ හැකියාව පුළුල් කිරීමට ද හැකි වී ඇත.

දැක්ම

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික, සමාජීය, මානසික සහ අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයට දායක වන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ ගුණාත්මක සහ සුදුසුකම් ලත් සාමාජිකයින්

මෙහෙයුම

දැනුම, දක්ෂ, කාර්යක්ෂම, ඵලදායී, රෝගී කේන්ද්‍රීය සහ නවෝත්පාදන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින්ගේ සංවර්ධනය සඳහා ශ්‍රී ලාංකේය සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ අධ්‍යාපනය, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රධාන තාක්ෂණික විශේෂඥතාව සහ ප්‍රධාන සැපයුම්කරු වීම, පහසුකම් සැපයීමේ කේන්ද්‍රස්ථානය වීම.

අරමුණු

අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වන්නේ ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ ප්‍රමුඛතා සමඟ සමපාත වූ විස්තීරණ අධ්‍යාපනය, පුහුණුව සහ පර්යේෂණ මූලපිරීම් හරහා සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතාව සහ නිපුණතා වැඩිදියුණු කිරීමයි.

2025 ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

- **බඳවා ගැනීම් සහ මූලික පුහුණුව**

✓ **මූලික පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා බඳවා ගැනීම**

පුහුණුව සඳහා බඳවා ගැනීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පරිපාලන අංශ විසින් අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය, සැලසුම් ඒකකය සහ මානව සම්පත් සම්බන්ධීකරණ ඒකකය සමඟ සාකච්ඡා කර තීරණය කරනු ලැබේ. 2025 වසරේ පුහුණු පැතිකඩ පහතින් දක්වා ඇත

2024/2025 දී සිදු කරන ලද මූලික පුහුණු වැඩසටහන් සහ උපාධිධාරීන්ගේ පැතිකඩ

අංකය	කාර්ය මණ්ඩල කාණ්ඩය	2024 කාලය තුළ බඳවා ගත් සංඛ්‍යාව	2024 වසර තුළ සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව	2025 තුළ (ජූනි දක්වා) බඳවා ගත් සංඛ්‍යාව	සම්පූර්ණ කරන ලද සංඛ්‍යාව 2025 තුළ (ජූනි දක්වා)
1	හෙද නිලධාරීන් (මූලික පුහුණුව)	1973	3622	0	0
2	වෛද්‍ය රසායනාගාරය. කාර්මික ශිල්පීන්	0	0	0	0
3	ඖෂධවේදීන්	0	94	0	6 (නැවත නැවත)
4	හෙෘත විකිත්සකයින්	0	0	0	0
5	වෘත්තීය විකිත්සකයින්	0	47	0	0
6	ගුවන්විදුලි ශිල්පීන් (උපාධිධාරීන්)	0	52	50	0
7	විකිරණ විකිත්සක (උපාධිධාරි)	0	0	25	0
8	මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන්	1117	976	0	58 (නැවත නැවත)
9	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරු	0	321	0	0
10	සෞඛ්‍ය කීට විද්‍යා නිලධාරීන්	0	29	0	0
11	විද්‍යුත් හෘද රෝග විද්‍යාඥයින් (ECG)	0	57	47 + 17 (බලකාය)	0
12	විද්‍යුත් එන්සෙෆලෝග්‍රැෆි වාර්තාකරුවන්	0	17	0	0
13	අක්ෂි කාර්මික ශිල්පීන්	0	24	0	0
14	දන්ත කාර්මික ශිල්පීන්	0	15	0	0
15	පාසල් දන්ත විකිත්සකයින්	0	37	51 + 5 (බලකාය)	0
16	මහජන සෞඛ්‍ය රසායනාගාර කාර්මික	0	5	15	0
17	කෘතිම හා විකලාංග	0	7	0	0
18	ඩිස්පෙන්සර්	0	0	118	0
19	උපස්ථායකයන්	204	0	0	204
	එකතුව	**3294**	**5303**	**328**	**268**

✓ **හෙද නිලධාරීන් සඳහා පශ්චාත් මූලික පුහුණුව**

2024/2025 (ජූනි මස දක්වා) තුළ සිදු කරන ලද පශ්චාත් මූලික පුහුණු වැඩසටහන් කාණ්ඩවලට බඳවා ගන්නා ලද සහ පුහුණුව සම්පූර්ණ කරන ලද හෙද නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව

	පුහුණු වැඩසටහන	කාලසීමාව	බඳවා ගත් සංඛ්‍යාව		සම්පූර්ණ කල සංඛ්‍යාව	
			2024	**2025**	**2024**	**2025**
1	මනෝ චිකිත්සක හෙද පුහුණුව	මාස 6 යි	55	0	55	0
2	ඉගැන්වීම සහ අධීක්ෂණය	වසර 1 1/2	0	0	0	0
3	වාට්ටු කළමනාකරණය සහ අධීක්ෂණය	වසර 1 1/2	0	400 (සැලසුම් කිරීමට)	0	0
4	චින්නඹු මාතාවන් පුහුණු කිරීම	මාස 6 යි	386	0	0	386
5	මහජන සෞඛ්‍ය හෙද නිලධාරියා	වසර 1 1/2	84	300 (සැලසුම් කිරීමට)	84	0
6	මහජන සෞඛ්‍ය හෙද සහෝදරිය	වසර 1 1/2	0	0	0	0
7	ප්‍රජා මනෝචිකිත්සක හෙද සේවය	මාස 6 යි	0	0	0	0
8	දැඩි සත්කාර හෙද සේවය	1 වසර	161	0	0	158
9	සහන හෙද සේවය	1 වසර	0	0	0	0
10	මහජන සෞඛ්‍ය හෙද උපදේශක	මාස 6 යි	0		0	0

- **සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවා සපයන්නන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය**

අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහ මූල්‍ය ආධාර ලබා දෙමින් සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සේවා අභ්‍යන්තර පුහුණු වැඩසටහන් කළමනාකරණය කිරීමේදී අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ආයතනික අවශ්‍යතා මත පදනම්ව, 2024/2025 වසර තුළ සෞඛ්‍ය ශ්‍රම බලකායේ බොහෝ කාණ්ඩවල පුහුණුව සඳහා අරමුදල් වෙන් කරන ලදී. අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය අදාළ ආයතන විසින් හඳුනාගෙන ඇති පුහුණු අවශ්‍යතා මත පදනම්ව සුදුසුකම් සඳහා පුහුණු යෝජනාව සමාලෝචනය කරයි. සුදුසුකම් නිර්ණායක සපුරාලන පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා අරමුදල් සපයන ලදී. අරමුදල් භාවිතය අධීක්ෂණය කර ඇගයීමට ලක් කෙරේ.

✓ **සේවා ස්ථානයේ පුහුණු වැඩසටහන**

ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ සහ වෘත්තීය සංවිධානවල ප්‍රධානීන්ගේ ඉල්ලීම් මත පදනම්ව විවිධ කාර්ය මණ්ඩල කාණ්ඩ සඳහා සේවා අභ්‍යන්තර පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රමානුකූලව පැවැත්වීම සඳහා අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකය යැවීම.

කණ්ඩායම් පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා 2024/2025 වසර තුළ අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකයෙන් අරමුදල් ලබා ගත් කාර්ය මණ්ඩලයේ සේවයේ පුහුණුවීම් සංඛ්‍යාව සහ කාණ්ඩ , තනි පුද්ගල පුහුණු වැඩසටහන්

	2024		2025 (ජූනි දක්වා)	
සෞඛ්‍ය සේවකයින්ගේ කාණ්ඩය	**කණ්ඩායම් පුහුණුව**	**තනි පුද්ගල පුහුණුව**	**කණ්ඩායම් පුහුණුව**	**තනි පුද්ගල පුහුණුව**
උපදේශකයින්	445	0	253	0
වෛද්‍ය නිලධාරීන්	2106	0	2683	0
හෙද නිලධාරීන්	4584	1	3331	1
PSM / Para වර්ග	1049	0	585	0
PPO/PPA/DO/HMA/ MA/ICT	510	1	363	1
සෞඛ්‍ය සහකාරවරු	1098	1	387	0
අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය	486	12	408	14
එකතුව	**10278**	**15**	**8010**	**15**

✓ **වෙනත් වැඩසටහන්**

මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන් සඳහා පුහුණු මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධනය

හැඳින්වීම

අධ්‍යාපන පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකයේ විෂය පථය යටතේ අලුතින් පිහිටුවන ලද සූතිකා මාතාවන්ගේ පාසල් හරහා වින්නඹු මාතාවන් පුහුණු කිරීමෙන් මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍යය ශක්තිමත් කිරීම ශ්‍රී ලංකාව අරමුණු කරයි. මෙම පාසල් හෙද පුහුණු පාසල්වල ධාරිතා සීමාවන් ආමන්ත්‍රණය කරන අතර වින්නඹු මාතාවන්ගේ අධ්‍යාපනයේ තීරණාත්මක වෙනසක් සනිටුහන් කරයි. බිම් මට්ටමේ උසස් තත්ත්වයේ සේවා සැපයීම සහතික කිරීම සඳහා නව පුහුණු ව්‍යුහය සමඟ පරිපාලන, අධ්‍යයන සහ ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය ඇතුළු සියලුම පාර්ශවකරුවන් පෙළගැස්වීමේ අවශ්‍යතාවය මෙම මුලපිරීම අවධාරනය කරයි.

දැක්ම

වින්නඹු මාතාවන්ගේ අධ්‍යාපනයේ ප්‍රමුඛ ආයතනයක් වීම, නව්‍ය ඉගැන්වීම්, පර්යේෂණ සහ ප්‍රජා සහභාගීත්වය තුළින් මාතෘ සහ ළමා සෞඛ්‍ය සේවාවේ විශිෂ්ටත්වය පෝෂණය කිරීම.

මෙහෙයුම

අනාගත වින්නඹු මාතාවන් උසස් තත්ත්වයේ, සාක්ෂි පදනම් කරගත් රැකවරණයක් සැපයීමට අවශ්‍ය දැනුම, කුසලතා සහ දයානුකම්පාවෙන් සවිබල ගැන්වීම සහ ගෝලීය වශයෙන් සෞඛ්‍ය පද්ධති සංවර්ධනයේ ප්‍රගතියට දායක වීම.

අරමුණු

මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන් පුහුණුව සඳහා වැඩසටහන් ඉගෙනීමේ අරමුණු පහත පරිදි වේ:

a. පෙර සේවා වින්නඹු මාතාව පුහුණු වැඩසටහනේ සිසුන් සඳහා බඳවා ගත් සිසුන් සඳහා සම්මත පුහුණු වැඩසටහනක් පැවැත්වීම.
b. පෙර සේවා වින්නඹු මාතාව පුහුණු වැඩසටහන් සිසුන්ට ප්‍රමිතියක්, සාක්ෂි පදනම් කරගත් පුහුණුවක් ලබා දීම සහතික කිරීම

2025 ජුනි දක්වා ජයග්‍රහණ/විශේෂ සිදුවීම්

- 1117 (2021/2022 B කාණ්ඩය) වින්නඹු මාතාවන් සඳහා 11 පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05, ද සොයිසා රෝහල, කොළඹ 08, NIHS කළුතර, හම්බන්තොට, මහමෝදර, කහවත්ත, කුරුණෑගල, කඩුගන්නාවල, මඩකලපුව, අනුරාධපුර යන ස්ථානවල අඛණ්ඩ පුහුණුව.
- මහජන සෞඛ්‍ය වින්නඹු මාතාවන්ගේ ගබඩාව සකස් කිරීම

අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධන (CPD) වැඩසටහන

හැඳින්වීම

අඛණ්ඩ වෘත්තීය සංවර්ධනය (CPD) යනු ඔවුන්ගේ වෘත්තීය ජීවිතය පුරාවට වෘත්තීය කුසලතා සහ දැනුම අඛණ්ඩව ඉගෙනීමේ සහ වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලියයි. වෘත්තිකයන් තම විශේෂඥතාව පවත්වා ගැනීමට සහ වැඩි දියුණු කිරීමට, කර්මාන්ත ප්‍රවණතා සමඟින් රැඳී සිටීමට සහ ඔවුන්ගේ ක්ෂේත්‍රයේ වෙනස්කම්වලට අනුවර්තනය වීමට භෞතික සහ මාර්ගගත වැඩමුළු, සම්මන්ත්‍රණ, සම්මන්ත්‍රණ සහ පුහුණු සැසි වැනි ක්‍රියාකාරකම් එයට ඇතුළත් වේ.

දැක්ම:

ජීවිත කාලය පුරාම ඉගෙනීමේ සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීම සඳහා, නිරන්තරයෙන් වෙනස් වන ලෝකයකට විශිෂ්ඨ වීමට සහ අනුවර්තනය වීමට වෘත්තිකයන් බල ගැන්වීම.

මෙහෙවර:

වෘත්තීය වර්ධනයට, කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීමට සහ වෘත්තීය භාවිතයේ නවෝත්පාදනයට සහාය වන ප්‍රවේශ විය හැකි, උසස් තත්ත්වයේ ඉගෙනුම් අවස්ථා ලබා දීම.

අරමුණු

a. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආරක්ෂිත සහ ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන්ගේ දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්ප වර්ධනය කිරීම,

b. ගෝලීය සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය විසින් පිළිගත් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතියෙන් යුත් සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තිකයන් සඳහා ජාතික CPD ලකුණු පද්ධතිය උත්පාදනය කිරීම,

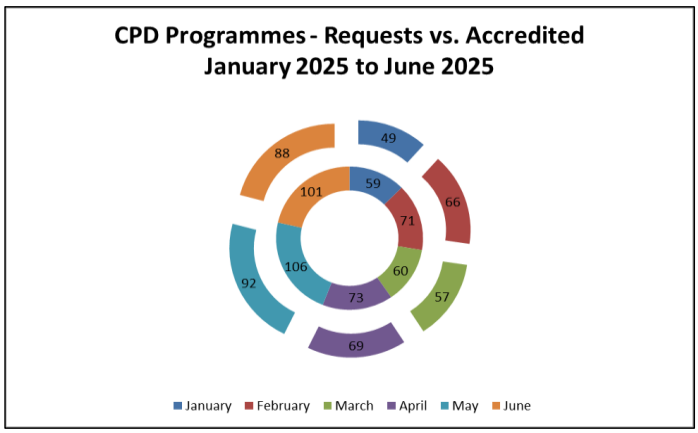
c. මූල්‍ය දිරිගැන්වීම්, ශිෂ්‍යත්ව සහ වෘත්තීය සංවර්ධනය සඳහා ජනනය කරන ලද CPD ලකුණු භාවිතා කිරීමෙන් පහසුකම් සැලසීම,

d. සංවර්ධිත රටවලට සමාන වාර්ෂික ඇගයීම සහ නැවත වලංගු කිරීම සඳහා NCPD වැඩසටහන භාවිතා කිරීම.

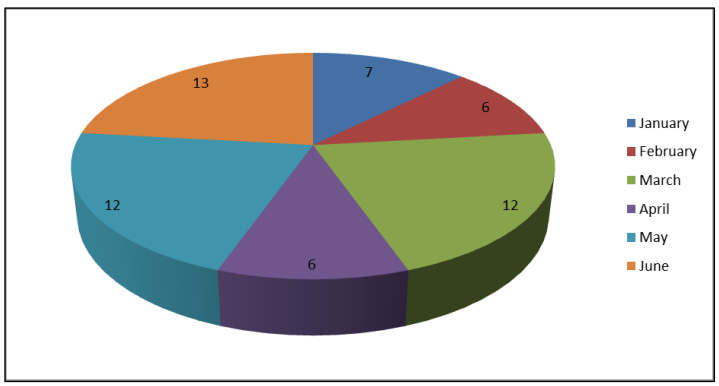
2025 ජුනි දක්වා ජයග්‍රහණ

- සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයන් සඳහා NCPD Whatsapp නාලිකාව (දැනට 3000+ අනුගාමිකයින්) දියත් කිරීම
- සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයන් සඳහා CPD ID අංක දියත් කිරීම
- NCPD සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශවල අවසාන කෙටුම්පත

2025 ජුනි දක්වා CPD සැපයුම්කරු ලියාපදිංචිය

අධ්‍යාපනය, පුහුණුව සහ පර්යේෂණ ඒකකය මගින් පවත්වනු ලබන විශේෂ පුහුණු වැඩසටහන් - 2025

- ත්‍රිකුණාමලය, කුරුණෑගල පොළොන්නරුව, අනුරාධපුර, වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා සර්ප දෂ්ට කළමණාකරණ වැඩසටහන,
- රෝහල් අධ්‍යක්ෂවරුන්, පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන්, ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන්, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් වැඩසටහන් 2ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා සායනික පෝෂණය යාවත්කාලීන කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් කොළඹ, රත්නපුර හිදී පැවැත්විණි.
- බදුල්ල ශික්ෂණ රෝහල හි ළමා රෝග විශේෂඥ වෛද්‍ය විද්‍යාලය සමඟ එක්ව හෙද නිලධාරීන් සහ චින්නඹු මාතාවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- වෛද්‍යවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් නාවලපිටිය ප්‍රාදේශීය රෝහල් හි වෛද්‍ය විද්‍යාලය හා එක්ව පවත්වන ලදී. සහ අංක
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සංවර්ධන නිලධාරීන් සහ කළමනාකරණ සහකාර සඳහා නිපුණතා සංවර්ධන වැඩසටහන වැඩසටහන් 3ක් සම්පූර්ණ කරන ලදී
- නව ECG සිසුන් සඳහා මෘදු කුසලතා සංවර්ධන වැඩසටහන
- වෛද්‍යවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් නාවලපිටිය ප්‍රාදේශීය රෝහල් හි වෛද්‍ය විද්‍යාලය හා එක්ව පවත්වන ලදී. සහ අංක
- අම්පාර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ සහ පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහලේ හෙද සහ චින්නඹු මාතාවන් සඳහා වන වෛද්‍ය විද්‍යාලය සමඟ CME පුහුණු වැඩසටහනේ සහයෝගීතාවය.
- සෞඛ්‍ය සේවා සහකාර සඳහා කොළඹ රිජ්වේ ආර්යා රෝහල හි ළමා රෝග විශේෂඥ වෛද්‍ය විද්‍යාලය සමඟ එක්ව පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී
- ප්‍රාදේශීය ENT පුහුණු වැඩසටහන අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලහි ENT විද්‍යාලය සමඟ සහයෝගයෙන් පවත්වන ලදී.
- හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලහි වෛද්‍ය විද්‍යාලය හා එක්ව වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ හෙද නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
- පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකාව සඳහා පුහුණු ව්‍යාපෘති 04ක් පිළිගැනේ.

- **පර්යේෂණ**

හැඳින්වීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යාපන, පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකයේ පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සඳහා ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස ක්‍රියා කරයි. එය ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ කවුන්සිලයේ සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පර්යේෂණ කළමනාකරණ කමිටුවේ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීමේදී ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සහ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීම, සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ආචාරධර්ම මාර්ගෝපදේශ ස්ථාපිත කිරීම සහ ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙම ඒකකය වගකිව යුතුය. එය සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ක්‍රමවේද පිළිබඳ පුහුණුවක් ද පවත්වයි, සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සඳහා පරිපාලන නිෂ්කාශනය ලබා දීමට පහසුකම් සලසයි, පර්යේෂණ දීමනා වෙන් කිරීම අධීක්ෂණය කරයි. මෙම ප්‍රයත්නයන් තුළින් රට තුළ සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රගතිය සඳහා ව්‍යුහගත සහ සදාචාරාත්මක ප්‍රවේශයක් මෙම ඒකකය සහතික කරයි.

මෙහෙයුම
ශක්‍යතාව ගොඩනැගීම, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගීතාවය සහ දැනුම ව්‍යාප්තිය සඳහා සහාය වන තිරසාර පර්යේෂණ පරිසර පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම මගින් සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සඳහා සහාය වීම.

පරමාර්ථය
සෞඛ්‍ය පර්යේෂණවල ගුණාත්මකභාවය සහ ප්‍රවේශය ඉහළ නැංවීම පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ අරමුණ වන අතර එමඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අංශයට වර්තමාන සහ අනාගත මහජන සෞඛ්‍ය අභියෝගවලට ක්‍රියාකාරීව ප්‍රතිචාර දැක්වීමට හැකි වේ.

2025 වසරේ ජයග්‍රහණ

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා අවසන් කිරීම වසරේ වැදගත්ම ජයග්‍රහණවලින් එකකි.

1. ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර

- ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ ලේඛනය, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දායකත්වයෙන් සම්පාදනය කර, 2025 ජනවාරි 01 දින ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සභාව විසින් අනුමත කරන ලද, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. මෙම යාවත්කාලීන කිරීම වසර 19 ක පරතරයකින් පසුව සිදු කරන ලදී
- 2025 සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් 2025.06.18 දින උපදේශක රැස්වීමක් පැවැත්විණි.

2. පර්යේෂණ දීමනාව වෙන් කිරීම

- 2025 වසරේ පර්යේෂණ යෝජනා 22ක් ලැබී ඇත.
- නව පර්යේෂණ යෝජනා 14ක් පර්යේෂණ කළමනාකරණ කමිටුව විසින් අනුමත කර ඇත
- පර්යේෂණ ප්‍රගති වාර්තා 07ක් (මාස 6ක්) අනුමත කර ඇත.
- පශ්චාත් ප්‍රකාශන පර්යේෂණ දීමනාව සඳහා පර්යේෂණ යෝජනා 05ක් නිර්දේශ කර ඇත. (2025 ජූලි 24 වන විට)

3. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යා සේවය

- ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවා අරමුණුවලට අයත් නිලධාරීන්ගේ දෙවන කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාගය සඳහා සලකා බැලීමට පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති 37ක් අප වෙත ලැබී ඇත. සෞඛ්‍ය ලේකම් විසින් පත් කරන ලද කමිටුවක් විසින් මේවා ඇගයීමට ලක් කර ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ඔවුන්ගේ නිර්දේශ සහිත ව්‍යාපෘති 29ක් නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිපාලන 1) වෙත යොමු කර ඇත.

4. පරිපාලන නිෂ්කාශනය

- 2025 ජූලි 23 වන විට, පරිපාලන නිෂ්කාශන අරමුණු සඳහා අපට අයදුම්පත් 23 ක් ලැබී ඇත. ඉන් 09කට අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර ඉතිරිය සමාලෝචකයින් හෝ නීති අංශය විසින් සමාලෝචනය කරමින් පවතී.

5. පර්යේෂණ නිෂ්කාශනය

- 2025 ජූලි 23 වන විට, විශ්‍රාම ගැන්වීමේ අරමුණු හෝ දිගු කාලීන විදේශ නිවාඩු අරමුණු ලබා ගැනීම සම්බන්ධ පර්යේෂණ නිෂ්කාශන 250 ක් පමණ නිකුත් කර ඇත.

6. ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සභා ක්‍රියාකාරකම්

- මාසික ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණයට අදාළව සම්බන්ධීකරණ හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතු සිදු කර ඇත.

- NHRC වෙබ් අඩවිය පිහිටුවීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත.

අධ්‍යාපන පුහුණු සහ පර්යේෂණ ඒකකයේ පසුගිය වසර 5 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

	දර්ශක	2020	2021	2022	2023	2024
1.	මූලික පුහුණුව සඳහා ලියාපදිංචි වූ සංඛ්‍යාව	4489	-	1664	3047	3294
2.	සාර්ථකව නිම කරන ලද අභ්‍යාසලාභීන් සංඛ්‍යාව	1853	812	1170	2665	5303
4	පශ්චාත් මූලික හෙද පුහුණුව සම්පූර්ණ කරන ලද අභ්‍යාසලාභීන් සංඛ්‍යාව	751	952	1198	257	139
5.	පවත්වන ලද සේවා අභ්‍යන්තර පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	Gro. Tr.- 1017 Indivi.Tr - 143 Lang Tr.16	Gro. Tr.- 603 Indivi.Tr - 155 Lang Tr.4	Gro. Tr.- 5859 Indivi.Tr - 115 Lang Tr. 201	Gro. Tr.- 10249 Indivi.Tr - 88	Gro. Tr.- 10278 Indivi.Tr – 15
6	පර්යේෂණ දීමනා ගෙවීම සඳහා ලැබුණු පර්යේෂණ යෝජනා සංඛ්‍යාව	29	97	135	71	22

7 සංස්ථා මණ්ඩල කළමනාකරණ ආයතන

7.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව (SPMC), 1957 අංක 49 දරන කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ 1987 වර්ෂයේදී පිහිටුවන ලදී. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය සඳහා වාණිජමය වශයෙන් අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ නිපදවීම උදෙසා 37 වසරක සේවයක් සපුරා ඇත. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව එම සංස්ථාව විසින්ම සංවර්ධනය කරන ලද වට්ටෝරු 66 ක් ඖෂධීය නාමයෙන්, බොහොමයක් ඖෂධ කාණ්ඩ ආවරණය වන පරිදි නිපදවයි.

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වන්නේ

1. තමා විසින්ම හෝ බද්ධ ව්‍යාපාරයකට, රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයට හෝ වෙනත් සමාන ගිවිසුමකට ඇතුලත් වී ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිරීම, සැකසීම, ගබඩා කිරීම, ඇසුරුම් කිරීම හෝ නැවත ඇසුරුම් කිරීම
2. පාලිත සමාගම් නිර්මාණය කිරීම
3. අනාගත ආයෝජකයන් සමඟ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් වලට ඇතුළත් වීම
4. ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිරීම සහ සැකසීම සඳහා තාක්ෂණික සහය ලබා දීම
5. ඖෂධ ප්‍රමිතිකරණය කිරීම ඇතුලු ඖෂධ සම්බන්ධ සියලු පර්යේෂණ කිරීම සහ,
6. සංස්ථාව විසින්ම හෝ බද්ධ ව්‍යාපාර මගින් හෝ වෙනත් එවැනි ගිවිසුම් මගින් නිපදවන ලද ඖෂධීය නිෂ්පාදිතයන් අලෙවි කිරීම

වෙළඳපල වෙත මුදා හරිනු ලබන සියලුම ඖෂධීය නිෂ්පාදිතයන් බ්‍රිතාන්‍ය ෆාමකෝපියා (BP), එක්සත් ජනපද ෆාමකෝපියා (USP) හා ඉන්දියන් ෆාමකෝපියා (IP) ප්‍රමිතීන්ට සහ අපගේම (SPMC) ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව නිපදවේ. “යහපත් නිෂ්පාදන පුරුදු (GMP)” රෙගුලාසි සහ ක්‍රියාවලියන් නිතරම අභ්‍යන්තරික තත්ව විගණන සහ කර්මාන්තශාලාව සුපරීක්ෂා කිරීම් මඟින් සිදුකරයි.

එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) විසින් නියම කරනු ලැබ ඇති “යහපත් නිෂ්පාදන පුරුදු (GMP)” අනුගමනය කරයි.

වර්ෂය තුළ සපයන ලද සේවාවන් පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක්

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව, ඉතා ගුණාත්මක, ක්‍රියාකාරී, සණ ඖෂධීය ස්වරූප අඛණ්ඩව නිෂ්පාදනය කර ඒවා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව සහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ සෘජු බෙදාහරින්නන් වෙත සැපයීම සිදු කර ඇත.

1. මානව සම්පත් සංවර්ධනය

සේවක ප්‍රභේදය	**සේවක සංඛ්‍යාව**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන්	19
කණිෂ්ඨ කළමනාකරුවන්	37
තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය	143
ලිපිකාර හා ආශ්‍රිත ශ්‍රේණි	32
සුළු කාර්ය මණ්ඩලය	91
පුහුණුවන	19
කොන්ත්‍රාත් පදනමින්	-
එකතුව	341

2. **අලෙවි හා කාර්යසාධනය**

රුපියල් මිලියන

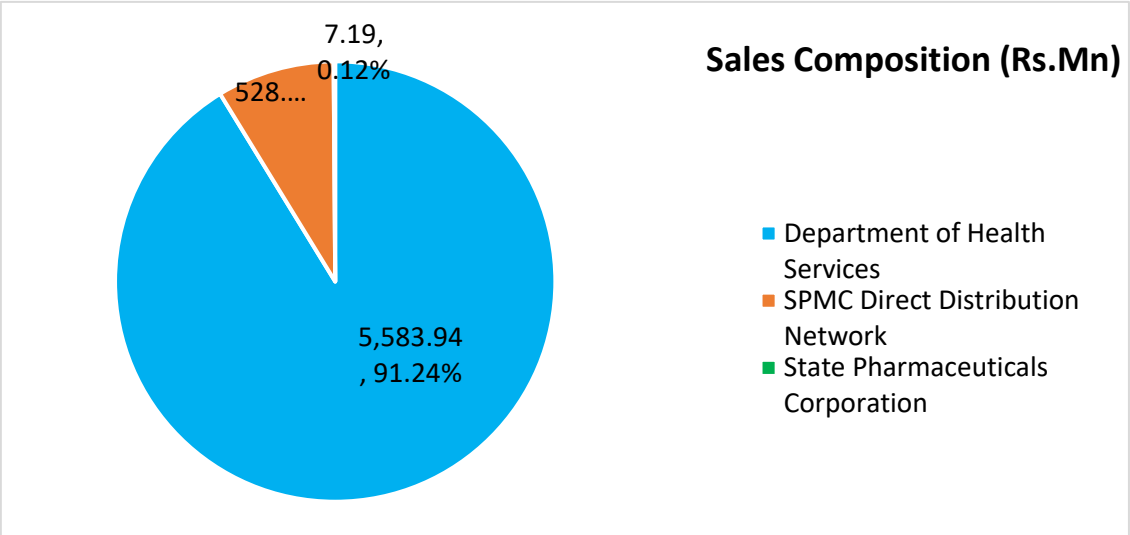
අලෙවිය	6,119
මෙහෙයුම් ලාභය	704
බද්දට පෙර ශුද්ධ ලාභය	831
බද්දට පසු ශුද්ධ ලාභය	593

3. නිෂ්පාදන නිමැවුම - පෙති හා කරල් ඒකක මිලියන 724.063

4. අලෙවි මාර්ග

අලෙවි සංයුතිය	**වටිණාකම (රුපියල් මිලියන)**	**%**
සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	5,583.94	91.24%
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ සෘජු බෙදාහැරීම් ජාලය	528.67	8.64%
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	7.19	0.12%

එකතුව	6,119.79	100%

5. සංවර්ධන කාර්යයන්

- නව සිසිලන පද්ධතියක් සැපයීම, ස්ථාපනය කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම කටයුතු තවමත් සිදු වෙමින් පවතී. මෙතුලින් බිල්පත් පද්ධතිය සමඟ පයිප්ප සහ ගොඩනැගිලි ස්වයංක්‍රියකරණය කිරීමට හැකිවේ.
- ප්‍රශස්ථ මට්ටමින් නිමි ඖෂධ ගබඩා කිරීම සඳහා දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- හොරණ මිල්ලැව ප්‍රදේශයෙන්, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන්)UDA) 99 බදු ගිවිසුම මත ලබා ගත් ඉඩම සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් කිරීමට උපදේශකයකු තෝරා ගැනීම සඳහා උපදේශක ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර එම කමිටුව විසින් ඒ සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.
- ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය)NMRA) විසින් තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතියක්)QMS) ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිර්දේශ කර ඇත. උපදේශකයෙකු තෝරාගෙන ඇති අතර ඔහු විසින් එම කාර්යයන් ආරම්භ කර ඇත.

6. වට්ටෝරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය -නව නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම (NMRA ලියාපදිංචිය ලබාගෙන ඇත)

- සෙලෙකොක්සිබ් කරල් මි. ග්‍රෑ. 200
- මොන්ටෙලුකාස්ට් පෙති අයි. පී. මි.ග්‍රෑ.5
- මීතයිල් ප්‍රෙඩ්නිසොලෝන් පෙති යූ.එස්.පී. මි. ග්‍රෑ 4
- මොන්ටෙලුකාස්ට් පෙති අයි. පී. මි.ග්‍රෑ.10

1. **මානව සම්පත් සංවර්ධනය**

සේවක ප්‍රභේදය	**සේවක සංඛ්‍යාව**
ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවන්	21
කණිෂ්ඨ කළමනාකරුවන්	35
තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය	142
ලිපිකාර හා ආශ්‍රිත ශ්‍රේණි	31
සුළු කාර්ය මණ්ඩලය	90
පුහුණුවන	15
කොන්ත්‍රාත් පදනමින්	01
එකතුව	335

2. ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

අළෙවි හා කාර්යසාධනය

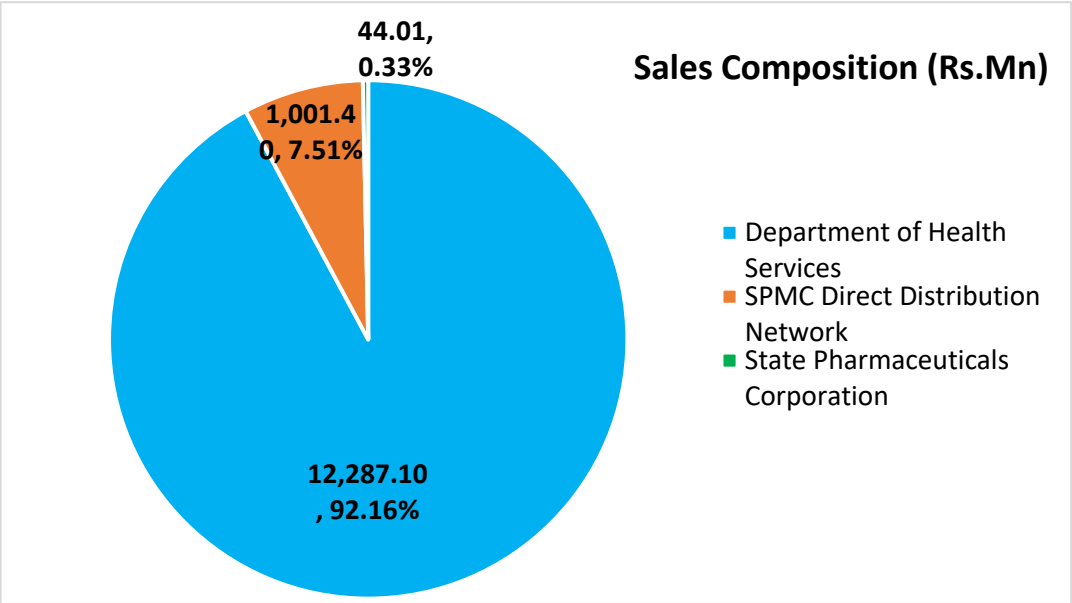
රුපියල් මිලියන

අළෙවිය	13,332.51
මෙහෙයුම් ලාභය	1,240
බද්දට පෙර ශුද්ධ ලාභය	1,486
බද්දට පසු ශුද්ධ ලාභය	1,052

3. නිෂ්පාදන නිමැවුම - පෙති හා කරල් ඒකක මිලියන 1730.666

4. **අළෙවි මාර්ග**

අළෙවි සංයුතිය	**වටිණාකම (රුපියල් මිලියන)**	**%**
සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	12,287.10	92.16%
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ සෘජු බෙදාහැරීම් ජාලය	1,001.40	7.51%
ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	44.01	0.33%
එකතුව	13,332.51	100%

5. වට්ටෝරු පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු

ලෙවටිරාසෙටම් පෙති යූ.එස්.පී. මි. ග්‍රෑ. 250 ඖෂධය සඳහා ලියාපදිංචිය ලබාගෙන ඇත.

6. සංවර්ධන කාර්යයන්

- බ්ලිස්ටර් (blister capacity) ධාරිතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා, සාමාන්‍ය ඖෂධ කලාපයේ (F කලාපය) නව බ්ලිස්ටර් ඇසුරුම් යන්ත්‍රයක් ස්ථාපනය කරන ලදී.
- ගබඩා පහසුකම් ප්‍රශස්ත කිරීම සඳහා නිම් භාණ්ඩ ගබඩා කිරීම සඳහා දෙමහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම ආරම්භ කර ඇත.
- ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය)NMRA) විසින් නිර්දේශ කරන ලද තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය)QMS) ක්‍රියාත්මක කිරීම දැනට සිදුවෙමින් පවතී.
- සාමාන්‍ය ඖෂධ කලාපයේ High-Shear Mixer) RMG) යන්ත්‍රයක් ස්ථාපනය කරන ලදී.
- සාමාන්‍ය ඖෂධ කලාපයේ සිලිකා ජෙල් ඇතුළු කිරීමේ යන්ත්‍රයක් (Silica Gel Inserting Machine) ස්ථාපනය කරන ලදී.
- Powder Transfer Units දෙකක් සාමාන්‍ය ඖෂධ කලාපයේ ස්ථාපනය කරන ලදී.

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

1. නව නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම

i. සෙලෙකොක්සිබ් කරල් මි. ග්‍රෑ.100
ii. ට්‍රැමඩෝල් කරල් අයි.පී මි. ග්‍රෑ.100
iii. ලෙවොතිරොක්සීන් පෙති අයි.පී මක්‍රෝ. ග්‍රෑ.25
iv. ලෙවොතිරොක්සීන් පෙති අයි.පී මක්‍රෝ. ග්‍රෑ.100

v. ඇසෙක්ලොෆෙනැක් පෙති අයි.පී මි. ග්‍රෑ.100
vi. මෙලොක්සිකම් පෙති මි. ග්‍රෑ.7.5
vii. මෙලොක්සිකම් පෙති මි. ග්‍රෑ.15
viii. පැන්ටොප්‍රසෝල් ජී ආර් පෙති අයි.පී මි. ග්‍රෑ.20
ix. පැන්ටොප්‍රසෝල් ජී ආර් පෙති අයි.පී මි. ග්‍රෑ.40
x. මයිකොෆෙනොලේට් මොෆෙටිල් පෙති යූ එස් පී මි. ග්‍රෑ.500

2. වට්ටෝරු සකස් කර සංවර්ධනය කිරීමට යෝජිත නව නිෂ්පාදන

i. නිෆෙඩිපින් එස් ආර් පෙති මි. ග්‍රෑ.20
ii. අයිසොසෝර්බයිඩ් මොනොනයිට්‍රේට් පෙති මි. ග්‍රෑ.60
iii. ඩිගොක්සින් පෙති මි. ග්‍රෑ.0.25
iv. ඇම්යෝඩරෝන් පෙති මි. ග්‍රෑ.100
v. ෆෙනෝෆයිබ්‍රේට් කරල් . ග්‍රෑ.200
vi. ඉබුප්‍රොෆෙන් පෙති මි. ග්‍රෑ.200
vii. ෆෙනිටොයින් සෝඩියම් පෙති මි. ග්‍රෑ.100
viii. ෆ්ලූනරිසින් එච් සී එල් පෙති මි. ග්‍රෑ.5
ix. ඩොක්සිසයික්ලින් කරල් මි. ග්‍රෑ.100
x. මෙතොට්‍රෙක්සෙට් පෙති මි. ග්‍රෑ.2.5
xi. පොටෑසියම් ක්ලෝරයිඩ් ඊආර් පෙති මි. ග්‍රෑ.600
xi. බිසකොඩයිල් සපොසිටරීස් මි. ග්‍රෑ.5
xiii. ග්ලිසරයිල් ට්‍රිනිට්‍රේට් පෙති මි. ග්‍රෑ.0.5

3. චීන රජයේ ප්‍රදානයක් සමඟින් තත්ත්ව පාලන කටයුතු සඳහා රසායනාගාර පහසුකම් පුළුල් කිරීමට සැලසුම් කිරීම.
4. හොරණ, මිල්ලව ඉඩමේ ගබඩා සංකීර්ණයක් ඉදිකිරීම
5. හොරණ, මිල්ලැව ඉඩමේ ශල්‍ය නිෂ්පාදන කම්හලක් ස්ථාපිත කිරීම

7.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව

රාජ්‍ය ඖෂධ සංස්ථාව (SPC) 1971 දී පිහිටුවන ලද අතර තරඟකාරී මිල ගණන් යටතේ ගුණාත්මකභාවය සහතික කරන ලද ඖෂධ සැපයීමට කැපවී සිටී. ඖෂධ, ශල්‍ය පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය, රසායනාගාර රසායනික ද්‍රව්‍ය සහ උපකරණ සපයන එකම සැපයුම්කරු ලෙස, අපි සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති සියලුම ආයතන සඳහා විශ්වාසදායක හවුල්කරුවෙක් වෙමු.

අපගේ මූලික මෙහෙයුම් වලට අමතරව, අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ සඳහා ප්‍රවේශය සහතික කරමින්, රට පුරා ප්‍රජාවන්ට සේවය කරන රාජ්‍ය ඔසුසල් දාමය SPC ආඩම්බරයෙන් අධීක්ෂණය කරයි. අපි ජීවනී ග්ලූකෝස් නිෂ්පාදනය සඳහා ද විශේෂඥයින් වන අතර, මහජන සෞඛ්‍යය සඳහා අපගේ කැපවීම ශක්තිමත් කරමු.

අපගේ අති නවීන රසායනාගාර ආනයනික ඖෂධ වෙළඳපොළට නිකුත් කිරීමට පෙර අදියර හතරකදී සම්පූර්ණ තත්ත්ව පරීක්ෂණ පවත්වන අතර, නිෂ්පාදනය ආරක්ෂාව සහ කාර්යක්ෂමතාවයේ ඉහළම ප්‍රමිතීන් සපුරාලන බව සහතික කරයි.

2024 වසරේ කාර්ය සාධනය සහ ප්‍රගතිය (මූල්‍ය)

2024 වසර තුළ රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව රු.62,088 Mn පිරිවැටුමක් වාර්තා කර ඇත.

ඉහත සඳහන් පිරිවැටුම් ලබා ගැනීමෙන්, බදු වලට පෙර ලාභය රු. 2,474 Mn උපයා ඇත. වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයේ අවශ්‍යතා සඳහා රු. 51,018 Mn වටිනා ඖෂධ සහ ශල්‍ය පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට සහ සැපයීමට අමතරව, රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව විවෘත වෙළඳපොල රු 11,069 Mn ක අලෙවියක් වාර්තා කළේය.

***2024 වසරේ අවසන් කාර්තුවේ* කාර්ය සාධනය සහ ප්‍රගතිය (අනිකුත් ක්‍රියාකාරම්)**

2024 අවසන් කාර්තුව තුළ ශාඛා 02 ක් එක් කරමින් වාර්තාගත ශාඛා 63 ක් කරා ළඟා වීමට ඔසුසල ජාලය පුළුල් කිරීම තුලිනුත් ඇතැම් ඉල්ලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීමට උපකාර විය. ඔසුසල ජාලය පුළුල් කිරීමට අමතරව, SLBC ස්වදේශිය නාලිකාවේ සුභාරති වැඩසටහන් 12 ක් සංවිධානය කර, මහජන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 08 ක් සහ "ජනක ඖෂධ තාර්කික භාවිතය" පිළිබඳ මහජන දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ අපගේ ආයතනික සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීම අරමුණු කරගත් ජාතික මට්ටමේ ප්‍රදර්ශන 01ක් සඳහා සහභාගී විය.

මානව සම්පත් අංශයෙන් ආයතනයේ ක්‍රියාකාරිත්වය පුළුල් කිරීම තුළින් නව රැකියා අවස්ථා 03 ක් උත්පාදනය කරන ලදී. සේවක කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් / වැඩමුළු 04 ක් සංවිධානය කර ඇත.

***2025 ජනවාරි - 2025* අප්‍රේල් *කාලය* තුළ කාර්ය සාධනය සහ ප්‍රගතිය**

2025 ජනවාරි - 2025 අප්‍රේල් කාලය තුළ රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව රු. 19,195 Mn පිරිවැටුමක් වාර්තා කර ඇත.

ඉහත සඳහන් පිරිවැටුම් ලබා ගැනීමෙන්, බදු වලට පෙර ලාභය රු. 461 Mn උපයා ඇත. වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයේ අවශ්‍යතා සඳහා රු. 15,437 Mn වටිනා ඖෂධ සහ ශල්‍ය පරිභෝජන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට සහ සැපයීමට අමතරව, රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව විවෘත වෙළඳපොල රු.3,758 Mn ක අලෙවියක් වාර්තා කළේය.

2025 ජනවාරි - 2025 අප්‍රේල් කාලය තුළ ශාඛා 01 ක් එක් කරමින් වාර්තාගත ශාඛා 64 ක් කරා ළඟා වීමට ඔසුසල ජාලය පුළුල් කිරීම තුලිනුත් ඇතැම් ඉල්ලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීමට උපකාර විය. ඔසුසල ජාලය පුළුල් කිරීමට අමතරව, SLBC ස්වදේශිය නාලිකාවේ සුභාරති වැඩසටහන් 17 ක්, රන් FM ගුවන්විදුලිය හරහා දිනපතා ප්‍රවර්ධනයද සිදුකෙරේ (සතියේ දිනවල උදැසන) , මහජන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 12 ක් සහ "ජනක ඖෂධ තාර්කික භාවිතය" පිළිබඳ මහජන දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සහ අපගේ ආයතනික සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීම අරමුණු කරගත් ජාතික මට්ටමේ ප්‍රදර්ශන 01 ක් සඳහා සහභාගී විය.

මානව සම්පත් අංශයෙන් ආයතනයේ ක්‍රියාකාරිත්වය පුළුල් කිරීම තුළින් නව රැකියා අවස්ථා 12 ක් උත්පාදනය කරන ලදී. සේවක කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් / වැඩමුළු 06 ක් සංවිධානය කර ඇත.

7.3 විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ රෝහල

හැඳින්වීම

විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ රෝහල පිහිටුවන ලද්දේ 1998 අංක 31 දරණ විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ පදනම් පනත මගිනි. අභාවප්‍රාප්ත විජය කුමාරතුංග මහතා අනුස්මරණ කිරීම පිණිස ඉදිකරන ලද රෝහල කටුනායක සීදුව නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ අක්කර තුනක භූමි ප්‍රමාණයක පිහිටා ඇත.

1999 ඔක්තෝම්බර් මස 09 වන දින එවකට ජනාධිපතිනිය වූ චන්ද්‍රිකා බණ්ඩාරනායක කුමාරතුංග මැතිණිය විසින් රෝහල නිල වශයෙන් මහජනතාව සඳහා විවෘත කරන ලදී.

මෙම රෝහල ආරම්භයේ දී බාහිර රෝගී අංශයකින් සහ වාට්ටු 02කින් සමන්විත වූ අතර ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පැවතිණි.

රෝහල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන අතර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සභාපති සහ අධ්‍යක්ෂවරුන් 5 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ. රෝහල් පෝෂක ප්‍රදේශයට සීදුව, ජා ඇල, කටුනායක, රද්දොළුගම සහ BOI- කටුනායක ඇතුළත් වේ.

2024 දී රෝහල බාහිර රෝගී අංශයක්, PCU, දන්ත, අක්ෂි අංශය, සාමාන්‍ය ශල්‍ය අංශය, වෛද්‍ය ඒකකයකින් සමන්විත විය. ඊට අමතරව බාහිර පදනම සහිත අන්තරාසර්ග සායනය සහ විශේෂ සායනයක් ලෙස ළිං කාන්තා සායනය පැවතුණි.

තවද 2024නොවැම්බර් මස 04 රෝගීන්ගේ පහසුව සහ රෝගි සත්කාර කටයුතු උසස් කිරීමේ අරමුණින් වාට්ටු අංක 01 ඇසෙහි සුද සඳහා එක් දින ශල්‍ය ඒකකය බවට පරිවර්තනය කරන ලද අතර ඒමගින් අක්ෂි ශල්‍යකර්ම කඩිනමින් සහ පහසුවෙන් මේ වන විට සිදු කරනු ලබයි

රෝහල පිළිබඳ විස්තර

	උපයෝගිතාව **සහ පහසුකම් විස්තර**	
	වාට්ටු ගණන	04
	ඇඳන් ගණන	118
	විශේෂඥයින් ගණන	ස්ථිර පදනම මත විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් - **3** විශේෂඥ වෛද්‍ය විශේෂඥ ශල්‍ය වෛද්‍ය විශේෂඥ අක්ෂි ශල්‍ය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් අනුයුක්ත විශේෂඥයින් -1 (විශේෂඥ නිර්වින්දන වෛද්‍ය) බාහිර පදනම මත විශේෂඥයින් -1 (අන්තරාසර්ග විද්‍යාඥ)

මානව සම්පත් විස්තර

තනතුර	තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව(ස්ථානීය) **30/06/2025** දිනට	
	ස්ථිර	වැඩ බලන
අධ්‍යක්ෂ	0	0
විශේෂඥ නිර්වින්ධන වෛද්‍ය	0	1
විශේෂඥ වෛද්‍ය	0	1
විශේෂඥ පවුල් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය	0	0
විශේෂඥ ශල්‍ය වෛද්‍ය	1	0
විශේෂඥ අන්තරාසර්ග වෛද්‍ය	0	0
විශේෂඥ අක්ෂි ශල්‍ය වෛද්‍ය	2	0
ප්‍රධාන වෛද්‍ය නිළධාරී	1	0
වෛද්‍ය නිළධාරී	18	0
දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍ය	0	0
අභ්‍යන්තර විගණක	0	0
ගණකාධිකාරී	1	0

ලියාපදිංචි වෛද්‍ය නිළධාරී	2	0
විශේෂ ශ්‍රේණියේ හෙද නිළධාරී	0	0
හෙද සොහොයුරිය	0	0
හෙද නිළධාරී	85	0
පරිපාලන නිළධාරී	1	0
ඖෂධවේදී	6	0
විකිරණ ශිල්පී	1	0
වෛද්‍ය රසායනාගාර තාක්ෂණවේදී	3	0
අක්ෂි තාක්ෂණවේදී	4	0
පෝෂණවේදී	0	0
ෆෝමන්	0	0
වායුසමීකරණ කාර්මික	0	0
බන්තු රේඛන ශිල්පී	2	0
කළමනාකරණ සහයක	11	0
ඖෂධ සංයෝජක	2	0
ආහාර ද්‍රව්‍ය භාරකාරිණි	1	0
වාට්ටු ලිපිකරු	0	0
නේවාසික භාරකරු	0	0
වෛද්‍ය ලේඛනාගාර සහකාර	0	0
රියදුරු- සෞඛ්‍ය	5	0
විදුලි කාර්මික	1	0
නඩත්තු කම්කරු	2	0
රසායනාගාර සහායක	2	0
අරක්කැමි	2	0
උද්‍යාන නඩත්තුකරු/පිළිගැනීමේ නිළධාරී/දුරකථන ක්‍රියාකරු	1	0
සෞඛ්‍ය කාර්ය සහායක (ජ්‍යෙෂ්ඨ), කනිෂ්ඨ	58	0
එකතුව	212	2
එකතුව	214	

ඇතුලත් ; ප්‍රධාන වෛද්‍ය නිළධාරී අධ්‍යක්ෂ ලෙස කටයුතු කරයි(වැඩ බලන)

උපයෝජන විස්තර (ජනවාරි සිට ජුනි දක්වා)

ලබා දුන් සේවය	මුළු රෝගීන් සංඛ්‍යාව
ප්‍රධාන අක්ෂි ශල්‍ය කර්ම	4535
කුඩා අක්ෂි ශල්‍ය කර්ම	297
ප්‍රධාන සාමාන්‍ය ශල්‍ය කර්ම	219
කුඩා සාමාන්‍ය ශල්‍ය කර්ම	270
බාහිර රෝගී ප්‍රතිකාර අංශය	52549
බාහිර රෝගී ප්‍රතිකාර අංශය2- එන්නත්කරණය	474
බාහිර රෝගී ප්‍රතිකාර අංශය2- තුවාල	1058

ප්‍රතිකාර	
හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය	10288
මුළු රෝගීන් සංඛ්‍යාව - වාට්ටු සඳහා ඇතුළත් කර ගැනීම්	7953
සායන	
අක්ෂි සායන	18609 (ජන - මැයි)
ලේසර් ප්‍රතිකාර	197
දන්ත	2222(ජන - මැයි)
වෛද්‍ය	22392
ශල්‍ය	3193
මනෝචිකිත්සක	1136
සුවනාරි සායන	79
පවුල් සැලසුම්කරණ	04
තුවාල සත්කාර ඒකකය	3216
බෝ නොවන රෝග පිළිබඳ සායනය	251
අන්තරාසර්ග පිළිබඳ සායනය	5889
හෘද/ශ්වසන	321
වකුගඩු	970
සායන එකතුව	**136,122**
විමර්ශන	
රසායනාගාර	34717
එක්ස් කිරණ	2341
ඊ.සී.ජී.	3441
එන්ඩර්ස් කොපි	179
වර්තන පරීක්ෂණ	5615 (ජන - මැයි)
ඕසිටී පරීක්ෂණ	1360 (ජන - මැයි)

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - විස්තර

1. නවෝත්පාදන, නව ආයතන සහ සිදුවීම්

1. 2025.01.04 වන සෞඛ්‍ය ඇමති වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා රෝහල් නිරීක්ෂණ චාරිකාවක යෙදෙන ලදී.
2. 2025 ලේ දන්දීමේ වැඩසටහන 2025 පෙබරවාරි 17 වන දින පවත්වන ලදී .
3. 2025 මාර්තු 12 සිට 18 දක්වා ග්ලුෙකාෙමා සතිය සඳහා වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වන ලදී.
4. 2025 මාර්තු මස 26 වන දින රෝහලේ හෙද නිලධාරීන් ෙරෝගීන් උදෙසා ක්ෂය රෝග සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ශ්වසන රෝග සඳහා විශේෂඥ වෛද්‍ය ඩිලීෂා වෙදසිංහ වෛද්‍යතුමිය විසින් පවත්වන ලදී.
5. 2025 අප්‍රියෙල් 07 වන දින රෝගීන් සඳහා වකුගඩු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් වකුගඩු රෝග සම්බන්ධයෙන් විශේෂඥ වෛද්‍ය උදාන රත්නපාල වෛද්‍යතුමා විසින් පවත්වන ලදී.
6. 2025 මැයි 15 වන දින වෙසක් පෝය දින නිමිත්තෙන් පවත්වන ලද සුමධුර ධර්ම දේශනය

7. 2025 මැයි 17 වන දින හෙද දිනය උදෙසා වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
8. 2025.06.04 දින කායික රෝග විශේෂඥ වෛද්‍ය එම්. ඩී සමරනායක වෛද්‍යතුමා විසින් ඩෙංගු රෝගය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

2. වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම

සෞඛ්‍ය සේවය ඉහළ නැංවීම සඳහා පහත ප්‍රධාන උපකරණ මිලදී ගන්නා ලදී.

Emergency Trolley	රු.44,500.00
Digital Sphygmomanometer with Adult Cuff	රු.32,793.75
Sphygmomanometer Aneriod with Adult Cuff	රු. 131,175.00
AC power adaptor	රු.100,170.00
Trial Frame	රු.50,268.00
Diamond Lens	රු.120,000.00
Pulse Oxymeter set	රු.194,110.00
Adult Resuscitator Set	රු.61,360.00
Laryngoscope Set	රු.141,600.00
Patient Trolly	රු.57,230.00
Stethscope	රු.23,850.00
Infrared Forehead Themometer	රු.5,900.00
Emergency Cardiac Board	රු.61,360.00

3. ඉදිකිරීම් වැඩ

4. ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපාංග, තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ

ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපාංග	රු.103,900.00
යන්ත්‍රෝපකරණ	රු.1,260,037.00

5. 2025 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාව

කාර්ය සාධන සංඛ්‍යාලේඛන සාරාංශය

අංශය	ප්‍රතිකාර කරන ලද මුළු රොගීන් සංඛ්‍යාව				
	2021	2022	2023	2024	2025
බාහිර ප්‍රතිකාර ඒකකය	47,514	82,565	113,317	109,090	52,549
බාහිර ප්‍රතිකාර ඒකකය -	1,126	1,072	871	874	474
බාහිර ප්‍රතිකාර ඒකකය -	6,395	5,312	2,824	2,756	1058
ප්‍රාථමික සත්කාර ඒකකය	11,256	15,438	18,196	19,790	10,288
දන්ත සායනය	3,671	4,610	4,032	5,641	2,222 (ජනවාරි - මැයි දක්වා)

කායික වෛද්‍ය ඒකකය

අංශය	සහභාගී වූ මුළු රොගීන් සංඛ්‍යාව				
	2021	2022	2023	2024	2025
වෛද්‍ය සායනය	30,212	36,160	45,777	46,667	22.,392

අංශය	වාට්ටුගත රොගීන් සංඛ්‍යාව				
	2021	2022	2023	2024	2025
වෛද්‍ය වාට්ටු අංක 1 - පිරිමි	619	749	757	568)ඔක්තොම්බර් මස දක්වා(	-
වෛද්‍ය වාට්ටු අංක 2 - ගැහැණු	851	1,009	1216	1089)ඔක්තොම්බර් මස දක්වා(	694

ජංගම සායන

අංශය	සායන සඳහා සහභාගී වූ මුළු රොගීන් සංඛ්‍යාව				
	2021	2022	2023	2024	2025
දියවැඩියා සහ අධිරුධිර පීඩන සායනය	2,960	-	-	-	-
ළමා රෝග සායනය	-	-	-	-	-
මානසික රෝග සායනය	1,601	1,898	2299	2,388	1,136
උගුර කණ නාසය සායනය	-	-	-	-	-
අන්තරසර්ග රෝග සායනය	1,659	7,659	8409	11,281	5,889

ශල්‍ය අංශය

අංක වගුව 5

අංශය	මුළු රෝගීන් සංඛ්‍යාව				
	2021	2022	2023	2024	2025
ශල්‍ය සායනය	4,829	6,545	6783	6,653	3,193
එන්ඩස්කොපි පරීක්ෂණ	566	430	432	317	317
සාමාන්‍ය ශල්‍යකරම	767	903	1062	1,012	489
වාට්ටු අංක 6 (ගැහැණු සහ පිරිමි(	2,284	2,496	2731	2,733	1,356
තුවාල සත්කාර ඒකකය	9,316	11,035	5679	7,013	3,216
වාට්ටු අංක 5 - තුවාල සත්කාර වාට්ටුව -	119	176	330	387	161

අක්ෂි අංශය

අංක වගුව 6

අංශය	මුළු රෝගීන් සංඛ්‍යාව				
	2021	2022	2023	2024	2025
අක්ෂි සායනය	27,603	31,893	44549	46,770	18,609 (ජනවාරි - මැයි දක්වා)

අක්ෂි ශල්‍යකරම	5,521	5,823	9927	11,283	4,4832
වාට්ටු අංක 3 - ගැහැණු සහ පිරිමි	5,679	5,941	10363	10,425	1,342
ලේසර් ප්‍රතිකාර	1,072	873	867	363	197
Refractive පරීක්ෂණ	5,549	9,638	9484	11,050	5615 (ජනවාරි - මැයි දක්වා)
ඇසෙහි සුද සදහා එක් දින ශල්‍ය ඒකකය	-	-	-	-	5,788

සාහයක සේවා

අංක වගුව 7

අංශය	Total No. of Patients				
	2021	2022	2023	2024	2025
රසායනාගාර පරීක්ෂණ	53,177	55,696	55129	53,507	34,717
එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	1,816	1,963	1518	3,904	2,341
ඊසීජී පරීක්ෂණ	3,869	4,045	4297	5,184	3,441

1. 2025.01.04 වන සෞඛ්‍ය ඇමති වෛද්‍ය නලින්ද ජයතිස්ස මහතා රෝහල් නිරීක්ෂණ චාරිකාවක යෙදෙන ලදී.

2.2025 ලේ දන්දීමේ වැඩසටහන 2025 පෙබරවාරි 17 වන දින පවත්වන ලදී .

3.ග්ලූකෝමා සතියේ වැඩසටහන්

4. 2025 මාර්තු මස 26 වන දින රෝහලේ හෙද නිලධාරීන් උදෙසා ක්ෂය රෝග සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක්

5. 2025 අප්‍රියෙල් 07 වන දින රෝගීන් සඳහා වකුගඩු රෝගය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක්

6.2025 මැයි 17 වන දින හෙද දිනය උදෙසා වැඩසටහනක්

7.රෝගීන් සඳහා සෞඛ්‍ය සම්පන්න කෙටි ආහාර වේලක්

2025 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- අක්ෂි, ශල්‍ය සහ වෛද්‍ය ඒකකවල රෝගීන්ගේ සේවය දියුණු කිරීම සඳහා වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම
- රෝගීන් සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම

7.4 ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහ රෝහල

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහ රෝහල 1984 සැප්තැම්බර් 17 වන දින ආරම්භ කරන ලද අතර 2024 වන විට වසර 40 ක විශිෂ්ටත්වයක් සම්පූර්ණ කරන ලද අතර, පාර්ලිමේන්තු පනතක් වන 1983 අංක 54 දරන ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල් පනත මගින් ස්ථාපිත කර බලගන්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ සුව කිරීමේ සෞඛ්‍ය සේවාවන්ට අතිරේකව සැපයීම සහ වෛද්‍ය උපාධි අපේක්ෂකයින්, පශ්චාත් උපාධිධාරීන් සහ අනෙකුත් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම සඳහා රෝහල පිහිටුවන ලදී. ඉහළ සුදුසුකම් ලත්, පළපුරුදු සහ දක්ෂ වෛද්‍ය, හෙද සහ තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලය රෝගී සත්කාර සහ අනෙකුත් රෝහල් කටයුතුවල නිරත වේ.

මෙම රෝහල ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාවට ජපන් රජයෙන් ලැබුණු තිළිණයක්. අනාගත අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා තවදුරටත් පුළුල් කිරීම සඳහා ප්‍රතිපාදන සහිතව හොඳින් සැලසුම් කරන ලද ගොඩනැගිලි සංකීර්ණයක් එහි ඇත. මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් සැලකිය යුතු මූල්‍ය දායකත්වයක් ද රෝහලට සපයනු ලැබේ. මහජනතාවගේ වර්තමාන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා රෝහලේ සේවාවන් පුළුල් කිරීමට වැඩි ඉල්ලුමක් පවතී.

දැක්ම

කලාපයේ තෝරා ගැනීමේ සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නා බවට පත්වීම

මෙහෙයුම

දැරිය හැකි මිලකට, දයානුකම්පිත සහ විස්තීර්ණ උසස් තත්ත්වයේ සහ ආරක්ෂිත සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීම සහ දක්ෂ ශ්‍රම බලකායක් විසින් උසස් තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් සදාචාරාත්මක සහ මිත්‍රශීලී වාතාවරණයක් තුළ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට සමගාමීව සෞඛ්‍ය සේවා නිපුණතාවය වර්ධනය කිරීම.

විශේෂ ඒකක

- සාමාන්‍ය වෛද්‍ය විද්‍යාව
- සාමාන්‍ය ශල්‍යකර්ම
- ප්‍රසව හා නාරිවේදය
- ළමා රෝග
- නිර්වින්දන විද්‍යාව
- නවජ රෝග විද්‍යාව
- අක්ෂි වෛද්‍ය විද්‍යාව
- Otorhinolaryngology
- ස්නායු විද්‍යාව
- චර්ම රෝග
- හෘද විද්‍යුත් කායික විද්‍යාව
- ස්නායු ශල්‍යකර්ම
- හෘද රෝග
- හෘද උරස් සැත්කම්
- විකලාංග
- නෙෆ්‍රොලොජී
- ලිංගේන්ද්‍රිය සහ වකුගඩු බද්ධ කිරීම
- රූමැටොලොජී සහ පුනරුත්ථාපනය
- අන්තරාසර්ග විද්‍යාව
- හිස්ටෝපාත් විද්‍යාව
- ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාව
- රක්තවේදය
- රසායනික වියාධිවේදය
- රුධිර බැංකුව සහ පාරවිලයන ඖෂධ
- විකිරණවේදය
- රසායනික වියාධිවේදය

ජයග්‍රහණ-2024 සහ 2025

සේවා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

- NVQ4 ට සමගාමීව රැකවරණ දෙන්නන්ගේ පුහුණු වැඩසටහන
- රෝහලේ ජල ගබඩා කිරීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම
- සනීපාරක්ෂක පහසුකම්වල භෞතික තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම
  (ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා පියවරෙන් පියවර සැලැස්මක් සැකසීමට කළමනාකාරිත්වයට හැකි වී ඇත. මෙම භාරධර කාර්යය සිදු වෙමින් පවතී. මෙම ප්‍රතිසංස්කරණය නිම කිරීම මගින් නවීන පෞද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය පහසුකම් සමඟ තරඟ කිරීමේදී SJGH වෙත වාසියක් ලැබෙනු ඇත.)
- තොග පාලන පද්ධතිය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා රෝහලේ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතිය තවදුරටත් පුළුල් කරන ලද අතර එමඟින් ඖෂධ, ඇඳුම් පැළඳුම්, ශල්‍යකර්ම සහ වෙනත් ද්‍රව්‍ය කඩදාසි වැඩවලින් තොරව පද්ධතිය මඟින් කළමනාකරණය කළ හැකිය.

දැනට පවතින බාහිර රෝගී අංශයේ සේවාවන් පුළුල් කිරීම.

- 2024 - 2025 සඳහා නව වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම
- පහසුකම් වෙන් කිරීම (OPD මාරු කිරීම සහ පුළුල් කිරීම)
- පාරිභෝගිකයින්ට කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී සේවාවක් සැපයීම
- පාරිභෝගික ප්‍රතිපෝෂණ එකතු කිරීම
- අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම දිගටම කර ගැනීම

පරිපූරක වෛද්‍ය සේවා පුළුල් කිරීම.

- භෞත චිකිත්සක සේවාව පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන.

හඳුනාගත් විශේෂිත ප්‍රතිකාර සඳහා නව ඒකක පිහිටුවීම

- Angio CT යන්ත්‍රය
- (මිලියන 300) සඳහා දේශීය සංරචක මිලදී ගැනීම ජපන් ප්‍රදානය, දන්ත වෛද්‍ය ඒකකය සඳහා උපකරණ, දන්ත එක්ස් කිරණ යන්ත්‍රය, ඇන්ජියෝ සීටී කාමරය. හෘද කැතීටරීකරණ රසායනාගාරය

පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවලට සරිලන පරිදි රසායනාගාර සේවා ප්‍රශස්ත කරන්න

- පහසුකම් සම්පූර්ණ ධාරිතාවයෙන් භාවිතා කිරීම
- ද්‍රව්‍ය සැපයුම් දාමය ශක්තිමත් කිරීම

විදේශීය සිසුන් සඳහා රෝගී කළමනාකරණය පිළිබඳ නව පුහුණු වැඩසටහන් හඳුන්වා දීම.

- ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව ක්‍රියාත්මක කිරීම
- **ගුණාත්මක රෝගී සත්කාර සේවාවල ප්‍රමිතීන් ස්ථාපිත කිරීම.**
- ගුණාත්මක කව, WIT ආදිය ස්ථාපිත කරන්න
- 5S, Kaizen සංකල්ප පිළිබඳ පුහුණුව
- වත්මන් තත්ත්වය අනාගත තත්ත්වය සමඟ සංසන්දනය කිරීමට ප්‍රමිතියක් සකස් කරන්න

පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන සංස්කෘතිය පොහොසත් කිරීම සහ සදාචාරාත්මක කමිටු පිහිටුවීම

- නිතිපතා සමාලෝචන පවත්වන්න
- SJGH තුළ පර්යේෂණ සහ පර්යේෂණ සංස්කෘතිය පෝෂණය කිරීම පිළිබඳ කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කරන්න
- පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයක් පැවැත්වීම
- සුවිශේෂී ජයග්‍රහණ සම්මාන

8. පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය සංවර්ධනය

හැඳින්වීම

පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, පුද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාව සමග එක්ව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා හරහා සුරක්ෂිත, කාර්යක්ෂම සහ ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ වටිනාකම හඳුනා ගනී. ජාතික මාර්ගෝපදේශ සහ මුල් කෙටුම්පත්වලට අනුකූලව පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතනවල ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ සංවර්ධන ඒකකය සහ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශ නියාමන සභාව විසින් හඳුන්වා දෙන ලද අධීක්ෂණ සහ විපිලව යාන්ත්‍රණයක් නිතිපතා අනුගමනය කරයි. මෙම ඒකකය පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ නව සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනයක් සැලසුම් කිරීමට සහ ගුණාත්මක හා රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව පවත්වා ගනිමින් රෝගී සත්කාරක සේවා පිළිබඳ රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලයේ දැනුම හා කුසලතා ඉහළ නැංවීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දෙයි.

දැක්ම

ගුණාත්මක රෝගී සත්කාර සේවා සපයන විශිෂ්ට පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය.

මෙහෙයුම

ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවක් සැපයීමේදී ප්‍රමිතීන් නියාමනය කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඇගයීම මගින් විශිෂ්ට පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම.

ඉලක්ක

ගුණාත්මකභාවය සහ රෝගීන්ගේ ආරක්ෂාව සහතික කිරීම මගින් පුද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා වැඩිදියුණු කිරීම.

අරමුණු

- 2006 අංක 21 දරන පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන (ලියාපදිංචි කිරීමේ) පනත (PMIR පනත) සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ කිරීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන ලියාපදිංචිය සහ නියාමනය වැඩිදියුණු කිරීම.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයෙන් සෞඛ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීමේ යාන්ත්‍රණය විධිමත් කිරීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල ප්‍රමිතීන් සංවර්ධනය කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම.
- පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ මානව සම්පත් ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම.
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන මගින් සපයනු ලබන රෝගී සත්කාර සේවාවල ගුණාත්මක බව සහතික කිරීම.
- PMIR පනත සහ ඔවුන්ට පැවරී ඇති බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව පළාත් මට්ටමින් සියලුම බලයලත් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම.
- PMIR පනත, රෝගීන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ බැඳීම් පිළිබඳව සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයන්, සාමාන්‍ය ජනතාව සහ රෝගීන්ගේ අයිතිවාසිකම් කණ්ඩායම් දැනුවත් කිරීම.
- තෝරාගත් රසායනාගාර පරීක්ෂණ සහ ක්‍රියා පටිපාටිවල මිල නියාමනය කිරීම.
- මානව සම්පත්, යටිතල පහසුකම් ආදිය ඇතුළුව පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ (අධ්‍යක්ෂ /PHSD) සහ පුද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාවේ (ලේකම් /PHSRC) ලේකම් කාර්යාලයේ සම්පත් වැඩිදියුණු කිරීම.

2024 ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

- ලියාපදිංචිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සහ පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල බලපත්‍ර අලුත් කිරීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල නිරීක්ෂණ සහ නිරීක්ෂණ චාරිකා පැවැත්වීම.
- අවශ්‍ය නම් සහ අවශ්‍ය විටෙක සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාව, සෞඛ්‍ය අංශයේ වෘත්තීය සමිති සහ වෘත්තීය සංවිධාන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල නිසි තොරතුරු පද්ධතියක් ඇති කිරීම.
- ව්‍යාපෘති යෝජනා ඇගයීමෙන් පසු නව පෞද්ගලික රෝහල් පිහිටුවීම සඳහා මූලික අනුමැතිය ලබා දීම.
- වකුගඩු බද්ධ කිරීම්වලට අදාළ ලියකියවිලි පෞද්ගලික රෝහල් මගින් සැකසීම.
- විදේශීය විශේෂඥයින්ගේ තාවකාලික ලියාපදිංචියට අදාළ ලේඛන සැකසීම.
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවලට එරෙහිව කාලීන විමර්ශනය සහ ප්‍රතිකර්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පැමිණිලි හැසිරවීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය වැඩිදියුණු කිරීම.
- මානව සම්පත්, බෝවන සහ බෝ නොවන රෝග පිළිබඳ දත්ත ඇතුළුව පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල නිසි තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම.
- PHSD, PHSRC, NAITA සහ APHNH සමඟ එක්ව දැනට පෞද්ගලික රෝහල්/වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානවල සේවයේ නියුතු ‘‘පෞද්ගලික අංශයේ හෙද හෙදියන්’’ සඳහා නැවුම් / හිඩැස් පිරවීමේ පාඨමාලා පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම.
- PHSD, PHSRC, NAITA සහ SLDA සමඟ සහයෝගයෙන් දැනට දන්ත ශල්‍යකර්ම / සායනවල සේවයේ නියුතු ‘‘දන්ත ශල්‍ය සහකාරවරුන්’’ සඳහා නැවුම් / හිඩැස් පිරවීමේ පාඨමාලා පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම.
- MOH ප්‍රදේශ වල සහාය ඇතිව පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය සම්බන්ධයෙන් සමීක්ෂණයක් ආරම්භ කිරීම.

විශේෂ සිදුවීම්/ නවෝත්පාදන ලැයිස්තුව 2024

- **පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන විසින් සපයනු ලබන සේවාවන්හි ගුණාත්මක භාවය වර්ධනය කිරීම;**
    - නිවාරණ සේවා පැවැත්වීමේදී ජාතික මාර්ගෝපදේශ සහ ප්‍රමිතීන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම සහ ඒවාට අනුගත වීම සහ අදාළ තොරතුරු වසංගත රෝග විද්‍යා අංශය වෙත පැවරීම.
    - උදා: ඩෙංගු වැළැක්වීම.
- ජාතික පිළිකා පාලන ප්‍රතිපත්තිවල හඳුනාගෙන ඇති පරිදි පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන සහ රෝග විනිශ්චය රසායනාගාර ලෙස ක්‍රියා කරන පෞද්ගලික රෝහල් මගින් ජාතික පිළිකා ලේඛනාගාරයට තොරතුරු සැපයීමට දායක වීම.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ මානව සම්පත් ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම
- PHSRC, NAITA සහ APHNH සමඟ එක්ව දැනට පෞද්ගලික රෝහල්/වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානවල සේවයේ නියුතු ‘‘පෞද්ගලික අංශයේ හෙද හෙදියන්’’ සඳහා නැවුම් / හිඩැස් පිරවීමේ පාඨමාලා පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම.
- PHSRC, NAITA සහ SLDA සහයෝගීතාවයෙන් දැනට පෞද්ගලික දන්ත ශල්‍යකර්ම / සායනවල සේවයේ නියුතු "දන්ත ශල්‍ය සහකාරවරුන්" සඳහා නැවුම් / හිඩැස් පිරවීමේ පාඨමාලා පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම.

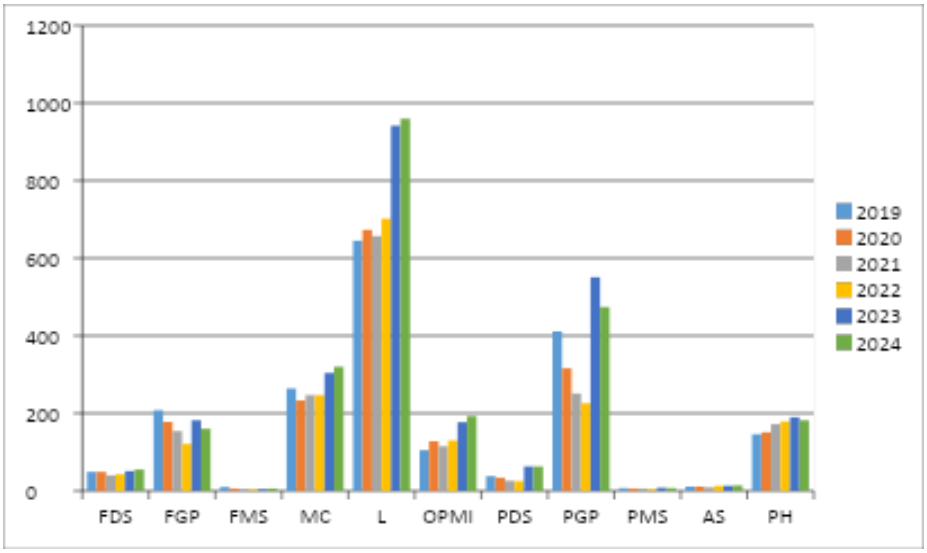
- පෞද්ගලික රෝහල්/ ආයතන ලියාපදිංචිය සහ පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල බලපත්‍ර අලුත් කිරීම වැඩි කිරීම.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයෙන් සෞඛ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීමේ යාන්ත්‍රණය විධිමත් කිරීම.
- ජනාධිපති අරමුදලේ ලියාපදිංචිය සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම සඳහා පෞද්ගලික රෝහල් පරීක්ෂා කිරීමට පැමිණීම.
- විශේෂයෙන්ම වකුගඩු බද්ධ කිරීමේ ශල්‍යකර්ම සඳහා අවසර ලබා දීම සඳහා පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වෙත පරීක්ෂණ සහ නිරීක්ෂණ චාරිකා.
- අවශ්‍ය නම් සහ අවශ්‍ය විටෙක සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාව, සෞඛ්‍ය අංශයේ වෘත්තීය සමිති සහ වෘත්තීය සංවිධාන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- අවසන් අදියරේ වකුගඩු රෝගීන් සඳහා පෞද්ගලික රෝහල්වල වකුගඩු බද්ධ කිරීමේ ශල්‍යකර්ම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අවසරය ලබාදීම සඳහා PHSD මගින් අදාළ ලියකියවිලි සැකසීම.
- විදේශීය විශේෂඥයින්ගේ තාවකාලික ලියාපදිංචියට අදාළ ලේඛන සැකසීම.
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවලට එරෙහිව කාලීන විමර්ශනය සහ ප්‍රතිකර්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පැමිණිලි හැසිරවීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය වැඩිදියුණු කිරීම.
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නීත්‍යානුකූල තීරණය සමඟ දැනට පවතින පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන (ලියාපදිංචි කිරීමේ) පනත සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- පළාත් සහ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතන මගින් පවත්වනු ලබන මානව සම්පත් සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා තාක්ෂණික විශේෂඥතාව ලබා දීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල නිසි තොරතුරු පද්ධතියක් ඇති කිරීම.
- ව්‍යාපෘති යෝජනා ඇගයීමෙන් පසු නව පෞද්ගලික රෝහල් පිහිටුවීම සඳහා මූලික අනුමැතිය ලබා දීම.
- මාර්ගගත වෛද්‍ය ගැටලු සහ හදිසි වෛද්‍ය ගැටලු ඇතුළු ජනගහනයේ ඉල්ලීම් සපුරාලීම සඳහා සාමාන්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ ධාරිතාව ගොඩනැගීම.
- පළාත් සෞඛ්‍ය බලධාරීන්ගේ ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම මගින් පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන ලියාපදිංචිය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම.
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවලට එරෙහිව කාලීන විමර්ශනය සහ ප්‍රතිකර්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පැමිණිලි හැසිරවීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය වැඩිදියුණු කිරීම.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වෙත පරීක්ෂණ සහ නිරීක්ෂණ චාරිකා.
- අදාළ පළාත්වල තෝරාගත් පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල නිරීක්ෂණ චාරිකාවලින් අනතුරුව පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල සමඟ සම්බන්ධීකරණයෙන් උපදේශන වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා පළාත් සෞඛ්‍ය බලධාරීන් විසින් පවත්වනු ලබන මානව සම්පත් සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ තාක්ෂණික විශේෂඥතාව ලබා දීම.

පසුගිය වසර 6 කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය

- 2019 සිට 2025 වසර සඳහා PHSRC හි ලියාපදිංචි ආයතන සංඛ්‍යාව (මූලාශ්‍රය PHSRC දත්ත සමුදාය 30/06/2025 දිනට

	PMIs 2019 සිට 2025.06.30 දක්වා ලියාපදිංචි කිරීමේ ප්‍රගතිය								
	වර්ග	**කෙටි යෙදුම**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025.01.01-2025.09.30**
			අයදුම් කළා	අයදුම් කළා	අයදුම් කළා	අයදුම් කළා	අයදුම් කළා	අයදුම් කළා	අයදුම් කළා
1	පූර්ණ කාලීන දන්ත සැත්කම්	FDS	49	49	40	43	51	55	55
2	පූර්ණ කාලීන සාමාන්‍ය වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන	FGP	208	178	154	121	182	160	170
3	පූර්ණ කාලීන වෛද්‍ය විශේෂඥ පුහුණුව	FMS	10	6	4	3	4	6	5
4	පෞද්ගලික වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන	MC	264	233	247	247	304	320	345
5	පෞද්ගලික වෛද්‍ය රසායනාගාර	L	645	673	657	702	941	960	1023
6	වෙනත් පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන	OPMI	105	128	115	130	177	193	140
7	අර්ධකාලීන දන්ත සැත්කම්	PDS	38	34	26	25	63	63	57
8	අර්ධ කාලීන සාමාන්‍ය වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන	PGP	411	316	251	226	551	474	407
9	අර්ධකාලීන වෛද්‍ය විශේෂඥ පුහුණුව	PMS	7	6	6	4	8	7	5
10	පෞද්ගලික	AS	11	11	9	13	13	14	16

	ගිලන්රථ සේවා								
11	පෞද්ගලික රෝහල්	PH	146	151	172	179	190	182	178
	එකතුව		**1894**	**1785**	**1681**	**1693**	**2484**	**2434**	**2401**

2025 - 2026 වසර සඳහා සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන කටයුතු

- පුද්ගලික අංශයේ රෝහල්/සේවා සපයන්නන්/පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වලට එරෙහිව මහජන පැමිණිලි හැසිරවීමට ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් සේවා (SLTS) සමඟ සහයෝගීව PHSRC වෙබ් අඩවිය සමඟ සම්බන්ධ වූ අන්තර්ජාල වේදිකාවක් සංවර්ධනය කරන්න.
- ප්‍රධාන පෞද්ගලික අංශයේ රෝහල්/පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල ඔවුන්ගේ ධාරිතාව අනුව ආයතනික සමාජ වගකීම් (CSR) ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම.
- සියලුම පෞද්ගලික අංශයේ රෝහල් / සාත්තු නිවාස සඳහා පැමිණිලි හැසිරවීමේ/ දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම.
- ලියාපදිංචි නොකළ සියලුම පෞද්ගලික අංශයේ වෛද්‍ය ආයතන/සේවා ලියාපදිංචි කිරීම සහ අලුත් කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය යාවත්කාලීන කිරීම.

- සියලුම අදාළ රෙගුලාසි සහ මාර්ගෝපදේශ ඇතුළුව එහි ආවේනික දුර්වලතා මඟහරවා ගැනීම සඳහා සියලුම පෞද්ගලික අංශයේ වෛද්‍ය ආයතන සහ සේවාවන් ආවරණය වන පරිදි PMIR ඉවත්වීමේ පනත සංශෝධනය කිරීම.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ලේඛනයක් සැලසුම් කරන්න.
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාවට මූල්‍ය, තාක්ෂණික, නෛතික හැකියාවන් යන ක්ෂේත්‍රවල ස්වයංපෝෂිත සංවිධානයක් සඳහා බලය පැවරීම.
- පුද්ගලික අංශයේ වෛද්‍ය ආයතන සහ සේවා ප්‍රමිතිකරණය, ප්‍රතීතනය සහ ශ්‍රේණිගත කිරීම රෝගී සත්කාර ක්‍රියා පටිපාටිවල තත්ත්ව සහතිකය සහ රෝගීන්ගේ ආරක්ෂිත ප්‍රමිතීන්.
- පුද්ගලික අංශයේ ආයතනවල ප්‍රමිතිකරණය, ප්‍රතීතනය සහ ශ්‍රේණිගත කිරීම සහ HRH පුහුණුව හා සංවර්ධනය සමඟ සම්බන්ධ වන සේවාවන්.
- පිළිගත් ආයතනය සහ PHSRC විසින් ප්‍රතීතනය කරන ලද වෘත්තීය සුදුසුකම් සහිත සුදුසුකම් ලත් හෙද, පරිපූරක වෛද්‍යවරුන් සහ රැකවරණ කරුවන් බඳවා ගැනීම / සම්බන්ධ කර ගැනීම සහතික කිරීම.
- PHSRC, KPI වෙත KPI හඳුන්වාදීම සහ සියලුම PMIs/සේවා වර්ග සඳහා කාර්ය සාධන ඇගයීම සඳහා දර්ශක.
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, PHSRC, APHNH, FHB, වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය, තත්ත්ව සහ ආරක්ෂිත ඒකකය වැනි බහු ආංශික සම්බන්ධීකරණයක් ඇති සියලුම අදාළ සෞඛ්‍ය දත්ත එකතු කිරීම සහ බෙදා හැරීම, සියලුම PMIs/සේවා වර්ගවල තොරතුරු.

කෙටි යෙදුම්

APHNH	පෞද්ගලික රෝහල් සහ සාත්තු නිවාස සංගමය
D/ PHSD	පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය
NAITA	ජාතික ආධුනිකත්ව සහ කාර්මික පුහුණු අධිකාරිය
PMI පනත	2006 අංක 21 දරන පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන (ලියාපදිංචි කිරීමේ) පනත
PMIs	පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන
SLDA	ශ්‍රී ලංකා දන්ත වෛද්‍ය සංගමය
S/PHSRC	පුද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාවේ ලේකම් කාර්යාලය

9. වෛද්‍ය සැපයීම්

9.1 වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය

හැඳින්වීම

දිවයින පුරා පිහිටි රාජ්‍ය අංශයේ සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා ඖෂධ,ශල්‍ය අයිතම, රසායනාගාර අයිතම, විකිරණශීලි අයිතම සහ මුද්‍රිත පෝරම සැපයීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම් දරණ කේන්ද්‍රස්ථානය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය වේ. එමෙන් ම වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය, පෞද්ගලික අංශය ද ඇතුළුව මෙරට සියලු රෝහල් සඳහා අන්තරායකර ඖෂධ (narcotics) සැපයීමේ තනි සැපයුම්කරු වේ.

දැක්ම

කාර්යක්ෂම හා ඵලදායි වෛද්‍ය සැපයීම් කළමනාකරණය තුලින් රාජ්‍ය අංශයේ සියලුම ආයතනයන් වලට අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාව ලබා දීම සඳහා අඛණ්ඩ වෛද්‍ය සැපයීම් (ශල්‍ය, ඖෂධ හා රසායනාගාර අයිතම) තහවුරු කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ වෛද්‍ය සැපයීම් කළමනාකරණයෙහි විශිෂ්ඨත්වයේ කේන්ද්‍රස්ථානයේ වීම.

මෙහෙවර

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව නිසි අයිතම, නිසි ගුණාත්මකභාවය, නිසි ප්‍රමාණය, නිසි මිල, නිසි ස්ථානය සහ නිසි කාලය යන සය වැදෑරුම් සකල්ප බුදුන් පමුණුවා ගනිමින් රාජ්‍ය අංශයේ සෞඛ්‍ය ආයතනයන් සහ රෝහල් හි අඛණ්ඩ කාර්යක්ෂම හා ඵලදායි ඖෂධ, ශල්‍ය, රස්යනගර අයිතම සැපයීම් තහවුරු කිරීම මගින් නිරෝගිමත් ජාතියක් ගොඩ නැංවීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයට ප්‍රශංසනීය දායකත්වයක් ලබා දීම.

අරමුණු

6R සංකල්ප (නිසි අයිතම, නිසි ගුණාත්මකභාවය, නිසි ප්‍රමාණය, නිසි මිල, නිසි ස්ථානය සහ නිසි කාලයට නිසි පුද්ගලයාට) කරා ළඟාවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් රජයේ රෝහල් වෙත නිසි කලට වෛද්‍ය සැපයීම් (ඖෂධ, ශල්‍ය අයිතම, රසායනාගාර අයිතම, විකිරණශීලි අයිතම, අන්තරායකර අයිතම හා මුද්‍රිත පොරම) සැපයීම.

ප්‍රධාන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

1. රජයේ අරමුදල්වලින් (GOSL) 2024 වසර සඳහා වෛද්‍ය සැපයුම් මිලදී ගන්නා ලදී.

2023 වර්ෂය වෛද්‍ය සැපයුම් සඳහා ලැබුණු ප්‍රතිපාදන සහ ඒ සඳහා අදාල වියදම් පහත වගුවේ දැක්වේ.

	ප්‍රතිපාදන **2024 (**රු)	වියදම් (රු)
Recurrent		
Medical Supplies (MSD)	42,400,000,000.00	17,996,368,558.59
Other Recurrent	795,150,000.00	240,650,049.40
Capital	517,000,000.00	136,954,770.48
Total	**43,712,150,000.00**	**18,373,973,378.47**

	ප්‍රතිපාදන **2024 (**රු)	වියදම් (රු)
SPC (GOSL)	61,000,000,000.00	33,032,525,393.98
SPC (Foreign Fund)	30,000,000,000.00	1,536,579,512.35 **
SPMC	30,000,000,000.00	19,837,890,764.30
Total	**121,000,000,000.00**	**54,406,995,670.63**

**** මෙහි වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් **SPC ICL** වෙනුවෙන් ගිණුම්ගත කරන ලද වටිනාකම පමණක් ඇතුලත් වේ.**

	ප්‍රතිපාදන **2025 (**රු)	වියදම් (රු.)
Recurrent		
Medical Supplies (MSD)	50,300,000,000.00	11,074,443,364.69
Other Recurrent	900,000,000.00	319,643,673.68
Capital **	189,000,000.00	128,460,445.38
Total	**51,389,000,000.00**	**11, 522, 547,483.75**

**Upgrading facilities of the National Drugs Quality Assurance Laboratory වෙනුවෙන් 111 – 2 – 25 - 009 – 2103 වැය විෂය යටතේ ලැබුණු රු.25,000,000.00 ක ප්‍රතිපාදනය ආපසු පවරා ගන්නා ලෙස ඉල්ලුම් කර ඇති අතර එම වටිනාකම මෙහි ඇතුළත් නොවේ.

	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)
SPC	60,000,000,000.00	16,569,104,182.48
SPMC	35,000,000,000.00	5,365,692,709.81
Total	**95,000,000,000.00**	**21,934,796,892.29**

2. දකුණු, මධ්‍යම සහ බස්නාහිර පළාත්වල සෞඛ්‍ය ආයතන 70 ක ගුණාත්මකභාවයෙන් අසමත් අයිතම ලැයිස්තුගත කිරීම අවසන් කර ඇති අතර, 2025 වසර තුළ සියලුම දිස්ත්‍රික්ක සම්පූර්ණ කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

3. දිවයිනේ රෝහල් තුල ඖෂධ, ශල්‍ය අයිතම සහ රසායනාගාර අයිතම භිහය අවම කිරීම සඳහා ඖෂධ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පවත්වන ලද අතර එය ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ, සෞඛ්‍ය ලේකම් සහ සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය(NMRA), රාජ්‍ය ඖෂධ සංස්ථාව (SPC) සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ඇතුළු සියලුම පාර්ශ්වකාර ආයතනවල නියෝජිතයින්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පවත්වන ලදී.

රැස්වීම්වල සාරාංශය පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

රැස්වීම්	පවත්වන ලද රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	
	2024	2025
ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ /නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලද රැස්වීම්	5	17
සෞඛ්‍ය ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලද රැස්වීම්	12	1
සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලද රැස්වීම්	5	12
එකතුව	**22**	**30**

4. MSD හි වෛද්‍ය සැපයීම් ශල්‍ය අයිතම වට්ටෝරු සමාලෝචනය 2024 වර්ෂයේ අගෝස්තු මාසයේදී ද රසායනාගාර අයිතම වට්ටෝරු සමාලෝචනය 2025 වර්ෂයේදී ද ආරම්භ කරන ලදී.
රසායනාගාර අයිතම ලැයිස්තු සංශෝධනය; සැලසුම් කළ රැස්වීම් 15 න් අනු කමිටු රැස්වීම් 11 ක් පවත්වන ලද අතර භෞතික ප්‍රගතිය 75% කි.
ශල්‍ය අයිතම ලැයිස්තු සංශෝධනය; සැලසුම් කළ රැස්වීම් 50 න් 18 ක් පවත්වන ලද අතර එහි භෞතික ප්‍රගතිය 36% කි.

5. 2024 වර්ෂයසඳහා සියලුම රේඛීය අමාත්‍යාංශ ආයතන, පළාත් සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල සහ ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල වෙත නව චක්‍රලේඛයක් යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතන මසකට වරක් ද පළාත් සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල මාස තුනකට වරක්, ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල මාස තුනකට වරක් ඖෂධ චිකිත්සක කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීමට කටයුතු යෙදිය යුතුය. 2024 වර්ෂය සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශ ආයතන යන්හි රැස්වීම් 479ක් ද,

පළාත් සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල යන්හි රැස්වීම් 23 ක් ද , ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල යන්හි 146 ක් ද පැවැත්වීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරන ලදී.
2025.06.30 දක්වා කාල පරාසය තුළ රේඛීය අමාත්‍යාංශ ආයතන යන්හි රැස්වීම් 245 ක් ද, පළාත් සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල යන්හි රැස්වීම් 1 ක් ද , ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාල යන්හි 66 ක් ද පැවැත්වීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ඖෂධ චිකිත්සක කමිටු රැස්වීම්වල රැස්වීම් වාර්තා MSD හි තත්ත්ව ඒකකය වෙත යොමු කරනු ලබන අතර, ප්‍රතිපෝෂණ හෝ විසඳුම් වෛද්‍ය සැපයුම් අංශ මට්ටමින් ලබා දෙන අතර, ප්‍රධාන ගැටළු වැඩිදුර සාකච්ඡා කිරීම සඳහා ජාතික ඖෂධ චිකිත්සක කමිටු රැස්වීම වෙත යොමු කරනු ලැබේ.

6. වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයෙහි නිලධාරීන් සඳහා පහත සඳහන් පරිදි කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු පවත්වන ලදී.

වර්ෂය	පුහුණුව	පුහුණු කල නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව
2024	සැපයුම් දාම කළමනාකරණය (Supply Chain Management)	66 වෛද්‍ය සැපයීම් සහකාර නිලධාරීන් (MSAs)
	Improving Quality Assurance in Pharmaceutica Procurement.	50 තොග පාලන නිලධාරීන්
2025	In - service trainings.	60 (තොරතුරු තාක්ෂණ නිලධාරීන්, රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර නිලධාරීන්, සංවර්ධන නිලධාරීන්, තොරතුරු තාක්ෂණ සහකාර නිලධාරීන්, සහ වාප්පු අංශ නිලධාරීන් ඇතුලත් කාර්ය මණ්ඩලය).

දැනට ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති විස්තර

1. "දිවයින පුරා සියලු පළාත්වල රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල්, පළාත් සභා යටතේ ඇති රෝහල් සහ ප්‍රාදේශීය වෛද්‍ය සැපයීම් අංශවල ඖෂධ ගබඩා වැඩිදියුණු කිරීම" ව්‍යාපෘතිය 2024 වර්ෂය තුළ සාර්ථකව සිදු කර ඇත. ඒ පිලිබඳ සාරාංශය පහත දැක්වේ.

ව්‍යාපෘතිය	වර්ෂය	ඇස්තමේන්තු වියදම (රු.මී)	2024 වර්ෂය සඳහා ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන (රු.මී)	වියදම (රු.මී)			31.12.2024 වන විට භෞතික ප්‍රගතිය		31.12.2024 වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
				වියදම	අතැති බිල්පත් වල වටිනාකම	මුළු වියදම	විස්තරය	%	
Improving Stores Facilities of	2024	374.5					ආයතන 84ක් සඳහා ප්‍රතිපාදන නිකුත් කරන ලදී. ආයතන	92	52

Line Ministry Institutions, RMSDs and Base hospitals in all Provinces.			337.49	175.5	57.5	233	78ක් වැඩ නිම කළහ.		
	Year	ඇස්තමේන්තු වියදම (රු.මී)	**2024** වර්ෂය සඳහා ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන (රු.මී)	වියදම (රු.මී)			**30.06.2025**වන විට භෞතික ප්‍රගතිය (%)		**30.06.2025** වන විට මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
				වියදම	අතැති බිල්පත් වල වටිනාකම	මුළු වියදම			
	2025	60	60	**58.4**	**1.64**	**58.4**	97		97

පසුගිය වසර 5 තුල වෛද්‍ය සැපයීම් කාර්ය සාධන ප්‍රවණතාවය.

- 2020 සිට 2024 දක්වා නිකුත් කරන ලද වෛද්‍ය සැපයුම්වල වටිනාකම.

අයිතම වර්ගය	**2020 (Mn)**	**2021 (Mn)**	**2022 (Mn)**	**2023(Pronto** පද්ධතිය අනුව) **(Mn)**	**2023 SWASTHA** පද්ධතියට අනුව) **(Mn)**	**2023 total (Mn)**	**2024 (Mn)**
ඖෂධ	45,219	88,161	64,725	31,412	81,773	112,184	44,097
ශල්‍ය	18,835	26,069	18,079	12,165	15,707	27,872	13,020
රසායනාගාර	4,206	10,221	3,962	2,063	3,776	5,839	11,538

සැලසුම් කර ඇති විශේෂ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්

1. PHSEP (ලෝක බැංකුව) ව්‍යාපෘතිය යටතේ වෛද්‍ය සැපයුම් ප්‍රවාහනය සඳහා සිසිල් ලොරි 20 ක් මිලදී ගැනීම ආරම්භ කරන ලදී
2. PHSEP (ලෝක බැංකුව) ව්‍යාපෘතිය යටතේ වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයේ ගබඩාවල භාවිතය සඳහා ෆෝක්ලිෆ්ට් 15 ක් මිලදී ගැනීම ආරම්භ කරන ලදී.
3. PHSEP (ලෝක බැංකුව) ව්‍යාපෘතිය යටතේ අනුරාධපුර, මහමෝදර සහ වැලිසර යන ස්ථානවල පෙර සැකසූ (prefabricated) ප්‍රාදේශීය ඖෂධ ගබඩාවක් ස්ථාපිත කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.
4. PHSEP (ලෝක බැංකුව) ව්‍යාපෘතිය යටතේ PMCI (ප්‍රාදේශීය රෝහල් වර්ගය A/B/C සහ PMCU) හි ඖෂධ ගබඩා වැඩිදියුණු කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව යටතේ සිදු කිරීමට සැලසුම් කරන ලද ව්‍යාපෘති.

1. නවීන පහසුකම් සහිත MSD ප්‍රධාන ගබඩා සහ අංගොඩ උප ගබඩාව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.
2. දිවයින පුරා තෝරාගත් මූලික රෝහල් 85 ක ඖෂධ ගබඩා වැඩිදියුණු කිරීම.

දේශීය වෛද්‍ය අංශය

හැඳින්වීම

දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පද්ධතිය තුළ වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ඉහළ දැනුම් සම්භාරයකින් යුතු ක්ෂේත්‍රයකි. එය ආයුර්වේද සිද්ධ, යුනානි සහ දේශීය චිකිත්සා යන අංශ වලින් පෝෂණය වන අතර එයට අතිරේකව හෝමියෝපති වැනි විකල්ප වෛද්‍ය ක්‍රමයන්ගෙන් ද සමන්විත වේ. සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ දේශීය වෛද්‍ය අංශය විසින් මෙම ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීම, මෙහෙයුම් හා අධීක්ෂණය සිදු කෙරේ.

වත්මන් රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ දක්වා ඇති දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින්, මෙම අංශය මේ වන විට කටයුතු කරමින් පවතී. එහිදී ආයුර්වේද රෝහල් පරිපාලනය හා කළමනාකරණය ශක්තිමත් කිරීම මඟින් ආයුර්වේද, සිද්ධ හා යුනානි වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර පුළුල් කිරීම දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම, රෝහල් වල ප්‍රතිකාර කිරීමේ ධාරිතා පුළුල් කිරීම, හා ශික්ෂණ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම, ඖෂධ වගාවන් හා ඒ ආශ්‍රිත පර්යේෂණ දිරිමත් කිරීම හා පාරම්පරික ප්‍රතිකාර ක්‍රම සහ ඖෂධ පිළිබඳ නව පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය යන ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු යථාර්ථයක් කර ගැනීම පිණිස දේශීය වෛද්‍ය අංශය විසින් සැලසුම්ගතව ක්‍රියා කරමින් පවතී.

දැක්ම

සෞඛ්‍යමත් ජාතියක්

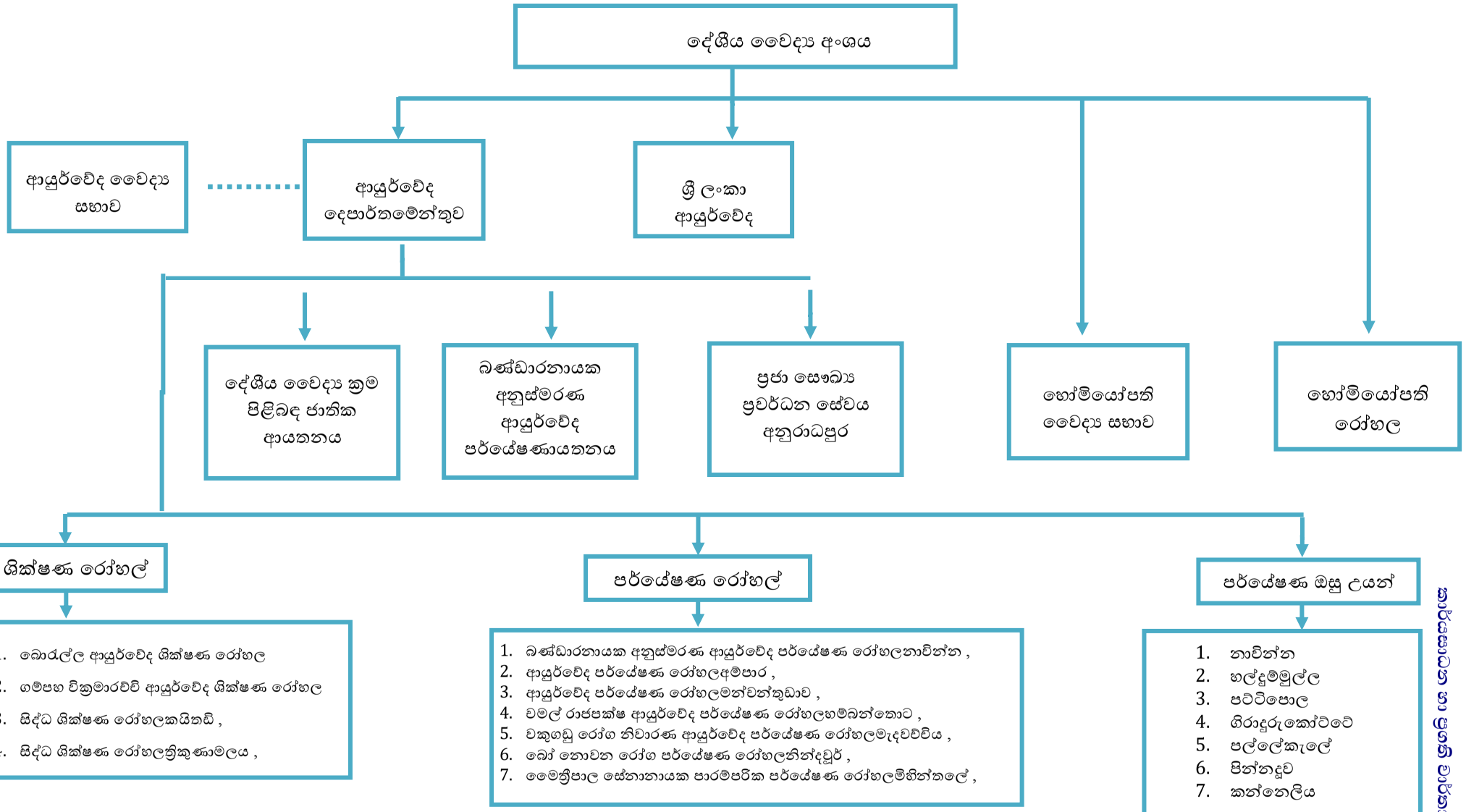
මෙහෙවර

රටේ තිරසර සංවර්ධනය තහවුරු කරමින් දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමවේදයන්හි විශිෂ්ඨත්වය සහ අනෙකුත් සියලුම වෛද්‍ය ක්‍රමයන්හි උපයෝගීතාවයෙන් නිරෝගීමත් ජාතියක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම

කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන්

දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවර්ධනයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසුවිපරම් කිරීම හා ඇගයීම

i. පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රම සංවර්ධනය සහ වැඩිදියුණු කිරීම.
ii. ආයුර්වේද, සිද්ධ, යුනානි හා හෝමියෝපති ඖෂධ නිෂ්පාදනය.
iii. ආයුර්වේද, සිද්ධ, යුනානි හා හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමවලට අවශ්‍ය අමු හා නිෂ්පාදිත ඖෂධ ආනයනය, විකිණීම හා බෙදාහැරීම.
iv. ආයුර්වේද, සිද්ධ, යුනානි ආදී දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අදාළ රෝහල්, පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතන සහ ඖෂධ වෙළඳසැල් පිහිටුවීම හා කළමනාකරණය.
v. ඖෂධ පැළෑටි හා සකස් කළ ආයුර්වේද, සිද්ධ හා යුනානි ඖෂධ අපනයනය නියාමනය කිරීම
vi. ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදකයන් නියාමනය කිරීම.
vii. ඖෂධ පැළෑටි වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා දේශීය ඖෂධ වර්ග වැඩිදියුණු කිරීම ආශ්‍රිත ව්‍යාපෘති අදාළ ආයතන සම්බන්ධීකරණය කරමින් ඉටු කිරීම.
viii. ආයුර්වේද නිෂ්පාදකයන්, ආයුර්වේද වෛද්‍ය වෘත්තිකයන් හා ආයුර්වේද අතුරු වෛද්‍ය සේවක පිරිස් ලියාපදිංචි කිරීම.
ix. ආයුර්වේද රෝහල්, ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආයතන, පුහුණු ආයතන සහ ඔසුසැල් පිහිටුවීම, මෙහෙයවීම හා ප්‍රවර්ධනය.
x. සංචාරකයින් සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට දේශීය පාරම්පරික හා ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර ක්‍රම සඳහා ප්‍රමුඛතාවය ලබා දෙමින් සංචාරක මණ්ඩලයේ සම්බන්ධීකරණය හා නියාමනය තුළ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
xi. දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාවට අදාළ ඖෂධ සහ ප්‍රතිකාර ක්‍රම පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම දිරි ගැන්වීම.
xii. දේශීය වෛද්‍ය සේවයේ පරිපාලනය සහ පිරිස් කළමනාකරණ කටයුතු.

දේශීය වෛද්‍ය අංශය
ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාව
ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව
ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද
දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පිළිබඳ ජාතික ආයතනය
බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය
ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවය අනුරාධපුර
හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව
හෝමියෝපති රෝහල
ශික්ෂණ රෝහල්
1. බොරැල්ල ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල
2. ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල
3. සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහලකයිතඩි ,
4. සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහලත්‍රිකුණාමලය ,
පර්යේෂණ රෝහල්
1. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහලනාවින්න ,
2. ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහලඅම්පාර ,
3. ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහලමන්වන්තුඩාව ,
4. වමල් රාජපක්ෂ ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහලහම්බන්තොට ,
5. වකුගඩු රෝග නිවාරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහලමැදවච්චිය ,
6. බෝ නොවන රෝග පර්යේෂණ රෝහලනින්දවූර් ,
7. මෛත්‍රීපාල සේනානායක පාරම්පරික පර්යේෂණ රෝහලමිහින්තලේ ,
පර්යේෂණ ඔසු උයන්
1. නාවින්න
2. හල්දුම්මුල්ල
3. පට්ටිපොල
4. ගිරාදුරුකෝට්ටේ
5. පල්ලේකැලේ
6. පින්නදූව
7. කන්නෙලිය

දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ ආයතනික කාර්යයන්

1 ආයතන අංශය

I. කාර්ය මණ්ඩල විස්තරය - දේශීය වෛද්‍ය අංශය

අනු අංකය	තනතුර	සේවය	වැටුප් කේතය	පන්තිය/ ශ්‍රේණිය	අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව
01.	අතිරේක ලේකම් (පාලන)	ශ්‍රී ලං.ප.සේ.	SL 3	විශේෂ	01	01	-
02.	අතිරේක ලේකම් (ප්‍රතිපත්ති, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන)	ශ්‍රී ලං.ප.සේ.	SL 3	විශේෂ	01	01	-
03.	ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්	ශ්‍රී ලං.ප.සේ.	SL 1	I	01	-	01
04.	ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	ශ්‍රී ලං.ග.සේ	SL 1	I	01	01	-
05.	අධ්‍යක්ෂ	ශ්‍රී ලං.ප.සේ.	SL 1	I	01	-	01
06.	අධ්‍යක්ෂ	ශ්‍රී ලං.ක්‍ර.සේ.	SL 1	I	01	01 (වැ.බ.)	-
07.	අධ්‍යක්ෂ (ශිල්පීය)	ශ්‍රී ලං.ආ.වෛ.සේ.	SL 1	I	01		01
08.	ගණකාධිකාරී	ශ්‍රී ලං.ග.සේ	SL 1	III / II	01	-	01
09.	අභ්‍යන්තර විගණක	ශ්‍රී ලං.ග.සේ	SL 1	III / II	01	-	01
10.	සහකාර/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	ශ්‍රී ලං.ප.සේ.	SL 1	III / II	01	-	01
11.	සහකාර/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	ශ්‍රී ලං.ක්‍ර.සේ.	SL 1	III / II	01	-	01
12.	සහකාර/නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	ශ්‍රී ලං.ඉ.සේ.	SL 1	III / II	01	-	01
13.	සහකාර ලේකම්	ශ්‍රී ලං.ප.සේ.	SL 1	III / II	01	-	01
14.	නීති නිලධාරි	දෙපාර්තමේන්තුගත	SL 1	III / II	01	01	-
15.	පරිපාලන නිලධාරි	සෞ.ක.සේ.නි.සේ.	MN 7	අධි පන්තිය	01	01	-
16.	භාෂා පරිවර්තක	භාෂා පරි.සේ.	MN 6	I / විශේෂ	01	-	01
17.	සංඛ්‍යාලේඛන නිලධාරි	දෙපාර්ත.	MN 5	III / II/ I	01	01	-
18.	සංවර්ධන නිලධාරි	සං.නි.සේ.	MN 4	III / II/ I	331	331	-
19.	සෞඛ්‍ය කළමනාකරණ සේවා නිලධාරි	සෞ.ක.සේ.නි.සේ.	MN 2	III / II/ I	18	07	11
20.	වීඩියෝ කැමරාකරු	දෙපාර්ත.	MT 2	-	01	01	-
21.	රියදුරු	ඒ.රිය.සේ.	PL 3	III / II/ I විශේෂ	07	04	03
22.	කාර්යාල කාර්ය සහායක	කා.සේ.සේ.	PL 1	III / II/ I විශේෂ	10	06	04

II. සකස් කරන ලද අණ පනත්, ව්‍යවස්ථා ආදිය පිළිබඳ විස්තර

- පෞද්ගලික ආයුර්වේද ආරෝග්‍යශාලා බෙහෙත්ශාලා සහ ආයුර්වේද ස්වස්ථ සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන අධීක්ෂණය හා නියාමන කටයුතු සඳහා වූ නියෝග කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කර ඇත.
- 2024.09.15 දින අංක 1884/36 දරන ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරන ලද 2014 අංක 01 දරණ ලියාපදිංචි ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන්ගේ (වෘත්තීමය චර්යා) රීති සංශෝධනයට නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කර ඇත.
- ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාවේ ලේඛකාධිකාරී සම්බන්ධ රීති සකස් කොට ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීම සඳහා ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාව වෙත යොමු කර ඇත.

III. වර්ෂය තුළ එළඹෙන ලද විශේෂ ගිවිසුම් (MOU) පිළිබඳ විස්තර

- ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දීය ජනරජය අතර සාම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය ක්‍රම හා හෝමියෝපති ක්‍රම සම්බන්ධ සහයෝගීකාව වර්ධනය සඳහා එළඹීමට නියමිත අවබෝධතා ගිවිසුම - ඉන්දීය රජයේ ප්‍රතිචාර අපේක්ෂාවෙන් පසු වේ.
- ශ්‍රී ලංකා රජය හා භූතාන් රජය අතර සම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය ක්‍රමයන්හි සහයෝගීතාව සම්බන්ධයෙන් වන අවබෝධතා ගිවිසුම(කෙටුම්පත) විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
- ශ්‍රී ලංකාව හා බංග්ලාදේශය අතර විදේශ කාර්යාලය උපදේශනයේ සිවිවන වටය සඳහා සම්ප්‍රදායික වෛද්‍ය අංශය සම්බන්ධ අවබෝධතා ගිවිසුම නීතිපති උපදෙස් සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇත.

IV. ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන්

අනු අංකය	පුහුණු වැඩසටහන	සහභාගීත්වය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව	වැය වූ මුදල (රු.)
01.	කාර්යාල ක්‍රම සහ කාර්ය පටිපාටික රීති	සංවර්ධන නිලධාරී/කළමනාකරණ සහකාර	42	42,940.00
02.	Advance Multimedia Web Design and Development techniques	සංවර්ධන නිලධාරී	01	35,000.00
03.	Workshop on Advance Excel	සංවර්ධන නිලධාරී/කළමනාකරණ සහකාර	16	165,000.00
04.	බඳවාගැනීමේ පටිපාටිය	සංවර්ධන නිලධාරී/කළමනාකරණ සහකාර	06	78,000.00
05.	කා.කා.ස. කාර්යභාරය හා වගකීම්	කාර්යාල කාර්ය සහායක	-	39,000.00
06.	Positive psychology and stress management	සංවර්ධන නිලධාරී/කළමනාකරණ සහකාර	06	78,000.00
07.	විනය කාර්ය පටිපාටි	සංවර්ධන නිලධාරී/කළමනාකරණ සහකාර	03	39,000.00
08.	සටහන් ලිපි හා වාර්තා ලිවීම	සංවර්ධන නිලධාරී/කළමනාකරණ සහකාර	07	49,000.00

09.	පෞද්ගලික ලිපි ගොනුවක් ඵලදායී ආකාරයට පවත්වාගෙන යාම	සංවර්ධන නිලධාරී	02	13,000.00
	එකතුව			**538,940.00**

දේශීය වෛද්‍ය අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක සංවර්ධන ව්‍යාපෘති/වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය

I. සංරක්ෂණ සහා සවිබල ගැන්වීම

පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රමය සංරක්ෂණය කරමින්, පාරම්පරික වෛද්‍යවරයාගේ ජීවන තත්ත්වය නඟා සිටුවීමත්, ස්වකීය වෛද්‍ය වෘත්තියේ අනන්‍යතාවය සුරකිමින් පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රමයේ ප්‍රගමනයට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් දායක කර ගැනීම සඳහා ආයුර්වේද සංරක්ෂණ සහා ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

2025 වර්ෂය සඳහා රු.මි. 3.0ක ප්‍රතිපාදන මේ සඳහා වෙන්ව ඇති අතර ඒ යටතේ සංරක්ෂණ සහා සාමාජිකයින් දැනුවත්කිරීම් හා සවිබලගැන්වීමේ කටයුතු සිදු කිරීම, කුඩා පරිමාණ ඖෂධ නිෂ්පාදන ලබාදීම සහ පුස්තකාල සේවා පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සංරක්ෂණ *සහා* වෛද්‍යවරුන්ගේ ඖෂධ නිෂ්පාදන කාර්යයන් සඳහා ඔසු පැළ ලබාදීම යන කටයුතු ඒ යටතේ ඉටු කරමින් පවතී.

II. පෝෂණ මන්දිර ස්ථාපිත කිරීම

වස විසෙන් තොර පෝෂණීය දේශීය ආහාර ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීම තුළින් බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීමේ අරමුණින් පෝෂණ මන්දිර වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ. ඒ අනුව 2025 වර්ෂය සඳහා රු.මි. 2.0ක ප්‍රතිපාදන මේ සඳහා වෙන්ව ඇති අතර එම ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය කරමින් අත්තනගල්ල ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ 2024 වර්ෂයේ ඉදි කරන ලද පෝෂණ මන්දිරයේ වැඩිදියුණු කිරීම් සහ තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 10ක් සඳහා කැඳ කරත්ත 10ක් ලබාදීමට අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

III. හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව

හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව හා ඒ යටතේ ක්‍රියාත්මක සායන සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය වෙනුවෙන් 2025 වර්ෂය සඳහා රු.මි. 1.0ක ප්‍රතිපාදන වෙන්ව ඇත. ඒ යටතේ සායන සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ හඳුනා ගැනීමෙන් අනතුරුව මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

IV. හෝමියෝපති ක්‍රම සංවර්ධනය

රජයේ හෝමියෝපති රෝහල සංවර්ධනය සහ ඒ ආශ්‍රිත පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය සඳහා රු.මි. 3.0ක ප්‍රතිපාදන 2025 වර්ෂය සඳහා වෙන්ව ඇත. ඒ යටතේ රෝහලේ රසායනාගාර ගොඩනැගිල්ලේ අළුත්වැඩියා කටයුතු නිම කර ඇති අතර රෝහලේ ප්‍රධාන ප්‍රවේශයේ මුරකුටිය ඉදිකිරීම, රසායනාගාරය අසල තාප්පය සෑදීම, නිල නිවසෙහි ගලි වල සකස් කිරීම යන වැඩකොටස් සඳහා ඇස්තමේන්තු සකස් කර ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

රෝහලේ රසායනාගාර සේවා ආරම්භ කිරීම සඳහා 2025 වර්ෂය වෙනුවෙන් රු.මි. 6.5ක ප්‍රතිපාදන වෙන්ව තිබුණද 2024 වර්ෂයේදී ලබා ගත් රසායනාගාර උපකරණ මත මූලික රසායනාගාර කටයුතු ආරම්භ කිරීමට මේ වන විට සැලසුම් කර ඇත. රෝහලේ දැනට පවතින කාර්ය මණ්ඩල ධාරිතා හා රෝගී ඉල්ලුම පදනම් කර ගනිමින් මෙම සේවාවන් කළමනාකරණය කර ගැනීමට තීරණය කර ඇත.

V. "ඔසු දිරිය" ඔසු වගා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය ගුණාත්මක අමුද්‍රව්‍ය දේශීයව සපයා ගැනීම, අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය සඳහා වැයවන විදේශ විනිමය රට තුළ ඉතිරි කර ගැනීම සහ ජීවනෝපාය සංවර්ධනය අරමුණු කර ගනිමින් ඔසු දිරිය ව්‍යාපෘතිය 2025 -2027 කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. ව්‍යාපෘතියෙහි ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය රු.මි. 20.0 ක් වන අතර 2025 වර්ෂය සඳහා රු.මි. 8.5 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් වී ඇත.

රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශය සතුව පවතින ඌන උපයෝජිත ඉඩම් හඳුනා ගෙන අභිලාෂයක් දක්වන වගා කරුවන්/ ගොවීන් මඟින් හඳුනාගත් ඔසු ප්‍රභේද වගා කිරීම සහ සැපයුම් කිරීම දිරි ගැන්වීම ව්‍යාපෘතිය මඟින් අපේක්ෂා කෙරේ. එහිදී අදාළ ඉඩම් හා ගොවීන් හඳුනා ගැනීම, ඔසු පැල හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය අඛණ්ඩ සැපයීම සඳහා ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව සතු ඔසු උයන්හි පිහිටි පැල තවාන්හි ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, ගොවීන් සඳහා වගා කටයුතු හා පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ අවශ්‍ය මූලික දැනුම ලබා දීම, වෙළෙඳපොළ සබඳතා (Market linkages) ඇති කිරීම යන කරුණු ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන උපාංග වේ.

මේ වන විට අදාළ ඉඩම් හා ගොවීන් හඳුනා ගැනීම සිදු කර අවසන් අතර පැල නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය ධාරිතාව වැඩි කිරීම පිණිස තෝරාගත් ඔසු උයන්හි අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයට අදාළ මූලික කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. එසේම ගොවීන් පුහුණු කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු ද මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.

VI. ආයුර්වේද සමඟ සහයෝගී සත්කාර ක්‍රියාත්මක කිරීම

මෙම වැඩපිළිවෙල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ රෝහල් සූදානම් කිරීම සඳහා රු.මි. 5.0ක ප්‍රතිපාදනයක් 2025 අයවැය මඟින් වෙන් කර ඇත. ඒ යටතේ පොතුවිල් මූලික රෝහලේ ඒකාබද්ධ සුව සංචාරක සත්කාර සේවා ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා මූලික කටයුතු මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.

VII. බෝ නොවන රෝග පාලනය සහ වැළැක්වීම සඳහා දේශීය වෛද්‍ය මැදිහත්වීම

බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා දේශීය වෛද්‍ය දැනුම හා එහි ජීවන දර්ශනය ප්‍රායෝගිකව භාවිතා කිරීම පිණිස ජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ පෙළඹවීම සඳහා මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2025 වර්ෂය වෙනුවෙන් මේ සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මඟින් රු.මි. 0.3ක ප්‍රතිපාදනයක් ලබා දී ඇත.

ඒ යටතේ පාරම්පරික ආහාර වට්ටෝරු හා ආහාර සංස්කරණ ක්‍රම ජනතාවට හඳුන්වාදීම, මහජන සංකේන්ද්‍රීය දේශීය ආහාර හා පෝෂණය පිළිබඳ දැනුම හා භාවිතයන් වැඩිදියුණු කිරීම, මන්දපෝෂණ ගැටළුව මහහරවා ගැනීම සඳහා දේශීය ක්‍රමවල යථාභූත අත්දැකීම් බෙදා ගැනීම, යෝග අභ්‍යාස ජනගත කිරීම සහ ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 35ක ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

VIII. නිදහස් ආයුර්වේද බෙහෙත් ශාලා සඳහා ඖෂධ ලබාදීම

මේ සඳහා වෙන් වූ රු.මි. 200.0ක ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව මඟින් නිදහස් ආයුර්වේද බෙහෙත් ශාලා වෙත ඖෂධ ලබාදීම සඳහා පහත පරිදි පළාත් සඳහා වෙන් කර අදාළ ඖෂධ ලබාදීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

අනු අංකය	පළාත/ආයතනය	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.)	ඉදිරිපත් කර ඇති බිල්පත් වටිනාකම

			(රු.මි.)
01.	බස්නාහිර පළාත	49,000,000.00	49.041
02.	මධ්‍යම පළාත	26,500,000.00	
03.	දකුණු පළාත	22,000,000.00	
04.	උතුරු පළාත	25,000,000.00	
05.	නැගෙනහිර පළාත	10,300,000.00	
06.	වයඹ පළාත	15,500,000.00	
07.	උතුරු මැද පළාත	5,000,000.00	
08.	ඌව පළාත	13,000,000.00	
09.	සබරගමුව පළාත	21,600,000.00	
10.	අනුරාධපුර ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවාව	5,000,000.00	
	එකතුව	**192,900,000.00**	

දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වැය විෂයය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	මුළු වියදම (රු.)	වියදම් ප්‍රතිශතය (%)
පුනරාවර්තන	**560,300,000.00**	**180,312,457.82**	**32.18**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය/වෙනත් වැඩසටහන්	498,700,000.00	154,435,760.66	30.97
ආයතන සේවා			
• රාජ්‍ය ආයතන			
හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව	32,700,000.00	14,660,311.48	44.83
හෝමියෝපති රෝහල	28,600,000.00	11,216,385.68	39.22
බෝ නොවන රෝග පාලනය සහ වැළැක්වීම සඳහා දේශීය වෛද්‍ය මැදිහත්වීම් වැඩසටහන් සඳහා	300,000.00	-	-
ප්‍රාග්ධන	**34,000,000.00**	**1,922,191.81**	**5.65**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	10,000,000.00	1,499,072.35	14.99
• යන්ත්‍ර සහ යන්ත්‍රෝපකරණ	3,000,000.00	87,672.35	2.92
• වාහන	3,000,000.00	1,349,400.00	44.98
• ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	2,000,000.00	-	-
• යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	1,500,000.00	-	-
• කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු	500,000.00	62,000.00	12.40
විශේෂ වැඩසටහන්	**24,000,000.00**	**423,119.46**	-
• හෝමියෝපති කවුන්සලය	1,000,000.00	-	-
• සංරක්ෂණ සහා	3,000,000.00	423,119.46	14.10
• පෝෂණ මන්දිර ස්ථාපනය කිරීම	2,000,000.00	-	-
• හෝමියෝපති ක්‍රම සංවර්ධනය	3,000,000.00	-	-
• හෝමියෝපති රෝහලේ රසායනාගාර පර්යේෂණ සේවාවක් පිහිටුවීම	6,500,000.00	-	-
• ඔසු දිරිය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්	8,500,000.00	-	-

මුළු එකතුව	**594,300,000.00**	**182,234,649.63**	**30.66**
වෙනත්	**ප්‍රතිපාදන (රු.)**	**වියදම (රු.)**	**වියදම් ප්‍රතිශතය (%)**
• ආයුර්වේද සමඟින් සහයෝගී සත්කාර	5,000,000.00	-	-
	5,000,000.00	-	-

ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව

I. ආයතන හා පාලන අංශය

දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

අනු අංකය	පැවැත්වූ ආයතනය	පාඨමාලාව	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව	වැය වූ මුදල (රු.)
01.	නිපුනතා සංවර්ධන අරමුදල	Workshop on salary Conversion	03	39,000.00
02.	Institute of official Language and Professional Studies	ඉංග්‍රීසි ඩිප්ලෝමාව	01	60,000.00
03.	ජාතික ශ්‍රම අධ්‍යයන ආයතනය	කාර්යාල කළමනාකරණය හා මූදල් රෙගුලාසි	02	24,000.00
04.	ජාතික ශ්‍රම අධ්‍යයන ආයතනය	විගණන විමසුම් සඳහා පිළිතුරු සැපයීම	03	19,500.00
05.	ජාතික ශ්‍රම අධ්‍යයන ආයතනය	රියදුරන්ගේ කුසලතා සංවර්ධනය	02	24,000.00
06.	ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය	රියදුරන් සඳහා එක්දින වැඩමුළුව	01	6000.00
07.	ජාතික ශ්‍රම අධ්‍යයන ආයතනය	රජයේ වාහන නඩත්තුව	02	13,000.00
08	ජාතික ශ්‍රම අධ්‍යයන ආයතනය	නායකත්ව කුසලතා සංවර්ධනය	05	32,500.00

II. විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

අනු අංකය	රට	පාඨමාලාව	සහභාගී වූ ප්‍රමාණය	සේවක ගණය	කාල සීමාව
01.	India	International conference on Advance in medicinal & Aromatic plant research in context to Indian ocean region - 02	02	ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරී	2025.02.03
02.	ස්විට්සර්ලන්තය	WHO 78 WHA රැස්වීම සඳහා	01	ආයුර්වේද කොමසාරිස් ජනරාල්	2025.05.20

III. සංවර්ධන අංශයේ ප්‍රගතිය

භෞතික සම්පත් සංවර්ධන කටයුතු

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු ඇස්තමේන්තු පිරිවැය (මි.රු)	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (මි.රු)
ආයුර්වේද ජාතික රෝහලෙහි අටමහල් ගොඩනැගිල්ලේ සංවර්ධන කටයුතු	300	%50	රු.මි. 24.29
පර්යේෂණ ශික්ෂණ / රෝහල් සංවර්ධනය	275	25%	0
බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ පර්යේෂණායතනයේ සංවර්ධන කටයුතු	25	50%	0
දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පිළිබඳ ජාතික ආයතනයේ සංවර්ධන කටයුතු	7.5	50%	0
පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති සේවා ඔසු උයන්හි සංවර්ධන කටයුතු	78	60%	0

IV. ආයුර්වේද ජාතික රෝහලෙහි අටමහල් ගොඩනැගිල්ලේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම

ආයුර්වේද ජාතික රෝහලෙහි අටමහල් ගොඩනැගිල්ලහි දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2025 වර්ෂය වෙනුවෙන් රු.මි. 300ක ප්‍රතිපාදන වෙන් වී ඇත. ඒ යටතේ රෝහල් පරිශ්‍රයේ පොම්ප කාමරය සමඟ ජලය හා ගිනි නිවීමේ ඒකකය ස්ථාපනය කිරීම, විදුලි ජනක යන්ත්‍ර කාමරය හා ATS කාමරය ඉදිකිරීම සහ 16Kv විදුලි ජනක යන්ත්‍රය ස්ථාපිත කිරීම සහ මළ අපවහන පද්ධතිය හැර සෙසු ක්‍රියාකාරකම්හි 45%ක පමණ භෞතික ප්‍රගතියක් වාර්තා කර ඇත. රෝහලේ මළාපවාහන පද්ධතිය කොළඹ මහ නගර සභා මළ නාලිකා පද්ධතියට සම්බන්ධ කිරීමේදී ප්‍රායෝගික ගැටළුකාරී තත්ත්වයක් උද්ගතව ඇති බැවින් එහි කටයුතු තරමක් ප්‍රමාද වී ඇත. සමස්ථයක් ලෙස මේ දක්වා රු.මි. 24.29ක මූල්‍ය ප්‍රගතියක් ව්‍යාපෘතිය වාර්තා කර ඇත.

V. හිස තෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය මහෝත්සවය

සිංහල හා දෙමළ අලුත් අවුරුද්ද නිමිත්තෙක් පවත්වනු ලබන හිසතෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය මහෝත්සවය සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ සහභාගීත්වයෙන් 2025.04.16 දින මහනුවර මාලිගා චතුරස්‍රයේ **ශ්‍රී මහා නාථ දේවාල** පරිශ්‍රයේදී පවත්වන ලදී.

VI. ශිල්පීය අංශයේ ප්‍රගතිය

ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව විසින් බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

අනු අංකය	ආයතන සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	සංඛ්‍යාව	ලැබූ ආදායම (රු.)
01.	ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාර - (වාර්ෂික)	10	250,000.00
02.	ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන	32	43,800.00
03.	හෝටල් තුල ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන	11	132,000.00
04.	ආයුර්වේද රෝහල්	03	27,000.00
05.	ආයුර්වේද ඔසුසැල්	09	170,000.00

06.	දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදන ප්‍රථම ලියාපදිංචිය	03	45,000.00
07.	දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදන කාලය දීර්ඝ කිරීම	24	130,500.00
08.	ආනයනික ඖෂධ වාර්ෂික ලියාපදිංචිය	16	721,237.50
	එකතුව	**108**	**1,519,537.50**

කමිටු පැවැත්වීම

අනු අංකය	කමිටුව	පැවැත්වූ වාර ගණන
01.	ආයුර්වේද ඖෂධ හා නිෂ්පාදන නියාමන සභාව	08
02.	ආයුර්වේද ඖෂධ පිළිබඳ තාක්ෂණික කමිටුව	22
03.	ආයුර්වේද නිෂ්පාදනාගාර හා ගබඩා ඇගයීම් කමිටුව	05
04.	ආයුර්වේද නිෂ්පාදනාගාර, ගබඩා සහ වෙළඳපොල විමර්ශන කමිටුව	01
05.	ආයුර්වේද ඖෂධ හා නිෂ්පාදන නියාමන සභාව	08

VII. විභාග අංශයේ ප්‍රගතිය

පවත්වන ලද විභාග

අනු අංකය	විභාගයේ නම	අයදුම්පත් කැඳවන දිනය	විභාගය පැවැත්වූ දිනය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
01.	ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී වාර්ෂික පරීක්ෂණයෙහි ලිඛිත - 2024	2024 මැයි	2024.07.27,28 සහ 2024.08.03,04,10	278
02.	කොරියානු කටු චිකිත්සක පාඨමාලාවේ අවසාන ඇගයීම් පරීක්ෂය - 2024	2024 අගෝස්තු	2024.09.02,03,04, 05,06,09 සහ 10 දින	47
03.	PL 01 කේත අංක යටතේ බඳවාගත් කාර්යාල කාර්ය සහායක, සේවා සහායක තනතුර සඳහා වන කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණ - 2024	2024 මාර්තු	2024.10.22,23,24 සහ 25	338
04.	රජයේ ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ කාර්යක්ෂමතා කඩයිම් පරීක්ෂණය -2024	2024 සැප්තැම්බර්	2024.10.26	78
05.	ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී වාර්ෂික පරීක්ෂණයෙහි වාචික හා ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණය - 2024	2024 ඔක්තොම්බර්	2024.11.24,25,26, 27,28,29 සහ 2024.12.01,07	වාචික - 111 ප්‍රායෝගික - 31
06.	ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සංවර්ධන නිලධාරීන් සඳහා 11 වන ශ්‍රේණියේ කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණය - 2024	2024 නොවැම්බර්	2024.12.15	31
07.	ලංකා සිද්ධ ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාලයේ අවසන් වසර සිසුන්	2023.12.08	2025.01.27 සිට2025.02.08	17

	සඳහා වන අතිරේක පරීක්ෂණය - 2024		දක්වා	
08.	ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා වන කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණය - 2025	2025 පෙබරවාරි	2025.03.30	28
09.	ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී සිසුන් සඳහා අතිරේක පරීක්ෂණය -2024	2025 පෙබරවාරි	2024.0429 සිට 2025.05.04 දක්වා	210
10.	ආයුර්වේද ඖෂධ සංයෝජක ත්‍රෛමාසික පුහුණු පාඨමාලාවේ අවසාන ඇගයීම් ලිඛිත, වාචික හා ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණය -2025	2025 පෙබරවාරි	2025.05.14 සිට 05.21 දක්වා	29
11.	ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී සිසුන් සඳහා අතිරේක පරීක්ෂණය - 2024(ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණය)	2025 පෙබරවාරි	2025.06.28 සහ 30	56

VIII. මූල්‍ය ප්‍රගතිය

ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුවේ සමස්ථ මූල්‍ය ප්‍රගතිය

කාණ්ඩය/වැය විෂය/අයිතමය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	ප්‍රතිශතය %
පුනරාවර්තන වියදම්	**4,195,000,000.00**	**1,284,398,122.29**	**30.62**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	330,000,000.00	65,052,208.89	19.71
රෝහල් සේවා	3,212,000,000.00	950,810,742.47	29.60
පර්යේෂණ	85,000,000.00	13,912,393.81	16.37
අධ්‍යාපන හා පුහුණු	405,000,000.00	188,856,217.56	46.63
ඖෂධ වගාව සංරක්ෂණය හා ව්‍යාපෘතිය	163,000,000.00	65,766,559.56	40.35
ප්‍රාග්ධන වියදම්	**980,000,000.00**	**29,369,893.00**	**3.00**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	90,000,000.00	1,245,697.20	1.38
රෝහල් සේවා	668,000,000.00	24,320,710.29	3.64
පර්යේෂණ	90,000,000.00	428,342.16	0.48
අධ්‍යාපන හා පුහුණු	45,000,000.00	3,375,143.35	7.50
ඖෂධ වගාව සංරක්ෂණය හා ව්‍යාපෘතිය	87,000,000.00	-	-
මුළු වියදම්	**5,175,000,000.00**	**1,313,768,015.29**	**25.39**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	420,000,000.00	66,297,906.09	15.79
රෝහල් සේවා	3,880,000,000.00	975,131,452.76	25.13
පර්යේෂණ	175,000,000.00	14,340,735.97	8.19
අධ්‍යාපන හා පුහුණු	450,000,000.00	192,231,360.91	42.72
ඖෂධ වගාව සංරක්ෂණය හා ව්‍යාපෘතිය	250,000,000.00	65,766,559.56	26.31

ආයුර්වේද ශික්ෂණ සහ පර්යේෂණ රෝහල්

ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල්

මූලික තොරතුරු

රෝහල	ආයුර්වේද ජාතික රෝහල - බොරැල්ල	ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල - යක්කල	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කයිතඩි	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කෝනේෂ්පූර්
ආරම්භය	**1929.06.10**	**1984**	**1973.06.29**	**2009.07.06**
වර්ෂය	**2025**	**2025**	**2025**	**2025**
වාට්ටු ගණන	11	4	5	3
ඇඳන් සංඛ්‍යාව	210	108	130	12
වෛද්‍යවරුන් ගණන	125	61	17	6
භෙද කාර්යමණ්ඩලය	77	17	3	10
අනෙකුත් කාර්යමණ්ඩලය	230	79	55	13

ශික්ෂණ පහසුකම් ලබා දෙන ලද වෛද්‍ය සිසුන්

රෝහල	ආයුර්වේද ජාතික රෝහල - බොරැල්ල	ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල - යක්කල	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කයිතඩි	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කෝනේෂ්පූර්
වර්ෂය	**2025**	**2025**	**2025**	**2025**
ශික්ෂණ පහසුකම් ලබා ගත් ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	7,200*	450	459	8400*

*ශික්ෂණ පහසුකම් ලබා ගත් සිසුන් සංඛ්‍යාව දෛනික පැමිණීම මත වාර්තා කර ඇත.

රෝගී ප්‍රතිකාර සේවා ලබාදීම

රෝහල	ආයුර්වේද ජාතික රෝහල - බොරැල්ල	ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල - යක්කල	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කයිතඩි	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කෝනේෂ්පූර්
වර්ෂය	**2025**	**2025**	**2025**	**2025**
බාහිර	92,212	19,146	13,740	8635
නේවාසික	26,586*	729	572	131
සායන	2,054	29,122	8,305	1482
පංචකර්ම	1,757	2,763	72	120
එකතුව	**122,609**	**51,760**	**22,689**	**6,943**

* මධ්‍යම රාත්‍රී ගණනය කිරීම් අනුව වාර්තා කර ඇත.

ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සත්කාරක සේවා ලබාදීම

රෝහල	ආයුර්වේද ජාතික රෝහල - බොරැල්ල	සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කයිතඩි

වර්ෂය	2025	2025
ජංගම සායන	1,972	-
දැනුවත් කිරීම්	12	10
විශේෂිත සායන	6	3

ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල් තුළ ඖෂධ නිෂ්පාදනය(2025.06.30 දිනට)

රෝහල	බොරැල්ල	කයිතඩි	යක්කල	ත්‍රිකුණාමලය
		බෝතල් (ලීටර)		
අරිෂ්ඨ	525	-	-	-
ආසව	-	-	72	-
තෛල	3,095	869.25	450.667	306
සිරප්	-	832.5	-	126
ක්වාථ	11,500	-	146.500	-
පාන		-	-	-
කෂාය	9,792	2342	2286.720	-
වෙනත්	-	87.8	398	-
අනුපාන (මිලි.ලීටර 60)	-	316.08	-	-
නේත්‍රා බිංදු	26	-	-	-
		කිලෝ ග්‍රෑම්		
ගුලි	8	11.05	-	-
කල්ක	300	-	53.55	-
ලේප	800	53.3	-	1
චූර්ණ	1,700	362.3	156.955	8.3
ක්ෂාර	0.1162	-	-	-
පාණ්ඩ	16	-	402.620	-
පත්තු	-	-	98.940	-
ලේහ	-	28.34	-	-
ගුග්ගුලු	50	-	-	-
තැවිලි	-	-	136.77	-
වටී	45	-	-	-
වර්ති	-	.041	-	-
කුඩු	-	2.39	-	-
ශෝධිත ගුගුල්	45	0.466	-	-
පංචවල්කල	145	3.9	-	-
මැල්ලුම්	-	318.1	-	-
වෙනත් (ක්ෂාරසූත්‍ර නූල්)	160	-	-	-

පර්යේෂණ රෝහල්

මූලික තොරතුරු

විස්තරය	නාවින්න	අම්පාර	හම්බන්තොට	නින්දවූර්	මැදවච්චිය	මංචන්තුඩාව	මිහින්තලය
ආරම්භක දිනය	1962.10.14	1990.01.01	2010.02.14	2017.01.28	2017.08.06	2009.12.0	2019.09.29
විවිටු ගණන	04	02	04	-	02	02	-
ඇඳන් සංඛ්‍යාව	68	31	102	Examination -01	28	21	12
වෛද්‍යවරුන් ගණන	54	05	08	02	04	04	01
භෙද කාර්ය මණ්ඩලය	10	10	17	05	05	-	-
අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය	96	46	48	13	27	30	12

රෝගී සත්කාර සේවා

රෝහල	ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල නාවින්න	වකුගඩු පර්යේෂණ රෝහල මැදවච්චිය	චමල් රාජපක්ෂ ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල හම්බන්තොට	ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල අම්පාර	මෛත්‍රීපාල සේනානායක පාරම්පරික පර්යේෂණ රෝහල මිහින්තලේ	ආයුර්වේද ශීක්ෂණ රෝහල මංචන්තුඩාව	රජයේ ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල (බෝ නොවන) නින්දවූර්
බාහිර	20,816	-	11,644	22,442	21,166	7,770	3,228
නේවාසික	421	1694*	289	3,266*	-	-	-
එකතුව	**21,237**	**1,694**	**11,933**	**25,780**	**-**	**-**	**-**
සායන	17,633	-	855	17,522	-	-	-
පංචකර්ම	153	-	118	612	-	-	-
එකතුව	**17,786**	**-**	**973**	**18,134**	**-**	**-**	**-**

*මධ්‍යම රාත්‍රී ගණනය කිරීම් අනුව වාර්තා කර ඇත.

ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සත්කාරක සේවා

විස්තරය	අම්පාර	හම්බන්තොට	මංචන්තුඩාව	මිහින්තලය
ජංගම සායන (ප්‍රතිලාභීන්)	152	198	64	-
දැනුවත් කිරීම්	01	20	-	-
විශේෂිත සායන	01	511	-	01
පුහුණු වැඩසටහන්	01	05	-	-

2025 වර්ෂයේ ඖෂධ නිෂ්පාදනය - ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල්

රෝහල	අම්පාර	මැදවච්චිය	නාවින්න	මන්චන්තුඩාව
බෝතල්				
ආසව	-	-	615	-
තෛල	101	113.12	510	750
ක්වාථ	-		4260	-
කෂාය	521.64	813	2905	-
අනුපාන	-	106	3635	-
වෙනත් (තැම්බූ වතුර)	-	135	-	-
නේත්‍රා බිංදු	-	-	36.5	-
කි. ග්‍රෑම්				
ලේප	-	8.5	25.850	140
චූර්ණ	156.955	17.5	1114.739	37
පාණ්ඨ	402.62	-	-	-
පත්තු	98.94	36.2	14.54	503
තැවිලි	136.77	59.9		1447
කල්ක	53.55	-	-	-
වර්ති	-	-	443	288

බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය
කාර්ය සාධන ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන පුළුල් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම	අපේක්ෂිත ඉලක්කය	කාර්ය දර්ශකය	භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)	භෞතික ප්‍රගතිය
1. තෝරාගත් ඖෂධවල සායනික ඵලදායිතාව පර්යේෂණාත්මකව තක්සේරු කිරීම	ඵලදායී භාවිතය තුළින් රෝග සුවය ඉක්මන් කිරීම	පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	05 100 %	02 අනුමැතිය (ERC & AC) ලැබ ආරම්භ කර ඇත. 20 %
2. දේශීය ඖෂධ පැලෑටිවල නවීන ඖෂධ රසායන විද්‍යානුකූල ක්‍රියාකාරිත්වය හඳුනාගැනීම සඳහා සහයෝගිතා පර්යේෂණ සිදුකිරීම	දේශීය ඖෂධ පැලෑටිවල නවීන ඖෂධ රසායන විද්‍යානුකූල ක්‍රියාකාරිත්වය එළිදැක්වීම	පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	01 100 %	01 60 %

3. දේශීයව වගා නොකරන ආර්ථිකව වැදගත් වන ඖෂධ ශාක ප්‍රරෝහණ ක්‍රම හා වගා පර්යේෂණ සිදු කිරීම සහ පටකරෝපණය	දේශීය වගාව ප්‍රවලිත කිරීම තුළින් විදේශ විනිමය අවම කරගැනීම	-ප්‍රරෝහණ හා වගා ක්‍රම සංඛ්‍යාව -5%ක පැළ නිෂ්පාදන වර්ධන වේගය -අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	03 100 % 100 %	01 20 % 20 %

ප්‍රමිතිකරණය හා සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම	අපේක්ෂිත ඉලක්කය	කාර්ය දර්ශකය	භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)	භෞතික ප්‍රගතිය
1. දේශීය ඖෂධ සඳහා ප්‍රමිති පිරිවිතර සකස් කිරීම	තෝරා ගත් නිමි ඖෂධ සඳහා ප්‍රමිති පිරිවිතර එළිදැක්වීම	නිමි ඖෂධ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	05 100 %	05 40 %
2. අමුද්‍රව්‍ය (නිමි නිෂ්පාදන) සඳහා ප්‍රමිති පිරිවිතර සකස් කිරීම	ඖෂධ සංස්කරණ අමුද්‍රව්‍ය ලෙස යොදා ගන්නා නිමි නිෂ්පාදන ප්‍රමිති පිරිවිතර එළිදැක්වීම	නිමි නිෂ්පාදන සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	06 100 %	06 50 %
3. දේශීය ඖෂධ/ අමුද්‍රව්‍ය සාම්පල පරීක්ෂා කර තත්ත්ව සහතික නිකුත් කිරීම	දේශීය ඖෂධ/ අමුද්‍රව්‍යවල ප්‍රමිතිය හා සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම	සාම්පල ගණන	අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණයට	20
4. දේශීය ඖෂධීය අමුද්‍රව්‍ය (ශාක) සඳහා උද්භිද හා රසායන ප්‍රමිති සකස් කර ප්‍රසිද්ධ කිරීම	උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතු අමුද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය	උද්භිද හා ප්‍රමිති පරාමිති සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	10 100 %	02 20 %
5. මතභේදාත්මක ඖෂධීය ශාක හා එහි ප්‍රතිනිධි හඳුනාගැනීම පිළිබඳ සහයෝගිතා පර්යේෂණ	ඖෂධීය ශාක භාවිතයේ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම	පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	03 100 %	03 90 %

නවෝත්පාදන පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය

ක්‍රියාකාරකම	අපේක්ෂිත ඉලක්කය	කාර්ය දර්ශකය	භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)	භෞතික ප්‍රගතිය

1. අගය එකතු කරමින් සංවර්ධනය කරන ලද ඖෂධීය නිෂ්පාදනය	අගය එකතු කළ පරිශීලක මිත්‍ර නිෂ්පාදන එළිදැක්වීම	නිෂ්පාදන සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	01 100 %	01 60 %
2. අගය එකතු කළ ඖෂධීය නිෂ්පාදනය සඳහා සහයෝගිතා පර්යේෂණ සිදුකිරීම	අගය එකතු කළ පරිශීලක මිත්‍ර නිෂ්පාදන එළිදැක්වීම	පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	05 100 %	05 60 %
3. දේශීය ඖෂධීය නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය ඖෂධීය ශාක නිවැරදිව හඳුනාගැනීම සඳහා පර්යේෂණ සිදු කිරීම	සායනික පර්යේෂණ සඳහා නව නිෂ්පාදන එළිදැක්වීම	පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	04 100 %	04 75 %

දේශීය වෛද්‍ය දැනුම සංරක්ෂණය කිරීම

ක්‍රියාකාරකම	**අපේක්ෂිත ඉලක්කය**	**කාර්ය දර්ශකය**	**භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)**	**භෞතික ප්‍රගතිය**
1. පුස්කොළ පොත් අනුලේඛනය කර මුද්‍රණය කිරීම	සංරක්ෂණය කළ යුතු දේශීය වෛද්‍ය දැනුම මුද්‍රිත මාධ්‍යයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම	අනුලේඛනය කළ පුස්කොළ පොත් සංඛ්‍යාව මුද්‍රණය කළ පොත් සංඛ්‍යාව	05 1000	01 300
2. පුස්කොළ පොත් සංරක්ෂණය	දේශීය වෛද්‍ය දැනුම සංරක්ෂණය	පුස්කොළ පොත් සංඛ්‍යාව	500	ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය, ජාතික කෞතුකාගාරය හා ජාතික ලේඛණාරක්ෂක දෙපා.වෙතින් ඇස්තමේන්තු ගෙන්වා ඉදිරිපත් කර ඇත.
3. පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන්ගේ තොරතුරු ඇතුළත් දත්ත පද්ධතියක් නිර්මාණය කිරීම	පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන්ගේ බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය සංරක්ෂණය කිරීම			
3.1 පරිගනක මෘදුකාංගයක්	පරිගනක මෘදුකාංගය නිර්මාණය සඳහා	ලේඛන සංඛ්‍යාව		01

නිර්මාණය, ස්ථාපිත කිරීම හා නඩත්තු කිරීමට අදාළ යෝජනාව සඳහා වන ඉල්ලීම් ලේඛනය සම්පාදනය කිරීම	අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලට අනුමැතිය ලබාගැනීම	අවසන් කළ වැඩ ප්‍රතිශතය (%)	100 %	50 %
3.2 පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන්ගේ ජාතික ලේඛනය සඳහා මූලික සංගණනයක් සිදු කිරීම	පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන්ගේ ජාතික ලේඛනයක් ස්ථාපිත කිරීම	දත්ත ඉදිරිපත් කළ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව		3104

ව්‍යාප්ති සේවා වැඩිදියුණු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම	අපේක්ෂිත ඉලක්කය	කාර්ය දර්ශකය	භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)	භෞතික ප්‍රගතිය
1. ඖෂධීය අමුද්‍රව්‍ය සඳහා ප්‍රමිති පරාමිති එළිදැක්වීම	තෝරාගත් ඖෂධීය අමුද්‍රව්‍ය සඳහා අදාළ ප්‍රමිති පරාමිති ඇතුළත් monographs සකස් කිරීම	monographs සංඛ්‍යාව ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	10 01 100 %	20 %
	ඖෂධීය අමුද්‍රව්‍ය සඳහා උද්භිද හා රසායනික ප්‍රමිති හඳුන්වාදීම සඳහා දත්ත සංචිතයක් (Data base) සංවර්ධනය කිරීම	දත්ත සංචිතය (Data base) අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	01 50 %	
2. ඖෂධීය ශාක හා අමුද්‍රව්‍ය නිවැරදිව හඳුනාගැනීම	“A Checklist of Medicinal Plants of Sri Lanka” ග්‍රන්ථය යාවත්කාලීන කිරීම	ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	01 33.3 %	15 %
	වියළි ශාකාගාරය හා අමු කෞතුකාගාරය යාවත්කාලීන කිරීම	වියළි නිදර්ශක සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	200 100 %	55 30 %
3. දැනුවත් කිරීම හා පුහුණු සේවාවන් සැපයීම	විෂයට අදාළව සේවාලාභී සියලු පාර්ශ්ව දැනුවත් කිරීම තුළින් ඵලදායී සේවා සැපයීම	දැනුවත් කිරීම්/ පුහුණු වැඩසටහන් අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	50 100 %	15 30 %
4. පර්යේෂණ කාර්යයන් විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශනවල එළිදැක්වීම	දැනුම ජනගත කිරීම	විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	05 100 %	01 20 %
5. විශ්වවිද්‍යාල	දැනුම හුවමාරුව	සත්‍යාපනය කරන		112

ශිෂ්‍යයන් හා බාහිර පාර්ශ්ව සඳහා සහයෝගිතා සේවාවන් සැපයීම	හා වර්ධනය	වියළි නිදර්ශක නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කළ සාම්පල සංඛ්‍යාව		12

ශික්ෂණය හා ධාරිතා සංවර්ධනය

ක්‍රියාකාරකම	**අපේක්ෂිත ඉලක්කය**	**කාර්ය දර්ශකය**	**භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)**	**භෞතික ප්‍රගතිය**
1. සායනික කටයුතු පිළිබඳ ශික්ෂණ පහසුකම් සැපයීම	දේශීය වෛද්‍ය සිසුන්ගේ සීමාවාසික වෛද්‍ය පුහුණුව සම්පූර්ණ කිරීම තුළින් කුසලතා සංවර්ධනය	උපාධි අපේක්ෂක ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	100	19
2. ප්‍රමිතිකරණය හා රසායනාගාර පරීක්ෂා පිළිබඳ ශික්ෂණ පහසුකම් සැපයීම	ස්වාධීනව පරීක්ෂණ කටයුතු සැලසුම්කිරීමේ හැකියාව සංවර්ධනය	උපාධි අපේක්ෂක ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	20	6
3. විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධන වැඩමුළු සඳහා සම්පත් දායකත්වය ලබාදීම	විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධනය	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව		112

මානව හා භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය

ක්‍රියාකාරකම	**අපේක්ෂිත ඉලක්කය**	**කාර්ය දර්ශකය**	**භෞතික ඉලක්කය (වාර්ෂික)**	**භෞතික ප්‍රගතිය**
1. රෝගී සත්කාර සේවාව සඳහා ආයතනිකව ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිරීම	භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් විධිමත් සේවාවක් සැපයීම	නිෂ්පාදනය කළ ඖෂධ සංඛ්‍යාව පර්යේෂණ කාර්යය වෙනුවෙන් නිෂ්පාදිත ඖෂධ සංඛ්‍යාව	අවශ්‍ය වන ප්‍රමාණයට	17 01
2. පුස්තකාල කාර්යය මණ්ඩල ධාරිතා සංවර්ධනය පුහුණුව ලබාදීම	මානව සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් විධිමත් සේවාවක් සැපයීම	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	03	03
3. විෂයානුබද්ධ දේශීය පුහුණුවීම්	ඖෂධීය ශාක විෂයානුබද්ධ මානව හා භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් ඵලදායී පර්යේෂණ සිදුකිරීම	පුහුණුවීම් සංඛ්‍යාව අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	04 100 %	

4. ඖෂධ උද්‍යාන සංවර්ධනය	නාවින්න බ.අ.ආ. පර්යේෂණායතන ඖෂධ උද්‍යානයේ ඖෂධීය ශාක හා ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම	සිදු කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු ප්‍රමාණය අවසන් කළ වැඩ ප්‍රමාණය (%)	පළමු අදියර ආරම්භ කර ඇත 33.3 %	20 %

දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පිළිබඳ ජාතික ආයතනය

2024 ප්‍රගතිය - සිව්වන කාර්තුව (ඔක්තොම්බර්, නොවැම්බර්, දෙසැම්බර්)

අනු අංකය	ප්‍රධාන වැඩසටහන/ව්‍යාපෘතිය	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම (රු.මි)	වාර්තා කරන කාර්තුවට අදාළ මූල්‍යමය ප්‍රගතිය (රු.)	කාර්තුවට අදාළ භෞතික ප්‍රගතිය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
1.	පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් සඳහා වූ පුහුණු වැඩසටහන්	0.15	116,095	වැඩසටහන් 01	50
2.	ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා පුහුණු වැඩසටහන්	0.7	327,090.78	වැඩසටහන් 03	50
3.	වෛද්‍ය සහායක කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්	0.25	14,836.50	වැඩසටහන් 02	34
4.	අනධ්‍යන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ධාරිතා පුහුණු වැඩසටහන්	0.06	36,670	වැඩසටහන් 01	23
5.	යෝග ඒකකයේ වැඩසටහන්	0.4	505,810	වැඩසටහන් 02	71
6.	වැඩිහිටි සත්කාර වැඩසටහන	-	979,160	වැඩසටහන් 02	223
7.	විශේෂ වැඩසටහන්	-	51,365	වැඩසටහන් 01	70
8.	පෞද්ගලික පාඨමාලා	-	461,067.50	වැඩසටහන් 01	20
	එකතුව	**1.56**	**2,492,098.78**	**13**	**541**

2025 ප්‍රගතිය - පළමු හා දෙවන කාර්තුව

අනු අංකය	ප්‍රධාන වැඩසටහනව්‍යාපෘතිය/	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම (මි.රු)	වාර්තා කරන කාර්තුවට අදාළ මූල්‍යමය ප්‍රගතිය (.රු)	කාර්තුවට අදාළ භෞතික ප්‍රගතිය	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
1	පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් සඳහා වූ පුහුණු වැඩසටහන්	10.0	1,544,413.84	වැඩසටහන් 6	257

2	ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා පුහුණු වැඩසටහන්	14.0	903,971.00	වැඩසටහන් 9	184
3	වෛද්‍ය සහායක කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා		1,055,538.70	වැඩසටහන් 4	97
4	අනධ්‍යන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ධාරිතා පුහුණු වැඩසටහන්		38,940.00	වැඩසටහන් 1	40
5	යෝග ඒකකයේ වැඩසටහන්		572,867.00	වැඩසටහන් 2	50
6	වැඩිහිටි සත්කාර වැඩසටහන්	9	636,508.49	වැඩසටහන් 2	107
7	විශේෂ වැඩසටහන්	***	243,130.00	වැඩසටහන් 1	270
8	පෞද්ගලික පාඨමාලා	4.5	92,397.00	වැඩසටහන් 1	20
	එකතුව	**35**	**5,087,766.03**	**26**	**1,025**

***- මෙම විශේෂ වැඩසටහන සඳහා 1409-140(රු. මිලියන 0.7) යන වැය විෂයන් යටතේ ප්‍රතිපාදන ලබා ගන්නා ලදී.

ටිකට් ලිපිකරු ධාරිතා සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන

පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් සඳහා යෝග පුහුණු වැඩසටහන

ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාව

මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන (2024/2025)

අයිතමය	**2024** රුපියල්	**2025** රුපියල්
රජයේ ප්‍රතිපාදන	0.00	0.00
උපයාගත් ආදායම	18,345,758.00	7,975,745.00
මුළු ලැබීම්	**18,345,758.00**	**7,975,745.00**

ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාවේ ලියාපදිංචි වෛද්‍යවරුන්

අයිතමය	මුළු වෛද්‍යවරු
සාමාන්‍ය සර්වාංග	
1. ලියාපදිංචි සංඛ්‍යාව සාමාන්‍ය(සර්වාංග)	17,184
උපාධිධාරීන්	4,304
ඩිප්ලෝමාධාරීන්	5,864
පාරම්පරික - සර්වාංග	7,016
පාරම්පරික විශේෂ	

2. මුළු ලියාපදිංචි සංඛ්‍යාව(පාරම්පරික - විශේෂ)	10,518
ලියාපදිංචි මුළු වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	27,702
මියගොස් ඇති වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	4,132

- 2025.06.30 දින වන විට සර්වාංග වෛද්‍යවරුන් 337ක් හා විශේෂ වෛද්‍යවරුන් 148ක් සිය ලියාපදිංචිය අලුත් කර ඇත.

- ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාව සිය සේවාලාභීන්ගේ පහසුව තකා දිවයින පුරා ජංගම සේවා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ඒ අනුව 2024 අගෝස්තු සිට දෙසැම්බර් දක්වා ජංගම කාර්යාල 03ක් ක්‍රියාත්මක කර ඇති අතර ඉන් සේවා ලබා ගත් වෛද්‍යවරු සංඛ්‍යාව 25කි.

සිදු කරන ලද අනෙකුත් විශේෂ කාර්යයන්

අයිතමය	ප්‍රගතිය (සංඛ්‍යාව)
වෛද්‍ය සහතික තහවුරු කිරීම	98
ලියාපදිංචි ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් සඳහා හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම	583
වාහන නිල ලාංඡන නිකුත් කිරීම	122
නිකුත් කළ වෛද්‍ය සහතික පොත් සංඛ්‍යාව	571
අතිරේක සුදුසුකම් ඇතුළත් කොට සහතික නිකුත් කර ඇති සංඛ්‍යාව	16

ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන්ගේ ලියාපදිංචිය අළුත් කිරීම

		2024	2025
ලියාපදිංචිය අළුත් කර ඇති වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	**සර්වාංග**	350	58
	විශේෂ	89	-
එකතුව		439	58

ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාවේ ලියාපදිංචි වෛද්‍යවරුන්ගේ වෘත්තීය විෂමාචාර මෙන්ම ලියාපදිංචි නොවී ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් ලෙස පෙනී සිටින තැනැත්තන් සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන පැමිණිලි සොයා බලා අවශ්‍ය නීතිමය කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාවේ මහජන පැමිණිලි විමර්ශන ඒකකයක් පිහිටුවා ඇත. එම වෛද්‍යවරුන් විසින් සිදු කරනු ලබන අක්‍රමිකතා, වෘත්තීය විෂමාචාර, ආයුර්වේද ආචාරධර්මවලට පටහැනිව ක්‍රියාකිරීම ආදිය විමර්ශනය කිරීම මෙහි මූලික අරමුණ වේ.

අයිතමය	2024	2025
විමර්ශනය සඳහා ලැබී ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	11	19
විමර්ශනය කර ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	03	15

අවසන් කර ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව(ප්‍රතිශතයක් ලෙස)	27%	79%

ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවය - අනුරාධපුර

මෙම ඒකකය විසින් බෝ වන හා බෝ නොවන රෝග පාලනය හා ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය සඳහා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය තුළ ආයුර්වේද සංකල්පය අනුව විවිධ වැඩසටහන් හා දැනුවත් කිරීම් සිදු කරමින් පවතී. පෙරපාසල්, පාසල් ඉලක්ක කර ගත් පෝෂණ වැඩසටහන් හා ළමා සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය, ප්‍රජා මූලික වැඩිහිටි සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැලසීම, මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය, මාතෘ සංරක්ෂණය, ඖෂධ පැලෑටි සංරක්ෂණය හා තිරසර භාවිතය පිළිබඳ වැඩසටහන් ඒ යටතේ විශේෂ වේ. මෙම ඒකකය සඳහා පුනරාවර්තන ප්‍රතිපාදන(සේවක වේතන සඳහා) පමණක් ලබා දී ඇති අතර අනෙකුත් කටයුතු පවත්වා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දීමත් සිදුව නැත. කෙසේ වෙතත් දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ මැදිහත්වීම තුළින් බෝ නොවන රෝග පාලනය සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් ලද ප්‍රතිපාදන වලින් කොටසක් මෙම ඒකකය වෙත ලබාදීම තුළින් සැලකිය යුතු වැඩ කොටසක් වර්ෂය තුළින් ඉටු කිරීමට හැකි වී ඇත.

වැඩසටහන	වැඩසටහනක්‍රියාකාරකම/	සංඛ්‍යාව	
		2024 අවසන් කාර්තුව	2025
.01ප්‍රජා මූලික වැඩිහිටි සත්කාරක සේවා	.1කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු	01	-
	2.ප්‍රනිලධාරි පුහුණු.සං.සෞ.	01	-
	.3මූලික සත්කාර සායන	60	263
	.4සහභාගීත්වය	1877	7350
.02රණවිරු සායනය	සායනික සේවා	29	63
.03බෝ නොවන රෝග පාලනය	.1වෘත්තීය සෞඛ්‍ය	43	6
	.2ජංගම වෛද්‍ය සායන සහභාගීත්වය	9 433	7 211
	.3වීදී නාට්‍ය ප්‍රදර්ශණය	22	-
	.4කාර්යමණ්ඩල පුහුණු	3	-
	.5පර්යේෂණ - ප්‍රජා මූලික	01	-
	.6මූලික පරීක්ෂණ ප්‍රතිලාභීන්	10 336	28 617
	.7දැනුම්වත් කිරීම සහභාගීත්වය	618 7362	1072 13269
.04යෝග	.1කාර්යමණ්ඩල පුහුණු)TOT)	1	-
	.2යෝග ප්‍රායෝගික (ත්‍රෛමාසික)	14	-
	.3වැඩිහිටි යෝග වැඩසටහන්	44	231
	.4සහභාගී වූ වැඩිහිටියන් සංඛ්‍යාව	601	2939
	.5ළමා)පෙරපාසල්/පාසල්(යෝග සහභාගී වූ දරුවන් ගණන	5 122	26 550

.05පෝෂණ වැඩසටහන්	.1දේශීය ආහාර සංස්කරණ වැඩමුළු ප්‍රතිලාභීන් ගණන	289 4773	242 3292
	.2පෝෂණ දැනුම්වත් කිරීම සහභාගීත්වය	342 5099	478 5319
	.3පෝෂණ ප්‍රදර්ශන	7	
.06බෝවන රෝග පාලනය	.1ඩෙංගු නිවාරණ වැඩසටහන් ප්‍රතිලාභීන්	306 3605	604 7178
	.2ලීෂ්මනයිසිස් දැනුම්වත් කිරීම් ප්‍රතිලාභීන්	518 5898	726 8329
	.3මී උණ නිවාරණ වැඩසටහන් ප්‍රතිලාභීන්	97 1195	157 1996
.07ඔසු සංරක්ෂණ හා තිරසාර භාවිතය	.1ඔසු තවාන් ඇතිකිරීම	2	2
	.2අත්බෙහෙත් දැනුම්වත් කිරීම	7	10
.08පර්යේෂණ පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කිරීම්	.1පෝෂණය සම්බන්ධව	2	2
	.2බෝවන රෝග ලීෂ්මනයිසිස්	1	
	.3බෝවන රෝග පාලනය සම්බන්ධව	-	- 2 යොමුකර ඇත

හෙළවිරු සුවධරණී සුවසේවා වැඩසටහන

මාසය	සායන සංඛ්‍යාව	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව		මුළු ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
		ස්ත්‍රී	පුරුෂ	
ජනවාරි	8	148	80	228
පෙබරවාරි	12	310	112	422
මාර්තු	14	239	106	345
අප්‍රේල්	12 17	208	50	258
මැයි	-	381	136	517
එකතුව		**1,286**	**484**	**1,770**

හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය

ශරීරයේ ස්වභාවික ප්‍රතිශක්තිය ඉහළ දැමීම මඟින් රෝග සුව කරන අතුරු ආබාධවලින් තොර විකල්ප වෛද්‍ය ක්‍රමයක් ලෙස හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය ප්‍රචලිතව ඇත. බෝ නොවන රෝග සඳහාද, ප්‍රතිජීවක ඖෂධ මඟින් මර්ධනය කළ නොහැකි වෛරස් රෝග සඳහාද හෝමියෝපති ඖෂධ වඩාත් සුදුසුය. ශාක, සත්ත්ව හා ලෝහ වැනි ස්වභාවික ද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින් අවම පිරිවැයකින් නිෂ්පාදනය කරන මෙම ඖෂධ භාවිතයටද පහසුය.

හෝමියෝපති රෝහල

වත්මන් තත්ත්වය හා ප්‍රගතිය

- දෛනකිව රෝගීන් 100 -150ක පමණ සංඛ්‍යාවකට ප්‍රතිකාර සපයන බාහිර රෝගී අංශයකින් හා නේවාසික රෝගීන් 20 දෙනෙකුට ප්‍රතිකාර ලබා ගත හැකි නේවාසික රෝගී අංශයකින් සමන්විත වේ.

- හෝමියෝපති වෛද්‍ය උපාධිය හැදෑරීමට, ඉන්දියාවේ ආයුෂ් අමාත්‍යාංශය මඟින් වාර්ෂිකව ලබා දෙන ශිෂ්‍යත්ව යටතේ වසරකට ලාංකීය සිසුන් 10 දෙනෙකු කල්කටාවේ ජාතික හෝමියෝපති ආයතනයට යොමු කරන ලදී.
- හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව යටතේ පාලනය වන රජයේ නිදහස් හෝමියෝපති සායන සඳහා අවශ්‍ය ඖෂධ බෙදා හරිනු ලබන්නේ හෝමියෝපති රෝහල මඟිනි. මෙම ඖෂධ, රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව මඟින් ආනයනය කර, වැලිසර හෝමියෝපති රෝහලට ලබා දේ. 2025 වසරේදී මිලියන 5.3ක් වටිනා ඖෂධ ආනයනය කර ඇත.
- ඩෙංගු වැනි බෝ වන රෝග හා දියවැඩියාව, අධි කොලෙස්ට්‍රෝල් වැනි බෝ නොවන රෝග මූලික අවස්ථාවේදී හඳුනාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදු කෙරෙන අතර 2024 දෙසැම්බර් මාසය දක්වා රෝගීන් 623 දෙනෙකු සඳහා රසායනාගාර සේවා පහසුකම් සපයා ඇත. එමෙන්ම 2025 මැයි දක්වා රසායනාගාර සේවා පහසුකම් සපයන ලද රෝගීන් සංඛ්‍යාව 237කි.
- 2024 වසරේ අවසන් මාස 06 තුළ බාහිර රෝගීන් 12,441ක් හා අභ්‍යන්තර රෝගීන් 91ක් සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා දී ඇත.
- හෝමියෝපති රෝහල මඟින් 2024 අගෝස්තු මස සිට 2025 ජුනි දක්වා ස්ථාන 05කදී පවත්වන ලද ජංගම සායන මඟින් රෝගීන් 430 දෙනෙකු සඳහා ප්‍රතිකාර ලබා දී ඇත.

2025 වසරේ ප්‍රතිකාර කළ රෝගීන් සංඛ්‍යාව

මාසය	බාහිර රෝගීන්	නේවාසික රෝගීන්
ජනවාරි	2,353	23
පෙබරවාරි	2,139	17
මාර්තු	2,176	21
අප්‍රේල්	2,143	18
මැයි	2,062	15
එකතුව	**10,873**	**94**

හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව

හෝමියෝපති සායනවල කාර්ය සාධනය

අනු අංකය	සායනය	ප්‍රතිකාර කළ රෝගීන් සංඛ්‍යාව
01.	දෙහිවල	2724
02.	තෝලංගමුව	4706
03.	පරකඩුව	2156
04.	කුරුණෑගල	6912
05	කොත්මලේ	3962
06.	මොණරාගල	4256
07.	පාලමුණෛ	2319
08.	පුත්තලම	3878
09.	අම්බලන්ගොඩ	2570
10.	මඩකලපුව	2962
11.	ඉංගිරිය	720
12.	රත්ගම	1881
13.	පොළොන්නරුව	4773
14.	මාතලේ*	255
එකතුව		**44,074**

මාතලේ හෝමියෝපති සායනය පැවති ගොඩනැගිල්ල අබලන්වීම හේතුවෙන් මාතලේ මහනගර සභාව විසින් කරන ලද දැනුම්දීමට අනුව එය ඉවත් කර මාතලේ පාර අකුරණ ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කරන ලදී. එම කාලය තුළ මාතලේ හෝමියෝපති සායනයේ කාර්යභාර වෛද්‍යවරිය හා සේවකයින් කුරුණෑගල සායනය වෙත අනුයුක්ත කිරීම හේතුවෙන් රෝගීන් කුරුණෑගල සායනය වෙත යොමුව ප්‍රතිකාර ලබාගෙන ඇත.

2025 වර්ෂයේ හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව මඟින් පවත්වන ලද ජංගම සායන හා සම්මන්ත්‍රණ

හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය මහජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීමේ අරමුණින් සංවිධානය කෙරෙන හෝමියෝපති සම්මන්ත්‍රණ හා ජංගම සායන පැවැත්වීම හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව වාර්ෂිකව සිදු කරන ප්‍රධාන කාර්යයක් වේ.

අනු අංකය	වැඩසටහන මෙහෙයවන ලද සායනය	සායන පැවති ස්ථානය	පැවැත්වූ දිනයන්	සහභාගී වූ සංඛ්‍යාව
01.	රජ්ගම	- මාදම්පාගම, මහරුප්ප ප්‍රජා ශාලාවේදී - පිලාන, අඟුලුගහ සීමා සහිත පිලාන ස්වශක්ති සර්වෝදය ශ්‍රමදාන සමිතිය	2025.01.10, 2025.02.07, 2025.03.14,2025.03.21, 2025.04.04, 2025.05.09, 2025.06.13	245
02.	පරකඩුව	පරකඩුව, නාරද මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය(අපෙන් ගමට ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතිය)	2025.04.05	36
03.	දෙහිවල	ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ ලක් සියනෑ මන්දිර පරිශ්‍රය	2025.05.16	109
04.	කොත්මලේ	වැලිගහ- මාවතුර	2025.05.30	67
05.	අකුරණ	අකුරණ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය නිරැල්ල ග්‍රාම නිලධාරී වසම	2025.06.13	40
06.	කොත්මලේ	වලස්දෙනිය - ගම්පල	2025.06.20	125
07.	අකුරණ	අලවතුගොඩ	2025.06.25	30

2025 වර්ෂයේ ජුනි මස තෙක් හෝමියෝපති ඖෂධ ආනයනය සඳහා වෛද්‍යවරුන් සහ ආයතන වෙත ඇමරිකානු ඩොලර් 36,333.93ක් වටිනා ආනයන බලපත්‍ර 03ක් සඳහා තාක්ෂණික කමිටුවේ නිර්දේශ ලබා දී ඇත.

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව

වාර්ෂික නිෂ්පාදනය(නිෂ්පාදන පිරිවැය අනුව)

වර්ෂය	2023	2024	2025
වාර්ෂික නිෂ්පාදනය (රු.මි.)	644.76	606.347	275.565

වාර්ෂික අලෙවිය

වර්ෂය	2023	2024	2025
වාර්ෂික අලෙවිය (රු.මි.)	1218.88	1528.75	611.85

රුපියල් මිලියන 1528.75ක ඉතිහාසයේ වැඩිම අලෙවිය 2024 වර්ෂයේදී ළඟා කර ගැනීමට හැකිවීම විශේෂ ජයග්‍රහනයක් වන අතර ඒ සඳහා පහත කරුණු හේතු විය.

1. නිෂ්පාදන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ඔසු අමු ද්‍රව්‍ය වඩාත් ලාභදායීව ලබා ගැනීම සඳහා සැපයුම් ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂම කිරීම. පෙර මිලදී ගත් මිල ගණන් සමඟ සසඳා බලන විට විශාල ලෙස අමු ද්‍රව්‍ය මිල පහළ යාම.
2. පරිපාලන හා මෙහෙයුම් වියදම් කාර්යක්ෂමව පාලනය කිරීම.
3. යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා වාහන අලුත්වැඩියා නිසි පරිදි අධීක්ෂණය යටතේ අවම පිරිවැයක් යටතේ සිදු කිරීම.
4. රාජ්‍ය අංශයේ ඇණවුම් සඳහා ඖෂධ සැපයීම ප්‍රතිපාදන සීමාවන් යටතේ උපරිම ලෙස ඉටු කිරීම හා පුද්ගලික අංශයේ අලෙවිය වර්ධනය කිරීම.

2024/2025 ළඟා කර ගත් ඉලක්ක (ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව)

01. කාරක ප්‍රාග්ධන ගැටළු විසඳීම හා ලාභදායී තත්ත්වයට ගෙන ඒම
02. භාවිතයට නොගත් යන්ත්‍ර භාවිතයට ගැනීම
    - සංස්ථාව විසින් මිලදී ගෙන භාවිතයට නොගත් සැකසුම් හා පිරවුම් යන්ත්‍ර නවීකරණය කර භාවිතයට ගෙන ඇත.
    - ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව සතුව පැවති භාවිතයට නොගන්නා සැකසුම් හා පිරවුම් යන්ත්‍ර මෙම සංස්ථාව වෙත ලබා ගන්නා ලද අතර, මේ වන විට අලුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
03. අලෙවිය වාර්තාගත ලෙස වැඩි කිරීම
04. අලෙවි ජාලය පුළුල් කිරීම

දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක අලෙවි ජාලයට අමතරව දිස්ත්‍රික් අලෙවි නියෝජිතයින් 12 දෙනෙකු සක්‍රීයව අලෙවි කටයුතු සිදු කරන අතර එය තව දුරටත් පුළුල් කරමින් ස්ථානීය, මාර්ගගත හා අන්තර්ජාතික අලෙවි නියෝජිතයින් පත් කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

05. නිෂ්පාදන නව්‍යකරණය

පෙති හා කරල් වශයෙන් පැවති ඖෂධ කාඩ්පත් ඇසුරුම් ලෙස (Blister Packing) හඳුන්වාදීම.

06. ඇසුරුම් අංශය නවීකරණය කිරීම
07. ඔසු උයන් සංවර්ධනය හා ඔසු උයන් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවලින් ඔසු අමුද්‍රව්‍ය රැස් කිරීම
08. තත්ත්ව සහතික ලබා ගැනීම
09. ප්‍රවර්ධන හා ප්‍රචාරණ කටයුතු පුළුල් කිරීම
10. ERP පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධතිය හඳුන්වාදීම

ඉදිරි සැලසුම් හා යෝජනා (ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව)

- ඖෂධ මිලදී ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදී ඇති ප්‍රතිපාදන සඳහා ඖෂධ සැපයීම සහ විවෘත වෙළඳපල ඉලක්ක කරගෙන නිෂ්පාදන සහ අලෙවි කටයුතු සිදු කිරීම.
- පවතින නිෂ්පාදනාගාර ධාරිතාවය කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීම, යන්ත්‍ර සූත්‍ර අලුත්වැඩියාව හා නව යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම.
- බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා සූර්ය බලශක්ති පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම.
- පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු පුළුල් කරමින් නිෂ්පාදන ගුණත්වය හා ඇසුරුම් වැඩිදියුණු කිරීම හා නව ඖෂධ සහ ශාකසාර නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම.
- ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයට අයත් Talentfort ආයතනය විසින් සංවර්ධනය කර ඇති නව ERP පරිගණක මෘදුකාංග පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් තොරතුරු පද්ධතිය කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීම සහ ඩිජිටල්කරණය මගින් තරගකාරී වාසි අත්පත් කර ගැනීම.
- ඖෂධ බෙදා හැරීම් කටයුතු වඩාත් කාර්යක්ෂම කිරීම සහ නව ලොරි රථ මිලදී ගැනීම.
- ශ්‍රී ලංකා කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI), කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශීය වෛද්‍ය පීඨය සමග ඒකාබද්ධව කටයුතු කරමින් සාර්ථකව හඳුනාගෙන ඇති ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිරීම.
- ITI ආයතන හා වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සතු ඖෂධ නිෂ්පාදනයට යොදා ගන්නා යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කිරීම සඳහා ගිවිසුම්ගතව කටයුතු කිරීම.
- ප්‍රධාන නිෂ්පාදනාගාර පරිශ්‍රයේ නව ගබඩා සංකීර්ණය ඉදි කිරීම සහ පතිරගොඩ නිෂ්පාදනාගාර භූමියේ රස ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාරය ඉදි කිරීම.
- මේ වන විට ලබාගෙන ඇති ISO 9001 : 20ට අමතරව ISO 22000 තත්ව සහතිකය සහ අනිකුත් අන්තර්ජාතික තත්ව සහතික ලබා ගැනීම.
- රසායනාගාරය වැඩිදියුණු කිරීම.
- ප්‍රවර්ධන හා ප්‍රචාරක කටයුතු පුළුල් කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ගුවන්විදුලි හා රූපවාහිනී මාධ්‍ය ආයතන වල ගාස්තු නිදහස් විකාශන කාලයන් ලබා ගැනීම හෝ සහනදායී ගාස්තු යටතේ ප්‍රචාරක කටයුතු සිදු කිරීමට අවස්ථාව ලබා ගැනීම.
- මෙරට තුළින් ලබාගත නොහැකි සහ ප්‍රමාණවත් සැපයුමක් නොමැති ඖෂධ අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීමට කටයුතු කිරීම හා සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන විදේශ වෙලඳපල වෙත අපනයනය කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- ඖෂධ වගා කිරීම. (සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ඒකාබද්ධ වගා වැඩසටහනට සමගාමීව සංස්ථා ඔසු උයන් හා එක්ව පෞද්ගලික අංශයද සහභාගී කර ගැනීම.)

ඉදිරි වර්ෂය (2026) සැලසුම් කර ඇති සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හා වැඩසටහන්

- ජාතික සෞඛ්‍ය පද්ධතිය තුළ වැඩි දායකත්වයක් ලබාදීම සඳහා ආයුර්වේද රෝහල් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම
- දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පවතින විභවතා තුළින් රජයේ විදේශ විනිමය උත්පාදනය කිරීමට කටයුතු කිරීම
- පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය සහ සංරක්ෂණය
- දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය සහ අපනයනය
- දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නියාමනය සවිමත් කිරීම
- දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ පවතින පර්යේෂණ අවස්ථා පුළුල් කිරීම
- විදේශයන්ගෙන් ආනයනය කරනු ලබන ඖෂධ අධෛර්යමත් කර ඔසු වගා තුළින් විදේශයන්ට ඇදී යන විනිමය ඉතිරි කිරීම
- පර්යේෂණ ඔසු උයන් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව පවත්වා ගැනීම
- වස විසෙන් තොර පෝෂයදායී දේශීය ආහාර පාන ප්‍රවර්ධනය
- විකල්ප වෛද්‍ය ක්‍රමයක් වශයෙන් හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය සංවර්ධනය කිරීම
- සහයෝගී/ ඒකාබද්ධ සත්කාර සේවාවන් පවත්වා ගැනීම
- බෝ නොවන රෝග පාලනය සහ වැළැක්වීම සඳහා දේශීය වෛද්‍ය දැනුම හා ප්‍රවේශයන් භාවිතය
- දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ මානව සම්පත් සංවර්ධන අවස්ථාවන් පුළුල් කිරීම සහ කාලීන පාඨමාලාවන් හඳුන්වාදීම
- දේශීය වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව ප්‍රවර්ධනය හා දැනුම හුවමරු කර ගැනීම
- ප්‍රමිතිගත දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය
- වැඩිහිටි සත්කාර හා පුනරුත්ථාපන සේවා ප්‍රවර්ධනය

2026 මූල ධන ආයෝජනය

දේශීය වෛද්‍ය අංශය

අනු අංකය	වැඩසටහන	යෙදවීමට අපේක්ෂිත මුදල (රු.)
01.	සංරක්ෂණ සහා සවිබල ගැන්වීම	5.0
02.	පෝෂණ මන්දිර ස්ථාපිත කිරීම	3.0
03.	හෝමියෝපති ක්‍රම සංවර්ධනය	3.0
04.	හෝමියෝපති රෝහලේ රසායනාගාර පර්යේෂණ සේවා ස්ථාපිත කිරීම	1.0
05.	හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව	1.5
06.	මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	12.0
07.	ධාරිතා සංවර්ධනය	1.0
08.	ඔසු දිරිය හා ඔසු වගා ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	7.5
	එකතුව	**34.0**

ජනමාධ්‍ය අංශය

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය

2026 අයවැය කාරක සභා අවස්ථාව සඳහා ජනමාධ්‍ය අංශය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ප්‍රගති වාර්තාව
(2025.01.01 දින සිට 2025.09.30 දින දක්වා)

1.0. ජනමාධ්‍ය අංශය

1.1. විෂය පථය

භාෂණයේ හා ප්‍රකාශනයේ නිදහස ඇතුළුව නිවැරදි තොරතුරු දැනගැනීමේ ජනතා අයිතිය තහවුරු කරන තොරතුරු දැනුම හා මතවාදයන් සමබර සන්නිවේදනයක් සඳහා උචිත ජනමාධ්‍ය සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම මෙන්ම රජය මඟින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් මත පිහිටා 'විනිවිදභාවයෙන් යුතු ජනමාධ්‍ය සංස්කෘතියක් හඳුන්වාදීම' සඳහා නියමිත නීති සහ අණ පනත්වලට අනුකූලව ජනමාධ්‍ය විෂයයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, ජාතික අයවැය, රාජ්‍ය ආයෝජන හා ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඊට අදාළ ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම හා ඇගයීම.

1.2. දැක්ම, මෙහෙවර, පරමාර්ථ

දැක්ම

'මනාව දැනුම්වත් වූ, බහුමතික සහ සක්‍රීය සමාජයක්'

මෙහෙවර

'ජනහිතකාමී වූ, සංවර්ධනයට දිශානත වූ, නිදහස් සහ වගකීම් සහිත ශ්‍රී ලාංකේය ජනමාධ්‍ය කලාවක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග සැකසීම, පහසුකම් සැලසීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය හා පසු විපරම'

පරමාර්ථ

- වඩා යහපත් මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් ගොඩනැංවීම සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා දීම.
- මහජනතාවට තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශවීමේ සමාන අවස්ථාවන් පුළුල් කිරීම.
- නවීනතම තාක්ෂණය සමඟ මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය වෙත පහසුකම් සැලසීම.
- මාධ්‍යවේදීන්ගේ වෘත්තීයභාවය ඉහළ නැංවීම උදෙසා දිරිගැන්වීම.
- ජාතික සංවර්ධන ප්‍රයත්නයේදී මාධ්‍ය දායකත්වය සහ සහභාගීත්වය ඉහළ නැංවීම.
- ජාත්‍යන්තර වශයෙන් රටෙහි ප්‍රතිරූපය ඔප්නැංවීම උදෙසා නායකත්වය සැපයීම.
- අමාත්‍යාංශයේ ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා මානව සම්පත සංවර්ධනය කිරීම.
- අමාත්‍යාංශයේ අනුබද්ධිත ආයතනයන්හි සම්පත් සාර්ථකව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.
- අදාළ පාර්ශ්වයන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම තුළින් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම.

1.3. කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන්

- රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් මත පිහිටා ජනමාධ්‍ය විෂයයට සහ අදාළ දෙපාර්තමේන්තු හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථාවන්හි විෂයයන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති සම්පාදනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම හා ඇගයීම.
- විෂය පථයට අයත්වන මහජන සේවාවන් කාර්යක්ෂමව හා මහජන හිතකාමී අයුරින් ලබා දීම.
- නාස්තිය හා දූෂණය පිටු දකිමින් අංශයේ කාර්යභාරය ඉටු කිරීම සහතික කිරීමට ඉවහල් වන ආකාරයට නවීන කළමනාකරණ ක්‍රම හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් සියලු ක්‍රම සහ විධි සුදුසු පරිදි යථාවත් කිරීම.
- ජනතාවගේ නිවැරදි තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය තහවුරු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ගයන් ගැනීම.
- රජයේ මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන කටයුතු.
- ජනතාවගේ දැනුම ආකල්ප හා රසඥතාවය දියුණු කරමින් ආර්ථික, සාමාජීය, සංස්කෘතික දියුණුව සඳහා ජනමාධ්‍යයෙහි දායකත්වය ලබා දීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායයන් සම්පාදනය කිරීම.
- මාධ්‍ය භාවිතය සඳහා නවීන තාක්ෂණය යොදාගැනීම වර්ධනය කිරීම.
- ජනමාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දීම.
- රාජ්‍ය නිල නිවේදන හා ප්‍රවෘත්ති පිළිබඳව ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම.
- ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ අදාළ තොරතුරු දේශීය හා විදේශීය ජනමාධ්‍ය ආයතනවලට නිකුත් කිරීම.
- විදේශයන්හි පිහිටි ශ්‍රී ලංකා දූත මණ්ඩලවලට අවශ්‍ය තොරතුරු හා ප්‍රචාරක සේවා සැපයීම.
- ප්‍රවෘත්ති, චිත්‍රපට හා වාර්තාමය වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය හා ප්‍රදර්ශනය කිරීම පිණිස උචිත ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- වාණිජ රූපවාහිනී හා ගුවන් විදුලි ප්‍රචාර සහ විදේශ විකාශයන් ඇතුළු ප්‍රචාරක කටයුතු.
- නවතම තාක්ෂණය සහ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් භාවිත කරමින් විවිධත්වය තුළින් ව්‍යාපාර අරමුණු කර ගත් නවීන තැපැල් සේවයක් ලබාදීම සහ දේශීය හා විදේශීය තැපැල් සේවා කටයුතු කාර්යක්ෂම ලෙස පවත්වාගෙන යාම.
- ලංකා මුද්දර කාර්යාංශය පරිපාලනය කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තු, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථාවලට පැවරී ඇති අනෙකුත් සියලු විෂයයන්ට අදාළ කටයුතු.
- දෙපාර්තමේන්තු, ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථා අධීක්ෂණය.

1.4. සුවිශේෂී ප්‍රමුඛතා

- විනිවිදභාවයෙන් යුත් ජනමාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් හඳුන්වා දීම.
- ජාතික හා ජාත්‍යන්තර නීති රෙගුලාසිවලට අනුගත වන පරිදි මාධ්‍ය ප්‍රමිතීන් ස්ථාපිත කිරීම.
- ජනමාධ්‍යවේදීන් සහ ජනමාධ්‍ය ආයතන සඳහා සමාජ සංස්කෘතික වටිනාකම් සහ සමාජ සාරධර්ම පිළිබඳ රාමුව ඉක්මවා නොයන පරිදි කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම.
- මාධ්‍යවේදීන්ට පහසුකම් සැපයීම සඳහා පළාත් මට්ටමෙන් කටයුතු සිදු කිරීම.

- ශ්‍රී ලංකා තැපැල් සේවය ජනතා අවශ්‍යතා සඳහා පුළුල් කිරීම.
- සමාජ මාධ්‍ය ඇතුළු නව මාධ්‍ය භාවිතය සහ හැසිරවීම පිළිබඳ වෘත්තීමය දැනුම හා අවබෝධය ලබා දීම සඳහා සමාජ අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම.
- ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල ජනමාධ්‍ය උසස් අධ්‍යාපන වෘත්තීමය කුසලතා ප්‍රවර්ධන අවස්ථාවන් ඇති කිරීම.
- නව තාක්ෂණය පදනම්ව කාර්යක්ෂම හා නව අවස්ථාවන්ට ඉලක්කගත වූ ජනතා කේන්ද්‍රීය ඩිජිටල් තැපැල් හා ආශ්‍රිත සේවාවන් සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වාදීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1.5. ආයතන හා නෛතික රාමුව

#	දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන හා රාජ්‍ය සංස්ථා	ක්‍රියාත්මක කළ යුතු නීති සහ අණ පනත්
i	තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව	තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත (2016 අංක 12)
ii	මාර්ගගත ක්‍රමවල සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව	මාර්ගගත ක්‍රමවල සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳ පනත (2024 අංක 09)
iii	රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව	
iv	රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව	
v	ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය	ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනත (1973 අංක 05)
vi	ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව	ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථා පනත (1966 අංක 37)
		ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථා (විශේෂ විධිවිධාන) පනත (1996 අංක 08)
vii	සීමාසහිත ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය	සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය
viii	ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව	ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථා පනත (1982 අංක 06)
ix	සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම	ඇසෝසියේටඩ් නිවුස් පේපර්ස් ඔෆ් සිලෝන් ලිමිටඩ් (විශේෂ විධිවිධාන) පනත (1973 අංක 28)
x	සීමාසහිත ලංකා පුවත් ආයතනය	ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර ආඥා පනත (1839 අංක 05)
xi	ශ්‍රී ලංකා පදනම	ශ්‍රී ලංකා පදනම් පනත (1973 අංක 31)
xii	ශ්‍රී ලංකා තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව	තැපැල් කාර්යාල ආඥා පනත (1908 අංක 11)
		මුද්දර ආඥා පනත (1909 අංක 22)
xiii	ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය	ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය පනත (1984 අංක 18)
xiv	ශ්‍රී ලංකා මාධ්‍ය පුහුණු ආයතනය	

1.6. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

1.6.1. 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව මඟින් 2016.08.04 දින සිට බලාත්මක වූ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත ක්‍රියාත්මක කර එය සමාජගත කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන වගකීම ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත පැවරී ඇත. 2017.02.03 දින සිට මෙම පනත ක්‍රියාත්මක වීම ආරම්භ වූ අතර රජයේ නිල තොරතුරු

ජනතාවට දැනගැනීමේ අයිතිය තහවුරු කිරීමෙන් රටේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය හා යහපාලන මූලධර්ම මනාව ක්‍රියාවට නැංවීමත් එමඟින් දූෂණයෙන් තොර යහපත් වගකීම් සහිත රාජ්‍ය සේවාවක් ස්ථාපිත කිරීමත් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනතෙහි මූලික පරමාර්ථය විය. මෙම පනත සමාජගත කිරීම උදෙසා 2017 වසරේ සිටම ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය අඛණ්ඩව සක්‍රීය ලෙස දායක විය.

1.6.1.1. 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත අනුව ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත පැවරී ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම හා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව හා සම්බන්ධීකරණ කටයුතු ඉටු කිරීම

තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත ප්‍රකාරව සහ තොරතුරු ඉල්ලීමේ ක්‍රමවේදයට අනුව කොමිෂන් සභාව සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරන ලදී. මේ වන විට වාර්ෂික වාර්තා සහ අර්ධ වාර්ෂික වාර්තා මෙන්ම ද්විමාසික තත්ත්ව වාර්තා 7ක් තොරතුරු කොමිසම වෙත යොමු කර ඇත. එමෙන්ම පුරවැසියන් හෝ පොදු අධිකාරීන් විසින් කොමිෂන් සභාව වෙතින් ඉටුකළ යුතු කාර්යයන් සම්බන්ධව සහ තොරතුරු අයිතිවාසිකම් කොමිෂන් සභාවේ විවිධ ඉල්ලීම් අදාළ ආයතන වෙත යොමු කිරීම සිදු කර ඇත.

1.6.1.2. තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත හා සම්බන්ධ උපදේශන සේවා සැපයීම

2025 වර්ෂයේ මේ සම්බන්ධයෙන් දෛනිකව විධිමත් උපදේශන සේවා සැපයීම සිදු කරන ලදී. 2025.09.30 දින වන විට පුද්ගලයින් විශාල ප්‍රමාණයකට ලිඛිතව හා දුරකතනයෙන් විධිමත් උපදේශන ලබා දී ඇත. මෙහිදී පුරවැසියන්ට තොරතුරු පනත සම්බන්ධයෙන් උපදේශන සේවා සැපයීම මෙන්ම තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමට සහ පර්යේෂණ කිරීමට පැමිණෙන පුරවැසියන් දැනුම්වත් කිරීම සිදු වේ.

1.6.1.3. තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ නිල වෙබ් අඩවිය (www.rti.gov.lk) පවත්වාගෙන යාම සහ යාවත්කාලීන කිරීම

පුරවැසියන්ට ඵලදායී ලෙස තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත භාවිතයට ගැනීම මෙහි අරමුණයි. එමෙන්ම තොරතුරු අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පුරවැසියන්ගේ දැනුම්වත්භාවය වැඩිකිරීම හා තොරතුරු ඉල්ලීම් මඟින් මහජන අවශ්‍යතා සැපයීමද අරමුණු වේ. මෙහිදී ඉදිරියේදී පැවත්වෙන වැඩසටහන් සම්බන්ධයෙන් වන ප්‍රචාරණය වැදගත් වෙයි. එමෙන්ම තොරතුරු අයිතිවාසිකම සම්බන්ධයෙන් ඉතා ක්‍රියාශීලී මෙන්ම වඩාත් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කළ හැකි අයුරින් අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් යටතේ පවත්වාගෙන යන වෙබ් අඩවිය යාවත්කාලීන කරන ලදී.

1.6.1.4. තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විද්‍යුත් තැපෑල (rtiunitsl@gmail.com) පවත්වාගෙන යාම

පුරවැසියන්ට සහ පොදු අධිකාරීවල නිලධාරීන්ට ඇතිවන ගැටළු සඳහා පිළිතුරු අපේක්ෂාවෙන් යොමු කරන ලද විද්‍යුත් ලිපි සඳහා පිළිතුරු ලබා දීම සිදු කරනු ලැබේ.

1.6.1.5. තොරතුරු අයිතිවාසිකම පිළිබඳ තොරතුරු නිලධාරී අත්පොත, පුහුණු මාර්ගෝපදේශය සහ අත්පත්‍රිකා බෙදාහැරීම

තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතට අදාළව පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ සහ රජයේ නිලධාරීන්, පුරවැසියන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් 23ක් දිවයින පුරා පවත්වන ලද අතර එම වැඩසටහන් සඳහා සහභාගී

වූවන්හට නිලධාරී අත්පොත්, පුහුණු මාර්ගෝපදේශය හා අත්පත්‍රිකා 5479ක් බෙදා හරින ලදී. එම ප්‍රකාශන බෙදා හැරීම තුළින් ආයතනයන්හි තොරතුරු නිලධාරීන්ගේ දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

1.6.1.6. පොදු අධිකාරීන්හි නම්කළ නිලධාරීන් සහ තොරතුරු නිලධාරීන් සම්බන්ධ දත්ත පාදකය යාවත්කාලීන කිරීම

පොදු අධිකාරීන්හි අලුතින් පත්කරන ලද තොරතුරු නිලධාරීන් සහ නම්කළ නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු යොමු කෙරෙන අතර එම නිලධාරීන් පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් දත්ත පද්ධතියක් (Data Base) වෙබ් අඩවියේ ඇතුළත් වෙන අතර මාසිකව යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ.

1.6.1.7. තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත සම්බන්ධයෙන් ෆේස්බුක් (face book) පිටුවක් පවත්වාගෙන යාම සහ සමාජ මාධ්‍යවල ප්‍රචාරය කිරීම

විශේෂයෙන්ම තරුණ ප්‍රජාව ඉලක්ක කොට ගනිමින් සහ පුරවැසියන් තොරතුරු අයිතිවාසිකම් පනත පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීමේ අරමුණින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන RTI Facebook පිටුව මඟින් ආකර්ෂණීය ලෙස දැනුම්වත් කිරීම සිදු වෙයි. 2025.09.30 දිනට සමස්ත පරිශීලකයන් සංඛ්‍යාව 3620ක් වේ. එමෙන්ම, තොරතුරු නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් සහ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවත්වීමේදී ඒ සම්බන්ධව මුහුණු පොතේ එදිනම පළ කරනු ලැබේ.

1.6.1.8. තොරතුරු පනත පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන්

කොළඹ හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයන්හි තෝරාගත් පොදු අධිකාරීන්හි නිලධාරීන් සඳහා තොරතුරු පනත පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් 25ක් පවත්වන ලද අතර ඒ සඳහා සහභාගී වූ නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව 2410කි.

1.6.1.9. ජාත්‍යන්තර තොරතුරු අයිතිවාසිකම පිළිබඳ දින සැමරුම - 2025

2025 වර්ෂයට අදාළ ජාත්‍යන්තර තොරතුරු අයිතිවාසිකම පිළිබඳ දින සැමරුම සැප්තැම්බර් මස 30 දින ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේදී ගරු සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන සඳහා සියලු අමාත්‍යාංශවල තොරතුරු නිලධාරීන් හා විෂය නිලධාරීන් 370ක් සහභාගී විය. 2025 වර්ෂයට අදාළ ජාත්‍යන්තර තොරතුරු දින සැමරුමට සමගාමීව කිලිනොච්චිය, මන්නාරම හා හම්බන්තොට යන දිස්ත්‍රික්කවල සහ නැගෙනහිර පළාතේ සිටින සියලුම පළාත් පාලන ආයතන සභිකයන් සඳහා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත සම්බන්දයෙන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

1.6.1.10. ‘පවත’ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

‘පවත’ පුවත්පත 2025.09.30 දින විශේෂ කලාපයක් ලෙස දිනමිණ හා තිනකරන් පුවත්පත් සමඟ සිංහල හා දෙමළ භාෂාවෙන් ලේක්හවුස් ආයතනය මඟින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද අතර ඒ සමඟම අන්තර්ජාලයට ද මුදා හරින ලදී.

1.6.2. ජාතික මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම

ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රමවත් මාර්ගෝපදේශකත්වයක් උදෙසා ජාතික මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය කටයුතු ආරම්භ කළ අතර ඒ සඳහා රාජ්‍ය මාධ්‍ය ප්‍රධානීන්, විශ්වවිද්‍යාල

ආචාර්යවරුන්, ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන්, නීතීඥයන්, විද්‍යුත් විකාශකයන්ගේ සංගමයේ නියෝජිතයන් සහ කර්තෘ සංසදයේ නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත විද්වත් කමිටුවක් පත් කරන ලදී.
එම කමිටුව විසින් සියලු පාර්ශවකරුවන් ආවරණය වන අන්දමට යොමුගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා 07ක් පහත පරිදි පවත්වමින් ජාතික මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි මූලික කෙටුම්පත සකස් කිරීමේ කටයුතු සිදුකරන ලදී.

i. අධ්‍යයන
ii. ජනමාධ්‍ය සංගම්
iii. අයිතිවාසිකම් පදනම් වූ සංවිධාන
iv. විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආයතන
v. උතුරු පළාත කේන්ද්‍ර කරගත් සාකච්ඡා
vi. නැගෙනහිර පළාත කේන්ද්‍ර කරගත් සාකච්ඡා
vii. පාසල් මාධ්‍ය සංගම්

මෙහිදී උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල මාධ්‍යවේදීන්ගේ හා මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ සමාජ ක්‍රියාකරුවන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් ලෙස සලකනු ලැබූ බැවින්, යාපනය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී සහ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේදී යොමුගත කණ්ඩායම් සාකච්ඡා 02ක් පවත්වන ලද අතර එහිදී එම ප්‍රදේශවලට ආවේණික ගැටළු හඳුනාගැනීමටත්, නව අදහස් හා යෝජනා ලබා ගැනීමටත් හැකි විය.

මෙම විධිමත් ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ සියලු පාර්ශවකරුවන්ගෙන් ලබා ගන්නා ලද අදහස් හා යෝජනා වඩා විධිමත් සහ ප්‍රායෝගික ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ දැනට නිරීක්ෂණය වන පොදු දුර්වලතාවයන් මඟ හරවා ගනිමින් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය නව දිශානතියකට යොමු කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් සකස් කරන ලද ජාතික මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි මූලික කෙටුම්පත අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සඳහා 2024.03.28 දිනැතිව ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇත.

නව රජය යටතේ නැවතත් පොදු මහජන අදහස් ලබා ගැනීම සිදු කළ අතර ඒ අනුව විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගෙන් ලබා ගන්නා ලද අදහස් හා යෝජනා අනුව ජාතික මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ මූලික කෙටුම්පත මේ වන විට විද්වත් කමිටුව මඟින් සංශෝධනය කරමින් පවතී.

1.6.3. රාජ්‍ය අනුග්‍රහය සහිතව ජනමාධ්‍ය උසස් අධ්‍යාපන ආයතනයක් පිහිටුවීම

ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සේවයේ නියුතු මාධ්‍යවේදීන්ගේ වෘත්තීයභාවය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් මාධ්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය (Chartered Institute of Media Professionals of Sri Lanka) යන මැයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට සමාන්තර ස්වාධීන ආයතනයක් මහා බ්‍රිතාන්‍යයේ දැනට ස්ථාපිත වරලත් ජනමාධ්‍ය ආයතනය පදනම් කරගනිමින් රාජ්‍ය අනුග්‍රහය සහිතව ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. 2025.03.19 දින ගරු විෂයභාර අමාත්‍යතුමාගේ අත්සනින් යුත් 'ශ්‍රී ලංකා වරලත් මාධ්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය (Chartered Institute of Media Professionals – Sri Lanka) පිහිටුවීමේ පනත' යන මැයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් නව අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අතර ඒ සඳහා අමප/2/0588/815/043 අංක හා 2025.04.22 දිනැතිව අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ලැබී ඇත.

එම අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ඉදිරි කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කරන ලද අතර 2025.05.20 දින Chartered Institute of Media Professionals of Sri Lanka Bill කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් කෙටුම්පත් කර අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇති අතර එම කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් නීතිපතිගේ නිශ්කාෂණ සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත 2025.07.14 දින යොමු කර ඇත.

1.6.4. ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙල - 2024

මාධ්‍යවේදීන් විසින් ඉටු කරනු ලබන මෙහෙවර සහ ඔවුන්ගේ දායකත්වය අගය කිරීමත් ගුණාත්මක මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම සඳහාත් ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙලක් පැවැත්වීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. ඒ අනුව 2018 වර්ෂයට අදාළව ප්‍රථම වරට 2019 වර්ෂයේ දී ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙල පවත්වා ඇත. නමුත් ඉන් පසුව වාර්ෂිකව ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙල සංවිධාන කටයුතු සිදු කළද ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන වෙන් නොවීම Covid - 19 වසංගතය හා පැවති ආර්ථික අර්බුදය හමුවේ මෙම උළෙල 2020, 2021 හා 2022 යන වර්ෂයන්හිදී පැවැත්වීමට නොහැකි වී ඇත.

2024 ජාතික අයවැයෙන් රුපියල් මිලියන 20ක ප්‍රතිපාදනයක් ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙල පැවැත්වීම සඳහා වෙන් විය. 2023 වර්ෂයට අදාළව නිර්මාණ අගය කරමින් 'ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන 2024' උළෙල පැවැත්වීම සඳහා එවකට ගරු ඇමතිතුමා වෙතින් 2024.10.01 දිනැතිව අනුමැතිය ලැබිණි. නමුත් ඇතිවූ අධිකාරීමය වෙනස්කම් මත ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උලෙළ 2024 වර්ෂයේදී පැවැත්වීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උලෙළ 2025.11.11 දින පැවැත්වීමට කටයුතු සූදානම් කර ඇති අතර 2025 අයවැය මඟින් ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙල සඳහා රුපියල් මිලියන 27.5ක ප්‍රතිපාදන වෙන් වී ඇත. සම්මාන උළෙල පැවැත්වීම සඳහා නෙළුම් පොකුණ රඟහල වෙන් කරවා ගැනීමට රුපියල් 200,000.00ක මුදලක් අත්තිකාරම් ලෙස ගෙවා ඇත. සම්මාන උළෙල පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් වන අනෙකුත් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතින අතර 2025.11.11 දින වන විට සියලු වියදම් දැරීමට නියමිතය.

1.6.5. ප්‍රවෘත්ති වෙබ් අඩවි ලියාපදිංචි කිරීම

අංක 12/1037/37/019-1 සහ 2012.08.13 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව ප්‍රවෘත්ති වෙබ් අඩවි ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබේ. සෑම වෙබ් අඩවියක්ම ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා රුපියල් 25,000.00ක්ද ලියාපදිංචිය වාර්ෂිකව අලුත් කිරීම සඳහා රුපියල් 10,000.00ක මුදලක් ද අය කරනු ලැබේ. මෙම වසරේ සැප්තැම්බර් 30 දිනට අමාත්‍යාංශය යටතේ ප්‍රවෘත්ති වෙබ් අඩවි 12ක් ලියාපදිංචි කර ඇති අතර වෙබ් අඩවි 24ක් ලියාපදිංචිය අලුත් කර ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය වර්ෂය පුරාවටම ක්‍රියාත්මක වේ.

1.6.6. රූපවාහිනී හා ගුවන්විදුලි බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගුවන්විදුලි සහ රූපවාහිනී විකාශන විෂයයන්ට බලපාන මූලික ව්‍යවස්ථාවන් වනුයේ 1966 අංක 37 දරන ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථා පනත සහ 1982 අංක 06 දරන ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථා පනතය. යථෝක්ත පනත්වල සඳහන් ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිපාදන අනුව පෞද්ගලික ගුවන්විදුලි සහ රූපවාහිනී විකාශන සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා මෙම අමාත්‍යාංශය මඟින් බලපත්‍ර ලබා දීම සිදු කර ඇත.

2025.09.30 දින වන විට ක්‍රියාකාරීව පවතින පෞද්ගලික ගුවන්විදුලි හා රූපවාහිනී බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව හා නාලිකා සංඛ්‍යාව

බලපත්‍ර වර්ගීකරණය	පෞද්ගලික බලපත්‍රලාභී ආයතන සංඛ්‍යාව	නාලිකා සංඛ්‍යාව
ගුවන්විදුලි	18	51
භෞමික රූපවාහිනී	16	24

සේවා සපයන ආයතන

බලපත්‍ර වර්ගීකරණය	බලපත්‍රලාභී ආයතන සංඛ්‍යාව
කේබල් රූපවාහිනී	06
චන්ද්‍රිකා රූපවාහිනී	03
අන්තර්ජාල මත පදනම් වූ රූපවාහිනී	03
එකතුව	**12**

තවද රාජ්‍ය ගුවන්විදුලි ආයතන දෙක වන ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාව හා සී/ස ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය ඔස්සේ ප්‍රාදේශීය සේවාවන්ද ඇතුළුව ගුවන්විදුලි නාලිකා 15ක් පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව හා සී/ස ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය යන ආයතන දෙක ඔස්සේ රූපවාහිනී සේවාවන් 05ක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. භාෂණයේ සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස උපරිමයෙන් ආරක්ෂා කරමින් වඩා යහපත් මාධ්‍යකරණයක් සඳහා දැනට නිකුත්කර ඇති ගුවන්විදුලි හා රූපවාහිනී විකාශන බලපත්‍රයන්හි ඒකමතිකභාවයක් ඇති කිරීමේ අරමුණින් පොදු ආකෘතියක් හඳුන්වාදීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය හිමි වී ඇත. ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් කමිටුවක් පත්කර, නිකුත් කර ඇති ගුවන්විදුලි හා රූපවාහිනී විකාශන බලපත්‍ර සමාලෝචනය සිදු කර සකස් කරන ලද පොදු ආකෘති පත්‍රය නීතිපති උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇත.

1.6.7. කාන්තාවන් සහ ජනවාර්ගික - ආගමික සුළුතරයන්ගේ ගරුත්වය සුරැකීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මාධ්‍යවේදීන් සඳහා ආචාරධර්ම සංග්‍රහයක් හඳුන්වාදීම

'කාන්තාව, සාමය හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2023 – 2027' යටතේ කාන්තාව සහ ජනවාර්ගික - ආගමික සුළුතරයන්ගේ ගරුත්වය සුරැකීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මාධ්‍යවේදීන් සඳහා අචාරධර්ම සංග්‍රහයක් හඳුන්වාදීම මෙම අමාත්‍යාංශ වෙත පැවරී ඇත. ඒ සඳහා විද්වත් කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර, කෙටුම්පත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කමිටුව මඟින් සිදු කර අවසන් වීමෙන් පසුව පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස් ලබා ගැනීමට නියමිතය.

1.6.8. 'ඇසිදිසි' ජනමාධ්‍ය ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන

විසිඑක් වන සියවසේ අභියෝගයන්ට සාර්ථකව මුහුණදෙනු වස් ජනමාධ්‍යවේදීන් දැනුමෙන්, කුසලතාවයෙන් හා ආකල්පමය වශයෙන් සන්නද්ධ කරමින් වෘත්තීය ජනමාධ්‍ය කලාවක් ස්ථාපිත කිරීම උදෙසා පුහුණු පාඨමාලා මඟින් තම වෘත්තීය කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථා සලසාදීම "ඇසිදිසි ජනමාධ්‍ය ශිෂ්‍යත්ව" වැඩසටහනේ මූලික අරමුණයි.

සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ, ජනමාධ්‍ය අංශය මඟින් වාර්ෂිකව මෙම ශිෂ්‍යත්ව යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

දිවයිනේ පිළිගත් විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආයතනවල වසර 03ක සේවා කාලයක් සපුරා ඇති පූර්ණකාලීන හෝ අර්ධ කාලීන පදනම මත සේවයේ නියැළී සිටින, වයස අවුරුදු 18-55 අතර මාධ්‍යවේදීන්, නිදහස් මාධ්‍යවේදීන්, ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන්, වෙබ් මාධ්‍යවේදීන් සහ මාධ්‍ය තාක්ෂණික ශිල්පීන්ට ආපසු නොගෙවන පදනම යටතේ මෙම ශිෂ්‍යත්ව පිරිනමනු ලැබේ. මෙ සඳහා රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ජනමාධ්‍යවේදීන් සඳහා නිකුත් කරන මාධ්‍යවේදී හැඳුනුම්පත ලබා තිබිය යුතු වේ.

උපාධි, පශ්චාද් උපාධි පාඨමාලා සඳහා රුපියල් ලක්ෂ දෙකක (200,000.00) උපරිමයකට යටත්ව හා කෙටි කාලීන හෝ දිගු කාලීන සහතික පත්‍ර පාඨමාලා, ඩිප්ලෝමා, උසස් ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා සඳහා රුපියල් ලක්ෂයක (100,000.00) උපරිමයකට යටත්වද යටත්ව මෙම ශිෂ්‍යත්ව මුදල් ලබාදේ. මේ යටතේ ශිෂ්‍යත්වලාභීන්ට පිළිගත් විශ්වවිද්‍යාල, උසස් අධ්‍යාපනික පුහුණු ආයතන මඟින් පවත්වනු ලබන මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පාඨමාලා හැදෑරිය හැකිය.

ශිෂ්‍යත්වලාභියාගෙන් කිසිදු මුදලක් අය නොකර රජය විසින් ලබාදෙන මෙම ශිෂ්‍යත්ව යෝජනා ක්‍රමය යටතේ මාධ්‍යවේදීන්ට දෙවරක් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට අවස්ථාව සැලසෙන අතර, පළමු අවස්ථාවේ පාඨමාලාව සාර්ථකව සම්පූර්ණ කළ ජනමාධ්‍යවේදීන්ට වසර 05ක් ඉක්මගිය පසු දෙවන අවස්ථාව සඳහා අයදුම් කළ හැකිය.

ශිෂ්‍යත්වය සඳහා හිමිකම් ලබන මාධ්‍යවේදීන්ට පාඨමාලාව සඳහා වන ගාස්තුවෙන් 50% ක් පාඨමාලාව ආරම්භයේදී පළමු වාරිකය ලෙසද 25% ක් පාඨමාලාවේ දෙවෙනි වාරිකය ලෙසද ඉතිරි 25% පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කර සහතික පත්‍රය ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුවද ගෙවීම සිදු කරයි.

ඇසිදිසි ශිෂ්‍යත්වය ලබාදී ඇති අයුරු

වර්ෂය	ශිෂ්‍යත්ව ලාභීන් සංඛ්‍යාව
2006	11
2007	11
2008	36
2010	80
2011	116
2012	119
2013/14	102
2015	145
2016	59
2017	108
2018	109
2019/20	88
2021/22	49
2023	39
2025	61
එකතුව	**1133**

2023, 2024 හා 2025 වර්ෂ සඳහා පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 05, රුපියල් මිලියන 02.5 හා රුපියල් මිලියන 07ක් වශයෙන් මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ප්‍රතිපාදන ලබා දී ඇත. ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන වෙන් නොවීම හේතුවෙන් 2024 වර්ෂයේදී මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි විය.

මෙම වර්ෂයේ (2025) ශිෂ්‍යත්ව ලබාදීම සඳහා ලේකම්තුමා විසින් පත්කරන ලද තේරීම් කමිටුව මඟින් මාධ්‍යවේදීන් 61 දෙනෙකු තෝරාගෙන ඇත. මෙවර ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන (රුපියල් මිලියන 07) වෙන් කර ඇති හෙයින් මුලික සුදුසුකම් ලබා ඇති සියලුම අයදුම්කරුවන් සඳහා ශිෂ්‍යත්ව ලබාදීමට හැකි විය.

1.6.9. ආනයනය කරන ලද ටෙලි නාට්‍ය, චිත්‍රපට හා වාණිජ වැඩසටහන් සඳහා බදු අයකිරීම

මෙම අමාත්‍යාංශය මඟින් 2016 අංක 11 දරන මුදල් පනත මඟින් පනවා ඇති නියෝගයන්ට අනුව රූපවාහිනී නාලිකා මඟින් විකාශනය කරනු ලබන ආනයනික වැඩසටහන් සඳහා බදු අය කෙරේ.

2025.09.30 දින දක්වා ආනයනික ටෙලි නාට්‍ය, චිත්‍රපට හා වාණිජ වැඩසටහන් 1381ක් සඳහා නිශ්කාෂණ සහතිකපත් නිකුත් කර ඇති අතර අයකර ගනු ලැබූ බදු මුදල රුපියල් මිලියන 78.05කි. මෙම කාර්යය සඳහා සමීක්ෂණ මණ්ඩල සාමාජිකයන් 30 දෙනෙකු සම්බන්ධ කර ඇති අතර දෛනිකව තිදෙනා බැගින් වන අනු කමිටු වාර 246ක් මඟින් විකාශන අනුමැතීන් ලබාදී ඇත.

2025.09.30 දින දක්වා බදු අයකරනු ලැබූ හා බද්දෙන් නිදහස් කරනු ලැබූ වැඩසටහන්

වැඩසටහන් වර්ගය	බද්දෙන් නිදහස් කරනු ලැබූ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	බදු අයකරනු ලැබූ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	බදු ආදායම (රු. මි.)
චිත්‍රපට	890	-	-
ටෙලි නාට්‍ය හා වාර්තා වැඩසටහන්	24	407	59.05
වෙළෙඳ දැන්වීම් හා වෙළෙඳ වැඩසටහන්	-	60	19.00
එකතුව	**914**	**467**	**78.05**

(අ) 2025.01.24 දින හිරු නාලිකාව විසින් 2021 වර්ෂයේදී විකාශනය කරන ලද තෙලිහු සහ මලයාලම් චිත්‍රපට 06ක් සඳහා හිඟ බදු ලෙස රුපියල් මිලියන 05.87ක් ගෙවා ඇත.

(ආ) ස්වර්ණවාහිනී නාලිකාව විසින් 2025.02.28 දින භීෂ්මා තෙලිහු චිත්‍රපටය නිෂ්කාෂණ සහතිකයක් නොලබා විකාශය කර ඇති අතර එම චිත්‍රපටය සඳහා බදු මුදල් ගෙවන ලෙස අමාත්‍යාංශය විසින් දැනුම් දීමෙන් පසු 2025.07.29 වන දින අදාළ මාධ්‍ය ආයතනය විසින් අධිභාරය සහිතව රුපියල් 220,000.00 ක බදු මුදල ගෙවා ඇත.

(ඇ) හිරු සහ ස්වර්ණවාහිනී යන නාලිකා විසින් ආනයනික චිත්‍රපට නිෂ්කාෂණ සහතික පත්‍ර නොමැතිව විකාශය කර ඇති නිසා ඉහත සඳහන් (අ) සහ (ආ) හි ලැබුණු බදු මුදල් කාර්තු බදු ආදායමෙහි එකතුවට ගණනය කර නොමැත.

1.6.10. ජනමාධ්‍ය විෂය පථයට අයත් අනුබද්ධිත ආයතනයන්හි පනත් කාලීනව සංශෝධනය කිරීම

ජනමාධ්‍ය විෂය පථයට අයත් වන ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව, ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව, සී/ස ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය, සී/ස එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම (ලේක්හවුස්), ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය හා ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය යන ආයතන නීත්‍යානුකූලව පිහිටුවා ඇති පනත් හා සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලි මීට වසර 40කට පමණ පෙර එවකට පැවති ආර්ථික, සාමාජීය හා සංස්කෘතික අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන ලෙස සකස් කර ඇති අතර මෑත කාලයේදී කිසිදු සමාලෝචනයකට ලක් කර නොමැත. එසේම තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව, රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව වැනි රාජ්‍ය ආයතන තමන්ගේ දෛනික රාජකාරීවලදී භාවිතා කරන අණ පනත්ද මීට දශක 05 කට පමණ පෙර සම්මත කර ඇති අණ පනත් වේ. කාලීන අවශ්‍යතාවයන්ට අනුගත වෙමින් පෞද්ගලික මාධ්‍ය හා සමාන කාර්යය හා සේවාවන් කරනු ලබන පෞද්ගලික ආයතන තරඟකාරී ලෙස ඉදිරියට පැමිණ ඇතිමුත් යල් පැනගිය පනත් හා නීතිරීති තුළ සිරවී සිටීමට සිදුවීම හේතුවෙන් රාජ්‍ය මාධ්‍ය හා රාජ්‍ය ආයතනවල ඉදිරි ගමන මන්දගාමී වී ඇත.

එසේම, ඩිජිටල් තාක්ෂණය සමඟ මතුවිය හැකි ඉදිරි ගැටළු සඳහා අනාගතයට ගැලපෙන ලෙස මෙම අමාත්‍යාංශ විෂය පථයට අයත්ව ඇති අණ පනත් සංශෝධනය විය යුතුව ඇති අතර ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වන තාක්ෂණික හා සමාජ රුචිකත්වයට ගැලපෙන ලෙස කටයුතු කරමින් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පවත්නා දැඩි තරඟකාරීත්වයට සාර්ථකව මුහුණ දී එය ජයගැනීමට හැකියාව ලැබෙන ලෙසත් ස්වාධීනව නැඟී සිටීමට අවශ්‍ය වන ආයතනික ව්‍යුහයන් සකස් කරගැනීමට අවකාශ සැලසීමටත් දැනට පවත්නා අණ පනත් සංශෝධනය කිරීම ආරම්භ කර ඇත.

1.6.10.1. 1973 අංක 31 දරන ශ්‍රී ලංකා පදනම් පනත සංශෝධනය කිරීම

අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අනුව පනත සංශෝධනය සඳහා 2024.04.01 දින නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කර ඇත. ඒ අනුව සංශෝධිත මූලික කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් 2024.09.18 දින අමාත්‍යාංශයට යොමු කරමින් ඉදිරි කටයුතු සඳහා වර්තමාන අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතියක් අවශ්‍ය බව දන්වා ඇත. මේ සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ වත්මන් පාලක මණ්ඩලයද දැනුම්වත් කර ඇත.

කෙසේ වුවත්, ‘රජයට අයත් වාණිජමය නොවන ආයතන සමාලෝචනය පිළිබඳ අමප අංක 25/0288/802/005 පිළිබඳව වූ 2025.03.17 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම - 2025 ජූනි මස 30 දිනට ප්‍රගතිය’ යන අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා ලද අග්‍රාමාත්‍ය කමිටුව මඟින් යොමු කර ඇති අමප/25/1371/802/005-III හා 2025.08.19 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි මෙම ආයතනයේ ව්‍යුහය සම්බන්ධව අධ්‍යයනය කරමින් පවතී.

1.6.10.2. 1973 අංක 05 දරන ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනත සංශෝධනය කිරීම

1973 අංක 05 දරන ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනත වර්තමාන සමාජ හා සංස්කෘතික ප්‍රවණතා පිළිබිඹු වන පරිදි යාවත්කාලීන වී නොමැත. වර්තමානයේ සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමඟ පුවත්පත් හා ගුවන්විදුලියට අමතරව රූපවාහිනිය, අන්තර්ජාලය සහ සමාජ මාධ්‍ය ජාල ඉතා වේගයෙන් ජනතාව අතර ව්‍යාප්ත වී ඇති අතර එමඟින් ජන ජීවිතය වෙත ප්‍රබල බලපෑම් එල්ල වී ඇත. ඒ අනුව යම් පුවත්පත් වාර්තාවක් යම් විද්‍යුත් මාධ්‍යයක් මඟින් විකාශනය හා ප්‍රචාරය කිරීමෙන් පසු එම වාර්තාව සම්බන්ධව

පුවත්පත් මණ්ඩලය මඟින් විභාගයක් පැවැත් වූ අවස්ථාවේදී එම විභාගයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් තීරණය කරන ලද නිවැරදි කිරීම/ එකඟතාව/ නියෝගයද මුල් වාර්තා විකාශය හා ප්‍රචාරය කරන ලද විද්‍යුත් මාධ්‍ය විසින් විකාශය හා ප්‍රචාරය කළ යුතු වීම සහ මුද්‍රිත පුවත්පත්වල/ සඟරාවල විද්‍යුත් ප්‍රකාශනයන් හෝ මුද්‍රිත පුවත්පත් ස්වරූපයෙන් පළ කරනු ලබන විද්‍යුත් පුවත්පත් හෝ සඟරා ලියාපදිංචි කිරීම සහ ඒවා සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි විභාග කිරීම යන ප්‍රධාන කරුණු සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන ඇතුළත් කරමින් 1973 අංක 5 දරන ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනත සංශෝධනය කිරීම පිණිස සෞඛ්‍ය සහ ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යතුමා ඉදිරිපත් කළ යෝජනාව සඳහා 2025.09.08 දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමැතිය ලබා දී ඇත. අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයෙහි පිටපතක් නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා යොමු කිරීම අපේක්ෂාව වේ.

1.6.10.3. තැපැල් දෙපාර්තමේන්තු පනත් සංශෝධනය කිරීම

- **1989 අංක 09, 1943 අංක 23, 1952 අංක 56, 1958 අංක 46 දරන පනත් මඟින් සංශෝධිත 1931 අංක 01 දරන තැපැල් කාර්යාල ඇප අරමුදල ආඥා පනත - 473 අධිකාරය සංශෝධනය කිරීම**

මේ සඳහා පෙර අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී තිබූ අතර නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක හා සිදු කරන ලද සාකච්ඡාවලදී සංශෝධන වෙනුවට නව පනතක අවශ්‍යතාවය ඉස්මතු කරන ලදී. ඒ අනුව සකස් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලය වෙත යැවීමට පියවර ගනු ලැබේ. අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ලද පසු කමිටුවක් පත් කර එම කමිටුව විසින් කෙටුම්පත් කරන ලද පනත් කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත අවශ්‍ය ඉදිරි කටයුතු සඳහා යොමු කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

- **1955 අංක 31, 1957 අංක 24 දරන පනත මඟින් සහ 1973 අංක 06 දරන නීතියෙන් සංශෝධිත 1908 අංක 11 දරන තැපැල් කාර්යාල ආඥා පනත - 190 අධිකාරය සංශෝධනය කිරීම**

තැපැල් කාර්යාල ආඥා පනත සංශෝධනය කිරීමේ කමිටුව විසින් තැපැල් ආඥා පනතේ වගන්ති 88ක් සාකච්ඡා කර ඇතුළත් විය යුතු සංශෝධනයන් ද සැලකිල්ලට ගෙන අවසාන කෙටුම්පත සකස් කරමින් පවතී. එය අවසන් වූ වහාම ඉදිරි පියවර ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

1.6.10.4. ශ්‍රී ලංකා වරලත් ජනමාධ්‍යවේදී ආයතනය - **Chartered Institute of Media Professionals – Sri Lanka** යන නමින් ජනමාධ්‍ය වෘත්තීමය ආයතනයක් පිහිටුවීමේ පනත් කෙටුම්පත සැකසීම

ඉහළ වෘත්තීය නිපුණතා සහිත මාධ්‍ය වෘත්තිකයන් බිහිකිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව වෘත්තීමය ආයතනයක් පිහිටුවීම සඳහා 2025.03.19 වන දින ගරු විෂයභාර අමාත්‍යතුමාගේ අත්සනින් යුත් 'ශ්‍රී ලංකා වරලත් මාධ්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය (Chartered Institute of Media Professionals – Sri Lanka) පිහිටුවීමේ පනත' යන මැයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් නව අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අතර ඒ සඳහා 2025.04.22 දින අමප/2/0588/815/043 අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ලැබී ඇත.

එම අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත ඉදිරි කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා යොමු කරන ලද අතර, 2025.05.20 වන දින Chartered Institute of Media Professionals of Sri Lanka Bill කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් කෙටුම්පත් කර අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කරන

ලදී. නීතිකෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් සකස් කරන ලද පනත් කෙටුම්පත අවස්ථා කිහිපයකදී නීතිපති වෙත යොමු කර නීතිපතිගේ නිරීක්ෂණ ලබා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව සකස් කරන ලද කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක විසින් නීතිපතිගේ නිශ්කාෂණ සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත 2025.07.14 දින යොමු කර ඇත.

1.6.10.5. විද්‍යුත් විකාශන නියාමන කොමිෂන් සභා පනත (Establishment of the Broadcasting Regulatory Commission Act)

භාෂණයේ සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස උපරිමයෙන් සුරක්ෂිත කරමින් ප්‍රශස්ත මාධ්‍යකරණයක් තහවුරු කිරීමේ අරමුණින් විද්‍යුත් මාධ්‍ය සඳහා 'විද්‍යුත් විකාශන නියාමන කොමිෂන් සභා පනතක් හඳුන්වාදීම' සඳහා කෙටුම්පත් කරන ලද පනත සඳහා 2023.11.28 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. ඒ අනුව අවසන් කෙටුම්පත සකස් කිරීම සඳහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමුකර ඇත. ඒ අනුව සකස් කරන ලද මූලික කෙටුම්පත නිරීක්ෂණ සඳහා නීතිපති වෙත යොමුකර ඇති අතර නීතිපතිගේ නිරීක්ෂණ 2024.11.01 දින නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමුකර ඇත.

කෙසේ නමුත්, වර්තමාන රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය වන 'පොහොසත් රටක් ලස්සන ජීවිතයක්' හි ජනමාධ්‍ය අංශයට අදාළව 'නිදහස් ජනමාධ්‍ය කර්මාන්තයක් - සමබර තොරතුරු සමාජයක්' හි අන්තර්ගතව තිබෙන ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධව 2025-2029 කාල පරිච්ඡේදය තුළ සම්පූර්ණ වන ආකාරයට ක්‍රියාත්මක සැලසුමෙහි සඳහන් එක් කරුණක් වනුයේ සමස්ත ජනමාධ්‍ය ක්‍රියාවලිය ප්‍රශස්ත ලෙස පවත්වාගෙන යාම සඳහා ස්වාධීන ජනමාධ්‍ය කොමිෂන් සභාවක් ස්ථාපිත කිරීම යි. ඒ අනුව, මේ පිළිබඳව ගරු විෂයභාර අමාත්‍යවරයාව දැනුම්වත් කර ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

1.6.11. ශ්‍රී ලංකාවේ භෞමික රූපවාහිනී විකාශනය අංකිත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

භෞමික රූපවාහිනී විකාශනය ප්‍රතිසම (Analog) ක්‍රමවේදයේ සිට අංකිත (Digital) ක්‍රමවේදය දක්වා ගමන් කරන ගෝලීය ප්‍රවණතාවයට ශ්‍රී ලංකාව ද අනුගත විය යුතුය. වර්තමානයේ පවත්නා තාක්ෂණය ක්‍රමයෙන් යල්පැන ගිය තත්ත්වයට පත්ව, විකාශන පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම හා අතිරේක රූපවාහිනී නාලිකා අවශ්‍යතාව සපුරාලීමේ අභියෝගයන්ට මුහුණ පෑමට සිදුව ඇත. ඉතා කාර්යක්ෂම අංකිත (Digital) තාක්ෂණය පවතිද්දී තවදුරටත් ප්‍රතිසම (Analog) තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සංඛ්‍යාත පරාසය (frequency spectrum) අපතේ යාමක් සිදුවන අතර එම සංඛ්‍යාත පරාසය අනෙකුත් විදුලි සංදේශ සේවාවන්ට යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව මඟ හැරී යනු ඇත.

බොහෝ රටවල් අංකිත තාක්ෂණය වෙත අවතීර්ණ වන බැවින් ප්‍රතිසම උපාංග (Analog Transmitters) විදේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ නිෂ්පාදනය නොවේ. එබැවින් අදාළ සන්නිවේදන උපකරණ අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන පරිදි විශාල පිරිවැයක් දරා නිෂ්පාදන ආයතන වෙතින් නිෂ්පාදනය කරවා ගත යුතුය. එමෙන්ම මෙම උපාංගවල නඩත්තු කටයුතු සහ වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහාද නව උපාංග මිලදී ගැනීම සඳහාද විදේශ විනිමය විශාල ප්‍රමාණයක් වැය කිරීමට සිදුවීම, සියලුම මාධ්‍ය ආයතන මෙන්ම රජය ද මුහුණ දෙන විශාල අභියෝගයකි. තවද මෙම සන්නිවේදන උපකරණවල විදුලි පිරිවැය ඉතා ඉහළ බැවින් තවදුරටත් මෙම සේවය මෙලෙසින්ම පවත්වාගෙන යාම සේවා ආයතනවල පිරිවැය ඉහළ යාමට හේතු වේ.

එමෙන්ම, ගාස්තු අය කර රූපවාහිනී සේවාවන් ලබා දෙන ආයතන තිබුණද, එම රූපවාහිනී ආයතනවල ගෙවීම් ස්වභාවය මත බහුතර පවුල් ඒකක තවමත් ප්‍රතිසම සේවාවන් තුළ රැඳී සිටී.

2009 වර්ෂයේදී DVB - T තාක්ෂණය හා 2010 වසරේදී DVB - T2 තාක්ෂණය යටතේ දැනට පවත්නා ප්‍රතිසම (Analog) භෞමික රූපවාහිනී විකාශනය අංකිත (Digital) භෞමික රූපවාහිනී විකාශනය දක්වා පරිවර්තනය කිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය හා තොරතුරු අමාත්‍යාංශය මෙන්ම විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසින්ද විවිධ ක්‍රියාමාර්ග සහ සාධනීය පියවර කිහිපයක් ගෙන තිබුණ ද ව්‍යාපෘතිය සඳහා ප්‍රතිපාදන නොවූ බැවින්, එය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි විය. 2009 වසරේ පළමු අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය ඉදිරිපත් කළ දින සිට අංකිතකරණ (Digitalization) ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කරන ලද්දේ ජනමාධ්‍ය හා තොරතුරු අමාත්‍යාංශය වන අතර තාක්ෂණික ප්‍රමිතින් ස්ථාපිත කරමින් අංකිතකරණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරිම සඳහා වන අංකිතකරණ විකාශන සැලැස්ම (Digital Broadcasting Road Map) සකස් කිරිම සඳහා පූර්ණ සහයෝගය ලබාදෙන ලද්දේ විදුලි සංදේශ නියාමන කොමිෂන් සභාව විසිනි.

ඒ අතරතුර ජපාන JICA ආයතනය යටතේ කරන ලද ශක්‍යතා අධ්‍යනයකින් අනතුරුව ශ්‍රී ලංකාවට ගැලපෙන ලෙස ජපාන ISDB - T තාක්ෂණය සකස් කිරීමට යෝජනා විය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 2014.09.23 වන දින ජපානය සමඟ සහන ණය ගිවිසුමකට (Soft Loan Agreement) අත්සන් තබන ලද අතර 2014 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී එවකට ජනමාධ්‍ය හා තොරතුරු අමාත්‍යාංශය විසින් ඩිජිටල්කරණ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී.

2021 වසරේ දෙසැම්බර් මස අවසන් වීමට නියමිතව තිබූ මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කළ පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවූ බැවින් එවකට ජනාධිපතිතුමා තාක්ෂණ අමාත්‍යවරයා ලෙස හා ගරු ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යතුමා ඒකාබද්ධව යොමු කළ 'ජපාන ණය ආධාර යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ භෞමික රූපවාහිනී විකශනය අංකිත කිරිමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරිම (SL P112)' යන මැයෙන් වූ 2021.04.01 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා අමප/21/0621/316/016 හා 2021.04.28 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩලය එළැඹී තීරණය මඟින් මෙම ව්‍යාපෘතිය යාවත්කාලීන කරන ලද තාක්ෂණය සමග ක්‍රියාත්මක කිරිම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය හිමි විය.

අංකිත (Digital) තාක්ෂණයට අනුගත වීම මඟින් රජයට අත්වන විශාලතම ප්‍රතිලාභය වන්නේ වර්තමානයේ භාවිත වන සංඛ්‍යාත පරාසයෙන් (Frequency Spectrum) වැඩි ප්‍රමාණයක් මුදා හැරීමට ඇති හැකියාවයි. එබැවින් එම සංඛ්‍යාත පරාසය 5G නිරැහැන් පුළුල් පරාස (Broadband) සේවා සඳහා භාවිත කිරිමට හැකිවන අතර, මෙමඟින් නවීනතම තාක්ෂණය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට ගෙනයාම පහසු වනු ඇත. තවද අනාගතයේදී රූපවාහිනී නාලිකා ප්‍රමාණය වැඩි කර ගැනීමට ද හැකියාව ලැබේ.

සියලු විකාශන මෙහෙයුම්කරුවන් විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන තනි විකාශන ජාල වෙනුවට, අංකිත (Digital) විකාශන ජාල මෙහෙයුම්කරු (Digital Broadcast Network Operator – DBNO) ලෙස තනි මෙහෙයවන්නෙකු ස්ථාපිත වීම රූපවාහිනී විකාශකයා ලබන වාසියකි.

එමෙන්ම යල්පැන ඇති ප්‍රතිසම තාක්ෂණය භාවිත කරනු ලබන විකාශනාගාර නඩත්තුව සඳහා විශාල මුදලක් වාර්ෂිකව වැය කිරිමට විකාශන ආයතනවලට සිදු වන අතර, ව්‍යාපෘතිය අවසන් වූ පසු ඔවුන්ට තනි තනිව විකාශන ජාල නඩත්තු කිරිමට අවශ්‍ය නොවන අතර, මෙමඟින් නඩත්තු පිරිවැයද විශාල ලෙස අඩු වනු ඇත.

ප්‍රතිසම (Analog) ක්‍රමවේදයේ අත්විඳිනු ලබන දුර්වල සංඥා ලැබීම් වෙනුවට ඉතා උසස් අංකිත (Digital) රූප රාමු නැරඹීමට ඇති හැකියාව, තනි තනි රූපවාහිනී නාලිකා වෙනුවට සියලු රූපවාහිනී නාලිකා සඳහා එක් ඇන්ටනාවක් නිවසෙහි ස්ථාපිත කිරීම ප්‍රමාණවත් වීම, සියලු දේශීය නාලිකා එක සමාන තත්ත්වයෙන් රසවින්දනය කිරීමේ හැකියාව සහ කිසිදු ගෙවීමකින් තොරව අධි විස්තෘත (High Definition – HD) රූපවාහිනී නැරඹීමේ අත්දැකීම ලැබීම ප්‍රේක්ෂකයා වෙත ලැබෙන ප්‍රධාන ප්‍රතිලාභ වේ.

මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ සියලු මෙහෙයුම් කටයුතු හා කොළඹ ඇතුළු බස්නාහිර පළාත තුළ විකාශන කටයුතු කොළඹ නෙළුම් කුළුණ කෙන්ද්‍රකොට ගෙන සිදු කිරීමට නියමිතය.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මුළු ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය ජපන් යෙන් මිලියන 17,222 කි. (JICA ආයතනයේ දායකත්වයේ වටිනාකම ජපන් යෙන් මිලියන 13,717ක් ද රජයේ දායකත්වය ජපන් යෙන් මිලියන 3,505ක් ද වශයෙනි)

ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය ස්ථාපිත කර 2021.07.15 දින මෙම ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා ලබා ගැනීමට JICA ආයතනයේ එකඟතාව මත ජපන් උපදේශන සේවා ආයතනයක්, අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පත් කරන ලද උපදේශන ප්‍රසම්පාදන කමිටුවක් (CPCC) විසින් තෝරා ගෙන ඇත. ඒ අනුව 2022.08.08 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අනුව එවකට රටේ පැවති ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් JICA ආයතනය සියලුම ජපන් ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දීම තාවකාලිකව නවතා තිබූ හෙයින් එය නැවත ආරම්භ කළ පසු ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා සැපයීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනමන ලෙස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය හිමිව ඇත.

ඒ අනුව 2024 ජූලි අගභාගයේදී JICA ආයතනය විසින් තාවකාලිකව නවතා තිබූ ප්‍රතිපාදන නැවත ලබාදීම ආරම්භ කළ අතර 2024 සැප්තැම්බර් මාසයේ නව රජය බලය පත් වූ පසු ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව පුළුල් අධ්‍යනයක් කර ව්‍යාපෘති කටයුතු ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබිණි.

2025.09.30 දක්වා ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය

- සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ ඩිජිටල් ආර්ථික අමාත්‍යාංශය එක්ව ඉදිරිපත් කරන ලද කැබිනට් මණ්ඩල පත්‍රිකාව මත මෙම ව්‍යාපෘතියේ ඉදිරි කටයුතු ආරම්භ කිරීමට 2025.01.09 දින කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ව්‍යාපෘතියේ ඉදිරි කටයුතු තීරණය කිරීම සඳහා අදාළ කැබිනට් තීරණය ප්‍රකාරව කමිටුවක් පත් කරන ලද අතර එම කමිටුවේ පළමු රැස්වීම 2025.01.20 දින පැවැත්විණි.
- අනතුරුව, 2025.02.24 දින කැබිනට් මණ්ඩලය ගත් තීරණය මඟින් මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වන ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමටත් ව්‍යාපෘතියේ ඉදිරි ව්‍යාපෘති අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමටත් තීරණය කරන ලදී.
- ඒ අනුව 2025.03.12 දින ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, ඩිජිටල් අමාත්‍යාංශයේ වැඩබලන ලේකම්, ජපාන තානාපති කාර්යාල නිලධාරීන්, JICA ආයතනයේ ප්‍රධානීන් ඇතුළු නිලධාරීන් සහ ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා ආයතනයේ නිලධාරීන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ශ්‍රවණාගාරයේ රැස්ව ව්‍යාපෘතියේ ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා ගිවිසුම අත්සන් කර ගැනීම සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව කාරණා දීර්ඝ වශයෙන් සාකච්ඡා කර එකඟතාවයකට පැමිණෙන ලදී.

- කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතිය ලත් කමිටුවේ දෙවන රැස්වීම 2025.04.03 දින පැවැත්වූ අතර එහි කරුණු සාකච්ඡාවෙන් අනතුරුව අදාළ උපදේශන සේවා ගිවිසුම YACHIYO ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා ආයතනය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය එක්ව අත්සන් කරණු ලැබිණි. ඒ අනුව 2025.07.09 දින ඉංජිනේරු උපදේශන සේවා කටයුතු ආරම්භ කෙරිණි.
- ඉන් අනතුරුව තාක්ෂණික ඉංජිනේරු කණ්ඩායම, උපදේශන කණ්ඩායම, ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් හා ව්‍යාපෘතියේ අධ්‍යක්ෂ ඇතුළුව පිරිසක් කුළුණු නිරීක්ෂණය සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවක් සිදු කළ අතර එහිදී ස්ථාන 16ක් පිළිබඳව මූලික අධ්‍යනයක් කරන ලදී. ඒ අනුව අවසන් ව්‍යාපෘති වාර්තා සැකසෙමින් පවතී. මෙම මූලික අධ්‍යනයන් මඟින් යෝජිතව තිබූ නව විකාශන කුළුණු 09ක් ඉදිකිරීම වෙනුවට දැනට පවතින කුළුණු භාවිතා කිරීමට යෝජනා වූ අතර එමඟින් රුපියල් මිලියන 360ක පමණ මුදලක් ඉතිරි කර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.
- 2025 වර්ෂයට අදාළව ව්‍යාපෘතියේ බදවා ගැනීම් සිදුකිරීම සඳහා අනුමැතිය 2025.05.19 දින කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් යොමු කර තිබූ අතර ඒ අනුව මේ වන විට තනතුරු අටක බඳවා ගැනීම් සම්පූර්ණ කර ඇත.
- ව්‍යාපෘති කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකය 2025.08.11 දින ගුවන් විදුලි සංස්ථා ගොඩනැගිල්ලේ ස්ථාපිත කළ අතර නියමිත ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේදය ඔස්සේ කාර්ය කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී. ඒ අනුව 2025 වසර වෙනුවෙන් දේශීය ප්‍රතිපාදන රුපියල් මිලියන 50ක් හා විදේශීය ප්‍රතිපාදන රුපියල් මිලියන 100ක් ලබා දී ඇති අතර 2025 සැප්තැම්බර් මස 30 දින දක්වා මෙම වර්ෂය තුළ දේශීය අරමුදලෙන් රුපියල් මිලියන 11.15ක වියදම් දරා ඇත. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මකව පවතින බැවින් 2025 වසර සඳහා අපේක්ෂිත විදේශ අරමුදල් සම්ප්‍රේෂණය රුපියල් මිලියන 800ක් පමණ වේ. එමනිසා වෙන්කර ඇති මුදල ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් අමතර විදේශීය ප්‍රතිපාදන වෙන්කරවා ගැනීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් ඉල්ලීම් කර ඇත. එය ලැබුණු පසු විදෙස් මුදල් ප්‍රතිපූර්ණය ආරම්භ වනු ඇත. මේ වන විට පළමු ගෙවීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු වෙමින් පවතින අතර අපේක්ෂිත මුදල රුපියල් මිලියන 400කි.

1.7. මානව සම්පත් පැතිකඩ

1.7.1. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

කාණ්ඩය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු
ජ්‍යෙෂ්ඨ	24	14	10
තෘතීයික	05	03	02
ද්විතීයික	97	68	29
ප්‍රාථමික	31	20	11
එකතුව	**157**	**105**	**52**

1.7.2. සේවක පුහුණු වැඩසටහන් - 2025.09.30 දිනට

දේශීය පුහුණු

#	පාඨමාලාව	ආයතනය	සහභාගීත්වය	පාඨමාලා කාලය	වියදම (රු.)
i.	රියදුරු පුහුණු වැඩමුළුව	සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය	10	දින 01	11,775.00
ii.	වැටුප් පරිවර්තන වැඩමුළුව	නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල	04	දින 02	52,000.00
iii.	භාණ්ඩවල වැඩ සහ උපදේශන නොවන කර්මාන්ත සඳහා නව ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයක් හඳුන්වා දීම	නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල	01	දින 02	13,000.00
iv.	ආයතන සංග්‍රහය හා මුදල් රෙගුලාසි	සී/ස නිපුණතා සංවර්ධන අරමුදල	01	දින 02	13,000.00
v.	ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන	සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය	250	දින 01	71,000.00
vi.	නව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීමේ බාහිරව පැවති එක්දින පුහුණු වැඩසටහන	සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය	05	දින 01	92,500.00
vii.	නව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේදය පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීමේ දෙදින පුහුණු වැඩසටහන	ශ්‍රී ලංකා පදනම	158	දින 02	584,131.55
viii.	අභ්‍යන්තර කටයුතු ඒකකය පිළිබඳ දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩ සටහන	සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය	58	දින 01	16,548.66
ix.	ජාත්‍යන්තර සබඳතා පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව	බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව	01	මාස 12	154,775.00
x.	බදු පිළිබඳ පාඨමාලාව	ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය	02	මාස 06	190,000.00
	එකතුව		**490**		**1,198,730.21**

විදේශ පුහුණු

#	පාඨමාලාව	රට	සහභාගීත්වය	පාඨමාලා කාලය	වියදම (රු.මී.)
i	ඉන්දියාවේ ඩිජිටල් පාලනය පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන	ඉන්දියාව	01	දින 12	89,703.00
	එකතුව		**01**		**89,703.00**

1.8. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය කිරීමේ කාර්ය සාධනය

විස්තරය	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදනය (සංශෝධිත)	තත්‍ය වියදම (රු.මී.)	උපයෝගී කරනු ලැබූ ප්‍රතිපාදන, අවසන් කරන ලද අවසාන ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයේ % ලෙස
පුනරාවර්තන	496.00	301.56	60
ප්‍රාග්ධන	228.00	25.81	11
එකතුව	**724.00**	**327.37**	**45**

01 - මෙහෙයුම් වැඩසටහන			
ව්‍යාපෘතිය 27- පරිපාලන සහ ආයතනික සේවා (ජනමාධ්‍ය)			
විස්තරය	**මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මී.)**		
	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදනය (සංශෝධිත)	**සමුච්චිත වියදම**	%
පුනරාවර්තන වියදම්	**232.00**	**121.48**	**52**
පුද්ගල පඩි නඩි	121.00	82.24	68
ප්‍රවාහන වියදම්	2.80	0.39	14
සැපයීම්	22.10	9.32	42
නඩත්තු වියදම්	9.10	2.33	26
සේවා	76.00	26.88	35
මාරු කිරීම්	1.00	0.3	32
ප්‍රාග්ධන වියදම්	**73.00**	**12.72**	**17**
මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	28.00	9.89	35
මූලධන වත්කම් අත්පත් කරගැනීම	5.50	0.43	8
ධාරිතා සංවර්ධනය	9.00	2.37	26
වෙනත් මූලධන වියදම්	30.50	0.03	0
එකතුව	**305.00**	**134.20**	**44**

02 - සංවර්ධන වැඩසටහන			
ව්‍යාපෘතිය 28 - රාජ්‍ය ආයතන (ජනමාධ්‍ය)			
විස්තරය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)		
	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදනය (සංශෝධිත)	සමුච්චිත වියදම	%
පුනරාවර්තන වියදම්	**264.00**	**180.08**	**64**
ශ්‍රී ලංකා පදනම	160.00	112.50	64
ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය	47.00	25.08	50
තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව	57.00	42.50	74
ප්‍රාග්ධන වියදම්	**155.00**	**13.09**	**8**
ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය	2.00	-	-
තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව	3.00	0.70	23
ඩිජිටල්කරණ ව්‍යාපෘතිය	150.00	12.39	8
එකතුව	**419.00**	**193.17**	**43**

1.9. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති

- ශ්‍රී ලංකා වරලත් මාධ්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය (Chartered Institute of Media Professionals of Sri Lanka) ස්ථාපිත කිරීම.
- අමාත්‍යාංශයීය විෂය පථය යටතේ ඇති ආයතනයන්හි පනත් කාලීන හා අනාගත අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව සංශෝධනය කිරීම.
- ජනාධිපති මාධ්‍ය සම්මාන උළෙල පැවැත්වීම.
- ජාතික මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය එළිදැක්වීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් සිදු කිරීම.
- පුවත් වෙබ් අඩවි ලියාපදිංචි කිරීම.
- රූපවාහිනී සහ ගුවන් විදුලි බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.
- ආනයනය කරන ලද ටෙලි නාට්‍ය, චිත්‍රපට හා වාණිජ වැඩසටහන් සඳහා බදු අය කිරීම.
- කාන්තාවන් සහ ජනවාර්ගික - ආගමික සුළුතරයන්ගේ ගරුත්වය සුරැකීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් මාධ්‍යවේදීන් සඳහා ආචාර ධර්ම සංග්‍රහයක් හඳුන්වාදීම.
- 'ඇසිදිසි' ජනමාධ්‍ය ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන - ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය සහ අධීක්ෂණය.
- 'පොහොසත් රටක් - ලස්සන ජීවිතයක්' රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේ ජනමාධ්‍ය විෂයයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

2.0. රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

2.1. හැඳින්වීම

රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව 1948.06.31 දින ආරම්භ කරන ලදී. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, රජයේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය ඇතුළුව ජාතික වැදගත්කමකින් යුතු කාලීන ක්‍රියාකාරකම් සහ ජනතාව වෙනුවෙන් රජය මඟින් ඉටුකරනු ලබන කාර්යභාරය පිළිබඳව මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වන අතර ගෝලීය තාක්ෂණ ප්‍රවණතාවලට අනුගත වෙමින් තොරතුරු තාක්ෂණ ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය කර නිදහස් හා වගකිවයුතු උසස් මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීම සඳහා අනුබලදීම හා නායකත්වය සැපයීමද ප්‍රධාන අභිමතාර්ථයන් වේ.

මෙකී කාර්යභාරය සාක්ෂාත් කර ගනු වස් දෙපාර්තමේන්තුව සිය කාර්ය මණ්ඩලය මෙහෙයවන අතර මෙහිදී එකී නිලධාරීන්ට සිය වගකීම් ඉටුකර ගැනීමට අවශ්‍යකරන දැනුම, හැකියාව හා පරිසරය සකස් කර දෙනු ලැබේ.

මේ තුළ වැඩි අවධානයක් දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීමේ අරමුණු කෙරෙහි යොමු කෙරෙන අතර, දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලුම අංශ එකී අරමුණ සාක්ෂාත් කරගැනීම පිණිස ක්‍රියාත්මක වේ.

2.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර හා අරමුණු

දැක්ම

‘නිදහස් හා වගකීමෙන් යුතු මාධ්‍ය සම්ප්‍රදායක් උදෙසා දායක වීම’

මෙහෙවර

‘ශ්‍රී ලාංකේය සන්නිවේදන මාධ්‍ය අතර සුහදශීලි පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම හා මාධ්‍ය සංස්කෘතිය නඟා සිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය මෙහෙයවීම සිදුකරමින් නිවැරදි තොරතුරු හා රජයේ දැක්ම දැන ගැනීමට ඇති අයිතිය තහවුරු කිරීම’

අරමුණු

- ජාතික වශයෙන් වැදගත්වන්නා වූ හා රජයේ ප්‍රතිපත්ති, සැලසුම් හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම.
- උසස් මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් බිහිකිරීම.
- වැදගත් හා කාලීන සිදුවීම්, රජයේ තොරතුරු හා සිදුවීම් ශ්‍රව්‍ය, දෘෂ්‍ය හා මුද්‍රිත මාධ්‍යයන් යොදා ගනිමින් වාර්තාගත කිරීම හා ඒවා සංරක්ෂණය කිරීම
- මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අවශ්‍ය වන්නා වූ මානව හා භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම.
- මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය හා මාධ්‍යවේදීන්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම, පුහුණුව ලබා දීම හා අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හි දී සුබසාධන කටයුතු සඳහා නායකත්වය දැරීම.

කාර්යභාරය

ඉහළ සංවර්ධන මට්ටමක් සහ තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික මාධ්‍ය ආයතන සහභාගි කර ගනිමින් සන්නිවේදනයෙන් දායකවීම.

ප්‍රධාන කාර්යයන්

- අමාත්‍යාංශයන්හි අදාළ තොරතුරු ජනමාධ්‍ය වෙත නිකුත් කිරීම.
- රජයේ සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය පිළිබඳව ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම.
- ජාතික වශයෙන් වැදගත් අවස්ථාවන් සහ හදිසි තත්ත්වයන් පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීම.
- රජයේ සංවර්ධන ප්‍රගතිය පිළිබඳ චිත්‍රපට හා වීඩියෝ දර්ශන මාර්ගයෙන් මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම.
- රජයේ සංවර්ධන තොරතුරු, ඓතිහාසික තොරතුරු හා අනෙකුත් කාලීන වැදගත්කමක් ඇති තොරතුරු පිළිබඳ ප්‍රවෘත්ති හා වාර්තා වීඩියෝ චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය කිරීම.
- පර්යේෂණාත්මක වාර්තා චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය.
- විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය හරහා දේශීය තොරතුරු විදේශවලටත්, විදේශ තොරතුරු මෙරට ජනතාවටත් ලබා දීම.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ සමාජ මාධ්‍ය ජාල හා news.lk වෙබ් අඩවිය භාෂාත්‍රයෙන්ම පවත්වාගෙන යාම.
- දෙසතිය සඟරාව, රජයේ සංදේශය හා විමර්ශන සඟරා යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාම.
- රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශය ක්‍රියාකාරීව පවත්වාගෙන යාම.
- දේශීය හා විදේශීය මාධ්‍යවේදීන් ජාතික මෙහෙවර සහ රාජ්‍යතාන්ත්‍රික උත්සව සඳහා සම්බන්ධීකරණය.
- ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ප්‍රයත්න සහ අමාත්‍යාංශයන්හි නව වැඩපිළිවෙල ජනතාව අතරට ගෙන යාම සඳහා මාධ්‍ය චාරිකා සංවිධානය කිරීම.
- ජාතික වශයෙන් වැදගත් උත්සවවල ප්‍රධාන මාධ්‍ය සම්බන්ධීකාරක වශයෙන් ක්‍රියා කිරීම.
- වෘත්තීය, ප්‍රාදේශීය හා විදේශ මාධ්‍යවේදීන් සඳහා හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම.
- රේඛීය අමාත්‍යාංශයන්හි මාධ්‍ය ඒකක සමග සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යාම.
- කාලීන හා ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන සිදුවීම්වලට අදාළ පොත් මුද්‍රණය කිරීම.
- ජනාධිපතිවරයාගේ දේශීය හා විදේශීය නිල උත්සවයන්හි මාධ්‍ය ආවරණය මුද්‍රිත, ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය වාර්තා වශයෙන් රැස් කිරීම.
- දෛනිකව භාෂාත්‍රයෙන්ම පළවන පුවත්පත් වාර්තා විශ්ලේෂණය කර ජනාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.

2.3. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

සේවා කාණ්ඩය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තත්‍ය	පුරප්පාඩු
ජ්‍යෙෂ්ඨ	19	08	11
තෘතියික	16	02	14
ද්විතියික	303	209	94
ප්‍රාථමික	52	38	14
වෙනත්	13	35	13
එකතුව	**403**	**292**	**146**

2.4. භෞතික ප්‍රගතිය- 2025.09.30 දිනට

2.4.1. ජාතික වශයෙන් වැදගත්වන්නා වූ හා රජයේ ප්‍රතිපත්ති, සැලසුම් හා සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම.

2.4.1.1. ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කර විකාශය කිරීම

- මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා සාකච්ඡා වැඩසටහන්/ වාර්තාමය වැඩසටහන්/ කෙටි වීඩියෝ/ දැන්වීම් -88
- ප්‍රවෘත්ති ආවරණ කිරීම් - 405
- කැබිනට් මාධ්‍ය සාකච්ඡා සජීවී පටිගත කිරීම/ සජීවී ප්‍රවාහය/සංඥා භාෂා නිෂ්පාදනය /විශේෂ වැඩසටහන් - 34
- රජයේ දැන්වීම් - 56

(අ) වාර්තා වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය

- 2025 අයවැය යෝජනාවල නිෂ්පාදන ආර්ථික සම්පත් පිළිබඳව රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව නිෂ්පාදනය කළ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන් (සිංහල භාෂාවෙන් 04 හා දෙමළ භාෂාවෙන් 04) - 08
- 'කප්රුකට සවියක්' වැඩි ඵලදාවක් පොල් පොහොර බෙදා දීමේ වැඩසටහන - මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කය
- වැලන්ටයින් දිනය පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ පටයක් නිෂ්පාදනය කිරීම
- Express Pearl නැව පිළිබඳව වාර්තා චිත්‍රපටය නිෂ්පාදනය කිරීම
- ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වීරවිල රිදියගම රජයේ ගොවිපොළ පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- 'යළි පිබිදෙන වී අලෙවි මණ්ඩලය' නමින් වී අලෙවි මණ්ඩලයේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- හාල් මිල පිළිබඳ නිෂ්පාදිත කෙටි වාර්තා වැඩසටහන
- මාධ්‍යවේදී රිවිඩ් ද සොයිසා මහතා පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- පරාක්‍රම නිරිඇල්ල මහතා සමඟ සමීප රූප නමින් නිෂ්පාදිත සාකච්ඡාමය වැඩසටහන

- ‘සිරි දළදා වන්දනාව’ - දළදා ගමන් මග පිළිබඳ දළදා වහන්සේ ශ්‍රී ලංකාවට වැඩම වීමෙන් පසු විවිධ යුගවලදී වැඩසිටි ස්ථාන පිළිබඳව සැකසුණු කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන් මාලාව -17
- සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුද්ද වෙනුවෙන් සූදානම් වන පමුණුව විශේෂ වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානයේ ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුද්දට සූදානම් වන ජනතාව - කැලෑපොළ / පිටකොටුව කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- බදු සංශෝධන සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා නිෂ්පාදිත වාර්තා වැඩසටහන
- අමාත්‍ය බිමල් රත්නායක මහතා වට්ටුවාකල් පාලම නිරීක්ෂණ චාරිකාව පිළිබඳ නිෂ්පාදිත වාර්තා වැඩසටහන
- ‘සුව ලබනා සුවසේවා’ නමින් නිෂ්පාදිත වාර්තා වැඩසටහන
- වත්මන් රජය විසින් සිදු කරනු ලබන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- ඇල්පිටිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- ‘ඇසිදිසි මෙහෙවර’ නමින් නිෂ්පාදිත වාර්තා වැඩසටහන
- ‘හැදෙන රටක ප්‍රවාහන පුනරුදය’ නමින් නිෂ්පාදිත කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- රාජ්‍ය සේවය වෙනුවෙන් නව රජය විසින් ඇති කළ සුභසාධන වැඩපිළිවෙල පිළිබඳ වීඩියෝ වැඩසටහන
- අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් නව රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් නව රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් නව රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- ජනමාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සහ එම කර්මාන්තයේ දියුණුව වෙනුවෙන් නව රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය විසින් කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- ධීවර අමාත්‍යාංශය විසින් කරන ලද සංවර්ධන කටයුතු පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- කළු ජූලිය පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- ‘සිසිල් සුවයි බොදු සිසිලයි’ - 2025 නුවරඑළිය රාජ්‍ය වෙසක් මහෝත්සවය නුවරඑළියේදී පැවැත්වීම පිළිබඳ ජනතාව දැනුම්වත් කිරීමේ වාර්තා වැඩසටහන
- ‘හුස්ම ගන්නා ලක්දිව’ නමින් ඒකල බස් කර්මාන්ත ශාලාව පිළිබඳ වාර්තා චිත්‍රපටය
- ‘සාගර කැස්බෑවුන්ගේ පාරාදීසය’ (Rekhawa the Turtle’s Village) කැස්බෑවන් සංරක්ෂණය කිරීම පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- ගම්පහ නගරය ජලයෙන් යටවීම සහ ඒ වෙනුවෙන් නව රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග දැක්වෙන කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- ‘Clean Sri Lanka’ වැඩසටහනට අදාළව ඩෙංගු හා චිකුන් ගුන්‍යා රෝග මර්දන ප්‍රගතිය පිළිබඳ කෙටි වාර්තා වැඩසටහන (කොළඹ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලයේ ඉල්ලීම පරිදි)

- එප්පාවල පොස්පේට් කර්මාන්ත ශාලාව පිළිබඳ කෙටි වාර්තා වැඩසටහන
- අලිමංකඩ රජ ලුණු කර්මාන්ත ශාලාව පිළිබඳ කෙටි වාර්තා චිත්‍රපටය
- ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තයේ ප්‍රවර්ධනය උදෙසා දෙස් විදෙස් සංචාරකයන් දැනුම්වත් කිරීමට නිෂ්පාදිත සීගිරිය භූමිය පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ පට - 02
- මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ 225 වන සංවත්සරය වෙනුවෙන් නිෂ්පාදනය කරන ලද කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- අස්වැසුම ප්‍රතිලාභ නොලබන පවුල්වල පාසල් දරුවන් සඳහා ලබා දෙන රුපියල් 6000ක ශිෂ්‍යාධාර දීමනාව පිළිබඳව පළාත් මට්ටමෙන් නිෂ්පාදනය කළ වීඩියෝ වැඩසටහන් මාලාව - (සිංහල භාෂාවෙන් 03 හා දෙමළ භාෂාවෙන් 03) - 06
- ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම සඳහා මහාචාර්ය සේනක බිබිලේ මහතා විසින් ලබා දුන් දායකත්ව පිළිබඳව චිත්‍රපටය
- 'ගම්පහට පැන් පහස' ගම්පහ අත්තනගල්ල හා මිනුවන්ගොඩ ඒකාබද්ධ ජල සම්පාදන ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවය පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන
- වී මිලදී ගැනීමේ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ වීඩියෝ පටයක් නිෂ්පාදනය කිරීම
- වියත්පුර නිවාස සංකීර්ණය
- මිල්කෝ ආයතනයට අයත් බඩල්ගම කිරි කර්මාන්ත ශාලාව පිළිබඳ කෙටි වාර්තා වැඩසටහන
- සෙවනගල සීනී කර්මාන්ත ශාලාවේ මතුවී ඇති ගැටළුකාරී තත්ත්වය පිළිබඳව කෙටි වාර්තා වැඩසටහන
- සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන වැඩසටහන් පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ පට නිෂ්පාදනය - 05
- ජගත් පරිසර දිනය වෙනුවෙන් සකස් කළ 'මේ ඔබද මමද ජීවත්වන මහ පොළොවේ නොදිරන ප්ලාස්ටික්' පිළිබඳ කෙටි වාර්තා වැඩසටහන
- පොළොන්නරුව කොටලීය, ගල්ලැල්ල පාලම් ඉදිකිරීම සඳහා රජයෙන් මුදල් වෙන් කිරීමේ කැබිනට් තීරණය පිළිබඳ නිෂ්පාදනය කරන ලද කෙටි වීඩියෝ පටය
- පොළොන්නරුව කොටලීය, ගල්ලැල්ල පාලම්වල ඉදිකිරීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ පටය
- රජයේ චිත්‍රපට අංශයේ චිත්‍රපට සංරක්ෂණ ඒකකය පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහන

(ආ) වාර්තා කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය

- 'සිරි දළදා වන්දනාව' - දළදා ගමන් මග පිළිබඳ දළදා වහන්සේ ශ්‍රී ලංකාවට වැඩම වීමෙන් පසු විවිධ යුගවලදී වැඩසිටි ස්ථාන පිළිබඳව සැකසුනු කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන් මාලාව
- ඇල්පිටිය ප්‍රාදේශිය සභාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- රාජ්‍ය සේවය වෙනුවෙන් නව රජය විසින් ඇති කළ සුභසාධන වැඩපිළිවෙල පිළිබඳ වීඩියෝ වැඩසටහන
- 'හැදෙන රටක ප්‍රවාහන පුනරුදය' නමින් නිෂ්පාදිත කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන
- ගම්පහ නගරය ජලයෙන් යටවීම සහ ඒ වෙනුවෙන් නව රජය ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග දැක්වෙන කෙටි වීඩියෝ වැඩසටහන

- එප්පාවල පොස්පේට් කර්මාන්ත ශාලාව පිළිබඳ කෙටි වාර්තා වැඩසටහන

(ඇ) සාකච්ඡාමය වැඩසටහන්

- චමින්ද ජයසූරිය මහතා සමඟ නිෂ්පාදිත DGI Talk සාකච්ඡාමය වැඩසටහන
- ගාමිණී වියන්ගොඩ මහතා සමඟ නිෂ්පාදිත DGI Talk සාකච්ඡාමය වැඩසටහන
- ජගත් වීරසිංහ මහතා සමඟ නිෂ්පාදිත DGI Talk සාකච්ඡාමය වැඩසටහන
- අජිත් පුෂ්පකුමාර මහතා සමඟ නිෂ්පාදිත 'සත්ව සංගණනයෙන් පසුව කරන්න යන දේවල් මොනවද?' නමින් DGI Talk සාකච්ඡාමය වැඩසටහන
- රුක්දේවි පි.එච්. ප්‍රනාන්දු මහත්මිය සමඟ නිෂ්පාදිත 'බදු බරක් ද ?' නමින් DGI Talk සාකච්ඡාමය වැඩසටහන
- ජනාධිපතිතුමන්ගේ විදේශ සංචාර පිළිබඳව රමිඳු පෙරේරා මහතා සමඟ නිෂ්පදිත DGI Talk සාකච්ඡාමය වැඩසටහන
- කැබිනට් තීරණ පිළිබඳව ජනතාව දැනුම්වත් කිරීමේ 'ජන කැබිනට්' සාකච්ඡාමය වැඩසටහන් - 07

(ඇ) ප්‍රචාරක පට / දැන්වීම්

- 'පුනරුදයට පෙළ ගැසෙමු' 77 වන ජාතික නිදහස් දින සැමරුම වෙනුවෙන් නිෂ්පාදිත පූර්ව ප්‍රචාරක පට (සිංහල භාෂාවෙන් 04 දෙමළ භාෂාවෙන් 04) - 08
- 77 වන ජාතික නිදහස් දින සැමරුම වෙනුවෙන් නිෂ්පාදිත පුරෝගමී චරිත සැමරුම වෙනුවෙන් ජාතික වීරයන් පිළිබඳ කෙටි වීඩියෝ පට වැඩසටහන් (සිංහල භාෂාවෙන් 15 හා දෙමළ භාෂාවෙන් 15) - 30
    - අයේෂා රාවුෆ් මහත්මිය, අනගාරික ධර්මපාලතුමා, වල්පොල රාහුල හිමි, හැන්ඩි පෙරින්බනායගම් මහතා, සී.ඩබ්.ඩබ්.කන්නන්ගර මහතා, ඩී.ජේ.විමලසුරේන්ද්‍ර මහතා, එම්.සී. සිද්ධි ලෙබ්බෙ මහතා, සිවා චින්නතම්බි මහත්මිය, කුමාරි ජයවර්ධන මහත්මිය, මිනෙට් ද සිල්වා මහත්මිය, නඩේස අයියර් මහතා, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා, මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර මහතා, මහාචාර්ය සේනක බිබිලේ මහතා
- දෙසතිය සහරාව පිළිබඳ ප්‍රචාරක පටය - 02
- සිරි දළදා වන්දනාව පිළිබඳ නිල ප්‍රචාරක පටය
- මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහිවූවන් පුනරුත්ථාපනය කිරීමට අදාළව ජනතාව දැනුම්වත් කිරීමට නිෂ්පාදිත ප්‍රචාරක පට - 05
- මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ පණිවිඩ සහිත වීඩියෝ නිර්මාණ සැකසීම දෙවන අදියර, අංක 01 (සිංහල භාෂාවෙන් 01 - දෙමළ භාෂාවෙන් 01 - ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් 01) – 03
- මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ පණිවිඩ සහිත වීඩියෝ නිර්මාණ සැකසීම දෙවන අදියර, අංක 02 (සිංහල භාෂාවෙන්) - 01

2.4.1.2. සඟරා ප්‍රකාශයට පත්කිරීම

රජය විසින් කාලානුරූපීව සිදුකරන විවිධ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් පිළිබඳව ජනතාව අවදිකිරීමත්, එකී කාර්යයන් පිළිබඳ පුළුල් කතිකාවතක් ගොඩනැගීමටත් 'දෙසතිය' සිංහල පුවත් සඟරාව දායකවන අතර 2025.09.30 දක්වා 'දෙසතිය' කලාප 09ක් එළිදක්වා ඇත. දෙසතිය සඟරා 4037ක් බෙදාහැර ඇත.

2.4.1.3. මාධ්‍ය සාකච්ඡා පැවැත්වීම

- අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ දැනුම්දීමේ මාධ්‍ය සාකච්ඡා සංවිධානය කිරීම - 34
- බාහිර ආයතන සම්බන්ධීකරණ කරමින් ප්‍රවෘත්ති සාකච්ඡා පැවැත්වීම - 86
- මාධ්‍ය සාකච්ඡා සංවිධානය කිරීම (ආයතන පරිශ්‍රයෙන් පරිබාහිරව) - 110
- ජාතික හා ජාත්‍යන්තර උත්සව අවස්ථා මාධ්‍ය සම්බන්ධීකරණය සහ මාධ්‍ය ආවරණය - 08
- රාජ්‍යතාන්ත්‍රික උත්සව අවස්ථාවන් සඳහා මාධ්‍ය සම්බන්ධීකරණය සහ මාධ්‍ය ආවරණ කටයුතු - 02
- රජයේ සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ විශේෂ අවස්ථාවන් සඳහා මාධ්‍ය නිරීක්ෂණ චාරිකා සංවිධානය - 07
- මාධ්‍ය ආවරණ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය සහ මාධ්‍ය ආවරණ සිදු කිරීම - 87
- රජයේ නිල ප්‍රවෘත්ති නිවේදන සහ මාධ්‍ය නිවේදන ඇතුළු අනෙකුත් නිවේදන නිකුත් කිරීම - 656
- මාධ්‍ය වැඩමුළු සහ මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම - 08
- ජනාධිපතිතුමා වෙනුවෙන් සහ කැබිනට් රැස්වීම් සඳහා සකසනු ලබන විශේෂ වාර්තා - 101
- විවිධ වැඩසටහන්වලට අදාළ වීඩියෝ දර්ශන, ඡායාරූප, ශබ්ද සහ ලිපි මාධ්‍ය වෙත යොමු කිරීම - 285
- ජනාධිපති මාධ්‍ය ආවරණ සම්බන්ධීකරණය - 13
- අගමැති මාධ්‍ය ආවරණ සම්බන්ධීකරණය - 06

2.4.1.4. Guide to Media & Guide to Ministries

සියලු මාධ්‍ය ආයතනයන්හි (පුවත්පත්, රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලිය, වෙබ්) හා අමාත්‍යාංශ තොරතුරු ඇතුළත් කර Guide To Media හා Guide To Ministries පොත් සකස් කර ඇත.

2.4.1.5. ඩිජිටල් ජනමාධ්‍ය

- www.news.lk දෙපාර්තමේන්තු වෙබ් අඩවිය ඔස්සේ ත්‍රෛභාෂිත දෛනික සංවර්ධන පුවත් පල කිරීම් - 7318
- නිල X පිටුව හරහා කාලීන සිදුවීම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම් - 853
- X, YouTube හා www.news.lk වෙබ් පිටුව හරහා ප්‍රචාරයට කාලීන සිදුවීම් පිළිබඳ කෙටි ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය - 91
- රජයේ නිල Facebook පිටුව හරහා කාලීන සිදුවීම් - 3119, සජීවී වැඩසටහන් - 184
- සමාජ මාධ්‍ය ඒකකය යටතේ Info news වීඩියෝ පට 963ක් ද, සිංහල හා දෙමළ මාධ්‍ය ප්‍රකාශන 33ක් ද www.dgi.gov.lk – ප්‍රවෘත්ති හා මාධ්‍ය ප්‍රකාශන 17ක් සහ පාර්ලිමේන්තු ප්‍රවෘත්ති වීඩියෝ පට නිකුත් කිරීම් - 120
- දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රවෘත්ති නිකුතුව සහ වාර්තා සකස් කිරීම් - 305

2.4.2. මාධ්‍යවේදී හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම 2025.09.30 දින දක්වා

මාධ්‍යවේදී කාණ්ඩය	සංඛ්‍යාව
දේශීය මාධ්‍යවේදීන්	2315
විදේශීය මාධ්‍යවේදීන් (ස්ථිර)	54
විදේශීය මාධ්‍යවේදීන් (තාවකාලික)	80
මාධ්‍ය පරිපාලක	108
රාජ්‍ය මාධ්‍ය නිලධාරීන්	69
මාධ්‍ය සේවා	374
නිදහස් මාධ්‍යවේදීන්	132
ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන්	260
තාක්ෂණික ශිල්පීන්	672
එකතුව	**4,064**

2.4.3. විද්‍යුත් මාධ්‍ය, මුද්‍රිත මාධ්‍ය සහ අන්තර්ජාල වෙබ් අඩවි හා සමාජ මාධ්‍ය පුවත් ඇසුරෙන් පිළියෙළ කර ඇති 'දෛනික මාධ්‍ය විමර්ශන වාර්තා'

- රාත්‍රී රූපවාහිනී පුවත් ඇසුරෙන් - 296
- දිනපතා ගුවන්විදුලි පුවත් ඇසුරෙන් - 176
- දිනපතා පුවත්පත් ඇසුරෙන් - 296
- සමාජ මාධ්‍ය ඇසුරෙන් - 269
- අන්තර්ජාල වෙබ් අඩවි සහ සමාජ මාධ්‍ය පුවත් ඇසුරෙන් පිළියෙළ කරන 'වෙබ් පුවත් විශ්ලේෂණ වාර්තාව' වාර්තා සංඛ්‍යාව - 296

2.4.4. වැදගත් හා කාලීන සිදුවීම්, රජයේ තොරතුරු හා සිදුවීම්, ශ්‍රව්‍ය, දෘෂ්‍ය හා මුද්‍රිත මාධ්‍යයන් යොදා ගනිමින් වාර්තාගත කිරීම හා ඒවා සංරක්ෂණය කිරීම.

- මාධ්‍ය ආවරණ - 405
- පැරණි ඡායාරූප නෙගෙටිව් පරිලෝකනය කර සංරක්ෂණය - 1,857
- ඩිජිටල් ඡායාරූප, ඡායාරූප පුස්තකාලය වෙත ඇතුළත් කිරීම් - 2,377
- ඡායාරූප ස්ථිර ලෙස සංරක්ෂණය කිරීම - 2,399

2.4.5. මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අවශ්‍ය වන්නා වූ මානව හා භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම

(අ) පාසල් මාධ්‍ය සමාජ ප්‍රවර්ධන ජාතික වැඩසටහන

- රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා රජය විසින් ඉටුකරනු ලබන ජාතික සංවර්ධන කාර්යභාරය පිළිබඳව ජනතාව නිවැරදිව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා කාලීන වශයෙන් වැදගත් වන විශේෂ මාතෘකා සම්බන්ධයෙන් විෂය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික උගතුන්, මැති ඇමතිවරුන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහභාගීත්වයෙන් විද්වත් කතිකා වැඩසටහන් 06ක් පවත්වන ලදී.

- ගුණාත්මක ජනමාධ්‍ය සංස්කෘතියක් සහ දියුණු වෘත්තීය ජනමාධ්‍ය කලාවක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම වෙනුවෙන් ප්‍රවෘත්ති හා කාලීන වැඩසටහන් අංශ, අධ්‍යාපන, ක්‍රීඩා සහ වාර්තා වැඩසටහන් අංශයන්හි නිරත මාධ්‍යවේදීන්ගේ වෘත්තිය දැනුම යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා කෙටි කාලීන මාධ්‍ය පුහුණු වැඩසටහන පැවැත්වීය.
- ගුණාත්මක ජනමාධ්‍ය සංස්කෘතියක් බිහිකිරීමේ අරමුණින් නූතන ජනමාධ්‍ය භාවිතයෙහි ඇති වී තිබෙන සමාජ විෂමතා සහ දෘෂ්ටිවාදය මැනවින් තේරුම් ගනිමින් සබුද්ධික සවිඥානික ජනතාවක් බිහිකිරීම උදෙසා ශාස්ත්‍රීය සහ වෘත්තිමය මග පෙන්වීමක් ලබා දීම වෙනුවෙන් විශ්වවිද්‍යාල ජනමාධ්‍ය අංශවල ආචාර්ය මහාචාර්යවරුන්ගේ ශාස්ත්‍රීය ඥානය කැටිකොට සමාජගත කිරීම උදෙසා එළිදැක්වෙන ''ජාතික මාධ්‍ය සංකථන'' ශාස්ත්‍රීය සඟරාවේ 05 වන වෙළුමේ සංස්කරණ කටයුතු සිදු කර ඇත.
- ගුණාත්මක, යහපත් ජනමාධ්‍ය සංස්කෘතියක් බිහිකිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය වෘත්තීය සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ විශ්වවිද්‍යාල ජනමාධ්‍ය අංශය සමඟ ඒකාබද්ධ ජනමාධ්‍ය වැඩසටහන් දියත් කිරීම සඳහා කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ, ශ්‍රී පාලී මණ්ඩපය සමඟ 2023.07.18 දින අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළැඹිණි.
- රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පාසල් මාධ්‍ය සමාජ ප්‍රවර්ධන ජාතික වැඩසටහන, ජාතික මාධ්‍ය සංකථන ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථය ඇතුළු විවිධ වැඩසටහන් සහ ඉසව් සඳහා වන ගිවිසුම ප්‍රකාරව ශ්‍රී පාලී මණ්ඩපය විසින් සම්පත්දායකත්වය නොමිලයේ ලබාදෙනු ලැබේ.

(ආ) පාසල් සිසුන්ගේ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව වර්ධනය කිරීම

- පාසල් 435ක් ලියාපදිංචි කර ඇත.
- පාසල් ආචාර්යවරු 640ක් ලියාපදිංචි කර ඇති අතර මාධ්‍ය විෂය උගන්වන ගුරුවරුන්ට රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ස්වේච්ඡා පදනම මත මාධ්‍ය සමාජ ප්‍රවර්ධන නිලධාරී කාර්යය භාරයන් පුළුල් කිරීම හා එම කාර්යයන් දිරිමත් කිරීම සඳහා හැඳුනුම්පතක් ලබාදීම සිදුකෙරේ.
- පළමු හා දෙවන අදියර යටතේ ආචාර්යවරු 315 දෙනෙකු සඳහා හැඳුනුම්පත් බෙදා දී ඇත.
- පළමු අදියර යටතේ ලියාපදිංචි පාසල් මාධ්‍ය සමාජ 117ක් සඳහා බිත්තිපුවත්පත් 117ක්ද පාසල් මාධ්‍ය සමාජ භාර ආචාර්යවරුන්ගේ සන්නිවේදන දැනුම දියුණු කිරීම උදෙසා පොත් කට්ටල 263ක්ද බෙදා දී ඇත.
- පාසල් දරු දැරියන්ගේ සන්නිවේදන හා නිර්මාණාත්මක කුසලතාවයන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා කෙටිකතා සහ කෙටි චිත්‍රපට තරගාවලියන්හි - 2022 ජයග්‍රාහකයින් තෝරා සහතික පත්‍ර ප්‍රදානය කර ඇති අතර 2023 - 2024 කෙටි චිත්‍රපට, ඡායාරූප, කෙටිකතා තරගාවලියෙහි අවසන් විනිශ්චයෙන් ජයග්‍රාහකයින් තෝරා ගෙන ඇත.
- 'ඇසිදිසි විදුමග' - 2025 පාසල් නිර්මාණ තරගාවලිය, නිවේදන - (ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය), නිර්මාණාත්මක කෙටි චිත්‍රපටය, නිර්මාණාත්මක කෙටි කතාව, නිර්මාණාත්මක ඡායාරූපය, නිර්මාණාත්මක තිර පිටපත් රචනය සහ ග්‍රැෆික් පෝස්ටර් නිර්මාණකරණය යන තරඟ අංශ 06ක් යටතේ පැවැත්වේ.

- මානව හිතවාදී පාසල් ප්‍රජාවක් වෙනුවෙන් සඳුන් පැළ රෝපණ ව්‍යාපෘතිය හඳුන්වා දීම සහ පාසල් 200කට අධික සංඛ්‍යාවක් සඳහා විවිධ පැළ වර්ග බෙදා දීම.
- පාසල් සිසුන්ගේ මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඉලක්ක කර ගෙන සන්නිවේදන හා මාධ්‍ය අධ්‍යයන විෂය හදාරනු ලබන සිසුන් හා ගුරුවරු වෙනුවෙන් මාධ්‍ය විෂය පිළිබඳ ප්‍රයෝගික වැඩමුළු 06ක් 2025 වසරේ දී පවත්වා ඇත.
- ජාත්‍යන්තර කොයිකා සංවිධානය සමග ඒකාබද්ධව කෘතිම බුද්ධිය සහ ජනමාධ්‍යකරණය පිළිබඳව පාසල් ගුරුවරුන් සහ සිසුන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ ගුරුවරුන් 300ක් සහ සිසුන් 100ක් පුහුණු කිරීම.
- ජාත්‍යන්තර කොයිකා සංවිධානය සමග ඒකාබද්ධව සංවිධානය කරන 'කෘත්‍රිම බුද්ධිය හා ජනමාධ්‍යකරණය' පිළිබඳ පාසල් මාධ්‍ය සමාජ ගුරුවරුන් දැනුම්වත් කිරීමේ තවත් වැඩසටහනක් 2025 ඔක්තෝබර් මස පැවැත්වේ.

2.4.6. විදේශ තානාපති කාර්යාල මාධ්‍ය කටයුතු සමඟ සම්බන්ධ වීම.

- ජාත්‍යන්තර මාධ්‍ය ආයතන සහ දේශීය මාධ්‍ය ආයතනවල විදේශීය මාධ්‍ය වෘත්තිකයන් සමඟ වෘත්තීය සම්බන්ධීකරණය සඳහා දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම.
- දේශපාලන, ආර්ථික හා අන්තර්ජාතික සම්බන්ධතා පිළිබඳ දිනපතා පුවත්පත්වල හා විදේශ මාධ්‍ය වෙබ් අඩවිවල පලවන පුවත් ඇසුරින් සතිපතා පල කෙරෙන විශ්ලේෂණ වාර්තා 31කි.

2.5. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

අයිතමය	ප්‍රතිපාදන 2025 (රු.මි.)	වියදම (රු.මි.)	%
පුනරාවර්තන වියදම්	363.00	233.77	64
ප්‍රාග්ධන වියදම්	165.00	29.59	18
එකතුව	**528.00**	**263.36**	**50**

රජයේ ප්‍රකාශන වෙතින් පනත් හා ගැසට් පත් ආදී ප්‍රකාශන 10,716ක් අලෙවියෙන් රුපියල් මිලියන 2.93ක ආදායමක් උපයා ඇත.

2.6. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් / ව්‍යාපෘති

අ) සිවිල් වැඩ (රුපියල් මිලියන 5)

- කාර්යමණ්ඩල නේවාසිකාගාරය අලුත්වැඩියා කිරීම.
- ආපනශාලාව අලුත්වැඩියා කිරීම.
- රසායනාගාර ගොඩනැගිල්ලේ විදුලි රැහැන් අලුත්වැඩියාව.

ආ) යන්ත්‍ර සහ උපකරණ නඩත්තු කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම (රුපියල් මිලියන 4)

ඇ) මිලදී ගැනීම් (රුපියල් මිලියන 83)

- කාර්යාලීය උපකරණ, ලී බඩු හා යන්ත්‍ර

3.0. රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව

3.1. හැඳින්වීම

වර්ෂ 1802 දී 'ලංකාණ්ඩුවේ ගැසට් පත්‍රය' ලෙසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ගැසට් පත්‍රය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ රජයේ මුද්‍රණාලය ලෙස මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිඛිත ආරම්භය සනිටුහන් වේ. පසුකාලීනව රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවක් ලෙස විකාශය වූ රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව මේ වන විට 'රජයේ නිල මුද්‍රණකරුවා' ලෙස පුරෝගාමී මෙහෙවරක යෙදී සිටී. විශේෂයෙන්ම අවම සම්පත් ප්‍රමාණයක් භාවිතා කරමින් ආරම්භ වූ මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මේ වන විට නූතන අධීක්ෂණික ක්‍රමවේද සමඟ අනුගත වෙමින් ඉතා විශිෂ්ට සේවාවක් රජය වෙනුවෙන් සපයනු ලබයි. කර්මාන්තශාලාමය ස්වභාවයක් ගත් නිෂ්පාදන ආයතනයක් වන මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් ජනාධිපති කාර්යාලය, අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය, ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළු සියලුම රාජ්‍ය සහ අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවල හදිසි, වැදගත් මෙන්ම රහස්‍ය මුද්‍රණ කටයුතු ඉතා උසස් නිමාවකින් යුක්තව කලට වේලාවට ඉටු කර දීම තුළින් අදාළ ආයතනයන්හි විශ්වාසය තහවුරු කර ගෙන ඇත. මේ යටතේ රාජ්‍ය නිවේදන ගැසට් මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, හැන්සාඩ්, න්‍යාය පුස්තකය වැනි පාර්ලිමේන්තු මුද්‍රණ කටයුතු, පාසල් සහ දහම් පාසල් පෙළ පොත් මුද්‍රණය, තැපැල් මුද්දර මුද්‍රණය, වීසා ස්ටිකර් මුද්‍රණය, සියලුම පොදු පෝරම වර්ග මුද්‍රණය සහ සියලුම අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවල අනෙකුත් මුද්‍රණ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම මෙම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් සිදු කරනු ලබයි.

විශේෂයෙන් උත්තල මුද්‍රණය (Letter Press), සමතල මුද්‍රණය (Offset) සහ අධි තාක්ෂණ ඩිජිටල් මුද්‍රණය යන සියලුම මුද්‍රණ ක්‍රමවේද උපයෝගී කර ගනිමින් ඉහළ ගුණාත්මකභාවයකින් යුතු මුද්‍රණ නිමැවුම් ඉදිරිපත් කිරීම මෙන්ම වර්තමානය වන විට අන්තර්ජාලය භාවිතයෙන්, www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවිය ඔස්සේ අවශ්‍ය තොරතුරු කඩිනමින් සන්නිවේදනය කරමින් නොනිමි මෙහෙවරක් ඉටු කරනු ලබයි.

එමෙන්ම, රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ළඟා කර ගත යුතු ආයතනික ඉලක්ක මේ වනවිට පැහැදිලිව හඳුනාගෙන ඇති අතර ඒ යටතේ ආරක්ෂිත හා නවීන තාක්ෂණයට අනුගත මුද්‍රණ ක්‍රමවේදයන් වැඩිදියුණු කර ශ්‍රී ලංකා රජයේ සියලුම රහස්‍ය මුද්‍රණ අවශ්‍යතා සපුරාලීම රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රමුඛතම අපේක්ෂාවයි.

3.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර හා අරමුණු

දැක්ම

'මුද්‍රණයේ හා ප්‍රකාශනයේ ජීවනාලිය බවට පත්වීම'

මෙහෙවර

'කෘතහස්ත කාර්ය මණ්ඩලය නවීන තාක්ෂණය උපයෝගී කරගෙන කලට වේලාවට ගුණාත්මක නිමාවකින් යුතුව සේවාලාභීන් තෘප්තිමත් වන අයුරින් මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන සේවා සැපයීම'

අරමුණු

- මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන සේවා කටයුතු උසස් නිමාවකින් සහ නිරවද්‍යතාවයෙන් යුතුව කලට වේලාවට ඉටු කර දීම.
- මුද්‍රණ කටයුතුවල ගුණාත්මකභාවය, නිමාව සහ නිර්මාණශීලීත්වය ඉහළ නැංවීම.
- නවීන තාක්ෂණය සහ ක්‍රමවේදයන් වර්ධනය කිරීම තුළින් දෙපාර්තමේන්තුවේ ඵලදායිතාවය නැංවීම.
- රජයේ සියලුම ප්‍රකාශන පහසු මිලට හා කාර්යක්ෂම ලෙස මහජනතාවට මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම.
- කළමනාකරණ පද්ධතිය හා ක්‍රියාපටිපාටීන් වැඩි දියුණු කිරීම මඟින් ගනුදෙනුකරුවන්ට උසස් සේවාවක් සැපයීම.
- මානව සම්පත් සංවර්ධනය තුළින් ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම හා එමඟින් සේවාලාභීන් තෘප්තිමත් වන අයුරින් උසස් සේවාවක් සැපයීම.
- සේවක ආරක්ෂාව හා සුබසාධනය ඉහළ නැංවීම.
- දෙපාර්තමේන්තුව තුළ ප්‍රියමනාප වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම තුළින් පාරිභෝගිකයන් තෘප්තිමත් වන ආකාරයේ උසස් සේවාවක් ලබා දීම.
- නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන සහ අධිකරණ ක්‍රියාදාමයන් සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම.
- ආරක්ෂිත මුද්‍රණය පිළිබඳ මහජන විශ්වාසය ගොඩනැඟීම.

3.3. ප්‍රධාන කාර්යයන්

- රජයේ ගැසට්පත්‍ර, පාර්ලිමේන්තු හැන්සාඩ් වාර්තා, දෙපාර්තමේන්තු රෙගුලාසි ආදිය මුද්‍රණය කර ප්‍රසිද්ධ කිරීම.
- අණ පනත්, රෙගුලාසි, විවිධ අමාත්‍යාංශ/දෙපාර්තමේන්තු සඳහා අවශ්‍ය පෝරම, භාණ්ඩාගාර අයවැය ඇස්තමේන්තු ආදිය මුද්‍රණය කිරීමේ වාණිජ නොවන මුද්‍රණ කටයුතු ඉටු කිරීම.
- මුද්දර, ආකෘතිපත්‍ර, ප්‍රවේශපත්‍ර, පාසල් පෙළ පොත්, දහම් පාසල් පොත්, මැතිවරණ දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා අවශ්‍ය සියලුම පෝරම වර්ග, රජයේ විවිධ අමාත්‍යාංශ සඳහා වන වාර්ෂික වාර්තා සහ කාර්ය සාධන වාර්තා මුද්‍රණය කිරීමේ වාණිජ මුද්‍රණ කටයුතු ඉටු කිරීම.
- පළාත් සභා, පළාත් පාලන ආයතන සහ අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනවලට අවශ්‍ය මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන සේවා සැපයීම.
- විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය හරහා ජනතාවට සෘජුවම තොරතුරු කලට වේලාවට ගුණාත්මක නිමාවකින් යුතුව සැපයීම.
- අනෙකුත් මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන සේවා සැපයීම.

3.4. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

සේවා කාණ්ඩය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තත්‍ය	පුරප්පාඩු
ජ්‍යෙෂ්ඨ	37	18	19
තෘතියික	09	06	03
ද්විතියික	1,215	635	580
ප්‍රාථමික	712	412	300
එකතුව	**1,973**	**1,071**	**902**

3.5. භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

3.5.1. භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘතිය / කාර්යය	භෞතික ප්‍රගතිය		මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)		
	ප්‍රගතිය	%	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන	වියදම	%
භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ මිල දී ගැනීම්	නිම නොවූ කාර්යයන් සඳහා තවදුරටත් කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.	1	7.50	0.04	1
ගොඩනැගිලි නවීකරණය		30	50.00	14.04	28
මුද්‍රණ නිෂ්පාදන යන්ත්‍ර / උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම්		63	845.00	229.40	27
වාහන නඩත්තු හා අලුත්වැඩියා		72	20.50	14.69	72
සැපයුම්		64	1,564.00	678.26	43
මානව සම්පත් සංවර්ධනය		30	8.01	0.10	1
එකතුව			**2,495.01**	**936.53**	**38**

3.5.2. 2025 වර්ෂයේ දී ආරම්භ කරන ලද සුවිශේෂී මුද්‍රණ කටයුතු

- 2025 අප්‍රේල් මස තුළදී පළාත් පාලන මැතිවරණයට අදාළ ඡන්ද පත්‍රිකා 20,605,275ක ප්‍රමාණයක් මුද්‍රණය කිරීම ඇතුළු එම මැතිවරණයට අදාළ සියලු මුද්‍රණ කටයුතු ඉතා සාර්ථක අයුරින් ඉටු කර ඇත.

3.5.3. ආදායම් උත්පාදනය - 2025

අයිතමය	2025 ආදායම් ඉලක්කය (රු.මි.)	ආදායම (2025.09.30 දිනට) (රු.මි.)	උපයාගත් ආදායම ආදායම් ඉලක්කයේ ප්‍රතිශතයක් (%) ලෙස
රජයේ මුද්‍රණාලයාධිපති ආදායම	1,100	486.40	44
2025.09.30 දිනට මුදල් අය කිරීමකින් තොරව ඉටු කළ මුද්‍රණ සේවාවන්හි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 1,283.82කි.			

3.5.4. භාණ්ඩාගාරයෙන් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය කර ගැනීමේ ප්‍රගතිය

අයිතමය	2025 වර්ෂය සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන (රු.මී.)	වියදම (රු.මී.)	උපයෝජනය කරනු ලැබූ ප්‍රතිපාදන, වෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයේ (%) ලෙස
පුනරාවර්තන	3,707.00	2,086.77	56
ප්‍රාග්ධන	873.00	231.92	27
එකතුව	**4,580.00**	**2,318.69**	**51**

3.6. අභියෝග

රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ණය පදනම මත ඉටු කරනු ලබන මුද්‍රණ කාර්යයන්හි හිඟ ආදායම් රැස්කර ගැනීම ප්‍රධාන අභියෝගයක් වී ඇත. 2009 වර්ෂයට පෙර බදු රහිත හිඟ ආදායම වන රුපියල් මිලියන 78.07 (බදු සහිතව රුපියල් මිලියන 81) ද ඇතුළුව 2023.12.31 වන විට රුපියල් මිලියන 463.78ක් හිඟ ආදායම් ලෙස පැවති අතර එයින් රුපියල් මිලියන 147.87ක් 2025.09.30 වන විට අය කර ගැනීමට කටයුතු කර ඇත. ඒ අනුව තව දුරටත් රුපියල් මිලියන 315.59 (බදු සහිත) එම කාලසීමාව සඳහා අය කර ගැනීමට පවතී. ආසන්නතම වර්ෂයන් සඳහා අය වෙමින් පවතින නමුත් 2009 වර්ෂයට පෙර හිඟ මුදල් අය කර ගැනීම දැඩි අභියෝගයකි.

3.7 . 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්

- රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය නවීන තාක්ෂණය සමඟ ආබද්ධ කරමින් සංවර්ධනය සඳහා පස් අවුරුදු වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ ව්‍යාපෘති යෝජනාව අනුව 2026 වර්ෂය තුළදී රුපියල් මිලියන 1567ක යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂිතය.

    - නිර්මාණකරණ (Designing) කටයුතු සිදු කිරීමට අවශ්‍ය Designing Software (Original) - (Adobe Creative Suite) මෘදුකාංග පද්ධති 10 – (රු.මී. 15)
    - රහස්‍ය හා නොයෙකුත් වර්ගයේ ආරක්ෂිත මුද්‍රණ කටයුතුවලට අවශ්‍ය වන්නා වූ High Security Designing software (ex : Jura) 01 ක් - (රු.මී. 10)
    - නිර්මාණකරණ (Designing) කටයුතු සිදු කිරීමේදී Hand Drawn සහ Paint Images භාවිතා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය Graphic Tablet 01ක්- (රු.මී. 1)
    - Digital Artwork එකක ඇති නිවැරදි වර්ණ ඒ පරිදිම මුද්‍රණය සිදු වේ දැයි මුද්‍රණයට පෙර ලබා ගන්නා වර්ණ පිටපත් මඟින් තහවුරු කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නා වූ Colour Proofing යන්ත්‍රය - (රු.මී. 20)
    - මුද්‍රණය කරනු ලබන මුද්‍රිතයන්ගේ නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමට කළු සුදු මුද්‍රණ පිටපත් ලබා ගැනීමට Black and White Proofing යන්ත්‍රය - (රු.මී. 15)
    - Polymer මුද්‍රණ යන්ත්‍රවල ක්‍රියාකාරීත්වයේදී අවශ්‍ය නෙගටිව් පටල ලබා ගැනීම හා Thermal Stickers මුද්‍රණය සඳහා Industrial Thermal Printer with negative Printing - (රු.මී. 7)

- ප්‍රමාණයෙන් වැඩි මුද්‍රණ ඇණවුම් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ නිම කිරීමට Flexo Printing Machine (8 Colour) Inline යන්ත්‍රය - (රු.මි. 400)
- පසු මුද්‍රණය සඳහා භාවිතා කරනු ලබන යන්ත්‍රවල කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා Creasing යන්ත්‍රය - (රු.මි. 60)
- ලේබල් මුද්‍රණය කොට Die cutting කිරීමේදී කාර්යක්ෂම සහ ගුණාත්මකභාවයේ මුද්‍රිතයන් ඉතාමත් ඉක්මනින් පාරිභෝගිකයා අතට පත් කිරීම සඳහා Digital Die Cutting යන්ත්‍රය - (රු.මි. 40)
- ක්ෂණිකව පාරිභෝගිකයාගේ අවශ්‍යතා ඉටු කළ හැකි පරිදි නවීන තාක්ෂණයෙන් ඉහළ මුද්‍රිත නිමැවුමක් ලබා ගැනීම සඳහා Digital Gold Foiling යන්ත්‍රය - (රු.මි. 50)
- තැපැල් මුද්දර මුද්‍රණයේ දී සිදුවන නාස්තිය අවම කරගනිමින් ආරක්ෂිත ක්‍රමවේදයන් භාවිතා කිරීම සඳහා Stamp perforating (Laser) යන්ත්‍රය - (රු.මි. 350)
- අවශ්‍ය හැඩතල අවශ්‍ය ආකාරයට සහ ක්‍රමානුකූලව ලබා ගැනීම සඳහා Perforating Tools 01ක් - (රු.මි. 10)
- පරිසර හිතකාමී, කාර්යක්ෂම Inkjet Printing යන්ත්‍ර 01ක් - (රු.මි. 456)
- Gather කිරීමට ගතවන කාලයට වඩා අඩු කාලයකින් පාරිභෝගිකයාගේ මුද්‍රණ ඇණවුම් අවශ්‍යතාව කාර්යක්ෂම අයුරින් ඉටු කර දීම සඳහා Collating යන්ත්‍ර 03ක් - (රු.මි. 60)
- කාර්යක්ෂම මුද්‍රණ නිමැවුමක් ලබා ගැනීම සඳහා Punching යන්ත්‍ර 01ක් - (රු.මි. 8)
- පොත් කවර සහ වෙනත් අත්‍යවශ්‍ය මුද්‍රණ නිමැවුම් ලැමිනේට් කිරීම සඳහා Laminating යන්ත්‍ර 01ක්- (රු.මි. 18)
- ආරක්ෂිත මුද්‍රිතයන් සහ වෙනත් මුද්‍රිතයන්වල ලැබෙන නරක් වූ පිටපත් ආරක්ෂිත ලෙස කැබලි කිරීම සඳහා Paper Shedder 02ක් - (රු.මි. 2)
- මුද්‍රණය සඳහා අවශ්‍ය කඩදාසි සහ වෙනත් අමුද්‍රව්‍ය ගබඩාවෙන් මුද්‍රණ අංශවලට රැගෙන යාමටත් ඉන් පසු මුද්‍රිත නිමැවුම් ආපසු රැගෙන ඒමටත් Electric Pallet Trucks 05ක් - (රු.මි. 25)
- Electric Clamp Forklift යන්ත්‍ර 01ක් - (රු.මි. 20)

4.0. ශ්‍රී ලංකා තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව

4.1. හැඳින්වීම

සියවස් දෙකක් ඉක්මවූ ශ්‍රී ලංකා තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව වර්තමානය වන විට නූතන පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවයන්ට ගැළපෙමින් නවීන තාක්ෂණය යොදාගනිමින් ව්‍යාපාරික සංවර්ධන සැලැස්මක් ඔස්සේ සාම්ප්‍රදායික තැපෑලෙන් ඔබ්බට පියවර තබමින් සිටියි.
නව්‍යකරණය වූ බහුවිධ සේවා සපයමින් විශ්වසනීය හා කාර්යක්ෂම තැපැල් සේවාවක් සැපයීමේ කර්තව්‍යයෙහි තැපැල් දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩලය නියැලී සිටියි.
ප්‍රමුඛවම විද්‍යුත් වාණිජ්‍ය වෙළෙඳපොළ කේන්ද්‍ර කරගනිමින් දේශීයව හා ජාත්‍යන්තරව පවත්නා තැපැල් සේවා ප්‍රවර්ධනය හා නව සේවා හඳුන්වාදීම සිදු කරයි. මේ වන විට දේශීයව පවත්නා කුරියර් සේවාවන් වන SL POST Courier, COD හා ජාත්‍යන්තර කුරියර් සේවාව වන EMS සේවා සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පාරිභෝගිකයා අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වී පවතී.

2025 වසරේ දී ආදායම් වියදම් අතර පරතරය ශූන්‍ය කිරීමේ අරමුණින් උපාය මාර්ගික සංවර්ධන සැලැස්මක් අනුගමනය කරමින් ආදායම් උත්පාදනය සඳහා කටයුතු කරන ශ්‍රී ලංකා තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව මහජනතාව වෙත පහසු තැපැල් ගාස්තු ලබා දීම, විවිධ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා නොමිලේ සේවා සැපයීම මෙන්ම පීඩාවට පත් ජනතාව උදෙසා විවිධ සමාජ සත්කාරක සේවා සැපයීම හා තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ මුදුන්පත් කරගැනීම වෙනුවෙන් කැපවීම ද නොපිරිහෙලා ඉටුකරනු ලබයි.

4.2. ආයතනයේ දැක්ම, මෙහෙවර , අරමුණු

දැක්ම

‘නව්‍යකරණය වූ බහුවිධ සේවා සැපයීම තුළින් විශිෂ්ටතම සබඳතා සහකරු වීම’

මෙහෙවර

‘විශ්ව තැපැල් සංගමයේ ප්‍රමිතීන් සහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තීන්ට අනුගතවෙමින්, සේවාලාභී තෘප්තිය උපරිම තලයකට ගෙන ඒම සඳහා ප්‍රසන්න වැඩ පරිසරයක් තුළ අභිප්‍රේරිත කාර්යමණ්ඩලය හා නවීන තාක්ෂණය උපයෝගී කරගනිමින් වඩාත් නව්‍යකරණය වූ කාර්යක්ෂම, විශ්වසනීය තැපැල් සේවාවක් සැපයීම’

අරමුණු

- පාරිභෝගික ඩිජිටල් ජීවන රටාවට ප්‍රතිචාර දක්වමින් පවත්නා සේවාවන්හි අගය වැඩිකිරීම හා නවෝත්පාදන සේවා නිර්මාණය කිරීම.
- දේශීය හා ජාත්‍යන්තර පාරිභෝගික විශ්වාසය දිනාගැනීම හා ඒ තුළින් දෙපාර්තමේන්තුව හා දිගුකාලීනව බැඳුණු පාර්ශවකරුවන්ගේ සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනය.
- දේශීය හා ජාත්‍යන්තර තැපැල් බෙදීම් ජාලය හරහා සියලු තරාතිරම්හි පාරිභෝගිකයන් පහසුවෙන් හා කඩිනමින් සම්බන්ධ කරවීම.

- ආදායම් ප්‍රවර්ධනය තුළින් දෙපාර්තමේන්තුව භාණ්ඩාගාරය වෙත සිදුකරන අභිතකර පීඩනය අවම කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තු ඉලක්ක සාධන සියලු ක්‍රියාකාරකම් තුළින් තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ සාක්ෂාත් කරලීමෙහි ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයක් ඉටුකිරීම.

4.3. ප්‍රධාන කාර්යයන්

- නව තාක්ෂණික වෙළෙඳපොළ කේන්ද්‍රකොටගත්, තැපෑලේ අභිවෘද්ධිය සැලසිය හැකි උපාය මාර්ගික සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස්කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තුව සතු සම්පත් උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයකින් යුක්තව ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා මැනවින් ස්ථානගතකිරීම, යෙදවීම, නඩත්තුව සහ සංවර්ධනය.
- දිවයින පුරා විහිදුණු තැපැල් කාර්යාල ජාලය බහුකාර්යය සේවාවන් සපයන වාණිජ මධ්‍යස්ථාන බවට පත්කිරීම.
- දිනපතා ගෙන්ගෙට (door–step) සේවා සපයන පාරිභෝගික විශ්වාසය දිනූ තැපැල් බෙදීම් ජාලය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා තරගකාරිත්වයේ වාසි ලබා ගැනෙන නීති රීති සංශෝධනය කර තැපැල් භාණ්ඩ කාර්යක්ෂමව භාරගැනීම, ප්‍රවාහනය හා බෙදාහැරීම හා නව ආදායම් මාර්ග උත්පාදනය.
- ප්‍රවාහන ජාලය ශක්තිමත් හා විධිමත් කිරීම මඟින් කඩිනම් හා ආරක්ෂාකාරී බෙදීම් සේවාවක් ලබා දීම.
- මානව සම්පත අභිප්‍රේරණය හා කාර්මික සාමය පවත්වාගෙනයාම සඳහා අවශ්‍ය පත්කිරීම්, උසස්කිරීම්, ස්ථාන මාරු, විනය කටයුතු සිදු කිරීම.
- කාර්ය මණ්ඩල දැනුම, කුසලතා හා ආකල්ප සංවර්ධනය සඳහා අඛණ්ඩව පුහුණු සැලැස්මක් හා විධිමත් කාර්ය සාධන ඇගයීම් ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම තුළින් කාර්යය මණ්ඩලය සවිබල ගැන්වීම, අභිප්‍රේරණය හා අපේක්ෂිත විනය පවත්වාගෙනයාම.
- විගණනය හා විමර්ශනය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් මූල්‍ය හා විනය පාලනය විධිමත් කිරීම.
- සීඝ්‍රයෙන් දියුණුවන යටිතල පහසුකම් උපයෝගීකර ගැනීමෙන් සපයන සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය හා කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළනැංවීම හා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ප්‍රසන්න වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම.
- වෙළෙඳපොළ විශ්ලේෂණ සිදුකිරීම තුළින් කාලීන පාරිභෝගික අවශ්‍යතා සහ වෙළඳපොළ ඉල්ලුම හඳුනාගැනීම.
- තැපෑලේ සෑම ගනුදෙනුකරුවෙකුටම දැරියහැකි මට්ටමින් තැපැල් ගාස්තු පවත්වාගෙන යාම.
- නූතන සන්නිවේදන තාක්ෂණය සමඟ වෙනස්වන වෙළඳපොළ හා පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවයන්ට ගැළපෙන පරිදි පවත්නා සේවාවන් නවීකරණය කිරීම, නව සේවාවන් හඳුන්වාදීම හා ප්‍රචාරණය.
- විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයකට අනුව සිදුකෙරෙන ආදායම් ඉලක්ක ලබාදීම හා පසු විපරම.
- ආකර්ශණීය තේමාවන් යටතේ ගුණාත්මක බවින් ඉහළ මුද්දර හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ඉදිරිපත් කිරීම.
- ශ්‍රී ලාංකීය අනන්‍යතාවය ජාත්‍යන්තරයට ගෙනයා හැකි මුද්දර විනෝදාංශය දෙස් විදෙස්හි ප්‍රචලිත කිරීම.
- වෙළෙඳපොළ හා පාරිභෝගික වෙනස්වීම්වලට ගැලපෙන පරිදි පද්ධති සරල කිරීම සහ ක්‍රියාදාම යළි සකස්කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ වැඩිදියුණු කිරීම ක්‍රියාවට නැංවීම.

4.4. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.06.30 දිනට

සේවා කාණ්ඩය	අනුමත	තත්‍ය	පුරප්පාඩු/(අතිරික්ත)
ස්ථිර කාර්ය මණ්ඩලය			
ජ්‍යෙෂ්ඨ	127	73	54
තෘතීයික	253	34	219
ද්විතියික	8,925	6,102	2,823
ප්‍රාථමික	13,278	11,023	2,255
එකතුව	**22,583**	**17,232**	**5,351**
ලියාපදිංචි ආදේශක	4,788	2,462	2,326
මුළු එකතුව	**27,371**	**19,694**	**7,677**

4.5. තැපැල් කාර්යාල ජාලය - 2025.09.30 දිනට

වර්ගීකරණය	සංඛ්‍යාව
තැපැල් කාර්යාල	651
උප තැපැල් කාර්යාල	3,354
නියෝජිත තැපැල් කාර්යාල	132
එකතුව	**4,137**

4.6. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

4.6.1. ගොඩනැගිලි අත්පත් කර ගැනීම් - විධිමත් පවරා ගැනීම්

වර්ගීකරණය	විධිමත් පවරා ගැනීම්	2025.09.30 දිනට පවරා ගැනීම්	එකතුව
තැපැල් කාර්යාල	105	06	111
උප තැපැල් කාර්යාල	85	0	85
වෙනත් ඉඩම්	14	0	14

4.6.2. නව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්හි හා හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය

පොළොන්නරුව තැපැල් සංකීර්ණය - සියලු ඉදිකිරීම් නිමා කර 2025.06.17 දින විවෘත කරන ලදී.

- **2025 වර්ෂයේදී කටයුතු ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති -**

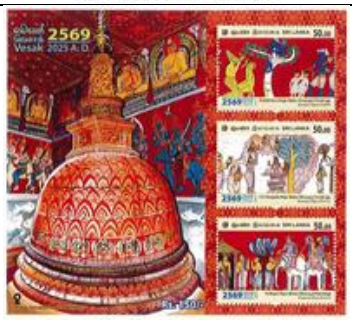
පළාත	ව්‍යාපෘතිය	ආරම්භ කරන ලද දිනය
මධ්‍යම	ගලේවෙල	2025.09.04
	මහවෙල	2025.09.07
දකුණ	බලපිටිය	2025.09.12
	බඳගිරිය	2025.09.20
නැගෙනහිර	කලවන්චිකුඩි	2025.09.18

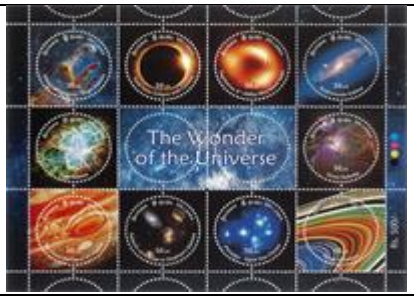
- **Digitalize of Mail Management system (DMMS) ස්ථාපනය කිරීම -**

  ව්‍යාපෘති කමිටුව පිහිටුවීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

4.6.3. මුද්දර කාර්යාංශය

මුද්දර කාර්යාංශය විසින් 2025.09.30 දින දක්වා නිකුත් කරන ලද සමරු කාණ්ඩයේ මුද්දර

තේමාව		නිකුතු දිනය	වටිනාකම (රු)
නව පුද්ගලකාරක මුද්දරය (02 - ඛාණ්ඩය)		2025.01.01	50.00
මිහිකත සමුළුව		2025.02.11	50.00
මහාචාර්ය සංගීත් නිපුන් සනත් නන්දසිරි		2025.02.15	50.00
වෙසක් - 2569 (මුද්දර 03)		2025.05.10	50.00
රාජ්‍ය වෙසක් - 2569		2025.05.10	50.00
ආදායම් මුද්දරය - රාජ්‍ය ලාංඡනය		2025.06.04	1000.00
ශ්‍රී දළදා පොසොන් පෙරහැර-ඇත්කඳ රජමහ විහාරය,කුරුණෑගල		2025.06.21	50.00

මින්නේරිය ජාතික වනෝද්‍යානය – (මුද්දර 10)		2025.06.26	50.00 (එකක්)
ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාවේ සියවස		2025.07.05	50.00
ශ්‍රී ලංකාවේ කෝපි වගාවේ ද්වී ශත සංවත්සරය		2025.07.08	50.00
ජාතික මිලාද්වුන් නබි		2025.09.05	50.00
අසිරිමත් විශ්වය (මුද්දර 10)		2025.09.25	50.00 (එකක්)

2025.09.30 දින දක්වා මුද්දර කාර්යාංශයේ ආදායම මාසිකව (රු.මි.)

ජනවාරි	පෙබරවාරි	මාර්තු	අප්‍රේල්	මැයි	ජුනි	ජූලි	අගෝස්තු	සැප්.	එකතුව
5.8	5.98	4.46	5.38	3.64	7.33	8.73	7.27	10.91	59.51

2025.09.30 වන විට මුද්දර කාර්යාංශය උපයාගත් සමස්ත ආදායම රු.මි. 59.51

ආදායම	මුදල (රු.මි.)
මුද්දර විකුණුම් ආදායම	33.86
ලිපි ද්‍රව්‍ය විකුණුම් ආදායම	1.11
මුද්දර කාර්යාංශයේ ආදායම	24.54
සමස්ත ආදායම	**59.51**

4.6.4. විදේශ මූල්‍යනය යටතේ ක්‍රියාත්මක කර ඇති ව්‍යාපෘති

- එක්සත් ජනපද තැපැල් සේවය (United States Postal Service - USPS) වෙතින් ලබා දෙන ඇමරිකානු ඩොලර් 100,000ක මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන යටතේ ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත විද්‍යුත් කාර්ගෝ ත්‍රිරෝද රථ ව්‍යාපෘතිය - UNDP හරහා ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා UPU (Universal Postal Union) විසින් ලබා දෙන ලද උපදෙස් පරිදි UNDP සමඟ මූලික සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. ඒ බව UPU වෙත ද දන්වා යවන ලදී. 2026 ජනවාරි මාසයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට UPU වාචික උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.

4.6.5. පළාත් ආදායම් ප්‍රවර්ධනය

පළාත් ආදායම් ප්‍රවර්ධනය සඳහා දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය තැපැල් හා උප තැපැල් කාර්යාල මට්ටම දක්වා බෙදීම් සිදු කර ඇත.

පළාත් මට්ටමින් ලබා දෙන ලද ආදායම් ඉලක්ක සහ ප්‍රගතිය 2025.08.31 දිනට පහත දක්වා ඇත.

	පළාත	වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය (රු.මී)	ආදායම (2025.08.31 දිනට) (රු.මී)	ප්‍රගතිය %
i	බස්නාහිර (දකුණ)	2,341	1,368	58
ii	බස්නාහිර (උතුර)	1,395	601	43
iii	මධ්‍යම	1,492	861	58
iv	දකුණ	1,370	721	53
v	උතුර	700	334	48
vi	නැගෙනහිර	769	321	42
vii	වයඹ	1,332	651	49
viii	උතුරුමැද	734	349	48
ix	ඌව	747	314	42
x	සබරගමුව	1,020	508	50
xi	මධ්‍යම තැපැල් හුවමාරුව	4,500	2,283	51
xii	මූලස්ථානය	1,600	1,327	83
	එකතුව	**18,000**	**9,638**	**54**

4.6.6. ගිවිසුම්ගත වීම්

- තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ ගෙවීම් කටයුතු සඳහා භාවිත වන මෘදුකාංගය (e-Counter) හරහා Dialog Axiata PLC ආයතනයේ බිල්පත් ගෙවීම සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මෘදුකාංග සංවර්ධන කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර අවබෝධතා ගිවිසුමේ කටයුතු අවසන්වූ පසුව Dialog Axiata PLC ආයතනයේ බිල්පත් ගෙවීම් කටයුතු නියමිත ආකාරයෙන් ආරම්භ කිරීමට නියමිතය. Dialog Axiata PLC ආයතනය විසින් ලබාදී ඇති ගිවිසුම් කෙටුම්පතෙහි ඇති සංකීර්ණ කරුණු සඳහා නීතිපති උපදෙස් ලබා ගැනීමට ජ්‍යෙෂ්ඨ මාණ්ඩලික නිලධාරී කමිටුව තීරණය කර ඇත.
- තැපැල් හා උපතැපැල් කාර්යාල ජාලය මඟින් ලංකා බැංකුවෙහි Agent Banking Service සැපයීම සඳහා නියෝජිතයින් වශයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුව හා ලංකා බැංකුව යන දෙපාර්ශවය අතර ඇති කරගත් අවබෝධතා ගිවිසුමට අනුව දෙවන අදියර යටතේ තවත් කාර්යාල 100ක් සඳහා අදාළ සේවාව ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිතය.
- EMS සේවාව ක්‍රියාත්මක නොවන රටවලට UPS (United Parcel Service) කුරියර් සේවාව හරහා විදේශයන්ට යැවෙන භාණ්ඩ, තැපැල් කාර්යාල ජාලය හරහා භාරගෙන මධ්‍යම තැපැල් හුවමාරුවේදී UPS වෙත භාර දීම. මෙම සේවාව සඳහා UPS ආයතනයේ ශ්‍රී ලංකා බලයලත් නියෝජිත FITS Express පුද්ගලික ආයතනය සමඟ ගිවිසුම්ගත වීම 2025.02.21 දින සිදු විය.

2025.08.01 දින පැවැත්වූ සාකච්ඡාවට අනුව සේවය සම්බන්ධ කාර්ය මණ්ඩලයට පුහුණුවක් ලබා දීම, සුදුසු තැපැල් කාර්යාල තේරීම සහ චක්‍රලේඛය අනුව ක්‍රියාකිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනු ලැබේ.

- මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කරන රියදුරු බලපත්‍ර බෙදාහැරීමේදී තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ SL POST COURIER සේවාව හරහා පසුගෙවීම් පහසුකම් යටතේ සේවාව සැපයීමට අදාළ අවබෝධතා ගිවිසුම 2025.02.06 දින අත්සන් කර සේවාව සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

4.6.7. තැපැල් සේවා ප්‍රවර්ධනය

අ) නව මාධ්‍ය හරහා

තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ මෘදුකාංගයක් මඟින් Payment Gateway හරහා උපයෝගිතා බිල්පත් ඇතුළු ගෙවීම් සඳහා සේවාලාභීන් හට පහසුකම් සලසා දීම මඟින් Commercial Bank of Ceylon PLC හරහා Payament Gateway අන්තර්ග්‍රහණය කිරීමේ කටයුතු සාර්ථකව අවසන් කරඇති අතර වර්තමානයේ payment gateway හරහා ගෙවීම් සිදු කිරීමේ පහසුකම් සලසා ඇත. මුද්දර කාර්යාංශයේ එම කටයුතු සාර්ථකව සිදුවෙමින් පවතී.

- Sri Lanka Post YouTube නාලිකාව මඟින් දෙපාර්තමේන්තු සේවාවන් පිළිබඳ විඩියෝ වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම.
- සියලු සමාජ මාධ්‍ය සමූහ තුළින් දෙපාර්තමේන්තු සේවාවන් පිළිබඳ පාරිභෝගිකයන් දැනුම්වත් කිරීම.
- සමාජ මාධ්‍ය ඔස්සේ දෙපාර්තමේන්තු සේවාවන් සම්බන්ධයෙන් යොමු වන ගැටළු/ විමසීම් සම්බන්ධයෙන් කඩිනමින් ප්‍රතිචාර දැක්වීම.
- COD පාරිභෝගික ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා CRM for COD WhatsApp සමූහය යොදා ගැනීම.
- ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය (1950) මඟින් පාරිභෝගික ගැටළු කඩිනමින් විසඳා දීමට ක්‍රියාකිරීම

4.6.8. ආයතනික

- තැපැල් දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවා ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය - කනිෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩල සේවා ව්‍යවස්ථාවට අදාළ සංශෝධන සිදු කර රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. නිලධාරීන්ගේ සේවා ව්‍යවස්ථාව ආයතන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ නිරීක්ෂණ හා නිර්දේශ සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.
- තැපැල් කාර්යාල ආඥා පනත සංශෝධනය - අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් පරිදි අවසන් කෙටුම්පත සකස් කර ඇත.
- වැඩ අධ්‍යයනය - මේ වන විට ආරම්භ කර අදාළ කටයුතු දීප ව්‍යාප්ත මට්ටමින් සිදු කරමින් පවතී.
- තැපැල් අයිතම සහ සේවා සඳහා පිරිවැයකරණය (costing) - අදාළ අවසන් වාර්තාව Institute of Applied Statistics of Sri Lanka ආයතනය වෙතින් සකස් කර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබා දී ඇති අතර ඉදිරි කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

4.7. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

4.7.1. 2025 වසරේ ආදායම් වියදම් අතර පරතරය අඩු කිරීම

වර්ෂය	ආදායම (රු.මී.)	වියදම (පුනරාවර්තන) (රු.මී.)	අතිරික්තය/ (ඌනතාවය) (රු.මී.)
2024	14,100	18,269	(4,169)
2025	7,052	14,830	(7,778)

4.7.2. වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය

අයිතමය	2025 වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුව (රු. මී.)	වියදම (රු.මී.)	ප්‍රගතිය (%)
පුනරාවර්තන වියදම්	21,823	14,830	68
ප්‍රාග්ධන වියදම්	2,095	180	9
එකතුව	**23,918**	**15,010**	**63**

4.7.3. ආදායම් ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්හි ප්‍රගතිය

	අදායම් කේතය	ක්‍රියාකාරකම	ආදායම 2025.09.30 (රු.මී)
i	R014	මුද්දර ආදායම	60
ii	R004	මුද්‍රක යන්ත්‍ර ආදායම (Franking machines)	1,486
iii	R002	තොග තැපෑල (M Numbers)	1,136
iv	R003	ව්‍යාපාරික තැපැල් සේවය (BM numbers)	842
v	R008	ජාත්‍යන්තර තැපෑල	327
vi	R006	ජාත්‍යන්තර කුරියර් තැපෑල (E.M.S.)	612
vii	R017	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ බිල්පත් ලබා ගැනීම	356
viii	R083	Cash on delivery (COD)	502
ix	R005	දේශීය කුරියර් තැපෑල (SL Post Courier)	533
x	R056	නිදහස් තැපැල් සේවාව පහසුකම් ඉක්මවීමෙන් ලබන ආදායම	471
		එකතුව	**6,325**

4.7.4. දෙපාර්තමේන්තු වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය සාධනය කිරීම

අයිතමය	මුදල (රු.මි.)
2025 වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය	14,000
2025.09.30 දක්වා රැස්කළ ආදායම	7,052
ප්‍රගතිය (මුද්දර ආදායම නොසලකා) (%)	**50**
අපේක්ෂිත මුද්දර ආදායම	2,568
2025.09.30 දක්වා රැස්කළ මුළු ආදායම	9,620
ප්‍රගතිය 2025.09.30 දක්වා (%)	**69**

4.8. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති / වැඩසටහන්

- **තෝරාගත් තැපැල් කාර්යාලයන්හි සූර්ය බලශක්ති පද්ධතීන් ස්ථාපනය -** සූර්ය පැනල ස්ථාපනයට අදාළව මූලික කටයුතු සිදු කරමින් පවතී

5.0. ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාව

5.1. හැඳින්වීම

දකුණු ආසියාවේ ප්‍රථම ගුවන්විදුලිය ලෙසත් ලෝකයේ දෙවන ගුවන්විදුලිය ලෙසත් ස්ථාපිත වූ ලංකා ගුවන්විදුලිය (Radio Ceylon) 1967.01.05 දින සංස්ථාවක් බවට පත් විය. වර්තමානය වන විට සියවසක් අබියස සිය ජාතික මෙහෙවර ඉටුකරන ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාව 2025.12.16 දිනට සියවස සමරනු ලබයි.

ලාංකීය ජනතාවට FM තාක්ෂණය ඔස්සේ ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් ශ්‍රවණය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දුන් ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ මුල්ම FM නාලිකාව ලෙස 1989.11.03 දින සිටි එෆ්එම් (City FM) සේවය ආරම්භ කර ඇත.

ඉන් අනතුරුව සංස්ථාවේ මධ්‍යම තරංග මඟින් විකාශය කළ ජාතික හා ප්‍රාදේශීය නාලිකා සියල්ල FM තාක්ෂණය ඔස්සේ විකාශන කටයුතු ආරම්භ කර ඇත. මේ වනවිට සංස්ථාවේ දේශීය ගුවන්විදුලි ජාලය සිංහල, දෙමළ හා ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයන් ඔස්සේ ජාතික නාලිකා 06කින් සහ ප්‍රාදේශීය ශ්‍රාවක ප්‍රජාව ඉලක්ක කර ගනිමින් ප්‍රාදේශීය සේවා 05කින් සමන්විතවේ.

<u>ජාතික නාලිකා</u>

- සිංහල ස්වදේශීය සේවය
- සිංහල වෙළෙඳ සේවය
- සිටි එෆ්එම් සේවය
- දෙමළ ස්වදේශීය සේවය
- තෙන්ඩ්‍රල් එෆ්එම් සේවය
- ඉංග්‍රීසි සේවය (Radio Sri Lanka)

<u>ප්‍රාදේශීය නාලිකා</u>

- රජරට සේවය
- රුහුණු සේවය
- කඳුරට සේවය
- යාල් එෆ්එම් සේවය (යාපනය සේවය)
- පිරෙයි එෆ්එම් සේවය

ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ FM විකාශන ජාලය දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත FM විකාශන මධ්‍යස්ථාන 08 මඟින් පවත්වාගෙන යන අතර දේශීය විකාශනය පද්ධතියට අමතරව සංස්ථාවේ විදේශීය විකාශන පද්ධතිය මධ්‍යම තරංග සහ කෙටි තරංග උපයෝගී කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක වේ. කෙටි තරංග හා මධ්‍යම තරංග විකාශන පුත්තලම හා ත්‍රිකුණාමල විකාශනාගාර මඟින් ක්‍රියාත්මක වේ.

වර්තමාන තාක්ෂණික නව්‍යකරණයන්ට අනුව දේශීය ගුවන්විදුලි විකාශන සමාජ මාධ්‍ය සහ අන්තර්ජාලය මඟින් ද ශ්‍රාවකයා වෙත සමීප කිරීමට සංස්ථාව කටයුතු කර ඇත.

5.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර සහ අරමුණු

දැක්ම

‘යහපත් විද්‍යුත් මාධ්‍ය සංස්කෘතියක් සඳහා පරමාදර්ශ සැපයීම’

මෙහෙවර

'බහු ජාතික, බහු භාෂාමය, බහු ආගමික සමාජයක සංහිඳියාව, ආර්ථික සංවර්ධනය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හර පද්ධතීන් ශක්තිමත් වන පුද්ගල සංවර්ධනය උදෙසා මාධ්‍ය මෙහෙවරක යෙදීම'

අරමුණු

- ලොවපුරා හටගන්නා දේශපාලන ආර්ථික සමාජීය වැදගත්කමක් සහිත සිදුවීම් පිළිබඳ තොරතුරු රැස්කර නිරවුල්ව ජනතාවට බෙදා දීම.
- ජනතාව ජීවත්වන පරිසරය තුළ සමාජයේ ක්‍රියාශීලි පුද්ගලයන් ලෙස ක්‍රියාත්මක වීමට ඉඩ හසර සලසන පොදු දැනුම රැස්කර ගැනීමට අවශ්‍ය ඉඩ සැලසීම.
- සමාජය උදෙසා පොදු දැනුම් අරමුදලක් ගොඩනැගීම.
- මිනිසාගේ පැවැත්ම සඳහා වූ අභියෝග හඳුනාගෙන ඒවාට අවශ්‍ය කෙරෙන දැනුම සම්පාදනය කිරීම.
- සමාජයේ කඩිනම් හා අවසාන අරමුණු ප්‍රවර්ධනය සඳහා අභිප්‍රේරණය.
- පොදු කාරණා පිළිබඳ මූලික කරුණු නිර්වචනය, නිරවුල් කිරීමට උපකාරී වීම.
- පුද්ගලයා සතු කුසලතා, චරිත හා බුද්ධිමය සංවර්ධනය සඳහා වූ දැනුම ලබාදීම හා උත්ප්‍රේරණය.
- ජාතික හෝ ජන කොට්ඨාසයක සංස්කෘතිය හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම.
- පොදු ජනතාව සඳහා වන විනෝදාස්වාදය වැඩසටහන් සම්පාදනය
- විවිධ ජනකණ්ඩායම් අතර අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධයෙන්, සහජීවනය සහ ගෞරවය ඇතිකිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම.
- නව තාක්ෂණික වෙනස්කම් යාවත්කාලීන කොට ක්‍රියාවට නැංවීම.

5.3. ප්‍රධාන කාර්යයන්

1966 අංක 37 දරන ගුවන්විදුලි සංස්ථා පනත අනුව සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වනුයේ,

- සංවර්ධන, පුළුල් කිරීම් හා වැඩිදියුණු කිරීම් සිදුකරමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක ගුවන්විදුලි සේවා පොදු ජනතාවගේ සුබ සිද්ධිය සඳහා පවත්වාගෙන යාම.
- ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාව විසින් විකාශය කරනු ලබන වැඩසටහන් අධීක්ෂණය හා පාලනය.
- විකාශන කටයුතු සඳහා මෙම පනත යටතේ ලබාදී ඇති බලතල සහ වගකීම් භාවිත කිරීම.
- ගුවන්විදුලි විකාශන කටයුතු සම්බන්ධව අමාත්‍යතුමාට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දීම.

5.4. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

කාර්ය මණ්ඩලය	අනුමත	තත්‍ය
ස්ථිර	700	275
කොන්ත්‍රාත්	21	59
එකතුව	721	334

5.5. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

5.5.1. ආයතනික

සංස්ථාව සඳහා නව සේවක සංයුතියක් සකස් කිරීම සඳහා වැඩ අධ්‍යයන කමිටුවක් පත් කර ඇති අතර එම කටයුතු අවසන් වූ පසු නව සේවක සංයුතිය සකස් කර කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

5.5.2. අලෙවි

2025 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මස දක්වා අපේක්ෂිත අලෙවි ආදායම් ඉලක්කය රුපියල් මිලියන 554.22ක් වන අතර, එයින් මේ වනවිට රුපියල් මිලියන 316.23 ක ආදායමක් ලබාගෙන ඇත. එය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් ආදායම් ඉලක්කයෙන් 57%ක් වේ.

මාසික අලෙවි ආදායම	
මාසය	**ආදායම (රු.මි.)**
ජනවාරි	30.64
පෙබරවාරි	30.77
මාර්තු	70.30
අප්‍රේල්	29.82
මැයි	29.90
ජුනි	28.76
ජූලි	34.19
අගෝස්තු	27.77
සැප්තැම්බර්	34.08
එකතුව	**316.23**

5.5.3. ඉංජිනේරු

2024 වර්ෂයේ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපාදන මඟින් අනුමත වූ රුපියල් මිලියන 145.72ක මුදල සඳහා වූ ක්‍රියාකාරකම් වසරේදී සිදු කිරීමට නොහැකි වූ බැවින් 2025 වසරේදී සිදු කරන ලදී. ඒ අනුව දැනට සංස්ථාවේ වායු සමීකරණ පද්ධතිය නවීකරණය සඳහා රුපියල් මිලියන 6.28ක්ද කරගහතැන්න විකාශනාගාරයේ UPS බැටරි සඳහා රුපියල් මිලියන 4.41ක්ද වැය කරමින් ව්‍යාපෘති 02ක් අවසන් කර ඇත.

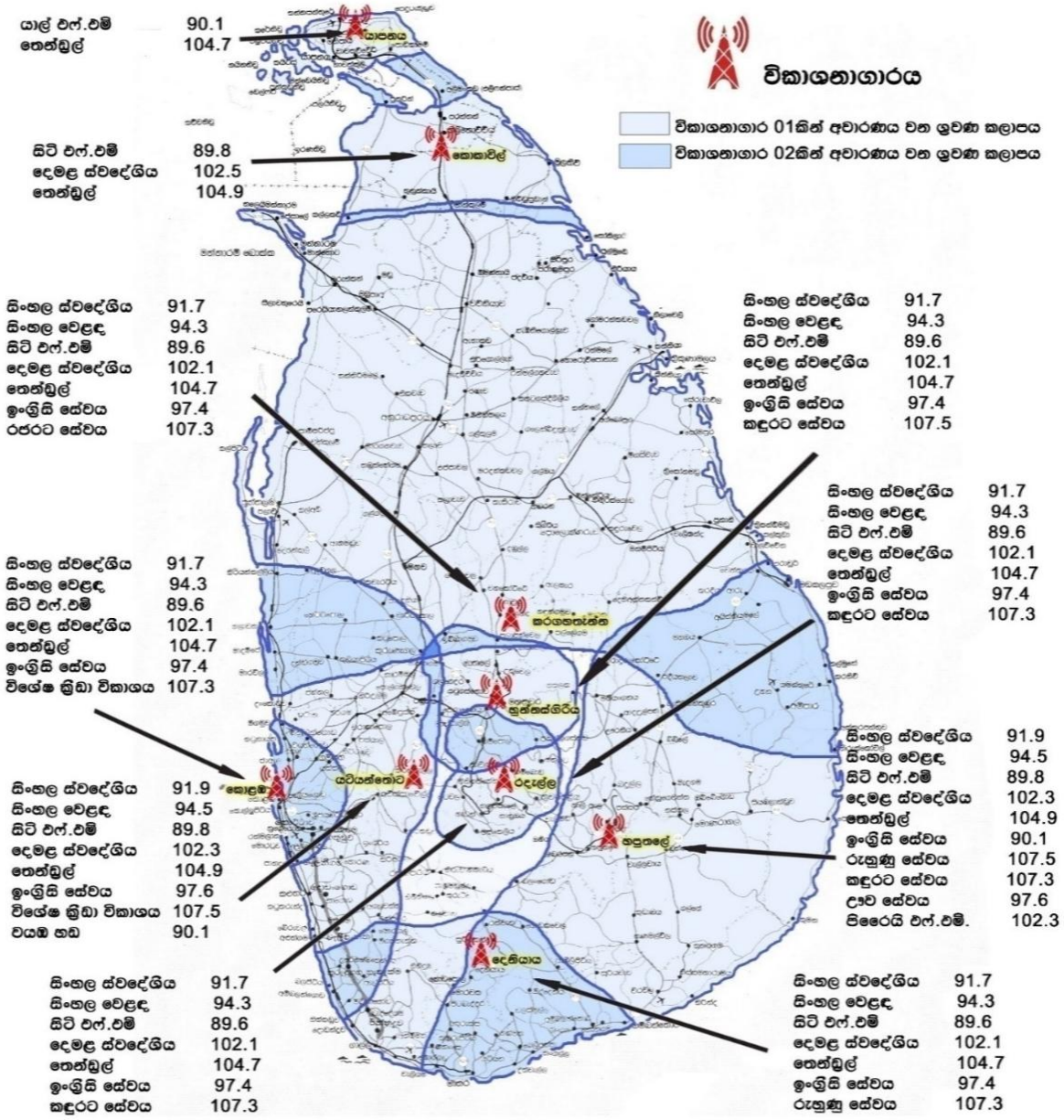
අනෙකුත් ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා 14ක් සඳහා ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අවසන් කර ඇති අතර එම කටයුතු මේ වසර අවසානය වන විට අවසන් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

5.5.4. වැඩසටහන්

ගුවන්විදුලි සංස්ථාවේ City FM සේවය, සිංහල ස්වදේශීය සේවය, සිංහල වෙළෙඳ සේවය, දෙමළ ස්වදේශීය සේවය, තෙන්ඩ්‍රල් සේවය සහ ඉංග්‍රීසි සේවය (Radio Sri Lanka) යන ජාතික නාලිකා මඟින් අධ්‍යාපන, සමාජ සංස්කෘතික වටිනාකම් ප්‍රවර්ධනය, නව ශ්‍රාවකයින් ග්‍රහණය කර ගැනීම, නිර්මාණශීලී

ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කර විකාශය කිරීම යන ප්‍රධාන අරමුණු පාදක කර ගනිමින් භාෂාත්‍රයෙන්ම වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කර විකාශය කරයි. මෙලෙස නිෂ්පාදනය කරන සියලුම වැඩසටහන් මඟින් ශ්‍රාවකයාගේ උසස් රසවින්දනය සංස්ථාවේ අපේක්ෂාව වේ.

FM සේවාවන්හි සංඛ්‍යාත සහ ශ්‍රවණ කලාප

5.5.5. විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇති වැඩසටහන්

- එදිනෙදා සමාජයේ පවතින සමාජීය, දේශපාලනික, ආර්ථික මෙන්ම ජාත්‍යන්තර කාලීන තොරතුරු අන්තර්ගත වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම. (උදා : සුභාරතී, සත්‍යෝක්ෂණය, සාරප්‍රභාගිර, ජනරාවය, ජීවිතේම City, අග්නි, වෙළෙඳ සේවයෙන්, දස දෙසින් හත, ප්‍රවෘත්ති)
- කෘෂිකාර්මික ප්‍රවේශ තුළින් රටට අවශ්‍ය ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමටත්, සුරක්ෂිත හා පෝෂ්‍යදායී ආහාර තුළින් නිරෝගී ජනතාවක් නිර්මාණය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම (උදා : සුවසෙත, සාරතී)
- ශ්‍රාවක ප්‍රජාවගේ ගීත රසාස්වාදය සඳහා ප්‍රවීණ ගායක ගායිකාවන් මෙන්ම, නවක ශිල්පීන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම. (උදා: සුභාවිත ගීතය, ආරාධනා ස්වර දැහැන, හැඩකාර හැන්දෑව, U Turn, Heart Beat, ඔබේ නමින් ගී, උදා ගී, අරුණ කිරණ, මධු රසාංග, ගී මිහිර, ගීත සාදය, භාරත ගී වින්දන, අවිරාම ගී එකතුව, විකසිත රෑ හත)
- කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රවණතා හඳුන්වා දෙමින් කෘෂිකාර්මික භෝග වගාව, අතිරික්ත අස්වැන්න සංරක්ෂණය කිරීම, වගාවන් සඳහා ඇතිවන ගැටළු නිරාකරණය කිරීමේ ක්‍රම සම්බන්ධ වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම. (උදා : ගුවන්විදුලි ගොවි සේවාව, ගොවිතැනට පැයක්, සොබාකෙත, අහස් පැල, ගෙවත්ත)
- ගුවන්විදුලි නාට්‍ය කලාව ශ්‍රාවකයාගෙන් ඈත් වීම මහහරවා ගැනීම සඳහා ජනහඳ බැඳගත් පැරණි නාට්‍ය මෙන්ම රසවත් නව නාට්‍ය ප්‍රචාරයට යෙදීම.(උදා: මුවන්පැළැස්ස, ගුවන්විදුලි රඟ මඩල, බෞද්ධ නාට්‍ය, විශ්ව සාහිත්‍යයෙන්)
- ආගමික වැඩසටහන් ප්‍රචාරය මඟින් ශ්‍රාවක ප්‍රජාවගේ ආගමික දැනුම, ආකල්ප හා සහජීවනය ඇති කිරීම. (උදා: ධර්ම දේශනා, ධම්ම ගවේෂී, ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, සිනගෝගය, ඉල්මුල් ඉස්ලාම්, මුස්ලිම් කාන්තා, කිතුණු ගී, සත්කුළු පව්ව, ධම්ම චින්තා, දවසේ සිතුවිලි)
- ආබාධිත ප්‍රජාවගේ හැකියාවන්, නවෝත්පාදන සහ ඔවුන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින සමිති සමාගම්වල කාර්යභාරය පිළිබඳව අඳුරෙන් එළියට වැඩසටහන ප්‍රචාරය කරයි.
- ළමා ප්‍රජාවගේ දැනුම, ආකල්ප කුසලතා වර්ධනය කිරීම හා විවිධ දක්ෂතා ඉදිරිපත් කිරීමට දරුවන්ට වේදිකාවක් සකස් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් දරුවන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් ප්‍රචාරයට යෙදීම. (උදා: සුසර සර, මුතු මී මුතු, පොත් සුමිතුරු කළන මිතුරු, ළමා පිටිය, විදුලි ගැයුම් වැයුම් ගී රස විසිතුරු, ආදර්ශවත් ළමා කතාන්දර, බාලදක්ෂ හඬ, ළමා රංග පීඨය, රඟ සොබා)
- දේශීය හා විශ්ව සාහිත්‍ය පදනම් කරගත් වැඩසටහන් මඟින් එවැනි වැඩසටහන් ප්‍රියකරන ශ්‍රාවකයින් දැනුම්වත් කිරීම (උදා: සංකථන, විශ්ව මධුර, නාද භාෂණ, මානව දායාද, සම්වර්ශන, පන්සිළු අමාව, සරසරාවය, සප්ත රංග)
- කාන්තා අසන්නන්ගේ සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන, නීතිය, සමාජ දැනුම, පෝෂණවේදය සම්බන්ධ දැනුම ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා කාන්තා නිර්මාණයන්ට ඉඩහසර සලසමින් වැඩසටහන් ප්‍රචාරය කිරීම (උදා: සාරතී, ප්‍රභාස්වරී, ප්‍රභාතය)
- ශ්‍රාවකයා වඩාත් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින කාලීන තොරතුරු ලබාදීම සඳහා ප්‍රවෘත්ති වැඩසටහන් ප්‍රචාරය කිරීම (උදා : ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්ති, අපෙන් පුවත්, ප්‍රාදේශීය පුවත්, පැයේ පුවත්)

5.5.6. පර්යේෂණ, පුහුණු සහ විදේශ සම්බන්ධතා

ගුවන්විදුලි සන්නිවේදනය පිළිබඳ න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික සැසි ඇතුළත් කොත්මලේ මාධ්‍ය ඇකඩමිය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අභ්‍යාස ආයතනය විසින් පහත සඳහන් පාඨමාලා ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

අ) බාහිර අභ්‍යාසලාභීන් සඳහා සිදු කළ පාඨමාලා

	පාඨමාලාවේ නම	පාඨමාලා සංඛ්‍යාව	සහභාගීත්වය	ආදායම (රු.මී.)
i.	ළමා කථන හා සන්නිවේදන සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව	03	123	1.85
ii.	ගුවන්විදුලි නිෂ්පාදන සහ සන්නිවේදන සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව	01	36	1.4
iii.	ශබ්ද පරිපාලන හා මහජන ඇමතුම් පද්ධති සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව	02	37	5.79
iv.	ගුවන් හමුදා නිලධාරීන් සඳහා මහජන ඇමතුම් පාඨමාලාව	01	13	0.26
v.	කැලණිය විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාර්ථීන් සඳහා නිවේදක පුහුණුව	01	36	0.162
	එකතුව	**08**	**245**	**9.462**

ආ) අභ්‍යන්තර කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සිදු කළ පාඨමාලා

	පාඨමාලාවේ නම	පාඨමාලා සංඛ්‍යාව	සහභාගීත්වය
i.	ඉංජිනේරු අංශයේ කාර්ය භාර නිලධාරීන් සඳහා දෙදින පුහුණු වැඩමුළුව	01	26
ii.	ප්‍රාථමික ගණයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ආකල්ප සංවර්ධන එක්දින වැඩමුළුව	01	28
iii.	සිංහල/දෙමළ/ඉංග්‍රීසි ප්‍රවෘත්ති නිවේදකයින් සඳහා පුහුණු වැඩමුළුව (දින 03)	01	99
iv.	හින්දි නිවේදක පුහුණුව	01	05
v.	සිංහල ප්‍රවෘත්ති නිවේදක වැඩමුළුව	01	14
vi.	ඉංජිනේරු අංශයේ සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව	01	25
vii.	සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීමේ වැඩමුළුව (සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය)	01	30
viii.	දෙමළ ප්‍රවෘත්ති නිවේදක වැඩමුළුව (දින 04)	01	35
	එකතුව	**08**	**262**

5.6. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

5.6.1. ආදායම් උත්පාදනය

අයිතමය	මුදල (රු.මි.)
ආදායම	634.82
වියදම	729.96
ලාභය /(අලාභය)	**(95.14)**

5.6.2. මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය

සංස්ථාවේ පුනරාවර්තන වියදම් වෙනුවෙන් මහා භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන රු.මි 150ක් සංස්ථාවේ ප්‍රාග්ධනයට බැර (Equity Transfer) කර ඇති අතර එම ප්‍රතිපාදන සංස්ථා සේවකයින්ගේ වැටුප් ගෙවීම සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.

5.6.3. ගුවන්විදුලි සේවාවන්හි මූල්‍ය ප්‍රගතිය

	ගුවන්විදුලි සේවාව	ආදායම (රු.මි.)	වියදම (රු.මි.)	ලාභය/ (පාඩුව) (රු.මි.)
	ප්‍රධාන නාලිකා			
i.	City FM	79.94	54.26	25.68
ii.	සිංහල ස්වදේශීය සේවය	58.42	79.01	(20.59)
iii.	වෙළෙඳ සේවය	41.33	54.29	(12.96)
iv.	දෙමළ සේවය	104.19	58.84	45.35
v.	තෙන්ඩ්‍රල් සේවය	22.87	35.33	(12.46)
vi.	ඉංග්‍රීසි සේවය	17.21	37.84	(20.63)
vii.	ක්‍රීඩා සේවය	3.80	5.65	(1.85)
	උප එකතුව	**327.76**	**325.22**	**2.53**
	ප්‍රාදේශීය නාලිකා			
i.	රුහුණු සේවය	6.94	26.11	(19.17)
ii.	රජරට සේවය	9.01	20.80	(11.79)
iii.	කඳුරට සේවය	14.55	28.76	(14.21)
iv.	යාල් FM	2.67	11.06	(8.39)
v.	පිරෙයි FM	10.37	10.28	(0.10)
vi.	වයඹ සේවය	-	-	-
	උප එකතුව	**43.54**	**97.01**	**(53.66)**
	ප්‍රතිවිකාශන මධ්‍යස්ථාන			
i.	පුත්තලම (TWR)	42.63	42.27	0.36
ii.	ත්‍රිකුණාමලය	-	30.53	(30.53)
	උප එකතුව	**42.63**	**72.80**	**(30.17)**
	එකතුව	**413.93**	**495.03**	**(81.10)**

5.6.4. අතිරේක ආදායම් උත්පාදන මාර්ග

- ඌන උපයෝගී වත්කම් උපයෝගී කරගෙන ආයතනයේ ආදායම ඉපයීම සඳහා 2025 වර්ෂයේ අගෝස්තු මාසයේ නව ගොඩනැගිල්ලේ කොටසක් ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ (DTTB) ව්‍යාපෘතිය සඳහා මසකට රු. 750,000/- + VAT මුදලකට බදු පදනම මත ලබාදී ඇත.
- මෙම වසර තුළ රජරට නිවහන නැවත වතාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

5.7. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති / වැඩසටහන්

- කුච්චවේලි ඉඩම සම්බන්ධයෙන් තීරණයක් ලබා ගැනීම.
- බහුකාර්ය මැදිරිය නවීකරණය කිරීම.
- C 1 , C 2 , C 3, C 4 මැදිරි ඩිජිටල්කරණය සිදු කිරීම.
- තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය ශක්තිමත් කිරීම (ෆයිබර් ජාලකරණයක් සහිතව).

6.0. ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව

6.1. හැදින්වීම

ජපන් රජයෙන් ශ්‍රී ලංකා රජය වෙත පරිත්‍යාගයක් ලෙස ලැබුණු ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව 1982 අංක 06 දරන ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථා පනත මඟින් පිහිටුවනු ලැබ ඇත. මෙරට රූපවාහිනී ප්‍රචාරක සේවයක් පවත්වාගෙන යාමේ කාර්ය හා එම සේවය සංවර්ධනය කිරීම, ව්‍යාප්ත කිරීම හා වැඩි දියුණු කිරීමද ඒ හා සම්බන්ධ ඊට අනුෂාංගික කරුණු සඳහාද අදාළ පනතෙන් විධිවිධාන සලසා ඇත. ශ්‍රී ලංකාව තුළ අධ්‍යාපන කාර්ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා පිටුබලයක් වීම රූපවාහිනීය ශ්‍රී ලංකාවට ලබාදීමේ ප්‍රධාන අරමුණක් විය. වර්තමානයේදී ප්‍රධානතම රාජ්‍ය විද්‍යුත් මාධ්‍ය ආයතනය ලෙස රූපවාහිනී සංස්ථාව අධ්‍යාපනය, තොරතුරු හා විනෝදාස්වාදය ජනතාව වෙත ලබා දීම සිය ප්‍රමුඛ කාර්ය සේ සලකා ක්‍රියා කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් අතර වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කිරීම හා විකාශනය කිරීම මූලික වේ. ශීඝ්‍රයෙන් වෙනස් වෙමින් පවතින රූපවාහිනී තාක්ෂණයට අනුගත වෙමින් ප්‍රේක්ෂකයින් වෙත උසස් තත්ත්වයේ නිර්මාණයන් ළඟා කර දීම සඳහා නවීන ඩිජිටල් තාක්ෂණික උපකරණ හා ක්‍රමෝපායන් අත්කර ගැනීමට සමත්ව තිබේ. ජාතික නාලිකාව වශයෙන් ජාතික වගකීම ඉටු කරන අතරම ස්වයංඋත්පාදිත ආදායම් මත යැපෙන ආයතනයක් ලෙස වාණිජමය අරමුණු කෙරෙහිද අවධානය යොමු කරමින් මූල්‍යමය ස්ථාවරත්වය ළඟා කර ගැනීම සඳහා ද සංස්ථාව ක්‍රියාකරමින් සිටියි.

දශක හතරකට ආසන්න කාලයක් තුළ දෙස් විදෙස් සම්මානයට පාත්‍ර වූ උසස් තත්ත්වයේ වැඩසටහන් නිපදවමින් හා ප්‍රවෘත්ති සැපයීමෙන් 'රූපවාහිනී', 'නේත්‍රා' හා 'අයි' නාලිකා තුන ඔස්සේ ප්‍රේක්ෂකයින්ගේ රසඥතාවය හා දැනුම ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාවට හැකියාව ලැබී තිබේ.

6.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර, අරමුණු

දැක්ම

'ශ්‍රී ලාංකීය ජන මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ පුරෝගාමී රූපවාහිනී නාලිකාව ලෙස ජාතික වගකීම ඉටු කිරීම'

මෙහෙවර

'ප්‍රේක්ෂකයින්ගේ අපේක්ෂාවන් සපුරාලීම සඳහා දැනුම, විනෝදය හා අධ්‍යාපනය සපිරි , කාලෝචිත තොරතුරු සහ උසස් ගුණත්වයෙන් යුතු ශ්‍රව්‍ය - දෘෂ්‍ය වැඩසටහන් නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් භාවිතා කරමින් බෙදා හැරීම'

අරමුණු

- ලාභදායී මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලියක් තුළින් මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය ළඟා කර ගැනීම.
- ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාර වර්ධනය කරගනිමින් පළමු නාලිකා 05 අතරට පිවිසීම.
- වඩාත් ආකර්ශනීය වැඩසටහන් සහ ප්‍රයෝජනවත් හා විශ්වාසදායී තොරතුරු සම්පාදකයා වීම.
- සේවක සහභාගීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම.

6.3. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

වර්ගීකරණය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව
ජ්‍යෙෂ්ඨ	73	46
තෘතීයික	178	90
ද්විතීයික	548	315
ප්‍රාථමික	242	137
වෙනත්/අලෙවි විධායක	-	09
එකතුව	**1,041**	**597**

2023 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ස්වේච්ඡා විශ්‍රාම යෝජනා ක්‍රමය අනුමත කිරීමට අදාළ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව සේවක සංඛ්‍යාව 650කට සීමා කර සකස් කරන ලද නව සේවක සංඛ්‍යා ඇස්තමේන්තුව 2024.09.02 දිනැතිව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.

තනතුරු සංඛ්‍යාව 650කට සීමා කර සකස් කරන ලද සේවක සංඛ්‍යා ඇස්තමේන්තුව අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කළද සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේදී සේවක සංඛ්‍යාව ප්‍රමාණවත් නොවන බවට ඉදිරිපත් වූ ඉල්ලීම් සැලකිල්ලට ගෙන කාර්ය මණ්ඩල විගණනයක් සිදු කර ප්‍රශස්ත කාර්ය මණ්ඩලය හඳුනාගන්නා ලෙස සංස්ථා මණ්ඩලය විසින් උපදෙස් ලබාදී ඇත. ඒ අනුව පත් කරන ලද වැඩ අධ්‍යයන කමිටුවක් මඟින් හඳුනාගන්නා ලද නව කාර්ය මණ්ඩල ඇස්තමේන්තුවට සංස්ථා මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර එම නව සේවක සංඛ්‍යා ඇස්තමේන්තුව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කිරීම සඳහා 2025.10.01 දිනැතිව අමාත්‍යාංශයට යොමු කර ඇත. 2019 වර්ෂයේ සිට විවිධ හේතු මත අත්හිටුවා තිබූ අභ්‍යන්තර උසස් වීම් ලබා දීම 2024 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ අතර ඒ යටතේ 2025 වර්ෂයේ පහත සඳහන් තනතුරු සඳහා අභ්‍යන්තර උසස්වීම් ලබා දී ඇත.

උසස්කිරීම්

වැටුප් කාණ්ඩය	තනතුර	සංඛ්‍යාව
HM 1-1	අධ්‍යක්ෂ (ප්‍රවෘත්ති හා කාලීන සිදුවීම්)	01
	අධ්‍යක්ෂ (නිෂ්පාදන සේවා)	01
	අධ්‍යක්ෂ (විවිධ වැඩසටහන්)	01
MM 1-1	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (විධායක නිෂ්පාදක)	07
	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	02
JM 1-1	ජ්‍යෙෂ්ඨ නිෂ්පාදක	20
	ගිණුම් නිලධාරී	02
	නිෂ්පාදන නිලධාරී	01
	කාර්මික පරිපාලක	02
	පරිපාලන නිලධාරී	01
	ප්‍රධාන කැමරා නිර්මාපක	01
ලබාදුන් මුළු උසස්වීම් ප්‍රමාණය		39

එහිදී විශේෂයෙන් සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යය වන වැඩසටහන් නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයට අදාළව කනිෂ්ඨ කළමනාකරණ හා කළමනාකරණ යන සේවා ගණයන්හි තනතුරු සඳහා උසස්වීම් ලබා දීම තුළින් දීර්ඝ කාලයක සිට වැඩසටහන් නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ සේවකයන්ට පැවති දුක්ගැනවිල්ලක් නිමා කිරීමට හැකි වී ඇත.

6.4. භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය

2024 වසරේ ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් රුපියල් මිලියන 105ක ප්‍රතිපාදන ලැබී ඇත. අත්‍යවශ්‍ය නව තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා එම ප්‍රතිපාදන යොදවා ඇත. මෙම සියලුම ව්‍යාපෘතිවල කටයුතු 2025 මාර්තු මස අවසන් කිරීමට හැකියාව ලැබුණි.

6.4.1. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

6.4.1.1. ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති

ක්‍රියාකාරකම	ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය (රු. මී.)	ප්‍රගතිය
පිදුරුතලාගල විකාශනාගාරය සඳහා නාලිකා සම්බන්ධක (Channel Combiners) මිලදී ගැනීම.	35	මෙම සියලුම ව්‍යාපෘතිවල වැඩ කටයුතු 2025 වර්ෂයේදී නිම කර ඇත
මැදිරි සහ බාහිර විකාශ රථ සඳහා නව දෘශ්‍ය සංකලන යන්ත්‍ර (Vision Mixer) මිලදී ගැනීම.	40	
මැදිරි සහ බාහිර විකාශ රථ සඳහා නව ශ්‍රව්‍ය සංකලන යන්ත්‍ර (Audio Mixer) මිලදී ගැනීම.	10	
වැඩසටහන් නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය පුනර්රූපණ උපකරණ (Slow motion equipment) මිලදී ගැනීම.	05	
බාහිර සජීව පටිගත කිරීම ප්‍රධාන පාලක මැදිරිය හා සම්බන්ධ කිරීම සඳහා ‘ Live U Unit’ සහ අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම.	05	
අඩු පිරිවැයකින් බාහිර වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය සඳහා කැමරා 03ක්, දෘශ්‍ය සංකලන හා පටිගතකිරීමේ යන්ත්‍ර ඇතුළු තාක්ෂණික උපකරණ පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම.	10	
එකතුව	**105**	

6.4.1.2. අලෙවි

- 2025.01.01 දින සිට 2025.09.30 දින දක්වා රුපියල් මිලියන 949ක අලෙවි ආදායමක් උපයමින් අලෙවි ආදායමේ ක්‍රමික වර්ධනයක් ලබා ගෙන ඇත.
- 2025.01.01 දින සිට 2025.09.30 දින දක්වා රුපියල් මිලියන 1058 ක මුදලක් ණය ගැතියන්ගෙන් අයකර ගෙන ඇත.
- පෙර වර්ෂවලට සාපේක්ෂව රට තුළ පැවති විවිධ උත්සව අවස්ථා , ආගමික උත්සව, විශේෂිත දිනයන් හා සම්බන්ධව සිදු කරනු ලබන ඉසව් මඟින් උපයා ගන්නා ආදායම විශාල වශයෙන් වැඩි කර ගැනීමට සමත්වී ඇත.

6.4.1.3. පුහුණු

අතිරේක ආදායම් උත්පාදන ක්‍රමෝපායන් යටතේ පර්යේෂණ හා පුහුණු ඒකකය මඟින් 2025 වර්ෂයේදී රංගනය (Acting Academy), රූපවාහිනී වැඩසටහන් හඬකැවීම, රූපවාහිනී කැමරාකරණය හා ආලෝකකරණය සහ රූපවාහිනී ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කිරීම හා නිවේදනය යනාදී පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. එම පුහුණු වැඩසටහන් තුළින් රුපියල් මිලියන 16.7ක ආදායමක් උපයා ගැනීමට හැකියාව ලැබී ඇති අතර එමඟින් පුහුණු ලාභීන් 169 දෙනෙකු බිහි කර ඇත.

6.4.1.4. වැඩසටහන්

- ජාතික රූපවාහිනියේ වඩාත් ආකර්ෂණයට පත් වැඩසටහන් රැසක් 2025 වර්ෂයේදීත් තවදුරටත් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන අතර, එහි සංයුතිය ප්‍රේක්ෂක ආකර්ෂණය ඉහළ නැංවෙන ලෙ සංවර්ධනය කර ඇත.

(උදා:- නුගසෙවන, ඉරිදා ආයුබෝවන්, සිත නිවන කතා, මුතුහර, සුක්කානම, අදෘශ්‍යමානය, අභිනිහාර, PRO+)

- ගුණාත්මක නව ටෙලිනාට්‍ය මාලාවක් විකාශය කිරීම තුළින් රූපවාහිනී නාලිකාවේ ප්‍රේක්ෂක ආකර්ෂණය වැඩි වී ඇත. එයට හඬ කැවූ විදේශ ටෙලිනාට්‍ය කිහිපයක්ද ඇතුළත් වේ.

(උදා:- ඉරගිනි මද්දහන, ඉර හැංගිලා, The Lake, මුරුගසන් වරුසා, සති, 2024 Love Story, කිරිල්ලියෝ II, සිහින මන්දාකිනි)

- නව සංගීත සංයෝජනයන් මුසු කොට නිෂ්පාදනය කෙරෙන පියුම් නීල විල සංගීත වැඩසටහන ඉහළ ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාර සහිතව මේ වසර තුළද විකාශය කරනු ලබන අතර ඊට අමතරව රූ ටියුන්ස්, මියුසික් චාර්ට් ෂෝ, සවනක් සර, පොලිස් මියුරු සර සහ අලුත් අවුරුදු සංගීත ප්‍රසංගයද නිෂ්පාදනය කර විකාශය කර ඇත.
- දිනපතා දිවා කාලයේ විකාශය වන චිත්‍රපට මාලාව තුළින් ජාතික නාලිකාවට ප්‍රේක්ෂකයින් රඳවා තබා ගැනීමට හැකි වී ඇත.
- ජාතික වගකීම් පෙරදැරි කර ගනිමින් වසර තුළ යෙදෙන විශේෂ දිනයන් හා අවස්ථා මූලික කොට ංස්කෘතික ආගමික හා වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කිරීමද කැපී පෙනෙන්නකි.

(උදා:- සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුදු උත්සවය, වෙසක් උත්සවය, පොසොන් උත්සවය, පෙරහැර විකාශයන්, සද්ධර්ම වර්ෂා, පෝය දින වැඩසටහන්වලට අදාළ ඉසව් අළලා වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය)

- වාර්තා වැඩසටහන් ඒකකය මඟින් කාලීන වශයෙන් වැදගත් වන ක්ෂේත්‍රයන් කිහිපයක් පිළිබඳව වැඩසටහන් කිහිපයක් නිර්මාණය කිරීමට කටයුතු කර ඇත. එහිදී ස්වභාවික පරිසර පද්ධති හා ඒවායේ ජීවත්වන විශේෂිත ජීවීන් අළලා නිෂ්පාදනය කරනු ලබන 'සොබා' වාර්තා වැඩසටහන් මාලාව යටතේ කඩොලාන පරිසර පද්ධතිය පිළිබඳ වාර්තා වැඩසටහනක්ද උඩරට තේ වතු ආශ්‍රිතව සිදු වන ළමා අපචාර හා හිංසනය පිළිබඳව 'අමල් බිසෝ 'නමින් වාර්තා වැඩසටහනක්ද නිෂ්පාදනය කර ඇත.
- 'Clean Sri Lanka' ව්‍යාපෘතිය යටතේ සෞඛ්‍ය හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය සමග ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී ංස්ථාව එක්ව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන Healthy Food, Happy Life - සුවදායී දිවියකට සෞඛ්‍යවත්, සුරක්ෂිත ආහාර ජාතික මාධ්‍ය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රමුඛ වගකීම අධ්‍යාපන වැඩසටහන් අංශය දරනු ලබන අතර මෙම ජාතික මාධ්‍ය මෙහෙවර වෙනුවෙන් සුවිශේෂී වැඩසටහන් රැසක් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ. ඒ යටතේ පහත ව්‍යාපෘති හා වැඩසටහන් මේ වනවිටත් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.
    - එම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2025 සැප්තැම්බර් මස සිට 'ආරෝග්‍යා' සෞඛ්‍ය ජංගම සුව සායන මාලාවක් රට පුරා පවත්වනු ලබයි. සෑම බ්‍රහස්පතින්දා දිනකම ප.ව. 6.00 - 6.30 සහරාමය නව වැඩසටහනක්ද සිකුරාදා පෙ.ව.10.00 - 11.00 කථිකාමය වැඩසටහන්ද විකාශය කරනු ලබයි. තවද 'රන් අරුණැල්ල' නමින් කෘෂිකාර්මික වැඩසටහනක් නිෂ්පාදනය කරන අතර, උක්ත ව්‍යාපෘතියට අදාළව නව මුහුණුවරකින් මෙම වැඩසටහන නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. නව කෘෂි තාක්ෂණය සමග ඉදිරියට යන රටේ තරුණ තරුණියන් මෙන්ම ගෙවතු වගාව, අපනයන කෘෂි බෝග වගාවන් ප්‍රවර්ධනය කරන කෘෂි ව්‍යවසායකයින් හඳුන්වාදීම හා නව කෘෂි

ව්‍යවසායකයින්ට අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම ප්‍රවර්ධනය ඇතුළු අංශ ගණනාවක් මේ හරහා රටට දායාද කිරීම මෙහි අපේක්ෂාවයි.

- Healthy Food, Happy Life - සුවදායී දිවියකට සෞඛ්‍යවත්, සුරක්ෂිත ආහාර ජාතික මාධ්‍ය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම යටතේ වාර්තා වැඩසටහන් ඒකකය විසින් සෞඛ්‍යවත් ආහාර සම්බන්ධයෙන් වාර්තා වැඩසටහන් 10ක් නිර්මාණය කිරීම ආරම්භ කර ඇත.
- Healthy Food, Happy Life - සුවදායී දිවියකට සෞඛ්‍යවත්, සුරක්ෂිත ආහාර ජාතික මාධ්‍ය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම යටතේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර පිළිබඳව ළමුන් දැනුම්වත් කිරීම සඳහා 'හැදෙන අපට හදන කෑම' නමින් නව වැඩසටහනක්ද විකාශය කරනු ලබයි. සෞඛ්‍යවත් ආහාර ප්‍රචලිත කිරීම අරමුණෙන් ළමා චිත්‍ර තරගයක් සහ ළමා රචනා තරගයක් පැවැත්වීමට ද සැලසුම් කර තිබේ.

- ජාතික පාසල නමින් අ.පො.ස. (සා.පෙළ) සිසු දරුවන් සඳහා ඔක්තෝබර් සිට අප්‍රේල් දක්වා සතියේ දිනවල ප.ව. 4.00 - 5.00 සජීවීව විකාශය වන වැඩසටහන් මාලාව සාමාන්‍ය පෙළ දරුවන් අතර ප්‍රචලිත වැඩසටහනකි. ගණිතය, විද්‍යාව, ඉංග්‍රීසි භාෂාව, සිංහල භාෂාව තොරතුරු තාක්ෂණය (ICT) සංනිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය, ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය හා ඉතිහාසය යන ප්‍රධාන විෂයන් අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විෂය නිර්දේශයට අදාළව විභාගය ඉලක්ක කරගෙන මෙම වැඩසටහන් ඔස්සේ ආවරණය කරනු ලබයි. මෙම සියලු වැඩසටහන් රූපවාහිනී ජාතික පාසල YouTube නාලිකාව ඔස්සේ සජීවීව විකාශය කිරීම තුළින් දූ දරුවන්ට පහසු අවස්ථාවල නැරඹීමට අවස්ථාව සලසා දීම විශේෂත්වයකි.
- 'නැණ මිහිර' ශිෂ්‍යත්ව වැඩසටහන් මාලාව 2025 වර්ෂයේදී ද ශිෂ්‍යත්වයට පෙනී සිටින දූ දරුවන් අතර වඩාත් ජනප්‍රිය වැඩසටහනක් වූ අතර, මෙම වැඩසටහන අප්‍රේල් සිට නොවැම්බර් දක්වා සතියේ සෑම දිනකම ප.ව. 4.00 - 5.00 විකාශය කරන ලදී. තවද දිවයිනේ දුෂ්කර පළාත් ඉලක්ක කරගනිමින් ශිෂ්‍යත්ව විභාගයට මුහුණ දෙන දූදරුවන් වෙනුවෙන් සම්මන්ත්‍රණ මාලා 10ක් සහ ඊට සමගාමීව දෙමාපිය වැඩමුළු 10ක් ද පවත්වන ලදී. ඊට අමතරව ප්‍රශ්නපත්‍ර කට්ටල 15,000ක් මුද්‍රණය කර අලෙවි කිරීමද සිදුකරන ලදි. මෙම වැඩසටහන ද රූපවාහිනී ජාතික පාසල YouTube නාලිකාව ඔස්සේ සජීවීව විකාශය කිරීම තුළින් දූ දරුවන් ට නැරඹීමට අවස්ථාව සලසා දී ඇත.
- තවද 3/ 4 වසර පොඩ්ඩන්ට නැණ මිහිර නමින් වැඩසටහන් මාලාවක් නිෂ්පාදනය කළ අතර, එය සතියේ සෑම බ්‍රහස්පතින්දා දිනකම ප.ව. 3.00 - 4.00 පැය තුළ විකාශය කරන ලදී. ඊට අමතරව ප්‍රශ්නපත්‍ර කට්ටලයක්ද මුද්‍රණය කර අලෙවි කිරීමට කටයුතු සිදු කරන ලදී.
- ජාතික රූපවහිනිය ජාතියේ වගකීම ඉටු කරමින් භාෂා ප්‍රවීණතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් භාෂා අධ්‍යයන වැඩසටහන් මාලාවක් නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. 'Yokoso Nihon E' නමින් ජපන් සංස්කෘතික අංග ද ඇතුළත්ව JLPT විභාගය ඉලක්ක කර ගනිමින් ජපන් භාෂාව පිළිබඳ පාඨමාලාවේ වැඩසටහන් නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. මේ සඳහා රුපියල් 5,000,000ක පෞද්ගලික අනුග්‍රාහකත්වයක් ලැබී ඇත.
- ආසියා ශාන්තිකර විකාශන සංගමය (Asia Pacific Broadcasting Union) සමග එක්ව 2025.11.25 - 27 කොළඹදී පැවැත්වීමට නියමිත 'ABU Summit On climate action & disaster Preparedness' සමුළුව සඳහා අවශ්‍ය මූලික සංවිධාන කටයුතු මේ වනවිට සිදු කරමින් පවතී.

6.4.1.5. ප්‍රවෘත්ති හා කාලීන සිදුවීම්

2025 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රවෘත්ති නවීකරණ වැඩසටහන යටතේ පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇත.

- රජයේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලි පිළිබඳ ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම, සංචාරක ආකර්ශනය දිනාගත හැකි පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමක් සහිත ස්ථාන හඳුන්වා දීම, ගවේෂණාත්මක ප්‍රවෘත්ති ආවරණ සිදු කිරීම යන ක්ෂේත්‍ර අළලා නව විශේෂාංග ඉදිරිපත් කිරීම.

  උදා:- අලුත් ගමකට, Ru Traveler , ගමට අරුණලු , ඡායාවලෝකනය, අවධානය පිණිසයි.
- සිරි දළදා වන්දනාවේ ඓතිහාසික පසුබිම පිළිබඳ AI තාක්ෂණය ඔස්සේ ප්‍රවෘත්ති අංගයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සහ දළදා වන්දනාව අළලා දින 10ක් පුරා (අප්‍රේල් 18 - 28 දක්වා) සිදු කෙරුණු ප්‍රවෘත්ති සජීව විකාශය.
- ප්‍රාදේශීය වාර්තාකරුවන්ගේ ජාලය හරහා ප්‍රවෘත්ති ලබාගැනීමට අමතරව ආයතනයේ මූල්‍ය ගැටළුවට විසඳුමක් ලෙස අනුග්‍රාහකයින් මඟින් මූල්‍යමය දායකත්වය ලබාගෙන ව්‍යාපාරික පුවත් විකාශය කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- කාලීන විදෙස් තොරතුරු සමාජ මාධ්‍ය ජාලා ඔස්සේ ජනගත කර ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාව වැඩි කර ගැනීම හා ආදායම වැඩි කර ගැනීමේ වැඩපිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- මෙතෙක් යූ ටියුබ් සමාජ මාධ්‍ය ජාලයට මුදාහැරීමට නොහැකිව තිබූ සිව්දෙස වැඩසටහන එම සමාජ මාධ්‍ය ජාලයට යොමුකර ප්‍රේක්ෂකත්වය තුළින් ආදායම් ඉපැයීම.
- ඉංග්‍රීසි ප්‍රවෘත්ති යොදා ගනිමින් මෙරට රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික ප්‍රජාව කේන්ද්‍ර කරගත් ප්‍රවෘත්ති අංග නව මුහුණුවරකින් හා වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකිවීම.
- ආර්ථික හා ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රය ඉලක්ක කර ගනිමින් ඉංග්‍රීසි ප්‍රවෘත්ති තුළින් විශේෂ ප්‍රවෘත්ති අංග සැකසීම.
- කාලීන සිදුවීම් ඒකකය මඟින් අලුත් දිනක් (සතියේ දින), මහජන දිනය, කරට කර, ශනිදා ආයුබෝවන්, පුවත්පත් සිරස්තල (දිනපතා), කැබිනට් තීරණ දැනුම් දීම යනාදී නිත්‍ය වැඩසටහන් ද රාජ්‍ය, ජාතික උත්සව සහ සංස්කෘතික උත්සවද රජයේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමේ හෝ ජනතා අයිතියට පැවරීමේ උත්සව අවස්ථාවන්ද සජීව වැඩසටහන් ලෙස විකාශය කරන ලදී.

6.4.2. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

ආයතනයේ මාසික සමායන ලක්ෂය (Breakeven Point) රුපියල් මිලියන 150ක් වේ. එම ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීම අරමුණු කර ගනිමින් ආයතනයේ මූල්‍ය පරිපාලන ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

2025 වර්ෂය සඳහා ‘ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැඩසටහන යටතේ ‘Healthy food Happy Life - සුවදායී දිවියකට සෞඛ්‍යවත්, සුරක්ෂිත ආහාර’ ජාතික මාධ්‍ය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් රුපියල් මිලියන 150ක මුදලක් රූපවාහිනී සංස්ථාව වෙනුවෙන් වෙන් කර ඇත.

6.4.2.1. නාලිකාවන්හි ආදායම

නාලිකාව	2025 වර්ෂයේ ඉලක්කගත ආදායම (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට ආදායම (රු.මි.)	ඉලක්කගත ආදායම (%)
රූපවාහිනී	1,119	844	75
EYE	38	20	53
නේත්‍රා	75	85	114
එකතුව	**1,232**	**949**	**77**

6.4.2.2. ආදායම, වියදම හා ලාභය/(අලාභය)

අයිතමය	2025.09.30 දිනට (රු.මි.)
මුළු ආදායම	1,063
මුළු වියදම	(1,320)
බදු පෙර ලාභය/(අලාභය)	**(257)**

6.5. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති

01 : ජාතික උරුමයන් සුරැකීමේ අරමුණින්, ජාතික රූපවාහිනිය සතු පැරණි වීඩියෝ දර්ශණ මතු පරම්පරාව සඳහා සංරක්ෂණය කිරීම

ව්‍යාපෘති කාලය : අවුරුදු 02
ව්‍යාපෘති වටිනාකම : රු.මි. 200

02 : ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථා මැදිරි සංකීර්ණය හා බාහිර විකාශ රථ නවීකරණය කිරීම

ව්‍යාපෘති කාලය : අවුරුදු 01
ව්‍යාපෘති වටිනාකම : රු.මි. 100

03 : ප්‍රධාන පාලක මැදිරියේ (MCR) පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම

ව්‍යාපෘති කාලය : අවුරුදු 01
ව්‍යාපෘති වටිනාකම : රු.මි. 113

7.0. ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය

7.1. හැඳින්වීම

රූපවාහිනී සහ ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ඔස්සේ රජයේ සංවර්ධන තොරතුරු ජනතාව අතරට ගෙන යන ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛ මාධ්‍ය ජාලයක් වශයෙන් කටයුතු කරන ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය 1979දී සිය මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

සී/ස ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය **(ITN)** රජය සතු පොදු සමාගමක් ලෙස පවත්වා ගෙන යනු ලබන අතර සිංහල හා දමිළ භාෂාව කථා කරන ජන කොට්ඨාස වෙනුවෙන් 'ස්වාධීන රූපවාහිනිය' (ITN) හා 'වසන්තම් TV' ලෙස රූපවාහිනී නාලිකා දෙකක් ද 'ලක්හඬ' හා 'වසන්තම් FM' ලෙස ගුවන්විදුලි සේවා දෙකක් හා සමාජ ජාල ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා ITN Digital නමින් ඩිජිටල් නාලිකාවක් පවත්වාගෙන යයි.

ශ්‍රී ලංකාව පුළුල්ව ආවරණය කෙරෙන ඉතා ප්‍රබල විකාශන ශක්තියක් සී/ස ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය සතු වේ. ITN භූමි ආවරණය 87% ක් ද ජන ආවරණය 91% කින් ද 'ලක්හඬ' භූමි ආවරණය 88% ක් ද ජන ආවරණය 93% කින් ද 'වසන්තම් TV' භූමි ආවරණය 35% ක් ද ජන ආවරණය 30% කින් ද වසන්තම් FM භූමි ආවරණය 80% ක් ද ජන ආවරණය 87% කින් ද සමන්විත වේ.

උසස් ප්‍රමිතියකින් යුතු රසාස්වාදය, ප්‍රවෘත්ති හා කාලීන සිදුවීම් ඇතුළත් වැඩසටහන් සිය ප්‍රේක්ෂක පිරිස වෙනුවෙන් පෙළගස්වන්නට ස්වාධීන රූපවාහිනිය සමත් වූ අතර ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතික, සමාජයීය හා ආගමික සාරධර්ම අනුගමනය කරමින් පවුලේ නාලිකාව ලෙස නමක්, ගරුත්වයක් හා ඉහළ පිළිගැනීමක්ද අත්කර ගෙන ඇත.

7.2. දැක්ම, මෙහෙවර සහ අරමුණු

දැක්ම

'ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය විද්‍යුත් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නියමුවා බවට පත්වීම'

මෙහෙවර

'ශ්‍රී ලාංකික වටිනාකම් හා සංස්කෘතිය මත බැඳී පවතින ගුණාත්මක ආකර්ශනීය හා මානව හිතවාදී වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම'

අරමුණු හා උපාය මාර්ග

- විශිෂ්ට අධ්‍යාපනික, තොරතුරු සපිරි සහ විනෝදාත්මක වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කිරීම.
- වැඩසටහන් නිර්මාණය හා විකාශනය සඳහා අති නවීන තාක්ෂණය යොදා ගැනීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ නව මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රමුඛයා බවට පත්වීම.
- ආයතනයේ මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය පවත්වාගෙන යාම.
- නිර්මාණශීලී, නිපුණතා සහ සුදුසුකම්ලත් මානව සම්පත් සංවර්ධනය.

7.3. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු- 2025.09.30 දිනට

සේවා මට්ටම් අනුව

වර්ගීකරණය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව		තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව
		කොන්ත්‍රාත්	
ජ්‍යෙෂ්ඨ	48	07	33
තෘතියික	113		67
ද්විතීයික	262		259
ප්‍රාථමික	115		128
උප එකතුව	**538**	**07**	**487**
අලෙවි විධායකවරුන්	29		21
දරන්නාට පුද්ගලික වන සේ ලබා දී ඇති තනතුරු	04		04
වෙනත්			06
එකතුව	**571**	**07**	**518**

සේවා කාණ්ඩ අනුව

කාණ්ඩය	තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව
ස්ථිර	414
කොන්ත්‍රාත්	43
දෛනික වැටුප් ලබන	40
අලෙවි විධායකයන්	21
එකතුව	**518**

නාලිකා අනුව

අංශය	ITN	LH	VTV	VFM	එකතුව
පරිපාලන (ප්‍රවාහන ඒකකයද ඇතුළුව)	52				**52**
මූල්‍ය	47	4			**51**
විගණන	7				**7**
අලෙවි	7	1			**8**
වැඩසටහන්	107	17	8	2	**134**
ඉංජිනේරු	171	9			**180**
ප්‍රවෘත්ති	47	7	9	2	**65**
උප එකතුව	**438**	**38**	**17**	**4**	**497**
අලෙවි විධායකයින්	14	2	4	1	**21**
එකතුව	**452**	**40**	**21**	**5**	**518**

7.4. භෞතික ප්‍රගතිය- 2025.09.30 දිනට

ශ්‍රී ලංකාවේ පුරෝගාමී රූපවාහිනී නාලිකාව වූ ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය 2025 වර්ෂය තුළ 46 වසරක අභිමානයද රැගෙන ශ්‍රී ලාංකීය රූපවාහිනී ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ ගෞරවයට පාත්‍ර වූ වසරකි.

වැඩසටහන්හි ගුණාත්මකභාවය හා විකාශය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිමය විනිවිදභාවය රැක ගැනීමේ අභියෝගයට සාර්ථකව මුහුණ දෙමින් ප්‍රේක්ෂක ආකර්ෂණය දිනාගත හැකි වැඩසටහන් මාලාවක් විකාශය කරන ලදී.

සමාජයේ සෑම ජාතියක්ම නියෝජනය වන පරිදි වර්ෂයේ ආරම්භයේ සිටම ජන යහපත සහ රසවින්දනය උදෙසා ආගමික, සංස්කෘතික, අධ්‍යාපනික, සංවර්ධන, කෘෂිකාර්මික, සංගීත, විනෝදාත්මක වැඩසටහන් දිනපතා පැය 19ක කාලයක් උදෑසන 05.00 සිට රාත්‍රී 12.00 දක්වා විකාශය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.

ආයතනයේ මූල්‍යමය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණු පෙරදැරි කරගෙන ඉහළ ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාරයක් සහිතව සමාජ සම්භාවනාවට පාත්‍ර වෙමින් සම්මානනීය වැඩසටහන් රාශියක් නිෂ්පාදනය කිරීමට 2025 වර්ෂය තුළ මේ දක්වා කටයුතු සිදු කරන ලදී.

අනාගත ලෝකයට අවශ්‍ය කරන ඩිජිටල් රූපවාහිනී අත්දැකීමක් රසික ප්‍රජාවට ලබාදීම සඳහා ඩිජිටල් අංශය 2025 වර්ෂය තුළද සක්‍රීයව කටයුතු කරනු ලැබුණි. ඒ තුළින් වැඩසටහන් රාශියක් විකාශය කිරීමට කටයුතු කළ අතර, ඒ හරහා ඉහළ මූල්‍ය ඵලදායිතාවයක්ද ලබා ගැනීමට හැකි විය.

රටේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තීන් පිළිබඳව ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය 2025 වර්ෂය තුළත් විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කරන ලදී.

භාණ්ඩාගාර අරමුදලින් 'Take Care - සුරැකෙමු මගතොට' නමින් ව්‍යාපෘතියක් 2025 වර්ෂයේ ආරම්භ කිරීමට අවස්ථාව ලැබුණි. වගකීම් සහිතව මහා මාර්ග භාවිත කරන්නන් ලෙස දරුවන් දැනුම්වත් කිරීම ඔස්සේ ඔවුන්ගේ පවුල්වල අය දැනුම්වත් කිරීමට කටයුතු කෙරේ.

ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය සමඟ සහයෝගීතාවයෙන් 'ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා' ආයතනය විසින් මෙහෙයවනු ලබන 'Take Care' වැඩසටහන ව්‍යුහගත අධ්‍යාපනය ප්‍රජා සහභාගිත්වය සහ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ හරහා මාර්ග අනතුරු අවම කිරීම මෙයින් අරමුණු කරයි. මේ හරහා ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලයට විශාල සමාජ මෙහෙවරක් ඉටුකිරීමට අවස්ථාව උදාව විය. මෙවැනි ව්‍යාපෘති ඉදිරියටත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අප අපේක්ෂා කරමු.

එසේම නව මුහුණුවරකින් ඉදිරියේ වැඩසටහන් පෙළගැස්ම, වඩාත් ගුණාත්මක හා නිර්මාණාත්මකව කිරීමට කටයුතු කරන අතර, ඒ ඔස්සේ අනුග්‍රාහක ආයතන හරහා ITN ආදායම වැඩිකර ගැනීමට අවශ්‍ය සැලසුම් හා ක්‍රියාමාර්ග 2025 වසර ගනු ලැබූ අතර, 2026 වසර තුළ එය වඩා ඵලදායකව හා කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

7.5. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

ආයතනයේ මාසික සමායන ලක්ෂ්‍යය (Break Even Point) රුපියල් මිලියන 170 කි. රටෙහි පැවති අයහපත් ආර්ථික තත්ත්වයන් හමුවේ අපේක්ෂිත ඉලක්ක සපුරාගැනීමට අපොහොසත්වීම හේතුවෙන් සමායන ලක්ෂ්‍යයට ළඟා වීමට මේ වන විටත් අපොහොසත් වී ඇත.

7.5.1. නාලිකා අනුව ආදායම

වැඩසටහන් සඳහා අනුග්‍රාහකත්ව අලෙවිය, වෙළෙඳ දැන්වීම් ලබා ගැනීම, බාහිර වැඩසටහන් සඳහා ගුවන් කාලය අලෙවිය සහ සමාජ මාධ්‍ය නාලිකාව ඔස්සේ ඩිජිටල් අලෙවිකරණය ආයතනයේ ආදායම් උත්පාදන මූලාශ්‍ර වේ.

නාලිකාව	මුදල (රු.මී.)
ITN TV	1,033
VTV	68
ලක්හඬ	53
VFM	31
ITN Digital	64
එකතුව	**1,249**

7.5.2. මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අයිතමය	මුදල (රු.මී.)
විකුණුම්	1,217
විකුණුම් පිරිවැය	(439)
දළ ලාභය	779
වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම්	177
බෙදාහැරීම්, පරිපාලන, මූල්‍ය හා වෙනත් වියදම්	(1,095)
බදු පෙර ලාභය /(අලාභය)	**(139)**

7.6. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති

- ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලයේ විකාශන කටයුතු බාධාවකින් තොරව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා කඩිනමින් අත්‍යාවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ රුපියල් මිලියන 171ක මුදලක් වැය කිරීමට අපේක්ෂිතය.

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	(රු.මී.)
i.	රේඛීය නොවන සංස්කරණ කටයුතු සඳහා පරිගණක 05ක් මිලදී ගැනීම	15
ii.	04 Camera 06 Input OB System එකක් මිලදී ගැනීම	21
iii.	ITN ප්‍රවෘත්ති සඳහා News Room Management System 01ක් ස්ථාපිත කිරීම	70
iv.	ප්‍රධාන පාලක මැදිරිය (MCR) නව ගොඩනැගිල්ලක මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ස්ථාපනය කිරීම	65
	එකතුව	**171**

- ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලයේ විකාශන කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් 2026 අයවැය ඇස්තමේන්තු යටතේ රුපියල් මිලියන 1,013.5ක ප්‍රතිපාදන භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිතය.

	ව්‍යාපෘති විස්තරය	**(රු.මි)**
i.	NLE සහ ග්‍රැෆික් පරිගණක පද්ධති 10ක් මිලදී ගැනීම	25
ii.	නව ඩිජිටල් අංශය සඳහා නවීන උපකරණ,මෘදුකාංග සහ උපාංග මිලදී ගැනීම	40
iii.	HD මැදිරි සංකීර්ණ ගොඩනැගිල්ල සඳහා නව වායුසමීකරණ Chiller පද්ධතියක් සවිකිරීම	85
iv.	Scheduling මෘදුකාංග පද්ධතිය මිලදී ගැනීම	40
v.	Archival System පද්ධතිය මිලදී ගැනීම	60
vi.	ITN හි අඛණ්ඩ සේවාවන් සහතික කිරීම සඳහා මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කළ නව උපකරණ, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ නව ඩිජිටල් තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීම	303
vii.	කරගහතැන්න ITN සම්ප්‍රේෂණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා නව UPS පද්ධතියක් සහ ITN ප්‍රධාන කාර්යාලය සඳහා නව UPS බැටරි ලබා ගැනීම	10
viii.	කරගහතැන්න විකාශනාගාරය සඳහා 300KVA ක Power Distribution යන්ත්‍රයක් සහ විදුලි බෙදාහැරීමේ පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම	45
ix.	ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය සඳහා 800 KVA උත්පාදක යන්ත්‍රයක් සහ විදුලි බෙදාහැරීමේ පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම	68.5
x.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ITN ENG/EFP ඒකකය සඳහා Camcorder කැමරා 05ක් මිලදී ගැනීම	15
xi.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා 64 x 64 Broadcast Audio Visual Routers 03ක් මිලදී ගැනීම	27
xii.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා Frame Synchronizer 05ක් මිලදී ගැනීම	20
xiii.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා Digital Vision Mixer මිලදී ගැනීම	35
xiv.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා Broadcast Camera Chains with Tripod 06ක් මිලදී ගැනීම	162
xv.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා Digital Audio Mixer මිලදී ගැනීම	15
xvi.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා Studio Light පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම	25
xvii.	මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මයික්‍රොෆෝන පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම	18
xviii.	ස්වාධීන රූපවාහිනී සේවය සඳහා ERP විසඳුම ක්‍රියාත්මක කිරීම	20
	එකතුව	**1,013.5**

8.0. සී/ස එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම

8.1. හැඳින්වීම

මෙරට ඇති එකම රාජ්‍ය පුවත්පත් සමාගම වන ලේක්හවුස් නමින් ප්‍රචලිත සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම 1926 දී ප්‍රවීණ ව්‍යාපාරික පෞරුෂයක් වූ ඩී. ආර්. විජයවර්ධනයන් විසින් පොදු සීමිත වගකීම් සමාගමක් ලෙස සංස්ථාපනය කරන ලද අතර 1973 අංක 28 දරන ඇසෝසියේටඩ් නිවුස් පේපර්ස් ඔෆ් සිලෝන් ලිමිටඩ් (විශේෂ විධිවිධාන) පනත අනුව රජයට පවරා ගන්නා ලදී. සමාගමේ 87.5% ක හිමිකාරීත්වය රජය වෙනුවෙන් මහා භාරකරු සතු වන අතර ඉතිරි කොටස් රජයට පවරා ගැනීමට පෙර සිටි කොටස් හිමියන් සතුවේ.

ශතවර්ෂයක් වන සිය ගමන් මග තුළ මාධ්‍ය කර්මාන්තයේ පෙරගමන්කරු ලෙස තම ස්ථානය තහවුරු කර ගැනීමට ලේක්හවුස් ආයතනය සමත්ව ඇත. ජාතික ආයතනයක් වශයෙන් මාධ්‍ය කර්මාන්තයේ මෙන්ම ජාතියේ යහපත වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම හා එම අරමුණු මත පදනම්ව ආයතනයේ අඛණ්ඩ වර්ධනයක් ළඟාකර ගැනීම ලේක්හවුස් ආයතනයේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරයයි.

ලේක්හවුස් ආයතනය පුවත්පත් කර්මාන්තයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම වෙනුවෙන් මෙන්ම දැනුම්වත් සමාජයක් ගොඩනගමින් මුද්‍රිත මාධ්‍යයේ පුවත් සන්නිවේදනය තුළ පාඨක ප්‍රජාවගේ විශ්වාසය දිනාගත් ආයතනයක් මෙන්ම කාලීන, නිරවද්‍ය සහ සත්‍යතාවය තහවුරු කළ තොරතුරු පාඨක ප්‍රජාව වෙත සම්ප්‍රේෂණය කරමින් වැරදි මතවාද ජනගතවීම වළක්වමින් ජාතික මෙහෙවරක් ඉටුකරනු ලැබේ. වර්තමානය වන විට මුද්‍රිත මාධ්‍ය කලාවේ නවමු මංපෙත් විවර කරමින් ඩිජිටල් මාධ්‍ය ඔස්සේ තොරතුරු වේගයෙන් ජනගත කිරීමටද ආයතනය ඉඩහසර සලසා ඇත.

8.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර, අරමුණු

දැක්ම

‘මුද්‍රිත සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ඒකාබද්ධ කරමින්, දේශීය සහ ගෝලීය ප්‍රජාව වෙත විශ්වාසවන්තව සහ සාමාජීය වගකීම සහිත මාධ්‍ය අවකාශයක් සැපයීමේ පුරෝගාමියා බවට පත්වීම’

මෙහෙවර

‘නව තාක්ෂණය භාවිතා කරමින්, විශ්වසනීය සහ ස්වාධීන මූලාශ්‍ර වලින් ප්‍රවෘත්ති සහ තොරතුරු ක්ෂණිකව එක්රැස් කිරීම, සකස්කිරීම සහ ඒකාබද්ධ වූ පුවත්පත් සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය මෙවලම් ඔස්සේ සදාචාරාත්මක සහ ඵලදායී ලෙස දේශීය සහ ගෝලීය ප්‍රජාව වෙත මාධ්‍ය සේවා බෙදා හැරීම’

අරමුණු

- පුවත්පත් කර්මාන්තයේ වෙළෙඳපොළ ප්‍රමුඛයා බවට පත්වීම.
- නිවැරදි සහ විශ්වසනීය තොරතුරු සැපයීම.
- වඩාත්ම කාර්යක්ෂම පුවත්පත් සේවා සැපයුම් සහ ප්‍රවාහකයා බවට පත්වීම.
- පාරිභෝගික සේවාවේ විශිෂ්ටත්වය.
- කාලීන ප්‍රවණතා සහ ඉල්ලුම් පාදක කොට ගෙන වෙළෙඳපොළ කොටස් කිරීම හා සන්නාම ස්ථානගත කිරීම.
- මුද්‍රිත මාධ්‍ය දැන්වීම් කලාවේ වෙළෙඳපොළ ප්‍රමුඛත්වය රදවා ගැනීම.
- නව මාධ්‍යයන්ගේ වඩාත්ම ක්‍රියාකාරී ප්‍රකාශන බවට පත්වීම.
- අභිසාරී සමාජයීය මාධ්‍යයන්ට ප්‍රවේශ වීම.
- පුවත්පත් වෙබ් මුද්‍රණයේ විශිෂ්ටත්වය කරා ළඟාවීම.
- මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්තිය සහ පරිවයන් වැඩිදියුණු කිරීම.

8.3. ප්‍රධාන කාර්යය

සිංහල, දෙමළ සහ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් දිනපතා සහ සතිපතා පුවත්පත් සහ වාර ප්‍රකාශන මුද්‍රණය කිරීම, බෙදාහැරීම සහ එහි සමගාමී සමාජ මාධ්‍යයන් පවත්වාගෙන යාම සහ වාණිජ මුද්‍රණ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම.

#	ප්‍රකාශනය	ප්‍රකාශනයේ ස්වභාවය	Print	E-Paper	Web	Fb	YouTube	TikTok	Insta	X
i	දිනමිණ	දිනපතා සිංහල පුවත්පත	√	√	√	√	√	√	√	√
ii	ඩේලිනිවුස්	දිනපතා ඉංග්‍රීසි පුවත්පත	√	√	√	√	√	-	√	√
iii	තිනකරන්	දිනපතා දෙමළ පුවත්පත	√	√	√	√	√	-	√	√
iv	සිළුමිණ	ඉරිදා සිංහල පුවත්පත	√	√	√	√	√	-	-	√
v	සන්ඩේ ඔබ්සර්වර්	ඉරිදා ඉංග්‍රීසි පුවත්පත	√	√	√	√	-	-	√	√
vi	වාරමංජරී	ඉරිදා දෙමළ පුවත්පත	√	√	√	√	-	-	-	√
	සතිපතා ප්‍රකාශන									
vii	බුදුසරණ	බුද්ධාගම පිළිබඳ සතිපතා ප්‍රකාශනය	√	√	√	√	√	√	√	-
viii	මිහිර	ළමුන් සඳහා වන සතිපතා ප්‍රකාශනය	-	√	√	√	√	-	-	-
ix	තරුණි	කාන්තාවන් සඳහා වන සතිපතා ප්‍රකාශනය	√	√	√	√	√	√	-	-
x	සරසවිය	සිනමාව පිළිබඳ සතිපතා ප්‍රකාශනය	-	√	√	√	√	√	√	-
xi	සුබසෙත	ජ්‍යෝතිෂය පිළිබඳ සතිපතා ප්‍රකාශනය	√	√	√	√	√	-	-	-

8.4. කාර්ය මණ්ඩලය - 2025.09.30 දිනට

#	තනතුරු වර්ගය	ස්ථිර	කොන්ත්‍රාත්	සේවක සංඛ්‍යාව
i	සභාපති හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය	5	-	5
ii	ඉහළ කළමනාකාරීත්වය (සාමාන්‍යාධිකාරි, අතිරේක සාමාන්‍යාධිකාරි, සමාගමේ ලේකම්, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරිවරු, ප්‍රධාන කර්තෘවරු)	5	5	10
iii	සහකාර සාමාන්‍යාධිකාරි, ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරවරු, කළමනාකාරවරු, වාරප්‍රකාශන කර්තෘවරු	15	4	19
iv	නියෝජ්‍ය කළමනාකරු, සහකාර කළමනාකරු, නියෝජ්‍ය කර්තෘවරු, නිර්මාණ කර්තෘවරු, කර්තෘ මණ්ඩල අංශ ප්‍රධානීන්	36	6	42
v	ජනමාධ්‍යවේදීන් සහ විධායක නිලධාරීන්	51	5	56
vi	අනෙකුත්	481	253	734
	එකතුව	**593**	**273**	**866**

8.5. භෞතික ප්‍රගතිය- 2025.09.30 දිනට

8.5.1. 2025.01.01 දින සිට 2025.09.30 දින දක්වා ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන්/ ව්‍යාපෘති සහ ක්‍රියාකාරකම්හි භෞතික ප්‍රගතිය (භාණ්ඩාගාර අරමුදල්/ ආයතනයේ ප්‍රතිපාදන මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති)

8.5.1.1. සේවකයින් ස්වෙච්ඡාවෙන් විශ්‍රාම ගැන්වීමේ (VRS) වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම

සමාගමේ ලාභදායීත්වය මත ඇතිවන අයහපත් බලපෑම අවම කිරීමේ පියවරක් ලෙස සේවයේ නියුක්ත සේවකයන්ට ස්වෙච්ඡාවෙන් සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීමට අවස්ථාව සලසා දෙමින් සමාගමේ අවශ්‍යතාවන්ට සරිලන දැරිය හැකි ධාරිතාවයකින් සහ ප්‍රමාණවත් සේවක සංඛ්‍යාවක් රඳවාගැනීමේ අරමුණින් 2023, 2024 සහ 2025 වර්ෂයන්වලදී සේවකයන් සඳහා ස්වෙච්ඡාවෙන් ඉල්ලා අස්වීමේ යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

සේවක සංඛ්‍යාව අඩුකිරීම සේවක වර්ගීකරණ නිර්ණායක මත සිදුකර ඇත. රඳවා ගනු ලබන සේවක පිරිස සමාගමේ අනාගත අරමුණු සහ අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන කුසලතා පුර්ණ කාර්යක්ෂම මානව සම්පතක් බවට පත්කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කර ඇත. එම ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම මඟින් ස්ථාවර ලෙස සිය ව්‍යාපාර කටයුතු සිදු කරමින් මනා ප්‍රමිතියක් සහිතව තිරසාරව මාධ්‍ය සේවා සැපයීම සඳහා ලේක්හවුස් ආයතනනයට හැකියාව ලැබේ.

මේ අනුව ලේක්හවුස් ආයතනය රේඛීය අමාත්‍යාංශය වන ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය සමග 2023.06.23 දින එළඹෙන ලද අවබෝධතා ගිවිසුමට අනුව 2025.09.30 දින වන විට ඩිජිටල් දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක සංඛ්‍යාව හැර අනෙකුත් ස්ථිර සහ කොන්ත්‍රාත් සේවක සංඛ්‍යාව 850 දක්වා ස්ථාවර වන අතර මෙම සේවක සංඛ්‍යාව සමාගමේ අවශ්‍යතාවන්ට සරිලන පරිදි උපරිම ස්ථායිතාවයෙන් පවත්වාගෙන යා යුතුය.

සේවකයන් ස්වෙච්ඡාවෙන් ඉල්ලා අස්වීමේ වැඩපිළිවෙල මූල්‍යනය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය අයවැයෙන් 2023 වසර සඳහා රුපියල් මිලියන 300ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කරන ලදී.

අදියර	ඉවත් වූ සේවක සංඛ්‍යාව	පිරිවැය (රු.මී)	වන්දි මුදල් ගෙවීම
2023 අදියර 5	149	194.40	2023.01.31 දින ගෙවීම් අවසන් කර ඇත.
2023 අදියර 6	62	66.93	2023 ඔක්තෝම්බර් මස 31 දින ගෙවීම් සිදුකර ඇත.
2024 අදියර 6 (ii)	10	12.50	2024.02.28 දින ගෙවීම් අවසන් කර ඇත.
2025 අදියර 7	27	33.15	2025.09.30 දින ගෙවීම් අවසන් කර ඇත.
	12	17.49	2025.10.31 දින ගෙවීම් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.
එකතුව	**260**	**324.47***	

*සේවකයන් ස්වෙච්ඡාවෙන් සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීමේ යෝජනා ක්‍රමය සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් වෙන් කරන ලද රුපියල් මිලියන 300 ක මුදල ගෙවා අවසන් කර ඇති අතර රුපියල් මිලියන 24.47 ආයතනය සතු මුදල් වේ.

8.5.1.2. වෙළෙඳ මුද්‍රණ ආදායම වර්ධනය කිරීම

සමාගමේ වෙළෙඳ මුද්‍රණ ආදායම් තත්ත්වය ඉළ නංවා ගැනීම සඳහා ප්‍රවර්ධන වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම, අලෙවි ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා සේවකයින් යෙදවීම, සේවකයින් සඳහා දිරිගැන්වීමේ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ 2025.09.30 දින දක්වා උපයාගත් වාණිජ මුද්‍රණ ආදායම රුපියල් මිලියන 81.5ක් වේ.

8.5.1.3. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

මනා මානව සම්පත් කළමනාකරණ පරිවයක් ස්ථාපිත කිරීම සහතික කරනු වස්ල ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය සමග අත්සන් කර ඇති අවබෝධතා ගිවිසුම අනුව ඩිජිටල් දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවක සංඛ්‍යාව හැර අනෙකුත් සේවක සංඛ්‍යාව 2025.09.30 වන විට 850ක් විය යුතුය. ඒ අනුව 2025.09.30 වන විට ක්‍රමානුකූලව සේවකයින් 838ක කාර්ය මණ්ඩලයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. එම ප්‍රමාණය අමාත්‍යාංශය සමග අත්සන් කරනු ලැබූ අවබෝධතා ගිවිසුමට වඩා අඩු අගයක් වේ.

8.5.1.4. සේවක මණ්ඩල පුහුණුව

2025.09.30 දින දක්වා කාලය තුළ ආයතනයේ මුදල් යොදවා සේවක පුහුණු සැසි 67 පවත්වා ඇති අතර සේවකයින් 1151ක් සඳහා පුහුණු අවස්ථා ලබාදී ඇත. (එක් සේවකයෙක් පුහුණු සැසි 02කට සහභාගී වීම අනිවාර්යය වේ)

8.5.1.5. ලේක්හවුස් මාධ්‍ය ඇකඩමිය

ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් ආයතනයක් විසින් ආරම්භ කරන ලද පළමු මාධ්‍ය ඇකඩමිය වන ලේක්හවුස් මාධ්‍ය ඇකඩමිය ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මීළඟ පරම්පරාවේ මාධ්‍යවේදීන් සහ මාධ්‍ය වෘත්තිකයන් බිහිකිරීමේ අභිලාශයෙන් 2022.09.26 දින ආරම්භ කරන ලදී. පුවත්පත් කලාවේ මූලික ශාස්ත්‍රීය දැනුම ලබා දීමෙන් ඔබ්බට ගොස් මෙම ඇකඩමිය සිසුන්ට ඔවුන්ගේ අනාගත වෘත්තීන් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රායෝගික කුසලතා ඔප්නැංවීම සඳහා මාධ්‍ය පුහුණුවක් ලබාදෙයි.

සහතික පත්‍ර පාඨමාලා, උසස් සහතිකපත්‍ර පාඨමාලා, ඩිප්ලෝමා සහ මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ විශේෂිත එක්දින වැඩමුළු ඇතුළු පුළුල් වැඩසටහන් මාලාවක් හදුන්වාදෙමින් ඇකඩමිය සිය සමාරම්භක වර්ෂයේදී සැලකිය යුතු සන්ධිස්ථානයක් කරා ළඟාවිය. මෙම අධ්‍යාපනික කටයුතු මෙහෙයවනු ලබන්නේ මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ කීර්තිමත් පුද්ගලයින්, පළපුරුදු මාධ්‍යවේදීන්, විශ්වවිද්‍යාල මහාචාර්යවරුන් සහ පුවත්පත් කර්මාන්තයේ නියැලි වෘත්තිකයන් විසිනි. පළපුරුදු මාධ්‍යවේදීන් සහ පුවත්පත් කර්මාන්තයේ නියැලෙන පුළුල් අත්දැකීම් සමුදායක් සහිත වූවන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් විසින් ඇකඩමියේ විෂය මාලාව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරනු ලැබේ.

ලේක්හවුස් ඇකඩමිය ලබාදෙන අධ්‍යාපනය සෑම සිසුවෙකුගේම සුවිශේෂී දක්ෂතා සහ අභිලාෂයන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහතික කරයි. අසමසම අධ්‍යාපන අවස්ථා අපේක්ෂා කරන මාධ්‍යවේදීන් සහ මාධ්‍ය වෘත්තිකයන් සඳහා ලේක්හවුස් මාධ්‍ය ඇකඩමිය ශ්‍රී ලංකාවේ මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ අනාගත නායකයින් හැඩගැස්වීම සඳහා කැපවී සිටින විශිෂ්ටත්වයේ සංකේතයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

ඇකඩමිය මඟින් අවසන් කර ඇති පාඨමාලා සහ වැඩමුළු

#	වැඩමුළුව/පාඨමාලාව	පැවැති දිනය	සහභාගී වූ ශිෂ්‍ය පිරිස
i	Diploma In Digital Journalism	2025.01.03	11
ii	Diploma In Mass Communication (Sinhala)	2025.01.05	13
iii	Diploma In Mass Communication (Tamil)	2025.01.05	10
iv	Acting & Drama Workshop	2025.03.23	37
v	Short Film and Mo-Filmmaking Workshop	2025.03.30	32
vi	Techniques of Public Speaking Workshop	2025.03.30	20

8.5.1.6. ප්‍රවාහන පිරිවැය අවම කර ගැනීම

භාවිතයෙන් ඉවත්කර ඇති ලොරි රථ 05ක් සහ බස් රථයක් වෙන්දේසියක් මඟින් විකුණා දැමිණි. පුවත්පත් බෙදාහැරීම සඳහා කර්මාන්තය තුළ පොදුවේ භාවිතා කරන කොන්ත්‍රාත්කරුවන් යෙදවීම වාසි සහගත බැවින් 2025 වර්ෂයේදී තවත් මාර්ග 02ක පුවත්පත් බෙදාහැරීමේ කටයුතු කොන්ත්‍රාත් ප්‍රවාහන ආයතන වෙත ලබාදෙන ලදී.

8.5.1.7. ඩිජිටල් වෙළෙඳපොළ ප්‍රවේශය

- e-paper කලාපයන් සඳහා දායකත්ව මුදල් අයකර ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් හදුන්වා දීම.
- ලුහුඬු දැන්වීම් සඳහා ඩිජිටල් ප්‍රවේශයක් ලබාගනිමින් www.adz.lk වෙබ් අඩවිය දියත් කිරීම.
- ප්‍රධාන පුවත්පත්වල වෙබ් අඩවි නව මුහුණුවරකින් ආකර්ෂණීයව ඉදිරිපත් කිරීම.
- සියලුම ඩිජිටල් කලාප තුළ වැඩි වශයෙන් ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය අංගයන් ඉදිරිපත් කිරීම.
- පූර්ණකාලීන අලෙවි විධායකවරයෙකු පත්කර දැන්වීම්කරුවන් හඹායාමේ වැඩපිළිවෙලක් හදුන්වා දීම.

8.5.1.8. අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේදයන් විධිමත් කිරීම

- මිලදී ගැනීමේ ක්‍රමවේදය ලේඛනගත කිරීම.
- අලෙවි ක්‍රමවේදය ලේඛනගත කිරීම.
- අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම වැඩිදියුණු කිරීම.
- දැන්වීම් ක්‍රමවේදය ලේඛනගත කිරීම.

8.5.1.9. පිරිවැය පාලනය

- පුවත්පත්වල පිටු සංඛ්‍යාව අවම මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම.
- වාරප්‍රකාශන මුද්‍රණ වාර සංඛ්‍යාව අඩු කිරීම සහ වාර ප්‍රකාශන කිහිපයක් ඩිජිටල් මාධ්‍ය ඔස්සේ පමණක් පළකිරීම.
- විකුණුම් ප්‍රවර්ධන කටයුතු වියදම් සීමා කිරීම.

8.5.1.10. ආදායම් මූලාශ්‍ර

- වත්කම් ප්‍රශස්ත ලෙස උපයෝජනය සඳහා ආයෝජකයන් සොයාගැනීමට කටයුතු කෙරෙමින් පවතී.

8.5.1.11. පුවත්පත් ප්‍රවර්ධනය

- කර්තෘ මණ්ඩලය සඳහා පූර්ණ නිදහස ලබාදීම.
- පුවත්පත්වල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ සියුම් අධීක්ෂණය.
- සිළුමිණ පුවත්පත සඳහා පිටු 8ක ‘රහහල’ අතිරේකය එකතු කිරීම.
- සන්ඩේ ඔබ්සවර් පුවත්පත සඳහා පිටු 8ක ‘Explore’ සංචාරක අතිරේකය එකතු කිරීම.
- උතුරු පළාත සඳහා ප්‍රවෘත්ති කර්තෘ, ප්‍රාදේශීය වාර්තාකරුවන් සහ නිදහස් මාධ්‍යවේදීන් පත්කිරීම.

8.5.1.12. Clean Sri Lanka ව්‍යාපෘතිය

Clean Sri Lanka ව්‍යාපෘතිය හා සමගාමීව පහත සඳහන් පරිදි ප්‍රධාන අංශ 5ක් ඔස්සේ කටයුතු කිරීමෙන් පවතී.

- **ආයතන පරිශ්‍රයේ සනීපාරක්ෂක ප්‍රමිතීන් වැඩිදියුණු කිරීම**
  - නිසි සනීපාරක්ෂක සේවා කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු සමග කටයුතු කිරීම.
  - වැසිකිළි/ කැසිකිළි පද්ධතීන් වැඩිදියුණු කිරීම.
  - ආපනශාලාවේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
  - නිරන්තර කෘමි/ පළිබෝධ පාලනය.
  - වාර්ෂික ශ්‍රමදානයක් පැවැත්වීම.

- **අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම ක්‍රමවත්ව සිදුකිරීම**
  - මුද්‍රණ අපද්‍රව්‍ය නිතිපතා බැහැර කිරීම.
  - කොළඹ මහා නගර සභාව මඟින් ආහාර අපද්‍රව්‍ය ක්‍රමවත්ව බැහැර කිරීම.
  - ආහාර අපද්‍රව්‍ය බදුන්/ ස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම.
  - රසායනික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ක්‍රමවත් කිරීම.
  - අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය බැහැර කරන තෙක් ගබඩා කිරීම සඳහා ස්ථානයක් සකස් කිරීම.

- **විනය, ආචාර ධර්ම සහ ක්‍රියා පටිපාටි වැඩිදියුණු කිරීම**
  - සේවක ආචාර ධර්ම පද්ධතිය විධිමත් කිරීම.
  - මාධ්‍ය ආචාර ධර්ම පද්ධතිය විධිමත් කිරීම.
  - අලෙවි දෙපාර්තමේන්තුවේ පද්ධති සහ ක්‍රියාපටිපාටි විධිමත් කිරීම.
  - විකුණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ පද්ධති සහ ක්‍රියා පටිපාටි වැඩිදියුණු කිරීම.
  - ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ පද්ධති සහ ක්‍රියා පටිපාටි වැඩිදියුණු කිරීම.
  - බදවා ගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය සම්පාදනය කිරීම.
  - මානව සම්පත් ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම.

- **මුද්‍රණ ප්‍රකාශන මඟින් 'Clean Sri Lanka' ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම**
  - ප්‍රධාන පුවත්පත් සහ වාරප්‍රකාශනවල ලිපි, වාර්තා පළකිරීම.

- **අරමුදල් ලබාගැනීමේ පදනම මත 'Clean Sri Lanka' ව්‍යාපෘතියට අනුබද්ධ ප්‍රධාන අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව නිතිපතා කතුවැකි සහ පුවත්පත් අතිරේක පළ කිරීම.**

8.5.1.13. වෙනත්

- 36 වන සරසවිය සිනමා උළෙල 2025.06.24 දින බණ්ඩාරණායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේදී අති උත්කර්ෂවත්ව පැවැත්වීම.

8.6. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

අයිතමය	මුදල (රු.මී)
ආදායම	2,057
වියදම	(1,849)
ලාභය/(අලාභය)	208
වන්දි යෝජනා ක්‍රමය සඳහා වියදම	(33)
භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද ප්‍රතිපාදන	26
වන්දි යෝජනා ක්‍රමයෙන් පසු ලාභය/ (අලාභය)	201

2025 වර්ෂයේ අපේක්ෂිත ලාභය/ (අලාභය) රුපියල් මිලියන 151ක් වේ.

8.7. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති/වැඩසටහන්

- සේවක මණ්ඩලය සඳහා කාර්ය සාධන දර්ශක හඳුන්වා දීම.
- ඩිජිටල් මාධ්‍ය ප්‍රකාශන වැඩිදියුණු කිරීම.
- ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ ඉඩකඩ බදු දීම.
- ප්‍රාදේශීය දේපොළ ආදායම් ව්‍යාපෘති සඳහා යොමු කිරීම.
- ශාඛා කාර්යාලවල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය සකස් කර අවසන් කිරීම.
- නව ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා ප්‍රවේශ වීම.
- අලෙවි, විකුණුම් සහ ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුවල පද්ධති සහ ක්‍රියාපටිපාටි යාවත්කාලීන කිරීම.

9.0. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය

9.1. හැඳින්වීම

1973 අංක 05 දරන ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනත යටතේ ස්ථාපිත කර ඇති ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය මෙම අමාත්‍යාංශය යටතේ කටයුතු කරන ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත්වලට අදාළ කරුණු විධිමත් කිරීමට හා ඒ කරුණු සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් දීමට ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලයක් පත්කිරීම සඳහාද ඇතැම් කරුණු පුවත්පත්වල මුද්‍රණය කිරීමට හෝ පළ කිරීමට අදාළ විමර්ශනයන් කිරීම සඳහාද ඒවාට සම්බන්ධ හෝ ආනුශාංගික කරුණු සඳහා ද විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනත සම්මත වී ඇත.

පුවත්පත් වාර්තාවල පළවන ඇතැම් විවාදාත්මක කරුණු සම්බන්ධයෙන් ආචාරධර්මානුකූලව මාධ්‍යවේදීන් හසුරුවමින් යම් නෛතික ප්‍රවේශයන් ඔස්සේ මාධ්‍යවේදීන් සඳහා මගපෙන්වීමේ කටයුතු සිදු කිරීම මෙන්ම මාධ්‍යවේදීන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ ඔවුන්ගේ වෘත්තීයමය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමටත් විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත.

පුවත්පත් විධිමත් කිරීම, පුවත්පත් නිෂ්පාදනයෙහි හෝ පළ කිරීමෙහි නියුක්ත සියලු අංශ අතර ක්‍රියා කිරීමේ නිසි සම්බන්ධතාවයකට අනුබල දීම, පුවත්පත් භාවිතය හා පුවත්පත්වල අවශ්‍යතා පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම, පත්‍ර කලාවේදී වෘත්තියට බඳවා ගැනීමේ ක්‍රම, සුබසාධනය, අධ්‍යාපනය හා පුහුණු කිරීම, වැඩිදියුණු කිරීම හා පුවත්පත් පවත්වාගෙන යාමට අදාළ කවර කරුණක් සම්බන්ධයෙන් වුවද කටයුතු කිරීම පුවත්පත් මණ්ඩලය සතු කාර්යභාරය වේ.

9.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර සහ අරමුණු

දැක්ම

‘ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් නිදහසේ සුරක්ෂිත බව වඩාත් අර්ථවත් කිරීම’

මෙහෙවර

‘ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් නිදහස ජාතික සංවර්ධනය උදෙසා වන සංස්කෘතිකාංගයක්
බවට ප්‍රවලිත කිරීම’

ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩල පනතෙහි පරමාර්ථ අනුව අරමුණු

- ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත් නිදහස සුරක්ෂිත කිරීම, එම නිදහසින් අයුතු ප්‍රයෝජන ගැනීම වැළැක්වීම හා සම්මත උසස්ම වෘත්තීය තත්ත්වයන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාවෙහි පුවත්පත්වල ස්වරූපය ආරක්ෂා කිරීම.
- කරුණු පිළිබඳ සත්‍ය ප්‍රකාශ ප්‍රවෘත්ති ලෙස පුවත්පත්වල පළ කිරීමේ සහ කරුණු පිළිබඳ සත්‍ය ප්‍රකාශ පදනම් කරගත් අදහස් පුවත්පත්වල පළ කිරීමේ නිදහස සුරක්ෂිත කිරීම.

- පුවත්පත් හා පත්‍රකලාවේදීන් විසින් උසස් පත්‍ර කලාවේදී ආචාරධර්ම පවත්වාගෙන යනු ලැබීම ගැන වගබලා ගැනීම හා පුරවැසි අයිතිවාසිකම් හා වගකීම් යන කරුණු දෙක පිළිබඳ නිසි හැඟීමක් දැනවීම.
- පත්‍රකලාවේදී වෘත්තීය සේවයට බඳවා ගැනීමේ ක්‍රම, සුභ සාධනය, අධ්‍යාපනය හා පුහුණු කිරීම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- පුවත්පත් නිෂ්පාදනයෙහි හෝ පළ කිරීමෙහි නියුක්ත සියලු අංශ අතර ක්‍රියා කිරීමේ නිසි සම්බන්ධතාවකට අනුබල දීම හා ප්‍රවෘත්ති සැපයීම හා පතුරුවා හැරීම සඳහා කාලීනව අවශ්‍ය වන පොදු සේවාවන් ඇති කිරීම.
- පුවත්පත් භාවිතය හා පුවත්පත්වල අවශ්‍යතා පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම .
- පොදු යහපත සඳහා වූ හා පොදු වැදගත්කමින් යුත් තොරතුරු සැපයීම සීමා වීමට හේතු විය හැකි අලුත් තත්ත්වයන් හා ශ්‍රී ලංකාවේ පුවත්පත්වල ඇතිවන එක්තැන් වීම හෝ ඒකාධිකාරී බවට පත් වීම කෙරෙහි නැඹුරු විය හැකි නව තත්ත්වයන් සමාලෝචනයට භාජනය කිරීම හා ඒවා සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිකර්ම වශයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කිරීම.
- පුවත්පත් විධිමත් කිරීම හා පුවත්පත් පවත්වා ගෙන යාමට අදාළ කවර කරුණක් සම්බන්ධයෙන් වුවද රජයට අනුශාසනා කිරීම.

9.3. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

තනතුර	අනුමත	තත්‍ය	පුරප්පාඩු
ජ්‍යෙෂ්ඨ	04	03	01
තෘතීයික	05	01	04
ද්විතීයික	07	03	04
ප්‍රාථමික	05	01	04
එකතුව	**21**	**08**	**13**

කොන්ත්‍රාත් පදනම මත දැනට එක් රියදුරු මහතෙකු සේවය කරන අතර පුරප්පාඩු බඳවා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.

9.4. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

9.4.1. පුවත්පත් ලියාපදිංචි කිරීම

කාලය අනුව පුවත්පත් වර්ගීකරණය	ලියාපදිංචි පුවත්පත් සංඛ්‍යාව
දිනපතා	18
සතිපතා	33
මාසික	66
වෙනත්	21
එකතුව	**138**

භාෂාව අනුව පුවත්පත් වර්ගීකරණය	ලියාපදිංචි පුවත්පත් සංඛ්‍යාව
සිංහල	74
දෙමළ	23
ඉංග්‍රීසි	40
ද්වි/ත්‍රෛභාෂා	01
එකතුව	**138**

මෙරට පළ කරන සියලුම පුවත්පත් හා සඟරා මෙම මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි කළ යුතු අතර, එමඟින් පුවත්පතේ හිමිකරුවන්ට හා ප්‍රකාශකයින්ට නීත්‍යානුකූල හිමිකමක් ලැබේ. 2025.09.30 වන විට පුවත්පත් 138ක් ලියාපදිංචි කර ඇත.

9.4.2. පුවත්පත්වලට එරෙහිව ලැබෙන පැමිණිලි විභාග කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන කවර හෝ පුවත්පතක යම් පුද්ගලයකු, සංවිධානයක් හෝ ආයතනයක් පීඩාවට පත් කරන ආකාරයේ පුවතක් පළවී ඇත්නම් ඒ සඳහා මණ්ඩලයට පැමිණිලි කළ හැකි අතර අදාළ පැමිණිල්ල ලද පසු එය විමර්ශනය කර දෙපාර්ශවය මුණගස්වා පැමිණිලි විභාග කර පුවත්පත් මණ්ඩල පනතට අනුව කටයුතු කරනු ලැබේ.

2025 වසර තුළ විභාග කිරීමට ඉලක්කගත පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 100කි. 2023 වර්ෂයෙන් ඉදිරියට පැමිණි පැමිණිලි 03ක්ද 2024 වර්ෂයෙන් ඉදිරියට පැමිණි පැමිණිලි 24ක්ද 2025 වසරට අදාළව මේ දක්වා ලැබුණු පැමිණිලි 22ක්ද වශයෙන් පැමිණිලි 49 ක් විභාග කිරීම සඳහා ලැබී ඇත. පැමිණිලි විභාග කිරීමේ කටයුතු සඳහා කිසිදු ගාස්තුවක් අය නොකෙරේ.

පැමිණිලි විභාග කිරීම

පැමිණිලි විභාග කළ ආකාරය	පැමිණිලි සංඛ්‍යාව
විධිමත් ආකාරයට ඉදිරිපත් නොකළ	07
විමර්ශන කටයුතු සිදු වෙමින් පවතින	16
ඉදිරි කටයුතු නොකිරීමට තීරණය කළ	06
නිෂ්ප්‍රභ කිරීම්	06
නියෝග	-
එකඟතාවයට පත්වූ	14
එකතුව	**49**

9.4.3. මාධ්‍යවේදීන්ගේ න්‍යායාත්මක දැනුම, අවබෝධය සහ කුසලතා දියුණු කිරීම අරමුණු කොට පවත්වනු ලබන පාඨමාලා

අ) පුවත්පත් කලාව හා සන්නිවේදන අධ්‍යයනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව

වෘත්තීය මාධ්‍යවේදීන් හා ආධුනික මාධ්‍යවේදීන් සඳහා එක් අවුරුදු පාඨමාලාවක් ලෙස මෙම පාඨමාලාව පවත්වනු ලබන අතර යුනෙස්කෝ සංවිධානය මඟින් හඳුන්වා දෙන ලද පුවත්පත් කලා පුහුණුව පිළිබඳ ලේඛනය පදනම් කරගෙන මෙහි විෂය නිර්දේශය සකසා ඇත.

පුවත්පත් කලාව සඳහා වන ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාවේ දහවන කණ්ඩායමේ සිසුන්ගේ සහතිකපත් ප්‍රදානෝත්සවය 2025.08.02 දින පැවැත්වූ අතර එකොළොස්වන කණ්ඩායමේ දේශන ආරම්භ කර ඇත.

9.4.4. මාධ්‍ය විෂය හදාරන සිසුන් සඳහා 'සන්නිවේදන ප්‍රතිපත්ති හා මාධ්‍ය නියාමනය' මැයෙන් පැවැත්වූ වැඩමුළු

වැඩමුළුව	දිනය
බප/මතු කඹුරාවල මහා විද්‍යාලය - බදුරලිය	2025.01.09
සිලෝන් පෙන් උසස් අධ්‍යාපන ආයතනය	2025.01.27
සිප්ග්‍රේඩ් උසස් අධ්‍යාපන ආයතනය -කළුතර	2025.03.27
නායකත්වය හා පොදු ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ බණ්ඩාරනායක විද්‍යායතනය	2025.04.24
බප/කැල/එස්.කේ.කේ.සූරියආරච්චි ද්විතියික විද්‍යාලය - කඩවත	2025.07.08

මාධ්‍ය විෂය හදාරන සිසුන් සඳහා අධ්‍යාපන කලාප මට්ටමින් පැවැත්වූ වැඩමුළු

වැඩමුළුව	දිනය
බප/කැල මහාමායා බාලිකා විද්‍යාලය- කඩවත	2025.07.17
විශාඛා විද්‍යාලය - කොළඹ 05.	2025.09.09

සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය ගුරුවරුන් සඳහා පළාත් මට්ටමින් පැවැත්වූ වැඩමුළු

පළාත	දිනය
සබරගමුව පළාත	2025.06.18

ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවේදීන් සඳහා දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් පැවැත්වූ වැඩමුළු

දිස්ත්‍රික්කය	දිනය
අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය	2025.01.25
ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය	2025.05.17
මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය	2025.09.27

9.4.5. පුවත්පත් කලාවේදීන්ගේ දැනුම වර්ධනය

අ) 'සන්නිවේදන කතිකාවත' වැඩසටහන

කාලීන වශයෙන් කතිකාවතට ලක්වන වැදගත් ග්‍රන්ථ හා වෙනත් නිර්මාණ ඇසුරින් කුඩා කණ්ඩායම් සාකච්ඡා පැවැත්වීම මෙම වැඩසටහන මඟින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. 2025 වර්ෂයේ කතිකා 12ක් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇති අතර මේ වන විට කතිකාවන් 06ක් පවත්වා ඇත. මෙමඟින් අපේක්ෂා කරනුයේ ප්‍රවීණ නිර්මාණකරුවන් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ නිර්මාණකරුවන්ගේ නිර්මාණ විමර්ශනශීලීව අධ්‍යයනය කරමින් එම නිර්මාණකරුවන්ට පහසුකම් සැපයීමයි.

කතිකාවතෙහි තේමාව	දිනය
කෙටි චිත්‍රපට ප්‍රදර්ශනය හා සන්නිවේදන කතිකාව	2025.01.28
රට හෙල්ලූ ආන්දෝලනාත්මක නඩු තීන්දු- ආනන්ද අබේනායක මහතා	2025.02.18
ක්‍රිකට් ලොව එකලු කළ අනඳ පුතුන් - සරත් ජයසිංහ මහතා	2025.03.25
නටු, කෙටි කවිවල මල් ඇතිද විමසුමක් - මාලන් බණ්ඩාර කපුවත්ත මහතා	2025.06.11
අමල් බිසෝ - වාර්තා චිත්‍රපලටය - ලසන්ත රුමේෂාන් මහතා	2025.07.16
කරළියේ රසමුසු මතක -2 - එඩ්වඩ් චන්ද්‍රසිරි මහතා	2025.09.17

9.4.6. මාධ්‍යවේදීන් සහ සන්නිවේදන විෂය සඳහා උනන්දුවක් දක්වන්නන් සඳහා පැවැත්වූ කාලීන කතිකාව වැඩසටහන්

මාධ්‍යවේදීන්ගේ හා සන්නිවේදන විෂය සඳහා උනන්දුවක් දක්වනන්ගේ න්‍යායික හා ප්‍රායෝගික දැනුම වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් කාලීන වශයෙන් වැදගත් මාතෘකා තෝරාගෙන කාලීන කතිකාව පවත්වනු ලැබේ.

කතිකාවතෙහි තේමාව	දිනය
පුවත්පත් වාර්තාකරණයේ ආචාරධර්මීය පදනම කාලීන කතිකාව	2025.01.23
පුවත්පත් වාර්තාකරණයේදී ජනමාධ්‍ය විෂයෙහිලා බලපාන නීති කාලීන කතිකාව	2025.03.10
අපරාධ වාර්තාකරණය හා මාධ්‍ය ආචාරධර්ම (පුවත්පත් වාර්තා ඇසුරින්)	2025.04.29
AI තාක්ෂණය හමුවේ ජනමාධ්‍යවේදියාගේ භූමිකාව	2025.05.20
ජායාරූප ජනමාධ්‍යවේදයේ ආචාරධර්මීය පදනම හා අභියෝග	2025.06.24
මාධ්‍ය වාර්තාකරණය හා ස්ත්‍රී/පුරුෂ සමාජභාවය	2025.07.08

9.4.7. 1973 අංක 05 දරන පුවත්පත් මණ්ඩල පනත සංශෝධනය කිරීම

i. මෙම ආයතනය වෙනුවට (හෝ මෙම ආයතනය පදනම වශයෙන් තබාගනිමින්), වර්තමාන සන්දර්භය තුළ ක්‍රියාත්මක වන බහුවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍යය නියාමනයට හැකියාව සහිතව 'ශ්‍රී ලංකා ජනමාධ්‍ය මණ්ඩලය' නමින් ආයතනයක් පිහිටුවීම පිළිබඳ මේ වන විටත් කැබිනට් මණ්ඩලය තීරණය කර ඇත. එබැවින් ඊට අදාළ මූලික සංකල්ප පත්‍රිකාව හා පනතේ ව්‍යුහය සහ ස්වභාවය පිළිබඳ වත්මන් සභාපතිවරයා විසින් අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලයේ උපදෙස් පරිදි පත් කිරීම සඳහා කමිටුවක් නිර්දේශ කර රේඛීය අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කර ඇත.

ii. වර්තමානයේ පුවපත්පත් වාර්තා සඳහා විද්‍යුත් මාධ්‍ය මඟින් විවිධ ආකාරයේ අර්ථකථන සපයන බැවින් එමඟින් පීඩාවට පත්වන්නන් සඳහා පනතේ ඇතැම් වගන්ති යාවත්කාලීන කර ඇති අතර ඊට කැබිනට් මණ්ඩලය මඟින් අනුමැතිය ලබාදී ඇත. එමෙන්ම මෙතෙක් කලක් නොපැවති e-පුවත්පත් ලියාපදිංචියට ද එම සංශෝධනය මඟින් තවදුරටත් අනුමැතිය දී තිබේ.

9.5. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

9.5.1. භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන මඟින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය

භාණ්ඩාගාරය මඟින් 2025.09.30 වන විට ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලයේ පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා රුපියල් මිලියන 25.08ක් ලැබී ඇති අතර 2025.09.30 වන විට මණ්ඩලයේ අනෙකුත් ආදායම්වල එකතුව රුපියල් මිලියන 0.79කි. ඒ අනුව එදින වන විට වැටුප් හා වේතන ඇතුළු අනෙකුත් පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා රුපියල් මිලියන 26.62ක් වැය කර ඇත.

9.5.2. ආයතනයේ වෙනත් ලැබීම්

ලැබීම්	මුදල (රු.මි.)
පුවත්පත් ලියාපදිංචි ගාස්තු	0.436
ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා ආදායම	0.115
පොත් අලෙවිය	0.021
ප්‍රමාද ගාස්තු	0.008
ණය පොළී	0.088
බැංකු පොළී ආදායම	0.093
විවිධ තැන්පතු	0.032
මුළු ලැබීම්	**0.793**

9.5.3. සමස්ත මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අයිතමය	මුදල (රු.මි.)
මුළු ආදායම	0.79
මුළු වියදම	(26.62)
ලාභය /අලාභය	(25.83)
භාණ්ඩාගාර අරමුදල්	25.08
ලාභය / (අලාභය)	**(0.75)**

9.6. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති / වැඩසටහන්

- සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය ගුරුවරුන් වෙනුවෙන් පළාත් හා කලාප මට්ටමින් වැඩමුළු 03ක් පැවැත්වීම.
- සන්නිවේදනය හා මාධ්‍ය අධ්‍යයනය සිසුන් වෙනුවෙන් කලාප මට්ටමින් වැඩමුළු 3ක් පැවැත්වීම.
- මාධ්‍ය විෂය හදාරන සිසුන් සඳහා 'සන්නිවේදන ප්‍රතිපත්ති හා මාධ්‍ය නියාමනය' මැයෙන් ආයතනය අවට පාසල්වල සහ ආයතනය පරිශ්‍රයේ වැඩමුළු 10ක් පැවැත්වීම.
- ජනමාධ්‍යවේදීන් සඳහා දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් වැඩමුළු 4ක් පැවැත්වීම.
- YouTube නාලිකාව සඳහා වැඩසටහන් 10ක් සිදුකිරීම. 'සන්නිවේදන කතිකාව' වැඩසටහන් 10ක් 'කාලීන කතිකාව' වැඩසටහන් 08ක් පැවැත්වීම
- ඉන්දියානු පුවත්පත් මණ්ඩලය සමඟ ඒකාබද්ධව පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- ජනමාධ්‍ය පිළිබඳ පර්යේෂණයක් පැවැත්වීම.

10.0. ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය

10.1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය යනු ශ්‍රී ලංකාවේ මුද්‍රණ සහ ග්‍රැෆික් කලා කර්මාන්තයේ දැනුම, කුසලතා සහ ප්‍රවීණත්වයේ උන්නතිය සඳහා කැපවී සිටින පුරෝගාමී වෘත්තීය ආයතනයයි.

එවකට තොරතුරු හා මාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ 1984 අංක 18 දරන ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය පනත මඟින් මෙම ආයතනය ස්ථාපිත කර ඇත. මෙම ආයතනය විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික අධ්‍යාපනය වැඩිදියුණු කිරීමට මුද්‍රණ හා ග්‍රැෆික් කලා කර්මාන්තයේ දැනුම සහ කුසලතා වර්ධනය සඳහා දිනෙන් දින පුළුල් වන අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට කැප වූ ස්වයං මූල්‍ය උත්පාදිත ආයතනයකි. ලාභ අරමුණු කර නොගත් ආයතනයක් වන මෙම ආයතනයේ විශේෂ කාර්යය වන්නේ රටේ සමාජ-ආර්ථික ප්‍රගතියේ සන්දර්භය තුළ නවීකරණයේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මුද්‍රණ කර්මාන්තයට සහාය වීමයි.

10.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර හා අරමුණු

දැක්ම

‘ශ්‍රී ලංකාවේ මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට සේවා සැපයීමේ විශිෂ්ඨතම කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් කිරීම’

මෙහෙවර

‘මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ව්‍යවසායන් ගෝලීය වශයෙන් තරඟකාරී වීමට ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනයේ අධ්‍යාපනික සහ පුහුණු වැඩසටහන් හරහා කුසලතා වර්ධනය කර එම ශ්‍රම බලකාය රඳවා ගැනීමට අවශ්‍ය නව සංවර්ධන සේවා පුළුල් කිරීම’

අරමුණු

- මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය කෙෂ්ත්‍රයේ ශ්‍රම බලකායේ කුසලතා වර්ධනය කිරීම තුළින් ශ්‍රී ලාංකිකයන් නිපුණත්වයෙන් හෙබි ජාතියක් බවට පත් කිරීම.
- රට තුළ මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ව්‍යවසායන්හි තරඟකාරීත්වය වර්ධනය කිරීම.
- ගෝලීය මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා බහු නිපුණතා සහිත ශ්‍රම බලකායක් සංවර්ධනය කිරීම හරහා විදේශ විනිමය ඉපැයීම සුරක්ෂිත කිරීමට සහය වීම.
- දේශීය මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා ගතික, ලෝක මට්ටමේ ව්‍යවසාය සහ එක්-නැවතුම් සේවා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය සංවර්ධනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය තුළ සවිබල ලත්, නිපුණ සහ තෘප්තිමත් කාර්ය මණ්ඩලයක් පවත්වා ගැනීම.

10.3. ප්‍රධාන කාර්යයන්

- මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය තාක්ෂණය පිළිබඳ පාඨමාලා පැවැත්වීම.
- ක්ෂේත්‍රයේ නව තාක්ෂණික සංවර්ධනය පිළිබඳ දැනුම ලබා දීම සඳහා සම්මන්ත්‍රණ සහ වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- මුද්‍රණ සහ ඩිජිටල් මාධ්‍ය තාක්ෂණය පිළිබඳ උසස් අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ලබා දීම.
- ක්ෂේත්‍රයේ පුහුණු අවශ්‍යතා සපුරාලීම සහ රැකියා සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දීම.

10.4. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

සේවා කාණ්ඩය	සේවක සංඛ්‍යාව	
	අනුමත	තත්‍ය
ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී/ රෙජිස්ට්‍රාර්*	01	01
අධ්‍යයන අධ්‍යක්ෂ	01	-
කථිකාචාර්ය/ සහකාර කථිකාචාර්ය	02	01
උපදේශක	05	02
ගිණුම් සහ පරිපාලක	01	01
ලිපිකරු	01	01
කාර්යාල සහායක	01	-
වෙළෙඳ සහකාර	01	-
එකතුව	**13**	**06**

* වැඩ බලන පදනමින් ක්‍රියාත්මකයි.

10.5. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

- **පාඨමාලා පැවැත්වීම**
  - මුද්‍රණ තාක්ෂණයේ නවීකරණයන් සමඟ දැනට පවතින Offset මුද්‍රණ ශිල්පීය පාඨමාලාවන් සඳහා ශිෂ්‍යයන් දක්වන උනන්දුව අඩු වී ඇත. වර්තමානයේ Graphic හා Multimedia (බහුකාර්යය මාධ්‍ය) යන පාඨමාලා සඳහා වැඩි ඉල්ලුමක් පවතින බැවින් ශ්‍රී ලංකා මුද්‍රණ ආයතනය මඟින් මුද්‍රණ, Graphic, Multimedia පුහුණු පාඨමාලාවන් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ.
  - ISO 2100 : 2018 තත්ත්ව සහතිකය ලබා ගැනීමට කටයුතු කර ඇත.

- **සිසු සහභාගීත්වය සහ ආදායම**

පාඨමාලා වර්ගය	පවත්වන ලද පාඨමාලා සංඛ්‍යාව	සහභාගීත්වය (සිසුන් සංඛ්‍යාව)		අපේක්ෂිත ආදායම (රු.මී.)	**2025.09.30** දිනට ආදායම (රු.මී.)
		ඉලක්කගත	තත්‍ය		
සහතිකපත්‍ර	11	442	291		
උසස් ඩිප්ලෝමා	01	20	73		
ඩිප්ලෝමා	01	36	29	19.39	17.29
එකතුව	**13**	**498**	**393**	**19.39**	**17.29**

10.6. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - **2025.09.30** දිනට

අයිතමය	**2025.09.30** දිනට ප්‍රගතිය (රු.මී.)
ආදායම	
පාඨමාලා ආදායම	17.29
ආයෝජන ආදායම	13.06
මුළු ආදායම	**30.35**
මුළු වියදම	**18.79**
ලාභය / (අලාභය)	**11.56**

10.7. **2026** වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති / වැඩසටහන්

- Diploma in Digital Media Technology NVQ L5 පාඨමාලා පටන් ගැනීමට කටයුතු කිරීම.
- NVQ L5 Printing Graphic Art පාඨමාලා පැවැත්වීමට කටයුතු කිරීම.
- මුද්‍රණ, ග්‍රැෆික් සහ බහු කාර්ය මාධ්‍ය (Multimedia) පාඨමාලාවන් අඛණ්ඩව පැවැත්වීම.

11.0. ශ්‍රී ලංකා පදනම

11.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා පදනම 1973 අංක 31 දරන ශ්‍රී ලංකා පදනම් පනත යටතේ පිහිටුවා ඇති අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිහිටි අධ්‍යාපන ආයතනයක් ලෙස ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අගයන් ඉදිරියට තහවුරු කරමින් මානව හිමිකම් සුරැකීම, නන් වැදෑරුම් නිදහස පිළිගැනීම, විශ්වීය ගෞරවය සුරැකීමට කැපවූ ප්‍රමුඛ ජාතික ආයතනයක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. පසුගිය දශක පහක කාලය තුළ දැනුමින් සන්නද්ධ වගකීම් සහගත පුරවැසි පරපුරක් ගොඩනගාගැනීමේ අතිශය වැදගත් භූමිකාවක් මෙම ආයතනය විසින් ඉටු කර ඇති අතර, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ නිලධාරීන් මෙන්ම ප්‍රජා නායකයන් විශාල සංඛ්‍යාවකට අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව ලබා දෙන අධ්‍යාපන ආයතනයක් ලෙස මෙරට කීර්තියක් අත්පත් කරගෙන ඇති වැඩිහිටි අධ්‍යාපන ආයතනයක් ලෙස මෙම ආයතනය ප්‍රමුඛ සමාජීය මෙහෙවරක් ඉටු කරයි.

තවද ශ්‍රී ලංකා පදනම එහි නීතිමය රාමුවට අනුගත වෙමින් හැකියාවන් සංවර්ධනය, ප්‍රතිපත්ති සංවාදය සහ ගවේෂණය සඳහා විනිවිද භාවයකින් යුතු වේදිකාවක් ලෙස අඛණ්ඩව ක්‍රියා කරයි. යහ පාලනය සහ සමාජ යුක්තිය යන මූලධර්ම පෙරදැරිව ශ්‍රී ලංකා පදනම අධ්‍යාපන වැඩසටහන්, වෘත්තීය පුහුණු, ආයතන සංවර්ධනය, හැකියාව හා කුසලතා වර්ධනය සහ ප්‍රජා පාදක වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් රජයේ ප්‍රතිපත්ති රාමුවට අනුගත වෙමින් ජාතික පරිවර්තනය හා තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා සාර්ථක දායකත්වයක් ලබා දෙයි.

2025.01.01දින සිට රජයේ ප්‍රතිපත්ති රාමුව අනුව ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා ව්‍යාපෘතියට සමගාමීව ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනය එහි ප්‍රධාන පරමාර්ථයන් වන සාමාජීය, පාරිසරික හා සදාචාරාත්මක පරමාර්ථයන් ප්‍රකාරව ප්‍රතිපත්තිගරුක බව, දැනුම්වත්භාවය, සහභාගීත්වය සහ වර්යාත්මක පරිවර්තනය තුළින් සමාජීය වශයෙන් ඒකාබද්ධ හා සදාචාරාත්මක සමාජයක් බිහි කිරීම උදෙසා පුහුණු වැඩසටහන් හා වැඩමුළු සංවිධානය කර ක්‍රියාත්මක කරයි.

11.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර, ප්‍රතිමානය හා අගයයන්

දැක්ම

‘සමාජ ප්‍රගතිය සඳහා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, මානව අයිතීන් සහ යහපාලනය සම්බන්ධ අධ්‍යාපනයෙන් පෝෂණය වූ සමාජයක්’

මෙහෙවර

‘ප්‍රතිපත්ති වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමින්,අධ්‍යාපනය, පුහුණුව සහ දැනුවත්භාවය වර්ධනය කිරීම තුළින් ප්‍රජාතාන්ත්‍රික පාලනයට සහයවීම’

ප්‍රතිමානය හා අගයයන්

‘සාධාරණ, වගවිය හැකි, පාරදෘශ්‍ය, ඒකබද්ධ වූ බහුත්වවාදී, කිසිදා වෙනස්කම් දැක්වීමකින් තොර සමාජයක් ඇතිකිරීම’

11.3. ප්‍රධාන කාර්යයන්

(අ) රාජ්‍ය සහ සමායතන යන අංශයන්හි සේවා අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලන පරිදි සැකසුනා වූ ද, එසේම පුද්ගල, වෘත්තිය හා ආයතනික නිපුණතා සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගත්තා වූ ද සහභාගිවන්නන්ගේ මෘදු හා දෘඩ නිපුණතාවන් සංවර්ධනය කිරීමේ නැඹුරුවෙන් යුත් පාඨමාලා පැවැත්වීම.

(ආ) පුහුණුවට අදාළ ශික්ෂණයන් තෝරාගෙන කළමනාකරණය කරන ලද තිරසර සංවර්ධනයේ කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායිතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් විවිධ මට්ටම්වල පැන නගින අනපේක්ෂිත අවස්ථා කළමනාකරණය පිණිස සහභාගිවන්නන්ට තමන් තුළ පවතින ධාරිතාව පිළිබඳ විශ්වාසය තහවුරු කරලීමට පමණක් නොව කළමනාකරණ, මූල්‍ය, නෛතික සහ නියාමන පරිවයන් පිළිබඳ ගෝලීය දැනුම සහ අත්දැකීම් ලබාදීම.

11.4. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

සේවා කාණ්ඩය	අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව	තත්‍ය		පුරප්පාඩු
		ස්ථිර	කොන්ත්‍රාත්	
ජ්‍යෙෂ්ඨ	26	12	02	12
තෘතීයික*	12	06	0	06
ද්විතීයික	42	21	06	15
ප්‍රාථමික	72	53	05	14
එකතුව	**152**	**92**	**13**	**47**

*තෘතීයික මට්ටමේ තනතුරක් වන වැඩසටහන් ලේකම් යන තනතුර අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව වන තනතුරු 152ට පරිබාහිරව පවතී. එම තනතුර හා සහකාර අධ්‍යක්ෂ (අධි සේවක) යන තනතුරද දරන්නාට පමණක් පෞද්ගලික වන සේ පවතී. එම තනතුරු දෙකම දරන්නා වෙනත් තනතුරකට උසස් කිරීමෙන් හෝ විශ්‍රාම යාමෙන් පසු තනතුර අහෝසි වේ.

11.5. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

11.5.1. පාඨමාලා හා වැඩමුළු පැවැත්වීම

පාඨමාලා වර්ගය	පවත්වන ලද පාඨමාලා සංඛ්‍යාව/ විෂය ධාරා	සහභාගීත්වය (සිසුන් සංඛ්‍යාව)	අපේක්ෂිත ආදායම (රු.මී.)	ආදායම (රු.මී.)
උසස් ජාතික ඩිප්ලෝමා	03	90	7.63	3.82
ජාතික ඩිප්ලෝමා	03	118	12.57	5.90
උසස් සහතික පත්‍ර පාඨමාලා	04	84	2.14	1.76
සහතික පත්‍ර	08	390	14.07	8.97
වැඩමුළු	23	980	6.20	7.68
එකතුව	**41**	**1662**	**42.61**	**28.13**

11.5.2. බාහිර ආයතනවල සේවකයන් සඳහා කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් විභාග පැවැත්වීම

කඩඉම් පරීක්ෂණ/ තරග විභාග 08ක් පවත්වන ලද අතර සහභාගීත්වය 1533කි. එහි ආදායම රුපියල් මිලියන 3.67කි.

11.5.3. 1973 අංක 31 දරන ශ්‍රී ලංකා පදනම පනත සංශෝධනය

1973 අංක 31 දරන ශ්‍රී ලංකා පදනම පනත සංශෝධනය සඳහා 2021.11.23 වන දිනැති අමප/21/1949/316/043 අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය සහ මෙහි වර්තමාන සංශෝධන කාර්ය සඳහා පදනම් ආයතනයේ නිරීක්ෂණ හා තීරණ සලකා බැලීමේදී යම් අපගමනයක් දක්නට ලැබෙන බැවින් මෙම පනතේ ඉදිරි කටයුතු සිදු කිරීමට නව අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියක් අවශ්‍ය බව නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දැනුම්වත් කර ඇත.

තවද මේ වන විට පදනම් ආයතනය සඳහා නව සභාපතිවරයෙක් හා නව කළමනාකරණ මණ්ඩලයක් පත්ව ඇති බැවින් නව කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ නිරීක්ෂණ හා තීරණද ලබාගෙන නව අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය සහිතව අදාළ සංශෝධන ඉදිරිපත් කිරීමට සැලසුම් කෙරෙමින් පවතී.

11.6. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

11.6.1. භෞතික හා තාක්ෂණික නවීකරණය පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා පදනමේ තාක්ෂණික හා භෞතික නවීකරණ කටයුතු සඳහා වන ව්‍යාපෘතිය විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනයට සුදුසුකම් නොලබන තරුණ ප්‍රජාවට දේශීය සහ විදේශීය රැකියා ලබා ගැනීමට අවකාශ සැලසීමේ හා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ රැකියාවේ නියුක්ත වැඩිහිටියන්ට නව දැනුම ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස් කිරීම ඉලක්ක කර ගත් පුහුණු පාඨමාලා හා සේවාව සැපයීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා නවීකරණ කටයුතු ශ්‍රී ලංකා පදනමේ ප්‍රතිපාදන මඟින් සිදු කරනු ලැබේ.

11.6.2. ආදායම් / වියදම් තත්ත්වය

අයිතමය	මුදල (රු.මි.)
ආදායම	193.08
වියදම (පුනරාවර්තන) ක්ෂය කිරීම් සමඟ	227.73
ලාභය / (අලාභය)	(34.65)

11.6.3. භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන උපයෝජනය

අයිතමය	වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	තත්‍ය වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
පුනරාවර්තන	160	112.5	70
ප්‍රාග්ධන	0	1.77	ශ්‍රී ලංකා පදනමේ ප්‍රතිපාදන මඟින් ප්‍රාග්ධන වියදම දරන ලදී
එකතුව	**160**	**112.5**	**70**

11.7. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම්

- රාජ්‍ය සේවකයන් යාවත්කාලීන කරලීම සඳහා කෙටි කාලීන වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම (නව නීති රීති, චක්‍රලේඛ, තොරතුරු තාක්ෂණය ආදී කේෂ්ත්‍රයන්)

  රාජ්‍ය සේවා මාණ්ඩලික නොවන මට්ටමේ සියලුම නිලධාරීන් ආවරණය වන පරිදි විධිමත් පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රමාණවත් ආයතන නොමැති බව රජය විසින් හඳුනාගෙන ඇති අතර, එම ගැටළුව නිරාකරණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා පදනම කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

- අධ්‍යාපන වැඩසටහන් ප්‍රවර්ධනය සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම.
- බාහිර රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සඳහා සේවා ලබාදීම ප්‍රවර්ධනය සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම.
- රටේ පවතින වර්තමාන ඉල්ලුමට හා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අනුකූල වන පරිදි නව පාඨමාලා හඳුන්වාදීම හා වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම.
- සේවකයන්ගේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කර ගැනීමට අවශ්‍ය සේවක පුහුණු හා අභිප්‍රේරණ වැඩසටහන් හඳුන්වාදීම.
- උපාධි හා පශ්චාත් උපාධි මට්ටමේ පාඨමාලාවන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය කරන මානව සම්පත මෙන්ම භෞතික සම්පත් හා අනෙකුත් යටිතල පහසුකම්ද ශ්‍රී ලංකා පදනම සතු වන බැවින් පනත සංශෝධනය කර ස්වාධීනව උපාධි හා පශ්චාත් උපාධි පිරිනැමීමට අවස්ථාව සැලසෙන අයුරින් විධිවිධාන සලසා ගැනීම.

  මෙමඟින් මෙරට ජාතික විශ්වවිද්‍යාලවලට ඇතුළුවීමට අවස්ථාව නොලැබෙන 81% ක් තරම් වූ උසස් පෙළ සුදුසුකම් ලැබූවන්ට මෙන්ම විවිධ වෘත්තිය හා ස්වයං රැකියාවන්හි නියුක්තිකයන්ට උසස් අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීමට එය මනා පිටිවහලක් වනු ඇත.

- ආයතනයේ සංයුක්ත සැලැස්ම ප්‍රකාරව 2026 වසරේදී රුපියල් මිලියන 360ක ආදායමක් අපේක්ෂිතය.

12.0. තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව

12.1. හැඳින්වීම

1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට එක් කරන ලද 19 වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මඟින් 14(අ) ලෙස නව ව්‍යවස්ථාවක් ඇතුළත් කරමින් තොරතුරු සඳහා ප්‍රවේශවීමේ අයිතිය මූලික අයිතිවාසිකමක් ලෙස හඳුන්වා දෙන ලදී.

තොරතුරු සඳහා ප්‍රවේශ වීමේ අයිතිය තහවුරු කිරීම, තොරතුරු ලබා ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කිරීම මඟින් පොදු අධිකාරිවල විනිවිදභාවය සහ වගකීම පිළිබඳ සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාව හා ශ්‍රී ලංකාවේ මහජනතාවට යහපාලනය සඳහා වැඩි වශයෙන් සහභාගිවීම සඳහාද රටේ පොදු ජන ජීවිතයේදී සක්‍රීය ලෙස සහභාගි විය හැකි සමාජයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව පිහිටුවීම අරමුණු කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත සම්මත කර, 2016.08.04 දින ගරු කතානායකතුමා විසින් සහතික කරනු ලැබූ අතර 2017.02.03 දින සිට ක්‍රියාත්මක විය.

තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ කොමිෂන් සභාව, 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනතේ 11වන වගන්තිය ප්‍රකාරව ස්ථාපිත කර ඇත. එය අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් හා පොදු මුද්‍රාවක් ඇති සංස්ථාපිත මණ්ඩලයකි. ඒ අනුව 2016.10.01 දින කොමිෂන් සභාව ස්ථාපිත කරන ලද අතර පොදු අධිකාරීන් වෙත පවරා ඇති කාර්යය නිසි පරිදි ඉටු කරන්නේද යන්න අධීක්ෂණය කිරීමට කොමිෂන් සභාවට බලය ඇත. මෙම පනතේ 38 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, පනතේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරන්නන්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටද කොමිෂන් සභාවට බලය ඇත. තවද පනතේ 39 වගන්තිය ප්‍රකාරව, කොමිෂන් සභාවේ තීරණයකට අනුකූලවීම පැහැර හරින හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද පුද්ගලයන්ට එරෙහිව අපරාධ නඩු පැවරීමේ බලයද කොමිෂන් සභාවට ඇත.

එමෙන්ම කොමිෂන් සභාව වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකෘතිය හා ආකාරය, පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමේදී අනුගමනය කළ යුතු කාර්යය පටිපාටිය හා තොරතුරු සැපයුම සම්බන්ධයෙන් වූ ගාස්තු පිළිබඳ රීති සකස් කිරීමේ බලයද කොමිෂන් සභාව සතු වේ. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අංක 2004/66 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මඟින් 2017.02.03 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ගාස්තු හා අභියාචනා කාර්ය පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් රීති මාලාවක් හඳුන්වා දී ඇත.

12.2. ආයතනික දැක්ම, මෙහෙවර සහ අරමුණු

දැක්ම

'ශ්‍රී ලාංකේය පුරවැසියන්ට ඔවුන්ගේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම ඵලදායි ලෙස ක්‍රියාත්මක කරගත හැකි බව සාක්ෂාත් කිරීම'

මෙහෙවර

'සියලු ශ්‍රී ලාංකේය පුරවැසියන්ගේ තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය සංවර්ධනය කරමින් සහ සුරක්ෂණය කරමින්, ඵලදායි විනිශ්චය කිරීම් සහ සියලු පොදු අධිකාරීන්ගේ භාවිතාවන් අධීක්ෂණය හරහා විනිවිදභාවයේ සහ යහපාලනයේ සංස්කෘතියක් අනුදකිමින් තමන්ට අදාළ සියලු තොරතුරු පිළිබඳ පුරවැසියන් වඩාත් සාවධානී කිරීමට මහපෙන්වමින් ප්‍රගාමී ලෙස හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම'

අරමුණු

- **වඩා ඵලදායි විනිශ්චයන් සැපයීම සහ ඒවා බලාත්මක කිරීම**

  පොදු අධිකාරීන් සහ තොරතුරු ඉල්ලුම්කරුවන් අතර ඇතිවන ගැටුම් ඵලදායී ලෙස විනිශ්චය කිරීම.

- **රාජ්‍ය නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම සඳහා සහාය දැක්වීම**

  රාජ්‍ය නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමේදී සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම, උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන්ගේ තොරතුරු දැනැගනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ විශේෂිත පුහුණුව සඳහා සහාය දැක්වීම.

- **මහජන දැනුම්වත්භාවය ඉහළ නැංවීම**

  කොමිෂන් සභා වෙබ් අඩවිය සහ මාධ්‍ය අන්තර්ක්‍රියා හරහා තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත සම්බන්ධයෙන් මහජනතාවගේ අවබෝධය ඉහළ නැංවීම.

- **වාර්තා කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම**

  මාර්ගෝපදේශන ලබාදීම මඟින්, තොරතුරු කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත උපදෙස් ලබා දීම.

- **ප්‍රගාමී ලෙස හෙළිදරව් කිරීම ඉහළ නැංවීම**

  මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම, අවම ප්‍රමිතීන් දැක්වීම, දැනට පවත්නා නීතිවල සංශෝධනවලට සහ මුල පිරීම කාලාන්තරික ඇගයීම් සිදුකිරීම.

- **ඵලදායී අධීක්ෂණ සහ ඇගයුම් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම**

  උචිත මාර්ගගත විසඳුම් සහ ඇගැයීම් මෙවලම් උපයෝගීකර ගැනීම හරහා පොදු අධිකාරීන් විසින් තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිවාසිකම පිළිබඳ පනත ක්‍රියාවට නංවන ආකාරය ඵලදායී ලෙස අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම.

12.3. කොමිෂන් සභාවේ සංයුතිය

කොමිෂන් සභාව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ නිර්දේශ මත ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සාමාජිකයින් පස්දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වේ.

12.4. කොමිෂන් සභාවේ කාර්යය, කර්තව්‍ය හා බලතල

12.4.1. කොමිෂන් සභාවේ කාර්යය හා කර්තව්‍යයන්

පනතේ 14 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය සහ කර්තව්‍ය පහත පරිදි වේ.

I. මෙම පනත යටතේ පොදු අධිකාරීන් වෙත පවරා ඇති කාර්ය නිසි පරිදි ඉටු කරන්නේද යන්න අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඒවාට අනුකූලව කටයුතු කරන්නේද යන්න සහතික වීම.

II. ප්‍රතිසංස්කරණය සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පොදු නිර්දේශ ස්වභාවයකින් යුක්ත වූ සහ විශේෂයෙන්ම යම් පොදු අධිකාරියක් වෙත යොමු කරන ලද යන දෙවර්ගයේම නිර්දේශ සෑදීම.

III. මේ පනත යටතේ යම් තොරතුරක් නිදහස් කරනු ලැබීම පිණිස පොදු අධිකාරී විසින් අය කරනු ලබන ගාස්තු නිශ්චය කිරීම සඳහා සාධාරණත්වය පදනම් කොට ගෙන මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම.

IV. තොරතුරු නිලධරයකු විසින් ගාස්තුවක් අය කිරීමෙන් තොරව තොරතුරු ලබාදිය හැක්කේ කවර අවස්ථාවලදීද යන්න නියම කිරීම.

V. තොරතුරු සැපයීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රගාමී හෙළිදරව් කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය මත පදනම්ව ගාස්තු උපලේඛනය නියම කිරීම.

VI. මෙම පනතේ විධිවිධාන ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය නිලධරයන් සමඟ සාමූහිකව කටයුතු කිරීම හෝ එම නිලධරයන් සඳහා පුහුණු කටයුතු භාර ගැනීම.

VII. මේ පනතේ අවශ්‍යතා සහ ඒ යටතේ පුද්ගලයන්ගේ අයිතිවාසිකම් ප්‍රසිද්ධියට පත් කිරීම.

VIII. පොදු අධිකාරීන් සඳහා වාර්තා නිසි පරිදි පවත්වා ගැනීමේ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම.

12.4.2. කොමිෂන් සභාවේ බලතල

පනතේ 15 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය සහ කර්තව්‍ය පහත පරිදි වේ.

I. පරීක්ෂණ පැවැත්වීම හා එම පරීක්ෂණ සඳහා පෙනී සිටින ලෙස යම් තැනැත්තෙකුට නියම කිරීම.

II. දිවුරුම් දීම හෝ ප්‍රතිඥා දීම යටතේ එම තැනැත්තා විභාග කිරීම හා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී එම තැනැත්තාගේ සන්තකයේ පවතින යම් තොරතුරු සපයන ලෙස එම තැනැත්තා වෙත නියම කිරීම එසේ වුවද 05 වන වගන්තිය යටතේ හෙළිදරව් කිරීමෙන් මුක්ත කර ඇති තොරතුරු රහසිගතව පරීක්ෂා කිරීම.

III. මෙම පනතේ විධිවිධාන යටතේ වූ යම් පොදු අධිකාරියක් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන තොරතුරු ඇතුළු පොදු අධිකාරීන් විසින් දරනු ලබන තොරතුරු පරීක්ෂා කිරීම.

IV. යම් නිශ්චිත ආකෘතියකින් තොරතුරු සපයන ලෙස පොදු අධිකාරියක් වෙත විධාන කිරීම.

V. 5 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව මහජනතාවගෙන් යම් පොදු අධිකාරියක් විසින් රඳවාගෙන සිටිනු ලබන තොරතුරු ප්‍රසිද්ධ කරන ලෙස එම පොදු අධිකාරිය වෙත විධාන කිරීම.

VI. 32 වන වගන්තිය යටතේ අතෘප්තියට පත් යම් තැනැත්තෙකු විසින් කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන අභියාචනා විභාග කිරීම සහ තීරණය කිරීම.

VII. ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ තොරතුරු නියමිත වේලාවට නොලැබීම හේතුවෙන් පුරවැසියකුගෙන් අය කරනු ලැබූ ගාස්තු ප්‍රතිපූර්ණය කරන ලෙස පොදු අධිකාරියක් හෝ අදාළ තොරතුරු සැපයීමේ නිලධරයකු වෙත විධාන කිරීම.

12.5. කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු - 2025.09.30 දිනට

සේවා කාණ්ඩය	අනුමත	තත්‍ය	පුරප්පාඩු
ජ්‍යෙෂ්ඨ	6	1	4
තෘතියික	2	2	-
ද්විතියික	22	9	12
ප්‍රාථමික	5	2	3
කොන්ත්‍රාත්	-	1 (ජ්‍යෙෂ්ඨ) 1 (ද්විතියික)	-
එකතුව	**35**	**16**	**19**

12.6. භෞතික ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

12.6.1. අභියාචනා විභාග කිරීම

පනතේ 32 වන වගන්තිය යටතේ අගතියට පත් යම් තැනැත්තෙකු විසින් කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන අභියාචනා විභාග කිරීම හා තීරණය කිරීමේ බලතල අනුව අභියාචනා විභාග කිරීමේ ප්‍රගතිය පහත දැක්වේ.

අයිතමය	**2024**	**2025.09.30 දිනට**
කොමිෂන් සභාව වෙත ලැබී ඇති මුළු අභියාචනා සංඛ්‍යාව	**1,852**	**1,306**
අ) විභාග කිරීම සඳහා කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය කරන ලද අභියාචනා සංඛ්‍යාව	1,468	903
ආ) කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනාගනු ලැබූ ඌණතා සහිත අභියාචනා	384	403
පෙර වර්ෂයෙන් පරීක්ෂණ සඳහා ලැබී ඇති අභියාචනා සංඛ්‍යාව	**466**	**570**
අදාළ වසරට විභාග කිරීමට ඇති මුළු අභියාචනා සංඛ්‍යාව (විභාග කිරීමට තීරණය කළ හා පෙර වසරෙන් ලැබී ඇති)	**2,382**	**1,876**
අඩක් අසා නැවත විභාග කිරීම සඳහා දින නිකුත් කරන ලද අභියාචනා සංඛ්‍යාව (අතුරු නියෝග නිකුත් කර ඇති, අවසන් නියෝග නිකුත් කර නොමැති අභියාචනා)	112	308
කොමිෂන් සභාව විසින් විභාග කොට අවසන් නියෝග නිකුත් කරන ලද අභියාචනා සංඛ්‍යාව	1,837	1,157
බහා තබන ලද අභියාචනා සංඛ්‍යාව	01	08

12.6.2. දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

- 2025.02.18 දින තොරතුරු පනත ආයතනික මට්ටමින් විගණනය කිරීම පිළිබඳව රාජ්‍ය නිලධාරීන් 83 දෙනෙකු දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහනක් BMICH පරිශ්‍රයේ ඕකිඩ් ශාලාවේ පවත්වන ලදී.
- 2025.06.06 දින මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ තිහගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල ශ්‍රවනාගාරයේදී රාජ්‍ය ආයතනයන්හි නම් කළ නිලධාරීන් හා තොරතුරු නිලධාරීන් 156 දෙනෙකු සඳහා තොරතුරු පනත පිළිබඳව දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන පැවැත්වීම.
- 2025.09.19 දින බස්නාහිර පළාත් සභා ප්‍රධාන ශ්‍රවණාගාරයේදී තොරතුරු පනත පිළිබඳව බස්නාහිර පළාත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් 200 දෙනෙකු දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන පැවැත්වීම.

12.7. මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 2025.09.30 දිනට

විස්තරය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මී.)		
	2025 වාර්ෂික ප්‍රතිපාදනය	**2025.09.30 දිනට වියදම**	**මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)**
පුනරාවර්තන	57	38.94	68
ප්‍රාග්ධන	3	0.25	8
එකතුව	**60**	**39.19**	**65**

12.8. 2026 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති / වැඩසටහන්

(අ) පනතේ 14 (ඊ) විධිවිධාන ප්‍රකාරව රාජ්‍ය නිලධරයන් සමඟ සාමූහිකව කටයුතු කිරීම, දැනුම්වත් කිරීම හා පුහුණු කිරීම - මේ යටතේ,

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ 2025.03.31 දිනට ලියාපදිංචි රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික බැංකු 24ක නිලධාරීන් සඳහා දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සංවිධානය කිරීම.
- රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල 17 හි නිලධාරීන් දැනුම්වත් කිරීම.
- අමාත්‍යාංශ 24 හි නව නිලධාරීන් දැනුම්වත් කිරීම.
- බදුල්ල, ගාල්ල, අනුරාධපුරය, වව්නියාව යන දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලවල නිලධාරීන් දැනුම්වත් කිරීම.

13.0. සී/ස ලංකාපුවත් ආයතනය

13.1. හැඳින්වීම

ලංකාපුවත් ආයතනය ජාත්‍යන්තර පුවත් නියෝජිත ආයතනවලට සමගාමීව, 1978 වර්ෂයේ යුනෙස්කෝ සංවිධානයේ සංකල්පයකට අනුව Organization of Asia Pacific New Agencies (OANA) සහ Non-Aligned News Agency Pool (NANAP) සංවිධානවල සමාජිකත්වය ලබා එම සංවිධානවල සාමාජිකත්වයට දරන රටවල් අතර මිත්‍රත්වය ශක්තිමත් කිරීම පිණිස ඒ ඒ රටවල ජාතික පුවත් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා ජාතික ප්‍රවෘත්ති නියෝජිතායතනය ලෙස ආරම්භ කරන ලදී. ලංකාපුවත් ආයතනය 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති නෛතික පුද්ගලභාවයක් ඇති ආයතනයකි. ලංකාපුවත් ජාතික ප්‍රවෘත්ති නියෝජිතායතනය ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු හා එකම ජාතික ප්‍රවෘත්ති නියෝජිතායතනය වේ.

ලංකාපුවත් හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර සමාගම, ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව, ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාව, ස්වාධීන රූපවාහිනී මාධ්‍ය ජාලය හා එක්ස්ප්‍රස් නිවුස් පේපර්ස් යන ආයතන නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විතය.

13.2. ආයතනයේ වර්තමාන ක්‍රියාකාරකම්

ලංකාපුවත් ආයතනය ලෙස භෞතිකව ස්ථාපිත ආයතනයක් වර්තමානයේ නොමැත.

www.lankapuvath.lk වෙබ් අඩවිය ඔස්සේ ඉංග්‍රීසි සහ සිංහල භාෂා මාධ්‍ය ද්විත්වයෙන්ම ප්‍රවෘත්ති යාවත්කාලීන කෙරේ.

ලංකාපුවත් ජාතික ප්‍රවෘත්ති නියෝජිතායතනය රාජ්‍ය ජංගම දුරකථන ජාලය වන මොබිටෙල් ආයතනය සමඟ කෙටි පණිවිඩ පුවත් සේවාව ඉංග්‍රීසි හා සිංහල භාෂා මාධ්‍යයන්ගෙන් ක්‍රියාත්මකය. එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන, කාලීන සිදුවීම් හා ක්‍රීඩා තොරතුරු පිළිබඳ පුවත් ග්‍රාහකයන් වෙත ලබා දේ. මීට අමතරව ප්‍රවෘත්ති නියෝජිතායතන සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවෘත්ති හුවමාරු කර ගැනීමද සිදු වේ.

13.3. ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග

ආයතනය තව දුරටත් පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවය හා යෝග්‍යතාව පිළිබඳව එම ආයතනයේ කොටස්කරුවන් වන රාජ්‍ය මාධ්‍ය සමඟ සාකච්ඡා කර තීරණයකට එළඹීමට නියමිතය.

රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුව